

www.libtool.com.cn
BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM GRAECORUM
ET ROMANORUM
TEUBNERIANA

DIODORUS

BIBLIOTHECA HISTORICA

EDIDIT

FR. VOGEL

II

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

PA3404
D4
1888
v. 2

LEPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI

Multi desiderant Diodori editionem, qua res ab eo traditae examinentur atque diserte explicantur. Quod ingens opus me in tanta librorum otiique penuria neque suscepisse neque suscepturum esse illos scire volo. In praesens id studeo, ut codicibus, unde adhuc editiones derivatae sunt, ponderatis aliisque, quantum licebit, adhibitis ac ratione habita et Diodori sermonis et eorum scriptorum, qui ad verbum cum Diodoro consentiunt, verba huius auctoris quam maxime purgata restituantur. Postea si vires annique siverint, separatim de ipsius scriptoris ingenio disseram. Itaque me neque invito neque invido fiet, ut alii illud difficius opus aggrediantur.

Norimbergae, Aug. 1890.

Fr. Vogel.

De codicibus, qui una cum prioribus Diodori libris quintum continent, egi in primo volumine (p. IV—XXI); quibus verbis addenda sunt haec:

1. Codices O et P perverse interpretatus sum obscuris Wesselingi verbis deceptus. Littera O significandum esse codicem Vaticanum 995 saec. XV, qui unus ex libris Vaticanis post vocabulum *ναυτολογε* (V 84, 1) praecisus sit, per litteras me docuit E. Bethé. Littera P autem convenit in Vaticanum 996 saec. XVI (non in Vatic. 900, ut est apud Wesselingium).

www.libtool.com.cn

Diodorus Siculus
www.libtool.com.cn
ΔΙΟΔΩΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ.

DIODORI
BIBLIOTHECA HISTORICA.

EDITIONEM PRIMAM CURAVIT IMM. BEKKER
ALTERAM LUDOVICUS DINDORF

RECOGNOVIT

FRIDERICUS VOGEL.

VOL. II.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

MDCCXC.

22

www.libtool.com.cn

PA3404
D4
1888
v. 2

LIPSIÆ: TYPIS B. G. TEUBNERI

Multi desiderant Diodori editionem, qua res ab eo traditae examinentur atque diserte explicentur. Quod ingens opus me in tanta librorum otiique penuria neque suscepisse neque suscepturum esse illos scire volo. In praesens id studeo, ut codicibus, unde adhuc editiones derivatae sunt, ponderatis aliisque, quantum licebit, adhibitis ac ratione habita et Diodori sermonis et eorum scriptorum, qui ad verbum cum Diodoro consentiunt, verba huius auctoris quam maxime purgata restituantur. Postea si vires annique siverint, separatim de ipsius scriptoris ingenio disseram. Itaque me neque invito neque invido fiet, ut alii illud difficilius opus aggrediantur.

Norimbergae, Aug. 1890.

Fr. Vogel.

De codicibus, qui una cum prioribus Diodori libris quintum continent, egi in primo volumine (p. IV—XXI); quibus verbis addenda sunt haec:

1. Codices O et P perverse interpretatus sum obscuris Wesselingi verbis deceptus. Littera O significandum esse codicem Vaticanum 995 saec. XV, qui unus ex libris Vaticanis post vocabulum *κατέσχε* (V 84, 1) praecisus sit, per litteras me docuit E. Bethe. Littera P autem convenit in Vaticanum 996 saec. XVI (non in Vatic. 900, ut est apud Wesselingium).

2. Codices F et G, qui nuper Berolinum translati sunt, inspexit Georgius Schneider, vir de Diodori studiis optime meritus, atque codicem F, ut coniecimus (vol. I p. XVII), in recentissimis libris numerandum esse comprobavit. Summa autem eius inventi est (G. Schneider, De aliquot libris Diodori, Berlin 1890): 'codicem F totum ex libro G manavisse' (p. 7) atque 'ad textum Diodori constituendum codicem G nulla auctoritate esse nec magis in editionibus citandum quam F' (p. 19). Tamen in hac editione codices G et F citatos invenies, non solum quia Schneideri programma sero editum est, sed ob eam potissimum causam, quod codicibus, unde G et F transcripti esse dicuntur, nondum accurate collatis codice G carere nequeo.

Quod ad notarum explicationem attinet, obliquis litteris *CFG* distinxī eas lectiones, quas in codicibus *CFG* inveniri non ex dilucidis Wesselingi verbis apparet, sed ex eius silentio tantum concludi potest: exempli gratia V 11, 3 Wesseling adnotavit codices *ABFG* praebere *ἐγκαλουμένους* pro *ἐγκαλοῦντας*, quod ille in textum recepit; ipse recepi *ἐγκαλουμένους*, atque quoniam eadem lectio in codice D invenitur, brevitatis causa in apparatu critico non scripsi: *ἐγκαλουμένους* *ABDFG*, *ἐγκαλοῦντας* cet., sed: *ἐγκαλοῦντας* *C*, quod praeter illos quinque libros unum *C* mentione dignum existimo.

DE FRAGMENTIS LIBRORUM VI—X.

Libri quinque inde a sexto libro usque ad undecimum in omnibus Diodori codicibus, qui quidem adhuc cogniti sunt, desiderantur. Horum librorum fragmenta paulatim haud pauca collecta debemus pluribus hominibus doctis. Stephanus in sua editione anni 1559 unum, qui huc spectat, locum (p. 847 = frag. VI 1) affert ex Eusebio depromptum, cui proximus editor Rhodomanus (a. 1604) nihil addidit nisi duo frustra (p. 352—354 = frag. VII 9 et VII 5) ex Georgio Syncello requisita, quamquam interea Fulvius Ursinus (Antverp. 1582) excerpta quae dicuntur Constantiniana *περὶ περσέων* ediderat. *) Hinc atque de excerptis *περὶ ἀστῆς καὶ καπλάς* ab Henrico Valesio (Paris. 1634) editis **) ea, quae Diodori sunt, Wesselingius in editionem suam (a. 1746) redegit. Tum hoc saeculo Angelus Mai inter excerpta *περὶ γυναικῶν*, quae in palimpsesto codice Vaticano (Graec. 73) saec. X indaga-

---

*) Eadem in altero codice (Monacensi 185 saec. XVI), ubi inscribuntur *περὶ περσέων*, detexit Schweighäuser, et quae pertinent ad Diodori libros, cum editoribus Bipontinis communicavit (ed. Diod. Bipont. vol. IV praef.).

**) ex codice Turonico saec. X, quem Nic. Fabr. Peirescius ex insula Cypro redemerat; hunc iterum contulit E. Gros (edit. Diod. Paris. 1844, vol. II praef.) atque Iulius Wollenberg.

verat, permulta Diodori fragmenta non sine multo labore a tenebris eripuit (script. vet. n. coll. II, Romae 1827). Librum illum misere violatum*) denuo perscrutatus est Herwerden (spicilegium Vatic., Lugduni Batavorum 1860). Deinde ex codice Escorialensi I, Ω 11 chartaceo saec. XVI excerpta *περὶ ἐπιβουλῶν* edidit et Aug. Feder (Darmstadt 1848) et Car. Müller (fragm. h. Gr. II p. VII), quibus etiam Diodori quaedam continentur. Denique apud varios scriptores antiquitatis et medii aevi editores Diodori vestigia persecuti spicilegio parum copioso eius reliquias auxerunt.

Haec disiecta Diodori membra ut haud facili negotio collecta sunt, ita suo quodque loco ponere opus si non difficilius, certe subtilius atque fallacius est. Hunc laborem primus adiit Wesselingius, neque tamen perfecit: fragmentis enim, quae inter illa excerpta *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας* atque *περὶ προσβειῶν* exstant, seorsus positus reliqua tantum in ordinem digerere conatus est. Tum eodem fere tempore et Stroth in interpretatione Diodori Germanica fragmenta, quae tum (anno 1782) erant nota, universa disponenda curavit et Heyne in commentatione de fontibus et auctoribus Diodori extrema (anno 1784), quo ordine fragmenta inter se excipere viderentur, disputavit. Sed ne hi quidem singula fragmenta singulis libris attribuere ausi sunt, nisi quod quaecumque ad fabulas bello Troiano antiquiores spectant, ex ipsius Diodori dispositione (I 4, 6) in sextum librum rettulerunt. Cetera quoque fragmenta singulis libris (VII—X) distribuere ausus est

*) Mendelssohn (edit. Appiani I p. XVIII) de palimpsesto haec: 'nunc medicamentis Maianis tantopere adfectus, ut equidem nihil fere legere potuerim ac praeter perpauca ab Herwerdeno feliciter eruta Maio fidem habere debuerim.'

primus editor Bipontinus (in vol. IV, anno 1799).*) Deinde, multum studii in hac spinosa quaestione consumpsit Krebs (Lectiones Diodoreae, Hadamar 1832)**) atque res usque ad Olymp. 18, 1 (= fragm. VIII 20) ita absolvit, ut editores Diodori plerumque ad eius sententiam accesserint. Interea etiam excerpta Vaticana cognita erant, quorum de ratione et ordine iam Angelus Mai et Ludovicus Dindorf argutas fecerant coniecturas. Praeterea autem Dindorf in fragmentis Diodori non multus fuit***); nam in prioribus editionibus (a. 1826 et 1828) nihil novi occurrit nisi loci quidam ex Tzetze, Eusebio aliisque excerpti, quidquid autem in editione Parisina (a. 1842) in hac re profectum est, id sua opera elaboratum esse testatur Carolus Müller (vol. I praef.): 'Utinam Dindorfus fragmenta, quae tam prae-

---

*) Hoc labore supersedit Eichstädt, qui (in vol. II praefatione, a. 1802) hanc dixit sententiam: 'fragmenta quidem recentiores editores suis reponere locis tentarunt. Quorum ego conamina quamquam non repudio, si qua forte utilitas inde ad continuam Diodori lectionem redundet; tamen cum fragmenta et brevia sint, nec suis quaeque locis satis tuto restitui queant, utilitatem illam perexiguam, errandi periculum maius esse et gravius existimo.' — Ieiuni an fastidiosi hoc esse putas? equidem sobrii.

**) Hunc libellum multis verbis eisque perdoctis recensuit Wurm (Neue Jahrb. d. Phil. 1833 p. 64), qui ipse Diodori bibliothecam lingua Germanica interpretatus fragmenta suo arbitrio ordinavit (a. 1831), omissis tamen singulorum librorum numeris.

***) Contra Bursian (Gesch. d. klass. Philologie p. 867): 'Von dem gleichfalls zu wiederholten Malen von Dindorf bearbeiteten Geschichtswerk des Diodor sind es namentlich die bruchstückweise erhaltenen Partien, welche demselben in bezug auf Anordnung und Herstellung der einzelnen Bruchstücke viel verdanken.'

clare emaculavit numeroque auxit, etiam ordinare denuo voluisset. Nullus dubito, quin eo modo ad pristinam operis dispositionem omnia iam revocata haberemus. Verum adversante in hac re Diodoro fortuna, meos in humeros onus suscepi, quod sanequam grave bene me usquequaque sustinuisse haud contendo.' Postrema autem Dindorfi editio, sicuti Bekkeri, quod pertinet ad fragmenta librorum VI—X, tota pendet ex Parisina; nimirum suo loco adduntur excerpta ex codice Escorialensi *περὶ ἐπιβουλῶν* post editionem Parisinam inventa.*)

Neque ipse animum inducere potui, ut ab hoc iam inveterato ordine longius recederem; ne legentes perturbarentur, eosdem fragmentorum numeros, quibus usus est Dindorf, quam maxime retinebam. Tamen saepius numeri mutandi erant, quia Dindorf ipse unum fragmentum transponi (VI 6 = XXI 1, 6), alterum inseri (VII 14) in corrigendis iussit, tertium delendum erat utpote ex primo Diodori libro (c. 28 et 77) a Ioh. Laurentio (de magistr. I 47) haustum; praeterea Dindorfium sequi non potui in eo, quod frag. IX 10 in duas partes distinxit priorem tantum partem excerptis Vaticanis attribuens, posteriorem nescio quo errore ductus excerptis *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας*; tum illas controversias Cleonnis et Aristomenis (VIII 12) equidem unum fragmentum numero, non tria, ut Dindorf; deinde non intellego, qua ratione loci ex integris Diodori libris sumpti, quibus ad priora aut ad posteriora delegatur, tamquam fragmenta a Dindorfio numerati sint; denique fragmentum (VI 7), quod nuper enucleavit A. Ludwig, additum est.

*) De posteriore octavi libri parte idem egit Krebs (a. 1856, program. gymn. Weilburg), noni fragmenta optime illustravit Klüber (a. 1868, Würzburg).

Cetera sine certa causa mutare ac transponere minime expedit; unde autem certae causae in re tam dubia tamque obnoxia errori? Nisi forte contigerit, ut extrinsecus sive ex tabulis chronographi, quo usus est Diodorus, sive ex posterioribus scriptoribus qui ipsi sua ex Diodoro hauserunt, certa quaedam argumenta et indicia colligantur, haec quaestio ad exitum adduci non poterit. Ne id quidem exploratum est, quas res quotve annos singuli libri complexi sint; constat tantum sexto libro Diodorum res usque ad Troiae excidium (I 4, 6)*), decimo usque ad Xerxis transitum in Europam (XI 1, 1) persecutum esse. Septimum librum inde a Troia capta usque ad primam Olympiadem pertinuisse quamvis sit veri simile, Bipontinorum et Wurmi sententia, octavum librum a Roma condita, non a prima Olympiade initium cepisse, qua ratione potest refutari? Nonum librum Bipontini atque omnes deinceps editores incipiunt a Solonis aetate. Quod cum consentiant, dissentiunt de libri noni exitu. Conservavi quidem Caroli Müller distributionem, tamen non dissimulo valde mihi arridere Strothi sententiam, qui, sicuti ipse conieceram, decimi libri exordium fuisse censet illum locum communem (frag. X 12), quo historiae utilitas celebratur. Nam eadem fere disseruit Diodorus in initio et primi et decimi quinti libri.**)) Res ipsas autem fragmentis noni libri et decimi ineuntis tractatas, quorum illa ad septem sapientes, haec ad Pythagoreos spectant, facile in unum coire librum in promptu est. Nemo credo in eo offendet, quod frag-

*) Scilicet de primo septimi libri fragmento adnotavit C. Müller: 'incertus haereo utrum ad septimum an ad sextum librum pertinnerit.' Dubitat etiam de frag. X 1 et 2.

**) cf. tamen XI 38, 6. 46, 1. XV 88, 1.

mentis hoc modo distributis partes minus aequae evadunt. Nam ex dictis factisque sapientium plura excerpta esse quam ex ceteris rebus domi bellicque gestis minime mirum est.

Universa regula de fragmentis ordinandis si constituenda est, alia esse nequit nisi ut ea et ex temporum rationibus et ex serie, qua excerpta in codicibus referuntur, componantur; singulis autem locis iudicium saepe incertum erit. Nam Diodorus etsi res inter se cohaerentes ad temporum ordinem servandum dirimere orationemque interrumpere veritus non est, tamen haud raro ab hac consuetudine recedens, ut narratio continua et magis perspicua fiat, res priorum posteriorumque temporum coniunxit, atque etiam aliquotiens eadem fere res duobus locis repetivit. Neque magis ordo excerptorum omni suspicione caret; veluti si fragmenta IX 4 et IX 20, 4 vel IX 2 et 34 (cf. etiam p. XLVII) inter se comparaverimus, fieri non poterit, quin ea ex una eademque narratione Diodori excerpta esse arbitremur. Qua in re mihi in mentem venit Jacobi Bernays, qui quaestione posita, quomodo libellus de republica Atheniensium effectus esset, ingeniose disputabat duobus primis capitibus tamquam summam totius operis contineri, tertium autem caput postea additum esse quasi fructum iteratae lectionis. Simili modo etiam ei, qui ex Diodori bibliotheca excerpterunt, quaedam primo seu negligentia seu fastidio omissa posteriore loco supplevisse videntur. Magna licentia eos usos esse intelleget, qui VIII 1. 2 et 3 vel X 18, 1 et 2 inter se contulerit. — Late ergo patet campus, in quo doctrina et divinatio exsultare potest: sed ubi coniecturae luxuriant, ibi laborat veritas.

DE CODICIBUS LIBRORUM XI—XII.

www.libtool.com.cn

Ex omnibus codicibus, quibus libri I—V continentur, unus Coislinianus (A) simul comprehendit libros XI—XV, atque ipse conglutinatus est ex duabus partibus non eadem manu scriptis. Quare hoc quoque in volumine denuo quaestio in codices ponenda est. Plurimi quidem eorum, quibus libri XI et XII servati sunt, etiam libros XIII—XV amplectuntur, tamen ad exponendum, quanti quisque horum codicum sit, argumenta et exempla paene omnia tantum ex libris XI et XII afferemus: non solum quod ceteri libri (XIII—XV) in hoc secundum volumen recipi non potuerunt, sed etiam quod in his et illis libris non eadem ratio inter singulos codices intercedere neque auctoritas eorum eadem esse videtur. Denique expectamus, ut priusquam tertium volumen apparandus erit, etiam alii codices, inprimis Venetus 375, accuratius inspiciantur.

P.

Patmius codex in monasterio S. Iohannis Theologi, P quod est in insula Patmo, asservatus saeculi X vel XI, a Richardo Bergmann, qui illum anno 1866 ipse contulit*), describitur his verbis (program. Gymn. Brandenburgensis, Berolini 1867): 'Foliis constat 310 membranaceis formae quaternariae maioris, quae omnia sunt bene conservata, nisi quod primum duoque postrema, quia codex longum per tempus tegumento caruit, colorem duxerunt luteum atque ultimi pars dimidia ad dextram abscisa est. Munitus nunc tegumento ligneo,

---

*) Prius codicem P iam contulerat Joh. Saccelion scholarcha, qua collatione usus est Tischendorf.

super quod inductum habet corium colore nigro infectum, in bibliothecae catalogo a Ioh. Saccelione Graece conscripto recensetur sub nota numerali N = 50. Exaratus est autem exceptis tribus foliis posterius scriptis (1. 309. 310) litteris minusculis exeuntis saeculi X vel ineuntis XI*), itaque ceteros omnes quorum quidem habemus notitiam Diodori codices aetate longe superat. Comprehendit sex libros XI—XVI, finiturque horum postremus folio 309 verso. Litterae clarae atque compositae proxime accedunt ad similitudinem earum, quae reperiuntur in codicibus Eusebii historiae ecclesiasticae Mazarinaeo et Vaticano. Ad regendam manum scribentis per membranam acuto quodam instrumento ductae sunt lineae, vacuo tamen relicto margine duos vel tres digitos lato, habentque singulae paginae versus 32 continuos. Folia 1 et 309, quorum illud in utraque pagina continet versus 26, hoc in utraque versus 28, saeculo quinto decimo exarata sunt manu, quam esse monachi Andreae Gregorii Chii cognoscitur e folio 310 recto. Ibi enim eiusdem manus litteris aliquanto minoribus scripta leguntur precum formula a Christo praecepta: *πάτερ ἡμῶν κτλ.* et *ἄσμα ἐκκλησιαστικόν: Θεὸς ἀγαθὸς αἰεὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται κτλ.* cum subscriptione memorabili: *Θεοῦ συναιρομένου πᾶσαν τήνδε βίβλον περιελθὼν ὧδ' ἔληξα ὡρᾶ τῇδε νυκτέρα ἀπὸ νοεμβρίου ἡ Ἰνδικτιῶνος τς' τῆς τοῦ λόγου οἰκονομίας ἔτει αὐξς (i. e. 1466) ἐν νάξῳ γρηγόριος μονότροπος τάχαγε**)* θύτης

*) Saeculo fere undecimo adscripsit eum Tischendorf, saeculo nono Coxe bibliothecae Bodleianae praefectus.

**) De usu vocabuli *τάχα*, cui hic additum *γε*, quod male scriptum videtur *τς* in Andocidis codice Ambrosiano apud Bekkerum in praef. ad illum, v. Ducang. et Thes. Stephani vol. 7 p. 1894 [Dindorf in edit. Diodori vol. III p. XVI].

ἀμαρτωλὸς πατρώνυμον ἔχων ἀνδρέας καὶ χῖος τὸ πά-
 τριον.*) Neque vero inseruit Gregorius folia 1, 309,
 310, sed ab initio in codice vacua relictæ explevit, qua-
 re admodum probabile fit ipsum librum, quem libra-
 rius sæculi X vel XI transcriberet, et initio et in
 fine fuisse mutilum. Folia omnia ab eodem Gregorio
 numerata sunt excepto quod numero caret ultimo, sed
 errore bis numeravit 52 (νβ) et 179**) (ρση), ut pen-
 ultimum sit τξ (307). Argumentum***), quale reli-
 quis libris præpositum est, ante XI desideratur, tresque
 in codice sunt lacunæ maiores et nonnullæ minores,
 quæ in ceteris non reperiuntur. Ac primum quidem
 in folio 38 verso post vocem εὐνοίαν (XI 67) quatuor-
 decim versus non sunt expleti, ut desint verba μετὰ —
 ἐλευθερίας, itemque in folio insequenti recto vacui sunt
 duodeviginti versus quatuordecim illis ex adverso po-
 siti, itaque post vocem κειμένας (XI 68) desiderantur
 verba ἀξιοῦντες — ἀποχωρῆσαι. Deinde in libro XIV
 sex deinceps folia, quaternionis vicesimi septimi 2—7,
 quibus continebantur verba αὐτοὶ δὲ προεξαναστάντες
 (c. 101) — διὸ καὶ τὸ πῆδλον (c. 114) exciderunt inter
 f. 208 et 209, quæ cum Gregorius signaverit notis
 numeralibus continuo sequentibus σς et σζ, apparet
 huius iam ætate illa defuisse. Lacunæ minores ut

*) Iota subscripta in codice constanter omissa addidit
 Bergmann et correxit peccata συναϊρωμένον — ὁδ' ἔληξα —
 πατρώνυμον. Verba νοεμβρίου et ἰνδικτιῶνος per compendia
 scripta sunt. — De Gregorio plura attulit Joh. Saccellion in
 Ephemeride Atheniensi, quæ inscribitur Νέα Πανδώρα 1866
 p. 165.

**) Bergmann scripsit 197, errore, ut ex ipsius schedis
 cognovi.

***) De argumentis libr. XIII. XIV. XVI in Bergmanni
 scriptis nihil relictum est.

existerent, plerumque ea re factum est, quod vocabula paria vel ὁμοιοτέλευτα librario occasionem dederunt ab uno ad alterum aberrandi. Fuit is quidem homo non satis attentus parumque doctus, qua re etiam factum est, ut cum alia mendose scriberet, tum vehementer peccaret in nominibus Graecis et Romanis. Correxit autem ipse haud pauca perperam scripta, alia mutavit manus paullo posterior aut Gregorius, ad quem auctorem summaria quoque referenda sunt brevia in marginibus posita. Nova quae maioris sint momenti incrementa praeter XII 57, 4 e codice non accedunt ad ea quae edita sunt, sed multa corrupta vel in integrum restituantur vel facilius sanari possunt nec paucae virorum doctorum emendationes confirmantur.'

Tam modeste ac moderate iudicavit Bergmann de codice P; quod quanto plus temporis et laboris in eo perquirendo consumpsit, tanto maiore laude dignum videtur. Ingrati autem esse duco, id quod Dindorf in praef. vol. III conatus est, huic libro simulque Bergmanni meritis obtrectare. At quamvis longam seriem vocabulorum in P seu omissorum seu mendose scriptorum collegeris, codici P palmam praecripi non posse cum permulti alii loci docent tum hi:

Vulgaris lectio:

cod. P:

XI 13, 2 οἱ Ἕλληνες ἐμφοράξαν-
τες τὰ στενὰ* τῶν ἐντὸς τῆς
Εὐβοίας συμμαχοῦντων.

38, 6 κηρύττουσα

76, 5 τοῖς ἀρχαίοις πολίταις
τὰς πόλεις ἀπέδοσαν, τοῖς δὲ
ξένοις τοῖς διὰ τὰς δυνα-
στείας ἀλλοτρίας τὰς πόλεις

οἱ Ἕλληνες . . στενὰ
προεμάχοντο τῶν
ἐντὸς . . .

κηρύττουσα διαπρυσίας

τοῖς ἀρχαίοις — ἔχουσι
συνεχώρησαν τὰ
ἐαυτῶν ἀποκομι-
ζειν καὶ κατοικεῖν....

ἔχουσι* κατοικεῖν ἅπαντας
ἐν τῇ Μιθσηνίᾳ.

77, 4 λογισάμενοι* τοῦ πολ-
λῶς μυριάδας ἀποβαλεῖν τῶν
ιδίων.

84, 2* ἀξιόλογόν τι κατερ-
γάσασθαι.

89, 2 σπινθήρας

90, 4 ἔτη ὀλίγα πάλιν ἐξέ-
πесον

XII 15, 2 ὁ νόμος

29, 1 ἐν ᾗ

36, 1 τέσσαρα

54, 4 ἐξέπεμψαν ναῦς ἑκα-
τόν.

προσελάβοντο ναῦς ἑκατόν.

54, 6 ἐκ τριήρων πεντή-
κοντα καὶ διακοσίων.

57, 4 deest

60, 1 προχειρισάμενοι στρα-
τηγὸν μετὰ νεῶν τριάκοντα
καὶ στρατιωτῶν ἱκανῶν.*

63, 5 ἱκανούς

λογισάμενοι διὰ τὸ
(διότι scripsi) τοῦ-
τους οὐ δυνατὸν
ἀνελεῖν ἄνευ τοῦ
πολλὰς . . .

ἔσπευδεν ἀξιόλογόν τι
κατεργάσασθαι

πηγὰς

ἔτη ἔξ ἐξέπесον

ὁ νόμος οὗτος

καθ' ἣν

τεσσαράκοντα

ἐξέπεμψαν ναῦς εἴκοσι
= Thuc. 3, 86.

προσελάβοντο ναῦς εἴ-
κοσι.

ἐκ τριήρων ὀγδοήκοντα.

οἱ δὲ — ἐνιαυτὸν unus
praebet P

προχειρισάμενοι — ἱκα-
νῶν ἑξαπέστειλαν

ἱκανοὺς προσθέντες
τούτοις.

Praestat ergo singulari virtute codex P omnibus ceteris libris adhuc ab editoribus adhibitibus; etiam pluris esset, nisi ille Gregorius πᾶσαν τήνδε βίβλον περιελθὼν stilo suo inquinavisset. Nam menda leviora, quae ille feliciter correxit, facili negotio etiam ex ceteris

libris corrigi potuerunt; contra eius opera scriptura saepius ita corrupta est, ut quid manu prima exaratum et correctum sit, vix perspici possit. Raro enim eius artificia tam dilucida sunt, veluti XI 5, 5 *χρησιμώτεροι μετὰ τῶν ὅπλων ἔδονται*, ubi in P prima manu scriptum erat *χρησιμώτεροι μὲν τῶν ὅπλων*, quod vitium Gregorius auxit corrigens *χρησιμώτεροι μὲν τῶν λοιπῶν* aut XII 27, 3, ubi Gregorius manu inerti simplicem lectionem *δαδῶς τε κράτησαν* (i. e. *τ' ἐκράτησαν*) *τῆς Σάμου καὶ τοὺς* ita depravavit: *δαδῶς τε κράτησαντες τῆς Σάμου τοὺς* (cf. XII 84, 3). Neque minus perverse addidit XI 55, 5 et 81, 5 *μή*; XII 57, 1 pro *φιλοτιμία* inscite scripsit *φιλονικία*. Res eo fit obscurior, quod correcturae inveniuntur, quae iudice Bergmanno neque ad principem librarium neque ad Gregorium referendae sunt.

Quod ad scripturae genus attinet, hic commemorasse satis habeo:

1. Hiatus evitandi causa in codice P multo saepius vocales elisae sunt quam in ceteris libris, quamquam permulti restant loci, ubi hiatus elisione sublatus non est; quin etiam aliquotiens vocales in codice P exaratae sunt, quae in ceteris libris propter hiatus sunt deletae. Multa horum pusillorum discriminum sine dubio inde orta sunt, quod syllabae modo compendiose modo plane scribebantur.

2. *N ἐφεκυστικὸν* saepissime etiam ante consonantes positum est, quamvis impiger his locis in littera *ν* delenda fuerit posterior librarius, ut videtur, idem Gregorius.

3. *Ἰῶτα προσγεγραμμένον* non ita raro invenitur et in exeunti et in medio vocabulo: veluti Bergmann in libro XI collegit 65 exempla; plerumque tamen est omissum.

4. Accentus et spiritus librarius satis diligenter plurimis verbis superimposuit; interdum tamen desiderantur, alias abundant: ἐπάρχοντος, ἐπίσης, οὐχόκιστα — ἀνώικοδόμησαν, σὺνέτελέσθη, μήκετι, μὴδὲμιᾶς etc.

5. Compendia saepissime adhibentur et in terminationibus vocabulorum (— αν, ην, ον, ων, ας, ες, ης, ος, οισ, ους, ως, αι, ου) et in particulis (καί, δέ, γάρ, κατά, διά, πρός, παρά, περί); praeterea compendia nulla inveniuntur nisi solita: μῦς (μητρὸς), πῶα (πατέρα), φιλανωισ (φιλανθρωποῖς), θῦ (θεόν), οὔδον (οὐρανόν), Ὰ (χρόνων XI 65, 5; χρόνον XIII 1, 1).

Alia, quae huc spectant, infra proferuntur, cum de archetypi imagine coniecturam faciemus.

AHL.

Coislinianus codex 149 saec. XV bombycinus, qui A est Parisiis in bibliotheca nationali servatus, continet libros I—V et XI—XV. Cuius auctoritas cum in primis quinque libris plane nulla sit (cf. vol. I p. XI), ad libros XI—XV recensendos aliquantum valet, praesertim cum hic codex A ceteris eiusdem notae libris (HL) diligentius tractatus sit. Contulit enim denuo totum codicem Hermannus Bezzel collationemque suam mecum communicavit, pro qua liberalitate summas ei ago gratias. Idem codicem A ex duabus partibus non eadem manu scriptis constare certis argumentis docuit (Coniecturae Diodoreae, dissert. Erlang. 1888 p. 2), quorum proximum est, quod in primo codicis folio haec invenitur inscriptio: 'Diodori Siculi in quinque libros divisos — sequitur liber sine titulus a principio tractans de diversis bellis' (i. e. libr. XI—XV).*) Dissi-

*) Infra addita sunt haec: τοῦ τῆς σωτηρίας ἐπανόμου σεβασμιωτάτου καρδινάλου.

mile autem utriusque partis ingenium descripsit Bezzel hoc modo:

1. Cum libri prioris partis (I—V) exornati sint titulis *Διοδώρου τοῦ Συκελιώτου βιβλιοθήκης ἱστορικῆς πρώτης* (sc. βιβλος), *δευτέρα*, *τρίτη*, *τετάρτη*, *πέμπτη*, hi desiderantur in libris alterius partis. 2. Argumenta singulorum librorum omnibus quidem praescripta inveni, sed cum librorum I—V argumenta instructa sint epigrammatis quibusdam (*ἔλεγχος τῆς πρώτης βιβλου, πῖναξ τῆς δευτέρας, τρίτης* etc.), apud libros XI—XV frustra haec quaeres. 3. In parte priore numeri semper verbis sunt expressi, in altera saepissime litteris compendiariis. 4. Contra in priore parte nonnulla verba compendiose scribuntur, in altera non item. Haec sunt: *σῶρας* (*σωτηρίας*), *πῶ* (*πατριδος*), *πιρ* (*πατέρος*), *ἂδ* (*ἀδελφόν*), quo in verbo saepissime lacuna invenitur, nec non apud *λῆ* (*λόγος*). 5. In priore parte *Δημήτρας*, semper *τεχνήτας* scribuntur, in altera *Δήμητρος*, *τεχνίτας*. 6. In priore parte hiatus minime evitatur, in altera autem cum magna diligentia.

Codex A igitur ex duabus partibus separatim scriptis conglutinatus est.

H Vaticanus codex 994 saec. XVI chartaceus, qui 138 foliis continet libros XI—XV, videtur is liber esse, unde sumpta sunt, quae Wesseling ‘ex schedis (sc. Vaticanis) ante hos trecentos annos deproperatis ad libros XI—XV illustrandos admovit’. Cuius codicis collatio, qua usus est Wesseling, vereor ne non satis fuerit fida.

L Parisinus codex 1662 chartaceus saec. XV exaratus videtur, olim Trivultii Cardinalis, continet libros XI—XV (Catal. biblioth. regiae Paris. II p. 384). Hic liber idem est, quem Wesseling ita descripsit: ‘codex regius

secundus*), cui nota 2539 imponitur, saeculi XV aetatem non superat, olim Augustini Cardinalis Trivultii? Reperiuntur enim in Bergmanni scriptis lectiones quaedam ex codice Paris. 1662, quae prorsus consentiunt eis, quae Wesseling ex suo codice regio secundo attulit; veluti uterque testatur libri XII capita 55 et 56 ingenti lacuna mutilata esse. Codex L scriptus est a librario haud indocto, sed parum diligenti, qui sua commenta pro verbis traditis interserere religioni non habuit.

Hi tres codices AHL quam arte inter se coniuncti, quam longe disiuncti a ceteris sint, ex conspectu lectionum, quem infra dabimus, apparebit: in praesens quae ratio inter hos ipsos libros AHL intercedat, paucis explicabimus. Neque A ab L, neque L ab A originem trahere potuit, quod praeter lacunas utrique communes aliae exstant, quibus aut unus codex A aut, quod multo saepius occurrit, unus L laborat. Velut A omisit libri duodecimi totum caput 80, codex L, ut modo memoravimus, eiusdem libri capita 55 et 56. Utrique horum codicum praestare videtur H: nimirum non aetate, sed integritate; quo magis est dolendum, quod qui codicem H conferendum suscepit, maiore usus est festinatione, quam ut singulis quibusque locis, quae sit huius libri lectio, constet.

Deest ergo codex aliquis, qui unus nobis sit instar totius huius generis. Quam ob causam studiosissimus fuero codicem inspiciendi, qui libris AHL et genere propinquus et aetate superior est. Dico codicem

---

*) Secundum hunc dicit in praefatione, ubi de omnibus Diodori codicibus Parisinis agitur: priorem in notis ad libros XI—XV, ubi numero secundo non hic, sed codex I significatur.

(I) Venetum 375 in 4° minori saec. XI*), qui foliis 293 continet. ~~libros quinque~~ XI—XV praemisso indice capitum. Unde aliquot lectiones prolatae sunt in Marci biblioth. codic. catalogo a Laurentio Theupolo (an. 1740) p. 179: quae quamvis sint paucae, sufficiunt tamen, ut huius libri similitudinem cum codicibus AHL cognoscamus. Quare plura comperire cupivi: at responsum est petenti illum librum pretiosorem esse, quam ut in Germaniam transmittatur. Utinam igitur inter Italos ipsos tandem aliquis exsistat, qui codicem alienigenis in visum evolvat ac quae invenerit, publici iuris faciat.

FIKM.

F Laurentianus codex XII plutei LXX chartaceus saec. XIV continet foliis 278 Diodori Siculi libros decem XI—XX cum argumentis capitum unicuique libro praefixis; quem fuisse a clarissimo Cocchio cum edito collatum docent numeri marginales, qui identidem occurrunt, eius manu notati (Bandin. catalog. cod. Graec. II p. 672). Hic liber 'optimae notae' idem est, quem Wesseling in praefatione editionis suae dixit membranas integerrime emendateque scriptas, quarum luculentum specimen sibi misisset clarissimus Cocchius. Sed lectionum harum usura, inquit Wesseling, quia spissum et bibliopolae damnosum videbatur negotium, frui non licuit; id satis animadverti in plerisque eas cum Claromontanis amice consentire. Denuo hunc codicem conferendum curavit Dindorf per Franciscum de Furia, cui debemus quidquid sub nota F in apparatu critico attulimus. Animadvertendum est lectiones se-

---

*) Saec. XII: Morellius, Biblioth. Manuscr. p. 241.

cunda manu (nescio quo saeculo) additas saepe conspirare cum libris prioris classis.

Parisinus codex 1661 chartaceus, Fonteblandensis, I olim Antonii Eparchi, qui hunc ipsum cum aliis non paucis regi Francisco I obtulit. Ibi continentur Diodori libri septem, ab undecimo ad decimum septimum, qui mutilus est. Praemittitur singulis libris capitum index. Is codex manu Nicolai Sophiani saeculo, ut videtur, XVI exaratus est (Catal. cod. biblioth. reg. Paris. 1760, II p. 383). Huius libri lectiones Wesselingio suppeditavit de la Barre. Cum autem in bibliotheca Parisina plures Diodori codices*) conserventur, ne ullus resideat scrupulus, quo ex libro ille sua hauserit, audi quibus verbis Wesseling codicem descripsit: tertius codex Parisinus (= Regius 2 in notis, cf. p. XIX), signatus indice MMLX, in fronte et calce haec ostentat: *κῆμα Ἀντωνίου τοῦ Ἐπάρχου, ὃ δέδωκεν εἰς σημείον εὐχαριστίας τῷ κρατίστῳ βασιλεῖ Κελτῶν, τῷ ἐπιφανεστάτῳ Φραγκίσκῳ*, quibus deinde appingitur 'an Sophiani manu?'

Claromontanus codex, quo Diodori libri XI—XV K continentur, collatus est a Camusato, qui, ut ait Wesseling, discrepantes scripturas ex Coisliniano et Claromontanis orae Diodori sui adscripsit. Enumerantur autem in Catalogo codicum collegii Claromontani (Paris. 1764) p. 69 tres libri:

*) Praeter codices I et L exstant Parisiis hi: Cod. 1660 chartaceus saec. XVI exaratus duorum librariorum manu continet Diodori libros XI—XX. — Cod. 1663 chartaceus saec. XVI continet libros XI—XV. — Ex his quoque libris Bergmann lectiones quasdam sibi comparavit (ad XII 56 et 57 spectantes), unde tamen nihil efficitur, nisi ut eorum auctoritatem minimam putemus. Scilicet uterque omisit XII 57, 4.

CCXX codex chart. in fol. (constans fol. 276) an. 1546 descriptus ac non compactus, quo continentur Diodori Siculi libri quinque XI—XV.

CCXXI codex chart. in fol. (complectens fol. 272) saeculo XVI exaratus ac Venetiis an. 1553 emptus scutis aureis decem. Ibi habentur Diodori libri quinque XI—XV.

CCXXII codex chart. in fol. (constans fol. 230) saeculo XVI exaratus, quo continentur Diodori libri septem XI—XVII.

Hi tres codices una cum duobus aliis, quibus continentur Diodori libri I—V, nunc venerunt in possessionem bibliothecae Berolinensis. Tamen nondum exploratum est, ad utrum illorum codicum, ad primum (CCXX) an ad secundum (CCXXI), lectiones a Camusato collectae referendae sint.

M Marci bibliothecae codex quidam Venetus in usum Wesselingi per Blasium Caryophilum collatus est. Quo de codice ambigua verba fecit Wesseling; cum enim ex eis, quae in praefatione indicat, codicem libros XI—XV continentem expectemus, occurrimus in eius editionis vol. I p. 633 (XIII 111, 5 *ἐκ δὲ τῶν*) notae: 'Venetus hic desinit'. Ceterum quidquid ex hoc Veneto affertur, tanto abhorret a diligentia et sinceritate, ut ei fidem plane derogem. Licet librarius iste suo ingenio usus duos tresve locos sanaverit, multo saepius cupiditate corrigendi inductus etiam longius a veritate aberravit.

Quoniam codices, qui quidem nobis cogniti sunt, percensuimus, nunc demonstraturi sumus non verbosa disputatione, sed delectis exemplis, cur codices hoc modo distinxerimus. Inde non solum apparebit omnes

codices dividendos esse in partes tres, quarum unam codex P solus, alteram AHL, tertiam FIKM efficiunt, sed homines rei periti ultro intellegent vel conicient, quid de singulis harum partium libris iudicandum sit quoque gradu inter se sint coniuncti.

	P*)	AHL	FIKM
XI 1, 3		κηδεστής	κηδεστής ἦν
5, 1		προῆγε	προῆγεν εὐθύς
23, 2		καὶ γὰρ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν πρὸ τῆς ..... δυνάμεων	καὶ πρὸ τῆς ..... δυ- νάμεων τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ κατὰ τὴν Σικελίαν Ἑλλήνων
29, 2		μένουσιν (μένοντα A)	τοῖς πᾶσιν
ib.		τοὺς κινδύνους ὑπο- μένειν	φέρειν τοὺς κινδύνους
36, 6		διέφυγον	om.
48, 8		εδρίσκων	εἶναι ἐδρίσκων
55, 4		ἐν τῇ Σπάρτῃ	om.
56, 2		ἀποκαλοῦντες	φάσκοντες
67, 4		om.	τάδελοφού
79, 4		πάλιν γενομένης ἰσχυ- ρᾶς μάχης	om.
91, 1		Λεύκιον	Λεύκιον Πόπλιον
92, 4		πάντοθεν ἐβόα	ἅπαντες ἐβόων
XII 1, 2		κατὰ τὴν Ἀσίαν	ἐν τῇ Ἀσίᾳ
3, 3		om. PAL**)	καὶ πόλεμον συγκαρού- σας πολλὰς μὲν

*) Locis, ubi AHL cum FIKM eisdem vitiis aegrotant, codicis P praestantiam iam supra p. XIV comprobatam esse noli oblivisci.

**) De codice H hic et aliis locis silet Wesseling, ubi hunc librum cum FIKM consentire pro certo nego.

	P	AHL	FIKM
XII 11, 2	ὄντες ἀπέκτειναν σχε- δόν		σχεδὸν ὄντες ἀπέκτει- ναν ἐγγύς
36, 4	ὀνομαζομένην		λεγομένην
71, 1	ὁ ἀδελφός		om.
84, 3	κοσμήσας πᾶσι . . . χρησίμοις κατέλεξεν		ἐκόσμησε πᾶσι . . . χρη- σίμοις καὶ κατέλεξεν
			FIK et P ²

	P	AHL	FIKM
XI 5, 2	Μηλιακόν	κλιακόν HL κιλιακόν A	ήλιακόν
38, 2	καὶ τῶν παντελῶς ἐντα- φίων ἡμεληκό- των	αἱ τῶν παντελῶς ἐνταφίων AL	εἰργεσθαι παντε- λῶς τὰς τῶν ἐντα- φίων σπουδᾶς
60, 4	δύλωτοι	δύπλωτοι H δύπλωτοι A δύσπλωτοι L	ἐγγχώριοι
65, 3	ἄραι τὴν πόλιν	ἀρετὴν πόλιν HL ἀρετὴν πολλήν A*)	ἄραι τὴν πόλιν

*) Interpretatio Diodori Latina anni 1548, quam adhibuit Wesseling, Dindorf ignoravit, praebet (p. 257) 'virtute multa'. Cave tamen ne ex hoc uno loco conicias illam interpretationem ex ipso codice A factam esse. Primum enim moneo lectionem ἀρετὴν πολλήν codicis A ab Hermannō Bezzel inventam esse, silentio praeteritam a Wesseling, cuius ex notis unum cognoscis: in codicibus AHL pro ἄραι τὴν scriptum esse ἀρετὴν. Licet ergo conicere, ut in A, ita etiam in H vel L πολλήν pro πόλιν inveniri. Deinde, quod pluris est, hic interpres minime omnibus locis eodem

P	AHL	FIKM
XI 66, 1 φιλοσό- φαν	φιλοσόφαν HL φιλόσοφον A	Φίλσφωνα
90, 4 προσανέ- βησαν	om. AL	ἐπηύξησαν
XII 9, 4 οἰκέτας P ^a ἰκέτας P ^b	Σικελιώτας	Ἰταλιώτας
23, 2 Ταραντί- νους	Ἀκραγαντίνους HL	Οὐεντίνους
34, 5 εἰσαρδαία	Λεοντίνους A εἰς σαρδέα AH	εἰς Ἀρδεα
37, 1 ἐπιφανεῖ	ἐπιφανεῖ HL προφανῶς A	περιφανεῖ
38, 1 πολέμων	νόμων A*)L	ᾧν ἴσμεν
38, 3 ζητεῖν μὴ .... ἀλλὰ πῶς	μὴ .... ἀλλὰ πῶς AL	μὴ .... ἀλλὰ πῶς σκοπεῖν
47, 2 οὐ διὰ τῶν P ¹	οὐδ' ἐπὶ τῶν P ² L οὐδ' ἐπὶ τὰς A	οὐδὲ διὰ τῶν
54, 3 κατα- προνομήσειν PHLF ²		καταπολεμήσειν F ¹ IKM et A
65, 9 ἀπήγαγεν εἰς τὰς Ἀθήνας	εἰς τὰς Ἀθήνας AL	εἰς τὰς Ἀθήνας ἔξεπεμψεν
ib. Τάνταλον μετὰ δήσαντες ἐφύ- λαττον μετὰ τῶν .... Αἰγινήτας	Τάνταλον μετὰ τῶν .... Αἰγινή- τας AL	Τάνταλον μετὰ τῶν .... Αἰγινή- τας ἐν φυλακῇ κατεῖχον

quo codex A laborat mendo. Attamen id constat interpretationem anni 1548 profectam esse ex codice eiusdem stirpis, cuius sunt AHL.

*) Hanc quoque lectionem debemus diligentiae Hermannii Bezzel; nam Wesseling codici A adsignat lectionem contaminatam: νόμων ᾧν ἴσμεν.

P	AHL	FIKM
XII 67, 5 ἀξιόλογος		ἀξιόλογος FIKM
PHL		et A
72, 5 τὴν φιλο- τιμίαν*)	τῆς φιλοτιμίας AHLF ²	τῆς φιλονεικίας F ¹ IKM.

Multis quidem locis haeremus, quae lectio insit in libris H et L, tenemus tamen testimonia satis multa, quibus quanti quisque codicum AHL aestimandus sit cognoscatur atque sententia, quam supra de eis tulimus, comprobetur. Multo obscurior et difficilior est quaestio, qua ratione libri FIKM inter se cognati sint; cui solvendae etsi exempla infra posita non sufficiunt, tamen aliquam lucem afferent:

- XI 47, 2 οὕτως] οὕτως^{ος} F, οὗτος ὥς IKM
 27, 2 Ἀθηναῖον PAHLF, om. cet.
 73, 1 τούτων PAHLF, om. cet.
 38, 1 ταῖς πόλεσι PAHLF², τοῖς Ἑλλήσι F¹IK
 89, 1 παραδεδομένων PAHLF², γεγενημένων F¹IM
 28, 2 τὴν αὐτὴν om. FIK
 XII 41, 7 πανδημί om. FIK
 21, 1 ἀργυρικὰς ζημίας] ἀργύρου καὶ ζημίας FIK
 XI 20, 3 γενομένην om. FIM
 29, 3 οἰκοδομήσω — ἐάσω καὶ om. FIM
 XII 28, 1 ἐπιτήδειον om. FI
 73, 3 ἅμα P, om. FI, ἄλλα cet.
 27, 3 ἐκράτησαν τῆς Σάμου] αὐτῆς ἐκράτησαν FK
 63, 2 Λακεδαιμονίους om. FK
 XI 13, 5 κατήρεν — στόλου καὶ om. F
 κατήρεν — στόλου καὶ τὴν . . πόλιν om. M
 85, 1 Κλώδιον] Οὐαλέριον FM

*) recte, si παῦσαι pro πανάσθαι scripseris.

- XI 53, 1 ὁ Ἀραγαντίνων — Θήρων om. F
 XII 12, 4 οὐρούς om. F
 XI 54, 3 αὐτοῦς om. I
 XII 74, 1 ἀντιέβλητον] ἐξιόλογον I
 XI 14, 3 συγχοῦς] πολλούς K
 XII 49, 2 ὁ τῶν Λακ. ναύαρχος om. K
 68, 4 δὲ καὶ . . πόλεων om. K
 46, 7 ἐξέλιπον τὴν πατρίδα] ἀπῆλθον ἐκ τῆς πατρίδος M
 66, 1 θλιβόμενοι] ἐθλίβοντο M.

Sed hic subsistamus. Suppetunt enim iam exempla ad cognoscendum horum librorum plurimum valere F, etsi in medio relinquendum est, num codex F ceterorum non solum princeps, sed etiam parens sit. Est enim cur suspicemur codicum collationes, quibus nos adhuc utimur, multis modis esse mancas et fallaces. Quare singulorum codicum FIKM inter se necessitudinem explicare non audeo; atque ut dicam quod sentio, hoc aenigma solve non gestio. Nam mihi persuasum est omnibus codicibus, in quibus haec editio posita est, denuo perquisitis in verbis Diodori corrigendis perpaulum profici. Angebitur tantum numerus locorum, ubi et codices FIKM et AHL inter se concordant, altera familia codicum ab altera discordat; atque multae lectiones, quae codici P propriae visae sunt, investigantur etiam in H et L, sicut in codice A Hermanni Bezzel opera recognito iam indagatae sunt.

Utut autem haec sunt, de ratione, qua codices ad Diodori libros XI et XII recensendos adhibendi sint, mea quidem sententia dubitatio esse non potest. Fundamentum operis est codex P, ceteri codices tamquam adminicula suggerendi sunt eis locis non ita paucis, ubi codex P lacunis aut mendis deformatus est. Ceteri

enim codices omnes referendi sunt ad unum exemplar, codici P dissimile, nec tamen impar. Ubi-
 cumque igitur ab altera parte stat unus P, ab altera ceteri cuncti, lis adhuc, ut aiunt, sub iudice est, atque nisi rationibus ex ipsa re vel ex genere dicendi petitis diiudicari non potest, utra lectio sincera sit. Ubi-
 cumque autem cum codice P sive AHL sive FIKM consentiunt, hanc lectionem ex archetypo profectam, diversam ex coniectura (nonnumquam fortasse ingeniosa et vera) ortam esse pro explorato habeo. Quid plura? quoniam codices AHL quanto propius absunt a P, tanto reliquis prae-
 stant, libris FIKM nihil effici puto nisi ut examinetur, utrum lectiones codicum AHL his tantum propriae i. e. menda novicia vel commenta postumi librarii sint, an utrique librorum generi communes ideoque aestima-
 tione dignae.

Compluribus quidem locis libri FIKM speciem quandam virtutis prae se ferunt atque editores priores deceperunt (veluti XI 38, 2 90, 4 XII 38, 3 65, 9): nunc autem testimonio codicis P fraudis sunt convicti. Quare aliis quoque locis nobis cautio est, ne illorum praestigiis obcaecemur. Nimirum non refragamur scripturae *καταπολεμήσειν*, cuius loco PHL praebent *καταπρονομήσειν* XII 54, 3 (non A, qui eandem invenit coniecturam atque FIKM) aliisque emendationibus facili-
 oribus; neque tamen dubitamus, quin quicumque exemplar, unde manaverunt FIKM, confecit, eas lectiones assecutus sit coniectura. — At duo sunt loci, ubi contra consensum librorum P atque AHL lectionem codicum FIKM a prioribus editoribus receptam non sus-
 tuli, non quod eam genuinam esse putassem, sed quia non habui, quo sollertiore modo lectionem codicum PAHL corruptam corrigerem:

XI 29, 2 συναχθέντων δὲ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν Ἰσθμόν, ~~ἔδοξε τοῖς πᾶσιν~~ [μένουσιν PHL, μένοντα A] ὄρκον ὁμόσαι. Lectiones, quae eadem in P atque in AHL inveniuntur, plus valere quam ceterorum librorum, ex codicum aestimatione modo percepimus; hic autem nulla codicum ratione habita res ipsa docet, lectionem μέουσιν sensu carentem et a scriptura τοῖς πᾶσιν multo abhorrentem neque de industria neque casu mutatam, sed ex archetypo transscriptam esse. Corruptelam inesse etiam librarius A animadvertit et scripsit μένοντα. Minime ergo dubito, quin lectio τοῖς πᾶσιν coniectura et ea falsa sit; genuina lectio potius enucleanda est ex scriptura μέουσιν. Conatus sum scribere: μὲν αὐτοῖς vel σεμνόν, sed ipse meae arti diffido.

XII 3, 3 μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ Κιλικίας καὶ Φοινίκης προσφερομένων τριήρων τῇ νήσῳ, Κίμων ἐπαναχθεὶς καὶ πόλεμον συγκρούσας πολλὰς μὲν τῶν νεῶν κατέδυσεν, ἑκατὸν δὲ σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν εἴλε, τὰς δὲ λοιπὰς μέχρι τῆς Φοινίκης κατεδίωξεν. Desunt in PAL (sine dubio etiam in H) vocabula καὶ πόλεμον συγκρούσας πολλὰς μὲν, quibus omissis orationem hiare nemo non videt. Atque vidit ille librarius et lacunam implevit sapientia vili. An quid est vilius quam illud πολλὰς μὲν? quid insolentius quam illa elocutio paene inaudita πόλεμον συγκρούειν, cuius unum exemplum praebent lexicæ (ex Johan. Mal. p. 219, 24)? Tamen hoc supplementum passus sum, inopia coactus, non credulitate.

Restat ut imaginem archetypi, unde omnes codices usque ad hanc aetatem servati originem duxerunt, lineamentis aliquot describere conemur. Quamvis autem

multis locis sint dissimiles, ad unum exemplar omnes redire ~~facillime~~ ~~intelligitur~~ ex mendis, quae omnibus codicibus sunt communia, veluti

- XI 33, 1 χάριτι δουλεύσαντες] χαριτίδου κελεύσαντες
 33, 4 πρὸς Πέρσας] προτέρας
 50, 3 Σπάρτην] σπουδήν
 68, 1 Τύκην] Ἰτύκην
 85, 2 πλὴν] πλησίον
 XII 3, 4 πεξῆς sive πεξικῆς] Περσικῆς
 27, 1 περὶ Πριήνης] περὶ εἰρήνης
 79, 1 Ἄργος] αὐτούς.

Alia id genus facile ipse tibi ex apparatu critico colliges. Digniora autem, quae oculos nostros in se convertant, sunt ea exempla, ubi vitiosae scripturae ortae sunt ex litteris simili forma inter se mutatis:

- XII 24, 4 ΑΑγλιδω] ΑΑγαδλω
 79, 6 Δογάσι] Αρκάσι
 XIV 35, 3 ΓΛου] ΓΛου (et sic semper, cf. XV 3, 2. 6
 9, 3. 4 18, 1 19, 1)
 XV 19, 3 ΦΛιουντιλους] ΦΛιουντιλους = XV 69, 1
 XVI 11, 3 πΑΕιν] πΑCιν
 XI 48, 2 ἈρχέΔαμος] ἈρχέΔαος
 XIV 49, 2 καταΔύσας] καταΔύσας
 (XI 27, 2 κατέΔυσσε P, κατέΔυσσε cet.)
 XIV 83, 4 Δώρυμα] Δώρυμα
 XV 8, 4 ΚαΔουσίλους] ΚαΔουσίλους
 XIII 69, 2 ἐν Αἷς ἥ] ἐν Δ' ὕσῃ
 XII 40, 6 ΤεΤραμέτροις] ΓεΓραμμένοις
 78, 1 ΜουΓιλανόν] ΜουΤιλανόν
 XII 68, 2 ἸΑΓΝανος] ἈΠΠανος
 XIII 11, 2 ὀγδοήκοντα i. e. II] τῖ P, τριακοσίαν δέκα cet.

- XIV 65, 4 *ἔτι ἄγειν*] *ἔπάγειν*
 XV 15, 2 *ἰταλιώτας*] *παρόντας*
 7, 3 *λύττης*] *λύπης* = XV 58, 4
 XIII 103, 4 *ὁ κοφίλου*] *θεοφίλου*
 91, 3 *ὁ ἑρμοκράτους*] *θερμοκράτους* PAH
 XIV 66, 4 *κύνολον*] *ὄν δλον*
 XII 9, 4 *ινέτας*] *οικέτας* P^a, *κιελιώτας* AHL (*ἰταλιώτας* cet.)
 XII 73, 3 *ἔμα* P, om. FI, *ἄλλα* cet.
 XIV 69, 5 *ἀλλά*] *ἔμα* P et XV 79, 2 PAFK

Huiusmodi vitia considerantes fieri non potest, quin archetypum litteris, quas dicunt, uncialibus exaratum cogitatione fingamus. Illud archetypum antiquissimum fuisse ex ea re concludimus, quod codex P ipse ceteris multo antiquior transcriptus esse videtur ex exemplari minusculis litteris scripto. Inveniuntur enim in P menda huius generis:

- XII 70, 5 *προσηλωθεῖσι*] *προσκλησθεῖσι* P
 XIII 19, 3 *προσηλώσαντες*] *προσκληώσαντες* P
 XIV 84, 7 *ῥηται*] *ῥηται* (sic!) P
 XIII 49, 1 *Πυδναίων*] *στυνδαίων* P
 XIII 52, 4 *ἔστι*] *ἐπὶ* P
 XI 10, 1 *Περσῶν*] *στρατῶν* P.

Hic oritur quaestio, cui aetati archetypum adscribendum sit, i. e. quo ex tempore lectiones a codice P alienae repeti possint. Quam rem ad explicandam non tot testimoniis, quot in primis quinque libris (vol. I p. XIX), uti possumus. Suidas et excerptores Constantiniani, praeterquam quod codicem P aetate paulo superant, hic nullam habent utilitatem: nam Suidas nusquam idoneas lectiones praebet, ex primis duodecim

Diodori libris omnino nihil operi suo inseruit; excerpta autem ~~Constantiniana~~ quae inveniuntur in palimpsesto Vaticano, nobis auxilium non ferunt, quod et Angelus Mai et Herwerden ea tantum contulit, quae ad perditos Diodori libros spectant. Paulo plus valet codex excerptorum Peirescianus saeculi decimi, qui eis locis, scilicet non multis, ubi codices Diodori inter se dissentiunt, a parte codicis P stat:

XIII 74, 3 *ὁκτώ*] *ν* P, *Ν* Peiresc.

XV 1, 5 *Λακεδαιμονίους* om. P et Peir.
νικήσαντες] *νικήσαντας* P et Peir.

XVI 81, 2 *τὴν Λιβύην*] *Λιβύην* P et Peir.

Maximi autem momenti ad codices ponderandos est locus Athenaei (XII 59), qui sic incipit: *Διόδωρος δ' ὁ Σικελιώτης ἐν τοῖς περὶ βιβλιοθήκης· Ἀκραγαντίνους φησὶ κατασκευάσαι Γέλωνι κολυμβήθραν . . .* = Diod. XI 25, 4. Consentit Athenaeus cum omnibus Diodori codicibus in vocabulo *ποταμῶν* (pro *ποταμίων*), tum dissentit a codice P, cuius lectionem *τροφὴν* (*τροφήν* vulg. et Athen.) equidem cum Rhodomanno et Cobeto praetuli. Sed haec sunt levia, sicut etiam scriptura *αὐτή*, quam codex P et Athenaeus offerunt pro vulg. *αὐτῇ*. Contra ea gravissimum argumentum inest in his verbis: *κύκνων τε πλεῖστων εἰς αὐτὴν καταπαμένων συνέβη τὴν πρόσοψιν αὐτῆς ἐπιτερεπῇ γενέσθαι* ex codice P restitui pro lectione vulgata *κύκνων τε πλεῖθος* [*πλήθους* edit.] *εἰς αὐτὴν καταπαταμένων* [*καταπαταμένους* AL, *καταπαταμένου* edit.] etc. Apud Athenaeum enim scriptum est: *καθίπτασθαι δὲ καὶ κύκνων πλεῖθος εἰς αὐτήν, ὥς γίνεσθαι ἐπιτερεσιτάτην τὴν θείαν*, unde apparet iam Athenaeum genuinae lectionis, quam

servavit unus P, ignarum fuisse et tali exemplari usum esse, ~~verum quali derivati sunt~~ et AHL et FIKM.*)

Archetypum ut mendis ex fallaci litterarum forma natis corruptum erat, ita vitiis ex prava pronuntiandi consuetudine ortis inquinatum fuisse nobis persuasimus; quorum vitiorum utrum librarium an Diodorum ipsum reum facias, saepius haesitabis. Forma quidem *ἀνδρα* in ceteris libris usitata refellitur facile codice P, qui formam *ἀνδρελα* servavit; dubium autem interdum videri potest, utrum forma *στρατία* an *στρατεία* in archetypo fuerit, quae vocabula in omnibus codicibus (et editionibus) saepissime commutatae sunt. Suo iure Dindorf scripsit XI 48, 4 πολλοὺς κατέγραψεν εἰς τὴν στρατιάν [στρατείαν cod.], ἣν παρεδίδου Πολυζήλω. Neque minus certum est etiam XI 84, 4 ex codice P restituendum esse: καταλέξειν εἰς τὴν στρατιάν [στρατείαν v.] τῶν νέων τοὺς ἀκμάζοντας ταῖς ἡλικίαις atque XVI 73, 3 κατέλεγον τοὺς ἀρίστους εἰς τὴν στρατιάν [στρατείαν v.] καὶ τῶν Λιβύων τοὺς εὐθέτους ἐστρατολόγουν. Hoc testantur loci, ubi pro *στρατιά* synonymum quoddam positum est, veluti:

XIII 2, 2 διεκελεύοντο καταγράφειν ἑαυτοὺς εἰς τοὺς στρατιώτας

*) Diodori bibliothecam iam antiquis temporibus ab homine litterato, quem dicunt Graeci *διασκευαστήν*, stilo non religioso retractatam et interpolatam esse, docuit Cichorius (dissert. Lips. 1886 cap. III) nomina magistratuum Romanorum persecutus. Collegit enim multa nomina, quae in codicibus Diodori deterioribus interpolata desunt in codice P, quorum, ut Cichori verbis utar, alia omnino non sunt nomina Romana, alia potius primis post Christum natum saeculis in usu fuerunt ac minime quarti urbis conditae saeculi conveniunt nomenclaturae; quaedam sunt nomina hominum, quos novimus aetatis fere Domitiani imperatoris.

XIII 109, 1 τοὺς μισθοφόρους κατέλεξεν εἰς τὸ στρατό-
 πεδον www.liberal.com.cn

XVII 39, 3 ἄλλους ἐπιλεγόμενος εἰς στρατιωτικὰς τάξεις
 κατέγραφεν.

Damnanda ergo est forma *στρατεία*, quamquam eam
 omnes tumentur codices, etiam his locis*):

XIII 97, 1 κατέγραφον τοὺς εὐθέτους εἰς τὴν *στρατείαν*
 XV 61, 4 κατέλεγε τοὺς εἰς τὴν *στρατείαν* εὐθέτους
 XVI 28, 1 τοὺς εὐθέτους κατέλεγεν εἰς τὴν *στρατείαν*. —

Similis inconstantia comparet in multis aliis vo-
 cibus, veluti: *δυστραπέλεια* — *δυστραπελία*, *φιλονεικία*
 — *φιλονικία*, *λειπ* — *λιπ*, inprimis in nominibus pro-
 priis: *Αἰθαλία*, *Μολυνκία*, *Γύθιον* etc.

Item maxime in nominibus commutantur *αι* et *ε*
 (ut *Αἰγισταῖοι*, *Θυραία*), unde falsa vulgata lectio XI
 65, 2 τὸν ἀγῶνα τὸν *Νεμαῖον* (edit. *Νεμεαῖον*) nata
 est pro τῶν *Νεμέων*, quod P servavit.***) Hinc ortus
 est etiam error codicis P XI 27, 1 ἦσαν δὲ πᾶσαι *νῆες*
 pro ἦσαν δ' αἱ πᾶσαι *νῆες*, idemque error ceterorum
 codicum XI 3, 7 *νῆες* δὲ σύμπασαι: lege *νῆες* δ' αἱ
σύμπασαι.

Deinde vix opus est memorare saepe *η* pro *ι* poni
 et versa vice *ι* pro *η*, quod vitium nusquam magis
 quam in verbis *οἰκησ-* et *οἰκισ-* increbuit. Huc spectat
 etiam adverbium biforme *ἐθελοντί* [*ἐθελοντή* P XI 3, 3

*) Quare me paenitet retinuisse II 5, 7 κατέγραφαν
 τοὺς ἐπιτηδεύους εἰς τὴν *στρατείαν*, ubi F praebet *στρατιάαν*.

**) Cf. XIX 64, 1 τὸν τῶν *Νεμέων* ἀγῶνα, qui verbo-
 rum ordo XI 65, 2 inversus est, ne propter sequentem vo-
 calem hiatus efficeretur.

ἐθέλοντες P 16, 42, 9] ante consonantem, et ἐθέλοντήν ante vocalem; cf. vol. I p. LI. — Similiter denique perturbata sunt εἰ et η, praecipue in formis ἐλείφθην et ἐλήφθην. Quod mendum cum plerumque satis perspicuum sit, adhuc latuit XII 61, 6 βελῶν τε πλήθει [πλήθος edit.] καὶ τῶν ἄλλων τῶν χρησίμων πολλὴν ἔχοντες ἀφθονίαν. Legendum enim est cum P πλήθει. Malim etiam XII 10, 5 cum P scribere ἀμετρῆ [vulg. ἀμετρή, edit. ἀμετρί].

Ad postremum perpauca addere liceat de ν, quod dicitur ἐφεκυστικόν. Hoc in codicibus, imprimis in codice P, saepissime etiam ante consonantes positum est; neque id a Diodori aetate abhorreere docemur inscriptionibus Graecis intra annos 100—30 ante Christum natum factis, in quibus (cf. Leipziger Studien vol. IV et Meisterhans, Grammatik der att. Inschr. 1888 p. 89) littera ν paragogica hoc modo adhibita est:

ante vocales

in media oratione 38 locis adest, 1 abest

in pausa 29 „ „ 2 „

ante consonantes

in media oratione 82 locis adest, 12 abest

in pausa 22 „ „ nusquam abest.

Hunc usum effusum litterae ν non solum posterioribus codicibus tribuendum esse, sed ipsi archetypo fuisse proprium, optime illustratur vitio omnibus libris communi XII 33, 1 ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι *Ναυσιμάχου* pro nomine *Λυσιμάχου*: scriptum erat in archetypo ΑΘΗΝΗCINAYCIMAXOY.—Huic consuetudini repugnat vocabulum εἰκοσι, in quo codex P semper, ceteri plerumque litteram ν etiam ante vocales omiserunt.

De lectionum delectu et aliis quibusdam rebus,
veluti de colluvione formarum αὐτοῦ, αὐτοῦ, ἐαυτοῦ,
fortasse alias.

NOTARUM EXPLICATIO.*)

A = Coislinianus codex saec. XV (praef. p. XVII).

H = Vaticanus codex saec. XVI (praef. p. XVIII).

F = Laurentianus codex saec. XIV (praef. p. XX).

I = Parisinus codex saec. XVI (praef. p. XXI).

K = Claromontanus codex saec. XVI (praef. p. XXI).

L = Parisinus codex saec. XV (praef. p. XVIII).

M = Venetus codex (praef. p. XXII).

P = Patmius codex saec. X vel XI (praef. p. XI).

a = AHL.

f = FJKM.

v. = vulgaris lectio omnium librorum praeter P.

Asterisco * indicatur in textu lacuna, in apparatu
critico coniectura editoris.

---

*) Notae in libris I—V adhibitae explicatae sunt in
vol. I p. XCVI. Ibidem nomina editorum aliorumque, qui
Diodori bibliothecae operam dederunt, enumerantur.

ARGUMENTA LIBRORUM.

LIB. V.

Cap.

1. Prooemio explicat Diodorus, quantum in historia valeat oeconomia. Vituperatur Timaeus, Ephorus laudatur. Inscribitur hic liber insularis.
2. Sicilia, a figura Trinacria appellata, ab incolis Sicania, tum Sicilia. Ambitus insulae. Cereri et Proserpinae merito sacra Sicilia, quod primas fruges tulit.
3. Regiones Siciliae amoenissimae: Enna Proserpinae raptu clara, Himera Minervae sacra, Ortygia insula Dianae sedes.
4. Proserpina a Plutone abrepta ad inferos descendit apud fontem Cyanen. Ceres quaerens filiam eis, qui ipsam benigne exceperant, fruges muneri dedit: primum Siculis, secundum hos Atheniensibus; ab utrisque ob eam rem festa instituta.
5. Proserpinae raptus a poetis celebratus: Carcini, tragici poetae, versus. Ceres etiam leges docuit.
6. De incolarum Siciliae origine diversae opiniones. Sicanii primi erant, successerunt ex Italia Siculi, denique Graecorum coloniae accesserunt, quae linguam moresque Graecos et vitam cultiorem vulgarent.
7. Aeolides insulae septem: Nomina earum situsque. A Liparo primum, deinde ab Aeolo cultae; de huius mythi nonnulla referuntur.
8. Aeoli sex filiorum nomina regnaque in Italia et Sicilia.
9. Novi insularum Aeoliarum coloni, Cnidii et Rhodii (Ol. 50), victi ab Segestanis, vicerunt Tyrrhenos.

Cap.

10. Liparensium civitas in dies florentior facta est portus opportunitate, thermarum salubritate, aluminis copia, cuius monopolium habuit.
11. Osteodes insula, appellata ex ossibus mercennariorum a Carthaginiensibus ibi fraude perditorum.
12. Insulae a meridionali Siciliae parte: Melite, Gaulus, Cercina.
13. Insulae in mari Tyrrheno sitae: Aethalia, ferri ferax et mercatura celebris. Cyrnus sive Corsica. Eius situs, urbes, proventus.
14. Incolarum Cyrni indoles et numerus.
15. Sardinia. Deducta in eam ab Iolao cum Thespiadis colonia. Unde incolae Iolaei dicti. Insulam natura ipsa ab externo hoste defendit. Thespiadae postea expulsi Cumas occuparunt.
16. Pityusa a pinuum copia ibi nascentium appellata.
17. Iberiae obiacent insulae Baleares sive Gymnesiae; earum numerus, situs, fertilitas. Incolae vinosi, mulierosi, in petris degunt, nummos respuunt.
18. Ritus nuptiarum et funerum. Baleares funditores optimi, a pueris in funda exercitati.
19. Insulae in Oceano sive extra columnas Herculis: Insula in alto mari sita, Libyae obiecta, longe remota, permagna; eius summa fertilitas et amoenitas.
20. Haec insula, olim incognita, Phoenicum navigationibus investigata est. Obiter Gades et Herculi exstructum templum describitur.
21. Europae obiectae insulae: Britannia, incognita usque ad Caesarem. Eius situs, forma, magnitudo; incolarum mores et victus.
22. De stanno a mercatoribus ex Britannia per Galliam deportato.
23. Basilea, Scythiae obiecta, sucino clara. Mythus antiquissimus de Phaethonte et sucini origine.
24. Celticae gentes: A Galate, Herculis filio, Galatae et Galatia nomen habere traduntur.
25. In Gallia, terra populosa et gelida, sunt multa et magna flumina: Rhodanus, Danubius, Rhenus.
26. Venti vehementissimi Galliam perflant. Propter frigus ingens terra neque vinum neque oleum profert. Ita-

Cap.

- que incolae zythum sibi parant atque vinum importatum magno emunt.
27. Gallia argenti nihil, auri magnam copiam habet. Ornatus ex auro factus.
28. Gallorum corpora, coma et barba; mores heroicis similes, certaminum frequentia.
29. E curribus pugnandi mos apud Gallos et bellandi ratio. Spoliorum praecipuae species.
30. Gallorum vestitus armaque.
31. Adspectus Gallorum terribilis, vox horrida. Bardi et Druidae. Divinatio ex immolatis hominibus. Vatum in sacris et pugnis summa auctoritas.
32. Celtarum et Galatarum differentia, a Romanis neglecta. Gallorum mulieres procerae et feroces, pueri cani. Eorum nulli tam feri quam Scythiae finitimi, utpote anthropophagi: Cimmerii, postea Cimbri appellati et Gallograeci, immanitate et libidine insignes.
33. Celtis vicini sunt Celtiberi, Iberi et Celtae connubiis mixti. Eorum arma et tela pugnandique ratio. Munditiei studiosi urina corpus dentesque abluunt.
34. Celtiberorum mores victusque. Vicinis gentibus Vaccaei cultu praestant. Lusitani, Iberorum fortissimi, bene armati, in bellis ad numerum incedunt paeanes canentes. Rapto vivunt, hostes repellunt.
35. Metalla Iberorum. Incendio silvarum in montibus Pyrenaeis primum argenti copia provenit. Argento, cuius pretium indigenis erat incognitum, Phoenices allekti.
36. Operis metallici ratio apud Iberos.
37. Iberorum metalla cum Atticis comparata. Machinae Aegyptiacae ad hauriendas in fodinis aquas ab Archimede inventae.
38. Servorum in metallis operantium miseria. Metalla exhausta a Phoenicibus et Italis. Stannum quoque in Iberia effoditur. Insulae Cassiterides stanno abundantes prope absunt. Multum etiam e Britannia in Galliam affertur.
39. Ligures, aspera terra coacti, laboriosi et nervosi sunt non solum viri, sed etiam feminae. Fortes milites, audaces nautae.
40. Tyrrheni classe praestant. Ab iis mare Italiae obiectum

Cap.

10. Liparensium civitas in dies florentior facta est portus ~~opportunitate]~~ thermarum salubritate, aluminis copia, cuius monopolium habuit.
11. Osteodes insula, appellata ex ossibus mercennariorum a Carthaginiensibus ibi fraude perditorum.
12. Insulae a meridionali Siciliae parte: Melite, Gaulus, Cercina.
13. Insulae in mari Tyrrheno sitae: Aethalia, ferri ferax et mercatura celebris. Cyrnus sive Corsica. Eius situs, urbes, proventus.
14. Incolarum Cyni indoles et numerus.
15. Sardinia. Deducta in eam ab Iolao cum Thespiadis colonia. Unde incolae Iolaei dicti. Insulam natura ipsa ab externo hoste defendit. Thespiadae postea expulsi Cumas occuparunt.
16. Pityusa a pinuum copia ibi nascentium appellata.
17. Iberiae obiacent insulae Baleares sive Gymnesiae; earum numerus, situs, fertilitas. Incolae vinosi, mulierosi, in petris degunt, nummos respuunt.
18. Ritus nuptiarum et funerum. Baleares funditores optimi, a pueris in funda exercitati.
19. Insulae in Oceano sive extra columnas Herculis: Insula in alto mari sita, Libyae obiecta, longe remota, permagna; eius summa fertilitas et amoenitas.
20. Haec insula, olim incognita, Phoenicum navigationibus investigata est. Obiter Gades et Herculi exstructum templum describitur.
21. Europae obiectae insulae: Britannia, incognita usque ad Caesarem. Eius situs, forma, magnitudo; incolarum mores et victus.
22. De stanno a mercatoribus ex Britannia per Galliam deportato.
23. Basilea, Scythiae obiecta, sucino clara. Mythus antiquissimus de Phaethonte et sucini origine.
24. Celticae gentes: A Galate, Herculis filio, Galatae et Galatia nomen habere traduntur.
25. In Gallia, terra populosa et gelida, sunt multa et magna flumina: Rhodanus, Danubius, Rhenus.
26. Venti vehementissimi Galliam perflant. Propter frigus ingens terra neque vinum neque oleum profert. Ita-

Cap.

que incolae zythum sibi parant atque vinum importatum magno emunt.

27. Gallia argenti nihil, auri magnam copiam habet. Ornatus ex auro factus.
28. Gallorum corpora, coma et barba; mores heroicis similes, certaminum frequentia.
29. E curribus pugnandi mos apud Gallos et bellandi ratio. Spoliorum praecipuae species.
30. Gallorum vestitus armaque.
31. Adspectus Gallorum terribilis, vox horrida. Bardi et Druidae. Divinatio ex immolatis hominibus. Vatum in sacris et pugnis summa auctoritas.
32. Celtarum et Galatarum differentia, a Romanis neglecta. Gallorum mulieres procerae et feroces, pueri cani. Eorum nulli tam feri quam Scythiae finitimi, utpote anthropophagi: Cimmerii, postea Cimbri appellati et Gallograeci, immanitate et libidine insignes.
33. Celtis vicini sunt Celtiberi, Iberi et Celtae connubiis mixti. Eorum arma et tela pugnandique ratio. Munditiei studiosi urina corpus dentesque abluunt.
34. Celtiberorum mores victusque. Vicinis gentibus Vaccaei cultu praestant. Lusitani, Iberorum fortissimi, bene armati, in bellis ad numerum incedunt paeanes canentes. Rapto vivunt, hostes repellunt.
35. Metalla Iberorum. Incendio silvarum in montibus Pyrenaeis primum argenti copia provenit. Argento, cuius pretium indigenis erat incognitum, Phoenices allekti.
36. Operis metallici ratio apud Iberos.
37. Iberorum metalla cum Atticis comparata. Machinae Aegyptiacae ad hauriendas in fodinis aquas ab Archimede inventae.
38. Servorum in metallis operantium miseria. Metalla exhausta a Phoenicibus et Italis. Stannum quoque in Iberia effoditur. Insulae Cassiterides stanno abundantes prope absunt. Multum etiam e Britannia in Galliam affertur.
39. Ligures, aspera terra coacti, laboriosi et nervosi sunt non solum viri, sed etiam feminae. Fortes milites, audaces nautae.
40. Tyrrheni classe praestant. Ab iis mare Italiae obiectum

Cap.

nomen habet. Militiam pedestrem excoluere, tubam invenere, lictoribus, sella curuli, toga praetexta primum usi; litterarum studiis dediti prodigiorum disciplinam, vitae cultioris rationem expoliverunt. Ad postremum luxuria effeminati.

41. Insulae meridionales in Oceano Arabiae. Praemissa est Arabiae felicitis brevis descriptio. Insulae tres prae ceteris memorabiles: una thus et myrrham ferens; altera sepulcris destinata. Thuris et myrrhae historia.
42. Thuriferae insulae magnitudo, incolae studiosi mercaturae. Tertia insula Panchaea, cuius incolae ex diversis populis sunt collecti, urbe Panara et templo Iovis Triphyliae clara.
43. Nemus est in Panchaea insula amoenitate arborumque varietate conspicuum.
44. Templum et alia loca sacra Panchaeae insulae describuntur.
45. Panchaeae animalia et urbes. Incolarum tres classes: sacerdotes, agricolae, milites. Communitas victus. Vestitus magnificentia.
46. Militum apud Panchaeos usus. Sacerdotum luxuriosissimus habitus. Oriundi e Creta sacerdotes. Abundat insula metallis et sacris pretiosissimis.
47. Insulae in mari Aegaeo. Samothrace: unde nomen accepit. Aborigines diluvio paene oppressi.
48. Saon reipublicae Samothraciae conditor. Heroes alii: Dardanus, Iasion, Harmonia. Hanc Cadmus uxorem duxit.
49. Cadmi nuptiis dii primum aderant, munera offerentes. Iasion Cereri matrimonio iunctus. Adduntur mythi plures. Mystera.
50. Naxos insula, olim Strongyle dicta. Primi coloni Thraces, quos Butes patria pulsus eo duxerat. Mulieres, quarum erat penuria, aliunde raptae. Post Buten Agassamenus rex.
51. Otus et Ephialtes Naxi imperio potiti insulae nomen Diae imposuerunt. Deinde Cares insulam occuparunt, quorum ab rege Naxo Naxos est appellata. Hic Theseus Ariadnen reliquit Bacchi minis perterritus.
52. De Baccho in Naxo insula nutrito, qui cum opibus aliis, tum vino praestantissimo insulam auxit.

Cap.

53. Syme insula.
54. Calydna; Nisyros, Carpathus.
55. Rhodus: Eius primi incolae Telchines artes nonnullas invenerunt primique deorum simulacra fecerunt, magicas artes exercuerunt. Neptunus ibi educatus ex Halia, Telchinum sorore, genuit filiam Rhodum, unde insula nomen habet, ac filios a Venere, quod eam insula arcuerant, corruptos.
56. Telchines diluvium praesagientes Rhodo discedunt. Sol Rhodi amore captus insulam servat. Hinc nati sunt Heliadae.
57. Heliadae astrologiam, artem nauticam aliasque artes excoluerunt atque divulgaverunt, etiam apud Aegyptios. Ochimus natu maximus Rhodi principatum obtinuit.
58. Danai et Cadmi in Rhodum adventus; a Cadmo relictas monumenta litteraria. Rhodum serpentibus vastatam Phorbas liberavit.
59. Althaemenes Creta relictas, ut fato destinatas patris Catrei caedem evitaret, in insulam Rhodum concedens, inscius patrem occidit, ipse mortem oppetiit. Tlepolemus Herculis filius, qui Argis profugus Rhodum venerat, ibi rex creatus est.
60. Rhodo obiecta Chersonesus Cariae. Hanc quinque Curetes e Creta advecti occupant. Tum Cynus ab Inacho missus ibi urbem sui nominis condidit.
61. Triopas fratre necato et exciso Cereris nemore profugus in Cnidiam venit, Triopium condidit, Chersonesum partemque Cariae occupavit.
62. Hemitheae Staphyli filiae fanum Castabi, in oppido Chersonesi. Mythus de Staphyli tribus filiabus.
63. Templum Hemitheae communi gentium religione servatum et locupletatum. Eius deae in aegrotos beneficentia.
64. Creta: Antiquissimi incolae Eteocretes. Rex eorum Cres. Dii plerique in insula nati. Insulam coluere Idaei Dactyli, multarum artium inventores. Horum discipulus Orpheus, progenies Hercules, ab Alcmenae filio diversus.
65. Secuti sunt Curetes rei pastoriae, mellificii pluriumque artium auctores; Iovis educatores.

Cap.

66. Tum fuerunt Titanes: Urani Terraeque sex filii et quinque filiae. Saturnus, natu maximus, homines ab agresti victu ad vitam cultiorem traduxit.
67. Hyperion. Coeus et Phoebe, unde nata Latona. Iapetus, cuius filius Prometheus. Mnemosyne. Themis.
68. Saturni et Rheae progenies: Vesta. Ceres per Triptolemum hominibus muneratur fruges.
69. De frugum inventione Aegyptii, Athenienses, Siculi altercantur. Neptunus maris et rei equestris praeses. Pluto inferorum princeps.
70. Iuppiter: eius ortus et educatio.
71. Iovis instituta ad tuendam in humano genere iustitiam. Bellum in gigantes.
72. Iovi propter beneficia sacra facta sunt et varia imposita cognomina. Eius liberi.
73. Singulis liberis Iuppiter tribuit munia: Veneri virginum curam, Gratiis venustatem tuendam, Ilithyiae parturientium tutelam, Dianae tenerorum nutritionem, Horis legum, iustitiae, pacis custodiam, Minervae olivarum artiumque culturam.
74. Musis commissa litterarum studia, Vulcano metallorum fabricatio et ignis, Marti bella et arma, Apollini musica et ars medica. Huius filius Aesculapius.
75. Mercurio mandata foedera, mercaturae negotia, eloquentia, palaestra, Baccho vitis cultura.
76. Herculis merita; sed hic Alcmenae filio multo antiquior. Britomartis sive Dictynna.
77. Pluto, Cereris filio, opes tributae. Cretenses sacrificiorum, rituum sacrorum, mysteriorum auctores esse fabulis variis demonstratur.
78. Heroes in Creta nati iuniores: Minos.
79. Rhadamanthus, Sarpedo.
80. Coloniae Cretensibus immixtae: Pelasgi, Doros duce Tectamo Dori filio, barbari promiscui, Argivi et Spartani.
81. Lesbus: Primi insulae coloni Pelasgi duce Xantho, unde appellata est Pelasgia. Deinde Macareus eandem sedem legit. Post Lesbus, Lapithae filius, cum novis colonis immigravit insulamque Lesbum appellavit. Ab his coloniae missae in Chium, Samum, Con, Rhodum.

Cap.

82. Hae beatorum insulae nuncupatae. Macareus, rex Lesbi,
 83. Tenedus: Tennes, Cygni filius, insulae conditor.
 84. Insulae Cyclades primum a Minoe cultae, tum a Rhadamantho, post Troianum bellum a Caribus occupatae, denique a Graecis habitatae.

FRAGMENTA*) LIBRI SEXTI.

Fr.

1. Euemeri doctrina de natura deorum. Additae erant Homeri et Hesiodi et Orphei de diis narrationes.
2. Dei sunt homines propter beneficia immortales habiti.
3. Xanthus et Balius Titanes. (Ceterum in medio relinquendum, utrum haec spectent ad Titanomachiam an ex Pelei vel Achillis historia deprompta sint.)
4. Iuppiter post devictos Titanes coronatus.
5. Picus sive Iuppiter in Creta sepultus.
6. Castor et Pollux, propter virtutem divinos post mortem honores consecuti. — Deinde ex Aeoli posteritate memorantur: (2) Epopeus impius rex Sicyoniorum. — (3) Sisyphus, vir astutus et fatidicus. — (4) Salmones, deorum contemptor. — (5) Eius filia Tyro.
7. Salmones eiusque filia Tyro, ex qua Neptunus genuit Peliam, Iolci regem.
8. Admetus et Alcestis, Peliae filia. — Melampus.
9. Bellerophontes.

FRAGMENTA LIBRI SEPTIMI.

(Inde a Troiae excidio usque ad Olympiadem primam;
 1183—776 a. Chr.)

Fr.

1. Homerus et Thebani et Troiani belli temporibus floruit ex sententia Dionysii (Scytobrachionis) Mytilenaei, quem in rebus mythicis Diodorus prae ceteris ducem sequi solet. (Hunc locum fragmento assignavi incertus haerens, utrum ad septimum an ad sextum librum pertinuerit.)
2. Homerus ante Heraclidarum reditum mortuus est.
3. Diomedes, Aegialeae uxoris insidiis coactus, Argis fugit.

*) Pleraque ex Caroli Müller interpretatione.

Fr.

4. Aeneae fuga et pietas.
5. Aeneas Latinorum regnum accipit anno ab eversa Troia tertio; fato functus divinos honores adipiscitur. Filius eius Ascanius Albam condit. Reges Albani usque ad Romam conditam (Ol. 7, 2) recensentur.
6. Silvio ab Ascanio insidiae factae sunt.
7. Romulus Silvius propter impietatem fulmine percussus est.
[Meschela in Libya a Graecis Troia huc delatis conditur.]
[Thessalus Thesprotius regionem occupat, quae nunc Thessalia de nomine eius vocatur.]
[Heraclidarum reditus.]
8. Lacedaemoniorum reges usque ad Olympiadem primam,
9. Corinthiorum principes inde ab Alete usque ad Cypselum tyrannum recensentur.
(Migratio Aeolica. Cuma in Asia a Cleua et Malao conditur circa a. 130 post Troiam captam. In idem ferme tempus — a. 131 post Troiam sec. Eusebium — incident origines Cumarum in Italia. Cuius urbis fata paucis Diodorus comprehendit. Hinc memoratur:)
10. Aristodemus Malacus, Cumanorum tyrannus.
[Creta Lacedaemoniorum et Argivorum coloniis frequentata.]
[Cyclades insulae a Caribus occupatae et relictas.]
11. Catalogus populorum, qui maris imperium tenuerunt. (Videri potest Eusebius haec ex compluribus Diodori libris excerpta in unum congegisse; at refragantur tempora singulorum populorum imperiis attributa. Quare omnia uno eodemque loco Diodorum proposuisse, eaque ex auctore, qui aliam quam Apollodorus chronologiam secutus, petiisse statuendum est. Igitur ubi de Aeginetarum potestate maritima verba fecit, ceterorum populorum, qui ante Aeginetas inde ab Troianis temporibus classe valuerant, recensum instituerit. Quem in his auctorem secutus sit nescio; vulgo de Castore cogitant; perperam.)
12. Lycurgi virtus et in Spartanorum rempublicam merita.
Versus Pythiae subditi.
13. Temenus et Argivi.
14. Argivorum regnum stetit annos DIL.

Fr.

15. Caranus ante primam Olympiadem Macedoniae imperio potitus est. Inde reges Macedonum usque ad Alexandrum Magnum enumerantur, qui per CCCCLIII annos regnum tenuerunt.
16. Oraculum Perdiccae regi Macedonum datum (cf. p. 145, 5).
17. Carani genealogia.

FRAGMENTA LIBRI OCTAVI.

(Ab Olymp. I usque ad Solonis tempora.)

1. Elei sacrosancti habebantur a Graecis universis.
2. Spectat ad Rheam Silviam, Vestalem.
3. Numitor et Amulius.
4. Romuli et Remi adulescentia.
5. Romulus et Remus de urbe condenda auspicia capientes.
6. Remus a fratre occisus.
7. De causis belli Messeniaci primi.
8. Virginem ex Aepytidarum gente pro patriae salute mactari iubet oraculum.
- 9 et 10. De Archiae (Syracusarum conditoris) amoribus.
11. Agathoclis in aede Minervae exstruenda fraus. (Haec narrationi de ortu Syracusarum data occasione inserta esse ordo docet fragmentorum.)
12. Cleonnis et Aristomenes Messenii de virtutis praemio litigantes.
13. Spectare haec videntur ad exhortationem, qua dux Lacedaemoniorum milites ob oraculum Messeniis datum animis deficientes ad pugnam excitaverat; Pausan. IV 10. — Victi Lacedaemonii oraculum consulunt.
14. Numa Pompilius, rex pacis amantissimus, Pythagorae discipulus.
15. Sententiae ex narratione de Numa Pompilio rege excerptae.
16. Medorum rex Deioces, vir iustitia insignis.
17. Urbes in Italia a Graecis conditae: Oracula Myscello data Crotonis conditori (Ol. 17, 3; a. C. 710 sec. Timaeum, ex quo plurima in hac historiae parte Diodorus hausit; Ol. 18, 1; a. C. 708 sec. Euseb.). (Sybaris sec. Euseb. eodem anno quo Croton condita. Post origines urbis incrementa eius exposuit. Huc pertinent:)

Fr.

18—20. De luxu et mollitie Sybaritarum.

21. Tarentum ab Epeunactis conditur (Ol. 18, 1; a. C. 708 Euseb.).

22. Hippomenis, Atheniensium archontis, in filiam atrocitas. (Sec. Eusebium Hippomenes magistratum gessit Ol. 14, 3—16, 4; a. C. 722—712. Diodorum aliter statuuisse apparet, quamquam calculi eius accurate subduci nequeunt. Verum, nisi egregie fallor, Diodorus Hippomenem 17 vel 18 annis posteriorem fecit quam Eusebius.)

23, 1. Gela ab Antiphemo et Entimo condita. (Ol. 22, 3, a. C. 690. Euseb. Arm. Venet.; Ol. 23, 1, a. C. 688. Euseb. Arm. Mediol.)

23, 2. Chalcidenses Rhegium condunt (Ol. 24, 1, a. C. 684). (Locrorum urbs condita Ol. 24, 2, a. C. 688, sec. Euseb. Hieron.; Ol. 26, 4, a. C. 637 sec. Euseb. Arm. Huc pertinet.)

23, 4. De severa apud Locros iustitiae cura. Conf. Plutarch. *π. πολυπραγμ.* c. 8. Timaei fr. 66 sq.

24. Oraculum de centum annorum tyrannide Sicyoniis datum. Conf. Aristot. Polit. V 9, 21. (Circa Ol. 26, 4, a. C. 673.)

25. Tullo Hostilio regnante (inde ab Ol. 26, 4; a. C. 673) ruptum Romanorum cum Albanis foedus.

26. Tullus Hostilius ius constituit, quo bella indicerentur. Conf. Cic. de Rep. II 17.

27. Lacedaemonii ab Atheniensibus belli ducem petere oraculo iubentur. — Tyrtaei ducis instituta. — (Quod tempore belli attinet, Diodorus proxime accessisse videtur ad calculos apud Eusebium servatos, ubi Messeniorum defectio assignatur Ol. 36, 3, a. C. 634 in cod. Arm.; Ol. 35, 4, a. C. 637 ap. Hieronymum; Tyrtaeus Ol. 37, 1, a. C. 632 in cod. Arm.; Ol. 36, 4, a. C. 633 ap. Hieron.)

28. Cum Tyrtaeo componitur Terpander civiles Lacedaemone seditiones carminibus suis placans.

29. Cyrene a Batto condita (Ol. 37, 2; a. C. 631). Ad historiam urbis, quam hac occasione auctor percensuit, pertinent:

30. De Arcesilao, Eudaemonis filio, cui *Χαλεπὸς* cognomen; ac deinde: (2) de Demonacte Mantinensi, qui sub regno Batti III. *Χαλεπὸς* dissidia Cyrenaeorum composuit.

Fr.

31. L. Tarquinius Priscus (Ol. 41, 1—50, 2; 616—579).
 32. Locrensiū de auxilio adversus Crotoniātas Spartam
 missa legatio (ante pugnam ad Sagram; circa Ol. 42;
 a. C. 612).

FRAGMENTA LIBRI NONI.

1. Solonis indoles, mores, leges. — Sequuntur quae sapientiam viri uberius demonstrant:
2. Responsa, quae Croeso dedit. — (5) Eius de athletic iudicium.
3. Historia de tripode aureo, quem Soloni utpote viro sapientissimo destinatum, hic Apollini dedicavit. (Res iterum tangitur in Biantis historia, fr. 13, 2.)
4. Solonis contra Pisistratum consilia. (Hoc quoque repetitur, ubi ad Pisistrati tempora auctor devenit, fr. 20, 4.) Adiungitur de ceteris sapientibus narratio:
5. Spectat ad Periandrum; cf. fr. 7.
- 6—8. De Anacharsi et Mysone; hunc reiecto Periandro in septem sapientium collegium cooptarunt.
- 9—10. De Chilone.
- 11—12. De Pittaco.
13. De Biante.
- 14—15. De Milone Crotoniata et Polydamante Thessalo, inutiliter robore valentibus, cum ingenio destituti essent. (Haec ex eodem de sapientibus loco desumpta. — Absoluta Solonis laudatione, in qua quaecunque proposito inserviebant, nulla temporum ratione habita, auctor congessit, redit ad seriem historiae.)
16. Oraculum Graecis datum Cirrham obsidentibus. (Circa Ol. 47, 2; a. C. 591, ut ex Diodori mente statuendum puto.)
17. Solon quadraginta septem annis post Draconem. (Vulgo XXX tantum annorum intervallum statuunt, Solonisque archontis magistratum collocant Ol. 46, 3, a. C. 594. Hoc si tenes, Draconis annus foret 624, atque ex Diodori numero, 641 a. C. — Neque tamen ita Diodorum statuisse pro certo contenderim; Draconem sine dubio posuit a. 633 (17 annis post 650), ideoque Solonem a. 586.)

XLVIII

ARGUMENTUM

Fr.

- 18—19. Phalaridis taurus aheneus, Perilao perniciosus (Ol. 52, 4—56, 4; 569—553 a. C.).
20. Solon Pisistrati adversarius.
21. Cyrus regnavit Ol. 55.
22. Cyri virtutis indoles.
23. Astyages victus in milites suos durius consulit.
24. Cyrus propter humanitatem pater appellatur.
25. Croesus quam meditatus erat adversus insulas expeditionem omittit.
- 26—27. Croesi cum sapientibus Graeciae colloquium.
28. Aesopi effatum.
29. Atys, Croesi filius, ab Adraeto necatus.
30. Phalaridis dictum.
31. Croesus oraculum Delphicum bis consulit (Ol. 57, 3, a. C. 550.). — Cyrus legatos mittit ad Croesum.
32. Croesus ab Eurybato proditur.
33. Sententia ad Eurybati scelus spectans. — Oraculum Croeso datum de filio voce capto. — Cyrus a Croeso admonitus parcat Sardibus expugnatis (Ol. 58, 3, a. C. 546).
34. Cyri in Croesum humanitas.
35. Harpagi dictum de Graecis Asiaticis sero cum Cyro foedus iuncturis.
36. Lacedaemonii Cyrum Graecis in Asia civitatibus abstinere iubent. Cyri responsum. — Lacedaemoniis Arcadium occupaturis datum oraculum. — Alterum oraculum eisdem datum de Orestis ossibus consulentibus. — (4) Conf. Herod. I 158.
37. Pisistrati de osculo filiae in solemnī pompa dato scomma. — Rustici cuiusdam facete dictum de vectigali a Pisistrato imposito. (Circa Ol. 60, 4, a. C. 537.)

FRAGMENTA LIBRI DECIMI.

1. Servii Tullii cum Tarquinio rixa et caedes.
2. Servius Tullius regnavit XLIV annos.
(Fr. 1 et 2 fortasse melius ad librum nonum referuntur.)
3. Pythagoras sapientia clarus, archonte Thericle (Ol. 61, 4.).
— (4) Eius in Pherecydem praeceptorem pietas. —
(5) Pythagorei alius alium adiuvabant.

Fr.

4. Cliniae exemplum; alterum Phintiae et Damonis.
- 5—10. Pythagorae doctrinae capita nonnulla.
11. Pythagoreorum sectae interitus per Cylonem. — Lysis Pythagoreus, Epaminondae magister.
12. Historiae, severae hominum iudicis, utilitas. (Epiphonema, ut videtur, narrationis de Pythagoreis.)
13. Cyrus orbis terrarum imperium affectat.
14. Cambysae indoles. — Eiusdem in Amasis mortui corpus atrocitas et adversus templum Ammonis expeditio.
15. Libyes et Cyrenaei ad Cambysen Aegypto potitum deductionem faciunt.
16. Polycratis latrocinia maritima. (4) Eius in Lydos fugitivos perfidia.
17. Pisistrati filii; Hipparchus occiditur. Laus Aristogitonis.
18. Zeno Nearchum tyrannum ulciscitur. (Propter Aristogitonem Zenonis mentionem fecisse videtur Diodorus, quem Zenoni comparat etiam Diogenes Laert. IX 26, vel propter Leaenam meretricem, quae ne socios Harmodii et Aristogitonis proderet, linguam, sicut Zeno, sibi momordit.)
[Dorieus Heracleam in Sicilia condit (circa Ol. 67, 3, a. C. 510).]
19. Megabyzus Babylonem dolo capit. — (5) Darius expeditionem in Europam parat. — (6) Tyrrheni metu Persarum moti Lemnum relinquunt.
- 20—21. Lucretiae mors.
22. Tarquinii scelera et Bruti calliditas.
23. Sybaritae a Crotoniatis proelio funduntur; cf. XI, 90, 3.
24. Herodoti mirabilia narrandi mos. — Athenienses Boeotis et Chalcidensibus fugatis Chalcidem occupant (circa Ol. 68, 3; a. C. 506). Cf. Herodot. V 77.
25. Caribus de auxilio a Milesiis contra Persas petendo percontantibus oraculum quid responderit. (Cf. Demonis fr. 10, Herodot. V 120.) — Quae sequitur sententia spectare videtur ad foedus Graecorum in Asia contra Persas initum. — Hecataeus Milesius ad Artaphernem legatus missus (Ol. 71, 3, a. C. 494).
26. Cf. Herodot. VI 83.
27. Datis legationem Athenas ut Persis se dederent mittit.

DIODORUS II.

d

L

ARGUMENTUM

Fr.

28. Hippocrates Gelensium tyrannus Syracusis victis consulit (Ol. 72, 2, a. C. 491). — Thero Agrigentinus.
29. Gelo Syracusanus puer mirabiliter servatus est.
30. Cimon Miltiadis patris multam in se recipit. — Dux optimus.
31. Cimon sororem Elpinicen uxorem habet.
32. Themistocle auctore Cimoni collocata est virgo divitissima, cuius dote vinculis liberatus est.
33. Graecorum ad Gelonem legatio de auxilio contra Persas (Ol. 74, 4, a. C. 481).
34. Sententiae ex orationibus de bello Medico depromptae.

LIB. XI.

Cap.

1. Nullo, ut alias solebat, praemisso prooemio Diodorus librum incipit res ab expeditione Xerxis in Graeciam usque ad Atheniensium expeditionem in Cyprum continentem. Belli suasor Mardonius; socii Carthaginienses, quorum apparatus belli describitur.

Ol. 75, 1 : 480 a. Chr.

2. Xerxes praeter ingentes copias terrestres iam a Dario patre collectas naves longas MCC paraverat. Ipse Susis Sardes movit, praemissis in Graeciam praekonibus, iuncto ponte Hellesponto, perfossoque monte Athone. Duces Graecorum Euaenetus Lacedaemonius et Themistocles Atheniensis; sed plerique Graeciae populi ad Persas defecerant.
3. Graeci defectionis infamia notati recensentur. Concilium Graecorum in Isthmo; Argivorum arrogantia. Interea Xerxes copias per pontem in Thraciam ductas et apud Doriscum collectas lustravit. Navium copiarumque et terrestrium et navalium numerus.
4. Graecorum classis Eurybiade praefecto ad Artemisium, pedestres copiae duce Leonida ad Thermopylas Persis oppositae.
5. Ad Acanthum urbem progressus Xerxes Graecos ad Thermopylas obstantes nuntiis evocat, ut abiectis armis discedant; Leonidae responsum.

Cap.

6. Contempta Demarati Lacedaemonii admonitione Xerxes ~~Medos impetum facere~~ in Graecos iubet.
7. Medis ceterisque fugatis Xerxes Persas qui immortales vocantur in Graecos mittit; sed ingenti caede repulsi.
8. Tertio proelio victi Persae. Tandem Trachinius quidam per montana viam monstrat, quod per transfugam Leonidas comperit.
9. Dimissis reliquis copiis Leonidas cum quingentis Spartanis et Thespiensibus hosti restitit et Xerxis castra noctu invasit.
10. Graeci omnes fortiter pugnantes, caesaque magna Persarum multitudine, occubuerunt.
11. Eorum laudatio. Encomium Simonidis.
12. Transitu Xerxes ita potitus etiam mari dimicari iubet. Classis Graecorum ad Artemisium consilio Themistoclis Persas adoritur. Pugnam nox intercipit; victoria dubia.
13. Oborta tempestas Persarum classi magnam infert stragem. Iterum ancipiti proelio digressi Graeci Salamina se recipiunt.
14. Terrestri itinere Xerxes a Thermopylis in Atticam progressus omnia vastat. Delphicum templum mirabiliter servatur.
15. Corcyraei callide cunctantur. Graeci consilia diversa de ineunda pugna navali capiunt. Aptissimum locum ad Salamina esse Themistocles censet.
16. Pavor Graecos occupat et in Peloponnesum convertit, quam muro muniunt.
17. Themistocles Xerxem falso nuntio decipit et ad pugnam navalem exoptato loco committendam impellit, clam accepto per Iones de ipsorum inter pugnandum futura defectione nuntio.
18. Pugna committitur ad Salamina.
19. Graeci insignem consequuntur victoriam. Rex per Themistoclem metu imbutus, ne Graeci mari potiti ponte rescisso reditum intercluderent, in regnum revertitur, relicto in Graecia Mardonio.
20. Carthaginienses e foedere cum Persis facto Hamilcare duce bellum contra Graecos in Sicilia movent. Eorum terrestres et navales copiae in Siciliam transvectae.

Cap.

- Himera primum obsessa. Thero, Agrigenti tyrannus, tum ab eo accitus.
21. Gelo Syracusarum princeps Himerensibus auxilio venit.
  22. Gelo strategemate usus et incendit hostium classem et Hamilcarem obtruncat, simul proelio pedestrem exercitum ad internecionem caedit.
  23. Merito haec pugna Plataeensi atque Gelo Pausaniae vel Themistocli componitur.
  24. Gelonis et Leonidae facinora in eundem diem incidunt. Summa consternatio civitatem Carthaginiensium occupat.
  25. Gelo militum virtutem praemiis ornat; captivorum autem incredibilem multitudinem inter socios distribuit, quorum servitio multa opera publica perficiuntur.
  26. Gelo in ipsos hostes mitis et clemens, Carthaginiensibus aequas pacis condiciones concedit. Nummos cudit Damaretios. De praeda templa vel exstruit vel exornat. Obiter commemoratur Pindari aetas.

Ol. 75, 2 : 479 a. Chr.

27. Persarum classis circa Cumam et apud Samum subsistit. Inter Athenienses et Lacedaemonios similitudines acerrimae. Themistocli imperium abrogatur.
28. Graecorum dissidiis in sua commoda uti conatur Mardonius; qua spe deceptus incursionem facit in Atticam, et omnia caede atque incendio implet.
29. Graecorum de republica tuenda communia consilia et iusiurandum. Aristides et Pausanias duces.
30. Ad Plataeas Graeci proelium committunt.
- 31 et 32. Proelii Plataeensis descriptio.
33. Post victoriam Plataensem spolia sunt distributa, victoriae monumenta posita, virtutis praemia defectionisque supplicia constituta.
34. Classi Graecorum praefecti Leotychidas et Xanthippus ad Graecos Asiam tenentes in libertatem vindicandos pugnam navalem experiri constituunt. Ignari rerum ad Plataeas actarum pronuntiari iubent Persas esse victos.
35. Postridie nuntius victoriae Plataeensis affertur. Et Graeci et Persae ad pugnam incitantur.

Cap.

36. Pugna navalis ad Mycalen commissa eodem die, quo apud Plataeas pugnatum est, describitur. Persae in fugam acti.
37. De consilio Graecos, qui Asiam incolunt, in Europam transferendi. Mycalensi pugna bellum Medicum finitur, per duos annos gestum. Commemoratur Herodotum usque ad Sesti obsidionem opus suum perduxisse, et Sp. Cassium Romae capitis damnatum esse.

Ol. 75, 3 : 478 a. Chr.

38. In Sicilia recuperata pace Gelo civitatem legibus et institutis utilissimis recreat et auget. Gelonis mors et memoria apud posteros. Successit ei Hiero frater.
39. Inter Athenienses et Lacedaemonios novae contentiones ob resecta Athenarum moenia oriuntur.
40. Themistoclis fraude Athenarum moenia restituuntur. — Res Romanae.

Ol. 75, 4 : 477 a. Chr.

41. Themistocles, cuius maxima apud omnes auctoritas erat, ad amplificandam patriam praeter Phalereum portum, qui angustior erat, Piraeum construere consilium cepit.
42. Hoc consilium pro contione exponere recusat. Arcano deliberatur.
43. Themistocles cavet, ne Lacedaemonii coeptis suis adversentur.
44. Lacedaemoniorum iussu Pausanias dux cum classe in Cyprum insulam et Hellespontum profectus est ad liberandas Graecas civitates adhuc Persarum praesidiis occupatas. Sed captus praemiorum regiaeque filiae spe, proditiōis consilia fovet moresque Persicos secutatur.
45. Proditio Pausaniae qua ratione fuerit cognita et punita.
- 46 et 47. Sceleribus Pausaniae opponuntur virtutes Aristidis, qui patriam sociis et opibus auxit.

Ol. 76, 1 : 476 a. Chr.

48. Leotychidas Spartanorum rex, cui Archelaus successit, et Anaxilaus Rhegii et Zancles tyrannus moriuntur.

Cap.

Inter Hieronem et fratrem Polyzelum gravissimae inimicitiae; per Theronem fratres reconciliantur.

49. Naxios et Catinenses Leontium migrare Hiero iubet, receptis novis e Peloponneso et Syracusis colonis. Himeram Thero traduxit Dores.

Ol. 76, 2 : 475 a. Chr.

50. Lacedaemonii indignantes penes Athenienses maris imperium esse ipsorumque rempublicam claudam factam, illis bellum inferre moliuntur. Hetoemaridae prudentia animi placantur.

Ol. 76, 3 : 474 a. Chr.

51. Hiero Cumas auxilia mittit, eamque urbem bello contra Tyrrhenos tutatur.

Ol. 76, 4 : 473 a. Chr.

52. Bellum in Italia inter Tarentinos et Iapyges gestum.

Ol. 77, 1 : 472 a. Chr.

53. Thero Agrigentorum princeps humanitate et iustitia florens moritur; succedit Thrasydaeus filius ob crudelitatem et superbiam omnibus invisus, qui bello contra Hieronem infeliciter gesto regno pulsus obiit. — Clades ad Cremeram.

Ol. 77, 2 : 471 a. Chr.

54. Lacedaemonii invidia ducti Themistoclem prodicionis apud Athenienses accusant, quasi Pausaniae consiliorum participem. Tum quidem absolutus est.
55. Postea innocens ostracismo patria expellitur. Lacedaemonii eundem communi Graecorum iudicio damnandum censent.
56. Themistocles Argis ad Molossorum regem, deinde in Asiam ad Xerxem confugit.
57. A Mandane, Xerxis sorore, accusatus non modo absolvitur, sed etiam summis muneribus ornatur.
58. Themistocles in Asia tuto et iucunde vitam exigit; de eius morte varia traduntur.
59. Themistoclis elogium. — Buxentum urbs tunc in Italia condita est.

Ol. 77, 3 : 470 a. Chr.

Cap.

60. Athenienses Cimonem cum exercitu in Asiam mittunt ad recuperandas sociorum urbes, Persarum praesidiis occupatas. Hic multis in Caria et Lycia urbibus expugnatis Persarum classem apud Cyprum fundit.
61. Terrestres quoque copias strategemate usus ad Eurymedontem devincit.
62. Cimon ingentem praedam consequitur. Athenienses, quorum respublica ab hoc tempore ingentibus opibus aucta est, decimam dicant Apollini.

Ol. 77, 4 : 469 a. Chr.

63. Lacedaemonii cum crebris terrae motibus, tum bello ab Hilotis et Messeniis illato admodum afflicti. Archidami regis virtus.
64. Rebelles castrum in Messenia occupant. Atheniensium auxiliis brevi dimissis bellatum est per decem annos.

Ol. 78, 1 : 468 a. Chr.

65. Inter Argivos et Mycenaeos bellum exortum. Argivi victores Mycenaeos in servitutem redegerunt et urbem destruxerunt.

Ol. 78, 2 : 467 a. Chr.

66. Micythus tutela in Anaxilai filios sanctissime administrata reddit eis paternum regnum. Eo anno Hiero mortuus, quem frater Thrasybulus sequitur.

Ol. 78, 3 : 466 a. Chr.

67. Thrasybuli superbia offensi Syracusani bellum movent.
68. Syracusani Thrasybulum regno eiciunt, et libertatem usque ad Dionysii dominatum tuentur. Eo anno Romae primum tribuni plebis creati.

Ol. 78, 4 : 465 a. Chr.

69. Artabanus satellitum princeps per insidias Xerxem cum prole occidere et regnum occupare conatur. Sed superstes patri fratribusque Artaxerxes patrio regno potitur et parentis caedem ulciscitur.

Cap.

Ol. 79, 1 : 464 a. Chr.

70. Thasios et Aeginetas deficere conantes imperio subiciunt Athenienses. Sed plures populi deficere agitant, Atheniensium superbia exacerbat. Colonia missa Amphipolin, paulo post ab Edonorum populo oppressa.

Ol. 79, 2 : 463 a. Chr.

71. Artaxerxes in puniendis paternae caedis reis et ordinanda republica versatur. Interea Aegyptii a Persis deficiunt et Inarum regem creant, inita cum Atheniensibus societate. Artaxerxes illos domare parat.
72. Sicilia post exactos reges laetior in dies floret. Sed peregrini a Gelone in civitatem recepti cum magistratibus excluderentur, novis tumultibus Syracusas perturbant.
73. A Syracusanis illi commeatu interclusi sunt.

Ol. 79, 3 : 462 a. Chr.

74. Bellum ab Artaxerxe Aegyptiis illatum duce Achaemene. Athenienses foedere Aegyptiis iuncti Persas proelio vincunt et usque ad Album murum pellunt. Lacedaemonii a Persis advocati auxilio venire recusant.

Ol. 79, 4 : 461 a. Chr.

75. Artabazus et Megabyzus novis copiis Aegyptum adeunt, sed exercendo milite annum transigunt.
76. Tumultus per Siciliae urbes continuati, victis peregrinis et Messanam deductis tandem sedati sunt.

Ol. 80, 1 : 460 a. Chr.

77. Aegyptii adventu novi exercitus perterriti cum Persis in gratiam redeunt, relictis Atheniensibus sociis. Hi tamen navibus ipsi incendio deletis tanta virtute restiterunt, ut eis Persae salvum in patriam reditum concederent. — Athenis tum Ephialtes de Areopagi auctoritate detraxit.

Ol. 80, 2 : 459 a. Chr.

78. Bellum Atheniensium cum Corinthiis, Epidauriis, Aeginetis. Ducetius, Siculorum rex, condita urbe Menaeno et expugnata Morgantina gloriam adeptus est.

- Cap. Ol. 80, 3 : 458 a. Chr.
79. ~~Corinthii et Megarenses~~ de finibus inter se armis contendunt. Megarenses, Atheniensium auxiliis adiuti, victores. Phocensium adversus Doros bellum, quos Lacedaemonii defendunt.
80. Bellum inter Lacedaemonios et Athenienses oritur. Thessali inter pugnam desciscunt ad Lacedaemonios. Indutiae quattuor mensium factae.

Ol. 80, 4 : 457 a. Chr.

81. Thebani copias suas iungunt Lacedaemoniis, quorum auxilio amissam Persico bello dignitatem reparare cupiunt. Myronides dux Atheniensium parva manu magnum hostium numerum superavit.
82. Laudatio Myronidis, qui Tanagra expugnata Boeotiam depopulatus est.
83. Boeoti ad Oenophyta victi. Pluribus populis subactis Myronides Athenas redit.

Ol. 81, 1 : 456 a. Chr.

84. Tolmides praefectus classi Atticae, Myronidae gloria excitatus, Laconiam populatur. Messenios a Lacedaemoniis victos deducit Naupactum.

Ol. 81, 2 : 455 a. Chr.

85. Dum Tolmides in Boeotia versatur, Pericles classi praefectus Peloponnesum invadit.

Ol. 81, 3 : 454 a. Chr.

86. Cimonis opera quinquennales indutiae factae inter Athenienses et Lacedaemonios. — Sicilia bello Segestanorum et Lilybaeorum aliisque dissidiis internis turbata. Syracusis Tyndarides tyrannidem affectans interficitur.
87. Ad opprimendam regnandi libidinem Syracusani instar ostracismi Attici petalismum instituunt.

Ol. 81, 4 : 453 a. Chr.

88. Iterum describitur incursio a Pericle in Peloponnesum facta (cf. c. 85). Tolmides Euboeam et Naxum civibus Atheniensibus distribuit. — Sicilia Tyrrenorum

Cap.

latrocinii vexatur. Ab Syracusanis Phayllus Tyrrheniae bellum inferre iubetur et post hunc Apelles, qui Corsicam et alia loca vastat. Ducetius Siculos in unam rempublicam redegit. Extruxit urbem Palicen, prope fanum Palicorum.

89. Huius fani descriptio.

90. Palicae urbis fata. — In Italia Sybaris instaurata.

(Res anni Ol. 82, 1: 452 a. Chr. exciderunt.)

Ol. 82, 2: 451 a. Chr.

91. Ducetius Aetnam urbem occupat et Agrigentinos proelio fundit; deinde proelio ipse a Syracusanis fusus atque a suis desertus est.

92. Ducetius supplex ad Syracusanos confugit, qui misericordia commoti eum cum viatico Corinthum relegarunt.

LIB. XII.

Cap.

1 et 2. Prooemium: Nihil mali sine quodam commodo esse, exemplo belli Persici docetur, quod ad Graeciae universae, imprimis Atheniensium incrementa, opes et florentissimum statum, plurimum valuerit. Inde per proximos quinquaginta annos propter opum abundantiam bonas artes esse excultas, artiumque et doctrinarum studia, praesertim philosophiam, eloquentiam, remque militarem inter Athenienses maximopere floruisse.

Ol. 82, 3: 450 a. Chr.

3. Post bellum pro Aegyptiis infeliciter gestum (cf. XI 77) novum bellum pro Graecorum in Asia libertate Persis inferunt Athenienses. Cimon, classi praefectus, Persas in Cypro adoritur. Persae, quibus Artabazus et Megabyzus praeerant, terra marique victi sunt.

Ol. 82, 4: 449 a. Chr.

4. Athenienses in Cypro Salaminem oppugnant. Artaxerxis rogatu conveniunt pacis condiciones.

Ol. 83, 1: 448 a. Chr.

5. Megarenses, qui ad Lacedaemonios defecerant, ab Atheniensibus bello domantur.

Cap. Ol. 83, 2 : 447 a. Chr.

6. Lacedaemoniorum incursio in Atticam. Athenienses Tolmide duce ad Coroneam victi sunt.

Ol. 83, 3 : 446 a. Chr.

7. Multae civitates post acceptam cladem ab Atheniensibus deficiunt. Euboea duce Pericle sub imperium redacta. Inde in triginta annos indutiae factae.
8. Eodem tempore in Sicilia bellum inter Syracusanos et Agrigentinos exarsit ob Ducetium regulum, quem Syracusani inconsultis Agrigentinis dimiserant. Is cum magna hominum turba in Siciliam redierat, novas sedes quaerens.
9. In Italia Thurium urbs condita hac occasione: Sybaritae quingentos cives opibus exutos urbe expulerant, quibus Crotone receptis bellum exoritur. Crotoniatae duce Milone vincunt Sybaritas.
10. Sybaris tum eversa est (cf. X 23. XI 90, 3). Post LVIII annos Thessali urbem restituere conati iterum a Crotoniatis expelluntur. Paulo post exules ab Atheniensibus adiuti novam coloniam eo deducunt, et prope Sybarin deletam, ad fontem Thurium, Thurium condunt.
11. Discordia Thurii inter cives exorta, caesis antiquis Sybaritis, novi coloni rempublicam melius instruunt; Charondas legibus scribundis deligitur.
12. Charondae legum specimen.
13. Charondas litterarum praecipuam curam habet. Litterarum laus.
14. Loci poetarum, quibus Charondae leges celebrantur.
15. Charondae leges de tutela.
16. Eiusdem leges in milites ignavos et capitis reos.
17. Leges temere abrogandi conatus a Charonda repressi. Immutatae nullae sunt leges nisi hae tres: lex de oculis effodiendis.
18. Lex de divortiis, lex de orbis.
19. Charondae mors voluntaria.
20. Historia alius legislatoris adiungitur, Zaleuci Locrensis. Legum tamquam fundamentum esse voluit religionem et animum purum. Legum aliquot capita.
21. Zaleuci nonnullae aliae leges recensentur.

- Cap. Ol. 83, 4 : 445 a. Chr.
22. Sybaritae reliqui ad Traentem fluvium se recipiunt, ubi postea interimuntur a Brutiis. — Athenienses in recuperatam Euboeam Hestiaeis eiectis civium coloniam mittunt.
- Ol. 84, 1 : 444 a. Chr.
23. Romae decemviri legibus scribundis creati. Thurii et Tarentini mutuo bello se infestant.
- Ol. 84, 2 : 443 a. Chr.
24. Ap. Claudii, qui unus e decemviris erat, libido. Verginia a patre necata. Exercitus movetur, Aventinum occupat.
25. Orta inter Romanos discordia intestina componitur, ita ut decem quotannis tribuni plebis et alter de plebe consul creentur.
- Ol. 84, 3 : 442 a. Chr.
26. Leges XII tabularum perfectae. — Una pace tum omnes populi fruebantur.
- Ol. 84, 4 : 441 a. Chr.
27. Samii de Priene bellum contra Milesios moverunt et ab Atheniensibus defecerunt. Pericles Samum cepit; deinde Samios a Persis adiutos iterum vicit et Samum oppugnavit.
28. In hac oppugnatione Pericles primas machinas bellicas adhibuit ab Artemone inventas.
- Ol. 85, 1 : 440 a. Chr.
29. Ducetio mortuo Syracusani Siculorum barbarorum urbes occupant.
- Ol. 85, 2 : 439 a. Chr.
30. Syracusarum opes. — Belli Corinthiaci initium. Corinthii pro Epidamniis contra Corcyraeos arma capiunt. — Romani Volscos bello subigunt.
- Ol. 85, 3 : 438 a. Chr.
31. Campanorum gens in Italia exstitit. — Arceanactidis, qui in Bosporo Cimmerio XLII annos regnaverant, successit Spartacus. — Corinthii a Corcyraeis proelio navali pulsi.

- Cap. Ol. 85, 4 : 437 a. Chr.
32. Et Corinthii et Corcyraei apparant classes. Athenienses coloniam deducunt Amphipolin.
- Ol. 86, 1 : 436 a. Chr.
33. Corcyraei triginta navibus Atheniensium adiuti Corinthios fundunt.
- Ol. 86, 2 : 435 a. Chr.
34. Corinthii Potidaeam ad defectionem ab Atheniensibus movent; Perdiccas rex Macedonum Chalcidenses ab eis abalienat. Victoria ab Atheniensibus parva Potidaea obsidetur. — Romani coloniam mittunt Ardeam.
- Ol. 86, 3 : 434 a. Chr.
35. Thuriorum in Italia dissidia de civitatis vel coloniae conditore. Archidamus rex Lacedaemoniorum moritur, cui succedit Agis.
- Ol. 86, 4 : 433 a. Chr.
36. Spartacus rex Bospori moritur, succedit Seleucus. — Athenis Meton novam computationem astronomicam, quam vocant enneadecaeteridem, divulgat. — Heraclea in Italia a Tarentinis conditur.
- Ol. 87, 1 : 432 a. Chr.
37. Romae Sp. Maelius interficitur. — Atheniensium apud Potidaeam nobilissima victoria. Ab hac Thucydides historiam exorsus est belli Peloponnesiaci per XXVII annos gesti, cuius ipse XXII annos descripsit.
- Ol. 87, 2 : 431 a. Chr.
38. Belli Peloponnesiaci causae exponuntur: Pericles ne aerarii communis suo arbitratu administrati rationem reddere cogeretur, Alcibiade auctore Athenienses gravi bello implicare consilium cepit.
39. Phidias simulque Pericles furti accusantur. Proxima belli causa erat Atheniensium in Megarenses decretum, quod abrogari Lacedaemonii iubent.
40. Pericles gravissima oratione bellum in Lacedaemonios suadet, et de parato pecuniarum copiarumque apparatu magnifice disserit. Versus Aristophanis et Eupolidis.
41. Lacedaemonii comparato a sociis auxilio primi inferunt

Cap.

bellum. Boeoti opprimunt Plataeam urbem Atheniensibus foedere iunctam, sed repelluntur.

42. Plataeensibus subveniunt Athenienses. Utriusque partis socii recensentur. Lacedaemonii duce Archidamo rege exercitum in Atticam mittunt; Pericles classe infestari Peloponnesum iubet: quo facto sponte abeunt Lacedaemonii.

Ol. 87, 3 : 430 a. Chr.

43. Athenienses Peloponnesum vastare pergunt. Brasidae Spartani eximia virtus.
 44. Cleopompum Athenienses cum classe in Locros mittunt, Aeginetas expellunt, Megarensium agros vastant.
 45. Lacedaemoniorum altera incursio in Atticam, cuius incolae Athenas confugiunt; unde pestilentia orta. Hostes avertit Periclis novus impetus in Peloponnesum. Pericli imperium abrogatur, paulo post reditur.

Ol. 87, 4 : 429 a. Chr.

46. Pericles moritur. Ei succedit in imperio Hagno, cuius copiis Potidaea diu frustra obsessa capitur.
 47. Phormio, classis Atheniensium dux, ad Naupactum Lacedaemonios arcet; contra Archidamus in Boeotia Plataeas oppugnat. Xenophon et Phanomachus Athenienses Thraciam, Cnemus Lacedaemoniorum dux Acarnaniam invadunt; utrique rem male gerunt.
 48. Phormio pugna navali ad Rhium vincit Lacedaemonios; deinde ancipiti Marte pugnat.

Ol. 88, 1 : 428 a. Chr.

49. Cnemi ducis Lacedaemoniorum in Salaminem et Piraeum portum expeditio irrita.
 50. Incidit in hoc tempus bellum, quod Sitalces rex Thracum contra Perdiccam regem Macedoniae gessit, ut Amyntam in regnum paternum restitueret.
 51. Graeci finitimi ad Thraces arcendos magnas cogunt copias. Quare Sitalces Perdicca sibi reconciliato in Thraciam redit.
 52. Attica a Lacedaemoniis vastata.

Ol. 88, 2 : 427 a. Chr.

Cap.

53. ~~Leontini in Sicilia a Syracusanis~~ bello petiti Atheniensium implorant auxilium, misso Gorgia, cuius eloquentia describitur.
54. Athenienses Siciliae occupandae studio dudum incensi Leontinis classem auxilio mittunt ac rem bene gerunt; tamen Leontini per legatos pacem cum Syracusanis faciunt.
55. Lesbii, qui ab Atheniensibus abalienati in societatem Lacedaemoniorum transierunt, Pache duce superantur, quamquam Lacedaemonii naves submittunt et ipsi Atticam devastant. Cleone auctore in Mytilenaeos crudeliter consulere Athenienses decernunt, brevi ad mitiora inflexi.
56. Plataeae a Lacedaemoniis obsessae et deletae. Ducenti Plataeenses Athenas evaserant, ceteri concisi sunt.
57. In insula Corcyra ingens seditio Atheniensium ope composita.

Ol. 88, 3 : 426 a. Chr.

58. Athenienses nova vis morbi adoritur. Pestis causae referuntur et quae ad placandos deos facta sint.
59. Lacedaemonii denuo Atticam invadere moliti, terrae motibus deterriti sunt. Trachinem nova colonia reficiunt et Heracleam nuncupant.

Ol. 88, 4 : 425 a. Chr.

60. Demosthenis, classi Atheniensium praefecti, in Leucadem et Acarnaniam expeditio.
61. Demosthenes in Peloponnesum transvectus Pylum occupat et munit: quem locum Lacedaemonii recuperare frustra conantur.
62. Continuant Pyli oppugnationem Lacedaemonii. Brasidae nobilissima virtus.
63. Lacedaemonii legatis nequidquam Athenas missis in insula Sphacteria fame coacti se dedunt. Pylus Messeniis tutanda traditur.
64. In Persia Artaxerxi succedit Xerxes. — Aequi in Italia subacti a Romanis. Postumii triumphus et severitas in filium.

Cap.

Ol. 89, 1 : 424 a. Chr.

65. Nicias, classi Atheniensium praefectus, Lacedaemoniorum socios infestat, primo adortus Melum insulam; hinc infecta re divertit in Oropum et Tanagraeorum regionem; tum Locridem et Corinthum petit; Corinthios bis vincit, Cythera insulam expugnat, Peloponnesi agros multos devastat.
66. Megarenses ad partes Atheniensium transeunt. Arcem Nisaeam Athenienses vi expugnant.
67. Brasidas subito impetu Megaram recuperat, Chalcidenses adiuvat multosque Thraciae populos in societatem recipit. In Hilotas atrocia Lacedaemoniorum consilia.
68. Brasidas Amphipolin, cuius oppidi brevis additur historia, et propinqua alia loca occupat.
69. Ex discordia inter Boeotos orta Athenienses lucrum facere student; occupant Delium.
70. Proelium apud Delium committitur, quo Athenienses funduntur. Ingens Thebanorum praeda.
71. In Persia Xerxi Sogdianus et huic post septem menses Darius successit. Hic Antiochus Syracusanus historiam suam finiit.

Ol. 89, 2 : 423 a. Chr.

72. Scionaei in Macedonia ad Lacedaemonios deficiunt, aspernati Athenienses post acceptam cladem. Lesbii de patria certant cum Atheniensibus. Horum classis apud Heracleam ad Pontum sitam deleta. Quare Athenienses anni indutias cum Lacedaemoniis ineunt, brevi solutas propter Scionem, quam Athenienses frustra oppugnant.

Ol. 89, 3 : 422 a. Chr.

73. Delios defectionis reos insula expellunt Athenienses. Cleon in Thraciam missus Toronem oppidum vi capit.
74. Cleonis et Brasidae acerrimum proelium apud Amphipolin, quo uterque imperator cadit, Lacedaemoniorum vero victoria est. Tum indutiae quinquaginta annorum factae.

Ol. 89, 4 : 421 a. Chr.

75. Reliquae Graeciae civitates exclusae foedere, inprimis Argos, Thebae, Corinthus, Elis, de libertate sua an-

Cap.

xiae, in Athenienses et Lacedaemonios conspirant.
Argivis summa rei permissa.

76. Lacedaemonii eo cautiores et leniores, Athenienses duriores facti sunt. Hi saeviunt in Scionem expugnatam. — In Italia Campani contra Cumas arma ferunt easque diruunt.

Ol. 90, 1 : 420 a. Chr.

77. Delum Athenienses Deliis reddunt oraculo admoniti. Pylum Lacedaemoniis reddere recusant, unde nova dissidia orta. Argivi Atheniensibus accedunt; Corinthios Lacedaemonii ad suas partes trahunt. Heracleam in Trachinia sitam Aenianes, Dolopes, Melienses impugnant, Meczybernam Olynthii capiunt.

Ol. 90, 2 : 419 a. Chr.

78. Inter Argivos, quibus Alcibiades subvenit, et Lacedaemonios bellum exoritur; utrisque populis invitis indutiae factae sunt a ducibus.
79. Bellum redintegratur in Arcadia. Argivi ad Mantineam a Lacedaemoniis victi.

Ol. 90, 3 : 418 a. Chr.

80. Mantinea relicta ab Argivis dicionis Lacedaemoniorum facta est. Inter Argivos seditio oritur. Phocenses vincunt Locros. Athenienses per Niciam Cythera et Nisaeam occupant, in urbe Melo omnes adultos incolae trucidant. — Romani in Fidenates bellum gerunt.

Ol. 90, 4 : 417 a. Chr.

81. Argivos Lacedaemonii invadunt, Athenienses tutantur.

Ol. 91, 1 : 416 a. Chr.

82. Byzantini, Chalcedonii, Thraces in Bithyniam incursiones faciunt. — In Sicilia Segestani et Selinuntii de finibus certant. Segestani proelio victi.
83. Segestani et Leontini Atheniensium implorant auxilium. Legati Atheniensium decipiuntur. Nicias bellum prudenter dissuadet.
84. Alcibiadis facundia inducti Athenienses summa vi bellum contra Syracusas parant.

www.libtool.com.cn

Wess.
vol. I.

. 329 Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν Διοδώρου βίβλων.

Περὶ τῶν μυθολογουμένων κατὰ τὴν Σικελίαν καὶ τοῦ σχήματος καὶ μεγέθους τῆς νήσου.

Περὶ Διμήτρος καὶ Κόρης καὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ πυρίνου καρποῦ.

5 Περὶ Λιπάρας καὶ τῶν ἄλλων τῶν Αἰολίδων καλουμένων νήσων.

Περὶ Μελίτης καὶ Γαύλου καὶ Κερκίνης.

Περὶ τῆς Αἰθαλίας καὶ Κόρνου καὶ Σαρδόνορος.

Περὶ Πιτυούσης καὶ τῶν νήσων τῶν Γυμνησίων, αἷ τι-
10 νες Βαλιαρίδας ὀνομάζουσι.

Περὶ τῶν ἐν ὠκεανῷ νήσων τῶν πρὸς ἐσπέραν κειμένων.

Περὶ τῆς Πρεττανικῆς νήσου καὶ τῆς ὀνομαζομένης Βα-
σιλείας καθ' ἣν τὸ ἤλεκτρον γίνεταί.

Περὶ Γαλατίας καὶ Κελτιβηρίας, ἔτι δ' Ἰβηρίας καὶ Λι-
15 γυστικῆς καὶ Τυρρηνίας, καὶ τῶν ἐν ταύταις κατοικούντων,
τίσι χρῶνται νομίμοις.

Περὶ τῶν κατὰ τὴν μεσημβρίαν ἐν ὠκεανῷ νήσων, τῆς
τε Ἰερᾶς ὀνομαζομένης καὶ τῆς Παγγαίας, καὶ τῶν ἐν αὐταῖς
ἱστορουμένων.

20 Περὶ Σαμοθράκης καὶ τῶν ἐν αὐτῇ μυστηρίων.

Περὶ Νάξου καὶ Σύμης καὶ Καλύδνης.

Περὶ Ῥόδου καὶ τῶν κατ' αὐτὴν μυθολογουμένων.

Περὶ Χερρονήσου τῆς ἀντιπέραν τῆς Ῥοδίας κειμένης.

Περὶ Κρήτης καὶ τῶν ἐν αὐτῇ μυθολογουμένων μέχρι
25 τῶν νεωτέρων καιρῶν.

7 Γαύδου G, γλαύκου D   9 Πιτυούσης v.   11 τῶν
πρὸς] πρὸς D   12 Βρεττανικῆς v.   24 τῶν μυθ. ἐν αὐτῇ v.
DIODORUS II.

Περὶ Λέσβου καὶ τῶν εἰς Χίον καὶ Σάμον καὶ Κῶν καὶ
~~Ῥόδου ἀποικιῶν ὑπὸ Μακαρέως.~~

Περὶ Τενέδου καὶ τοῦ κατ' αὐτὴν οἰκισμοῦ καὶ τῶν ὑπὸ
 Τενεδίων περὶ Τέννον μυθνομένων.

Περὶ τῶν Κυκλάδων νήσων τῶν ἐλαττόνων [καὶ τυχουσῶν] 5
 οἰκισμοῦ ὑπὸ Μίνωος.

1 περὶ] τῆς add. v. καὶ τῶν — v. 6 Μίνωος om. CE
 Χίου Σάμου Κῶ καὶ τῆς Ροδίων ἀποικίας FG 13 περὶ]
 τῆς add. v. καὶ τοῦ — μυθνομένων] καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
 οἰκησάντων FG 5 περὶ τῶν] περὶ v., περὶ τοῦ fort. τῶν
 ἐλαττόνων . . . Μίνωος om. FG, καὶ τυχουσῶν om. D.

ΔΙΟΔΩΡΟΥ
ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ
ΒΙΒΛΟΣ ΠΕΜΠΤΗ.

Πάντων μὲν τῶν ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς χρησίμων 1
προνοητέον τοὺς ἱστορίαν συνταττομένους, μάλιστα
δὲ τῆς κατὰ μέρος οἰκονομίας. αὕτη γὰρ οὐ μόνον
ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς βίοις πολλὰ συμβάλλεται πρὸς
5 διαμονὴν καὶ αὐξησιν τῆς οὐσίας, ἀλλὰ καὶ κατὰ
τὰς ἱστορίας οὐκ ὀλίγα ποιεῖ προτερήματα τοῖς συγ-
γραφεῦσιν. ἔνιοι δὲ καὶ κατὰ τὴν λέξιν καὶ κατὰ 2
τὴν πολυπειρίαν τῶν ἀναγραφομένων πράξεων ἐπαι-
νούμενοι δικαίως, ἐν τῷ κατὰ τὴν οἰκονομίαν χει-
10 ρισμῷ διήμαρτον, ὥστε τοὺς μὲν πόρους καὶ τὴν
ἐπιμέλειαν αὐτῶν ἀποδοχῆς τυγχάνειν παρὰ τοῖς
ἀναγινώσκουσι, τὴν δὲ τάξιν τῶν ἀναγεγραμμένων
δικαίως τυγχάνειν ἐπιτιμῆσεως. Τίμαιος μὲν οὖν 3
μεγίστην πρόνοιαν πεποιημένος τῆς τῶν χρόνων
15 ἀκριβείας καὶ τῆς πολυπειρίας πεφροντικῶς, διὰ
τὰς ἀκαιροὺς καὶ μακρὰς ἐπιτιμῆσεις εὐλόγως δια-
βάλλεται, καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐπιτιμῆσεως

7 δὲ] γὰρ II 10 διήμαρτον] διήνεγκαν D^{BFG} 16
μακρὰς] πικρὰς Hertlein.

4 Ἐπιτίμαιος ὑπὸ τινων ὠνομάσθη. Ἐφορος δὲ τὰς κοινὰς πράξεις ἀναγράφων οὐ μόνον κατὰ τὴν λέξιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν οἰκονομίαν ἐπιτέτευχε· τῶν γὰρ βίβλων ἐκάστην πεποίηκε περιέχειν κατὰ γένος τὰς πράξεις. διόπερ καὶ ἡμεῖς τοῦτο τὸ γένος τοῦ ⁵ χειρισμοῦ προκρίναντες, κατὰ τὸ δυνατόν ἀντεχόμεθα ταύτης τῆς προαιρέσεως. καὶ ταύτην τὴν βίβλον ἐπιγράφοντες νησιωτικὴν ἀκολούθως τῇ γραφῇ περὶ πρώτης τῆς Σικελίας ἐροῦμεν, ἐπεὶ καὶ κρατίστη τῶν νήσων ἐστὶ καὶ τῇ παλαιότητι τῶν μύ- ¹⁰ θολογουμένων πεπρώτευνεν.

Ἡ γὰρ νῆσος τὸ παλαιὸν ἀπὸ μὲν τοῦ σχήματος Τρινακρία κληθεῖσα, ἀπὸ δὲ τῶν κατοικησάντων αὐτὴν Σικανῶν Σικανία προσαγορευθεῖσα, τὸ τελευταῖον ἀπὸ Σικελῶν τῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας παν- ¹⁵ 2 δημεῖ περαιωθέντων ὠνόμασται Σικελία. ἐστὶ δ' αὐτῆς ἡ περιμέτρος σταδίων ὥς τετρακισχιλίων τριακοσίων ἐξήκοντα· τῶν γὰρ τριῶν πλευρῶν ἡ μὲν ἀπὸ τῆς Πελωριάδος ἐπὶ τὸ Αἰλύβαιον ὑπάρχει σταδίων χιλίων ἑπτακοσίων, ἡ δ' ἀπὸ Αἰλυβαίου μέχρι ²⁰ Παχύνου τῆς Συρακοσίας χώρας σταδίων χιλίων καὶ πεντακοσίων, ἡ δ' ἀπολειπομένη σταδίων χιλίων ³ ἑκατὸν τεσσαράκοντα. οἱ ταύτην οὖν κατοικοῦντες Σικελιῶται παρειλήφασι παρὰ τῶν προγόνων, ἀεὶ τῆς φήμης ἐξ αἰῶνος παραδεδομένης τοῖς ἐκγόνοις, ²⁵ ⁸ ἰερὰν ὑπάρχειν τὴν νῆσον Διμήτρος καὶ Κόρης· ἐνιοί

8 ἐπιγραφή Reiske 14 τὸ τελευταῖον Madvig, τελευταῖον δὲ cod. 15 ἀπὸ D, ἀπὸ τῶν γ. 19 Πελωριάδος FG τὸ om. CF 20 σταδίων χιλίων καὶ ἑπτακοσίων, ὡς Ποσειδώνιος εἶρηκε προσθεῖς καὶ εἴκοσι Strab. VI p. 266 23 τεσσαράκοντα] ἐξήκοντα A 25 παραδιδομένης D

δὲ τῶν ποιητῶν μυθολογοῦσι κατὰ τὸν τοῦ Πλού-
 τωνος καὶ Φερσεφόνης γάμον ὑπὸ Διὸς ἀνακάλυπ-
 τρα τῇ νύμφῃ δεδόσθαι ταύτην τὴν νῆσον. τοὺς 4
 δὲ κατοικοῦντας αὐτὴν τὸ παλαιὸν Σικανοὺς αὐτό-
 5 χθονας εἶναι φασιν οἱ νομιμώτατοι τῶν συγγρα-
 φέων, καὶ τὰς τε προειρημένους θεὰς ἐν ταύτῃ τῇ
 νήσῳ πρώτως φανῆναι καὶ τὸν τοῦ σίτου καρπὸν
 ταύτην πρώτην ἀνεῖναι διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας,
 περὶ ᾧ καὶ τὸν ἐπιφανέστατον τῶν ποιητῶν μαρ-
 10 τυρεῖν λέγοντα
 ἀλλὰ τὰ γ' ἔσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται
 πυροὶ καὶ κριθαί, ἡδ' ἄμπελοι, αἵτε φέρουσιν
 οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὕμβρος ἀέξει.
 ἐν τε γὰρ τῷ Λεοντίῳ πεδίῳ καὶ κατὰ πολλοὺς
 15 ἄλλους τόπους τῆς Σικελίας μέχρι τοῦ νῦν φύεσθαι
 τοὺς ἀργίους ὀνομαζομένους πυρούς. καθόλου δὲ 5
 πρὸ τῆς εὐρέσεως τοῦ σίτου ζητουμένου κατὰ ποίαν
 τῆς οἰκουμένης γῆν πρῶτον ἐφάνησαν οἱ προειρη-
 μένοι καρποί, εἰκὸς ἐστὶν ἀποδίδοσθαι τὸ πρωτεῖον
 20 τῇ κρατίστῃ χώρᾳ· καὶ τὰς θεὰς δὲ τὰς εὐρούσας
 ἀκολουθῶς τοῖς εἰρημένοις ὁρᾶν ἐστὶ μάλιστα τιμω-
 μένας παρὰ τοῖς Σικελιώταις. καὶ τῆς ἀρπαγῆς τῆς 3
 κατὰ τὴν Κόρην ἐν ταύτῃ γενομένης ἀπόδειξιν εἶναι
 λέγουσι φανερωτάτην ὅτι τὰς διατριβὰς αἱ θεαὶ
 25 κατὰ ταύτην τὴν νῆσον ἐποιοῦντο διὰ τὸ στέργε-
 σθαι μάλιστα παρ' αὐταῖς ταύτην. γενέσθαι δὲ 2
 μυθολογοῦσι τὴν ἀρπαγὴν τῆς Κόρης ἐν τοῖς λει-

6 τῇ νήσῳ om. II 17 πρὸ] περὶ A 18 γῆς D 19
 εἰκότως D 20 δὲ τὰς] δὲ ταύτας II 22 τὴν ἀρπαγὴν
 τὴν — γενομένην Hertlein 27 τῆς K. τὴν ἀρπαγὴν γ.

μῶσι τοῖς κατὰ τὴν Ἑνναν. ἔστι δ' ὁ τόπος οὗτος
 πλησίον μὲν τῆς πόλεως, ἰοῖς δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις
 ἄνθεσι παντοδαποῖς ἐκπρεπῆς καὶ τῆς θεᾶς ἄξιος. διὰ
 δὲ τὴν ἀπὸ τῶν φρυομένων¹ ἀνθῶν εὐωδίαν λέγεται
 τοὺς κνινηγεῖν εἰωθότας κύνας μὴ δύνασθαι σι-⁵
 βεύειν, ἐμποδιζομένους τὴν φρυσικὴν αἰσθησιν. ἔστι 332
 δ' ὁ προειρημένος λειμὼν ἄνωθεν μὲν ὁμαλὸς καὶ
 παντελῶς εὐνδρος, κύκλῳ δ' ὑψηλὸς καὶ πανταχό-
 θεν κρημνοῖς ἀπότομος. δοκεῖ δ' ἐν μέσῳ κεῖσθαι
 τῆς ὄλης νήσου, διὸ καὶ Σικελίας ὁμφαλὸς ὑπὸ τι-¹⁰
 3 νων προσαγορεύεται. ἔχει δὲ καὶ πλησίον ἄλση [καὶ
 λειμῶνας] καὶ περὶ ταῦτα ἔλη, καὶ σπηλαιοὺς εὐμέ-
 γεθες, ἔχον χάσμα κατὰγειον πρὸς τὴν ἄρκτον νε-
 νευκός, δι' οὗ μυθολογοῦσι τὸν Πλούτωνα μεθ'
 ἄρματος ἐπελθόντα ποιήσασθαι τὴν ἀρπαγὴν τῆς Κό-¹⁵
 ρης. τὰ δὲ ἱα καὶ τῶν ἄλλων ἀνθῶν τὰ παρεχό-
 μενα τὴν εὐωδίαν παραδόξως δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυ-
 τοῦ παραμένειν θάλλοντα καὶ τὴν ὄλην πρόσοψιν
 4 ἀνθηρὰν καὶ ἐπιτερεπῆ παρεχόμενα! μυθολογοῦσι
 δὲ μετὰ τῆς Κόρης τὰς τῆς ὁμοίας παρθενίας ἡξιω-²⁰
 μένας Ἀθηναῖν τε καὶ Ἀρτεμιν συντρεφομένας συν-
 ἀγειν μετ' αὐτῆς τὰ ἄνθη καὶ κατασκευάζειν κοινῇ
 τῷ πατρὶ Διὶ τὸν πέπλον. διὰ δὲ τὰς μετ' ἀλλή-
 λων διατριβάς τε καὶ ὁμιλίας ἀπάσας στέρξαι τὴν
 νῆσον ταύτην μάλιστα, καὶ λαχεῖν ἐκάστην αὐτῶν²⁵

3 εὐπρεπῆς C τῆς ACDFG, om. edit. θείας v. (c. 43, 2)
 11 προσαγορεύεται] ὀνομάζεται FG καὶ λειμῶνας ACFGM
 (delevi, cf. Cic. Verr. 4, 107), λειμῶνας D, καὶ λειμῶνας
 καὶ παραδείσους cet. 14 δι' οὗ] διὸ D 15 εἰσελ-
 θόντα Π 16 ἀνθέων D 18 παραμένει f. 20 τὰς τῆς]
 ταύτης D 23 Διὶ πατρὶ v.

χώραν, τὴν μὲν Ἀθηνᾶν ἐν τοῖς περὶ τὸν Ἰμέραν
 μέρεσιν, ἐν οἷς τὰς μὲν Νύμφας χαριζομένας Ἀθηνᾶ
 τὰς τῶν θερμῶν ὑδάτων ἀνεῖναι πηγὰς κατὰ τὴν
 Ἡρακλέους παρουσίαν, τοὺς δ' ἐγγχωρίους πόλιν
 5 αὐτῇ καθιερωῶσαι καὶ χώραν τὴν ὀνομαζομένην μέ-
 χρι τοῦ νῦν Ἀθήναιον· τὴν δ' Ἀρτεμιν τὴν ἐν ταῖς 5
 Συρακούσαις νῆσον λαβεῖν παρὰ τῶν θεῶν τὴν ἀπ'
 ἐκείνης Ὀρτυρίαν ὑπὸ τε τῶν χρησμῶν καὶ τῶν ἀν-
 θρώπων ὀνομασθεῖσαν. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν
 10 νῆσον ταύτην ἀνεῖναι τὰς Νύμφας ταύτας χαριζο-
 μένας τῇ Ἀρτέμιδι μεγίστην πηγὴν τὴν ὀνομαζομέ-
 νην Ἀρέθουσαν. ταύτην δ' οὐ μόνον κατὰ τοὺς 6
 ἀρχαίους χρόνους ἔχειν μεγάλους καὶ πολλοὺς ἰχθύς,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν ἡλικίαν διαμένειν συμ-
 15 βαίνει τούτους, ἱεροὺς ὄντας καὶ ἀθίκτους ἀνθρώ-
 ποις· ἐξ ὧν πολλάκις τινῶν κατὰ τὰς πολεμικὰς
 περιστάσεις φagόντων, παραδόξως ἐπεσήμηνε τὸ
 θεῖον καὶ μεγάλαις συμφοραῖς περιέβαλε τοὺς τολ-
 μήσαντας προσενέγκασθαι· περὶ ὧν ἀκριβῶς ἀνα-
 20 γράφομεν ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις. ὁμοίως δὲ ταῖς 4
 333 προειρημέναις δυσὶ θεαῖς καὶ τὴν Κόρην λαχεῖν
 τοὺς περὶ τὴν Ἑνναν λειμῶνας· πηγὴν δὲ μεγάλην
 αὐτῇ καθιερωθῆναι ἐν τῇ Συρακοσίᾳ τὴν ὀνομαζο-
 μένην Κυνάνην. τὸν γὰρ Πλούτωνα μυθολογοῦσι 2
 25 τὴν ἀρπαγὴν ποιησάμενον ἀποκομίσαι τὴν Κόρην
 ἐφ' ἄρματος πλησίον τῶν Συρακουσῶν, καὶ τὴν γῆν
 ἀναρρήξαντα αὐτὸν μὲν μετὰ τῆς ἀρπαγείσης δῦναι

1 τὸν] τὴν CFG   7 συρακοσί αις D   13 ἰχθύας D
 14 συμβαίνει διαμένειν v.   17 ἐπεσήμηνει D   24 Κυνάνην
 libri   26 ἄρμασι D   27 τῆς ἀρπαγῆς εἰσδύναμι D

καθ' ἄδου, πηγὴν δ' ἀνεῖναι τὴν ὀνομαζομένην
Κυανήν, πρὸς ἣν κατ' ἐνιαυτὸν οἱ Συρακόσιοι πα-
 νήγυριν ἐπιφανῆ συντελοῦσι, καὶ θύουσιν οἱ μὲν
 ἰδιῶται τὰ ἐλάττω τῶν ἱερείων, δημοσίᾳ δὲ ταύ-
 ρους βυθίζουσιν ἐν τῇ λίμνῃ, ταύτην τὴν θυσίαν 5
 καταδείξαντος Ἡρακλέους καθ' ὃν καιρὸν τὰς Γη-
 ρούνου βοῦς ἐλαύνων περιῆλθε πᾶσαν [τὴν] Σικε-
 3 λίαν. μετὰ δὲ τὴν τῆς Κόρης ἀρπαγὴν μυθολο-
 γοῦσι τὴν Διμήτραν μὴ δυναμένην ἀνευρεῖν τὴν
 θυγατέρα λαμπάδας ἐκ τῶν κατὰ τὴν Αἴτην κρατή- 10
 ρων ἀναψαμένην ἐπελθεῖν ἐπὶ πολλὰ μέρη τῆς οἰ-
 κουμένης, τῶν δ' ἀνθρώπων τοὺς μάλιστα αὐτὴν
 προσδεξαμένους εὐεργετῆσαι τὸν τῶν πυρῶν καρ-
 4 πὸν ἀντιδωρησαμένην. φιλανθρωπότητα δὲ τῶν
 Ἀθηναίων ὑποδεξαμένων τὴν θεόν, πρώτοις τοῦ- 15
 τοις μετὰ τοὺς Σικελιώτας δωρήσασθαι τὸν τῶν
 πυρῶν καρπὸν· ἀνθ' ὧν ὁ δῆμος οὗτος περιττότε-
 ρον τῶν ἄλλων ἐτίμησαν τὴν θεὸν θυσίαις τ' ἐπι-
 φανεστάταις καὶ τοῖς ἐν Ἐλευσίνι μυστηρίοις, ἃ διὰ
 τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἀγνείας ἐγένετο 20
 πᾶσιν ἀνθρώποις περιβόητα. παρὰ δὲ τῶν Ἀθη-
 ναίων πολλοὶ μεταλαβόντες τῆς ἐκ τοῦ σίτου φι-
 λανθρωπίας, καὶ τοῖς πλησιοχώροις μεταδιδόντες
 τοῦ σπέρματος, ἐπλήρωσαν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην.
 5 οἱ δὲ κατὰ τὴν Σικελίαν, διὰ τὴν τῆς Διμήτρος 25
 καὶ Κόρης πρὸς αὐτοὺς οἰκειότητα πρῶτοι τῆς εὐρέ-
 σεως τοῦ σίτου μεταλαβόντες, ἑκατέρᾳ τῶν θεῶν

κατέδειξαν θυσίας καὶ πανηγύρεις, ἐπώνυμους αὐ-
 ταῖς ποιήσαντες καὶ τῷ χρόνῳ διασημήναντες τὰς
 δοθείσας δωρεάς. τῆς μὲν γὰρ Κόρης τὴν κατα- 6
 γωγὴν ἐποίησαντο περὶ τὸν καιρὸν ἐν ᾧ τὸν τοῦ
 5 σίτου καρπὸν τελεσιουργεῖσθαι συνέβαινε, καὶ ταύ-
 την τὴν θυσίαν καὶ πανήγυριν μετὰ τοσαύτης
 334 ἀγνείας καὶ σπουδῆς ἐπιτελοῦσιν ὅσης εἰκὸς ἔστι
 τοὺς τῇ κρατίστῃ δωρεᾷ προκριθέντας τῶν ἄλλων
 ἀνθρώπων ἀποδιδόναι τὰς χάριτας· τῆς δὲ Δήμη- 7
 10 τρος τὸν καιρὸν τῆς θυσίας προέκριναν ἐν ᾧ τὴν
 ἀρχὴν ὁ σπόρος τοῦ σίτου λαμβάνει, ἐπὶ δ' ἡμέρας
 δέκα πανήγυριν ἄγουσιν ἐπώνυμον τῆς θεοῦ ταύ-
 της, τῇ τε λαμπρότητι τῆς παρασκευῆς μεγαλοπρε-
 πεστάτη καὶ τῇ διασκευῇ μιμούμενοι τὸν ἀρχαῖον
 15 βίον. ἔθος δ' ἔστιν αὐτοῖς ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις
 αἰσχρολογεῖν κατὰ τὰς πρὸς ἀλλήλους ὀμιλίας διὰ
 τὸ τὴν θεὸν ἐπὶ τῇ τῆς Κόρης ἀρπαγῇ λυπουμένην
 γελάσαι διὰ τὴν αἰσχρολογίαν.

Περὶ δὲ τῆς κατὰ τὴν Κόρην ἀρπαγῆς, ὅτι γέ- 5
 20 γονεν ὥς προειρήκαμεν, πολλοὶ τῶν ἀρχαίων συγ-
 γραφέων καὶ ποιητῶν μεμαρτυρήκασι. Καρκίνος
 μὲν γὰρ ὁ τῶν τραγωιδῶν ποιητής, πλεονάκις ἐν
 ταῖς Συρακούσαις παρεπιδεδημηκῶς καὶ τὴν τῶν
 ἐγχωρίων τεθεαμένος σπουδὴν περὶ τὰς θυσίας καὶ
 25 πανηγύρεις τῆς τε Δήμητρος καὶ Κόρης, κατεχώρι-
 σεν ἐν τοῖς ποιήμασι τοῦσδε τοὺς στίχους·

5 τετελεσιουργεῖσθαι II 7 ὅσης Hertl. (I 24, 2), ὅσην
 cod., ὅση Wess. 8 κρατίστη om. II τῶν ἄλλων] ἀπάν-
 των II 20 πολλοί] μὲν add. CDF 21 Καρκίνος cod.
 23 ἐπιδεδημηκῶς II

λέγουσι Διμήτρος ποτ' ἄρρητον κόρην
 Πλουτίωνα κρυφίοις ἀρπάσαι βουλεύμασι,
 δύναι τε γαίης εἰς μελαμπαεῖς μυχοῦς,
 πόθῳ δὲ μητέρ' ἠφανισμένης κόρης
 μαστῆρ' ἐπελθεῖν πᾶσαν ἐν κύκλῳ χθόνα. 5
 καὶ τὴν μὲν Αἰτναίοισι Σικελίαν πάροις
 πυρὸς γέμουσαν φεύμασιν δυσεμβόλοις
 πᾶσαν στενάξαι, πένθεσιν δὲ παρθένου
 σίτων ἄμοιρον διοτρεφεῖς φθίνειν γένος.
 ὄθεν θεὰς τιμῶσιν εἰς τὰ νῦν ἔτι. 10

- 2 οὐκ ἄξιον δὲ παραλιπεῖν τῆς θεοῦ ταύτης τὴν ὑπερ-
 βολὴν τῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους εὐεργεσίας· χωρὶς
 γὰρ τῆς εὐρέσεως τοῦ σίτου τὴν τε κατεργασίαν
 αὐτοῦ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδαξε καὶ νόμους εἰσηγή-
 σατο καθ' οὓς δικαιοπραγεῖν ἐδίδασκον, δι' ἣν 15
 αἰτίαν φασὶν αὐτὴν θεσμοφόρον ἐπονομασθῆναι.
 3 τούτων δὲ τῶν εὐρημάτων οὐκ ἂν τις ἐτέραν εὐερ-
 γεσίαν εὗροι μείζονα· καὶ γὰρ τὸ ζῆν καὶ τὸ καλῶς
 ζῆν περιέχουσι. περὶ μὲν οὖν τῶν μυθολογουμέ-
 νων παρὰ τοῖς Σικελιώταις ἀρκεσθησόμεθα τοῖς 20
 ῥηθεῖσιν.

- 6 Περὶ δὲ τῶν κατοικησάντων ἐν αὐτῇ πρώτων
 Σικανῶν, ἐπειδὴ τινες τῶν συγγραφέων διαφωνοῦ-
 σιν, ἀναγκαῖόν ἐστι συντόμως εἰπεῖν. Φίλιστος
 μὲν γὰρ φησιν ἐξ Ἰβηρίας αὐτοὺς ἀποικισθέντας 25
 κατοικῆσαι τὴν νῆσον, ἀπὸ τινος Σικανοῦ ποταμοῦ
 κατ' Ἰβηρίαν ὕψος τετευχότας ταύτης τῆς προσ- 335

6 αἰτναίους D Σικελίας cod., corr. Rhod. 10 εἰς]
 εἰς cod. 24 συντόμως] πάντως FGM 25 φησιν om. D

ηγορίας, Τίμαιος δὲ τὴν ἄγνοιαν τούτου τοῦ συγ-
 γραφέως ἐλέγξας ἀκριβῶς ἀποφαίνεται τούτους αὐ-
 τόχθονας εἶναι· πολλὰς δ' αὐτοῦ φέροντος ἀποδεί-
 ξεις τῆς·τούτων ἀρχαιότητος, οὐκ ἀναγκαῖον ἡγοῦ-
 5 μεθα περὶ τούτων διεξιέναι. οἱ δ' οὖν Σικανοὶ τὸ 2
 παλαιὸν καμμηδὸν ᾤκουν, ἐπὶ τῶν ὀχυρωτάτων λό-
 φων τὰς πόλεις κατασκευάζοντες διὰ τοὺς ληστὰς·
 οὐ γὰρ ἦσαν ὑπὸ μίαν ἡγεμονίαν βασιλέως τεταγ-
 μένοι, κατὰ πόλιν δὲ ἐκάστην εἰς ἣν ὁ δυναστεύων.
 10 καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἄπασαν τὴν νῆσον κατᾶκου, 3
 καὶ τὴν χώραν ἐργαζόμενοι τὰς τροφὰς εἶχον· ὕστε-
 ρον δὲ τῆς Αἰτνῆς ἐν πλείοσι τόποις ἀναφυσθήματα
 πυρὸς ἀνείσης, καὶ πολλοῦ κατὰ τὴν χώραν θύα-
 15 κος ἐκχυθέντος, συνέβη φθαρῆναι τῆς γῆς ἐπὶ πο-
 λὺν τόπον. ἐπ' ἔτη δὲ πλείω τοῦ πυρὸς ἐπινεμο-
 μένου πολλὴν χώραν, φοβηθέντες τὰ μὲν πρὸς ἕω
 κεκλιμένα τῆς Σικελίας ἐξέλιπον, εἰς δὲ τὰ πρὸς
 20 δυσμὰς νεύοντα μετᾶκησαν. τὸ δὲ τελευταῖον πολ-
 λαῖς γενεαῖς ὕστερον ἐκ τῆς Ἰταλίας τὸ τῶν Σικε-
 λῶν ἔθνος πανδημεὶ περαιωθὲν εἰς τὴν Σικελίαν,
 τὴν ὑπὸ τῶν Σικανῶν ἐκλειφθεῖσαν χώραν κατᾶ-
 4 κησαν. αἰὲ δὲ τῇ πλεονεξίᾳ προβαίνοντων τῶν
 Σικελῶν, καὶ τὴν ὁμορον πορθούντων, ἐγένοντο
 πόλεμοι πλεονάκις αὐτοῖς πρὸς τοὺς Σικανούς, ἕως
 25 συνθήκας ποιησάμενοι συμφώνους ὄρους ἔθεντο
 τῆς χώρας· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις
 χρόνοις ἀναγράφομεν. ὕσταται δ' ἀποικίαι τῶν 5
 Ἑλλήνων ἐγένοντο κατὰ τὴν Σικελίαν ἀξιόλογοι καὶ

πόλεις παρὰ θάλατταν ἐκτίσθησαν. ἀναμιγνύμενοι
 δ' ἀλλήλοις καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν καταπλεόντων
 Ἑλλήνων τὴν τε διάλεκτον αὐτῶν ἔμαθον καὶ ταῖς
 ἀγωγαῖς συντραφέντες τὸ τελευταῖον τὴν βάρβαρον
 διάλεκτον ἄμα καὶ τὴν προσηγορίαν ἡλλάξαντο, ⁵
 Σικελιωταὶ προσαγορευθέντες.

- 7 Ἡμεῖς δὲ περὶ τούτων ἀρκούντως εἰρηκότες με-
 ταβιβάζομεν τὸν λόγον ἐπὶ τὰς νήσους τὰς ὀνομα-
 ζομένας Αἰολίδας. αὗται δ' εἰσὶ τὸν μὲν ἀριθμὸν
 ἑπτὰ, προσηγορίας δ' ἔχουσι ταύτας, Στρογγύλη ¹⁰
 καὶ Εὐώνυμος, ἔτι δὲ Διδύμη καὶ Φοινικώδης καὶ
 Ἑρικώδης, πρὸς δὲ τούτοις Ἱερὰ Ἡφαίστου καὶ Λι-
 2 πάρα, καθ' ἣν ὁμώνυμος πόλις καθίδρυνται. κεῖν-
 ται δ' αὗται μεταξὺ Σικελίας καὶ Ἰταλίας ἐπ' εὐ-
 θείας ἀπὸ πορθμοῦ καὶ τῆς πρὸς ἑὼ πρὸς δύσιν. ¹⁵
 ἀπέχουσι δὲ τῆς Σικελίας ὥς ἑκατὸν πεντήκοντα
 σταδίους, καὶ τὸ μέγεθος εἰσιν ἀλλήλαις παραπλή-
 σιαι· ἡ δὲ μερίστη αὐτῶν ἔστι τὴν περιμέτρον
 3 σταδίων ὥς ἑκατὸν πεντήκοντα. αὗται δὲ πᾶσαι ³³⁶
 πυρὸς ἐσχήκασιν ἀναφυσήματα μεγάλα, ὧν κρατῆ- ²⁰
 ρες οἱ γεγεννημένοι καὶ τὰ στόμια μέχρι τοῦ νῦν
 εἰσι φανερά. ἐν δὲ τῇ Στρογγύλῃ καὶ τῇ Ἱερᾷ μέ-
 χρι τοῦ νῦν ἐκ τῶν χασμάτων ἐκίπτει πνεύματος
 μέγεθος καὶ βρόμος ἐξάίσιος· ἐκφυσᾷται δὲ καὶ
 ἄμμος καὶ λίθων διαπύρων πλῆθος, καθάπερ ἔστιν ²⁵
 4 ὄρεα καὶ περὶ τὴν Αἴτνην γινόμενον. λέγουσι γάρ
 τινες ἐκ τούτων τῶν νήσων ὑπονόμους εἶναι κατὰ

2 τὸ om. v.   5 ἄμα] ἀλλὰ CG   11 καὶ Ἑρικώδης
 om. AFGM   15 δύσιν] τὴν δύσιν v.   19 ὥς εἰ. π. στα-
 δίων (καὶ τὸ μέγεθος . . παραπλήσιαι) D

γῆς μέχοι τῆς Αἰτνης καὶ τοῖς ἐπ' ἀμφοτέρω στο-
 μίοις συννημένους· διὸ καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐναλ-
 λαξ κάεσθαι τοὺς ἐν ταύταις ταῖς νήσοις κρατήρας
 τῶν κατὰ τὴν Αἰτνην. φασὶ δὲ τὰς Αἰόλου νήσους 5
 τὸ μὲν παλαιὸν ἐρήμους γεγονέναι, μετὰ δὲ ταῦτα
 τὸν ὀνομαζόμενον Αἰπάρων, Αὔσονος ὄντα τοῦ βα-
 σιλέως υἱόν, ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν καταστασιασθῆναι,
 κυριεύσαντα δὲ νεῶν μακρῶν καὶ στρατιωτῶν ἐκ
 τῆς Ἰταλίας φνεῖν εἰς τὴν ἀπὸ τούτου Αἰπάρων
 10 ὀνομασθεῖσαν· ἐν ταύτῃ δὲ τὴν ἐπάννυμον αὐτοῦ
 πόλιν κτίσαι, καὶ τὰς ἄλλας νήσους τὰς προειρη-
 μένας γεωργῆσαι. τούτου δὲ γεγηρακότες Αἰόλου 6
 τὸν Ἰππότου μετὰ τινων παραβαλόντα εἰς τὴν Αἰ-
 πάρων τὴν τοῦ Αἰπάρων θυγατέρα γῆμαι Κυάνην·
 15 καὶ τοὺς λαοὺς κοινῇ μετὰ τῶν ἐγγχωρίων πολιτεύε-
 σθαι ποιήσας ἐβασίλευσε τῆς νήσου. τῷ δὲ Αἰ-
 πάρῳ τῆς Ἰταλίας ἐπιθυμοῦντι συγκατεσκεύασεν
 αὐτῷ τοὺς περὶ τὸ Σύρρεντον τόπους, ὅπου βασι-
 λεύσας καὶ μεγάλης ἀποδοχῆς τυχὼν ἐτελεύτησε·
 20 ταφείς δὲ μεγαλοπρεπῶς τιμῶν ἔτυχεν ἡρωικῶν
 παρὰ τοῖς ἐγγχωρίοις. ὁ δ' Αἰόλος οὗτός ἐστι πρὸς 7
 ὃν μυθολογοῦσι τὸν Ὀδυσσεῖα κατὰ τὴν πλάνην
 ἀφικέσθαι. γενέσθαι δ' αὐτόν φασιν εὐσεβῆ καὶ
 δίκαιον, ἔτι δὲ καὶ πρὸς τοὺς ξένους φιλόανθρωπον·
 25 πρὸς δὲ τούτοις τὴν τῶν ἱστίων χρεῖαν τοῖς ναυτι-
 κοῖς ἐπεισηγήσασθαι, καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ πυρὸς προ-
 σημασίας παρατετηρηκότα προλέγειν τοὺς ἐγγχωρίους

6 Αἰπάρων γ. 12 Αἰόλου cod. 14 τὴν] τὴν τε D
 15 λάους] ἄλλους CF 18 αὐτῷ del. Reiske; τοῦ Αἰπάρων . .
 ἐπιθυμοῦντος f. 21 Αἰόλος cod. 26 ἀπὸ
 τῆς] τὰς ἀπὸ f. 27 τοῖς ἐγγχωρίοις A

ἀνέμους εὐστόχως, ἐξ οὗ ταμίαν αὐτὸν εἶναι τῶν ἀνέμων ὁ μῦθος ἀνέδειξε· διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐσεβείας φίλον τῶν θεῶν ὀνομασθῆναι.

- 8 Τοῦ δ' Αἰόλου υἱοὺς γενέσθαι τὸν ἀριθμὸν ἕξ, Ἀστυόχον καὶ Ξοῦθον καὶ Ἀνδροκλέα, πρὸς δὲ τοῦ-⁵ τοις Φεραίμονα καὶ Ἰόκαστον καὶ Ἀγάθυρνον· πάντας δὲ τούτους διὰ τε τὴν τοῦ πατρὸς δόξαν καὶ διὰ τὰς ἀρετὰς ἀποδοχῆς μεγάλης τυχεῖν· τούτων δ' Ἰόκαστος μὲν τῆς Ἰταλίας ἀντεχόμενος ἐβασίλευσε τῆς παραλίας μέχρι τῶν κατὰ τὸ Πήγιον τόπων,¹⁰ Φεραίων δὲ καὶ Ἀνδροκλῆς ἐδυνάστευσαν τῆς Σικελίας ἀπὸ [τοῦ] πορθμοῦ μέχρι τῶν κατὰ τὸ Αἰλύ-³³⁷ βαιον τόπων. ταύτης δὲ τῆς χώρας τὰ μὲν πρὸς ἑὸ κεκλιμένα μέρη κατῴκουν Σικελιοί, τὰ δὲ πρὸς² δυσμὰς Σικανοί. ταῦτα δὲ τὰ ἔθνη πρὸς ἄλληλα¹⁵ διεφέροντο, τοῖς δ' Αἰόλου παισὶ τοῖς προειρημένοις ἐκουσίως ὑπήκουον διὰ τε τὴν τοῦ πατρὸς Αἰόλου διαβεβοημένην εὐσέβειαν καὶ διὰ τὴν αὐτῶν ἐκείνων ἐπιείκειαν. ἐβασίλευσε δὲ καὶ Ξοῦθος τῆς περὶ τοὺς Λεοντίνους χώρας, ἥτις ἀπ' ἐκείνου μέχρι²⁰ τοῦ νῦν χρόνου Ξουθία προσαγορεύεται. Ἀγάθυρνος δὲ βασιλεύσας τῆς νῦν ὀνομαζομένης Ἀγαθυρνίτιδος χώρας ἔκτισε πόλιν τὴν ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν Ἀγάθυρνον. Ἀστυόχος δὲ τῆς Λιπάρας ἔσχε³ τὴν ἡγεμονίαν. πάντες δ' οὗτοι μιμησάμενοι τὴν²⁵ τοῦ πατρὸς εὐσέβειάν τε καὶ δικαιοσύνην μεγάλης

6 Φερίμονα D, Φεράμονα CG Ἰοκάστην CD 8 διὰ om. D 9 Ἰοκάστης CD 11 Φερέμων D, Φεράμων CG 12 τοῦ om. D (c. 7, 2) 16 Αἰολοῦ D¹ 17 ὑπήκουε C, ὑπήκουσε FG 22 ἀγαθυρνήτιδος D 24 ἀγάθυρνον D²

ἐτόγγανον ἀποδοχῆς. ἐπὶ πολλὰς δὲ γενεὰς τῶν ἐκγόνων διαδεχομένων τὰς δυναστείας, τὸ τελευταῖον οἱ ἀπ' Αἰόλου γεγονότες βασιλεῖς κατὰ τὴν Σικελίαν διελύθησαν.

- 5 Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν Σικελοὶ τοῖς ἀρίστοις τῶν 9 ἀνδρῶν τὰς ἡγεμονίας ἐνεχείριζον, οἱ δὲ Σικανοὶ περὶ τῆς δυναστείας διαφερόμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐπολέμουν ἐπὶ πολλοὺς χρόνους. μετὰ δὲ ταῦτα πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον, πάλιν τῶν νήσων ἔξερχο-
 10 μουμένων ἀεὶ καὶ μᾶλλον, Κνίδιοι τινες καὶ Ῥόδιοι δυσαρεστήσαντες τῇ βαρύντητι τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν βασιλέων ἔγνωσαν ἀποικίαν ἐκπέμπειν. διόπερ προ- 2 στησάμενοι σφῶν αὐτῶν ἡγεμόνα Πένταθλον τὸν Κνίδιον, ὃς ἦν ἀναφέρων τὸ γένος εἰς Ἰππότην τὸν
 15 ἄφ' Ἡρακλέους γεγονότα, κατὰ τὴν Ὀλυμπιάδα τὴν πεντηκοστήν, ἣν ἐνίκα στάδιον Ἐπιτελίδας Λάκων, οἱ δ' οὖν περὶ τὸν Πένταθλον πλεύσαντες τῆς Σικελίας εἰς τοὺς κατὰ τὸ Αἰλύβαιον τόπους κατέλαβον Ἐγεσταίους καὶ Σελινουντίους διαπολεμοῦντας
 20 πρὸς ἀλλήλους. πεισθέντες δὲ τοῖς Σελινουντίοις 3 συμμαχεῖν πολλοὺς ἀπέβαλον κατὰ τὴν μάχην, ἐν οἷς ἦν καὶ αὐτὸς ὁ Πένταθλος. διόπερ οἱ περιλειφθέντες, ἐπειδὴ κατεπολεμήθησαν οἱ Σελινούντιοι, διέγνωσαν ἀπιέναι πάλιν ἐπ' οἶκον· ἐλόμενοι δ'
 25 ἡγεμόνας τοὺς οἰκείους τοῦ Πεντάθλου Γόργον καὶ Θέστορα καὶ Ἐπιθερσίδην, ἀπέπλεον διὰ τοῦ Τυρρηניκοῦ πελάγους. προσπλευσάντων δ' αὐτῶν τῇ 4

3 αἰολοῦ D 10 Κνιδίοις (-ίους FG) τινες καὶ Ῥοδίοις (-ίους FG) δυσαρεστήσαντας DFG 12 γνῶναι FG διόπερ del. Reiske 16 ὁ Λάκων v.

Λιπάρα καὶ φιλόφρονος ἀποδοχῆς τυχόντων, ἐπεί-
 σθησαν κοινῇ μετὰ τῶν ἐγχωρίων κατοικῆσαι τὴν
 Λιπάραν, ὄντων τῶν ἀπ' Αἰόλου περιλειμμένων
 ὥς πεντακοσίων. ὕστερον δὲ τῶν Τυρρηγῶν λη-
 στευόντων τὰ κατὰ θάλατταν πολεμούμενοι κατε- 5
 σκευάσαντο ναυτικόν, καὶ διελόμενοι σφᾶς αὐτοὺς
 οἱ μὲν ἐγέωργον τὰς νήσους κοινὰς ποιήσαντες,
 οἱ δὲ πρὸς τοὺς ληστὰς ἀντετάττοντο· καὶ τὰς οὐ-
 σίας δὲ κοινὰς ποιησάμενοι καὶ ζῶντες κατὰ συσ- 338
 σίτια, διετέλεσαν ἐπὶ τινὰς χρόνους κοινωνικῶς 10
 βιοῦντες. ὕστερον δὲ τὴν μὲν Λιπάραν, καθ' ἣν
 καὶ ἡ πόλις ἦν, διενείμαντο, τὰς δ' ἄλλας ἐγέωρ-
 γουν κοινῇ. τὸ δὲ τελευταῖον πάσας τὰς νήσους
 εἰς εἴκοσι ἔτη διελόμενοι πάλιν κληρουχοῦσιν, ὅταν
 ὁ χρόνος οὗτος διέλθῃ. μετὰ δὲ ταῦτα πολλὰς 15
 ναυμαχίας ἐνίκησαν τοὺς Τυρρηγούς, καὶ ἀπὸ τῶν
 λαφύρων πλεονάκεις ἀξιολόγους δεκάτας ἀνέθεσαν εἰς
 Δελφοὺς.

- 10 Λεῖπεται δ' ἡμῖν περὶ τῆς τῶν Λιπαραιῶν πό-
 λεως τὰς αἰτίας ἀποδοῦναι, δι' ἃς ἐν τοῖς ὕστερον 20
 χρόνοις ἔλαβεν αὔξησιν οὐ μόνον πρὸς εὐδαιμο-
 νίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς δόξαν. αὕτη γὰρ λιμέσι τε
 καλοῖς ὑπὸ τῆς φύσεως κενόσμηται καὶ θερμοῖς
 ὕδασι τοῖς διαβεβοημένοις· οὐ μόνον γὰρ πρὸς
 ὑγίειαν τῶν νοσούντων τὰ κατ' αὐτὴν λουτρὰ πολλὰ 25
 συμβάλλεται, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν τῶν θερμῶν ὑδά-
 των ιδιότητα παρέχεται τέρψιν καὶ ἀπόλαυσιν οὐ

1 φιλοφρόνως cod., corr. Bek.   3 αἰολοῦ D¹   5 τὰ
 om. CF κατεσκεύασαν τὸ cod., corr. D¹ et Poppo   16
 τοὺς om. CD   26 τῶν E, ἐκ τῶν cet.

τὴν τυχοῦσαν. διόπερ πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν ~~ὑπὸ νόσων ἰδιοτρόπων~~ ἐνοχλούμενοι καταν-
 τῶσιν εἰς αὐτήν, καὶ τοῖς λουτροῖς χρώμενοι παρα-
 δόξως ὑγιεῖς καθίστανται. ἔχει δ' ἡ νῆσος αὕτη ²
⁵ τὰ διαβεβοημένα μέταλλα τῆς στυπηρίας, ἐξ ἧς
 λαμβάνουσιν οἱ Λιπαραῖοι καὶ Ῥωμαῖοι μεγάλας
 προσόδους. οὐδαμοῦ γὰρ τῆς οἰκουμένης [τῆς] στυ-
 πτηρίας γινομένης καὶ πολλὴν χρεῖαν παρεχομένης,
 εἰκότως μονοπώλιον ἔχοντες καὶ τὰς τιμὰς ἀναβι-
¹⁰ βάζοντες πλῆθος χρημάτων λαμβάνουσιν ἄπιστον·
 ἐν μόνῃ γὰρ τῇ νήσῳ Μήλῳ φύεται μικρά τις στυ-
 πτηρία, μὴ δυναμένη διαρκεῖν πολλαῖς πόλεσιν.
 ἔστι δὲ καὶ ἡ νῆσος τῶν Λιπαραίων μικρὰ μὲν τὸ ³
 μέγεθος, καρποφόρος δὲ ἱκανῶς καὶ τὰ πρὸς ἀν-
¹⁵ θρώπων τρυφὴν ἔχουσα διαφερόντως· καὶ γὰρ
 ἰχθύων παντοδαπῶν παρέχεται πλῆθος τοῖς κατοι-
 κοῦσι καὶ τῶν ἀκροδρόων τὰ μάλιστα δυνάμενα
 παρέχεσθαι τὴν ἐκ τῆς ἀπολαύσεως ἡδονήν. καὶ
 περὶ μὲν Λιπάρας καὶ τῶν ἄλλων τῶν Αἰόλου νή-
²⁰ σων καλουμένων ἀρκεσθῆσόμεθα τοῖς ῥηθεῖσιν.

Μετὰ δὲ τὴν Λιπάραν εἰς τὸ πρὸς δυσμὰς μέ- ¹¹
 ρος νήσός ἐστι πελαγία, μικρὰ μὲν τὸ μέγεθος, ἐρη-
 μος δὲ καὶ διὰ τινὰ περιπέτειαν Ὀστεώδης ὀνο-
 μαζομένη. καθ' ὃν γὰρ καιρὸν Καρχηδόνιοι πρὸς
²⁵ Συρακοσίους διαπολεμοῦντες πολλοὺς καὶ μεγάλους
 πολέμους δυνάμεις εἶχον ἀξιολόγους πεζὰς τε καὶ
 ναυτικάς, περὶ δὲ τούτους τοὺς καιροὺς μισθοφό-

7 τῆς om. D   13 ἡ om. D   15 τρυφὴν A   19
 αἰόλου D¹   24 γὰρ del. Reiske   25 διεπολέμουν f.   26
 πεζικάς cod. (cf. I p. LXIV)

ρων ὄντων παρ' αὐτοῖς πολλῶν καὶ παντοδαπῶν τοῖς ἔθνεσιν οὗτοι δὲ ταραχώδεις ὄντες καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας στάσεις εἰωθότες ποιεῖσθαι, καὶ μάλιστα ὅταν τοὺς μισθοὺς εὐκαίρως μὴ λαμβάνωσιν, ἐχρήσαντο καὶ τότε τῇ συνήθει βαδίουργία τε ⁵ καὶ τόλμῃ. ὄντες γὰρ τὸν ἀριθμὸν ὡς ἑξακισχίλιοι, ² καὶ τοὺς μισθοὺς οὐκ ἀπολαμβάνοντες, τὸ μὲν πρῶ- 339 τον συντρέχοντες κατεβῶν τῶν στρατηγῶν, ἐκείνων δ' ἀπορουμένων χρημάτων καὶ πολλάκις ἀναβαλλομένων τὰς ἀποδόσεις, ἠπείλουν τοῖς ὅπλοις ¹⁰ ἀμυνεῖσθαι τοὺς Καρχηδονίους, καὶ τὰς χεῖρας προσ- ³ ἔφερον τοῖς ἡγεμόσι. τῆς δὲ γερουσίας ἐγκαλοῦσης καὶ τῆς διαφορᾶς ἀεὶ μᾶλλον ἐκκαομένης, ἡ μὲν γερουσία τοῖς στρατηγοῖς ἐν ἀπορρήτοις προσ- ¹⁵ ἔταξεν ἀφανίσαι πάντας τοὺς ἐγκαλουμένους· οἱ δὲ λαβόντες τὰς ἐντολάς, καὶ τοὺς μισθοφόρους ἐμβιβάσαντες εἰς τὰς ναῦς, ἐξέπλευσαν ὡς ἐπὶ τινα πολεμικὴν χρεῖαν. προσπλεύσαντες δὲ τῇ προειρη- ²⁰ μένῃ νήσῳ, καὶ πάντας τοὺς μισθοφόρους ἀποβιβάσαντες εἰς αὐτήν, ἀπέπλευσαν καταλιπόντες ἐν ⁴ αὐτῇ τοὺς ἐγκαλουμένους. οἱ δὲ μισθοφόροι περιλαγείς ὄντες τῇ περιστάσει καὶ μὴ δυνάμενοι τοὺς Καρχηδονίους ἀμύνασθαι, λιμῷ διεφθάρησαν. ἐν νήσῳ δὲ μικρᾷ τοσούτων αἰχμαλώτων τελευτησάντων συνέβη τὸν τόπον ὀλίγον ὄντα πληρωθῆναι ²⁵ τῶν ὁσίων· ἀφ' ἧς αἰτίας ἡ νῆσος ἔτυχε τῆς προσ- ³⁰ ηγορίας. οἱ μὲν οὖν μισθοφόροι τοῦτον τὸν τρό-

2 δὲ del. Reiske   3 ποιῆσαι CFF   9 χρήμασι DFG
 11 ἀμύνεσθαι D   15 et 21 ἐγκαλοῦντας C   26 τῆς]
 ταύτης τῆς CFF

πον παρανομηθέντες τῆς μεγίστης συμφορᾶς ἔτυχον,
ἐνδεῖα τροφῆς διαφθαρέντες.

Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ περὶ τὰς Αἰολίδας νήσους¹²
διήλθομεν, ἐν μέρει τὰς ἐκ θατέρου μέρους νήσους
⁵ κειμένας ἀναγραφῆς ἀξιώσομεν. τῆς γὰρ Σικελίας
ἐκ τοῦ κατὰ μεσημβρίαν μέρους νῆσοι τρεῖς πρό-
κεινται πελάγιοι, καὶ τούτων ἐκάστη πόλιν ἔχει
καὶ λιμένας θυναμένους τοῖς χειμαζομένοις σκάφεσι
παρέχεσθαι τὴν ἀσφάλειαν. καὶ πρώτη μὲν ἐστὶν ²
¹⁰ ἡ προσαγορευομένη Μελίτη, τῶν Συρακουσῶν ἀπέ-
χουσα σταδίους ὡς ὀκτακοσίους, καὶ λιμένας μὲν ἔχει
πολλοὺς καὶ διαφόρους ταῖς εὐχρηστίαις, τοὺς δὲ
κατοικοῦντας ταῖς οὐσίαις εὐδαίμονας· τεχνίτας τε
γὰρ ἔχει παντοδαποὺς ταῖς ἐργασίαις, κρατίστους δὲ
¹⁵ τοὺς ὀδόνια ποιοῦντας τῇ τε λεπτότητι καὶ τῇ μα-
λακότητι διαπρεπῇ, τὰς τε οἰκῆσεις ἀξιολόγους καὶ
κατεσκευασμένας φιλοτίμως γείσσοις καὶ κονιάμασι
περιτιτότερον. ἔστι δ' ἡ νῆσος αὕτη Φοινίκων ἄποι- ³
κος, οἱ ταῖς ἐμπορίαις διατείνοντες μέχρι τοῦ κατὰ
²⁰ τὴν δύσιν ὤκεανοῦ καταφυγὴν εἶχον ταύτην, εὐλί-
μενον οὖσαν καὶ κειμένην πελαγίαν· δι' ἣν αἰτίαν
οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν εὐχρηστούμενοι κατὰ πολλὰ
διὰ τοὺς ἐμπόρους ταχὺ τοῖς τε βίοις ἀνέδραμον
καὶ ταῖς δόξαις ἠυξήθησαν. μετὰ δὲ ταύτην τὴν ⁴
²⁵ νήσόν ἐστιν ἑτέρα τὴν μὲν προσηγορίαν ἔχουσα
Γαῦλος, πελαγία δὲ καὶ λιμέσιν εὐκαίροις κεκοσμη-

4 κειμένας νήσους γ. 7 πελάγιοι libri 10 συρα-
κουσίαν D 11 σταδίους ὡς C, σταδίους D, στάδια ὡς FG
μὲν om. γ. 16 οἰκίας Π καὶ om. CD 17 γείσσοις]
γησοῖσι D, καὶ θεμελίους add. C 26 Γάβδος G¹M.

μένη, Φοινίκων ἄποικος. ἐξῆς δ' ἐστὶ Κέρκινα, πρὸς τὴν Λιβύην νενευκυῖα, πόλιν ἔχουσα σύμμετρον καὶ λιμένας εὐχρηστοτάτους, οὐ μόνον ταῖς ἐμπόροις, ἀλλὰ καὶ ταῖς μακραῖς ναυσὶν εὐθετοῦν- 340 τας. ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν κατὰ τὴν μεσημβρίαν νήσων 5 εἰρήκαμεν, ἐπάνειμεν πάλιν ἐπὶ τὰς ἐξῆς τῇ Λιπάρῳ νήσους τὰς κειμένας κατὰ τὸ Τυρρηνικὸν καλούμενον πέλαγος.

- 13 Τῆς γὰρ Τυρρηνίας κατὰ τὴν ὀνομαζομένην πόλιν Ποπλῶνιον νῆσός ἐστιν, ἣν ὀνομάζουσιν Αἰθά- 10 λειαν. αὕτη δὲ τῆς παραλλίας ἀπέχουσα σταδίου ὥς ἑκατὸν τὴν μὲν προσηγορίαν εἴληφεν ἀπὸ τοῦ πλήθους τοῦ κατ' αὐτὴν αἰθάλον. πέτραι γὰρ ἔχει πολλὴν σιδηρῆτιν, ἣν τέμνουσιν ἐπὶ τὴν χωνεῖαν καὶ κατασκευὴν τοῦ σιδήρου, πολλὴν ἔχοντες τοῦ 15 μετάλλου θαψίλειαν. οἱ γὰρ ταῖς ἐργασίαις προσεδρεύοντες κόπτουσι τὴν πέτραι καὶ τοὺς τμηθέντας λίθους κάουσιν ἐν τισὶ φιλοτέχνους καμίνους· ἐν δὲ ταύταις τῷ πλήθει τοῦ πυρὸς τήκοντες τοὺς λίθους καταμερίζουσιν εἰς μεγέθη σύμμετρα, παρα- 20
- 2 πλήσια ταῖς ἰδέαις μεγάλους σπόγγους. ταῦτα συναγοράζοντες ἔμποροι καὶ μεταβαλλόμενοι κομίζουσιν εἰς τε Δικαιάρχειαν καὶ εἰς ἄλλα ἐμπόρια. ταῦτα δὲ τὰ φορτία τινὲς ὠνούμενοι καὶ τεχνιτῶν χαλ- κέων πλήθος ἀθροίζοντες κατεργάζονται, καὶ ποι- 25 οῦσι σιδήρου πλάσματα παντοδαπά. τούτων δὲ τὰ

1 Κερκίνη DG   3 ταῖς AB, τοῖς cet.   6 Λιπάρῳ] παραλίᾳ Wurm   10 Αἰθαλίαν v.   11 παραλλίας Wess., Λιπάρως ADFG, Λιπάρως παραλλίας cet.   14 σιδηρῆτιν D ἐπὶ] εἰς II   15 ἔχοντος v.   18 καμίνους D   21 ταύ- τας οὖν ἀγοράζοντες ABD^b   28 Δικαιαρχίαν cod.

μὲν εἰς ὅπλων τύπους χαλκεύουσι, τὰ δὲ πρὸς δι-
 κελλῶν καὶ ὀρεπᾶνων καὶ τῶν ἄλλων ἐργαλείων
 εὐθέτους τύπους φιλοτεχνοῦσιν· ὧν κομιζομένων
 ὑπὸ τῶν ἐμπόρων εἰς πάντα τόπον πολλὰ μέρη
 5 τῆς οἰκονομένης μεταλαμβάνει τῆς ἐκ τούτων εὐ-
 χρηστίας.

Μετὰ δὲ τὴν Αἰθαλείαν νῆσός ἐστιν ἀπέχουσα 3
 μὲν ταύτης ὥς τριακοσίους σταδίους, ὀνομάζεται δὲ
 ὑπὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων Κύρνος, ὑπὸ δὲ τῶν Ῥωμαίων
 10 καὶ τῶν ἐγχωρίων Κόρσικα. αὕτη δ' ἡ νῆσος εὐ-
 προσόρμητος οὕσα κάλλιστον ἔχει λιμένα τὸν ὀνο-
 μαζόμενον Συρακόσιον. ὑπάρχουσι δ' ἐν αὐτῇ καὶ
 πόλεις ἀξιόλογοι δύο, καὶ τούτων ἡ μὲν Κάλαρις,
 ἡ δὲ Νίκαια προσαγορεύεται. τούτων δὲ τὴν μὲν 4
 15 Κάλαριν Φωκαεῖς ἔκτισαν, καὶ χρόνον τινὰ κατοι-
 κήσαντες ὑπὸ Τυρρηνῶν ἐξεβλήθησαν ἐκ τῆς νήσου.
 τὴν δὲ Νίκαιαν ἔκτισαν Τυρρηνοὶ θαλαττοκρατοῦν-
 τες καὶ τὰς κατὰ τὴν Τυρρηνίαν κειμένας νήσους
 341 ἰδιοποιούμενοι. ἐπὶ δέ τινας χρόνους τῶν ἐν τῇ
 20 Κύρῳ πόλεων κυριεύοντες ἐλάμβανον παρὰ τῶν
 ἐγχωρίων φόρους φητίνην καὶ κηρὸν καὶ μέλι, φυο-
 μένων τούτων δαφυλῶν ἐν τῇ νήσῳ. τὰ δ' ἀνδρά- 5
 ποδα τὰ Κύρνια διαφέρειν δοκεῖ τῶν ἄλλων δού-
 λων εἰς τὰς κατὰ τὸν βίον χρείας, φυσικῆς ταύτης
 25 τῆς ιδιότητος παρακολουθοῦσης. ἡ δ' ὅλη νῆσος
 εὐμεγέθης οὕσα πολλὴν τῆς χώρας ὀρεινὴν ἔχει,

1 ὅπλων Bezzel, ὀρνέων codices, τόρων Wurm, ὄγκων
 Madvig; cf. etiam c. 22, 2 χαλκεύουσιν, 2 Π 9 δὲ τῶν]
 δὲ v. 10 εὐπροσόρμητος D 15 φωκαεῖς DF 22 δα-
 φυλῶς Rhod. 23 τὰ om. C

πεπνυκασμένην δρυμοῖς συνεχέει καὶ ποταμοῖς δια-
 ρεομένην μικροῖς. οἱ δ' ἐγχώριοι τροφαῖς μὲν χρῶν-
 14 ται γάλακτι καὶ μέλιτι καὶ κρέασι, θαφιλῶς πάντα
 ταῦτα παρεχομένης τῆς χώρας, τὰ δὲ πρὸς ἀλλή-
 λους βιοῦσιν ἐπιεικῶς καὶ δικαίως παρὰ πάντας σχε- 5
 δὸν τοὺς ἄλλους βαρβάρους· τὰ τε γὰρ κατὰ τὴν
 ὄρεινὴν ἐν τοῖς δένδροισιν εὐρισκόμενα κηρία τῶν
 πρώτων εὐρισκόντων ἐστί, μηδενὸς ἀμφισβητοῦν-
 τος, τὰ τε πρόβατα σημείοις διειλημμένα, καὶ μη-
 δεὶς φυλάττη, σώζεται τοῖς κεκτημένοις, ἐν τε ταῖς 10
 ἄλλαις ταῖς ἐν τῷ βίῳ κατὰ μέρος οἰκονομίαις θαν-
 2 μαστῶς προτιμῶσι τὸ δικαιοπραγεῖν. παραδοξότα-
 τον δ' ἐστὶ τὸ παρ' αὐτοῖς γινόμενον κατὰ τὰς τῶν
 τέκνων γενέσεις· ὅταν γὰρ ἡ γυνὴ τέκη, ταύτης
 μὲν οὐδεμία γίνεται περὶ τὴν λοχείαν ἐπιμέλεια, ὃ 15
 δ' ἀνὴρ αὐτῆς ἀναπεσὼν ὥς νοσῶν λοχεύεται τα-
 κτὰς ἡμέρας, ὥς τοῦ σώματος αὐτοῦ κακοπαθοῦντος·
 3 φύεται δὲ κατὰ τὴν νῆσον ταύτην καὶ πύξος πλείστη
 καὶ διάφορος, δι' ἣν καὶ τὸ μέλι τὸ γινόμενον ἐν
 ταύτῃ παντελῶς γίνεται πικρόν. κατοικοῦσι δ' αὐ- 20
 τὴν βάρβαροι, τὴν διάλεκτον ἔχοντες ἐξηλλαγμένην
 καὶ δυσκατανόητον· τὸν δ' ἀριθμὸν ὑπάρχουσιν
 ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους.

15 Ἐχομένη δὲ ταύτης ἐστὶ νῆσος ἡ προσαγορευ-
 ομένη Σαρδῶ, τῷ μὲν μεγέθει παραπλήσιος τῇ Σι- 25
 κελίᾳ, κατοικουμένη δ' ὑπὸ βαρβάρων τῶν ὀνομα-
 ζομένων Ἰολαίων, οὓς νομίζουσιν ἀπογόνους εἶναι

2 μακροῖς C   11 τῷ om. v.   13 τὸ παραντοῖς τὸ D,
 παρ' αὐτοῖς τὸ v.   14 γὰρ] μὲν γὰρ D   19 ἐν αὐτῇ v.
 24 νῆσός ἐστιν v.

τῶν μετὰ Ἰολάου καὶ τῶν Θεσπιαδῶν κατοικησάν-
 των. ^{www.libtool.com.cn} κατὰ γὰρ τοὺς χρόνους ἐν οἷς Ἑρακλῆς τοὺς
 διαβεβημένους ἄθλους ἐτέλει, παίδων ὄντων αὐτῷ
 342 πολλῶν ἐκ τῶν Θεσπίου θυματέρων, τούτους Ἑρα-
 5 κλῆς κατὰ τινα χρησμὸν ἐξαπέστειλεν εἰς Σαρδῶν
 καὶ μετ' αὐτῶν δύνανται ἀξιόλογον Ἑλλήνων τε καὶ
 βαρβάρων ἐπὶ τὴν ἀποικίαν. ταύτης δὲ προεστη- 2
 κὼς Ἰόλαος ὁ ἀδελφιδοῦς Ἑρακλέους καταλαβόμενος
 ὤκισεν ἐν αὐτῇ πόλεις ἀξιολόγους, καὶ τὴν χώραν
 10 κατακληρουχήσας τοὺς μὲν λαοὺς προσηγόρευσεν
 ἀφ' ἑαυτοῦ Ἰολαίους, κατεσκεύασε δὲ καὶ γυμνάσια
 καὶ θεῶν ναοὺς καὶ ἄλλα πάντα τὰ πρὸς βίον ἀν-
 θρώπων εὐδαίμονα, ὧν ὑπομνήματα μέχρι τῶνδε
 τῶν καιρῶν διαμένει· τὰ μὲν γὰρ ἀλλήιστα πεδία
 15 τὴν προσηγορίαν ἀπ' ἐκείνου λαβόντα Ἰολαία κα-
 λεῖται, τὸ δὲ πλῆθος μέχρι τοῦ νῦν φυλάττει τὴν
 ἀπὸ Ἰολάου προσηγορίαν. τοῦ δὲ περὶ τῆς ἀποι- 3
 κίας χρησμοῦ περιέχοντος ὅτι τοῖς τῆς ἀποικίας ταύ-
 της κοινωνήσασι διαμενεῖ τὰ τῆς ἐλευθερίας ἅπαντα
 20 τὸν αἰῶνα, συνέβη τὸν χρησμὸν παραδόξως μέχρι
 τοῦ νῦν αὐτονομίαν τοῖς ἐγχωρίοις ἀσάλευτον φυ-
 λάξαι. Καρχηδόνιοί τε γὰρ ἐπὶ πλέον ἐσχύσαντες 4
 καὶ τῆς νήσου κρατήσαντες οὐκ ἠδυνήθησαν τοὺς
 προκατασχόντας τὴν νῆσον καταδουλώσασθαι, ἀλλ'
 25 οἱ μὲν Ἰολαεῖοι καταφυγόντες εἰς τὴν ὄρεινὴν καὶ
 καταγείους οἰκήσεις κατασκευάσαντες ἔτρεφον πολ-

1 μετ' v. Θεσπιαδῶν] ὄντων αὐτῶν πολλῶν ἐκ τῶν
 Θεσπίων (Θεσπιάδων FG, om. C) add. codices, del. Wess.
 8 Ἑρακλέους καὶ τὴν νῆσον καταλαβ. conicio 10 ἀφ'
 ἑαυτοῦ περ. v. 11 Ἰολαίους D, Ἰολαίους C 15 τὴν om. D
 Ἰολαία D 19 διαμένει cod., corr. Wess. 25 Ἰόλαοι CD

λὰς ἀγέλας βοσκημάτων, ὧν παρεχομένων δαφιλεῖς
 τροφὰς ἠρκοῦντο προσφερόμενοι γάλα καὶ τυρὸν
 καὶ κρέα, καὶ τῆς μὲν πεδιάδος γῆς ἐκχωρήσαντες
 τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας κακοπάθειαν ἐξέκλιναν, τὴν
 δ' ὄρεινὴν νεμόμενοι καὶ βίον ἔχοντες ἄμοιρον κα- 5
 κοπαθείας ταῖς προειρημέναις τροφαῖς διετέλεσαν
 5 χρώμενοι. τῶν δὲ Καρχηδονίων πολλάκις ἀξιολό-
 γοις δυνάμεσι στρατευσάντων ἐπ' αὐτούς, διὰ τὰς
 δυσχωρίας καὶ τὴν ἐν τοῖς καταγείοις δυστραπέλειαν
 διέμειναν ἀδούλωτοι. τὸ δὲ τελευταῖον Ῥωμαίων 10
 ἐπικρατούντων καὶ πολλάκις ἐπ' αὐτούς στρατευ-
 σάντων, διὰ ταύτας τὰς αἰτίας ἀχείρωτοι πολέμῳ
 6 δυνάμει διέμειναν. οὐ μὴν ἀλλὰ κατὰ τοὺς ἀρ-
 χαίους χρόνους Ἰόλαος μὲν συγκατασκευάσας τὰ
 κατὰ τὴν ἀποικίαν ἐπανήλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, οἱ 15
 δὲ Θεσπιάδαι τῆς νήσου προσεστώτες ἐπὶ πολλὰς γε-
 νεὰς τὸ τελευταῖον ἐξέπεσον εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ
 κατώκησαν ἐν τοῖς κατὰ Κύμην τόποις, τὸ δ' ἄλλο
 πλήθος ἐκβαρβαρωθὲν καὶ προστησάμενον ἐκ τῶν
 ἐγχωρίων τοὺς ἀρίστους ἡγεμόνας διεφύλαξε τὴν 20
 ἑλευθερίαν μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

16 Ἡμεῖς δ' ἀρκούντως εἰρηκότες περὶ τῆς Σαρδό-
 νος διέξιμεν περὶ τῶν ἐξῆς κειμένων νήσων. μετὰ
 γὰρ τὰς προειρημένους νῆσός ἐστιν ὀνομαζομένη μεν 343
 Πιτυοῦσσα, τὴν δὲ προσηγορίαν ἔχουσα ἀπὸ τοῦ 25
 πλήθους τῶν κατ' αὐτὴν φυομένων πιτύων. πε-
 λαγία δ' οὖσα διέστηκεν ἀπὸ μὲν Ἡρακλείους στη-

3 καὶ κρέα om. D   9 καταγείοις] καταγωγίους Madvig
 10 ἔμειναν II   24 νῆσος Wess., νήσους cod.   μεν om. D
 25 Πιτυοῦσσα γ.   τοῦ πλήθους om. FGM   27 Ἡρακλείων Dind.

λῶν πλοῦν ἡμερῶν τριῶν καὶ τῶν ἰσῶν νυκτῶν,
 ἀπὸ δὲ Λιβύης ἡμέρας καὶ νυκτός, ἀπὸ δ' Ἰβηρίας
 μιᾶς ἡμέρας· κατὰ δὲ τὸ μέγεθος παραπλήσιός ἐστι
 Κορκύρα. κατὰ δὲ τὴν ἀρετὴν οὐσα μετρία τὴν μὲν 2
 5 ἀμπελόφυτον χώραν ὀλίγην ἔχει, τὰς δ' ἐλαίας ἐμ-
 πεφυτευμένας ἐν τοῖς κοτίνοις. τῶν δὲ φρυγμένων
 ἐν αὐτῇ καλλιστεύειν φασὶ τὴν μαλακότητα τῶν
 ἐρίων. διειλημμένη δὲ πεδίους ἀξιολόγοις καὶ γεω-
 λόφοις πόλιν ἔχει τὴν ὀνομαζομένην Ἑρεσον, ἀποι-
 10 κον Καρχηδονίαν. ἔχει δὲ καὶ λιμένας ἀξιολό- 3
 γους καὶ τειχῶν κατασκευὰς εὐμεγέθεις καὶ οἰκιῶν
 πληθὺς εὖ κατασκευασμένων. κατοικοῦσι δ' αὐτὴν
 βάρβαροι παντοδαποί, πλείστοι δὲ Φοίνικες. ὁ δ'
 ἀποικισμὸς αὐτῆς γέγονεν ὕστερον ἔτεσιν ἑκατὸν
 15 ἐξήκοντα τῆς κατὰ τὴν Καρχηδόνα κτίσεως.

Ἄλλαι δ' ὑπάρχουσι νῆσοι κατ' ἀντικρὺ τῆς 17
 Ἰβηρίας, ὑπὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων ὀνομαζόμεναι Γυ-
 μνήσiai διὰ τὸ τοὺς ἐνοικοῦντας γυμνοὺς τῆς ἐσθῆ-
 τος βιοῦν κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ ὥραν, ὑπὸ δὲ τῶν
 20 ἐγχωρίων καὶ τῶν Ῥωμαίων προσαγορεύονται Βα-
 λιαρίδες ἀπὸ τοῦ βάλλειν ταῖς σφενδόναις λίθους
 μεγάλους κάλλιστα τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων. τοῦ-
 των δ' ἡ μείζων μερίστη πασῶν ἐστὶ μετὰ τὰς ἐπτὰ
 νήσους, Σικελίαν, Σαρδώ, Κύπρον, Κρήτην, Εὐ-
 25 βοίαν, Κύρνον, Λέσβον, ἀπέχει δὲ τῆς Ἰβηρίας
 πλοῦν ἡμερήσιον· ἡ δ' ἐλάττων κέκλιται μὲν πρὸς
 τὴν Ἴω, τρέφει δὲ κτήνη πολλὰ καὶ παντοδαπά,

9 ἐρεσὸν D, Ἑβεσον Wess. 14 γέγονεν αὐτῆς D 20
 προσαγορευθῆναι D, προσαγορευθεῖσαι aut del. βαλιαρί-
 δας D, Βαλλιαρεῖς F, Καλλιαρεῖς CG 22 ἀπάντων om. D

μάλιστα δ' ἡμιόνους, μεγάλους μὲν τοῖς ἀναστή-
 2 ~~μασιν, ὑπερέχοντας. δὲ ταῖς ῥώμαις.~~ ἀμφοτέραι δ'
 αἱ νῆσοι χώραν ἔχουσιν ἀγαθὴν καρποφόρον καὶ
 πληθὺς τῶν κατοικούντων ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους,
 τῶν δὲ πρὸς τὴν τροφὴν γεννημάτων οἶνον μὲν 5
 ὀλοσχερῶς οὐ φέρουσι· διὸ καὶ πάντες εἰσὶν ὑπερ-
 βολῇ πρὸς τὸν οἶνον εὐκατάφοροι, διὰ τὸ σπανίζειν
 παρ' αὐτοῖς· ἐλαίου δὲ παντελῶς σπανίζοντες κα-
 τασκευάζουσιν ἐκ τῆς σχίνου, καὶ μινύντες ὑεῖω
 3 στέατι τὰ σώματα αὐτῶν ἀλείφουσι τοῦτω. μάλιστα 10
 δὲ τῶν ἀπάντων ὄντες φιλογύναι προτιμῶσιν αὐ-
 τὰς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὅταν τινὲς γυναικες ὑπὸ
 τῶν προσπλεόντων ληστῶν ἀλῶσιν, ἀντὶ μιᾶς γυ-
 ναικὸς τρεῖς ἢ τέτταρας ἄνδρας διδόντες λυτρούν-
 ται. οἰκοῦσι δ' ὑπὸ ταῖς κοιλάσι πέτραις, καὶ παρὰ 15
 τοὺς κρημνοὺς ὀρύγματα κατασκευάζοντες καὶ κα-
 θόλου πολλοὺς τόπους ὑπονόμους ποιοῦντες ἐν
 τοῦτοις βιοῦσιν, ἅμα τὴν ἐξ αὐτῶν σκέπην καὶ
 4 ἀσφάλειαν θηρώμενοι. ἀργυρῷ δὲ καὶ χρυσῷ νο- 344
 μίσματι τὸ παράπαν οὐ χρῶνται, καὶ καθόλου ταῦτα 20
 εἰσάγειν εἰς τὴν νῆσον κωλύουσιν· αἰτίαν δὲ ταύ-
 την ἐπιφέρουσιν, ὅτι τὸ παλαιὸν Ἡρακλῆς ἐστρά-
 τευσεν ἐπὶ Γηρυόνην, ὅντα Χρυσάορος μὲν νιόν,
 πλεῖστον δὲ κεκτημένον ἔργυρόν τε καὶ χρυσόν.
 ἵν' οὖν ἀνεπιβούλευτον ἔχωσι τὴν κτῆσιν, ἀνεπί- 25
 μικτον ἑαυτοῖς ἐποίησαν τὸν ἐξ ἀργύρου τε καὶ
 χρυσοῦ πλοῦτον. διόπερ ἀκολούθως ταύτῃ τῇ κρι-

3 ῥώμαις] φωναῖς II 4 κατοίκων II τοὺς om. D

11 φιλογύναι cod. (cf. I p. LXXIII et Aristot. mir. ausc. 88)

12 πάντες II τε om. D

σει κατὰ τὰς γεγενημένας πάλαι ποτὲ στρατείας
 παρὰ Καρχηδονίοις τοὺς μισθοὺς οὐκ ἀπεκόμιζον
 εἰς τὰς πατρίδας, ἀλλ' ὠνούμενοι γυναῖκας καὶ οἶ-
 νον ἅπαντα τὸν μισθὸν εἰς ταῦτα κατεχορήγουν.
 5 παρὰδοξον δέ τι καὶ κατὰ τοὺς γάμους νόμιμον 18
 παρ' αὐτοῖς ἔστιν· ἐν γὰρ ταῖς κατὰ τοὺς γάμους
 εὐωχίαις οἰκείων τε καὶ φίλων κατὰ τὴν ἡλικίαν
 ὁ πρῶτος ἀεὶ καὶ ὁ δεύτερος καὶ οἱ λοιποὶ κατὰ τὸ
 ἐξῆς μίσγονται ταῖς νύμφαις ἀνὰ μέρος, ἐσχάτου
 10 τοῦ νυμφίου τυγχάνοντος ταύτης τῆς τιμῆς. ἴδιον 2
 δέ τι ποιοῦσι καὶ παντελῶς ἐξηλλαγμένον περὶ τὰς
 τῶν τετελευτηκότων ταφάς· συγκόψαντες γὰρ ξύ-
 λοις τὰ μέλη τοῦ σώματος εἰς ἀγγεῖον ἐμβάλλουσι
 καὶ λίθους θαψιλεῖς ἐπιτιθέασιν. ὀπλισμὸς δ' ἔστιν 3
 15 αὐτοῖς τρεῖς σφενδόνη, καὶ τούτων μίαν μὲν περὶ
 τὴν κεφαλὴν ἔχουσιν, ἄλλην δὲ περὶ τὴν γαστέρα,
 τρίτην δ' ἐν ταῖς χερσὶ. κατὰ δὲ τὰς πολεμικὰς
 χρεῖας βάλλουσι λίθους πολὺν μείζους τῶν ἄλλων
 οὕτως εὐτόνως, ὥστε δοκεῖν τὸ βληθὲν ἀπὸ τινος
 20 καταπέλτου φέρεσθαι· διὸ καὶ κατὰ τὰς τειχομα-
 χίας ἐν ταῖς προσβολαῖς τύπτοντες τοὺς ἐπὶ τῶν
 ἐπάλξεων ἐφ'esτώτας κατατραυματίζουσιν, ἐν δὲ ταῖς
 παρατάξεσι τοὺς τε θυρεοὺς καὶ τὰ κράνη καὶ πᾶν
 σκεπαστήριον ὄπλον συντριβουσι. κατὰ δὲ τὴν εὐ- 4
 25 στοχίαν οὕτως ἀκριβεῖς εἰσιν, ὥστε κατὰ τὸ πλεῖ-
 στον μὴ ἀμαρτάνειν τοῦ προκειμένου σκοποῦ. αἰ-
 τται δὲ τούτων αἱ συνεχεῖς ἐκ παίδων μελέται, καθ'

1 κατὰ Dind., διὰ cod. 4 κατεχορήγουν Madvig, κατ-
 εχώριζον cod., κατεχῶντο f. (c. 27, 3) 11 τὰς — ταφάς
 Dind., τῆς — ταφῆς cod. 25 εἰσιν] εἶναι D

ἄς ὑπὸ τῶν μητέρων ἀναγκάζονται παῖδες ὄντες
 [συνεχῶς] ἀφενδοῦν· προκειμένου γὰρ σκοποῦ κατὰ
 τι ξύλον ἡρτημένου ἄρτου, οὐ πρότερον δίδονται
 τῷ μελετῶντι φαγεῖν, ἕως ἂν τυχὼν τοῦ ἄρτου
 συγχωρούμενον λάβῃ παρὰ τῆς μητρὸς καταφαγεῖν 5
 τοῦτον.

- 19 Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν ἐν τῷς Ἡρακλείων στηλῶν κει-
 μένων νήσων διεληλύθαμεν, περὶ τῶν κατὰ τὸν
 ὠκεανὸν οὐσῶν διεξιμέν. κατὰ γὰρ τὴν Λιβύην
 κεῖται [μὲν] πελαγία νῆσος ἀξιόλογος μὲν τῷ μεγέ- 10
 θει, κειμένη δὲ κατὰ τὸν ὠκεανὸν ἀπέχει πλοῦν
 ἀπὸ τῆς Λιβύης ἡμερῶν πλειόνων, κεκλιμένη πρὸς
 τὴν δύσιν. ἔχει δὲ χώραν καρποφόρον, πολλὴν μὲν
 ὄρεινὴν, οὐκ ὀλίγην δὲ πεδιάδα κάλλει διαφέρου-
 2 σαν. διαρρομένη γὰρ ποταμοῖς πλωτοῖς ἐκ τοῦ- 15
 των ἀρδεύεται, καὶ πολλοὺς μὲν ἔχει παραδείσους
 καταφύτους παντοίοις δένδροις, παμπληθεῖς δὲ κη-
 πείας διειλημμένας ὕδασι γλυκέσιν· ἐπαύλεις τε πο- 345
 λυτελεῖς ταῖς κατασκευαῖς ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ καὶ
 κατὰ τὰς κηπείας κατεσκευασμένα κωθωνιστήρια 20
 τὴν διάθεσιν ἀνθηρὰν ἔχοντα, ἐν οἷς οἱ κατοικοῦν-
 τες κατὰ τὴν θειρινὴν ὥραν ἐνδιατρίβουσι, θαψιλῶς
 τῆς χώρας χορηγούσης τὰ πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν καὶ
 3 τρυφήν. ἥ τε ὄρεινὴ δρυμοὺς ἔχει πυκνοὺς καὶ
 μεγάλους καὶ δένδρα παντοδαπὰ καρποφόρα καὶ 25
 πρὸς τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι διαίτας ἔχοντα συναγκείας
 καὶ πηγὰς πολλὰς. καθόλου δ' ἡ νῆσος αὕτη κα-
 τάρφουτός ἐστι νηματιαίοις καὶ γλυκέσιν ὕδασι, δι'

2 συνεχῶς om. D γὰρ] δὲ v. 10 μὲν del. Bek.
 11 ἀπέχει AD, ἀπέχει δὲ cet. 26 ἔχοντα del. Madvig

ὧν οὐ μόνον ἀπόλαυσις ἐπιτερπῆς γίνεται τοῖς ἐμ-
 βιουσίν· ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑγίειαν σωμάτων
 καὶ ῥώμην συμβάλλεται. κυνήγιά τε θαψιλῇ παν- 4
 τοίων ζώων καὶ θηρίων ὑπάρχει, καὶ τούτων ἐν
 5 ταῖς εὐωχίαις εὐποροῦντες οὐδὲν ἐλλιπὲς ἔχουσι τῶν
 πρὸς τροφὴν καὶ πολυτέλειαν ἀνηκόντων· καὶ γὰρ
 ἰχθύων ἔχει πλῆθος ἢ προσκλύζουσα τῇ νήσῳ θά-
 λαττα διὰ τὸ φύσει τὸν ὠκεανὸν πανταχῇ πλήθειν
 παντοδαπῶν ἰχθύων. καθόλου δ' ἡ νῆσος αὕτη 5
 10 τὸν περικείμενον ἀέρα παντελῶς εὐκρατον ἔχουσα
 τὸ πλεόν μέρος τοῦ ἐνιαυτοῦ φέρει πλῆθος ἀκρο-
 θρύων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὠραίων, ὥστε δοκεῖν
 αὐτὴν ὥσει θεῶν τινων, οὐκ ἀνθρώπων ὑπάρχειν
 ἐμβιωτήριον διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐδαιμονίας.
 15 κατὰ μὲν οὖν τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀνεύρετος ἦν 20
 διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ὅλης οἰκουμένης ἐκτοπισμὸν, ὥστε-
 ρον δ' εὐρέθη διὰ τοιαύτας αἰτίας. Φοίνικες ἐκ
 παλαιῶν χρόνων συνεχῶς πλέοντες κατ' ἐμπορίαν
 πολλὰς μὲν κατὰ τὴν Λιβύην ἀποικίας ἐποιήσαντο,
 20 οὐκ ὀλίγας δὲ καὶ τῆς Εὐρώπης ἐν τοῖς πρὸς δύσιν
 κεκλιμένοις μέρεσι. τῶν δ' ἐπιβολῶν αὐτοῖς κατὰ
 νοῦν προχωρουσῶν, πλούτους μεγάλους ἡθροισαν,
 καὶ τὴν ἐκτὸς Ἡρακλείων στηλῶν ἐπεβάλοντο πλεῖν,
 ἦν ὠκεανὸν ὀνομάζουσι. καὶ πρῶτον μὲν ἐπ' αὐ- 2
 25 τοῦ τοῦ κατὰ τὰς στηλάς πόρου πόλιν ἔκτισαν ἐπὶ
 τῆς Εὐρώπης, ἣν οὖσαν χερρόνησον προσηγόρευσαν
 Γάδειρα, ἐν ἣ τὰ τε ἄλλα κατεσκευάσαν οἰκείως
 τοῖς τόποις καὶ ναὸν Ἡρακλέους πολυτελῆ, καὶ θυ-

3 καὶ ῥ. σωμάτων FG 6 πρὸς] τὴν add. CFG 18
 ταύτην CFG 17 εὐρέσθηναι D 28 τρόποις Wess.

σίας κατέδειξαν μεγαλοπρεπεῖς τοῖς τῶν Φοινίκων
 ἔθουσιν διοικουμένους. τὸ δ' ἱερὸν συνέβη τοῦτο καὶ
 τότε καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους τιμᾶσθαι
 περιττότερον μέχρι τῆς καθ' ἡμᾶς ἡλικίας. πολλοὶ
 δὲ καὶ τῶν Ῥωμαίων ἐπιφανεῖς ἄνδρες καὶ μεγάλας 5
 πράξεις κατειργασμένοι ἐποίησαντο μὲν τούτῳ τῷ
 θεῷ εὐχάς, συνετέλεσαν δ' αὐτάς μετὰ τὴν συντέ-
 3 λειαν τῶν κατορθωμάτων. οἱ δ' οὖν Φοῖνικες διὰ
 τὰς προειρημένας αἰτίας ἐρευνῶντες τὴν ἐκτὸς τῶν
 στηλῶν παραλίαν καὶ παρὰ τὴν Λιβύην πλέοντες, 10
 ὑπ' ἀνέμων μεγάλων ἀπηνέχθησαν ἐπὶ πολλὸν πλοῦν
 δι' ὠκεανοῦ. χειμασθέντες δ' ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας
 προσηνέχθησαν τῇ προειρημένῃ νήσῳ, καὶ τὴν εὐ-
 δαιμονίαν αὐτῆς καὶ φύσιν κατοπτεύσαντες ἅπασι
 4 γινώριμον ἐποίησαν. διὸ καὶ Τυρρητῶν θαλαττο- 15
 κρατούντων καὶ πέμπειν εἰς αὐτὴν ἀποικίαν ἐπι- 346
 βαλλομένων, διεκώλυσαν αὐτοὺς Καρχηδόνιοι, ἅμα
 μὲν εὐλαβούμενοι μὴ διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς νήσου
 πολλοὶ τῶν ἐκ τῆς Καρχηδόνης εἰς ἐκείνην μετα-
 στῶσιν, ἅμα δὲ πρὸς τὰ παράλογα τῆς τύχης κα- 20
 τασκευαζόμενοι καταφυγὴν, εἴ τι περὶ τὴν Καρχη-
 δόνα ὀλοσχερὲς παῖσμα συμβαίνοι· δυνήσεσθαι γὰρ
 αὐτοὺς θαλαττοκρατοῦντας ἀπᾶραι πανοικίους εἰς
 ἀγνοουμένην ὑπὸ τῶν ὑπερεχόντων νῆσον.

21 Ἐπεὶ δὲ περὶ τοῦ κατὰ τὴν Λιβύην ὠκεανοῦ 25
 καὶ τῶν ἐν αὐτῷ νήσων διηλθόμεν, μεταβιβάσομεν

14 ἅπασι offendit (cf. Aristot. mir. ausc. 84) 16 ἐπι-
 βαλομένων v. 18 διὰ τὴν ἀρετὴν] διαρετὴν D 20 παρὰ-
 λογα* (XVII 66, 2. 108, 6), παράβολα libri 22 ὀλοσχερὲς
 om. D 23 πανοικείως D¹, πανοικει ὡς D² 24 περιεχόν-
 των D

τὸν λόγον ἐπὶ τὴν Εὐρώπην. κατὰ γὰρ τὴν Γα-
 λατίαν τὴν παρωικανίαν κατ' ἀντικρὺ τῶν Ἑρκυ-
 νίων ὀνομαζομένων δρυμῶν (μεγίστους γὰρ ὑπάρ-
 χειν παρειλήφαμεν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην) νῆσοι
 5 πολλὰ κατὰ τὸν ὠκεανὸν ὑπάρχουσιν, ὧν ἔστι
 μεγίστη ἡ Πρεττανικὴ καλουμένη. αὕτη δὲ τὸ μὲν 2
 παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἐγένετο ξενικαῖς δυνάμεσιν·
 οὔτε γὰρ Διόνυσον οὔθ' Ἡρακλέα παρειλήφαμεν
 οὔτε τῶν ἄλλων ἡρώων [ἢ δυναστῶν] ἐστρατευμένον
 10 ἐπ' αὐτήν· καθ' ἡμᾶς δὲ Γάιος Καῖσαρ ὁ διὰ τὰς
 πράξεις ἐπονομασθεὶς θεὸς πρῶτος τῶν μνημονευο-
 μένων ἐχειρώσατο τὴν νῆσον, καὶ τοὺς Πρεττανοὺς
 καταπολεμήσας ἠνάρκασε τελεῖν ὠρισμένους φόρους.
 ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων τὰς κατὰ μέρος πράξεις ἐν
 15 τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφομεν, περὶ δὲ τῆς νή-
 σου καὶ τοῦ φυομένου κατ' αὐτὴν καττιτέρον νῦν
 διεξιμεν. αὕτη γὰρ τῷ σχήματι τρίγωνος οὖσα κα- 3
 ραπλησίως τῇ Σικελίᾳ τὰς πλευρὰς οὐκ ἰσοκάλους
 ἔχει. παρεκτεινούσης δ' αὐτῆς παρὰ τὴν Εὐρώπην
 20 λοξῆς, τὸ μὲν ἐλάχιστον ἀπὸ τῆς ἡπείρου διεστη-
 κὸς ἀκρωτήριον, ὃ καλοῦσι Κάντιον, φασὶν ἀπέ-
 χειν ἀπὸ τῆς γῆς σταδίους ὡς ἑκατόν, καθ' ὃν τό-
 πον ἡ θάλαττα ποιεῖται τὸν ἔκρουν, τὸ δ' ἕτερον
 ἀκρωτήριον τὸ καλούμενον Βελέριον ἀπέχειν λέγε-
 25 ται τῆς ἡπείρου πλοῦν ἡμερῶν τεττάρων, τὸ δ'
 ὑπολειπόμενον ἀνήκειν μὲν ἰστοροῦσιν εἰς τὸ πέ-

2 Ἑρκυνόνικαν D   3 δρυμῶν οὗς μεγίστους AB, ὁρῶν
 μέγιστα γὰρ Π   6 ἡ μεγίστη cod.   Βρετταν . . . v. semper
 9 ἡ om. D, ἡ δυναστῶν om. EG   ἐστρατευμένων D   18
 ἰσογώνους D   21 καντίον D; ὃ add. v.   ἀπέχειν om. D

κατάγουσιν ἐπὶ τῶν ἵππων τὰ φορτία πρὸς τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ῥοδανοῦ ποταμοῦ.

Περὶ μὲν οὖν τοῦ κατιτιτέρου τοῖς ξηθείσιν ἀρκε-
 23 σθησόμεθα, περὶ δὲ τοῦ καλουμένου ἡλέκτρον νῦν
 διέξιμεν. τῆς Σκυθίας τῆς ὑπὲρ τὴν Γαλατίαν κατ' 5
 ἀντικρὺ νῆσός ἐστι πελαγία κατὰ τὸν ὠκεανὸν ἢ
 προσαγορευομένη Βασίλεια. εἰς ταύτην ὁ κλύδων
 ἐκβάλλει δαυιλῆς τὸ καλούμενον ἡλεκτρον, οὐδα- 348
 μοῦ δὲ τῆς οἰκουμένης φαινόμενον. περὶ δὲ τοῦ-
 του πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἀνέγραψαν μύθους παν- 10
 τελῶς ἀπιστουμένους καὶ διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων
 2 ἐλεγχομένους. πολλοὶ γὰρ τῶν τε ποιητῶν καὶ τῶν
 συγγραφέων φασὶ Φαέθοντα τὸν Ἥλιου μὲν υἱόν,
 παῖδα δὲ τὴν ἡλικίαν ὄντα, πείσαι τὸν πατέρα μίαν
 ἡμέραν παραχωρῆσαι τοῦ τεθρίππου· συγχωρηθέν- 15
 τος δ' αὐτῷ τούτου, τὸν μὲν Φαέθοντα ἐλαύνοντα
 τὸ τέθριππον μὴ δύνασθαι κρατεῖν τῶν ἡνιῶν, τοὺς
 δ' ἵππους καταφρονήσαντας τοῦ παιδὸς ἔξενεχθῆ-
 ναι τοῦ συνήθους δρόμου, καὶ τὸ μὲν πρῶτον κατὰ
 τὸν οὐρανὸν πλανωμένους ἐκκυρῶσαι τοῦτον καὶ 20
 ποιῆσαι τὸν νῦν γαλαξίαν καλούμενον κύκλον, μετὰ
 δὲ ταῦτα πολλὴν τῆς οἰκουμένης ἐπιφλέξαντας οὐκ
 3 ὀλίγην κατακάειν χώραν. διὸ καὶ τοῦ Διὸς ἀγα-
 νακτῆσαντος ἐπὶ τοῖς γεγεννημένοις, κεραινωῶσαι μὲν
 τὸν Φαέθοντα, ἀποκαταστήσαι δὲ τὸν ἥλιον ἐπὶ τὴν 25
 συνήθη πορείαν. τοῦ δὲ Φαέθοντος πεσόντος πρὸς
 τὰς ἐκβολὰς τοῦ νῦν καλουμένου Πάδου ποταμοῦ,

5 ὑπὲρ] περὶ D   12 τς et τῶν om. CFG   17 τὸ F,
 τὸν cet.   ἡνιῶν D   23 τὸν Δία ἀγανακτήσαντα Π   27
 Πάδου καλουμένου v.; μὲν add. Hertl.

τὸ δὲ παλαιὸν Ἑριδανοῦ προσαγορευομένου, θρη-
 νῆσαι μετὰ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ τὴν τελευταίην φιλο-
 τιμότατα, διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς λύπης [ὑπὸ τῆς
 φύσεως] μετασχηματισθῆναι τὴν φύσιν, γενομένης
 5 αἰγείρους. ταύτας δὲ κατ' ἐνιαυτὸν κατὰ τὴν αὐ- 4
 τὴν ὥραν δάκρυον ἀφιέναι, καὶ τοῦτο πηγνύμενον
 ἀποτελεῖν τὸ καλούμενον ἤλεκτρον, λαμπρότητι μὲν
 τῶν ὁμοφυῶν διαφέρον, ἐπιχωριάζον δ' ἐν ταῖς τῶν
 νέων τελευταῖς κατὰ τὸ τούτων πένθος. διημαρ- 5
 10 τηκότων δὲ πάντων τῶν τὸν μῦθον τοῦτον πεπλα-
 κότων καὶ διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐν τοῖς ὕστερον
 χρόνοις ἐλεγχόμενων, προσεκτέον ταῖς ἀληθιναῖς
 ἱστορίαις· τὸ γὰρ ἤλεκτρον συνάγεται μὲν ἐν τῇ
 προειρημένῃ νήσῳ, κομίζεται δ' ὑπὸ τῶν ἐργαζίων
 15 πρὸς τὴν ἀντιπέραν ἡπειρον, δι' ἧς φέρεται πρὸς
 τοὺς καθ' ἡμᾶς τόπους, καθότι προείρηται.

Διελθούτες δὲ περὶ τῶν νήσων τῶν κειμένων 24
 ἐν τοῖς πρὸς δυσμέσιν, οὐκ ἀνοίκειον εἶναι
 νομίζομεν περὶ τῶν πλησίον τῆς Εὐρώπης ἔθνων
 20 βραχέα διελθεῖν, ἃ παραλελοίπαμεν ἐν ταῖς πρό-
 τερον βίβλοις. τῆς Κελτικῆς τοίνυν τὸ παλαιόν,
 ὡς φασιν, ἐδυνάστευσεν ἐπιφανῆς ἀνὴρ, ᾧ θυγά-
 τηρ ἐγένετο τῷ μεγέθει τοῦ σώματος ὑπερφυῆς, τῇ
 δ' εὐπρεπείᾳ πολὺν διέχουσα τῶν ἄλλων. αὕτη δὲ
 25 διὰ τε τὴν τοῦ σώματος ῥώμην καὶ τὴν θαυμαζο-
 μένην εὐπρέπειαν πεφρονηματισμένη παντὸς τοῦ
 μνηστεύοντος τὸν γάμον ἀπηρεῖτο, νομίζουσα μη-

3 ὑπὸ τῆς φύσεως del. Dind. 9 κατὰ] καὶ γ. 16
 προείρηται] περὶ τούτων add. CFG 22 ἐδυνάστευσεν D
 24 προέχουσα II 25 τε om. D

2 δένα τούτων ἄξιον ἑαυτῆς εἶναι. κατὰ δὲ τὴν Ἡρα- 349
κλέους ἐπὶ Γηρουόνην στρατεῖαν, καταντήσαντος εἰς
τὴν Κελτικὴν αὐτοῦ καὶ πόλιν Ἀλησίαν ἐν ταύτῃ
κτίσαντος, θεασαμένη τὸν Ἡρακλέα καὶ θαυμάσασα
τὴν τε ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ τὴν τοῦ σώματος ὑπερο- 5
χήν, προσεδέξατο τὴν ἐπιπλοκὴν μετὰ πάσης προ-
3 θυμίας, συγκατανευσάντων καὶ τῶν γονέων. μι-
γείσα δὲ τῷ Ἡρακλεῖ ἐγέννησεν υἱὸν ὀνόματι Γα-
λάτην, πολὺν προέχοντα τῶν ὁμοεθνῶν ἀρετῇ τε
ψυχῆς καὶ ῥώμῃ σώματος. ἀνδρωθεὶς δὲ τὴν ἡλικίαν 10
καὶ διαδεξάμενος τὴν πατρῶαν βασιλείαν, πολλὴν
μὲν τῆς προσοριζούσης χώρας κατεκτήσατο, μεγάλας
δὲ πράξεις πολεμικὰς συνετέλεσε. περιβόητος δὲ
γενόμενος ἐπ' ἀνδρείᾳ τοὺς ὑφ' αὐτὸν τεταγμένους
ὠνόμασεν ἅφ' ἑαυτοῦ Γαλάτας· ἅφ' ὧν ἡ σύμπασα 15
Γαλατία προσηγορεύθη.

25 Ἐπεὶ δὲ περὶ τῆς τῶν Γαλατῶν προσηγορίας
διήλθομεν, καὶ περὶ τῆς χώρας αὐτῶν δεῖον ἐστὶν
εἰπεῖν. ἡ τοίνυν Γαλατία κατοικεῖται μὲν ὑπὸ πολ-
λῶν ἐθνῶν διαφόρων τοῖς μεγέθεσι· τὰ μέγιστα 20
γὰρ αὐτῶν σχεδὸν εἴκοσι μυριάδας ἀνδρῶν ἔχει, τὰ
δ' ἐλάχιστα πέντε μυριάδας, ὧν ἓν ἐστὶ πρὸς Ῥω-
μαίους ἔχον συγγένειαν παλαιὰν καὶ φιλίαν τὴν
2 μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων διαμένουσιν. κει-
μένη δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τὰς ἄρκτους χει- 25
μέριός ἐστι καὶ ψυχρὰ διαφερόντως. κατὰ γὰρ τὴν
χειμερινὴν ὥραν ἐν ταῖς συννεφέσιν ἡμέραις ἀντὶ
μὲν τῶν ὕμβρων χιόνι πολλῇ νίφεται, κατὰ δὲ τὰς

7 μιγείσα II   8 ὄνομα II   14 ὑπ' αὐτὸν v.   22
ἐν ἐστὶ A, ἐστὶ CDE, ἐστὶν ἐν cet.   28 τῶν om. Dind.

αἰθρίας κρυστάλλω καὶ πάγοις ἑξαισίους πλήθει, δι' ὧν οἱ ποταμοὶ πηγνύμενοι διὰ τῆς ἰδίας φύσεως γεφυροῦνται· οὐ μόνον γὰρ οἱ τυχόντες ὁδῖται κατ' ὀλίγους κατὰ τοῦ κρυστάλλου πορευόμενοι διαβαίνουσιν, ἀλλὰ καὶ στρατοπέδων μυριάδες μετὰ σκευοφόρων καὶ ἁμαξῶν γεμουσῶν ἀσφαλῶς περαιοῦνται. πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων ποταμῶν ῥεόντων 3 διὰ τῆς Γαλατίας καὶ τοῖς ῥεῖθροις ποικίλως τὴν πεδιάδα γῆν τεμνόντων, οἱ μὲν ἐκ λιμνῶν ἀβύσσων ῥέουσιν, οἱ δ' ἐκ τῶν ὀρῶν ἔχουσι τὰς πηγὰς καὶ τὰς ἐπιρροίας· τὴν δ' ἐκβολὴν οἱ μὲν εἰς τὸν ὠκεανὸν ποιοῦνται, οἱ δ' εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς θάλατταν. μέγιστος δ' ἐστὶ τῶν εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς 4 πέλαιος ῥεόντων ὁ Ῥοδανός, τὰς μὲν πηγὰς ἔχων ἐν τοῖς Ἀλπείοις ὄρεσι, πέντε δὲ στόμασιν ἐξεργόμενος εἰς τὴν θάλατταν. τῶν δ' εἰς τὸν ὠκεανὸν ῥεόντων μέγιστοι δοκοῦσιν ὑπάρχειν ὃ τε Δανούβιος καὶ ὁ Ῥήνος, ὃν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρό- 350 νοις Καῖσαρ ὁ κληθεὶς θεὸς ἔξευξε παραδόξως, καὶ 20 περαιώσας περὶ τὴν δύναμιν ἐχειρώσατο τοὺς πέραν κατοικοῦντας αὐτοῦ Γαλάτας. πολλοὶ δὲ καὶ 5 ἄλλοι πλωτοὶ ποταμοὶ κατὰ τὴν Κελτικὴν εἰσι, περὶ ὧν μακρὸν ἂν εἰη γράφειν. πάντες δὲ σχεδὸν ὑπὸ τοῦ πάγου πηγνύμενοι γεφυροῦσι τὰ ῥεῖθρα, καὶ τοῦ 25 κρυστάλλου διὰ τὴν φυσικὴν λειότητα ποιοῦντος τοὺς διαβαίνοντας ὀλισθάνειν, ἀχύρων ἐπιβαλλομένων ἐπ' αὐτοὺς ἀσφαλῇ τὴν διάβασιν ἔχουσιν.

Ἴδιον δέ τι καὶ παραδόξον συμβαίνει κατὰ τὴν 26

9 γῆν om. A   15 Ἀλπίοις D, Ἀλπειόλον C, Ἀλπεσιν FG
15 δέ om. D   16 τὴν om. D   25 ἰδιότητα D

πλείστην τῆς Γαλατίας, περὶ οὗ παραλιπεῖν οὐκ
 ἄξιον ἡγοῦμεθα. ἀπὸ γὰρ θερρινῆς δύσεως καὶ ἄρ-
 κτου πνεῖν εἰώθασιν ἄνεμοι τηλικαύτην ἔχοντες
 σφοδρότητα καὶ δύναμιν, ὥστε ἀναρπάζειν ἀπὸ τῆς
 γῆς λίθους χειροπληθιαίους τοῖς μεγέθεσι καὶ τῶν
 ψηφίδων ἄδρομερῇ κονιορτόν· καθόλου δὲ καται-
 γίζοντες λάβρως ἀρπάζουσιν ἀπὸ μὲν τῶν ἀνδρῶν
 τὰ ὅπλα καὶ τὰς ἐσθῆτας, ἀπὸ δὲ τῶν ἱππῶν τοὺς
 2 ἀναβάτας. διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ ψύχους δια-
 φθειρομένης τῆς κατὰ τὸν αἴρα κρύσεως οὐτ' οἴ-
 νον οὐτ' ἔλαιον φέρει· διόπερ τῶν Γαλατῶν οἱ
 τούτων τῶν καρπῶν στερισκόμενοι πόμα κατασκευ-
 ἀζουσιν ἐκ τῆς κριθῆς τὸ προσαγορευόμενον ξύθος,
 καὶ τὰ κηρία πλύνοντες τῷ τούτων ἀποπλύματι
 3 χρῶνται. κάτουντοι δ' ὄντες καθ' ὑπερβολὴν τὸν
 εἰσαγόμενον ὑπὸ τῶν ἐμπόρων οἶνον ἔκρατον ἐμ-
 φοροῦνται, καὶ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν λάβρῳ χρώμενοι
 τῷ ποτῷ καὶ μεθυσθέντες εἰς ὕπνον ἢ μανιώδεις
 διαθέσεις τρέπονται. διὸ καὶ πολλοὶ τῶν Ἰταλικῶν
 ἐμπόρων διὰ τὴν συνήθη φιλαργυρίαν ἔρμαιον ἡγοῦν- 20
 ται τὴν τῶν Γαλατῶν φιλοινίαν. οὕτοι γὰρ διὰ μὲν
 τῶν πλωτῶν ποταμῶν πλοίοις, διὰ δὲ τῆς πεδιάδος
 χώρας ἀμάξαις κομίζοντες τὸν οἶνον, ἀντιλαμβάνουσι
 τιμῆς πληθὺς ἔπιστον· διδόντες γὰρ οἶνον κεράμιον
 ἀντιλαμβάνουσι παῖδα, τοῦ πόματος διάκονον ἀμει- 25
 27 βόμενοι. κατὰ γοῦν τὴν Γαλατίαν ἄργυρος μὲν οὐ
 γίνεται τὸ σύνολον, χρυσὸς δὲ πολὺς, ὃν τοῖς ἐργω-
 ρίοις ἢ φύσις ἄνευ μεταλλείας καὶ κακοπαθείας

23 χώρας om. E   26 γοῦν] γὰρ Dind.   27 τὸ σ. οὐ
 γίνεται v.   28 καὶ κακοπαθείας om. CE

ἵπουρρεῖ. ἡ γὰρ τῶν ποταμῶν ῥύσις σκολιὸς τοὺς ἀγκῶνας ἔχουσα, [καὶ] τοῖς τῶν παρακειμένων ὁρῶν ὄχθοις προσαράττουσα καὶ μεγάλους ἀπορρηγνύσα κολωνοὺς, πληροὶ χροσοῦ ψήγματος. τοῦτο δ' οἱ 2
 5 περὶ τὰς ἐργασίας ἀσχολούμενοι συνάγοντες ἀλλή-
 351 θουσιν [ἢ συγκόπτουσι] τὰς ἐχούσας τὸ ψήγμα βώ-
 λους, διὰ δὲ τῶν ὑδάτων τῆς φύσεως τὸ γεῶδες πλύναντες παραδιδόασιν ἐν ταῖς καμίνοις εἰς τὴν χωνεῖαν. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ σωρεύοντες χρυσοῦ 3
 10 πλῆθος καταχρῶνται πρὸς κόσμον οὐ μόνον αἱ γυν-
 αῖκες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνδρες. περὶ μὲν γὰρ τοὺς καρποὺς καὶ τοὺς βραχίονας ψέλια φοροῦσι, περὶ
 δὲ τοὺς αὐχένους κρίκους παχεῖς ὀλοχρύσους καὶ δα-
 κτυλίου ἀξιολόγους, ἔτι δὲ χρυσοῦς θώρακας. ἰδίον 4
 15 δέ τι καὶ παράδοξον παρὰ τοῖς ἄνω Κελτοῖς ἐστὶ
 περὶ τὰ τεμένη τῶν θεῶν γινόμενον· ἐν γὰρ τοῖς
 ἱεροῖς καὶ τεμένεσιν ἐπὶ τῆς χώρας ἀνειμένοις ἐρ-
 ριπται πολλὸς χρυσοῦς ἀνατεθειμένος τοῖς θεοῖς, καὶ
 τῶν ἐγγωρίων οὐδεὶς ἄπτεται τούτου διὰ τὴν δει-
 20 σιδαίμονίαν, καίπερ ὄντων τῶν Κελτῶν φιλαργύρων
 καθ' ὑπερβολήν.

Οἱ δὲ Γαλάται τοῖς μὲν σώμασιν εἰσιν εὐμήκεις, 28
 ταῖς δὲ σαρξὶ κάθυγροι καὶ λευκοί, ταῖς δὲ κόμαις
 οὐ μόνον ἐκ φύσεως ξανθοί, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς κατα-
 25 σκευῆς ἐπιτηδεύουσιν αὔξειν τὴν φνσικὴν τῆς χροῆς
 ιδιότητα. τιτάνου γὰρ ἀποπλύματι σμῶντες τὰς
 τρίχας συνεχῶς [καὶ] ἀπὸ τῶν μετώπων ἐπὶ τὴν

1 ὑπορρεῖ D 2 καὶ om. D 6 ἢ (καὶ FG) συγκόπτουσι
 del. Dind. 8 ἐν f. del. 10 πρὸς] ταῖς πρὸς AD 12
 ψέλλια v. 27 καὶ del. Dind.; ἵνα διαφανεῖς ὥς add. G

κορυφήν καὶ τοὺς τένοντας ἀνασπῶσιν, ὥστε τὴν
 προδοψίν αὐτῶν φαίνεσθαι Σατύροις καὶ Πᾶσιν
 ἐοικυῖαν· παχύνονται γὰρ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κατερ-
 γασίας, ὥστε μὴδὲν τῆς τῶν ἵππων χαίτης διαφε-
 3 ρειν. τὰ δὲ γένεια τινὲς μὲν ξυρῶνται, τινὲς δὲ 5
 μετριῶς ὑποτρέφουσιν· οἱ δ' εὐγενεῖς τὰς μὲν πα-
 ρειὰς ἀπολείνουσι, τὰς δ' ὑπῆρας ἀνειμένους ἑῶσιν,
 ὥστε τὰ στόματα αὐτῶν ἐπικαλύπτεσθαι. διόπερ
 ἐσθιδόντων μὲν αὐτῶν ἐμπλέκονται ταῖς τροφαῖς,
 πινόντων δὲ καθαπερεὶ διὰ τινος ἡθμοῦ φέρεται τὸ 10
 4 πόμα. δεῖπνοῦσι δὲ καθήμενοι πάντες οὐκ ἐπὶ
 θρόνων, ἀλλ' ἐπὶ τῆς γῆς, ὑποστρώμασι χρώμενοι
 λύκων ἢ κυνῶν δέρμασι. διακονοῦνται δ' ὑπὸ τῶν
 νεωτάτων παιδῶν ἐχόντων ἡλικίαν, ἄρρένων τε καὶ
 θηλειῶν. πλησίον δ' αὐτῶν ἐσχάροι κεῖνται γέμου- 15
 σαι πυρὸς καὶ λέβητας ἔχουσαι καὶ ὀβελοὺς πλήρεις
 κρεῶν ὀλομερῶν. τοὺς δ' ἀγαθοὺς ἄνδρας ταῖς
 καλλίσταις τῶν κρεῶν μοίραις γεραίρουσι, καθάπερ
 καὶ ὁ ποιητὴς τὸν Αἴαντα παρεισάγει τιμώμενον
 ὑπὸ τῶν ἀριστέων, ὅτε πρὸς Ἑκτορα μονομαχήσας 20
 ἐνίκησε,

νότοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέσσι γέραιρε.

5 καλοῦσι δὲ καὶ τοὺς ξένους ἐπὶ τὰς εὐωχίας, καὶ
 μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπερωτῶσι, τίνες εἰσὶ καὶ τίνων
 χρεῖαν ἔχουσιν. εἰώθασι δὲ καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον 25
 ἐκ τῶν τυχόντων πρὸς τὴν διὰ τῶν λόγων ἄμιλλαν 352
 καταστάντες, ἐκ προκλήσεως μονομαχεῖν πρὸς ἀλλή-
 λους, παρ' οὐδὲν τιθέμενοι τὴν τοῦ βίου τελευτήν·

3 γὰρ] τε γὰρ D ὑπὸ D 7 ἀπολείνουσι AD 10
 καθάπερ V.

ἐνισχύει γὰρ παρ' αὐτοῖς ὁ Πυθαγόρου λόγος, ὅτι 6
 τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀθανάτους εἶναι συμβέ-
 βηκε καὶ δι' ἐτῶν ὠρισμένων πάλιν βιοῦν, εἰς ἑτε-
 ρον σῶμα τῆς ψυχῆς εἰσδυσμένης. διὸ καὶ κατὰ
 5 τὰς ταφὰς τῶν τετελευτηκότων ἐνίους ἐπιστολὰς
 γεγραμμένας τοῖς οἰκείοις τετελευτηκόσιν ἐμβάλλειν
 εἰς τὴν πυράν, ὥς τῶν τετελευτηκότων ἀναγνωσο-
 μένων ταύτας. ἐν δὲ ταῖς ὁδοπορίαις καὶ ταῖς 29
 μάχαις χρῶνται συνωρίσιν, ἔχοντος τοῦ ἄρματος
 10 ἡνίοχον καὶ παραβάτην. ἀπαντῶντες δὲ τοῖς ἐφιπ-
 πεύουσιν ἐν τοῖς πολέμοις σαυνιάξουσιν τοὺς ἐναν-
 τίους, καὶ καταβάντες τὴν ἀπὸ τοῦ ξίφους συν-
 ἴστανται μάχην. ἐνιοὶ δ' αὐτῶν ἐπὶ τοσοῦτο τοῦ 2
 θανάτου καταφρονοῦσιν, ὥστε γυμνοὺς καὶ περι-
 15 ἐξωσμένους καταβαίνειν εἰς τὸν κίνδυνον. ἐπά-
 γονται δὲ καὶ θεράποντας ἐλευθέρους ἐκ τῶν πε-
 νήτων καταλέγοντες, οἷς ἡνιόχοις καὶ παρασπισταῖς
 χρῶνται κατὰ τὰς μάχας. κατὰ δὲ τὰς παρατάξεις
 εἰώθασιν προάγειν τῆς παρατάξεως καὶ προκαλεῖ-
 20 σθαι τῶν ἀντιτεταγμένων τοὺς ἀρίστους εἰς μονο-
 μαχίαν, προανασεύοντες τὰ ὅπλα καὶ καταπληττό-
 μενοι τοὺς ἐναντίους. ὅταν δέ τις ὑπακούσῃ πρὸς 8
 τὴν μάχην, τὰς τε τῶν προγόνων ἀνδραγαθίας ἐξυ-
 μνοῦσι καὶ τὰς ἑαυτῶν ἀρετὰς προφέρονται, καὶ
 25 τὸν ἀντιταττόμενον ἐξονειδίζουσιν καὶ ταπεινοῦσι
 καὶ τὸ σύνολον τὸ θάρσος τῆς ψυχῆς τοῖς λόγοις
 προαφαιροῦνται. τῶν δὲ πεσόντων πολεμίων τὰς 4
 κεφαλὰς ἀφαιροῦντες περιάπτουσι τοῖς αὐχέσι τῶν

12 τὴν AD, εἰς τὴν cet. 16 δέ] τε D 25 καὶ ταπει-
 νοῦσι om. CE 26 θάρσος II 28 τοὺς αὐχένας F, om. CE

ἵππων· τὰ δὲ σκῦλα τοῖς θεράπουσι παραδόντες
 ἡμαγμένα λαφυραγωγούσιν, ἐπιπαιανίζοντες καὶ
 ᾄδοντες ὕμνον ἐπινίκιον, καὶ τὰ ἀκροθίνια ταῦτα
 ταῖς οἰκίαις προσηλοῦσιν ὥσπερ οἱ ἐν κυνηγίοις τισὶ
 5 κεχειρωμένοι τὰ θηρία. τῶν δ' ἐπιφανεστάτων πο- 5
 λεμίων κεδρώσαντες τὰς κεφαλὰς ἐπιμελῶς τηροῦσιν 353
 ἐν λάρνακι, καὶ τοῖς ξένοις ἐπιδεικνύουσι σεμνυνό-
 μενοι διότι τῇσδε τῆς κεφαλῆς τῶν προγόνων τις
 ἢ πατήρ ἢ καὶ αὐτὸς πολλὰ χρήματα διδόμενα
 οὐκ ἔλαβε. φασὶ δέ τινας αὐτῶν κανχᾶσθαι διότι 10
 χρυσὸν ἀντίσταθμον τῆς κεφαλῆς οὐκ ἐδέξαντο,
 βάρβαρόν τινα μεγαλοψυχίαν ἐπιδεικνύμενοι· οὐ
 γὰρ τὸ μὴ πωλεῖν τὰ σύσσημα τῆς ἀρετῆς εὐγενές,
 ἀλλὰ τὸ πολεμεῖν τὸ ὁμόφυλον τετελευτηκὸς θη-
 30 ρισίδες. ἐσθῆσι δὲ χρῶνται καταπληκτικαῖς, χιτῶσι 15
 μὲν βαπτοῖς χρώμασι παντοδαποῖς διηνηθισμένοις
 καὶ ἀναξυρίσιν, ἃς ἐκείνοι βράκας προσαγορεύου-
 σιν· ἐπιπορποῦνται δὲ σάγους ῥαβδωτοὺς ἐν μὲν
 τοῖς χειμῶσι δασεῖς, κατὰ δὲ τὸ θέρος ψιλούς, πλιν-
 2 θίοις πυκνοῖς καὶ πολυανθέσι διειλημμένους. ὄπλοις 20
 δὲ χρῶνται θυρεοῖς μὲν ἀνδρομήκεσι, πεποικιλμέ-
 νοις ἰδιοτρόπως· τινὲς δὲ καὶ ζώων χαλκῶν ἐξοχὰς
 ἔχουσιν, οὐ [μόνον] πρὸς κόσμον, ἀλλὰ [καὶ] πρὸς
 ἀσφάλειαν εὖ δεδημιουργημένας. κράνη δὲ χαλκᾶ
 περιτίθενται μεγάλας ἐξοχὰς ἐξ ἑαυτῶν ἔχοντα καὶ 25
 παμμεγέθη φαντασίαν ἐπιφέροντα τοῖς χρωμένοις,

3 ἀκροθίνια] ἀκρατήρια D (cf. IV 81, 4) 4 of om. v.
 κυνηγίαις FG 5 τὰ om. edit. 10 κανχήσασθαι Π 14
 ἀλλὰ τῷ] ἀλλὰ AD 15 χιτῶνας μὲν βαπτοῦς . . διηνηθι-
 σμένους cod., corr. A 23 μόνον et καὶ om. D 25 αὐτῶν
 OFG καὶ A, om. cet.; f. δὲ 26 χρωμένοις] θρωμένοις Π

ὧν τοῖς μὲν πρόσκειται συμφωνῇ κέρατα, τοῖς δὲ
 ὀφνέων ἢ τετραπόδων ζώων ἐκτετυπωμέναι προτο-
 μαί. σάλπιγγας δ' ἔχουσιν ἰδιοφνεῖς καὶ βαρβαρι- 3
 κάς· ἐμφυσῶσι γὰρ ταύταις καὶ προβάλλουσιν ἦχον
 5 τραχὺν καὶ πολεμικῆς ταραχῆς οἰκτεῖον. θώρακας
 δ' ἔχουσιν οἱ μὲν σιδηροῦς ἄλυσιδωτούς, οἱ δὲ τοῖς
 ὑπὸ τῆς φύσεως δεδομένοις ἀρκοῦνται, γυμνοὶ μα-
 χόμενοι. ἀντὶ δὲ τοῦ ξίφους σπάθας ἔχουσι μακρὰς
 σιδηραῖς ἢ χαλκαῖς ἀλύσεσιν ἐξηρητημέναις, παρὰ τὴν
 10 δεξιὰν λαγύνα παρατεταμέναις. τινὲς δὲ τοὺς χιτῶ-
 νας ἐπιχρύσοις ἢ καταργύροις ζωστήρεσι συνέζωνται.
 προβάλλονται δὲ λόγχας, αἷς ἐκείνοι λαγκίας κα- 4
 λοῦσι, πηχναῖα τῷ μήκει τοῦ σιδήρου καὶ ἔτι μείζω
 τὰ ἐπιθήματα ἐχούσας, πλάτει δὲ βραχὺ λείποντα
 15 354 διαπλαλίστων· τὰ μὲν γὰρ ξίφη τῶν παρ' ἐτέρους
 σαννίων εἰσὶν οὐκ ἐλάττω, τὰ δὲ σαννία τὰς ἀκμὰς
 ἔχει τῶν ξιφῶν μείζους. τούτων δὲ τὰ μὲν ἐπ'
 εὐθείας κεχάλλευνται, τὰ δ' ἐλικοειδῆ δι' ὅλων ἀνά-
 κλασιν ἔχει πρὸς τὸ καὶ κατὰ τὴν πληγὴν μὴ μό-
 20 νον τέμνειν, ἀλλὰ καὶ θραύειν τὰς σάρκας καὶ
 κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ δόρατος σπαράττειν τὸ
 τραῦμα. αὐτοὶ δ' εἰσὶ τὴν πρόσοψιν καταπληκτι- 31
 κοὶ καὶ ταῖς φωναῖς βαρυηχεῖς καὶ παντελῶς τρα-
 χύφωνοι, κατὰ δὲ τὰς ὁμιλίας βραχυλόγοι καὶ αἰνιγ-
 25 ματαῖοι [καὶ τὰ πολλὰ αἰνιττόμενοι συνεκδοχικῶς].
 πολλὰ δὲ λέγοντες ἐν ὑπερβολαῖς ἐπ' αὐξήσει μὲν
 ἐαντιῶν, μειώσει δὲ τῶν ἄλλων, ἀπειληταὶ τε καὶ

1 ὧν τοῖς μὲν D, τοῖς μὲν γὰρ v. 12 λαγκίας] ἀγκείας Π
 13 πηχναίας et 14 λειπόσας codices, corr. Reiske 17 μείζω Π
 22 εἰσὶ] εἰς D 25 καὶ τὰ (κατὰ δὲ ADG) πολλὰ αἰνιττόμενοι
 (et v. 27 ἀπειληταὶ καὶ) del. Reiske, 27 *τε] δὲ cod.

ἀνατατικοὶ καὶ τετραγῶδημένοι ὑπάρχουσι, ταῖς δὲ
 2 διανοίαις ὀξεῖς καὶ πρὸς μάθησιν οὐκ ἄφρυνες. εἰσὶ
 δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ ποιηταὶ μελῶν, οὓς βάρδους
 ὀνομάζουσιν. οὗτοι δὲ μετ' ὀργάνων ταῖς λύραις
 ὁμοίων ᾄδοντες οὓς μὲν ὕμνοῦσιν, οὓς δὲ βλασφη- 5
 μοῦσι. φιλόσοφοί τε τινὲς εἰσι καὶ θεολόγοι περι-
 8 τῶς τιμώμενοι, οὓς θροονίδας ὀνομάζουσιν. χρῶνται
 δὲ καὶ μάντεσιν, ἀποδοχῆς μεγάλης ἀξιοῦντες αὐ-
 τούς· οὗτοι δὲ διὰ τε τῆς οἰωνοσκοπίας καὶ διὰ
 τῆς τῶν ἱερείων θυσίας τὰ μέλλοντα προλέγουσι, 10
 καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἔχουσιν ὑπήκοον. μάλιστα δ'
 ὅταν περὶ τινων μεγάλων ἐπισκέπτωνται, παραδό-
 ξον καὶ ἄπιστον ἔχουσι νόμιμον· ἄνθρωπον γὰρ
 κατασπείσαντες τύπτουσι μαχαίρᾳ κατὰ τὸν ὑπὲρ
 τὸ διάφραγμα τόπον, καὶ πεσόντος τοῦ πληγέντος 15
 ἐκ τῆς πτώσεως καὶ τοῦ σπαραγμοῦ τῶν μελῶν,
 ἔτι δὲ τῆς τοῦ αἵματος ῥύσεως τὸ μέλλον νοοῦσι,
 παλαιᾷ τινι καὶ πολυχρονίῳ παρατηρήσει περὶ τού-
 4 των πεπιστευκότες. ἔθος δ' αὐτοῖς ἐστὶ μηδένα
 θυσίαν ποιεῖν ἄνευ φιλοσόφου· διὰ γὰρ τῶν ἐμ- 20
 πείρων τῆς θείας φύσεως ὥσπερ εἰ τινων ὁμοφώ-
 νων τὰ χαριστήρια τοῖς θεοῖς φασὶ δεῖν προσφέ-
 ρειν, καὶ διὰ τούτων οἴονται δεῖν τάγαθὰ αἰτεῖσθαι.
 5 οὐ μόνον δ' ἐν ταῖς εἰρηνικαῖς χρόναις, ἀλλὰ καὶ
 κατὰ τοὺς πολέμους τούτοις μάλιστα πείθονται καὶ 25
 τοῖς μελωδοῦσι ποιηταῖς, οὐ μόνον οἱ φίλοι, ἀλλὰ
 καὶ οἱ πολέμοι· πολλάκις δ' ἐν ταῖς παρατάξεσι
 πλησιαζόντων ἀλλήλοις τῶν στρατοπέδων καὶ τοῖς

7 θροονίδας Ortelius, σαροονίδας cod. 15 τόπον] ἦτοι
 τὸν λαιμόν add. CN 17 ἔτι δὲ] ἐπὶ D 27 δ' A, om. cet.

ξίφεσιν ἀνατεταμένοις καὶ ταῖς λόγχαις προβεβλη-
 μέναις, εἰς τὸ μέσον οὗτοι προελθόντες παύουσιν
 αὐτούς, ὥσπερ τινὰ θηρία κατεπάσαντες. οὕτω καὶ
 355 παρὰ τοῖς ἀγριωτάτοις βαρβάροις ὁ θυμὸς εἴκει τῇ
 σοφίᾳ καὶ ὁ Ἄρης αἰδεῖται τὰς Μούσας.

Χρήσιμον δ' ἐστὶ διορίσαι τὸ παρὰ πολλοῖς 32
 ἀγνοούμενον. τοὺς γὰρ ὑπὲρ Μασσαλίας κατοι-
 κοῦντας ἐν τῷ μεσογείῳ καὶ τοὺς παρὰ τὰς Ἄλ-
 πεις, ἔτι δὲ τοὺς ἐπὶ τὰδε τῶν Πυρηναίων ὄρων
 10 Κελτοὺς ὀνομάζουσι, τοὺς δ' ὑπὲρ ταύτης τῆς Κελ-
 τικῆς εἰς τὰ πρὸς ἄρκτον νεύοντα μέρη παρὰ τε τὸν
 ὠκεανὸν καὶ τὸ Ἐρκύνιον ὕψος καθιδρυμένους καὶ
 πάντας τοὺς ἐξῆς μέχρι τῆς Σκυθίας Γαλάτας προσ-
 αγορεύουσιν· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πάλιν πάντα ταῦτα τὰ
 15 ἔθνη συλλήβδην μιᾷ προσηγορίᾳ περιλαμβάνουσιν,
 ὀνομάζοντες Γαλάτας ἅπαντας. αἱ δὲ γυναῖκες τῶν 2
 Γαλατῶν οὐ μόνον τοῖς μεγέθεσι παραπλήσιοι τοῖς
 ἀνδράσιν εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀλκαῖς ἐνάμιλλοι.
 τὰ δὲ παῖδιά παρ' αὐτοῖς ἐκ γενετῆς ὑπάρχει πολιά
 20 κατὰ τὸ πλεῖστον· προβαίνοντα δὲ ταῖς ἡλικίαις εἰς
 τὸ τῶν πατέρων χρῶμα ταῖς χροαῖς μετασχηματί-
 ζεται. ἀγριωτάτων δ' ὄντων τῶν ὑπὸ τὰς ἄρκτους 3
 κατοικούντων καὶ τῶν τῇ Σκυθίᾳ πλησιοχώρων,
 φασὶ τινὰς ἀνθρώπους ἐσθίειν, ὥσπερ καὶ τῶν
 25 Πρεττανῶν τοὺς κατοικούντας τὴν ὀνομαζομένην
 Ἴριν. διαβεβοημένης δὲ τῆς τούτων ἀλκῆς καὶ ἀγριό- 4

2 προσελθόντες D 3 καταπαύσαντες D 6 παρὰ πολ-
 λοῖς] παράδοξον ἄλλοις D 7 γὰρ om. D 8 παρὰ] περὶ II
 10 ὑπὲρ] ὑπὸ II 11 ἄρκτον Wurm (Müllenhoff d. Alt. II
 p. 178), βορέαν Madvig, νότον cod. 12 καθιδρυμένα II
 14 πάλιν om. EG, πάλοι Madvig 25 Πρεττανῶν v.

ἀνατατικοὶ καὶ τετραγῶδημένοι ὑπάρχουσι, ταῖς δὲ
 2 διανοίαις ὀρεῖς καὶ πρὸς μάθησιν οὐκ ἄφρυνες. εἰσὶ
 δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ ποιηταὶ μελῶν, οὓς βάρδους
 ὀνομάζουσιν. οὗτοι δὲ μετ' ὀργάνων ταῖς λύραις
 ὁμοίων ᾄδοντες οὓς μὲν ὕμνοῦσιν, οὓς δὲ βλασφη- 5
 μοῦσι. φιλόσοφοί τε τινὲς εἰσι καὶ θεολόγοι περι-
 8 τῶς τιμώμενοι, οὓς θροῦιδας ὀνομάζουσιν. χρῶνται
 δὲ καὶ μάντεσιν, ἀποδοχῆς μεγάλης ἀξιοῦντες αὐ-
 τούς· οὗτοι δὲ διὰ τε τῆς οἰωνοσκοπίας καὶ διὰ
 τῆς τῶν ἱερείων θυσίας τὰ μέλλοντα προλέγουσι, 10
 καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἔχουσιν ὑπήκοον. μάλιστα δ'
 ὅταν περὶ τινων μεγάλων ἐπισκέπτωνται, παραδο-
 ξον καὶ ἄπιστον ἔχουσι νόμιμον· ἀνθρώπου γὰρ
 κατασπεύσαντες τύπτουσι μαχαίρᾳ κατὰ τὸν ὑπὲρ
 τὸ διάφραγμα τόπον, καὶ πεσόντος τοῦ πληγέντος 15
 ἐκ τῆς πτώσεως καὶ τοῦ σπαραγμοῦ τῶν μελῶν,
 ἔτι δὲ τῆς τοῦ αἵματος φύσεως τὸ μέλλον νοοῦσι,
 παλαιᾷ τινι καὶ πολυχρονίῳ παρατηρήσει περὶ τού-
 4 των πεπιστευκότες. ἔθος δ' αὐτοῖς ἐστὶ μηδένα
 θυσίαν ποιεῖν ἄνευ φιλοσόφου· διὰ γὰρ τῶν ἐμ- 20
 πείρων τῆς θείας φύσεως ὥσπερ εἰ τινων ὁμοφώ-
 νων τὰ χαριστήρια τοῖς θεοῖς φασὶ δεῖν προσφέ-
 ρειν, καὶ διὰ τούτων οἴονται δεῖν τὰ γαθὰ αἰτεῖσθαι.
 5 οὐ μόνον δ' ἐν ταῖς εἰρηνικαῖς χρόναις, ἀλλὰ καὶ
 κατὰ τοὺς πολέμους τούτοις μάλιστα πείθονται καὶ 25
 τοῖς μελωδοῦσι ποιηταῖς, οὐ μόνον οἱ φίλοι, ἀλλὰ
 καὶ οἱ πολέμοι· πολλάκις δ' ἐν ταῖς παρατάξεσι
 πλησιαζόντων ἀλλήλοις τῶν στρατοπέδων καὶ τοῖς

7 θροῦιδας Ortelius, σαροῦιδας cod. 15 τόπον] ἦτοι
 τὸν λαμόν add. CN 17 ἔτι δὲ] ἐπὶ D 27 δ' A, om. cet.

ξίφασιν ἀνατεταμένους καὶ ταῖς λόγχαις προβεβλη-
 μέναις, εἰς τὸ μέσον οὗτοι προελθόντες παύουσιν
 αὐτούς, ὥσπερ τινὰ θηρία κατεπάσαντες. οὕτω καὶ
 355 παρὰ τοῖς ἀγριωτάτοις βαρβάροις ὁ θυμὸς εἰκει τῇ
 σοφίᾳ καὶ ὁ Ἄρης αἰδεῖται τὰς Μούσας.

Χρήσιμον δ' ἐστὶ διορίσαι τὸ παρὰ πολλοῖς 32
 ἀγνοούμενον. τοὺς γὰρ ὑπὲρ Μασσαλίας κατοι-
 κοῦντας ἐν τῷ μεσογείῳ καὶ τοὺς παρὰ τὰς Ἄλ-
 πεις, ἐτι δὲ τοὺς ἐπὶ τάδε τῶν Πυρηναίων ὄρων
 10 Κελτοὺς ὀνομάζουσι, τοὺς δ' ὑπὲρ ταύτης τῆς Κελ-
 τικῆς εἰς τὰ πρὸς ἄρκτον νεύοντα μέρη παρὰ τε τὸν
 ὠκεανὸν καὶ τὸ Ἑρκύνιον ὄρος καθιδρυμένους καὶ
 πάντας τοὺς ἐξῆς μέχρι τῆς Σκυθίας Γαλάτας προσ-
 αγορεύουσιν· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πάλιν πάντα ταῦτα τὰ
 15 ἔθνη συλλήβδην μιᾷ προσηγορίᾳ περιλαμβάνουσιν,
 ὀνομάζοντες Γαλάτας ἅπαντας. αἱ δὲ γυναῖκες τῶν 2
 Γαλατῶν οὐ μόνον τοῖς μεγέθεσι παραπλήσιοι τοῖς
 ἀνδράσιν εἰσίν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀλκαῖς ἐνάμιλλοι.
 τὰ δὲ παῖδια παρ' αὐτοῖς ἐκ γενετῆς ὑπάρχει πολιά
 20 κατὰ τὸ πλεῖστον· προβαίνοντα δὲ ταῖς ἡλικίαις εἰς
 τὸ τῶν πατέρων χροῶμα ταῖς χρόαις μετασχηματί-
 ζεται. ἀγριωτάτων δ' ὄντων τῶν ὑπὸ τὰς ἄρκτους 3
 κατοικούντων καὶ τῶν τῇ Σκυθίᾳ πλησιοχώρων,
 φασὶ τινὰς ἀνθρώπους ἐσθίειν, ὥσπερ καὶ τῶν
 25 Πρεττανῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν ὀνομαζομένην
 Ἴριν. διαβεβοημένης δὲ τῆς τούτων ἀλκῆς καὶ ἀγριό- 4

2 προσελθόντες D 3 καταπαύσαντες D 6 παρὰ πολ-
 λοῖς] παράδοξον ἄλλοις D 7 γὰρ om. D 8 παρὰ] περὶ Π
 10 ὑπὲρ] ὑπὸ Π 11 ἄρκτον Wurm (Müllenhoff d. Alt. Π
 p. 178), βορέαν Madvig, νότον cod. 12 καθιδρυμένα Π
 14 πάλιν om. EG, πάλαι Madvig 25 Πρεττανῶν V.

τητος, φασί τινες ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις τοὺς τὴν
 Ἀσίαν ~~ἔπασσαν~~. καταδραμόντας, ὀνομαζομένους δὲ
 Κιμμερίους, τοὺτους εἶναι, βραχὺ τοῦ χρόνου τὴν
 λέξιν φθείραντος ἐν τῇ τῶν καλουμένων Κίμβρων
 προσηγορίᾳ. ζηλοῦσι γὰρ ἐκ παλαιοῦ ληστεύειν ἐπὶ 5
 τὰς ἀλλοτρίας χώρας ἐπερχόμενοι καὶ καταφρονεῖν
 6 ἀπάντων. οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ τὴν μὲν Ῥώμην ἐλόν-
 τεσ, τὸ δὲ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς συλήσαντες, καὶ
 πολλὴν μὲν τῆς Εὐρώπης, οὐκ ὀλίγην δὲ καὶ τῆς
 Ἀσίας φορολογήσαντες, καὶ τῶν καταπολεμηθέντων 10
 τὴν χώραν κατοικήσαντες, οἱ διὰ τὴν πρὸς τοὺς
 Ἕλληνας ἐπιπλοκὴν Ἑλληνογαλάται κληθέντες, τὸ
 δὲ τελευταῖον πολλὰ καὶ μεγάλα στρατόπεδα Ῥω-
 6 μαίων συντριψάντες. ἀκολούθως δὲ τῇ κατ' αὐτοὺς
 ἀγριότητι καὶ περὶ τὰς θυσίας ἐκτόπως ἀσεβοῦσι· 15
 τοὺς γὰρ κακούργους κατὰ πενταετηρίδα φυλάξαν-
 τεσ ἀνασκολοπίζουσι τοῖς θεοῖς καὶ μετ' ἄλλων πολ-
 λῶν ἀπαρχῶν καθαργίζουσι, πυρὰς παμμεγέθεις κα-
 τασκευάζοντες. χρῶνται δὲ καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις
 ὡς ἱερείοις πρὸς τὰς τῶν θεῶν τιμὰς. τινὲς δ' αὖ- 20
 τῶν καὶ τὰ κατὰ πόλεμον ληφθέντα ζῶα μετὰ τῶν
 ἀνθρώπων ἀποκτείνουσιν ἢ κατακάουσιν ἢ τισιν
 7 ἄλλαις τιμωρίαις ἀφανίζουσι. γυναῖκας δ' ἔχοντες 356
 εὐεידεῖς ἥμιστα ταύταις προσέχουσιν, ἀλλὰ πρὸς
 τὰς τῶν ἀρρένων ἐπιπλοκὰς ἐκτόπως λυττώσιν. 25
 εἰώθασι δ' ἐπὶ δοραῖς θηρίων χαμαὶ καθεδύοντες
 ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν παρακοίτοις συγκυλίεσθαι.
 τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον, τῆς ἰδίας εὐσχημο-

6 τὰς] τῆς D   8 τὸ ἐν] ἐν D   14 καθ' αὐτοὺς v.
 21 καὶ om. D   22 ἀποκτείνουσιν D

σύνης ἀφροντιστοῦντες τὴν τοῦ σώματος ὥραν ἐτέ-
 ροις ~~ἐνκόλως~~ ^{ἀντιτάσσονται} καὶ τοῦτο αἰσχρὸν οὐχ
 ἡγοῦνται, ἀλλὰ μᾶλλον ὅταν τις αὐτῶν χαριζομέ-
 νων μὴ προσδέξηται τὴν διδομένην χάριν, ἄτιμον
 5 ἡγοῦνται.

Ἡμεῖς δ' ἀρκούντως περὶ Κελτῶν εἰρηκότες με- 33
 ταβιβάσομεν τὴν ἱστορίαν ἐπὶ τοὺς πλησιοχώρους
 τούτοις Κελτίβηρας. οὗτοι γὰρ τὸ παλαιὸν περὶ
 τῆς χώρας ἀλλήλοις διαπολεμήσαντες, οἳ τε Ἰβήρες
 10 καὶ οἱ Κελτοί, καὶ μετὰ ταῦτα διαλυθέντες καὶ τὴν
 χώραν κοινῇ κατοικήσαντες, ἔτι δ' ἐπιγαμίας πρὸς
 ἀλλήλους συνθέμενοι, διὰ τὴν ἐπιμιξίαν ταύτης
 ἔτυχον τῆς προσηγορίας. δυεῖν δ' ἔθνων ἀλκίμων
 μιχθέντων καὶ χώρας ὑποκειμένης ἀγαθῆς, συνέβη
 15 τοὺς Κελτίβηρας ἐπὶ πολὺν τῇ δόξῃ προσελθεῖν, καὶ
 Ῥωμαίοις πολλοὺς χρόνους ἀντιταξαμένους μόγας
 καταπολεμηθῆναι. δοκοῦσι δ' οὗτοι κατὰ τοὺς πο- 2
 λέμους οὐ μόνον ἱππεῖς ἀγαθοὺς, ἀλλὰ καὶ πεζοὺς
 παρῆχεσθαι διαφόρους ταῖς ἀλκαῖς καὶ ταῖς καρτε-
 20 ρίαις. φοροῦσι δ' οὗτοι σάγους μέλανας τραχεῖς
 καὶ παραπλήσιον ἔχοντας τὸ ἔριον ταῖς αἰγείαις
 θριξίν. ὀπλίζονται δὲ τινες τῶν Κελτιβήρων Γα- 3
 λατικοῖς θυρεοῖς κούφοις, τινὲς δὲ κυρταῖς κυκλο-
 τερέσιν ἀσπίδων ἐχούσαις τὰ μεγέθη, καὶ περὶ τὰς
 25 κνήμας τριχίνας εἰλοῦσι κνημίδας, περὶ δὲ τὰς κε-
 φαλὰς κράνη χαλκᾷ περιτίθενται φοινικοῖς ἡσκη-
 μένα λόφοις. ξίφη δ' ἀμφίστομα καὶ σιδήρεα δια-

2 ἐνκόπως ἐτέροις CFG 6 περὶ] τῶν add. v. 11
 οἰκήσαντες D 13 ταύτης ἔτυχον] λέγονται ταύτης τυχεῖν C
 21 αἰγίαις D

φόρῳ κεχαλκευμένα φοροῦσιν, ἔχοντες σπιθαμιαίῃς
 παραξίφιδας, αἷς χροῦνται κατὰ τὰς ἐν ταῖς μάχαις
 4 συμπλοκάς. ἴδιον δέ τι παρ' αὐτοῖς ἐστὶ περὶ τὴν
 τῶν [ὅπλων καὶ] ἀμυντηρίων κατασκευὴν· ἐλάσματα
 γὰρ σιδήρου κατακρύπτουσιν εἰς τὴν γῆν, καὶ ταῦτα 5
 ἔωσι μέχρι ἂν ὅτου διὰ τὸν χρόνον τοῦ ἰοῦ περι-
 φαγόντος τὸ ἀσθενὲς τοῦ σιδήρου καταλειφθῇ τὸ
 στερεώτατον, ἐξ οὗ κατασκευάζουσι διάφορα ξίφη
 καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς πόλεμον ἀνήκοντα. τὸ δ' οὕτω
 κατασκευασθὲν ὅπλον πᾶν τὸ ὑποπεσὸν διαιρεῖ, ἀφ' 10
 οὗπερ οὔτε θυρεὸς οὔτε κράνος οὔτε ὅστιον ὑπο-
 μένει τὴν πληγὴν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀρετῆς
 5 τοῦ σιδήρου. διμάχαι δ' ὄντες, ἐπειδὴν ἀπὸ τῶν
 ἱππῶν ἀγωνισάμενοι νικήσωσι, καταπηδῶντες καὶ
 τὴν τῶν πεζῶν τάξιν μεταλαμβάνοντες θανυμαστὰς 15
 ποιοῦνται μάχας. ἴδιον δέ τι καὶ παράδοξον νόμι-
 μον παρ' αὐτοῖς ἐστίν· ἐπιμελεῖς γὰρ ὄντες καὶ
 καθάρειοι ταῖς διαίταις ἐν ἔργον ἐπιτηδεύουσι βά-
 ναυσον καὶ πολλῆς ἀκαθαρσίας κεκοινωνηκός· παρ'
 ἕκαστα γὰρ τὸ σῶμα λοῦσιν οὖρῳ, καὶ τοὺς ὁδόν- 20
 τας παρατρέβοντες ταύτην ἡγοῦνται θεραπεῖαν εἶναι
 34 τοῦ σώματος. τοῖς δ' ἤθεσι πρὸς μὲν τοὺς κακούρ-
 γους καὶ πολεμίους ὑπάρχουσιν ὤμοί, πρὸς δὲ τοὺς
 ξένους ἐπιεικεῖς καὶ φιλόανθρωποι. τοὺς γὰρ ἐπι-
 δημήσαντας ξένους ἅπαντες ἀξιοῦσι παρ' αὐτοῖς 25
 ποιεῖσθαι τὰς καταλύσεις καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀμίλ-

1 σπιθαμιαίῃς II   4 ὅπλων καὶ del. Eich., πολλῶν
 ὅπλων καὶ D (cf. III 54, 3); f. καὶ περὶ τὴν τῶν ἀμυντηρίων
 (vel ἄλλων) ὅπλων   13 διμάχαι A, δύσμαχοι B, διμάχαιοι
 cet.   18 καθάρειοι D   25 ἅπαντας cod., corr. Dind.

λῶνται περὶ τῆς φιλοξενίας· οἷς δ' ἂν οἱ ξένοι συν-
 ακολουθήσωσι, τοὺτους ἐπαινοῦσι καὶ θεοφιλεῖς
 ἡγοῦνται. τροφαῖς δὲ χρῶνται κρέασι παντοδαποῖς ²
 καὶ δαψιλέσι καὶ οἰνομέλιτος πόματι, χορηγούσης
⁵ τῆς χώρας τὸ μὲν μέλι παμπληθές, τὸν δ' οἶνον
 παρὰ τῶν ἐπιπλεόντων ἐμπόρων ἀννούμενοι. χαριέ- ³
 στατον δὲ τῶν πλησιοχώρων ἔθνων [αὐτοῖς] ἔστι τὸ
 τῶν Οὐακκαίων ὀνομαζομένων σύστημα· οὗτοι γὰρ
 καθ' ἕκαστον ἔτος διαιρούμενοι τὴν χώραν γεωρ-
¹⁰ γοῦσι, καὶ τοὺς καρποὺς κοινοποιούμενοι μεταδι-
 δόασιν ἑκάστῳ τὸ μέρος, καὶ τοῖς νοσφισαμένοις τι
 γεωργοῖς θάνατον τὸ πρόστιμον τεθείκασι. τῶν δ' ⁴
 Ἰβήρων ἀλκιμώτατοι μὲν εἰσιν οἱ καλούμενοι Λυ-
 σιτανοί, φοροῦσι δ' ἐν τοῖς πολέμοις πέλτας μικρὰς
¹⁵ παντελῶς, διαπεπλεγμένας νεύροις καὶ δυναμένας
 σκέπειν τὸ σῶμα περιττότερον διὰ τὴν στερεότητα·
 ταύτην δ' ἐν ταῖς μάχαις μεταφέροντες εὐλύτως
 ἄλλοτε ἄλλως ἀπὸ τοῦ σώματος διακρούονται φιλο-
 τέχνως πᾶν τὸ φερόμενον ἐπ' αὐτοὺς βέλος. χρῶν- ⁵
²⁰ ται δὲ καὶ σαννίοις ὀλοσιδήροις ἀγκιστρῶδεσι, φο-
 ροῦσι δὲ κράνη καὶ ξίφη παραπλήσια Κελτίβηρσιν.
 ἀκοντίζουσι δ' εὐστόχως καὶ μακράν, καὶ καθόλου
 καρτεροπληγεῖς ὑπάρχουσιν. εὐκίνητοι δ' ὄντες καὶ
 κοῦφοι ῥαδίως καὶ φεύγουσι καὶ διώκουσι, κατὰ
²⁵ δὲ τὰς ἐν ταῖς συστάσεσι τῶν δεινῶν ὑπομονὰς
 πολὺ λείπονται τῶν Κελτιβήρων. ἐπιτηδεύουσι δὲ

1 ξενίας II   5 μὲν om. v.   παμπληθεῖ D   7 αὐ-
 τοῖς om. D   8 οὐακκαίων D   ὀνομαζόμενον cod., corr.
 Steph.   12 τὸ om. A   δ' Ἰβήρων] δὲ Κίμβρων II   23
 καρτεροπληγες II

κατὰ μὲν τὴν εἰρήνην ὄρχησίν τινα κούφην καὶ
περιέχουσαν πολλὴν εὐτονίαν σκελῶν, ἐν δὲ τοῖς
πολέμοις, πρὸς θυμὸν ἐμβαίνουσι καὶ παιᾶνας
6 ἄδουσιν, ὅταν ἐπίωσι τοῖς ἀντιτεταγμένοις. ἴδιον
δὲ τι παρὰ τοῖς Ἰβήρσι καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς Λυ- 5
σιτανοῖς ἐπιτηδεύεται· τῶν γὰρ ἀκμαζόντων ταῖς
ἡλικίαις οἱ μάλιστα ἀπορώτατοι ταῖς οὐσίαις, ῥώμῃ
δὲ σώματος καὶ θράσει διαφέροντες, ἐφοδιάσαντες
αὐτοὺς ἄλλῃ καὶ τοῖς ὅπλοις εἰς τὰς ὀρεινὰς δυσχω- 10
ρίας ἀθροίζονται, συστήματα δὲ ποιήσαντες ἀξιό-
λογα κατατρέχουσι τὴν Ἰβηρίαν καὶ ληστεύοντες 358
πλούτους ἀθροίζουσι· καὶ τοῦτο διατελοῦσι πρᾶτ-
τοντες μετὰ πάσης καταφρονήσεως· κούφοις γὰρ
χρώμενοι καθοπλισμοῖς καὶ παντελῶς ὄντες εὐκί-
νητοι καὶ ὅξεις δυσχειρότατοι τοῖς ἄλλοις εἰσί. 15
7 καθόλου δὲ τὰς ἐν τοῖς ὕρεσι δυσχωρίας καὶ τραχύ-
τητας ἡγούμενοι πατρίδας εἶναι, εἰς ταύτας κατα-
φεύγουσι, δυσδιεξόδους οὕσας μεγάλους καὶ βαρέσι
στρατοπέδοις. διὸ καὶ Ῥωμαῖοι πολλὰκις ἐπ' αὐτοὺς
στρατεύσαντες τῆς μὲν πολλῆς καταφρονήσεως ἀπέ- 20
στησαν αὐτούς, εἰς τέλος δὲ τὰ ληστήρια καταλῦσαι
πολλὰκις φιλοτιμηθέντες οὐκ ἠδυνήθησαν.

35 Ἐπεὶ δὲ τὰ περὶ τῶν Ἰβήρων διήλθομεν, οὐκ
ἀνοίκειον εἶναι διαλαμβάνομεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ
μετάλλων ἀργυρείων διελθεῖν· αὕτη γὰρ ἡ χώρα 25
σχεδὸν τι πλεῖστον καὶ κάλλιστον ἔχει μεταλλενό-
μενον ἄργυρον καὶ πολλὰς τοῖς ἐργαζομένοις παρ-
2 ἔχεται προσόδους. εἴρηται μὲν οὖν ἡμῖν καὶ ἐν

9 φαυτοὺς A, αὐτοὺς cet.
Schaefer), δυσχειρότατοι CFG

15 δυσχειρότατοι D (ut
27 ἀργύριον v.

ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις ἐν ταῖς περὶ Ἡρακλέους
 5 *www.libtool.com* πράξεισι τὰ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν ὕψη τὰ καλούμενα
 Πυρρηναῖα· ταῦτα δὲ καὶ κατὰ τὸ ὕψος καὶ κατὰ τὸ
 μέγεθος ὑπάρχει διάφορα τῶν ἄλλων· παρήκει γὰρ
 10 ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν μεσημβρίαν θαλάττης σχεδὸν
 ἄχρι πρὸς τὸν ὑπὸ τὰς ἄρκτους ὠκεανόν, διείργοντα
 δὲ τὴν Γαλατίαν καὶ τὴν Ἰβηρίαν, ἔτι δὲ τὴν Κελ-
 τιβηρίαν, παρεκτείνει σταδίους ὥς τρισχιλίους. πολ- 3
 λῶν δ' ὄντων ἐν αὐτοῖς δρυμῶν καὶ πυκνῶν τοῖς
 15 δένδροις, φασὶν ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις ὑπὸ τινων
 νομέων ἀφέντων πῦρ κατακαῆναι παντελῶς ἄπα-
 σαν τὴν ὀρεινὴν χώραν· διὸ καὶ συχνὰς ἡμέρας
 συνεχῶς πυρὸς ἐπιφλέγοντος καῆναι τὴν ἐπιφά-
 νειαν τῆς γῆς, καὶ τὰ μὲν ὕψη διὰ τὸ συμβεβηκὸς
 20 κληθῆναι Πυρρηναῖα, τὴν δ' ἐπιφάνειαν τῆς κατα-
 κεκαυμένης χώρας ἀργύρῳ θυῆναι πολλῷ, καὶ χω-
 νευθεῖσθαι τῆς φύσεως, ἐξ ἧς ὁ ἄργυρος κατασκευά-
 ζεται, ῥύακας γενέσθαι πολλοὺς ἀργύρου καθαροῦ.
 τῆς δὲ τούτου χρείας ἀγνοουμένης παρὰ τοῖς ἐγγω- 4
 25 ροίοις, τοὺς Φοίνικας ἐμπορίαις χρωμένους καὶ τὸ
 γεγονός μαθόντας ἀγοράζειν τὸν ἄργυρον μικρὰς
 τινος ἀντιδόσεως ἄλλων φορτίων. διὸ δὴ τοὺς
 Φοίνικας μετακομίζοντας εἰς τε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν
 Ἀσίαν καὶ ἄλλα πάντα ἔθνη μεγάλους περιποιή-
 30 σασθαι πλούτους. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ τοὺς ἐμπόρους
 διατείνει τῆς φιλοκερδίας, ὥστε ἐπειδὴν καταγό-
 μων ὄντων τῶν πλοίων περιττεύῃ πολὺς ἄργυρος,

7 δὲ add. Eich. (τε Reiske) 8 παρατείνει D 9
 αὐτοῖς] αὐτῇ II 13 πυρὸς] τοῦ πυρὸς Eich. 21 γεγο-
 νός] γένος D 24 πλούτους περιποιήσασθαι D

ἐκκόπτειν τὸν ἐν ταῖς ἀγκύραις μόλιβδον, καὶ ἐκ
 τοῦ ἄργυρου τὴν ἐκ τοῦ μόλιβδον χρεῖαν ἀλλάττε-
 5 σθαι. διόπερ ἐπὶ πολλοὺς χρόνους οἱ Φοίνικες διὰ
 τῆς τοιαύτης ἐμπορίας ἐπὶ πολὺ λαβόντες αὕξησιν 359
 ἀποικίας πολλὰς ἀπέστειλαν, τὰς μὲν εἰς Σικελίαν 5
 καὶ τὰς σύνεγγυς ταύτης νήσους, τὰς δ' εἰς τὴν Λι-
 36 βύην καὶ Σαρδόνα καὶ τὴν Ἰβηρίαν. ὕστερον δὲ
 πολλοῖς χρόνοις οἱ μὲν Ἰβηρες μαθόντες τὰ περὶ
 τὸν ἄργυρον ἰδιώματα κατεσκεύασαν ἀξιόλογα μέ-
 ταλλα· διόπερ ἄργυρον κάλλιστον καὶ σχεδόν τι 10
 πλεῖστον κατασκευάζοντες μεγάλας ἐλάμβανον προσ-
 ὁδους. ὁ δὲ τρόπος τῆς μεταλλείας καὶ τῶν ἔργων
 2 τοιοῦτός τις ἐστὶ παρὰ τοῖς Ἰβηρσιν. ὄντων χαλ-
 κοῦ καὶ χρυσοῦ καὶ ἄργυρου μετάλλων θανυμαστῶν,
 οἱ μὲν ἐργαζόμενοι τὰ χαλκουργεῖα τὸ τέταρτον μέ- 15
 ρος χαλκοῦ καθαροῦ ἐκ τῆς ὀρυττομένης γῆς λαμ-
 βάνουσι, τῶν δ' ἄργυρνεύοντων τινὲς ἰδιωτῶν ἐν
 τρισὶν ἡμέραις Εὐβοϊκὸν ἐξαίρουσι τάλαντον· πᾶσα
 γὰρ ἡ βῶλος ἐστὶ ψήγματος συμπεπηγότες καὶ ἀπο-
 λάμποντος μεστή. διὸ καὶ θανυμάσαι τις ἂν τὴν τε 20
 τῆς χώρας φύσιν καὶ τὴν φιλοπονίαν τῶν ἐργαζο-
 3 μένων αὐτὴν ἀνθρώπων. τὸ μὲν οὖν πρῶτον οἱ
 τυγχόντες τῶν ἰδιωτῶν προσεκαρτέρουσι τοῖς μετάλ-
 λοις, καὶ μεγάλους ἀπεφέρουσι πλούτους διὰ τὴν
 ἐτοιμότητα καὶ δαψίλειαν τῆς ἀργυρίτιδος γῆς· ὅστε- 25
 ρον δὲ τῶν Ῥωμαίων κρητησάντων τῆς Ἰβηρίας,
 πληθεὺς Ἰταλῶν ἐπεπόλασε τοῖς μετάλλοις, καὶ με-

4 *ἐπὶ πολὺ λαβόντες] ἐπὶ πολὺν λαβόντες χρόνον cod.,
 πολλὴν λαβόντες Wess. 6 ταύτῃ FG 7 τὴν om. Bek.
 13 χαλκοῦ f. del. 17 ἄργυρνεύοντων A, (et Strab. p. 147),
 ἄργυρνευτῶν cet. 27 Ἰταλικῶν C, Ἰταλικὸν FG

γάλους ἀπεφέροντο πλούτους διὰ τὴν φιλοκερδίαν.
 ὠνούμενοι γὰρ πλήθος ἀνδραπόδων παραδιδόασιν 4
 τοῖς ἐφεστηκόσι ταῖς μεταλλικαῖς ἐργασίαις· οὗτοι
 δὲ κατὰ πλείονας τόπους ἀνοίξαντες στόμια καὶ
 5 κατὰ βάθους ὀρύττοντες τὴν γῆν ἐρευνῶσι τὰς πο-
 λυαργύρους καὶ πολυχρύσους πλάκας τῆς γῆς· κα-
 ταβαίνοντές τε οὐ μόνον εἰς μῆκος, ἀλλὰ καὶ εἰς
 βάθος παρεκτείνοντες ἐπὶ πολλοὺς σταδίους τὰ ὀρύγ-
 ματα, καὶ πλαγίας καὶ σκολιὰς διαδύσεις ποιικίλως
 10 μεταλλουργοῦντες, ἀνάγουσιν ἐκ βυθῶν τὴν τὸ κέρ-
 δος αὐτοῖς παρεχομένην βῶλον. μεγάλην δ' ἔχει 37
 παραλλαγὴν τὰ μέταλλα ταῦτα συγκρινόμενα τοῖς
 κατὰ τὴν Ἀττικὴν. ἐκεῖνα μὲν γὰρ οἱ μεταλλεύοντες
 καὶ πρὸς ταῖς ἐργασίαις μεγάλας προῖέμενοι δαπάνας
 15 ἃ μὲν ἤλπισαν ἐνίστε λαβεῖν οὐκ ἔλαβον, ἃ δ' εἶχον
 ἀπέβαλον, ὥστε δοκεῖν αὐτοὺς ὥσπερ αἰνίγματος
 τρόπον ἀτυχεῖν· οἱ δὲ κατὰ τὴν Σπανίαν μεταλ- 2
 λουργοὶ ταῖς ἐλπίσι μεγάλους σωρεύουσι πλούτους
 ἐκ τούτων τῶν ἐργασιῶν. τῶν γὰρ πρώτων ἔργων
 20 ἐπιτυγχανομένων διὰ τὴν τῆς γῆς εἰς τοῦτο τὸ γέ-
 νος ἀρετὴν αἰεὶ μᾶλλον εὐρίσκουσι λαμπροτέρας
 φλέβας, γεμούσας ἀργύρου τε καὶ χρυσοῦ· πᾶσα
 γὰρ ἢ σύνεγγυς γῇ διαπέπλεκται πολυμερῶς τοῖς
 360 ἐλιγμοῖς τῶν ῥάβδων. ἐνίστε δὲ καὶ κατὰ βάθους 3
 25 ἐμπίπτουσι ποταμοῖς ῥέουσιν ὑπὸ τὴν γῆν, ὧν τῆς
 βίας περιγίνονται διακόπτοντες τὰς ῥύσεις αὐτῶν

5 βάθος F   7 εἰς β.] ἐπὶ τὸ β. II   9 πλαγίους II
 σκολιούς D   14 πρὸς om. A   17 Ἰσπανίαν II   18 ταῖς
 ἐλπίσι del. Bek., ἀκολούθως add. Wurm; οὐ ταῖς ἐλπίσιν,
 ἀλλὰ τῷ ἔργῳ Reiske   24 βάθος D

τὰς ἐμπιπτούσας τοῖς ὀρύγμασι πλαγίους. ταῖς γὰρ
 ἀδιαψεύστοις τοῦ κέρδους προσδοκίαις πιεζόμενοι
 πρὸς τὸ τέλος ἔγρουσι τὰς ἰδίας ἐπιβολάς, καὶ τὸ
 πάντων παραδοξότατον, ἀπαρύττουσι τὰς ῥύσεις τῶν
 ὑδάτων τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λεγομένοις κοχλίαις, οὓς 5
 Ἀρχιμήδης ὁ Συρακόσιος εὗρεν, ὅτε παρέβαλεν εἰς
 Αἶγυπτον· διὰ δὲ τούτων συνεχῶς ἐκ διαδοχῆς
 παραδιδόντες μέχρι τοῦ στομίου, τὸν τῶν μετᾶλλων
 τόπον ἀναζητοῦσιν καὶ κατασκευάζουσιν εὐθετον
 4 πρὸς τὴν τῆς ἐργασίας πραγματείαν. φιλοτέχνου 10
 δ' ὄντος τοῦ ὀργάνου καθ' ὑπερβολήν, διὰ τῆς τυ-
 χούσης ἐργασίας ἄπλατον ὕδωρ ἀναρριπτεῖται παρα-
 δόξως, καὶ πᾶν τὸ ποτάμιον ρεῦμα ῥαδίως ἐκ βυ-
 θοῦ πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν ἐκχεῖται. θαυμάσαι δ'
 ἂν τις εἰκότως τοῦ τεχνίτου τὴν ἐπίνοιαν οὐ μόνον 15
 ἐν τούτοις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς καὶ μείζουσι,
 διαβεβοημένοις κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, περὶ
 ὧν τὰ κατὰ μέρος ὅταν ἐπὶ τὴν Ἀρχιμήδους ἡλι-
 38 κίαν ἔλθωμεν ἀκριβῶς διεξιμεν. οἱ δ' οὖν ταῖς
 ἐργασίαις τῶν μετᾶλλων ἐνδιατρίβοντες τοῖς μὲν 20
 κυρίοις ἀπίστους τοῖς πλήθεσι προσόδους περι-
 ποιοῦσιν, αὐτοὶ δὲ κατὰ γῆς ἐν τοῖς ὀρύγμασι καὶ
 καθ' ἡμέραν καὶ νύκτα καταξαινόμενοι τὰ σώματα,
 πολλοὶ μὲν ἀποθνήσκουσι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
 κακοπαθείας· ἄνεσις γὰρ ἢ παῦλα τῶν ἔργων οὐκ 25
 ἔστιν αὐτοῖς, ἀλλὰ [ταῖς] τῶν ἐπιστατῶν πληγαῖς

4 ἀπαρύττουσι D, ἀπορύττουσι γὰρ v. (c. 32, 7) 9 εὐ-
 θετον] ἐντεχνον II 10 πρὸς τὴν τῆς] τὴν πρὸς τὰς D(C)
 18 τὰ om. DF 20 διατρίβοντες D 22 οὗτοι D 23
 καθ'] μεθ' Dind. 26 ταῖς delevi

ἀναγκαζόντων ὑπομένειν τὴν δεινότητα τῶν κακῶν
 ἀτυχῶς προτείνεται τὸ ζῆν, τινὲς δὲ ταῖς δυνάμεσι
 τῶν σωμάτων καὶ ταῖς τῶν ψυχῶν καρτερίαις ὑπο-
 μένοντες πολυχρόνιον ἔχουσι τὴν ταλαιπωρίαν· αἰ-
 5 ρετώτερος γὰρ αὐτοῖς ὁ θάνατός ἐστι τοῦ ζῆν διὰ
 τὸ μέγεθος τῆς ταλαιπωρίας. πολλῶν δ' ὄντων 2
 περὶ τὰς προειρημένας μεταλλείας παραδόξων, οὐχ
 ἦμιστ' ἂν τις θαυμάσειε διότι τῶν μεταλλουργείων
 οὐδὲν πρόσφατον ἔχει τὴν ἀρχήν, πάντα δ' ὑπὸ
 10 τῆς Καρχηδονίων φιλαργυρίας ἀνεφύχθη καθ' ὃν
 καιρὸν καὶ τῆς Ἰβηρίας ἐπεκράτουν. ἐκ τούτων γὰρ
 ἔσχον τὴν ἐπὶ πλέον αὔξησιν, μισθούμενοι τοὺς
 κρατίστους στρατιώτας καὶ διὰ τούτων πολλοὺς καὶ
 μεγάλους πολέμους διαπολεμήσαντες. καθόλου γὰρ 3
 15 αἱ Καρχηδόνιοι διεπολέμουν οὔτε πολιτικοῖς στρα-
 τιώταις οὔτε τοῖς ἀπὸ τῶν συμμαχῶν ἀθροιζομένοις
 πεποιοῦτες, ἀλλὰ καὶ Ῥωμαίους καὶ Σικελιώτας καὶ
 τοὺς κατὰ τὴν Λιβύην οἰκοῦντας εἰς [τοὺς] μεγίστους
 361 ἦγον κινδύνους καταπλουτομαχοῦντες ἅπαντας διὰ
 20 τὴν ἐκ τῶν μετάλλων γινομένην εὐπορίαν. δεινοὶ
 γὰρ, ὥς ἔοικεν, ὑπῆρξαν οἱ Φοίνικες ἐκ παλαιῶν
 χρόνων εἰς τὸ κέρδος εὐρεῖν, οἱ δ' ἀπὸ τῆς Ἰταλίας
 εἰς τὸ μηδὲν μηδενὶ τῶν ἄλλων καταλιπεῖν.
 Γίνεται δὲ καὶ καττίτερος ἐν πολλοῖς τόποις τῆς 4
 26 Ἰβηρίας, οὐκ ἐξ ἐπιπολῆς εὐρισκόμενος, ὥς ἐν ταῖς
 ἱστορίαις τινὲς τεθρυλήκασιν, ἀλλ' ὀρυττόμενος καὶ

4 πολυχρόνιον Dind., πολὺν χρόνον cod. 5 ὁ om. D
 7 εἰρημέναις II 11 καὶ om. v. 18 οἰκοῦντας — c. 39, 8
 σχεδίων om. F τοὺς om. D 23 μηδὲν add. Reiske
 24 κασσιτερ. cod. 26 καὶ χωνευόμενος om. CEG (cf. Strab.
 p. 147)

- χωνευόμενος ὁμοίως ἀργύρῳ τε καὶ χρυσῷ. ὑπεράνω
 γὰρ τῆς τῶν *Λυσιτανῶν* χώρας ἔστι μέταλλα πολλὰ
 τοῦ καττιτέρου, κατὰ τὰς προκειμένας τῆς Ἰβηρίας ἐν
 τῷ ὠκεανῷ νησίδας τὰς ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος
 5 *Καττιτερίδας* ὀνομασμένας. πολλὺς δὲ καὶ ἐκ τῆς
Πρεττανικῆς νήσου διακομίζεται πρὸς τὴν κατ' ἀν-
 τικρὸν κειμένην *Γαλατίαν*, καὶ διὰ τῆς μεσογείου
Κελτικῆς ἐφ' ἵππων ὑπὸ τῶν ἐμπόρων ἄγεται παρὰ
 τε τοὺς *Μασσαλιώτας* καὶ εἰς τὴν ὀνομαζομένην
 πόλιν *Ναρβῶνα*. αὕτη δ' ἔστιν ἄποικος μὲν *Ῥω-*
μαίων, διὰ δὲ τὴν εὐκαιρίαν [καὶ τὴν εὐπορίαν] μέ-
 10 ριστον ἐμπόριον ἔχουσα τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις.
- 39 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ κατὰ τοὺς *Γαλάτας* καὶ τοὺς
Κελτίβηρας, ἔτι δ' Ἰβηρας διήλθομεν, ἐπὶ τοὺς
Αἰγυας μεταβησόμεθα. οὗτοι γὰρ νέμονται μὲν 15
 χώραν τραχεῖαν καὶ παντελῶς λυπράν, τοῖς δὲ πό-
 νοις καὶ ταῖς κατὰ τὴν λειτουργίαν συνεχέσι κα-
 κοπαθείαις ἐπίπονόν τινα βίον καὶ ἀτυχῇ ζῶσι.
- 2 καταδένδρου γὰρ τῆς χώρας οὔσης, οἱ μὲν αὐτῶν ὕλο-
 τομοῦσι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας σιδηροφοροῦντες ἐνερ- 20
 γοὺς πελέκεις καὶ βαρεῖς, οἱ δὲ τὴν γῆν ἐργαζόμε-
 νοι τὸ πλεόν πέτρας λατομοῦσι διὰ τὴν ὑπερβολὴν
 τῆς τραχύτητος· οὐδεμίαν γὰρ βῶλον τοῖς ἐργα-
 λείοις ἀνασπῶσιν ἄνευ λίθου. καὶ τοιαύτην ἔχου-
 25 τες ἐν τοῖς ἔργοις κακοπάθειαν τῇ συνεχείᾳ περὶ
 γίνονται τῆς φύσεως, καὶ πολλὰ μοχθήσαντες ὀλίγους

2 τῆς om. C   3 κασσιτερ. cod.   5 *Κασσιτερίδας* v.
 6 *Πρεττανικῆς* v.   11 καὶ τὴν εὐπορίαν del. Wurm; τὴν
 om. D, ἐμπορείαν D^a   μεγίστην ἐμπορείαν D (cf. Strab.
 p. 181)   14 ἔτι δ' Ἰβηρας ABDEN, om. cet.   15 μὲν om. v.
 20 ἐνεργῶς D   25 *συνεχείᾳ* *συνηθείᾳ* F' (cf. XI 8, 2)

καρποὺς καὶ μόγεις λαμβάνουσι. διὰ δὲ τὴν συν-
 ἔχειαν τῶν γυμνασίων καὶ τὸ τῆς τροφῆς ἑλλειπὲς
 τοῖς σώμασιν ὑπάρχουσιν ἰσχνοὶ καὶ εὐτονοί. πρὸς
 δὲ τὴν κακοπάθειαν ταύτην συνεργοὺς ἔχουσι τὰς
 5 γυναικας, εἰθισμένας ἐπ' ἰσῆς τοῖς ἀνδράσιν ἐργά-
 ζεσθαι. κνηγρίας δὲ ποιοῦνται συνεχεῖς, ἐν αἷς 3
 πολλὰ τῶν θηρίων χειρούμενοι τὴν ἐκ τῶν καρπῶν
 σπάνιν διορθοῦνται. διόπερ ἐμβιοῦντες ὄρεσι χιο-
 νοβολουμένοις καὶ τραχύτητας ἀπίστους ὀρεμβατεῖν
 10 εἰωθότες, εὐτονοὶ καὶ μυώδεις γίνονται τοῖς σώμα-
 σιν. ἔνιοι δὲ διὰ τὴν παρ' αὐτοῖς σπανοκαρπίαν 4
 πίνουσι μὲν ὕδωρ, σαρκοφαγοῦσι δὲ τὰς τῶν ἡμέ-
 ρων τε καὶ ἀγρίων ζώων σάρκας καὶ τῶν ἀπὸ τῆς
 χώρας λαχάνων ἐμπίμπλυνται, τὴν χώραν ἔχοντες
 362 ἄββατον τοῖς προσφιλεστάτοις τῶν θεῶν Διήμητρι
 15 καὶ Διονύσῳ. νυκτερεύουσι δ' ἐπὶ τῆς χώρας σπα- 5
 νίως μὲν ἐν τισιν εὐτελέσιν ἐπαύλεσιν ἢ καλιαῖς,
 τὰ δὲ πολλὰ ἐν ταῖς κοίλαις πέτραις καὶ σπηλαίοις
 αὐτοφυνέσι καὶ δυναμένοις σκέπην ἱκανὴν παρέχε-
 20 σθαι. ἀκολούθως δὲ τούτοις καὶ τᾶλλα ποιοῦσι, 6
 διαφυλάττοντες τὸν ἀρχαῖον καὶ ἀκατάσκευον βίον.
 καθόλου δ' ἐν τοῖς τόποις αἱ μὲν γυναῖκες ἀνδρῶν,
 οἱ δ' ἄνδρες θηρίων ἔχουσιν εὐτονίαν καὶ ἀλκήν.
 πολλάκις γοῦν φασιν ἐν ταῖς στρατείαις τὸν μέγι-
 25 στον τῶν Γαλατῶν ὑπὸ Αἰγνος ἰσχνοῦ παντελῶς ἐκ
 προκλήσεως μονομαχήσαντα ἀνηρῆσθαι. ὀπλισμὸν 7
 δ' ἔχουσιν οἱ Αἰγνες ἐλαφρότερον τῶν Ῥωμαίων
 τῇ κατασκευῇ· σκεπάζει γὰρ αὐτοὺς παραμήκης θυ-

5 ἀνδράσιν] ἀνδρῶν D 9 ὀρεμβατεῖν D 11 στενοκαρ-
 πίαν D 18 καὶ] καὶ τοῖς γ. 22 τόποις] πόνοις Madvig

ρεὸς εἰς τὸν Γαλατικὸν θυθμὸν δεδημιουργημένος
 καὶ χιτῶν συνειλημμένος ζωστήρι, καὶ περιτίθενται
 θηρίων δορὰς καὶ ξίφος σύμμετρον· τινὲς δ' αὐτῶν
 διὰ τὴν ἐπιμίξιαν τῆς Ῥωμαίων πολιτείας μετεσχη-
 μάτισαν τὸν ὀπλισμὸν, ἑξομοιοῦντες ἑαυτοὺς τοῖς 5
 8 ἡγουμένοις. θρασεῖς δ' εἰσὶ καὶ γενναῖοι οὐ μόνον
 εἰς πόλεμον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἐν τῷ βίῳ περι-
 στάσεις τὰς ἐχούσας δεινότητας. ἐμπορευόμενοι γὰρ
 πλέουσι τὸ Σαρδόνιον καὶ τὸ Λιβυκὸν πέλαγος,
 ἐτοίμως ἑαυτοὺς βιπτοῦντες εἰς ἀβοηθήτους κινδύ- 10
 νους· σκάφεισι γὰρ χρώμενοι τῶν σχεδίων εὐτελε-
 στέροις καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς κατὰ ναῦν χρησίμοις
 ἥμιστα κατεσκευασμένοις ὑπομένουσι τὰς ἐκ τῶν
 χειμῶνων φοβερωτάτας περιστάσεις καταπληκτικῶς.
 40 Λεῖπεται δ' ἡμῖν εἰπεῖν περὶ τῶν Τυρρηγῶν. 15
 οὗτοι γὰρ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνδρείᾳ διενεγκόντες
 χώραν πολλὴν κατεκτήσαντο καὶ πόλεις ἀξιολόγους
 καὶ πολλὰς ἔκτισαν. ὁμοίως δὲ καὶ ναυτικαῖς δυ-
 νάμεσιν ἰσχύσαντες καὶ πολλοὺς χρόνους θαλαττο-
 κρατήσαντες τὸ μὲν παρὰ τὴν Ἰταλίαν πέλαγος ἀφ' 20
 ἑαυτῶν ἐποίησαν Τυρρηγικὸν προσαγορευθῆναι, τὰ
 δὲ κατὰ τὰς πεζὰς δυνάμεις ἐκπονήσαντες τὴν τε
 σάλπιγγα λεγομένην ἐξεῦρον, εὐχρηστοτάτην μὲν εἰς
 τοὺς πολέμους, ἀπ' ἐκείνων δ' ὀνομασθεῖσαν Τυρ-
 ρηνήν, τὴν τε περὶ τοὺς ἡγουμένους στρατηγούς 25
 ἀξίωμα κατεσκέυασαν, περιθέντες τοῖς ἡγουμένοις

2 περιτίθεται D   5 αὐτοὺς D   9 Σαρδῶν II   10
 ἐτοίμους D   13 κατεσκευασμένοι Schkfer   15 τυρρηγῶν D
 16 τὸ μὲν] περὶ τὸ D   21 τὰ] τὸ CD   23 λεγομένην
 del. Wess.   25 στρατηγούς f. del.

φαβδούχους καὶ δίφρον ἐλεφάντινον καὶ περιπόρ-
 φυρον τήβενναν, ἐν τε ταῖς οἰκίαις τὰ περίστωπα
 πρὸς τὰς τῶν θεραπευόντων ὄχλων ταραχὰς ἐξευ-
 ρον εὐχρηστίαν· ὧν τὰ πλείστα Ῥωμαῖοι μιμησάμε-
 5 νοι καὶ πρὸς τὸ κάλλιον αὐξήσαντες μετήνεγκαν
 ἐπὶ τὴν ἰδίαν πολιτείαν. γράμματα δὲ καὶ φυσιο- 2
 λογίαν καὶ θεολογίαν ἐξεπύνησαν ἐπὶ πλέον, καὶ
 τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀν-
 363 θρώπων ἐξειργάσαντο· διὸ καὶ μέχρι τῶν νῦν χρό-
 10 νων οἱ τῆς οἰκουμένης σχεδὸν ὅλης ἡγούμενοι
 θαυμάζουσί τε τοὺς ἄνδρας καὶ κατὰ τὰς ἐν τοῖς
 κεραυνοῖς διοσημείας τούτοις ἐξηγηταῖς χροῶνται.
 χώραν δὲ νεμόμενοι πάμπορον, καὶ ταύτην ἐξεργα- 3
 ζόμενοι, καρπῶν ἀφθονίαν ἔχουσιν οὐ μόνον πρὸς
 15 τὴν ἀρκοῦσαν διατροφὴν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀπόλαυ-
 σιν θαυσιλῆ καὶ τρυφῆν ἀνήκουσαν. παρατίθενται
 γὰρ δις τῆς ἡμέρας τραπέζας πολυτελεῖς καὶ τᾶλλα
 τὰ πρὸς τὴν ὑπερβάλλουσαν τρυφὴν οἰκεία, στρω-
 μνὰς μὲν ἀνθεινὰς κατασκευάζοντες, ἐκπωμάτων δ'
 20 ἀργυρῶν παντοδαπῶν πλῆθος καὶ τῶν διακονούν-
 των οἰκετῶν οὐκ ὀλίγον ἀριθμὸν ἡτοιμακότες· καὶ
 τούτων οἱ μὲν εὐπρεπεῖα διαφέροντές εἰσιν, οἱ δ'
 ἐσθλῆσι πολυτελεστέραις ἢ κατὰ δουλικὴν ἀξίαν κε-
 κόσμῃνται. οἰκήσεις τε παντοδαπὰς ἰδιαζούσας ἔχουσι 4
 25 παρ' αὐτοῖς οὐ μόνον οἱ θεράποντες, ἀλλὰ καὶ τῶν
 ἐλευθέρων οἱ πλείους. καθόλου δὲ τὴν μὲν ἐκ πα-

2 τιβένναν D, τὴν βένναν C   περίστοα v.   4 εὐχρηστα
 αὐτ' εὐχρηστίαν παρέχοντα Steph.   5 κάλλιστον CFG   6
 πολυτέλειαν D   15 ἀρκοῦσαν πρὸς τὴν Dind. (cf. II 4, 5.
 59, 1)   19 μὲν] δ' D   24 οἰκήσεις] ἀνέσεις Wurm   25
 μόνον οἱ] μόνοι D   θεράποντες] οἱ ἄρχοντες conicio

λαιῶν χρόνων παρ' αὐτοῖς ξηλουμένην ἀλκὴν ἀπο-
 βεβλήκασιν, ἐν πότοις δὲ καὶ ῥαθυμίαις ἀνάνδροις
 βιοῦντες οὐκ ἀλόγως τὴν τῶν πατέρων δόξαν ἐν
 5 τοῖς πολέμοις ἀποβεβλήκασι. συνεβάλετο δ' αὐτοῖς
 πρὸς τὴν τρυφὴν οὐκ ἐλάχιστον καὶ ἡ τῆς χώρας 5
 ἀρετὴ· πάμπορον γὰρ καὶ παντελῶς εὖγειον νεμό-
 μενοι παντὸς καρποῦ πλήθος ἀποθησαυρίζουσιν.
 καθόλου γὰρ ἡ Τυρρηνία παντελῶς εὖγειος οὖσα
 πεδίοις ἀναπεπταμένοις ἐγκάθεται καὶ βουνοειδέσιν
 ἀναστήμασι τόπων διείληπται γεωργησίμοις· ὕγρὰ 10
 δὲ μετρίως ἐστὶν οὐ μόνον κατὰ τὴν χειμερινὴν
 ὥραν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν τοῦ θερῶς καιρὸν.

- 41 Ἐπεὶ δὲ περὶ τῆς πρὸς ἐσπέραν κεκλιμένης χώ-
 ρας καὶ τῆς πρὸς τὰς ἄρκτους νευενκυίας, ἔτι δὲ
 τῶν κατὰ τὸν ὠκεανὸν νήσων διεξήλθομεν, ἐν μέ- 15
 ρει διέξιμεν περὶ τῶν κατὰ τὴν μεσημβρίαν νήσων
 τῶν ἐν ὠκεανῷ τῆς Ἀραβίας τῆς πρὸς ἀνατολὴν
 κεκλιμένης καὶ προσοριζούσης τῇ καλουμένῃ Κεδρω-
 2 σίᾳ. ἡ μὲν γὰρ χώρα πολλαῖς κώμαις καὶ πόλεσιν
 ἀξιολόγοις κατοικεῖται, καὶ τούτων αἱ μὲν ἐπὶ χωμά- 20
 των ἀξιολόγων κεῖνται, αἱ δ' ἐπὶ γεωλόφων ἢ πε-
 δίων καθίδρυνται· ἔχουσι δ' αὐτῶν αἱ μέγιστα
 βασιλεια κατεσκευασμένα πολυτελῶς, πλήθος οἰκη-
 3 τῶν ἔχοντα καὶ κτήσεις ἱκανάς. πᾶσα δ' αὐτῶν ἡ
 χώρα γέμει θρεμμάτων παντοδαπῶν, καρποφοροῦσα 25
 καὶ νομάς ἀφθόνοους παρεχομένη τοῖς βοσκήμασι·
 ποταμοὶ τε πολλοὶ διαρρέοντες ἐν αὐτῇ πολλὴν ἀρ-

2 ἐν πότοις — ἀποβεβλήκασι om. FM δὲ om. v. 4
 πολεμίους D συνεβάλλετο v. 6 νεμόμενοι] χώραν add.
 CFG 10 τόπων] λόφων Dind. 19 γὰρ om. D 21 ἡ om. C

δεύουσι χώραν, συνεργοῦντες πρὸς τελείαν αὐξησιν
 τῶν καρπῶν. διὸ καὶ τῆς Ἀραβίας ἡ πρωτεύουσα
 364 τῇ ἀρετῇ προσηγορίαν ἔλαβεν οἰκείαν, εὐδαίμων
 ὀνομασθεῖσα. ταύτης δὲ κατὰ τὰς ἐσχατίας τῆς 4
 5 παρῳκῆς ἀντιδιδόσας χώρας κατ' ἀντικρὺ νῆσοι κεῖνται
 πλείους, ὧν τρεῖς εἰσιν ἄξιαί τῆς ἱστορικῆς ἀνα-
 γραφῆς, μία μὲν ἡ προσαγορευομένη Ἰερὰ, καθ'
 ἣν οὐκ ἔξεστι τοὺς τετελευτηκότας θάπτειν, ἑτέρα
 δὲ πλησίον ταύτης, ἀπέχουσα σταδίους ἑπτὰ, εἰς
 10 ἣν κομίζουσι τὰ σώματα τῶν ἀποθανόντων ταφῆς
 ἀξιούντες. ἡ δ' οὖν Ἰερὰ τῶν μὲν ἄλλων καρπῶν
 ἁμοιόρως ἐστί, φέρει δὲ λιβανωτοῦ τοσοῦτο πλήθος,
 ὥστε διαρκεῖν καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην πρὸς τὰς
 τῶν θεῶν τιμὰς· ἔχει δὲ καὶ σμύρνης πλήθος διὰ
 15 φορὸν καὶ τῶν ἄλλων θυμιαμάτων παντοδαπὰς φύ-
 σεις, παρεχομένης πολλὴν εὐωδίαν. ἡ δὲ φύσις 5
 ἐστὶ τοῦ λιβανωτοῦ καὶ ἡ κατασκευὴ τοιαύδε· δέν-
 δρον ἐστὶ τῷ μὲν μεγέθει μικρόν, τῇ δὲ προσόφει
 τῇ ἀκάνθῃ τῇ Αἰγυπτίᾳ τῇ λευκῇ παρεμφερές, τὰ
 20 δὲ φύλλα τοῦ δένδρου ὅμοια τῇ ὀνομαζομένῃ ἰτέα,
 καὶ τὸ ἄνθος ἐπ' αὐτῷ φύεται χρυσοειδές, ὃ δὲ
 λιβανωτὸς γινόμενος ἐξ αὐτοῦ ὀπίζεται ὡς ἂν δά-
 κρυον. τὸ δὲ τῆς σμύρνης δένδρον ὁμοίον ἐστί 6
 τῇ σχίνῳ, τὸ δὲ φύλλον ἔχει λεπτότερον καὶ πυ-
 25 κνότερον. ὀπίζεται δὲ περισκαφεύσης τῆς γῆς ἀπὸ
 τῶν ῥιζῶν, καὶ ὅσα μὲν αὐτῶν ἐν ἀγαθῇ γῇ πέφυ-
 κεν, ἐκ τούτων γίνεται ὅλῃς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἕως
 καὶ θέρους· καὶ ὁ μὲν πυρρὸς ἐαρινὸς ὑπάρχει διὰ

1 συντελοῦντες II 9 ἑπτὰ AD, ὡς ἑπτὰ cet. 13 τὴν
 om. D

τὰς δροσούς, ὁ δὲ λευκὸς θερινὸς ἐστὶ. τοῦ δὲ
 παλιούρου συλλέγουσι τὸν καρπὸν, καὶ χρῶνται
 βρωτοῖς καὶ ποτοῖς καὶ πρὸς τὰς κοιλίας τὰς θεού-
 42 σας φαρμάκῳ. διήρῃται δὲ τοῖς ἐγγωρίοις ἡ χώρα,
 καὶ ταύτης ὁ βασιλεὺς λαμβάνει τὴν κρατίστην, καὶ 5
 τῶν καρπῶν τῶν γινομένων ἐν τῇ νήσῳ δεκάτην
 λαμβάνει. τὸ δὲ πλάτος τῆς νήσου φασὶν εἶναι
 2 σταδίων ὥς διακοσίῳ. κατοικοῦσι δὲ τὴν νήσον
 οἱ καλούμενοι Παργαῖοι, καὶ τὸν τε λιβανωτὸν καὶ
 τὴν σμύρναν κομίζουσιν εἰς τὸ πέραν καὶ πωλοῦσι 10
 τοῖς τῶν Ἀράβων ἐμπόροις, παρ' ὧν ἄλλοι τὰ [τοι-
 αῦτα] φορτία ὠνούμενοι διακομίζουσιν εἰς τὴν Φοι-
 νίκην καὶ Κοίλην Συρίαν, ἔτι δ' Αἴγυπτον, τὸ δὲ
 τελευταῖον ἐκ τούτων τῶν τόπων ἐμποροὶ διακομί-
 3 ζουσιν εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. ἔστι δὲ καὶ ἄλλη 15
 νῆσος μεγάλη, τῆς προειρημένης ἀπέχουσα σταδίους
 τριάκοντα, εἰς τὸ πρὸς ἕω μέρος τοῦ ὠκεανοῦ κει-
 μένη, τῷ μήκει πολλῶν τινῶν σταδίων· ἀπὸ γὰρ
 τοῦ πρὸς ἀνατολὰς ἀνήκοντος ἀκρωτηρίου φασὶ θεω-
 365 ρεῖσθαι τὴν Ἰνδικὴν ἀέριον διὰ τὸ μέγεθος τοῦ 20
 4 διαστήματος. ἔχει δ' ἡ Παργαία κατ' αὐτὴν πολλὰ
 τῆς ἱστορικῆς ἀναγραφῆς ἄξια. κατοικοῦσι δ' αὐ-
 τὴν αὐτόχθονες μὲν οἱ Παργαῖοι λεγόμενοι, ἐπή-
 λυδες δ' Ὀκεανῆται καὶ Ἰνδοὶ καὶ Σκύθαι καὶ Κρη-
 5 τες. πόλις δ' ἔστιν ἀξιόλογος ἐν αὐτῇ, προσαγο- 25
 ρουμένη μὲν Πανάρα, εὐδαιμονία δὲ διαφέρουσα.
 οἱ δὲ ταύτην οἰκοῦντες καλοῦνται μὲν ἰκέται τοῦ
 Διὸς τοῦ Τριφυλίου, μόνοι δ' εἰσὶ τῶν τὴν Παγ-

1 θερινός] χειμερινός CFG 11 τοιαῦτα om. D 21
 καθ' αὐτὴν FG, om. C 28 τριφυλλίου D

χαίαν χώραν οἰκούντων αὐτόνομοι καὶ ἀβασίλευτοι.
 ἄρχοντας δὲ καθιστάσι κατ' ἐνιαυτὸν τρεῖς· οὗτοι
 δὲ θανάτου μὲν οὐκ εἰσὶ κύριοι, τὰ δὲ λοιπὰ πάντα
 διακρίνουσι· καὶ αὐτοὶ δὲ οὗτοι τὰ μέγιστα ἐπὶ τοῦς
 6 ἱερεῖς ἀναφέρουσιν. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς πόλεως ἀπέ- 6
 χει σταδίους ὥς ἐξήκοντα ἱερὸν Διὸς Τριφυλίου,
 κείμενον μὲν ἐν χώρᾳ πεδιάδι, θαυμαζόμενον δὲ
 μάλιστα διὰ τε τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὴν πολυτέλειαν
 τῆς κατασκευῆς καὶ τὴν τῶν τόπων εὐφυΐαν. τὸ 43
 10 μὲν οὖν περὶ τὸ ἱερὸν πεδίου συνηγεφές ἐστι παν-
 τοίοις δένδρεσιν, οὐ μόνον καρποφόροις, ἀλλὰ καὶ
 τοῖς ἄλλοις τοῖς δυναμένοις τέρπειν τὴν ὄρασιν·
 κυπαρίτταν τε γὰρ ἐξαισίῳ τοῖς μεγέθεσι καὶ πλα-
 τάνων καὶ δάφνης καὶ μυρσίνης καταγέμει, πλή-
 15 θοντος τοῦ τόπου ναματιαίων ὑδάτων. πλησίον 2
 γὰρ τοῦ τεμένους ἐκ τῆς γῆς ἐκπίπτει τηλικαύτη
 τὸ μέγεθος πηγὴ γλυκὴς ὕδατος, ὥστε ποταμὸν ἐξ
 αὐτῆς γίνεσθαι πλατόν· ἐκ τούτου δ' εἰς πολλὰ
 μέρη τοῦ ὕδατος διαιρουμένου, καὶ τούτων ἀρδεύ-
 20 ομένων, κατὰ πάντα τὸν τοῦ πεδίου τόπον συν-
 ἀγκειαι δένδρων ὑψηλῶν πεφύκασιν συνεχεῖς, ἐν αἷς
 πλῆθος ἀνδρῶν ἐν τοῖς τοῦ θερούς καιροῖς ἐνδια-
 τρίζει, ὀρνέων τε πλῆθος παντοδαπῶν ἐννεοττεύε-
 ται, ταῖς χρόαις διάφορα καὶ ταῖς μελωδίαις μεγά-
 25 λην παρεχόμενα τέρψιν, κηπεῖαι τε παντοδαπαὶ καὶ
 λειμῶνες πολλοὶ καὶ διάφοροι ταῖς χλόαις καὶ τοῖς

6 τριφυλίου D 8 τε om. D 9 τῆς] τε add. CFG τῆς . .
 εὐφυΐας cod., corr. Reiske 14 μυρσίνης AE, γένεσι add. B,
 ἔρνεσι add. cet. 18 αὐτῆς AE, αὐτοῦ cet. 20 κατὰ
 om. CFG

ἄνθεσιν, ὥστε τῇ θεοπρεπείᾳ τῆς προσόψεως ἄξιον
 3 τῶν ἐγγωρίων θεῶν φαίνεσθαι. ἦν δὲ καὶ τῶν φοι-
 νίκων στελέχη μεγάλα καὶ καρποφόρα διαφερόντως
 καὶ καρύαι πολλαὶ ἀκροδρύων θαψιλεστάτην τοῖς
 ἐγγωρίοις ἀπόλυσιν παρεχόμεναι. χωρὶς δὲ τοῦ- 5
 των ὑπῆρχον ἄμπελοι τε πολλαὶ καὶ παντοδαπαί, αἱ
 πρὸς ὕψος ἀνηγμέναι καὶ διαπεπλεγμέναι ποικίλως
 τὴν πρόσοψιν ἡδεῖαν ἐποιοῦν καὶ τὴν ἀπόλυσιν 366
 44 τῆς ὥρας ἐτοιμοτάτην παρέρχοντο. ὁ δὲ ναὸς ὑπῆρ-
 χεν ἀξιόλογος ἐκ λίθου λευκοῦ, τὸ μῆκος ἔχων δυεῖν 10
 πλέθρων, τὸ δὲ πλάτος ἀνάλογον τῷ μήκει· κίοσι
 δὲ μεγάλοις καὶ παχέσιν ὑπῆρχειστο καὶ γλυφαῖς
 φιλοτέχνους διειλημμένος· ἀγάλματά τε τῶν θεῶν
 ἀξιολογώτατα, τῇ τέχνῃ διάφορα καὶ τοῖς βάρεσι
 2 θαυμαζόμενα. κύκλῳ δὲ τοῦ ναοῦ τὰς οἰκίας εἶχον 15
 οἱ θεραπεύοντες τοὺς θεοὺς ἱερεῖς, δι' ὧν ἅπαντα
 τὰ περὶ τὸ τέμενος διωκεῖτο. ἀπὸ δὲ τοῦ ναοῦ
 δρόμος κατεσκεύαστο, τὸ μὲν μῆκος σταδίων τεττά-
 3 ρων, τὸ δὲ πλάτος πλέθρου. παρὰ δὲ τὴν πλευρὰν
 ἑκατέραν τοῦ δρόμου χαλκεῖα μεγάλα κεῖται, τὰς 20
 βάσεις ἔχοντα τετραγώνους· ἐπ' ἐσχάτῳ δὲ τοῦ δρό-
 μου τὰς πηγὰς ἔχει λάβρως ἐκχεομένας ὁ προειρη-
 μένος ποταμός. ἔστι δὲ τὸ φερόμενον ῥεῦμα τῇ
 λευκότητι καὶ γλυκύντητι διαφέρων, πρὸς τε τὴν τοῦ
 σώματος ὑγίειαν πολλὰ συμβαλλόμενον τοῖς χρω- 25

4 καροῖαι D, κάρνα πολλὰ F   5 παρεχόμενα CD   6 τε
 del. Bek.   αἱ add. Steph.   8 τὴν πρόσοψιν ἡδεῖαν]
 οἰκίαν τὴν πρόσοψιν ABDE, οἰκίας τ. πρ. Wurm   9 ὥρας
 (vel ὀπώρας) Reiske, χώρας cod.   12 ὑπερήρειστο D   13
 φιλοτέχνως Wurm   διειλημμένους F   21 ἐσχάτου E   22
 τὰς om. v.   24 καὶ γλυκύντητι om. D

μένοις· ὀνομάζεται δ' ὁ ποταμὸς οὗτος ἡλίου ὕδαρ.
 περιέχει δὲ τὴν πηγὴν ἑλλην κρητὶς λιθίνη πολυ- 4
 τελής, διατείνουσα παρ' ἑκατέραν πλευρὰν σταδίους
 τέτταρας· ἄχρι δὲ τῆς ἐσχάτης κρηπίδος ὁ τόπος
 5 οὐκ ἔστι βάσιμος ἀνθρώπῳ πλὴν τῶν ἱερέων. τὸ 5
 δ' ὑποκείμενον πεδῖον ἐπὶ σταδίους διακοσίους καθ-
 ιερωμένον ἐστὶ τοῖς θεοῖς, καὶ τὰς ἐξ αὐτοῦ προσ-
 ὁδοὺς εἰς τὰς θυσίας ἀναλίσκουσι. μετὰ δὲ τὸ
 προειρημένον πεδῖον ὕψος ἐστὶν ὑψηλόν, καθιερω-
 10 μένον μὲν θεοῖς, ὀνομαζόμενον δὲ Οὐρανοῦ δίφρος
 καὶ Τριφύλιος Ὀλυμπος. μυθολογοῦσι γὰρ τὸ πα- 6
 λαιὸν Οὐρανὸν βασιλεύοντα τῆς οἰκουμένης προσ-
 ηγῶς ἐνδιατρίβειν ἐν τῷδε τῷ τόπῳ, καὶ ἀπὸ τοῦ
 ἡψους ἐφορᾶν τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὰ κατ' αὐτὸν
 15 ἄστρα, ὕστερον δὲ Τριφύλιον Ὀλυμπον κληθῆναι
 διὰ τὸ τοὺς κατοικοῦντας ὑπάρχειν ἐκ τριῶν ἔθνων·
 ὀνομάζεσθαι δὲ τοὺς μὲν Παγκαίους, τοὺς δ' Ὀκεα-
 νίτας, τοὺς δὲ Δῶρους· οὓς ὕστερον ὑπὸ Ἀμμωνος
 ἐκβληθῆναι. τὸν γὰρ Ἀμμωνά φασι μὴ μόνον φυ- 7
 20 γαδεῦσαι τοῦτο τὸ ἔθνος, ἀλλὰ καὶ τὰς πόλεις αὐ-
 τῶν ἄρδην ἀνελεῖν, καὶ κατασκάψαι τὴν τε Δῶραν
 καὶ Ἀστερουσίαν. θυσίαν τε κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τούτῳ
 τῷ ὕρει ποιεῖν τοὺς ἱερεῖς μετὰ πολλῆς [τῆς] ἀγνείας.
 μετὰ δὲ τὸ ὕρος τοῦτο καὶ κατὰ τὴν ἄλλην Παγγαίῃ- 45
 25 τιν χώραν ὑπάρχειν φασὶ ζῶων παντοδαπῶν πλη-
 θος· ἔχειν γὰρ αὐτὴν ἐλέφαντάς τε πολλοὺς καὶ
 λέοντας καὶ παρθάλεις καὶ δορκάδας καὶ ἄλλα θηρία

11 τριφύλλιος D^a 13 ἐν om. CF 16 ἐκ τ. ἐ. ὑπάρ-
 χειν v. 17 δὲ] γὰρ CFG 18 Δῶρους et 21 Δωίαν ABDE
 23 τῆς om. D 24 παγγαίτην D 27 πλείω θηρία v.

- πλείω διάφορα ταῖς τε προσόψεσι καὶ ταῖς ἀλκαῖς
 2 ~~θανασαταῖοι~~ ἔχει δὲ ἡ νῆσος αὕτη καὶ πόλεις τρεῖς
 ἄξιολόγους, Ἑρακλίαν καὶ Δαλίδαν καὶ Ὠκεανίδα.
 τὴν δὲ χώραν ὅλην εἶναι καρποφόρον, καὶ μάλιστα
 3 οἴνων παντοδαπῶν ἔχειν πλήθος. εἶναι δὲ τοὺς ³⁶⁷
 ἄνδρας πολεμικοὺς καὶ ἔρμασι χρῆσθαι κατὰ τὰς
 μάχας ἀρχαῖκῶς. τὴν δ' ὅλην πολιτείαν ἔχουσι τρι-
 μερῇ, καὶ πρῶτον ὑπάρχει μέρος παρ' αὐτοῖς τὸ
 τῶν ἱερῶν, προσκειμένων αὐτοῖς τῶν τεχνιτῶν,
 δευτέρῃ δὲ μερὶς ὑπάρχει τῶν γεωργῶν, τρίτῃ δὲ ¹⁰
 4 τῶν στρατιωτῶν, προστιθεμένων τῶν νομέων. οἱ
 μὲν οὖν ἱερεῖς τῶν ἀπάντων ἦσαν ἡγεμόνες, τὰς
 τε τῶν ἀμφισβητήσεων κρίσεις ποιούμενοι καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν δημοσίων πραττομένων κύριοι· οἱ δὲ
 γεωργοὶ τὴν γῆν ἐργαζόμενοι τοὺς καρποὺς ἀνα- ¹⁵
 φέρουσιν εἰς τὸ κοινόν, καὶ ὅστις ἂν αὐτῶν δοκῇ
 μάλιστα γεγεωργηκέναι, λαμβάνει γέρας ἐξαίρετον
 ἐν τῇ διαιρέσει τῶν καρπῶν, κριθεὶς ὑπὸ τῶν ἱερῶν
 ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος καὶ οἱ λοιποὶ μέχρι δέκα,
 5 προτροπῆς ἔνεκα τῶν ἄλλων. παραπλησίως δὲ τού- ²⁰
 τοις καὶ οἱ νομεῖς τὰ τε ἱερεῖα καὶ τᾶλλα παρα-
 διδόναι εἰς τὸ δημόσιον, τὰ μὲν ἀριθμῶ, τὰ δὲ
 σταθμῶ, μετὰ πάσης ἀκριβείας. καθόλου γὰρ οὐδὲν
 ἔστιν ἰδίᾳ κτήσασθαι πλὴν οἰκίας καὶ κήπου, πάντα
 δὲ τὰ γεννήματα καὶ τὰς προσόδους οἱ ἱερεῖς παρα- ²⁵
 λαμβάνοντες τὸ ἐπιβάλλον ἑκάστῳ δικαίως ἀπονέ-
 μουσι, τοῖς δ' ἱερεῦσι μόνοις δίδεται διπλάσιον.
 6 χρῶνται δ' ἐσθῆσι μὲν μαλακαῖς διὰ τὸ παρ' αὐτοῖς

3 Ἑρακλίαν ABDE, Ἑρακλίαν F 16 δοκεῖ D 20 τῶν]
 τῶν δ' D δὲ τούτοις om. D 24 ἔστιν] ἔξεστιν γ.

πρόβατα ὑπάρχειν διαφέροντα τῶν ἄλλων διὰ τὴν
 μαλακότητά ^{libtool.com} φοροῦσι· δὲ καὶ κόσμον χρυσοῦν οὐ
 μόνον αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνδρες, περὶ μὲν
 τοὺς τραχήλους ἔχοντες στρεπτοὺς κύκλους, περὶ δὲ
 5 τὰς χεῖρας ψέλια, ἐκ δὲ τῶν ὧτων παραπλησίως
 τοῖς Πέρσαις ἐξηρτημένους κρίκους. ὑποδέσσει δὲ
 κοίλαις χρῶνται καὶ τοῖς χρώμασι πεποικιλμέναις
 περιττότερον. οἱ δὲ στρατιῶται λαμβάνοντες τὰς 46
 μεμερισμένας συντάξεις φυλάττουσι τὴν χώραν, δι-
 10 ειληφότες ὀχυρώμασι καὶ παρεμβολαῖς· ἔστι γάρ τι
 μέρος τῆς χώρας ἔχον ληστήρια θρασέων καὶ παρα-
 νόμων ἀνθρώπων, οἳ τοὺς γεωργοὺς ἐνεδρεύνοντες
 πολεμοῦσι τούτους. αὐτοὶ δ' οἱ ἱερεῖς πολὺ τῶν 2
 ἄλλων ὑπερέχουσι τροφῇ καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν
 15 τῷ βίῳ καθαριότησι καὶ πολυτελείαις· στολὰς μὲν
 γὰρ ἔχουσι λινᾶς, τῇ λεπτότητι καὶ μαλακότητι δια-
 φόρους, ποτὲ δὲ καὶ τὰς ἐκ τῶν μαλακωτάτων ἐρίων
 κατεσκευασμένας ἐσθῆτας φοροῦσι· πρὸς δὲ τούτοις
 μίτρας ἔχουσι χρυσοῦφεις· τὴν δ' ὑπόδεσιν ἔχουσι
 20 σανδάλια ποικίλα φιλοτέχνως εἰργασμένα· χρυσο-
 φοροῦσι δ' ὁμοίως ταῖς γυναιξὶ πλήν τῶν ἐνωτίων.
 προσεδρεύουσι δὲ μάλιστα ταῖς τῶν θεῶν θερα-
 πείαις καὶ τοῖς περὶ τούτων ὕμνοις τε καὶ ἐγκω-
 μίοις, μετ' ᾧδῆς τὰς πράξεις αὐτῶν καὶ τὰς εἰς ἄν-
 25 θρώπους εὐεργεσίας διαπορευόμενοι. μυθολογοῦσι 3
 δ' οἱ ἱερεῖς τὸ γένος αὐτοῖς ἐκ Κρήτης ὑπάρχειν,

1 διὰ om. FG 7 κοίλαις (primo καιναῖς) Wess., κοι-
 ναῖς cod., κομψαῖς Reiske 10 τι] τὸ CFG 11 καὶ παρα-
 νόμων ABDE, om. cet. 14 τροφαῖς D. 16 λεπτότητι
 ABDE, λευκότητι cet. 20 ποικίλα ABDE, om. cet.

ὑπὸ Διὸς ἡγμένους εἰς τὴν Παργαίαν, ὅτε κατ' ἀν- 368
 θρώπους ὦν ἐβασίλευε τῆς οἰκουμένης· καὶ τούτων
 σημεῖα φέρουσι τῆς διαλέκτου, δεικνύντες τὰ πολλὰ
 διαμένειν παρ' αὐτοῖς Κρητικῶς ὀνομαζόμενα· τὴν
 τε πρὸς αὐτοὺς οἰκειότητα καὶ φιλανθρωπίαν ἐκ 5
 προγόνων παρειληφέναι, τῆς φήμης ταύτης τοῖς
 ἐκγόνοις παραδιδομένης ἀεί. ἐδείκνυνον δὲ καὶ ἀνα-
 γραφὰς τούτων, ἃς ἔφασαν τὸν Δία πεποιῆσθαι
 καθ' ὃν καιρὸν ἔτι κατ' ἀνθρώπους ὦν ἰδρύσατο
 4 τὸ ἱερὸν. ἔχει δ' ἡ χώρα μέταλλα θαυσιλῆ χρυσοῦ 10
 τε καὶ ἀργύρου καὶ χαλκοῦ καὶ καττιτέρου καὶ σι-
 δήρου· καὶ τούτων οὐδὲν ἔστιν ἐξενεργεῖν ἐκ τῆς
 νήσου, τοῖς δ' ἱερεῦσιν οὐδ' ἐξελθεῖν τὸ παράπαν
 ἐκ τῆς καθιερωμένης χώρας· τὸν δ' ἐξελθόντα ἐξου-
 5 σίαν ἔχει ὁ περιτυχὼν ἀποκτεῖναι. ἀναθημάτων δὲ 15
 χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ πολλὰ καὶ μεγάλα τοῖς θεοῖς
 ἀνάκειται, σεσσωρευκότος τοῦ χρόνου τὸ πλῆθος
 6 τῶν καθιερωμένων ἀναθημάτων. τὰ τε θυρώματα
 τοῦ ναοῦ θαυμαστὰς ἔχει τὰς κατασκευὰς ἐξ ἀρ-
 γύρου καὶ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος, ἔτι δὲ θύας δε- 20
 δημοιουργημένας. ἡ δὲ κλίνη τοῦ θεοῦ τὸ μὲν μῆ-
 κος ὑπάρχει πηχῶν ἑξ, τὸ δὲ πλάτος τεττάρων,
 χρυσοῦ δ' ὅλη καὶ τῇ κατὰ μέρος ἐργασίᾳ φιλοτέχ-
 7 νως κατασκευασμένη. παραπλήσιος δὲ καὶ ἡ τρά-
 πεζα τοῦ θεοῦ καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῇ λοιπῇ πολυ- 25
 τελείᾳ παράκειται πλησίον τῆς κλίνης. κατὰ μέσην

1 ἀπὸ D^b ἡγούμενον ABDE 3 τὴν διάλεκτον vel
 τὰ τῆς δ. Hertl. 6 τοῖς] ἐν τοῖς ABDE 10 θαυσιλῆ et
 11 καὶ κασσιτέρου ABDE, om. cet. 12 οὐδὲν ἐξεστίν C,
 οὐκ ἔστιν FG 15 ἔχειν D, εἶχεν F 20 θύους FG, θυοῦς
 C 22 ἑξ] ἐπτά FG 24 παραπλησίως cod., corr. Eich.

δὲ τὴν κλίνην ἔστηκε στήλῃ χρυσῇ μεγάλῃ, γράμματα ἔχουσα τὰ παρ' Αἰγυπτίοις ἱερὰ καλούμενα, δι' ὧν ἦσαν αἱ πράξεις Οὐρανοῦ τε καὶ Διὸς ἀναγεγραμμέναι, καὶ μετὰ ταύτας αἱ Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος ὑφ' Ἑρμοῦ προσαναγεγραμμέναι. περὶ μὲν οὖν τῶν κατ' ἀντικρὺ τῆς Ἀραβίας ἐν ὠκεανῷ νήσων ἀρκεσθῆσόμεθα τοῖς ῥηθείσι.

Περὶ δὲ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ Αἶγατον ⁴⁷ πέλαγος κειμένων νῦν διέξιμεν, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς Σαμοθράκης ποιησάμενοι. ταύτην γὰρ τὴν νῆσον ἔνιοι μὲν φασι τὸ παλαιὸν Σάμον ὀνομασθῆναι, τῆς δὲ νῦν Σάμου κτισθείσης διὰ τὴν ὁμωνυμίαν ἀπὸ τῆς παρακειμένης τῇ παλαιᾷ Σάμῳ Θράκης Σαμοθράκην ὀνομασθῆναι. ᾤκησαν δ' αὐτὴν ἀν- ² τόχθονες ἄνθρωποι· διὸ καὶ περὶ τῶν πρώτων γενομένων παρ' αὐτοῖς ἀνθρώπων καὶ ἡγεμόνων οὐδείς παραδέδοται λόγος. ἔνιοι δέ φασι τὸ παλαιὸν ³⁶⁹ Σαόννησον καλουμένην διὰ τοὺς ἀποικισθέντας ἔκ τε Σάμου καὶ Θράκης Σαμοθράκην ὀνομασθῆναι. ²⁰ ἐσχήρασι δὲ παλαιὰν ἰδίαν διάλεκτον οἱ αὐτόχθονες, ³ ἧς πολλὰ ἐν ταῖς θυσίαις μέχρι τοῦ νῦν τηρεῖται. οἱ δὲ Σαμόθρακες ἱστοροῦσι πρὸ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις γενομένων κατακλυσμῶν ἔτερον ἐκεῖ μέγαν γενέσθαι, τὸ μὲν πρῶτον τοῦ περὶ τὰς Κυ- ²⁵ ανέας στόματος ῥαγέντος, μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ Ἑλλησπόντου. τὸ γὰρ ἐν τῷ Πόντῳ πέλαγος λίμνης ⁴ ἔχον τάξιν μέχρι τοσούτου πεπληρωθῆναι διὰ τῶν

1 δὲ μέσην ν. 18 παλαιοὶ σαμοθράκης σαμοθράκην D
18 σαμόννησον D, Σάμον νῆσον FG 20 παλαιὸν Reiske
27 τοσούτου ABDE, τούτου cet.

εἰσρεόντων ποταμῶν, μέχρι οὗτου διὰ τὸ πλῆθος
 παρεκχυθέν· τὸ ρεύμα λάβρως ἐξέπεσεν εἰς τὸν Ἑλ-
 λήσποντον καὶ πολλὴν μὲν τῆς Ἀσίας τῆς παρὰ
 θάλατταν ἐπέκλυσεν, οὐκ ὀλίγην δὲ καὶ τῆς ἐπι-
 πέδου γῆς ἐν τῇ Σαμοθράκῃ θάλατταν ἐποίησε· καὶ 5
 διὰ τοῦτ' ἐν τοῖς μεταγενεστέροις καιροῖς ἐνίους
 τῶν ἁλίων ἀνεσπακέναι τοῖς δικτύοις λίθινα κιο-
 5 νόκρανα, ὥς καὶ πόλεων κατακεκλυσμένων. τοὺς
 δὲ περιληφθέντας προσαναδραμεῖν εἰς τοὺς ὑψη-
 λοτέρους τῆς νήσου τόπους· τῆς δὲ θαλάττης ἀνα- 10
 βαινουσῆς ἀεὶ μᾶλλον, εὗξασθαι τοῖς θεοῖς τοὺς
 ἐγγωρίους, καὶ διασωθέντας κύκλῳ περὶ ὅλην τὴν
 νῆσον ὄρους θέσθαι τῆς σωτηρίας, καὶ βωμοὺς
 ἰδρύσασθαι, ἐφ' ὧν μέχρι τοῦ νῦν θύειν· ὥστ' εἴ-
 ναι φανερόν ὅτι πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ κατόικουν 15
 48 τὴν Σαμοθράκην. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν κατὰ τὴν
 νῆσον Σάωνα, γενόμενον, ὥς μὲν τινὲς φασιν, ἐκ
 Διὸς καὶ Νύμφης, ὥς δέ τινες, ἐξ Ἑρμοῦ καὶ Ῥή-
 νης, συναγαγεῖν τοὺς λαοὺς σποράδην οἰκοῦντας,
 καὶ νόμους θέμενον αὐτὸν μὲν ἀπὸ τῆς νήσου Σά- 20
 ωνα κληθῆναι, τὸ δὲ πλῆθος εἰς πέντε φυλὰς δια-
 νείμαντα τῶν ἰδίων υἱῶν ἐπωνύμους αὐτὰς ποιῆσαι.
 2 οὕτω δ' αὐτῶν πολιτενομένων λέγουσι παρ' αὐτοῖς
 τοὺς ἐκ Διὸς καὶ μιᾶς τῶν Ἀτλαντίδων Ἥλεκτρας
 γενέσθαι Δάρδανόν τε καὶ Ἰασίωνα καὶ Ἀρμονίαν. 25
 3 ὧν τὸν μὲν Δάρδανον μεγαλεπίβολον γενόμενον,

1 ἐκρεόντων D   5 γῆς] τῆς D   9 περιληφθέντας
 CFG   15 τοῦ] τοῦ νῦν CFG   16 τῶν κατὰ ABDE, τὸν
 περὶ cet.   17 σαωνον DC   20 νόμον CFG   Σάωνα
 CFG   22 αὐτοὺς D   24 τοὺς om. AE

καὶ πρῶτον εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ σχεδίας διαπεραιω-
 θέντα, τὸ μὲν πρῶτον κτίσαι Λάρδανον πόλιν καὶ
 τὸ βασιλείου τὸ περὶ τὴν ὕστερον κληθεῖσαν Τροίαν
 συστήσασθαι καὶ τοὺς λαοὺς ἀφ' ἑαυτοῦ Λαρδά-
 5 νους ὀνομάσαι. ἐπάρξαι δ' αὐτόν φρασι καὶ πολ-
 λῶν ἔθνων κατὰ τὴν Ἀσίαν, καὶ τοὺς ὑπὲρ Θρά-
 370 κης Λαρδάνους κατοικίσαι. τὸν δὲ Δία βουληθέντα 4
 καὶ τὸν ἕτερον τῶν υἱῶν τιμῆς τυχεῖν, παραδείξαι
 αὐτῷ τὴν τῶν μυστηρίων τελετήν, πάλαι μὲν οὖ-
 10 σαν ἐν τῷ νήσῳ, τότε δέ πως παραδοθεῖσαν, ὧν
 οὐ θέμις ἀκούσαι πλήν τῶν μεμνημένων. δοκεῖ δ'
 οὗτος πρῶτος ξένους μυῆσαι καὶ τὴν τελετὴν διὰ
 τοῦτο ἔνδοξον ποιῆσαι. μετὰ δὲ ταῦτα Κάδμον τὸν 5
 Ἀργήνορος κατὰ ζήτησιν τῆς Εὐρώπης ἀφικέσθαι
 15 πρὸς αὐτούς, καὶ τῆς τελετῆς μετασχόντα γῆμαι τὴν
 ἀδελφὴν τοῦ Ἰασίωνος Ἀρμονίαν, οὐ καθάπερ Ἑλλη-
 νες μυθολογοῦσι, τὴν Ἄρεος. τὸν δὲ γάμον τοῦτον 49
 πρῶτον δαΐσαι θεοὺς, καὶ Διμήτραν μὲν Ἰασίωνος
 ἐρασθεῖσαν τὸν καρπὸν τοῦ σίτου δωρήσασθαι, Ἐρ-
 20 μὴν δὲ λύραν, Ἀθηνᾶν δὲ τὸν διαβεβοημένον ὄρ-
 μον καὶ πέπλον καὶ αὐλούς, Ἡλέκτραν δὲ τὰ τῆς
 μεγάλης καλουμένης μητρὸς τῶν θεῶν ἱερὰ μετὰ
 κυμβάλων καὶ τυμπάνων καὶ τῶν ὀργιαζόντων· καὶ
 Ἀπόλλωνα μὲν κιθαρίσαι, τὰς δὲ Μούσας αὐλῆσαι,
 25 τοὺς δ' ἄλλους θεοὺς εὐφημοῦντας συνανέξῃσαι τὸν
 γάμον. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν μὲν Κάδμον κατὰ τὸν 2

1 εἰς] μὲν εἰς D   2 πόλιν Λάρδανον v.   5 καὶ om.
 CFG   10 παραλυθεῖσαν conl. Dind.   16 τοῦ om. v.   22
 τῶν om. D   25 εὐφημοῦντας συνανέξῃσαι ABDE, συννε-
 φημοῦντας ἀνέξῃσαι cet.   26 μὲν om. D

παραδεδομένον χρησμὸν κτίσαι Θήβας τὰς ἐν Βοιω-
 τῷ φασί, τὸν δ' Ἰασίωνα γήμαντα Κυβέλην γεννήσαι
 Κορύβαντα. Ἰασίωνος δὲ εἰς θεοὺς μεταστάντος,
 Δάρδανον καὶ Κυβέλην καὶ Κορύβαντα μετακομί-
 σαι εἰς τὴν Ἀσίαν τὰ τῆς μητρὸς τῶν θεῶν ἱερὰ 5
 3 καὶ συναπᾶραι εἰς Φρυγίαν. καὶ τὴν μὲν Κυβέλην
 Ὀλύμπῳ τῷ πρώτῳ συνοικήσασαν γεννήσαι Ἀλκὴν,
 καὶ τὴν θεὰν Κυβέλην ἀφ' ἑαυτῆς ὀνομάσαι· τὸν
 δὲ Κορύβαντα τοὺς ἐπὶ τοῖς τῆς μητρὸς ἱεροῖς ἐν-
 θουσιάζαντας ἀφ' ἑαυτοῦ Κορύβαντας προσαγορευ- 10
 4 σαι, γῆμαι δὲ Θήβην τὴν Κίλικος θυγατέρα. ὁμοίως
 δὲ τοὺς αὐλοὺς εἰς Φρυγίαν ἐντεῦθεν μετενεχθῆναι,
 καὶ τὴν λύραν τὴν Ἑρμοῦ εἰς Λυρνησσόν, ἣν Ἀχιλ-
 λέα ὕστερον ἐκπορθήσαντα λαβεῖν. ἐξ Ἰασίωνος δὲ
 καὶ Δήμητρος Πλοῦτον γενέσθαι φασὶν οἱ μῦθοι, 15
 τὸ δ' ἀληθές, τὸν τοῦ σίτου πλοῦτον, δωρηθέντα
 ἐν τῷ τῆς Ἀρμονίας γάμῳ διὰ τὴν συνουσίαν τοῦ
 5 Ἰασίωνος. καὶ τὰ μὲν κατὰ μέρος τῆς τελετῆς ἐν
 ἀπορρήτοις τηρούμενα μόνοις παραδίδονται τοῖς μυ-
 ηθεῖσι· διαβεβόηται δ' ἡ τούτων τῶν θεῶν ἐπιφά- 20
 νεια καὶ παράδοξος ἐν τοῖς κινδύνοις βοήθεια τοῖς
 6 ἐπικαλεσαμένοις τῶν μυηθέντων. γίνεσθαι δὲ φασί
 καὶ εὐσεβεστέρους καὶ δικαιότερους καὶ κατὰ πᾶν
 βελτίονας ἑαυτῶν τοὺς τῶν μυστηρίων κοινωνή-
 σαντας. διὸ καὶ τῶν ἀρχαίων ἡρώων τε καὶ ἡμι- 25
 θεῶν τοὺς ἐπιφανεστάτους πεφιλοτιμῆσθαι μεταλα-

2 φασί, τὸν δ' AD, τὸν δ' E, φασί δὲ τὸν cet. 3
 Κορύβαντα AE, Κορύβαντας cet. 7 τὸ πρῶτον AE 14
 Ἰάσωνος D 16 δωρηθῆναι Rhod.; at cf. c. 67, 2 18 μὲν
 om. CFG 19 παραδιδόναι CFG

371 βεῖν τῆς τελετῆς· καὶ γὰρ Ἰάσωνα καὶ Διοσκόρους,
 ἐτι δ' Ἡρακλέα καὶ Ὀρφέα, μνηθέντας ἐπιτυχεῖν ἐν
 ἀπάσαις ταῖς στρατείαις διὰ τὴν τῶν θεῶν τούτων
 ἐπιφάνειαν.

- 5 Ἐπεὶ δὲ περὶ τῆς Σαμοθράκης διήλθομεν, ἀκο- 50
 λούθως καὶ περὶ τῆς Νάξου διέξιμεν. αὕτη γὰρ ἡ
 νῆσος τὸ μὲν πρῶτον προσηγορεύετο Στρογγύλη,
 ᾤκησαν δ' αὐτὴν πρῶτοι Θοῤῃες διὰ τινὰς τοιαύ-
 τας αἰτίας. μυθολογοῦνται Βορέου γενέσθαι παῖδες 2
 10 Βούτης καὶ Λυκοῦργος οὐχ ὁμομήτριοι· τὸν δὲ Βού-
 την ὄντα νεώτερον ἐπιβουλεύσαι τὰδελφῷ, καὶ κα-
 ταφανῇ γενόμενον ἕτερον μὲν μηδὲν παθεῖν ὑπὸ τοῦ
 Λυκοῦργου, πρόσταγμα δὲ λαβεῖν ὅπως μετὰ τῶν
 συνεπιβουλεύσαντων λαβὼν πλοῖα ζητῇ χώραν ἐτέ-
 15 ραν εἰς κατοίκησιν. διόπερ τὸν Βούτην μετὰ τῶν 3
 συνεγκαλούμενων Θοῤῃων ἐκπλεύσαντα καὶ διὰ τῶν
 Κυκλάδων νήσων κομιζόμενον κατασχεῖν τὴν Στρογ-
 γύλην νῆσον, καὶ ἐν ταύτῃ κατοικοῦντα λῆξεσθαι
 πολλοὺς τῶν παραπλεόντων. σπανίζοντας δὲ γυ-
 20 ναικῶν περιπλέοντας ἀρπάζειν ἀπὸ τῆς χώρας γυ-
 ναῖκας. τῶν μὲν οὖν Κυκλάδων νήσων αἱ μὲν 4
 ὀλοσχερῶς ἔρημοι ὑπῆρχον, αἱ δ' ὀλίγοις οἰκούμε-
 ναι· διόπερ πορρωτέρω πλευσάντων αὐτῶν, καὶ
 ἀπὸ μὲν τῆς Εὐβοίας ἀποκρουσθέντων, τῇ δὲ Θετ-
 25 ταλίᾳ προσενεχθέντων, οἱ περὶ τὸν Βούτην ἀπο-
 βάντες ἐπὶ τὴν χώραν περιέτυχον ταῖς Διονύσου
 τροφοῖς περὶ τὸ καλούμενον Δρίος τῷ θεῷ ὀργια-
 ζούσαις ἐν τῇ Φθιώτιδι Ἀχαΐᾳ. ὀρμησάντων δὲ τῶν 5

1 Ἰάσωνα D   3 πάσαις v.   13 Λυκοῦργου ABDE,
 πατρός cet.   16 ἐκπλεύσαντα ABDE, συνεκπλεύσαντα cet.

περὶ τὸν Βούτην, αἱ μὲν ἄλλαι θίψασαι τὰ ἱερὰ
 εἰς θάλατταν ἔφυγον, αἱ δ' εἰς ὕψος τὸ καλούμε-
 νον Δρίος· Κορωνίδα δ' ἀρπαγείσαν συναναγα-
 σθῆναι τῷ Βούτῃ συνοικῆσαι. ἐπὶ δὲ τῇ ἀρπαγῇ
 καὶ τῇ ὕψει χαλεπῶς φέρουσαν ἐπικαλέσασθαι τὸν
 Διόνυσον βοηθῆσαι αὐτῇ. τὸν δὲ μανίαν ἐμβαλεῖν
 τῷ Βούτῃ, καὶ διὰ τοῦτο παρακόψαντα θῖψαι ἑαυ-
 τὸν εἰς τι φρέαρ καὶ τελευτῆσαι. οἱ δ' ἄλλοι Θοῤ-
 κες ἐτέρας τινὰς γυναῖκας ἤρπασαν, ἐπιφανεστάτας
 δὲ τήν τε Ἀλωέως γυναῖκα Ἰφιμέδειαν καὶ τὴν θυ-
 γατέρα αὐτῆς Παγκράτιν· λαβόντες δ' αὐτὰς ἀπέ-
 πλευσαν εἰς τὴν Στρογγύλην. οἱ δὲ Θοῤκες ἀντὶ
 τοῦ Βούτου κατέστησαν βασιλεία τῆς νήσου Ἀγασ-
 σαμενόν, καὶ τὴν Ἀλωέως θυγατέρα Παγκράτιν
 κάλλει διαφέρουσαν συνώμισαν αὐτῷ· πρὶ γὰρ τῆς
 τούτου αἰρέσεως οἱ ἐπιφανέστατοι τῶν ἡγεμόνων
 Σικελὸς καὶ Ἐκῆτορος ὑπὲρ τῆς Παγκράτιδος ἐρί-
 σαντες ἀλλήλους ἀνείλον. ὁ δὲ Ἀγασσαμενὸς ὕπαρ-
 χον ἓνα τῶν φίλων καταστήσας συνώμισεν αὐτῷ
 τὴν Ἰφιμέδειαν. ὁ δ' Ἀλωεύς ἐπὶ ζήτησιν τῆς τε
 γυναικὸς καὶ τῆς θυγατρὸς ἐξέπεμψε τοὺς υἱοὺς
 Ὡτον καὶ Ἐφιάλτην· οἱ πλεύσαντες εἰς τὴν Στρογ-
 γύλην μάχῃ τε ἐνίκησαν τοὺς Θοῤκας καὶ τὴν
 πόλιν ἐξεπολιόρκησαν. εἴτα ἡ μὲν Παγκράτις ἐτε-
 λεύτησεν, οἱ δὲ περὶ τὸν Ὡτον καὶ Ἐφιάλτην ἐπε-
 βάλουντο κατοικεῖν ἐν τῇ νήσῳ καὶ ἄρχειν τῶν

1 ἱερὰ cod., corr. Hert. 4 Βούτῃ CFG 5 τῇ om. v.
 7 Βούτῃ D¹CFG 9 τινὰς om. D 13 Βούτῃ CFG ἀγασ-
 σάμενον D (= v. 18); Κασσαμενός Parthen. Erot. 19, qui
 etiam Σκέλλης pro Σικελός (v. 17) 20 εἰς ἐπιζήτησιν D
 τε τῆς CFG

Θρακῶν· μετωνόμασαν δὲ καὶ τὴν νῆσον Δίαν.
 ὕστερον δὲ στασιάζσαντες πρὸς ἀλλήλους καὶ μάχην
 συνάψαντες τῶν τε ἑλλων πολλοὺς ἀπέκτειναν καὶ
 ἀλλήλους ἀνείλον, ὑπὸ δὲ τῶν ἐγχωρίων εἰς τὸν
 5 λοιπὸν χρόνον ὥς ἥρωες ἐτιμήθησαν. οἱ μὲν οὖν 3
 Θραῖκες ἐνταῦθα κατοικήσαντες ἔτη πλείω τῶν δια-
 κοσίων ἐξέπεσον ἀνγμῶν γενομένων ἐκ τῆς νήσου.
 μετὰ δὲ ταῦτα Κᾶρες ἐκ τῆς νῦν καλουμένης Λα-
 τμίας μεταναστάντες ᾤκησαν τὴν νῆσον· ὧν βασι-
 10 λεύσας Νάξος ὁ Πολέμωνος ἀντὶ Δίας Νάξον ἀφ'
 ἑαυτοῦ προσηγόρευσε. ἐγένετο δ' ἀνὴρ ἀγαθὸς
 καὶ ἐπιφανὴς ὁ Νάξος, καὶ ἀπέλιπεν υἱὸν Λεύκιπ-
 πον· οὗ γενόμενος υἱὸς Σμέρδιος ἐβασίλευσε τῆς
 νήσου. ἐπὶ δὲ τούτου Θησεὺς ἐκ Κρήτης ἀναπλέων 4
 15 μετὰ τῆς Ἀριάδνης ἐπεξενώθη τοῖς ἐν τῇ νήσῳ· καὶ
 κατὰ τὸν ὕπνον ἰδὼν τὸν Διόνυσον ἀπειλοῦντα
 αὐτῷ, εἰ μὴ ἀπολείψει τὴν Ἀριάδνην αὐτῷ, φοβη-
 θεὶς κατέλιπε καὶ ἐξέπλευσε. Διόνυσος δὲ νυκτὸς
 ἀπήγαγε τὴν Ἀριάδνην εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον
 20 Ὄριος· καὶ ἐν ἀρχῇ μὲν ἠφανίσθη ὁ θεός, μετὰ δὲ
 ταῦτα καὶ ἡ Ἀριάδνη ἄφαντος ἐγενήθη. μυθολο- 52
 γοῦσι δὲ Νάξιοι περὶ τοῦ θεοῦ τούτου, φάσκοντες
 παρ' αὐτοῖς τραφῆναι [τὸν θεόν], καὶ διὰ τοῦτο τὴν
 νῆσον αὐτῷ γεγονέναι προσφιλεστάτην καὶ ὑπό τι-
 25 ων Διονυσιάδα καλεῖσθαι. τὸν γὰρ Δία κατὰ τὸν 2
 παραδεδομένον μῦθον, τότε κεραυνωθείσης Σεμέ-

4 *ὑπὸ δὲ] ὑπὸ τε AD, καὶ ὑπὸ cet. 8 Λαμίας C
 Λαμίας cet., corr. Palmerius 14 δὲ om. D ἀποπλέων V.
 17 ἀπολείπει D αὐτοῦ CFG 20 ὄριος D(ABE), Ὄριος
 cet. 21 ἐγένετο FG 23 τὸν θεόν om. ADE

- λης πρὸ τοῦ τεκεῖν, τὸ βρέφος λαβόντα καὶ ἐρρά-
 ψαντα εἰς τὸν μηρόν, ὥς ὁ τέλειος τῆς γενέσεως
 χρόνος ἦλθε, βουλόμενον λαθεῖν τὴν Ἥραν, ἐξελεῖν
 τὸ βρέφος ἐν τῇ νῦν Νάξῳ, καὶ δοῦναι τρέφειν
 ταῖς ἐγγχωρίοις Νύμφαις Φιλίᾳ καὶ Κορωνίδι καὶ ⁵
 Κλειδίῃ· κεραυνῶσαι δὲ τὴν Σεμέλην πρὸ τοῦ τε-
 κεῖν, ὅπως μὴ ἐκ θνητῆς, ἀλλ' ἐκ δυεῖν ἀθανάτων ³⁷³
 3 ὑπάρξας εὐθὺς ἐκ γενετῆς ἀθάνατος ᾗ. διὰ δὲ
 τὴν εἰς τὸν Διόνυσον εὐεργεσίαν ἐν τῇ τροφῇ τὰς
 χάριτας ἀπολαβεῖν τοὺς ἐγγχωρίους· ἐπιδοῦναι γὰρ ¹⁰
 τὴν νῆσον εἰς εὐδαιμονίαν, καὶ ναυτικὰς τε δυνάμεις
 ἀξιολόγους συστήσασθαι καὶ ἀπὸ Ξέρξου πρῶτους
 ἀποστάντας ἀπὸ τοῦ ναυτικοῦ συγκαταναυμαχῆσαι
 τὸν βάρβαρον, καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖς παρατάξεως
 οὐκ ἀσήμως μετασχεῖν. εἶναι δὲ καὶ περὶ τὴν ¹⁵
 οἴνου ιδιότητα διάφορόν τι παρ' αὐτοῖς καὶ μνηῦον
 τὴν τοῦ θεοῦ πρὸς τὴν νῆσον οἰκειότητα.
- 53 Τὴν δὲ νῆσον τὴν Σύμην ὀνομαζομένην, τὸ πα-
 λαιὸν ἔρημον οὖσαν, πρῶτοι κατῴκησαν οἱ μετὰ
 Τρῖοπος ἀφικόμενοι, ὧν ἡγεῖτο Χθόνιος ὁ Ποσειδῶ- ²⁰
 νος καὶ Σύμης, ἀφ' ἧς ἡ νῆσος ἔτυχε ταύτης τῆς
 2 προσηγορίας. ὕστερον δ' αὐτῆς ἐβασίλευσε Νιρεὺς
 ὁ Χαρόπου καὶ Ἀγλαίας, κάλλει διαφέρων, ὃς καὶ
 ἐπὶ Τροίαν μετ' Ἀγαμέμνονος ἐστράτευσε, τῆς τε
 νήσου δυναστεύων καὶ τῆς Κνιδίας μέρους κυρι- ²⁵
 εῦων. μετὰ δὲ τοὺς Τρωικοὺς χρόνους κατέσχον
 τὴν νῆσον Κᾶρες, καθ' ὃν καιρὸν ἐθαλαττοκράτοιν.
 ὕστερον δ' αὐχμῶν γενομένων ἐφυγον ἐκ τῆς νή-
- ⁵ φυλία καὶ κορωνεία καὶ κλειδίει D   6 Κλειδί G
 13 ἀπὸ] ἐκ Π

σου, καὶ κατῴκησαν τὸ καλούμενον Οὐράνιον. ἡ δὲ 3
 Σύμη διέμεινεν ἔρημος, ἕως ὃ στόλος ὁ Λακεδαι-
 μονίων καὶ Ἀργείων παρέβαλεν εἰς τούτους τοὺς
 τόπους· ἔπειτα κατῴκισθη πάλιν τὸνδε τὸν τρόπον.
 5 τῶν μετὰ Ἰππότου τις μετασχὼν τῆς ἀποικίας, ὄνομα 4
 Ναῦσος, ἀναλαβὼν τοὺς καθυστερήσαντας τῆς κλη-
 ροδοσίας, ἔρημον οὖσαν τὴν Σύμην κατῴκησε καὶ
 τισιν ἑτέροις ὕστερον καταπλεύσασιν, ὧν ἦν Ξοῦ-
 θος ἡγεμὼν, μεταδοὺς τῆς πολιτείας καὶ χώρας κοινῇ
 10 τὴν νῆσον κατῴκησε. φασὶ δὲ τῆς ἀποικίας ταύτης
 μετασχεῖν τοὺς τε Κνιδίους καὶ Ῥοδίους.

Κάλυδναν δὲ καὶ Νίσυρον τὸ μὲν ἀρχαῖον Kā-54
 ρες κατῴκησαν, μετὰ δὲ ταῦτα Θετταλὸς ὁ Ἡρακλέους
 ἀμφοτέρως τὰς νήσους κατεκτήσατο. διόπερ Ἄντι-
 15 φός τε καὶ Φείδιππος οἱ Κῶν βασιλεῖς στρατεύ-
 οντες εἰς Ἴλιον ἤρχον τῶν πλεόντων ἐκ τῶν προ-
 ειρημένων νήσων. κατὰ δὲ τὸν ἐκ Τροίας ἀπόπλουν 2
 τέτταρες τῶν Ἀγαμέμνονος νεῶν ἐξέπεσον περὶ Κά-
 λυδναν, καὶ τοῖς ἐργωρίοις καταμιγνέτες κατῴκη-
 30 σαν. οἱ δὲ τὴν Νίσυρον τὸ παλαιὸν οἰκήσαντες ὑπὸ 3
 374 σεισμῶν διεφθάρησαν· ὕστερον δὲ Κῶοι, καθάπερ
 τὴν Κάλυδναν, ταύτην κατῴκησαν· μετὰ δὲ ταῦτα
 φθορᾶς ἀνθρώπων ἐν τῇ νήσῳ γενομένης οἱ Ῥόδιοι
 ἐποίκους εἰς αὐτὴν ἀπέστειλαν. τὴν δὲ Κάρπαθον 4
 25 πρῶτοι μὲν ὤκησαν τῶν μετὰ Μίνω τινὲς συστρα-
 τευσαμένων, καθ' ὃν χρόνον ἐθαλαττοκράτησε πρῶ-
 τος τῶν Ἑλλήνων· ὕστερον δὲ πολλαῖς γενεαῖς Ἰοκλὸς

7 τὴν] νῆσον add. CFG 15 Φείδιππος AE (Hom. B
 678), Φίλιππος cet. 16 ὑπῆρχον CFG 21 ἐφθάρησαν
 CFG ὕστερον — κατῴκησαν om. ADE 24 ἀποίκους C
 ἐστείλαν v.

ὁ Δημολέοντος, Ἀργεῖος ὦν τὸ γένος, κατὰ τι λό-
γιον ἀποικίαν ἀπέστειλεν εἰς τὴν Κάρπαθον.

- 55 Τὴν δὲ νῆσον τὴν ὀνομαζομένην Ῥόδον πρῶτοι
κατῴκησαν οἱ προσαγορευόμενοι Τελχῖνες· οὗτοι δ'
ἦσαν υἱοὶ μὲν Θαλάττης, ὥς ὁ μῦθος παραδέδωκε,⁶
μυθολογοῦνται δὲ μετὰ Καφείρας τῆς Ὠκεανοῦ
θυγατρὸς ἐκθρέψαι Ποσειδῶνα, Ῥέας αὐτοῖς παρα-
2 καταθεμένης τὸ βρέφος. γενέσθαι δ' αὐτοὺς καὶ
τεχνῶν τινων εὐρετὰς καὶ ἄλλων τῶν χρησίμων
εἰς τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων εἰσηγητάς. ἀγάλματά⁹
τε θεῶν πρῶτοι κατασκευάσαι λέγονται, καὶ τινα
τῶν ἀρχαίων ἀφιδρυμάτων ἀπ' ἐκείνων ἐπωνομά-
σθαι· παρὰ μὲν γὰρ Αἰνιδίοις Ἀπόλλωνα Τελχίνιον
προσαγορευθῆναι, παρὰ δὲ Ἰαλυσίοις Ἥραν καὶ
Νύμφας Τελχινίας, παρὰ δὲ Καμειρεῦσιν Ἥραν Τελ-
3 χινίαν. λέγονται δ' οὗτοι καὶ ρόητες γεγονέναι καὶ
παράγειν ὅτε βούλονται νέφη τε καὶ ὕμβρους καὶ
χαλάζας, ὁμοίως δὲ καὶ χιόνα ἐφέλκεσθαι· ταῦτα
δὲ καθάπερ καὶ τοὺς μάγους ποιεῖν ἱστοροῦσιν.
ἀλλάττεσθαι δὲ καὶ τὰς ἰδίας μορφάς, καὶ εἶναι φθο-
4 νεροὺς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν τεχνῶν. Ποσειδῶνα
δὲ ἀνδρωθέντα ἐρασθῆναι Ἀλίας τῆς τῶν Τελχίνων
ἀδελφῆς, καὶ μιχθέντα [ταύτῃ] γεννησθαι παῖδας ἕξ
μὲν ἄρρενας, μίαν δὲ θυγατέρα Ῥόδον, ἀφ' ἧς τὴν
5 νῆσον ὀνομασθῆναι. γενέσθαι δὲ κατὰ τὸν καιρὸν²⁵

6 καφείρας ABDE, Καμείρας Lobeck, Καβείρας Gelzer
9 ἄλλων] ἄλλα AE χρησίμων εἰς τὸν βίον ADE, εἰς τ. β.
χρησίμων cet. 10 τοῖς ἀνθρώποις FG (c. 73, 7) *εἰση-
γητάς] εἰσηγήσασθαι cod. 13 γὰρ om. D 15 καμειρεῦ-
σιν D 20 ἀλλάττειν CFG 22 Ἀλίας post ἀδελφῆς v.
23 ταύτῃ om. ABDE 25 ὀνομάσθαι C

τοῦτον ἐν τοῖς πρὸς ἑω μέρεσι τῆς νήσου τοὺς κλη-
 θέντας γίγαντας δὲ οὐδὲ καὶ Ζεὺς λέγεται καταπε-
 πολεμηκῶς Τιτᾶνας ἐρασθῆναι μιᾷς τῶν νυμφῶν
 Ἰμαλίας ὀνομαζομένης, καὶ τρεῖς ἔξ αὐτῆς τεκνῶσαι
 5 παῖδας, Σπαρταῖον, Κρόνιον, Κῦτον. κατὰ δὲ τὴν 6
 τούτων ἡλικίαν φασὶν Ἀφροδίτην ἐκ Κυθήρων κο-
 μιζομένην εἰς Κύπρον καὶ προσορμιζομένην τῇ νήσῳ
 κωλυθῆναι ὑπὸ τῶν Ποσειδῶνος υἱῶν, ὄντων ὑπερη-
 φάνων καὶ ὑβριστῶν· τῆς δὲ θεοῦ διὰ τὴν ὀργὴν
 10 ἐμβαλούσης αὐτοῖς μανίαν, μιγῆναι αὐτοὺς βίᾳ τῇ
 μητρὶ καὶ πολλὰ κακὰ δοῦναι τοὺς ἐγχωρίους. Πο- 7
 σειδῶνα δὲ τὸ γεγονὸς αἰσθόμενον τοὺς υἱοὺς κρύ-
 ψαι κατὰ γῆς διὰ τὴν πεπραγμένην αἰσχύνην, οὗς
 375 κληθῆναι προσηφῶους δαίμονας· Ἄλλαν δὲ ῥίψασαν
 15 ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλατταν Λευκοθέαν ὀνομασθῆναι
 καὶ τιμῆς ἀθανάτου τυχεῖν παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις.
 χρόνῳ δ' ὕστερον προαισθομένους τοὺς Τελχῖνας 56
 τὸν μέλλοντα γίνεσθαι κατακλυσμὸν ἐκλιπεῖν τὴν
 νήσον καὶ διασπαρῆναι. Λύκον δ' ἐκ τούτων παρα-
 20 γενόμενον εἰς τὴν Λυκίαν Ἀπόλλωνος Λυκίου ἱερὸν
 ἰδρύσασθαι παρὰ τὸν Ξάνθον ποταμόν. τοῦ δὲ 2
 κατακλυσμοῦ γενομένου τοὺς μὲν ἄλλους διαφθα-
 ρῆναι, τῆς δὲ νήσου διὰ τὴν ἐπομβρίαν ἐπιπολα-
 σάντων τῶν ὕγρων λιμνᾶσαι τοὺς ἐπιπέδους τόπους,
 25 ὀλίγους δ' εἰς τὰ μετέωρα τῆς νήσου συμφυγόντας
 διασωθῆναι· ἐν οἷς ὑπάρχειν καὶ τοὺς Διὸς παῖδας.
 Ἥλιον δὲ κατὰ μὲν τὸν μῦθον ἐρασθέντα τῆς Ῥό- 3

2 γίγαντας] ἰγνντας Bethe λέγεται om. CFG 9 διὰ
 τὴν ὀργὴν om. FGM 23 δὲ] γὰρ fort. ἐπιπολασάντων
 τῶν AD(BE), ἐπὶ πολλὰ τῶν cet.

δου τὴν τε νῆσον ἀπ' αὐτῆς ὀνομάσαι Ῥόδον καὶ
 τὸν ἐπιτολάειον ὕδαρ ἀφανίσαι· ὁ δ' ἄληθης λόγος
 ὅτι κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς σύστασιν τῆς νήσου πηλώ-
 δους οὐσης ἔτι καὶ μαλακῆς, τὸν ἥλιον ἀναξηρά-
 ναντα τὴν πολλὴν ὑγρότητα ζωογονῆσαι τὴν γῆν, 5
 καὶ γενέσθαι τοὺς κληθέντας ἀπ' αὐτοῦ Ἡλιάδας,
 ἑπτὰ τὸν ἀριθμόν, καὶ [τοὺς] ἄλλους ὁμοίως λαοὺς
 4 αὐτόχθονας. ἀκολουθῶς δὲ τούτοις νομισθῆναι τὴν
 νῆσον ἱερὰν Ἡλίου καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα γενομένους
 Ῥοδίους διατελέσαι περιττότερον τῶν ἄλλων θεῶν 10
 τιμῶντας τὸν Ἥλιον ὡς ἀρχηγὸν τοῦ γένους αὐτῶν.
 5 εἶναι δὲ τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς Ὀχιμον, Κέρκαφον, Μά-
 καρα, Ἀκτίνα, Τενάγην, Τριόπαν, Κάνδαλον, θυ-
 γατέρα δὲ μίαν, Ἡλεκτρονώνην, ἣν ἔτι παρθένον
 οὖσαν μεταλλάξει τὸν βίον καὶ τιμῶν τυχεῖν παρὰ 15
 Ῥοδίοις ἡρώικῶν. ἀνδρωθεῖσι δὲ τοῖς Ἡλιάδαις
 εἰπεῖν τὸν Ἥλιον, ὅτι οὔτινες ἂν Ἀθηνᾶ θύσωσι πρῶ-
 τοι, παρ' ἑαυτοῖς ἔξουσιν τὴν θεόν· τὸ δ' αὐτὸ λέ-
 6 γεται διασαφῆσαι τοῖς τὴν Ἀττικὴν κατοικοῦσι. διὸ
 καὶ φασὶ τοὺς μὲν Ἡλιάδας διὰ τὴν σπουδὴν ἐπι-
 λαθομένους ἐνεργεῖν πῦρ ἐπιθεῖναι τὰ θύματα, τὸν
 δὲ τότε βασιλεύοντα τῶν Ἀθηναίων Κέκροπα ἐπὶ
 7 τοῦ πυρὸς θῦσαι ὕστερον. διόπερ φασὶ διαμένειν
 μέχρ' ἵνα τοῦ νῦν τὸ κατὰ τὴν θυσίαν ἴδιον ἐν τῇ
 Ῥόδῳ, καὶ τὴν θεὸν ἐν αὐτῇ καθιδρῶσθαι. περὶ 25
 μὲν οὖν τῶν ἀρχαιολογουμένων παρὰ Ῥοδίοις οὕτω

7 τοὺς om. D ἄλλους om. F, λαοὺς om. E 18
 Τριόπαν D 14 Ἡλεκτρονώνην cod. ἣν ἔτι] ἔτι δὲ D 15
 τὸν βίον om. II 17 ὅτι add. Eich. οὔτινες ἂν Ἀθηνᾶ]
 ἑάν τινες Ἀθηναῖοι D 19 διασαφῆσαι λέγεται v. 21 ἐπι-
 θεῖναι Eich., καὶ ἐπιθεῖναι τότε cod.

τινὲς μυθολογοῦσιν· ἐν οἷς ἔστι καὶ Ζήνων ὁ τὰ
 περὶ ταύτης συνταξάμενος. οἱ δ' Ἑλιάδαι διάφοροι 57
 γεννηθέντες τῶν ἄλλων ἐν παιδείᾳ διήνεγκαν καὶ
 376 μάλιστα ἐν ἀστρολογίᾳ. εἰσηγγέσαντο δὲ καὶ περὶ
 5 τῆς ναυτιλίας πολλὰ καὶ τὰ περὶ τὰς ὥρας διέτα-
 ξαν. εὐφυσέτατος δὲ γενόμενος Τενάγης ὑπὸ τῶν 2
 ἀδελφῶν διὰ φθόνον ἀνηρέθη· γνωσθείσης δὲ τῆς
 ἐπιβουλῆς οἱ μετασχόντες τοῦ φόνου πάντες ἔφυγον.
 ταύτων δὲ Μάκαρ μὲν εἰς Λέσβον ἀφίκετο, Κάνδα-
 10 λος δὲ εἰς τὴν Κῶ· Ἀκτὺς δ' εἰς Αἰγυπτίον ἀπά-
 ρας ἔκτισε τὴν Ἡλιούπολιν ὀνομαζομένην, ἀπὸ τοῦ
 πατρὸς θέμενος τὴν προσηγορίαν· οἱ δ' Αἰγύπτιοι
 ἔμαθον παρ' αὐτοῦ τὰ περὶ τὴν ἀστρολογίαν θεω-
 ρήματα. ὕστερον δὲ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι γενομένου 3
 15 κατακλυσμοῦ, καὶ διὰ τὴν ἐπομβρίαν τῶν πλείστων
 ἀνθρώπων ἀπολομένων, ὁμοίως τούτοις καὶ τὰ διὰ
 τῶν γραμμάτων ὑπομνήματα συνέβη φθαρῆναι· δι' 4
 ἣν αἰτίαν οἱ Αἰγύπτιοι καιρὸν εὐθετον λαβόντες
 ἐξειδιοποίησαντο τὰ περὶ τῆς ἀστρολογίας, καὶ τῶν
 20 Ἑλλήνων διὰ τὴν ἄγνοιαν μηκέτι τῶν γραμμάτων
 ἀντιποιοιμένων ἐνίσχυσεν, ὥς αὐτοὶ πρῶτοι τὴν τῶν
 ἄστρον εὔρεσιν ἐποιήσαντο. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀθη- 5
 ναῖοι κτίσαντες ἐν Αἰγύπτῳ πόλιν τὴν ὀνομαζομέ-
 νην Σάιν, τῆς ὁμοίας ἔτυχον ἀγνοίας διὰ τὸν κατα-
 25 κλυσμόν. δι' ἧς αἰτίας πολλαῖς ὕστερον γενεαῖς
 Κάδμος ὁ Ἀγρήφορος ἐκ τῆς Φοινίκης πρῶτος ὑπε-
 λήφθη κομίσαι γράμματα εἰς τὴν Ἑλλάδα· καὶ ἀπ'
 ἐκεῖνον τὸ λοιπὸν οἱ Ἑλληνες ἐδοξαν αἰεὶ τι προσ-

3 γεγονότες FG   9 ἀφίκετο om. D   19 τὴν ἀστρο-
 λογίαν F   21 ἐνίσχυσαν cod., corr. Steph.   24 σαί D

ευρίσκειν περὶ τῶν γραμμάτων, κοινῆς τινος ἀγνοίας
 6 κατεχούσης τοὺς Ἕλληνας. Τριόπας δὲ πλεύσας εἰς
 τὴν Καρίαν κατέσχευεν ἀκρωτήριον τὸ ἀπ' ἐκείνου
 Τριόπιον κληθέν. οἱ δὲ λοιποὶ τοῦ Ἑλλίου παῖδες
 διὰ τὸ μὴ μετασχεῖν τοῦ φόνου κατέμειναν ἐν τῇ 5
 Ῥόδῳ, καὶ κατάρκησαν ἐν τῇ Ἰαλυσίᾳ κτίσαντες πό-
 7 λιν Ἀχαίαν. ὣν ὁ πρεσβύτερος Ὅχιμος βασιλεύων
 ἔγημε μίαν τῶν ἐγχωρίων Νυμφῶν Ἡγητορίαν, ἐξ
 ἧς ἐγέννησε θυγατέρα Κυδίππην τὴν μετὰ ταῦτα
 Κυρβίαν μετονομασθεῖσαν· ἣν γήμας Κέρκαφος 10
 8 ἀδελφὸς διεδέξατο τὴν βασιλείαν. μετὰ δὲ τὴν τού-
 του τελευταίην διεδέξαντο τὴν ἀρχὴν υἱοὶ τρεῖς, Αἰν-
 δος, Ἰάλυσος, Κάμειρος· ἐπὶ δὲ τούτων γενομένης
 μεγάλης πλημυρίδος, ἐπικλυσθεῖσα ἡ Κύρβη ἔρημος
 ἐγένετο, αὐτοὶ δὲ διέλιοντο τὴν χώραν, καὶ ἕκαστος 15
 58 ἑαυτοῦ πόλιν ὁμώνυμον ἔκτισε. κατὰ δὲ τούτους
 τοὺς χρόνους Δαναὸς ἔφυγεν ἐξ Αἰγύπτου μετὰ 377
 τῶν θυγατέρων· καταπλεύσας δὲ τῆς Ῥοδίας εἰς
 Αἰνδον καὶ προσδεχθεὶς ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων, ἰδρύ-
 σατο τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ 20
 καθιέρωσε. τῶν δὲ τοῦ Δαναοῦ θυγατέρων τρεῖς
 ἐτελεύτησαν κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τὴν ἐν τῇ Αἰνδῳ,
 αἱ δ' ἄλλαι μετὰ τοῦ πατρὸς Δαναοῦ εἰς Ἄργος
 2 ἐξέπλευσαν. μικρὸν δ' ὕστερον τούτων τῶν χρόνων
 Κάδμος ὁ Ἀγήνορος, ἀπεσταλμένος ὑπὸ τοῦ βασι- 25
 λέως κατὰ ζήτησιν τῆς Εὐρώπης, κατέπλευσεν εἰς

6 Ἰλυσία D 7 Αχαίαν] τὴν μετὰ ταῦτα Κύρβην μετονο-
 μασθεῖσαν add. (ex v. 9) Palmerius 10 Κύβειαν C, Κύρβειαν
 FG 11 ὁ ἀδελφὸς v. 12 οἱ υἱοὶ v. 13 Ἰλυσος D κά-
 μιος D 14 Κυρβης D, Κύρβης C 16 ἔκτισαν D 21 τῶν
 δὲ τοῦ — 24 ὕστερον] ἐπὶ δὲ AEN τρεῖς — 24 ὕστερον om. D

τὴν Ῥοδίαν· κεχειμασμένος δ' ἰσχυρῶς κατὰ τὸν
 πλοῦν καὶ πεποιημένος εὐχὰς ἰδρῦσασθαι Ποσειδῶ-
 νος ἱερὸν, διασωθεὶς ἰδρύσατο κατὰ τὴν νῆσον τοῦ
 θεοῦ τούτου τέμενος καὶ τῶν Φοινίκων ἀπέλιπέ
 5 τινὰς τοὺς ἐπιμελησομένους. οὗτοι δὲ καταμιγνέτες
 Ἰαλυσίοις διετέλεσαν συμπολιτευόμενοι τούτοις· ἐξ
 ὧν φασι τοὺς ἱερεῖς κατὰ γένος διαδέχεσθαι τὰς
 ἱερωσύνας. ὁ δ' οὖν Κάδμος καὶ τὴν Λινδίαν Ἀθη- 3
 νᾶν ἐτίμησεν ἀναθήμασιν, ἐν οἷς ἦν χαλκοὺς λέβης
 10 ἀξιόλογος κατεσκευασμένος εἰς τὸν ἀρχαῖον ῥυθμόν·
 οὗτος δ' εἶχεν ἐπιγραφὴν Φοινικικοῖς γράμμασιν,
 ἃ φασι πρῶτον ἐκ Φοινίκης εἰς τὴν Ἑλλάδα κομι-
 σθῆναι. μετὰ δὲ ταῦτα τῆς Ῥοδίας γῆς ἀνείσης 4
 ὄφεις ὑπερμεγέθεις συνέβη πολλοὺς τῶν ἐγγχωρίων
 15 ὑπὸ τῶν ὄφεων διαφθαρεῖν· διόπερ οἱ περιλει-
 φθέντες ἐπεμψαν εἰς Ἀῆλον τοὺς ἐπερωτήσοντας
 τὸν θεὸν περὶ τῆς τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆς. τοῦ δ' 5
 Ἀπόλλωνος προστάξαντος αὐτοῖς παραλαβεῖν Φόρ-
 βαντα μετὰ τῶν συνακολουθούντων αὐτῶ, καὶ μετὰ
 20 τούτων κατοικεῖν τὴν Ῥόδον· οὗτος δ' ἦν υἱὸς μὲν
 Λακίθου, διέτριβε δὲ περὶ Θετταλίαν μετὰ πλειόνων,
 ζητῶν χώραν εἰς κατοίκησιν· τῶν δὲ Ῥοδίων μετα-
 πεμψαμένων αὐτὸν κατὰ τὴν μαντείαν καὶ μεταδόν-
 των τῆς χώρας, ὁ μὲν Φόρβας ἀνεῖλε τοὺς ὄφεις,
 25 καὶ τὴν νῆσον ἐλευθερώσας τοῦ φόβου, κατώκησεν
 ἐν τῇ Ῥοδίᾳ, γενόμενος δὲ καὶ τᾶλλα ἀνὴρ ἀγαθὸς
 ἔσχε τιμὰς ἡρωικὰς μετὰ τὴν τελευτήν. ὕστερον 59

2 ἰδρύσεσθαι Hert.   6 ἰλυσίοις D   9 χαλκοὺς om.
 CFG   11 φοινικικοῖς cod. (c. 74, 1)   12 κομισθῆναι CFGM,
 τὰ καλούμενα φοινικικά add. cet.   21 διατρέβων D

δὲ τούτων Ἀλθαιμένης ὁ Κατρεύς υἱὸς τοῦ Κρη-
 τῶν βασιλέως περίτιτων χρηστηριαζόμενος ἔλαβε
 χρησμόν, ὅτι πεπωμένον ἐστὶν αὐτῷ τοῦ πατρὸς
 2 αὐτόχειρα γενέσθαι. βουλόμενος οὖν τοῦτο τὸ μύ-
 σος ἐκφυγεῖν ἐκουσίως ἐφυγεν ἐκ τῆς Κρήτης μετὰ 5
 τῶν βουλομένων συναπᾶραι, πλειόνων ὄντων. οὗτος
 μὲν οὖν κατέπλευσε τῆς Ῥοδίας εἰς Κάμειρον καὶ ἐπὶ 378
 [μὲν] ὄρους Ἀταβύρου Διὸς ἱερὸν ἰδρύσατο τοῦ προσ-
 αγορευομένου Ἀταβυρίου· διόπερ ἔτι καὶ νῦν τιμᾶται
 διαφερόντως, κείμενον ἐπὶ τινος ὑψηλῆς ἄκρας, ἀφ' 10
 3 ἧς ἐστὶν ἀφορεῖν τὴν Κρήτην. ὁ μὲν οὖν Ἀλθα-
 ιμένης μετὰ τῶν συνακολουθησάντων κατᾶκησεν ἐν
 τῇ Καμείρῳ, τιμώμενος ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων· ὁ δὲ
 πατήρ αὐτοῦ Κατρεύς, ἔρημος ὢν ἀρρένων παίδων
 καὶ διαφερόντως ἀγαπῶν τὸν Ἀλθαιμένην, ἔπλευ- 15
 σεν εἰς Ῥόδον, φιλοτιμούμενος εὑρεῖν τὸν υἱὸν καὶ
 ἀπαγαγεῖν εἰς Κρήτην. τῆς δὲ κατὰ τὸ πεπωμέ-
 νον ἀνάγκης ἐπισχυούσης, ὁ μὲν Κατρεύς ἀπέβη
 μετὰ τινων ἐπὶ τὴν Ῥοδίαν νυκτός, καὶ γενομένης
 συμπλοκῆς καὶ μάχης πρὸς τοὺς ἐγχωρίους ὁ Ἀλ- 20
 θαιμένης ἐκβοηθῶν ἠκόντισε λόγχῃ καὶ δι' ἄγνοιαν
 4 παῖσας ἀπέκτεινε τὸν πατέρα. γνωσθείσης δὲ τῆς
 πράξεως, ὁ [μὲν] Ἀλθαιμένης οὐ δυνάμενος φέρειν
 τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς τὰς μὲν ἀπαντήσεις καὶ
 ὀμιλίας τῶν ἀνθρώπων περιέκαμπε, διδοὺς δ' ἑαυ- 25
 τὸν εἰς τὰς ἐρημίας ἡλᾶτο μόνος καὶ διὰ τὴν λύ-
 πην ἐτελεύτησεν· ὕστερον δὲ κατὰ τινα χρησμόν

7 Κάμειρον FGM καὶ ἐπὶ μὲν AD, ἐπὶ δ' cet. 9
 ὁπερ II 18 ἐνισχυούσης CF 23 μὲν del. Bek. 25
 περιέκαμπε Dind., παρέκαμπε cod.

τιμὰς ἔσχε παρὰ Ῥοδίοις ἡρωικάς. βραχὺ δὲ πρὸ 5
 τῶν Ἰρωϊκῶν Τληπόλεμος ὁ Ἡρακλέους φεύγων
 διὰ τὸν Λικυμνίου θάνατον, ὃν ἀκουσίως ἦν ἀνη-
 ρηκῶς, ἔφυγεν ἐκουσίως ἐξ Ἄργους· χρησμὸν δὲ
 5 λαβὼν ὑπὲρ ἀποικίας μετὰ τινων λαῶν κατέπλευσεν
 εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ προσδεχθεὶς ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων
 αὐτοῦ κατήκησε. γενόμενος δὲ βασιλεὺς πάσης τῆς 6
 νήσου τὴν τε χώραν ἐπ' ἴσης κατεκληροῦχησε καὶ
 ἄλλα διετέλεσεν ἄρχων ἐπιεικῶς. τὸ δὲ τελευταῖον
 10 μετ' Ἀγαμέμνονος στρατεύων εἰς Ἴλιον τῆς μὲν
 Ῥόδου τὴν ἡγεμονίαν παρέδωκε Βούτῃ τῷ ἔξ Ἄρ-
 γους αὐτῷ μετασχόντι τῆς φυγῆς, αὐτὸς δ' ἐπιφα-
 νῆς ἐν τῷ πολέμῳ γενόμενος ἐτελεύτησεν ἐν τῇ
 Τρωάδι.

15 Ἐπεὶ δὲ ταῖς Ῥοδίων πράξεσι τῆς κατ' ἀντιπέρας 60
 Χερρονήσου ἐνία συμπεπλέχθαι συμβέβηκεν, οὐκ
 ἀνοίκειον ἡγοῦμαι περὶ αὐτῶν διελθεῖν. ἡ Χερρο-
 νησος τοίνυν τὸ παλαιόν, ὥς μὲν τινὲς φασιν, ἀπὸ
 τοῦ τόπου τῆς φύσεως ὄντος ἰσθμῶδους ταύτης
 20 ἔτυχε τῆς προσηγορίας· ὥς δέ τινες ἀναγεγράφασιν,
 ἀπὸ τοῦ δυναστεύσαντος τῶν τόπων ὄνομα Χερρο-
 νήσου προσηγόρευται. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον τῆς 2
 τούτου δυναστείας λέγεται πέντε Κούρητας ἐκ Κρή-
 τος εἰς αὐτὴν περαιωθῆναι· τούτους δ' ἀπογόνους
 25 γεγονέναι τῶν ὑποδεξαμένων Δία παρὰ τῆς μητρὸς
 Ῥέας καὶ θρεψάντων ἐν τοῖς κατὰ τὴν Κρήτην
 Ἰδαίοις ὄρεσι. στόλῳ δ' ἀξιολόγῳ πλεῦσαντας εἰς 3

4 ἐξ Α. ἐκουσίως v. 5 λαῶν] ἄλλων Wurm 15 κατ'
 Dind., κατὰ τὴν cod. ἀντιπέρα χερρονήσον D 19 τῆς
 φ. τοῦ τόπου v.

τὴν Χερρόνησον τοὺς μὲν κατοικοῦντας αὐτὴν Κάρ-
 ρας ἐκβάλλειν, αὐτοὺς δὲ κατοικήσαντας τὴν μὲν χώ- 379
 ραν εἰς πέντε μέρη διελεῖν, καὶ πόλιν ἕκαστον κτί-
 4 σαι θέμενον ἄφ' ἑαυτοῦ τὴν προσηγορίαν. οὐ πολὺ
 δὲ τούτων κατόπιν Ἰναχον τὸν Ἀργείων βασιλέα, 5
 ἀφανισθείσης τῆς θυγατρὸς Ἰοῦς, ἐξαποστείλαι Κύρ-
 νον, ἓνα τῶν ἡγεμονικῶν ἀνδρῶν, δόντα αὐτῷ στό-
 λον ἀξιόλογον, καὶ προστάξει ζητεῖν ἐν παντὶ τόπῳ
 τὴν Ἰώ, καὶ μὴ ἐπανελθεῖν, ἐὰν μὴ ταύτης ἐγκρα-
 5 τῆς γένηται. ὁ δὲ Κύρνος ἐπὶ πολλὰ μέρη τῆς 10
 οἰκουμένης πλανηθεὶς καὶ μὴ δυνάμενος εὑρεῖν ταύ-
 την, κατέπλευσε τῆς Καρίας εἰς τὴν προειρηγμένην
 Χερρόνησον· ἀπογνοὺς δὲ τὴν εἰς οἶκον ἀνακομιδὴν
 κατώκησεν ἐν τῇ Χερρονήσῳ, καὶ τὰ μὲν πείσας,
 τὰ δ' ἀναγκάσας ἐβασίλευσε μέρους τῆς χώρας καὶ 15
 πόλιν ἐκτίσεν ὁμώνυμον ἑαυτῷ Κύρνον· πολιτευό-
 μενος δὲ δημοτικῶς μεγάλης ἀποδοχῆς ἐτύγχανε
 61 παρὰ τοῖς συμπολιτευομένοις. μετὰ δὲ ταῦτα Τριό-
 παν, ἓνα τῶν Ἑλλίου καὶ Ῥόδου παίδων, φεύγοντα
 διὰ τὸν Τενάγῳ τοῦ ἀδελφοῦ φόνον εἰς τὴν Χερ- 20
 ρόνησον ἀφικέσθαι. ἐνταῦθα δὲ καθαρθέντα τὸν
 φόνον ὑπὸ Μελισσέως τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Θεττα-
 λίαν πλεῦσαι ἐπὶ συμμαχίαν τοῖς Δευκαλίωνος παισὶ,
 καὶ σύνεκβαλεῖν ἐκ τῆς Θετταλίας τοὺς Πελασγούς,
 2 καὶ μερίσασθαι τὸ καλούμενον Δώτιον πεδῖον. ἐν- 25
 ταῦθα δὲ τὸ τέμενος τῆς Δήμητρος ἐκκόψαντα τῇ

5 τὸν] τῶν D   6 Κύρνον] Ἀύρκον vel Πύρνον coni.
 Wess., Σύρνον Wilamovitz   7 δόντος D; f. δοντ' 10
 τῆς οἰκ. μέρη v.   12 καταπλεῦσαι D   20 διὰ add. Hert.
 Τενάγεῶτα C, Τενάγον FG   τὴν om. D   21 τὸν φόνον
 DF, τοῦ φόνου cet.   25 δώτειον D   26 δημήτρας D

[μὲν] ὕλη καταχορῆσθαι πρὸς βασιλείων κατασκευήν·
 δι' ἣν αἰτίαν ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων μισηθέντα φυ-
 γεῖν ἐκ Θετταλίας, καὶ καταπλεῦσαι μετὰ τῶν συμ-
 πλευσάντων λαῶν εἰς τὴν Κνιδίαν, ἐν ἣ κτίσαι
 5 τὸ καλούμενον ἀπ' αὐτοῦ Τριόπιον. ἐντεῦθεν δ' 3
 ὁρμώμενον τὴν τε Χερρόνησον κατακτήσασθαι καὶ
 τῆς ὁμόρου Καρίας πολλήν. περὶ δὲ τοῦ γένους
 τοῦ Τριόπα πολλοὶ τῶν συγγραφέων καὶ ποιητῶν
 διαπεφωνήμασιν· οἱ μὲν γὰρ ἀναγράφουσιν αὐτὸν
 10 υἱὸν εἶναι Κανάκης τῆς Αἰόλου καὶ Ποσειδῶνος,
 οἱ δὲ Λαπίθου τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Στίλβης τῆς
 Πηνειοῦ.

Ἔστι δ' ἐν Καστάβῳ τῆς Χερρονήσου ἱερὸν 62
 ἄγιον Ἡμιθέας, ἥς τὴν περιπέτειαν οὐκ ἄξιον πα-
 15 ραλιπεῖν. πολλοὶ μὲν οὖν καὶ ποικίλοι λόγοι περὶ
 ταύτης παραδέδονται· τὸν δ' ἐπικρατοῦντα καὶ συμ-
 φωνούμενον παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις διέξιμεν. Στα-
 φύλου γὰρ καὶ Χρυσοθέμιδος φασι γενέσθαι τρεῖς
 θυγατέρας, Μολπαδίαν καὶ Ῥοιῶ καὶ Παρθένον
 20 ὄνομα. καὶ τῇ μὲν Ῥοιοῖ τὸν Ἀπόλλωνα μιγέντα
 ἔγκυνον ποιῆσαι· τὸν δὲ πατέρα αὐτῆς ὥς ὑπ' ἀν-
 θρώπου τῆς φθορᾶς γεγεννημένης ὀργισθῆναι, καὶ
 διὰ τοῦτο τὴν θυγατέρα εἰς λάρνακα συγκλείσαντα
 380 βαλεῖν εἰς τὴν θάλατταν. προσενεχθείσης δὲ τῆς 2
 25 λάρνακος τῇ Ἀήλῳ τεκεῖν ἔρρενα, καὶ προσαγο-
 ρεῦσαι τὸ παιδίον Ἄνιον. τὴν δὲ Ῥοιῶ παραδόξως

1 μὲν del. Bek. καταχορήσασθαι CFG 10 Κανάκης γ.
 11 Λαπίθου] Φόρβαντος τοῦ Λαπίθου Bethe (cf. IV 58, 7.
 69, 1) Στίλβης cod., corr. Wess. 15 μὲν om. D 16
 αὐτῆς γ. 19 Μαλασαδίαν FG 24 δὲ τῆς om. D

σωθείσαν ἀναθεῖναι τὸ βρέφος ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ
 Ἀπόλλωνος, καὶ ἐπεύξασθαι τῷ θεῷ, εἰ ἔστιν ἐξ
 ἐκείνου, σῶζειν αὐτό. τὸν δ' Ἀπόλλωνα μυθολο-
 γοῦσι τότε μὲν κρύψαι τὸ παιδίον, ὕστερον δὲ φρου-
 τίσαντα τῆς τροφῆς διδάξαι τὴν μαντικὴν, καὶ τι-
 8 νας αὐτῷ περιτιθέναι μεγάλας τιμὰς. τὰς δὲ τῆς
 φθαρείσης ἀδελφᾶς Μολπαδίαν καὶ Παρθένον φυ-
 λαττούσας τὸν τοῦ πατρὸς οἶνον, προσφάτως κατ'
 ἀνθρώπους εὐρημένον, εἰς ὕπνον κατενεχθῆναι·
 καθ' ὃν δὴ καιρὸν τὰς τρεφομένας παρ' αὐτοῖς ὅς 10
 εἰσελθεῖν, καὶ τὸν τε ἔχοντα τὸν οἶνον κέραμον
 συντρεῖναι καὶ τὸν οἶνον διαφθεῖραι. τὰς δὲ παρ-
 θένους μαθούσας τὸ γερονός, καὶ φοβηθείσας τὸ
 ἀπότομον τοῦ πατρὸς, φυγεῖν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ
 4 ἀπὸ τινων πετρῶν ὑψηλῶν ἑαντάς ρῖψαι. Ἀπόλ- 15
 λωνα δὲ διὰ τὴν οἰκειότητα τὴν πρὸς τὴν ἀδελφὴν
 ὑπολαβόντα τὰς κόρας εἰς τὰς ἐν Χερρονήσῳ πόλεις
 καταστῆσαι. καὶ τὴν μὲν ὀνομαζομένην Παρθένον
 ἐποίησεν ἐν Βουβαστῷ τῆς Χερρονήσου τιμὰς ἔχειν
 καὶ τέμενος, Μολπαδίαν δὲ εἰς Κάσταβον ἐλθοῦσαν 20
 διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ θεοῦ γενομένην ἐπιφάνειαν Ἥμι-
 θέαν ὀνομάσθαι καὶ τιμᾶσθαι παρὰ πᾶσι τοῖς ἐν
 5 Χερρονήσῳ. ἐν δὲ ταῖς θυσίαις αὐτῆς διὰ τὸ συμ-
 βᾶν περὶ τὸν οἶνον πάθος τὰς μὲν σπονδὰς μελι-
 κράτῳ ποιοῦσι, τὸν δ' ἀψάμενον ἢ φαγόντα ὕδς οὐ 25
 63 νόμιμον προσελθεῖν πρὸς τὸ τέμενος. ἐν δὲ τοῖς
 ὕστερον χρόνοις ἐπὶ τοσοῦτον ἔλαβε τὸ ἱερὸν αὖξη-

10 καιρὸν ABDEN, χρόνον cet. 17 κόρας] γάρας D
 18 ἐποίησεν CDFG¹, del. cet. 20 Μαλπαδίαν CF 21
 τοῦ] τῆς Wess.

σιν τῆς Ἡμιθέας, ὥστε μὴ μόνον παρὰ τοῖς ἐγχο-
 ροῖς καὶ τοῖς περιόικοις τιμᾶσθαι διαφερόντως,
 ἀλλὰ καὶ τοὺς μακρὰν οἰκοῦντας εἰς αὐτὸ φιλοτί-
 μως φοιτᾶν, καὶ θυσίαις τε μεγαλοπρεπέσι καὶ ἀνα-
 5 θήμασιν ἀξιολόγοις τιμᾶν, τὸ δὲ μέγιστον, Πέρσας
 ἡγουμένους τῆς Ἀσίας καὶ πάντα τὰ τῶν Ἑλλήνων
 ἱερὰ συλῶντας μόνον τοῦ τῆς Ἡμιθέας τεμένους
 ἀποσχέσθαι, τοὺς τε ληστὰς τοὺς πάντα διαρπάζον-
 τας μόνον τοῦτο ἀφείναι παντελῶς ἄσυλον, καίπερ
 10 ἀτείχιστον ὑπάρχον καὶ ἀκίνδυνον ἔχον τὴν ἀρπα-
 γήν. αἰτίαν δὲ τῆς ἐπὶ πλεον αὐξήσεως φέρουσι 2
 τὴν κοινὴν εἰς ἀνθρώπους εὐεργεσίαν· τοῖς τε γὰρ
 381 κάμνουσι κατὰ τοὺς ὕπνους ἐφισταμένην φανερωῶς
 διδόναι τὴν θεραπείαν καὶ πολλοὺς τοῖς ἀπεγνω-
 15 σμένοις πάθεσι συνεχομένους [περιτυχόντας] ὕγια-
 σθῆναι· πρὸς δὲ τούτοις [τὸ περὶ] τὰς δυστοκούσας
 τῶν γυναικῶν τῆς ἐν ταῖς ὠδίσι τालαιπωρίας καὶ
 κινδύνων ἀπαλλάττειν τὴν θεόν. διὸ καὶ πολλῶν 3
 ἐκ παλαιῶν χρόνων σεσωσμένων πεπλήρωται τὸ τέ-
 20 μενος ἀναθημάτων, καὶ ταῦτα οὐδ' ὑπὸ φυλάκων
 οὐδ' ὑπὸ τείχους ὀχυροῦ φυλαττόμενα, ἀλλ' ὑπὸ
 τῆς συνήθους δεισιδαιμονίας.

Περὶ μὲν οὖν Ρόδου καὶ Χερρονήσου ἀρκεσθῆσθό- 64
 μεθα τοῖς ῥηθείσι, περὶ δὲ Κρήτης νῦν διεξιμεν.
 25 οἱ μὲν γὰρ τὴν Κρήτην κατοικοῦντές φασιν ἀρχαιοτά-
 τους γενέσθαι παρ' αὐτοῖς τοὺς ὀνομαζομένους Ἐτεό-
 κρητας αὐτόχθονας, ὧν τὸν μὲν βασιλέα Κρήτα καλοῦ-

15 περιτυχόντας delevi, συνεχομένους om. CF, 16 τὸ
 περὶ del. Dind. 24 δὲ AD, δὲ τῆς cet. 26 παρ' αὐτοῖς
 om. CF 27 μὲν om. CF

μενὸν πλείστα καὶ μέγιστα κατὰ τὴν νῆσον εὗρεῖν
 τὰ δυνάμενα τὸν κοινὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ὥφε-
 2 λῆσαι. καὶ τῶν θεῶν δὲ τοὺς πλείστους μυθολο-
 γοῦσι παρ' ἑαυτοῖς γενέσθαι τοὺς διὰ τὰς κοινὰς
 εὐεργεσίας τυχόντας ἀθανάτων τιμῶν· περὶ ὧν ἡμεῖς 5
 ἐν κεφαλαίοις τὰ παραδεδομένα διέξιμεν ἀκολουθῶς
 τοῖς ἐνδοξοτάτοις τῶν τὰς Κρητικὰς πράξεις συν-
 8 ταξαμένων. πρῶτοι τοίνυν τῶν εἰς μνήμην παρα-
 δεδομένων ᾤκησαν τῆς Κρήτης περὶ τὴν Ἰδην οἱ
 προσαγορευθέντες Ἰδαῖοι Δάκτυλοι. τούτους δ' οἱ 10
 μὲν ἑκατὸν τὸν ἀριθμὸν γεγονέναι παραδεδώκασιν,
 οἱ δὲ δέκα φασὶν ὑπάρχοντας τυχεῖν ταύτης τῆς
 προσσηγορίας, τοῖς ἐν ταῖς χερσὶ δακτύλοις ὄντας
 4 ἰσαριθμούς. ἔνιοι δ' ἰστοροῦσιν, ὧν ἔστι καὶ Ἐφο-
 ρος, τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους γενέσθαι μὲν κατὰ 15
 τὴν Ἰδην τὴν ἐν Φρυγίᾳ, διαβῆναι δὲ μετὰ Μυγδό-
 νος εἰς τὴν Εὐρώπην· ὑπάρξαντας δὲ γόητας ἐπι-
 τηδεῦσαι τὰς τε ἐπιδὰς καὶ τελετὰς καὶ μυστήρια,
 καὶ περὶ Σαμοθράκην διατρίψαντας οὐ μετρίως ἐν
 τούτοις ἐκπλήττειν τοὺς ἐγχωρίους· καθ' ὃν δὴ χρό- 20
 νον καὶ τὸν Ὀρφέα, φύσει διαφόρῳ κεχορηγημένον
 πρὸς ποίησιν καὶ μελωδίαν, μαθητὴν γενέσθαι τού-
 των, καὶ πρῶτον εἰς τοὺς Ἑλληνας ἐξευεργεῖν τε-
 5 λετὰς καὶ μυστήρια. οἱ δ' οὖν κατὰ τὴν Κρήτην
 Ἰδαῖοι Δάκτυλοι παραδέδονται τὴν τε τοῦ πυρὸς 25
 χρῆσιν καὶ τὴν τοῦ χαλκοῦ καὶ σιδήρου φύσιν ἐξευ-
 ρεῖν τῆς Ἀπτεραίων χώρας περὶ τὸν καλούμενον
 Βερέκνυθον, καὶ τὴν ἐργασίαν δι' ἧς κατασκευάζεται·

4 γενέσθαι] γεγονέναι v. 16 Μυγδόνης F, Μίνωος
 Δ; μετ' ἀμύγδονος D 27 Ἀπτεραίων] ἀπτ. σαπτερέων D

382 δόξαντας δὲ μεγάλων ἀγαθῶν ἀρχηγούς γεγενῆσθαι 6
 τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων τιμῶν τυχεῖν ἀθανάτων.
 ἱστοροῦσι δ' αὐτῶν ἓνα μὲν προσαγορευθῆναι Ἡρα-
 κλέα, δόξη δὲ διενεγκόντα θεῖναι τὸν ἀγῶνα τὸν
 5 τῶν Ὀλυμπίων· τοὺς δὲ μεταγενεστέρους ἀνθρώ-
 πους διὰ τὴν ὁμωνυμίαν δοκεῖν τὸν ἐξ Ἀλκμήνης
 συστήσασθαι τὴν τῶν Ὀλυμπίων θέσιν. σημεῖα δὲ 7
 τούτων φασὶ διαμένειν τὸ πολλὰς τῶν γυναικῶν
 ἔτι καὶ νῦν λαμβάνειν ἐπιδὰς ἀπὸ τούτου τοῦ θεοῦ
 10 καὶ περιάμματα ποιεῖν, ὥς γεγονότος αὐτοῦ γόητος
 καὶ τὰ περὶ τὰς τελετὰς ἐπιτετηδευκότος· ἃ δὴ πλεί-
 στον κεχωρίσθαι τῆς Ἡρακλέους σννηθείας τοῦ γε-
 γονότος ἐξ Ἀλκμήνης.

Μετὰ δὲ τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους ἱστοροῦσι γε-65
 15 νέσθαι Κούρητας ἐννέα. τούτους δ' οἱ μὲν μυθο-
 λογοῦσι γεγονέναι γηγενεῖς, οἱ δ' ἀπογόνους τῶν
 Ἰδαίων Δακτύλων. κατοικεῖν δ' αὐτοὺς τῶν ὄρων
 τοὺς συνδένδρους καὶ φαραγγώδεις τόπους καὶ τὸ
 σύνολον τοὺς ἔχοντας σκέπην καὶ ὑπόδυσιν φυσι-
 20 κήν, διὰ τὸ μήπω κατασκευὰς οἰκῶν εὐρῆσθαι.
 διενεγκόντας δ' αὐτοὺς συνέσει πολλὰ τῶν κοινῇ 2
 χρησίμων καταδείξαι· τὰς τε γὰρ ποίμνας τῶν προ-
 βάτων τούτους ἀθροῖσαι πρώτους καὶ τὰ γένη τῶν
 ἄλλων βοσκημάτων ἐξημερῶσαι καὶ τὰ περὶ τὰς με-
 25 λιτουργίας καταδείξαι. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν 3
 τοξικὴν καὶ τὰς κυνηγίας εἰσηγήσασθαι, καὶ τῆς
 πρὸς ἀλλήλους κοινῆς ὁμιλίας καὶ συμβιώσεως, ἔτι
 δ' ὁμοιοῖας καὶ τινας εὐταξίας ἀρχηγούς γενέσθαι.

4 εὑρεῖν δὲ καὶ ξίφη καὶ κράνη καὶ τὰς ἐνοπλίους
 ὀρχήσεις, δι' ὧν ποιοῦντας μεγάλους φόβους ἀπα-
 τῶν τὸν Κρόνον. φασὶ δ' αὐτοὺς τὸν Δία, λάθρα
 τοῦ πατρὸς Κρόνου παραδόσης Ῥέας τῆς μητρὸς,
 ὑποδέξασθαι καὶ θρέψαι· περὶ οὗ τὰ κατὰ μέρος 5
 μέλλοντας ἡμᾶς δηλοῦν ἀναγκαῖον ἀναλαβεῖν μικρὸν
 ἀνωτέρω τὴν διήγησιν.

- 66 Μυθολογοῦσι γὰρ οἱ Κρηῖτες γενέσθαι κατὰ τὴν
 τῶν Κουρήτων ἡλικίαν τοὺς καλουμένους Τιτᾶνας.
 τούτους δὲ τῆς Κνωσίας χώρας ἔχειν τὴν οἴκησιν, 10
 ὅπουπερ ἔτι καὶ νῦν δεικνύται θεμέλια Ῥέας οἰκό-
 πεδα καὶ κυπαρίττων ἄλσος ἐκ παλαιοῦ χρόνου
 2 ἀνεμείνων. ὑπάρχει δὲ τὸν ἀριθμὸν ἕξ μὲν ἄνδρας,
 πέντε δὲ γυναῖκας, ὥς μὲν τινες μυθολογοῦσιν,
 Οὐρανοῦ καὶ Γῆς ὄντας, ὥς δὲ τινὲς φασιν, ἐκ τινος 15
 τῶν Κουρήτων καὶ μητρὸς Τιταίας, ἀφ' ἧς αὐτοὺς 388
 3 ταύτης τετευχέναι τῆς προσηγορίας. ἄρρενας μὲν
 οὖν γενέσθαι τὸν τε Κρόνον καὶ Ὑπερίωνα καὶ
 Κοῖον, ἔτι δὲ Ἰαπετὸν καὶ Κριδὸν καὶ τὸ τελευταῖον
 Ὀκεανόν, ἀδελφὰς δὲ τούτων τὴν τε Ῥέαν καὶ Θέ- 20
 μιν καὶ Μνημοσύνην, ἔτι δὲ Φοίβην καὶ Τηθύν.
 ὧν ἕκαστόν τινων εὐρετὴν γενέσθαι τοῖς ἀνθρώ-
 ποις, καὶ διὰ τὴν εἰς ἅπαντας εὐεργεσίαν τυχεῖν
 4 τιμῶν καὶ μνήμης ἀενάου. τὸν μὲν οὖν Κρόνον
 ὄντα πρεσβύτατον βασιλέα γενέσθαι, καὶ τοὺς καθ' 25
 ἑαυτὸν ἀνθρώπους ἕξ ἀγρίου διαίτης εἰς βίον ἡμε-
 ρον μεταστῆσαι, καὶ διὰ τοῦτο ἀποδοχῆς μεγάλης

2 ἑξαπατᾶν II 4 Ῥέας C, τῆς Ῥέας cet. 10 κνωσ-
 σίας FG 12 παλαιῶν χρόνων FG 17 ἄρρενας cod. 18
 ὑπερίωνα D 19 κοῖον D κρείον D τὸ om. CF, τὸν B

τυχόντα πολλοὺς ἐπελθεῖν τόπους τῆς οἰκουμένης.
 εἰσηγγέσθαι δ' αὐτὸν ἔπασσι τὴν τε δικαιοσύνην
 καὶ τὴν ἀπλότητα τῆς ψυχῆς· διὸ καὶ τοὺς ἐπὶ
 Κρόνου γενομένους ἀνθρώπους παραδεδόσθαι τοῖς
 5 μεταγενεστέροις εὐήθεις καὶ ἀκάκους παντελῶς, ἔτι
 δ' εὐδαίμονας γεγυνοτάς. δυναστεῦσαι δ' αὐτὸν μά- 5
 λιστα τῶν πρὸς ἐσπέραν τόπων καὶ μεγίστης ἀξιο-
 θῆναι τιμῆς· διὸ καὶ μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων
 παρὰ Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδουνοῖς, ὅτ' ἦν ἡ πόλις
 10 αὕτη, ἔτι δὲ [καὶ] τοῖς ἄλλοις τοῖς πλησιοχώροις ἔθνε-
 σιν ἐπιφανεῖς φορτὰς καὶ θυσίας γενέσθαι τούτῳ
 τῷ θεῷ καὶ πολλοὺς τόπους ἐπανύμους αὐτοῦ γε-
 νέσθαι. διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐνομίας ἀδί- 6
 κημα μὲν μηδὲν ὄλως ὑπὸ μηδενὸς συντελεῖσθαι,
 15 πάντας δὲ τοὺς ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τούτου τεταγ-
 μένους μακάριον βίον ἐξηκέναι, πάσης ἡδονῆς ἀνεμ-
 ποδίστως ἀπολαύοντας. περὶ δὲ τούτων καὶ τὸν
 ποιητὴν Ἡσίοδον ἐπιμαρτυρεῖν ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν·
 οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν, ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασίλευεν,
 20 ὥστε θεοὶ δ' ἔζων, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
 νύσφιν ἄτερ τε κακῶν καὶ ἄτερ χαλεποῦ πόνοιο
 νούσων τ' ἀργαλέων καὶ ἀπήμονες, οὐδὲ μέλεσσι
 γῆρας ἐπῆν, αἰεὶ δὲ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι
 τέρποντ' ἐν θαλίῃσι κακῶν ἔκτοσθεν ἐόντες·

1 τῆς οἰκ. τόπους v. 10 καὶ om. D 12 αὐτῷ CFG
 19 οὐρανὸς ἐβασίλευεν D (cf. Hesiodi ἔργα 111) 20 δ' ἔζων]
 δ' ἔζων ὅς D, ζώεσκον CFGM 21 τε] γε D κακῶν
 καὶ ἄτερ χαλεποῦ πόνοιο BCDFGM et Hes. 91, πόνων καὶ
 οἰζύος. οὐδέ τι δειλὸν AN et Hes. 113 v. 23 om. AN cf.
 Hes. 92 καὶ ἀπήμονες] αἳ τ' ἀνδράσι πῆμα φέρουσι B;
 cf. Hes. 92 24 τέρπονται D ἐόντες BCDGM, ἀπάντων
 AFN et Hes. 115

θνησκον δ' ὡς ὕπνω δεδμημένοι. ἄλλα τε πολλὰ
 τοῖσιν ἔην· καρπὸν δ' ἔφερε ξείδωρος ἄρουρα
 αὐτομάτῃ πολλόν τε καὶ ἄφθονον· οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
 εὐφρονες ἔργ' ἐνέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν,
 ἀφνειοὶ μήλοισι, φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι. 5
 περὶ μὲν οὖν Κρόνου τοιαῦτα μυθολογοῦσιν.

- 67 Ἐπερίονα δέ φασι τοῦ τε ἡλίου τὴν κίνησιν καὶ
 σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρον, ἔτι δὲ τὰς ὥρας 384
 τὰς συντελουμένας ὑπὸ τούτων, πρῶτον ἐξ ἐπιμε-
 λείας καὶ παρατηρήσεως κατανοήσαντα τοῖς ἄλλοις 10
 εἰς γυνῶσιν παραδοῦναι, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν πα-
 τέρα τούτων ὀνομασθῆναι, καθάπερ εἰ γεγεννηκότα
 2 τὴν τούτων θεωρίαν καὶ φύσιν. καὶ Κοίου μὲν
 καὶ Φοίβης Λητῶ γενέσθαι, Ἰαπετοῦ δὲ Προμηθέα
 τὸν παραδεδομένον μὲν ὑπὸ τινων μυθογράφων ὅτι 15
 τὸ πῦρ κλέψας παρὰ τῶν θεῶν ἔδωκε τοῖς ἀνθρώ-
 ποις, πρὸς δ' ἀλήθειαν εὐρετὴν γενόμενον τῶν πυ-
 3 ρεῖων, ἐξ ὧν ἐκκάζεται τὸ πῦρ. τῶν δὲ Τιτανίδων
 φασὶ Μνημοσύνην λογισμοῦς εὐρεῖν καὶ τὰς τῶν ὀνο-
 μάτων θέσεις ἐκάστῳ τῶν ὕντων τάξει, δι' ὧν καὶ 20
 δηλοῦμεν ἕκαστα καὶ πρὸς ἀλλήλους ὁμιλοῦμεν· ἃ
 τινες τὸν Ἑρμῆν φασιν εἰσηγήσασθαι. προσάπτουσι
 δὲ τῇ θεῷ ταύτῃ καὶ τὰ πρὸς ἀνανέωσιν καὶ μνή-
 μην γινόμενα παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ἀφ' ὧν δὴ καὶ

1 δὲ ὡς θ' ὕπνω D ἄλλα τε πολλὰ BCDG, ἄλλα πάντα
 M, ἐσθλὰ δὲ πάντα AF(N) et Hes. 116 2 ἐπὶ D δ']
 τ' D ξείδωρος D 3 πολλόν τε καὶ] πολλῶν τε D ἐπὶ
 γαίῃ εὐφρονες BCDGM, ἐθειλημοὶ ἤσυχτοι AFN et Hes. 118
 4 ἔργα CN, ἀρ' GM νεύμοντο N ἐσθλοῖσι v. πο-
 λέεσσι D v. 5 om. AN et Hes. ἀφνειοὶ D 8 ἀστέ-
 ρων D 10 ἐπικατανοήσαντα D 14 λητῶ D, ἀητοῦν C,
 ἀντοῦν FG 17 ἀλήθειαν δ' CFG 23 καὶ μνήμην del. Reiske

τῆς προσηγορίας τυχεῖν αὐτὴν ταύτης. Θέμιν δὲ 4
 μυθολογοῦσι μαντείας καὶ θυσίας καὶ θεσμούς τοὺς
 περὶ τῶν θεῶν πρῶτην εἰσηγήσασθαι καὶ τὰ περὶ
 τὴν εὐνομίαν καὶ εἰρήνην καταδείξει. διὸ καὶ θε-
 5 σμοφυλάκας καὶ θεσμοθέτας ὀνομάζεσθαι τοὺς τὰ
 περὶ τοὺς θεοὺς ὅσια καὶ τοὺς τῶν ἀνθρώπων νό-
 μους διαφυλάττοντας· καὶ τὸν Ἀπόλλω, καθ' ὃν δὴ
 χρόνον τοὺς χρησμούς διδόναι μέλλει, θεμιστεύειν
 λέγομεν ἀπὸ τοῦ τὴν Θέμιν εὐρέτριαν γεγονέναι
 10 τῶν χρησμῶν. οὗτοι μὲν οὖν οἱ θεοὶ πολλὰ τὸν 5
 ἀνθρώπινον βίον εὐεργετήσαντες οὐ μόνον ἀθανά-
 των τιμῶν ἡξιώθησαν, ἀλλὰ καὶ πρῶτοι τὸν Ὀλυμ-
 πον ἐνομίσθησαν οἰκεῖν μετὰ τὴν ἕξ ἀνθρώπων με-
 τάστασιν.

15 Κρόνου δὲ καὶ Πέας λέγεται γενέσθαι τὴν τε 68
 Ἑστίαν καὶ Διμήτηρα καὶ Ἥραν, ἔτι δὲ Δία καὶ
 Ποσειδῶνα καὶ Ἄϊδην. τούτων δὲ λέγεται τὴν μὲν
 Ἑστίαν τὴν τῶν οἰκῶν κατασκευὴν εὔρειν, καὶ διὰ
 τὴν εὐεργεσίαν ταύτην παρὰ πᾶσι σχεδὸν ἀνθρώ-
 20 ποῖς ἐν πάσαις οἰκίαις καθιδρυθῆναι, τιμῶν καὶ
 θυσιῶν τυγχάνουσιν· Διμήτηρα δέ, τοῦ σίτου φρο-
 μένου μὲν ὥς ἔτυχε μετὰ τῆς ἄλλης βοτάνης, ἀγνοου-
 μένου δὲ παρ' ἀνθρώποις, πρῶτην συγκομίσαι καὶ
 τὴν κατεργασίαν αὐτοῦ καὶ φυλακὴν ἐπινοῆσαι καὶ
 385 σπεῖρειν καταδείξει. εὔρειν μὲν οὖν αὐτὴν τὸν 2
 25 σίτον πρὸ τοῦ γεννηῆσαι τὴν θυγατέρα Φερσεφόνην,
 μετὰ δὲ τὴν ταύτης γένεσιν καὶ τὴν ὑπὸ Πλούτω-
 νος ἀρπαγὴν ἐμπρῆσαι πάντα τὸν καρπὸν διὰ τε
 τὴν ἐχθρὰν τὴν πρὸς τὸν Δία καὶ τὴν ἐπὶ τῇ θυ-

γατρὶ λύπην. μετὰ δὲ τὴν εὐρεσιν τῆς Φερσεφόνης
~~διαλλαγήναι~~ *αὐτῶν* καὶ τῷ Τριπτολέμῳ ἀπο-
 δοῦναι τὸν τοῦ σίτου σπόρον, ᾧ συντάξαι πᾶσιν
 ἀνθρώποις μεταδοῦναι τῆς τε θωρεᾶς καὶ τὰ περὶ
 3 τὴν ἐργασίαν τοῦ σπόρου διδάξαι. λέγουσι δὲ τινες 5
 ὅτι καὶ νόμους εἰσηγήσατο, καθ' οὓς ἀλλήλοις τὸ
 δίκαιον διδόναι συνειθίσθησαν ἄνθρωποι, καὶ τὴν
 παραδοῦσαν αὐτοῖς θεᾶν θεσμοφόρον ἀπὸ τούτων
 προσηγόρευσαν. μεγίστων γὰρ ἀγαθῶν ἀνθρώποις
 αἰτίαν γενομένην ἐπιφανεστάτων τυχεῖν τιμῶν καὶ 10
 θυσιαῶν, ἔτι δ' ἐφορῶν καὶ πανηγύρεων μεγαλοπρε-
 πῶν, οὐ παρ' Ἑλλήσι μόνον, ἀλλὰ καὶ παρὰ πᾶσι
 σχεδὸν τοῖς βαρβάροις, ὅσοι τῆς τροφῆς ταύτης
 ἐκοινώνησαν.

69 Ἀμφισβητοῦσι δὲ περὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ καρ- 15
 ποῦ τούτου πολλοί, τὴν θεὸν φάμενοι παρ' αὐτοῖς
 πρώτοις ὀφθῆναι καὶ τὴν τούτου φύσιν τε καὶ
 χρῆσιν καταδεῖξαι. Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ λέγουσι τὴν
 τε Διήμητραν καὶ τὴν Ἴσιν τὴν αὐτὴν εἶναι, καὶ εἰς
 Αἰγυπτὸν ἐνεργεῖν τὸ σπέρμα πρώτην, ἀρδεύοντος 20
 μὲν ἐνκαίρως τὰ πεδία τοῦ Νείλου ποταμοῦ, ταῖς
 2 δ' ὥραις ἄριστα τῆς χώρας ταύτης κεκραμένης. τοὺς
 δ' Ἀθηναίους, καίπερ ἀποφαινομένους τὴν εὐρεσιν
 τοῦ καρποῦ τούτου γεγεννημένην παρ' αὐτοῖς, ὅμως
 μαρτυρεῖν αὐτὸν ἑτέρωθεν κεκομισμένον εἰς τὴν 25
 Ἀττικὴν· τὸν γὰρ τόπον τὸν ἐξ ἀρχῆς δεξάμενον

3 δοῦναι *UF*, παραδοῦναι *Hert.* 8 αὐτοὺς *D* ἀπὸ
 τ. θεσμ. γ. 9 ἀνθρώποις ἀγαθῶν γ. 16 ἑαντοῖς γ.
 20 τὸ σπέρμα πρώτην *C*, τὸ σπέρμα *om. AD*, πρώτην *om.*
FGM; πρώτην τὸ σπέρμα *cet.* 24 παρ' αὐτοῖς *om. D*

τὴν δωρεὰν ταύτην Ἐλευσίνα προσαγορεύειν ἀπὸ
 τοῦ παρ' ἐτέρων ἐλθεῖν τὸ σπέρμα τοῦ σίτου κο-
 μισθέν. οἱ δὲ Σικελιώται, νῆσον ἱερὰν Δήμητρος 3
 καὶ Κόρης οἰκοῦντες, εἰκὸς εἶναι φασι τὴν δωρεὰν
 5 ταύτην πρῶτοις τοῖς τὴν προσφιλεστάτην χώραν
 νεμομένοις δοθῆναι· ἄτοπον μὲν γὰρ ὑπάρχειν εὐ-
 καρποτάτην αὐτὴν ὥς ἰδίαν ποιῆσαι, τῆς δ' εὐερ-
 γείας ὥς μηδὲν προσηκούσῃ μηδ' ἐσχάτῃ μεταδοῦ-
 ναι, καὶ ταῦτ' ἐν αὐτῇ τὴν οἰκησιν ἔχουσιν, εἶπερ
 10 καὶ τῆς Κόρης τὴν ἀρπαγὴν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ γε-
 886 γονέναι συμπεφώνηται. εἶναι δὲ καὶ τὴν χώραν
 οἰκειοτάτην τούτοις τοῖς καρποῖς, ἐν ᾗ καὶ τὸν ποιη-
 τὴν λέγειν

ἀλλὰ τὰ γ' ἔσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
 15 πυροὶ καὶ κριθαί.
 περὶ μὲν οὖν Δήμητρος τοιαῦτα μυθολογοῦσι. τῶν 4
 δ' ἄλλων θεῶν τῶν ἐκ Κρόνου καὶ Πέας γενομένων
 φασὶν οἱ Κρητὲς Ποσειδῶνα μὲν πρῶτον χρῆσασθαι
 ταῖς κατὰ θάλατταν ἐργασίαις καὶ στόλους συστή-
 20 σασθαι, παραδόντος αὐτῷ τὴν ἡγεμονίαν ταύτην
 τοῦ Κρόνου· διὸ καὶ παραδίδοσθαι τοῖς ἐπιγίνο-
 μένοις τοῦτον κύριον ὑπάρχειν τῶν κατὰ θάλατταν
 πραττομένων καὶ θυσίαις ὑπὸ τῶν ναυτιλλομένων
 τιμᾶσθαι. προσάπτουσι δ' αὐτῷ καὶ τὸ τοὺς ἵπ-
 25 πους δαμάσαι πρῶτον καὶ τὴν ἐπιστήμην καταδει-
 ξαι τὴν περὶ τὴν ἵππικὴν, ἀφ' ἧς ἵππιον αὐτὸν

2 κομισθέν Dind., κομισθέντος D, κομίσαντας C, κομί-
 σαντα F; τὸν τὸ σπέρμα . . κομίσαντα M, f. del. 8 προ-
 σηκούσῃ F, προσηκούσης cet. μηδ'] τῇδ' Iensius, del. Dind.
 16 μυθολογεῖται CG 26 ἵππειον CFG

5 ὠνομάσθαι. τὸν δ' Ἰδην λέγεται τὰ περὶ τὰς τα-
φάς καὶ τὰς ἐκφοράς καὶ τιμὰς τῶν τεθνεώτων κα-
ταδεῖξαι, τὸν πρὸ τοῦ χρόνου μηδεμιᾶς οὔσης ἐπι-
μελείας περὶ αὐτούς· διὸ καὶ τῶν τετελευτηκότων
ὁ θεὸς οὗτος παρείληπται κυριεύειν, ἀπονεμηθείσης 5
τὸ παλαιὸν αὐτῷ τῆς τούτων ἀρχῆς καὶ φροντίδος.

70 Περὶ δὲ τῆς τοῦ Διὸς γενέσεώς τε καὶ βασιλείας
διαφωνεῖται· καὶ τινες μὲν φασιν αὐτὸν μετὰ τὴν
ἐξ ἀνθρώπων τοῦ Κρόνου μετάστασιν εἰς θεοὺς
διαδέξασθαι τὴν βασιλείαν, οὐ βίᾳ κατισχύσαντα 10
τὸν πατέρα, νομίμως δὲ καὶ δικαίως ἀξιοθέντα τανύ-
της τῆς τιμῆς· τινὲς δὲ μυθολογοῦσι τῷ Κρόνῳ
γενέσθαι λόγιον περὶ τῆς τοῦ Διὸς γενέσεως, ὅτι
παραιρήσεται τὴν βασιλείαν αὐτοῦ βιαίως ὁ γεννη-
2 θείς παῖς. διόπερ τὸν μὲν Κρόνον τὰ γεννώμενα 15
παιδιά πλεονάκεις ἀφανίζειν, τὴν δὲ Ῥέαν ἀγανακτή-
σασαν, καὶ μὴ δυναμένην μεταθεῖναι τὴν προαίρεσιν
τάνδρως, τὸν Δία τεκοῦσαν ἐν τῇ προσαγορευομένῃ
Ἰδῇ κλέψαι καὶ δοῦναι λάθρᾳ τοῖς Κούρησιν ἐκ-
θρέψαι τοῖς κατοικοῦσι πλησίον ὄρους τῆς Ἰδῆς. 20
τούτους δ' ἀπενέγκαντας εἰς τι ἄντρον παραδοῦναι
ταῖς Νύμφαις, παρακελευσαμένους τὴν πᾶσαν ἐπι-
3 μέλειαν αὐτοῦ ποιεῖσθαι. αὗται δὲ μέλι καὶ γάλα
μίσγουσαι τὸ παιδίον ἐθρέψαν καὶ τῆς αἰγὸς τῆς
ὀνομαζομένης Ἀμαλθείας τὸν μαστὸν εἰς διατροφήν 25
παρείχοντο. σημεῖα δὲ πολλὰ μέχρι τοῦ νῦν δια-
μένειν τῆς γενέσεως καὶ διατροφῆς τοῦ θεοῦ τού-

1 αἰδῆ D 14 παρελίπται CF 16 πολλάκις F 18
προειρημένη F 19 Ἰδῇ] Δίκτη CFG (cf. p. 99, 22) 23
ποιήσασθαι CFG 25 Αμαλθαίας CFG

του κατὰ τὴν νῆσον. φερομένου μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν 4
 Κουρήτων αὐτοῦ νηπίου φασιν ἀποπσεσθῆναι τὸν ὁμ-
 φαλὸν περὶ τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Τρίτωνα,
 καὶ τὸ χωρίον τε τοῦτο καθιερωθῆναι ἀπὸ τοῦ τότε
 5 συμβάντος Ὀμφαλὸν προσαγορευθῆναι καὶ τὸ περι-
 κείμενον πεδίον ὁμοίως Ὀμφάλειον. κατὰ δὲ τὴν
 Ἰδην, ἐν ἣ συνέβη τραφῆναι τὸν θεόν, τό τε ἄν-
 τρον ἐν ᾧ τὴν διαίταν εἶχε καθιέρωται καὶ οἱ περὶ
 387 αὐτὸ λειμῶνες ὁμοίως ἀνεῖνται περὶ τὴν ἀκρόρειαν
 10 ὄντες. τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον καὶ μυθολο- 5
 γούμενον περὶ τῶν μελιττῶν οὐκ ἄξιον παραλιπεῖν·
 τὸν γὰρ θεὸν φασιν ἀθάνατον μνήμην τῆς πρὸς
 αὐτὰς οἰκειότητος διαφυλάξαι βουλόμενον ἀλλάξαι
 μὲν τὴν χρῶαν αὐτῶν καὶ ποιῆσαι χαλκῷ χρυσοειδεῖ
 15 παραπλησίαν, τοῦ τόπου δ' ὄντος ὑψηλοῦ καθ'
 ὑπερβολήν, καὶ πνευμάτων τε μεγάλων ἐν αὐτῷ
 γινομένων καὶ χιόνος πολλῆς πιπτούσης, ἀνεπαι-
 σθήτους αὐτὰς καὶ ἀπαθεῖς ποιῆσαι, δυσχειμερωτά-
 τους τόπους νεμομένας. τῇ θρεψάσῃ δ' αἰγὶ τιμάς 6
 20 τέ τινας ἄλλας ἀπονεῖμαι καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἀπ'
 αὐτῆς λαβεῖν, αἰγίλοχον ἐπονομασθέντα. ἀνδρωθέντα
 δ' αὐτόν φασι πρῶτον πόλιν κτίσαι περὶ τὴν Δίικταν,
 ὅπου καὶ τὴν γένεσιν αὐτοῦ γενέσθαι μυθολογοῦ-
 σιν· ἥς ἐκλειψθείσης ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις δια-
 25 μένουν ἔτι καὶ νῦν ἔρματα τῶν θεμελίων.

Διενέγκαι δὲ τὸν θεὸν τοῦτον ἀπάντων ἀνδρείᾳ 71

3 Τρίτωνα] τρίτον CD 4 τε Dind., δὲ cod., διὰ Wess.
 9 αὐτῷ C, αὐτόν cet. λιμένες DF 11 περὶ τ. μ. οὐκ
 om. D¹ 13 αὐτοῦς II 15 καὶ τοῦ τόπου ὄντος D 18
 ποιῆσαι] εἰς τοὺς add. ABDE; f. ὡς τοὺς 26 τούτων D

καὶ συνέσει καὶ δικαιοσύνη καὶ ταῖς ἄλλαις ἀπάσαις ἀρεταῖς· διὸ καὶ παραλαβόντα τὴν βασιλείαν παρὰ τοῦ Κρόνου πλεῖστα καὶ μέγιστα τὸν ἀνθρώπινον βίον εὐεργετήσαι. πρῶτον μὲν γὰρ ἀπάντων κατὰ δεῖξαι περὶ τῶν ἀδικημάτων τὸ δίκαιον ἀλλήλοις ⁵ διδόναι τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοῦ βίᾳ τι πράττειν ἀποστήσαι, κρίσει δὲ καὶ δικαστηρίῳ τὰς ἀμφισβητήσεις διαλύειν. καθόλου δὲ τὰ περὶ τε τῆς εὐνομίας καὶ τῆς εἰρήνης προσαναπληρῶσαι, τοὺς μὲν ἀγαθοὺς πείθοντα, τοὺς δὲ φαύλους τῇ τιμωρίᾳ ¹⁰ 2 καὶ τῷ φόβῳ καταπληττόμενον. ἐπελθεῖν δ' αὐτὸν καὶ τὴν οἰκουμένην σχεδὸν πᾶσαν τοὺς μὲν ληστὰς καὶ ἀσεβεῖς ἀναιροῦντα, τὴν δ' ἰσότητα καὶ τὴν δημοκρατίαν εἰσηγούμενον· ὅτε δὴ φασιν αὐτὸν καὶ τοὺς γίγαντας ἀνελεῖν, ἐν μὲν Κρήτῃ τοὺς περὶ ¹⁵ Μύλινον, κατὰ δὲ τὴν Φρυγίαν τοὺς περὶ Τυφῶνα. 3 πρὸ δὲ τῆς μάχης τῆς πρὸς τοὺς ἐν Κρήτῃ γίγαντας λέγεται τὸν Δία θῦσαι βοῦν Ἑλλῶ καὶ Οὐρανῷ καὶ Γῇ· ἐπὶ δὲ τῶν ἱερῶν ἀπάντων φανῆναι τὰ περὶ τούτων ἐπικριθέντα * ἐπισημαίνεται κράτος καὶ ²⁰ ἀπόστασις ἀπὸ τῶν πολεμίων πρὸς αὐτούς. ἀκόλουθον δὲ τούτοις γενέσθαι τοῦ πολέμου τὸ τέλος· αὐτομολῆσαι μὲν γὰρ ἐκ τῶν πολεμίων Μονσαῖον, καὶ τυχεῖν ὠρισμένων τιμῶν, κατακοπῆναι δ' ὑπὸ 4 τῶν θεῶν ἅπαντας τοὺς ἀντιταξαμένους. συστήναι ²⁵ δὲ καὶ ἄλλους πολέμους αὐτῷ πρὸς γίγαντας, τῆς

1 καὶ σ. κ. δικαιοσύνη om. D 7 ἀποστήναι Schäfer 12 ἅπασαν CFG 17 τοὺς γίγαντας τοὺς ἐν Κρ. CFG 18 βοῦν om. E 20 περὶ ABCDF, παρὰ cet. ἐπικριθέντα] αὐ CF, πρῶτον cet.; πρῶτον, δι' ὧν Reiske ἐπισημαίνεσθαι Wess., ἐπισημαίνειν Dind. 21 ἀπόστασιν Wess.

μὲν Μακεδονίας περὶ τὴν Παλλήνην, τῆς δ' Ἰταλίας
 κατὰ τὸ πεδίου, ὃ τὸ μὲν παλαιὸν ἀπὸ τοῦ κατα-
 κειανμένου τόπου Φλεργαῖον ὠνομάζετο, κατὰ δὲ
 τοὺς ὕστερον χρόνους Κυμαῖον προσηγόρευον. κολα- 5
 σθῆναι δὲ τοὺς γίγαντας ὑπὸ Διὸς διὰ τὴν εἰς
 τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους παρανομίαν καὶ διὰ τὸ ταῖς
 388 τοῦ σώματος ὑπεροχαῖς καὶ ῥώμας πεποιθότας κατα-
 δουλοῦσθαι μὲν τοὺς πλησιοχώρους, ἀπειθεῖν δὲ
 τοῖς περὶ τοῦ δικαίου τιθεμένοις νόμοις, πόλεμον
 10 δ' ἐκφέρειν πρὸς τοὺς διὰ τὰς κοινὰς εὐεργεσίας
 ὑπὸ πάντων θεοῦς νομιζομένους. τὸν δ' οὖν Δία 6
 λέγουσι μὴ μόνον ἄρδην ἐξ ἀνθρώπων ἀφανίσαι
 τοὺς ἀσεβεῖς καὶ πονηροὺς, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρίστοις
 τῶν θεῶν καὶ ἡρώων, ἔτι δ' ἀνδρῶν τὰς ἀξίας
 15 ἀπονεῖμαι τιμὰς. διὰ δὲ τὸ μέγεθος τῶν εὐεργε-
 σιῶν καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς θυνάμεως συμφώνως
 αὐτῷ παρὰ πάντων συγκεχωρηθῆναι τὴν τε βασι-
 λεῖαν εἰς τὸν αἰὲ χρόνον καὶ τὴν οἰκῆσιν τὴν ἐν
 Ὀλύμπῳ. καταδειχθῆναι δὲ καὶ θυσίας αὐτῷ συν- 72
 20 τελεῖν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, καὶ μετὰ τὴν ἐκ
 γῆς μετὰστασιν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐγγενέσθαι δόξας
 δικαίους ἐν ταῖς τῶν εὖ πεπονθότων ψυχαῖς, ὥς
 ἀπάντων τῶν γινομένων κατ' οὐρανὸν οὗτος εἴη
 κύριος, λέγω δ' ὕμβρων τε καὶ βροντῶν καὶ κεραυ-
 25 νῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. διόπερ αὐτὸν 2
 προσαγορευθῆναι Ζῆνα μὲν ἀπὸ τοῦ δοκεῖν τοῖς
 ἀνθρώποις αἰτίον εἶναι τοῦ ξῆν, ταῖς ἐκ τοῦ περι-
 έχοντος εὐκρασίαις τοὺς καρποὺς ἀνάγοντα πρὸς

2 μὲν om. D   4 προσηγορεύθη CFG   11 δ' om. D
 14 θεῶν AD, τε θεῶν cet.   22 δικαίως A   28 τοὺς om. D

τέλος, πατέρα δὲ διὰ τὴν φροντίδα καὶ τὴν εὐνοίαν
 τὴν εἰς ἀπαντας, ἔτι δὲ καὶ τὸ δοκεῖν ὥσπερ ἀρχη-
 γὸν εἶναι τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ὑπατον δὲ
 καὶ βασιλέα διὰ τὴν τῆς ἀρχῆς ὑπεροχὴν, εὐβουλέα
 δὲ καὶ μητιέτην διὰ τὴν ἐν τῷ βουλευέσθαι καλῶς 5
 3 σύνεσιν. μυθολογοῦσι δὲ καὶ τὴν Ἀθηναῖαν κατὰ
 τὴν Κρήτην ἐκ Διὸς ἐν ταῖς πηγαῖς τοῦ Τριτάνου
 ποταμοῦ γεννηθῆναι· διὸ καὶ Τριτογένειαν ὀνο-
 μασθῆναι. ἔστι δὲ καὶ νῦν ἔτι περὶ τὰς πηγὰς
 ταύτας ἱερὸν ἄγιον τῆς θεοῦ ταύτης, ἐν ᾧ τόπῳ 10
 4 τὴν γένεσιν αὐτῆς ὑπάρχει μυθολογοῦσι. λέγουσι
 δὲ καὶ τοὺς γάμους τοῦ τε Διὸς καὶ τῆς Ἥρας ἐν
 τῇ Κνωσίων χώρα γενέσθαι κατὰ τινα τόπον πλη-
 σιον τοῦ Θήρητος ποταμοῦ, καθ' ὃν νῦν ἱερὸν
 ἔστιν, ἐν ᾧ θυσίας κατ' ἐνιαυτὸν ἀγίους ὑπὸ τῶν 15
 ἐγχωρίων συντελεῖσθαι, καὶ τοὺς γάμους ἀπομιμει-
 σθαι, καθάπερ ἐξ ἀρχῆς γενέσθαι παρεδόθησαν.
 5 Τοῦ δὲ Διὸς ἐκγόνους φασὶ γενέσθαι θεὰς μὲν
 Ἀφροδίτην καὶ Χάριτας, πρὸς δὲ ταύταις Εἰλείθυιαν
 καὶ τὴν ταύτης συνεργὸν Ἀρτεμιν, καὶ τὰς προσ- 20
 αγορευομένας Ὠρας, Εὐνομίαν τε καὶ Δίκην, ἔτι δ'
 Εἰρήνην καὶ Ἀθηναῖαν καὶ Μούσας, θεοὺς δὲ Ἥφαι-
 στον καὶ Ἄρην καὶ Ἀπόλλωνα, πρὸς δὲ τούτοις
 73 Ἐρμῆν καὶ Διόνυσον καὶ Ἡρακλέα. τούτων δ' ἐκάστῳ 339

8 ἐκονομασθῆναι CFG 9 περὶ] παρὰ FG 12 τοῦ τε]
 τοῦ στε D, τοὺς τε v. 13 Κνωσίων v. 14 Θηριος D
 16 ἐγχωρίων] ἱερῶν add. CF 17 παρεδόθη F 18 τοῦ
 Dind., τοὺς cod. 19 εἰλήθυιαν (ἡληθύιαν m. 1) D, εἰλί-
 θυιαν C (= c. 73, 4) 21 τε om. D 22 καὶ Ἀθηναῖαν
 καὶ Μούσας add. Iensius, Palladem Musas Poggius 23
 Ἄρεα CFG 24 καὶ Διόνυσον καὶ Ἡρακλέα add. Iensius

μυθολογοῦσι τὸν Δία τῶν εὐρεθέντων ὑπ' αὐτοῦ
 καὶ συντελουμένων ἔργων τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς
 τιμὰς τῆς εὐρέσεως ἀπονεῖμαι, βουλόμενον αἰώνιον
 αὐτοῖς περιποιῆσαι μνήμην παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις. 2
 5 παραδοθῆναι δὲ τῇ μὲν Ἀφροδίτῃ τὴν τε τῶν παρ-
 θένων ἡλικίαν, ἐν οἷς χρόνοις δεῖ γαμεῖν αὐτάς,
 καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν τὴν ἔτι καὶ νῦν ἐν τοῖς
 γάμοις γινομένην μετὰ θυσιῶν καὶ σπονδῶν, ὥς
 ποιοῦσιν ἄνθρωποι τῇ θεῷ ταύτῃ. προθύουσι δὲ
 10 πρότερον ἅπαντες τῷ Διὶ τῷ τελεῖω καὶ Ἥρᾳ τε-
 λείᾳ διὰ τὸ τούτους ἀρχηγοὺς γεγονέναι καὶ πάν-
 των εὐρετάς, καθότι προείρηται. ταῖς δὲ Χάρισι 3
 δοθῆναι τὴν τῆς ὕψεως κόσμησιν καὶ τὸ σχηματί-
 ζειν ἕκαστον μέρος τοῦ σώματος πρὸς τὸ βέλτιον
 15 καὶ προσηγῆς τοῖς θεωροῦσι, πρὸς δὲ τοῦτοις τὸ
 κατάρχειν εὐεργεσίας καὶ πάλιν ἀμείβεσθαι ταῖς
 προσηκούσαις χάρισι τοὺς εὖ ποιήσαντας. Εἰλέ- 4
 θυιαν δὲ λαβεῖν τὴν περὶ τὰς τικτούσας ἐπιμέλειαν
 καὶ θεραπείαν τῶν ἐν τῷ τίκτειν κακοπαθοῦσων.
 20 διὸ καὶ τὰς ἐν τοῖς τοιούτοις κινδυνευούσας γυναι-
 κας ἐπικαλεῖσθαι μάλιστα τὴν θεὸν ταύτην. Ἄρτε- 5
 μιν δέ φασιν εὐρεῖν τὴν τῶν νηπίων παιδίων थे-
 ραπείαν καὶ τροφάς τινας ἀρμοζούσας τῇ φύσει
 τῶν βρεφῶν· ἅφ' ἧς αἰτίας καὶ κουροτρόφον αὐτὴν 6
 25 ὀνομάζεσθαι. τῶν δ' ὀνομαζομένων Ὁρῶν ἕκαστῃ
 δοθῆναι τὴν ἐπάνυμον τάξιν τε καὶ [τοῦ] βίου δια-
 κόσμησιν ἐπὶ τῇ μεγίστῃ τῶν ἀνθρώπων ὠφελείᾳ·
 μηδὲν γὰρ εἶναι μᾶλλον δυνάμενον εὐδαίμονα βίον

παρασκευάσαι τῆς εὐνομίας καὶ δίκης καὶ εἰρήνης.
 7 Ἀθηνᾶ δὲ προσάπτουσι τὴν τε τῶν ἐλαιῶν ἡμέρω-
 σιν καὶ φυτεῖαν παραδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις καὶ
 τὴν τοῦ καρποῦ τούτου κατεργασίαν· πρὸ γὰρ τοῦ
 γενέσθαι τὴν θεὸν ταύτην ὑπάρξει μὲν τὸ γένος 5
 τοῦτο τῶν δένδρων μετὰ τῆς ἑλλης ἀγρίας ὕλης,
 τὴν μέντοι γ' ἐπιμέλειαν ταύτης [οὐκ] εἶναι καὶ τὴν
 ἐμπειρίαν τὴν ἔτι καὶ νῦν γινομένην περὶ τούτων.
 8 πρὸς δὲ τούτοις τὴν τῆς ἐσθῆτος κατασκευὴν καὶ
 τὴν τεκτονικὴν τέχνην, ἔτι δὲ πολλὰ τῶν ἐν ταῖς 10
 ἄλλαις ἐπιστήμας εἰσηγήσασθαι τοῖς ἀνθρώποις·
 εὗρεῖν δὲ καὶ τὴν τῶν αὐλῶν κατασκευὴν καὶ τὴν
 διὰ τούτων συντελουμένην μουσικὴν καὶ τὸ σύντο-
 λον πολλὰ τῶν φιλοτέχνων ἔργων, ἀφ' ὧν ἔργα-
 74 νην αὐτὴν προσαγορεύεσθαι. ταῖς δὲ Μούσαις δο- 15
 θῆναι παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν τῶν γραμμάτων εὕρεσιν
 καὶ τὴν τῶν ἐπῶν σύνθεσιν τὴν προσαγορευομένην 390
 ποιητικὴν. πρὸς δὲ τοὺς λέγοντας, ὅτι Σύροι μὲν
 εὗρεται τῶν γραμμάτων εἰσί, παρὰ δὲ τούτων Φοί-
 νικες μαθόντες τοῖς Ἑλλησι παραδεδώκασιν, οὗτοι 20
 δ' εἰσὶν οἱ μετὰ Κάδμου πλεύσαντες εἰς τὴν Εὐ-
 ρώπην, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς Ἑλλήνας τὰ γράμματα
 Φοινίκεια προσαγορεύειν, φασὶ τοὺς Φοινίκας οὐκ
 ἐξ ἀρχῆς εὗρεῖν, ἀλλὰ τοὺς τύπους τῶν γραμμα-
 των μεταθεῖναι μόνον, καὶ τῇ τε γραφῇ ταύτῃ τοὺς 25
 πλείστους τῶν ἀνθρώπων χρῆσασθαι καὶ διὰ τοῦτο
 2 τυχεῖν τῆς προειρημένης προσηγορίας. Ἥφαιστον
 δὲ λέγουσιν εὗρετὴν γενέσθαι τῆς περὶ τὸν σίδη-

7 οὐκ delevi   11 ἡγήσασθαι D   23 φοινίκεια cod.
 (c. 58, 3)   25 τε om. v.

ρον ἐργασίας ἀπάσης καὶ τῆς περὶ τὸν χαλκὸν καὶ
 χρυσοῦν καὶ ἀργυροῦ καὶ τῶν ἄλλων ὅσα τὴν ἐκ τοῦ
 πυρὸς ἐργασίαν ἐπιδέχεται, καὶ τὰς ἄλλας δὲ χρείας
 τὰς τοῦ πυρὸς ἀπάσας προσεξευρεῖν καὶ παραδοῦ-
 5 ναι τοῖς τε τὰς τέχνας ἐργαζομένοις καὶ τοῖς ἄλλοις
 ἄπασιν ἀνθρώποις· διόπερ οἱ τῶν τεχνῶν τούτων 3
 δημιουργοὶ τὰς εὐχὰς καὶ θυσίας τούτῳ τῷ θεῷ
 μάλιστα ποιοῦσι, καὶ τὸ πῦρ οὗτοί τε καὶ πάντες
 ἄνθρωποι προσαγορεύουσιν Ἑφαιστον, εἰς μνήμην
 10 καὶ τιμὴν ἀθάνατον τιθέμενοι τὴν ἐξ ἀρχῆς τῷ
 κοινῷ βίῳ δεδομένην εὐεργεσίαν. τὸν Ἄρην δὲ 4
 μυθολογοῦσι πρῶτον κατασκευάσαι πανοπλίαν καὶ
 στρατιώτας καθοπλίσαι καὶ τὴν ἐν ταῖς μάχαις ἐνα-
 γώνιον ἐνέργειαν εἰσηγήσασθαι, φονεύοντα τοὺς
 15 ἀπειθοῦντας τοῖς θεοῖς. Ἀπόλλωνα δὲ τῆς κιθάρας 5
 εὐρετὴν ἀναγορεύουσι καὶ τῆς κατ' αὐτὴν μουσι-
 κῆς· ἔτι δὲ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ἐξενεγκεῖν διὰ
 τῆς μαντικῆς τέχνης γινομένην, δι' ἧς τὸ παλαιὸν
 συνέβαινε θεραπείας τυγχάνειν τοὺς ἀρρωστούντας·
 20 εὐρετὴν δὲ καὶ τοῦ τόξου γενόμενον διδάξαι τοὺς
 ἐργωρίους τὰ περὶ τὴν τοξείαν, ἀφ' ἧς αἰτίας μάλ-
 ιστα παρὰ τοῖς Κρησὶν ἐξηλῶσθαι τὴν τοξικὴν καὶ
 τὸ τόξον Κρητικὸν ὀνομασθῆναι. Ἀπόλλωνος δὲ 6
 καὶ Κορωνίδος Ἀσκληπιδὸν γεννηθέντα, καὶ πολλὰ
 25 παρὰ τοῦ πατρὸς τῶν εἰς ἰατρικὴν μαθόντα, προσ-
 εξευρεῖν τὴν τε χειρουργίαν καὶ τὰς τῶν φαρμά-
 κων σκευασίας καὶ ῥιζῶν δυνάμεις, καὶ καθόλου

5 τε om. D   6 διόπερ] δι' ἅπερ D   of Dind., of τε
 cod.   8 πάντες DF, πάντες οἱ cet.   23 Κρητικὸν Bochar-
 tus, Σκυθικὸν cod.   24 γεννηθέντα D

προβιβάσαι τὴν τέχνην ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὡς ἄρ-
 75 χήνων αὐτῆς καὶ κτίστην τιμᾶσθαι. τῷ δ' Ἐρμῇ
 προσάπτουσι τὰς ἐν τοῖς πολέμοις γινομένας ἐπι- 391
 κηρυκείας καὶ διαλλαγὰς καὶ σπονδάς καὶ τὸ τού-
 των σύσσημον κηρύκειον, ὃ φορεῖν εἰώθασιν οἱ 5
 περὶ τῶν τοιούτων τοὺς λόγους ποιοῦμενοι καὶ διὰ
 τούτου τυγχάνοντες παρὰ τοῖς πολεμίοις ἀσφαλείας·
 ὁθεν δὴ καὶ κοινὸν Ἐρμῇν ὠνομάσθαι, διὰ τὸ τὴν
 ὁφέλειαν ἀμφοτέροις εἶναι κοινὴν τοῖς ἐν τῷ πο-
 2 λέμῳ τὴν εἰρήνην μεταλαμβάνουσι. φασὶ δ' αὐτὸν 10
 καὶ μέτρα καὶ σταθμὰ καὶ τὰ διὰ τῆς ἐμπορίας
 κέρδη πρῶτον ἐπινοῆσαι καὶ τὸ λάθρα τὰ τῶν ἄλ-
 λων σφετερίζεσθαι. παραδεδόσθαι δ' αὐτὸν καὶ κή-
 ρυκα τῶν θεῶν, ἔτι δ' ἄγγελον ἄριστον διὰ τὸ
 σαφῶς αὐτὸν ἕκαστα τῶν εἰς ἐντολὴν δοθέντων 15
 ἐρμηνεύειν· ἄφ' οὗ καὶ τετευχέναι τῆς προσηγορίας
 αὐτὸν ταύτης, οὐχ εὐρετὴν τῶν ὀνομάτων καὶ λέ-
 ξων γενόμενον, ὥς τινές φασιν, ἀλλὰ τὸ τῆς ἀπαγ-
 γελίας ἄρτιον καὶ σαφεὲς ἐκπεπονηκότα περιττότερον
 3 τῶν ἄλλων. εἰσηγητὴν δ' αὐτὸν καὶ παλαιστράς 20
 γενέσθαι, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς χελώνης λύραν ἐπινοῆσαι
 μετὰ τὴν Ἀπόλλωνος πρὸς Μαρσύαν σύγκρισιν, καθ'
 ἣν λέγεται τὸν Ἀπόλλωνα νικήσαντα καὶ τιμωρίαν
 ὑπὲρ τὴν ἀξίαν λαβόντα παρὰ τοῦ λειψθέντος μετα-
 μεληθῆναι, καὶ τὰς ἐκ τῆς κιθάρας χορδὰς ἐκρῆ- 25
 ξαντα μέχρι τινὸς χρόνου τῆς ἐν αὐτῇ μουσικῆς
 4 ἀποστῆναι. Διόνυσον δὲ μυθολογοῦσιν εὐρετὴν γε-
 νέσθαι τῆς τ' ἀμπέλου καὶ τῆς περὶ ταύτην ἐργα-

7 τούτων D, τοῦτο F 15 σαφῶς] καλῶς CFGM 18
 ἐπαγγελίας D 28 τῆς τ' DF, τῆς cet.

σίας, ἔτι δ' οἶνοποιίας καὶ τοῦ πολλοὺς τῶν ἐκ τῆς
 ὁπώρας καρπῶν ἀποθησαυρίζεσθαι καὶ τὰς χρείας
 καὶ τὰς τροφὰς παρέχεσθαι τοῖς ἀνθρώποις ἐπὶ
 πολλὸν χρόνον. τοῦτον δὲ τὸν θεὸν γεγόνειαι φα-
 5 σιν ἐκ Διὸς καὶ Φερσεφόνης κατὰ τὴν Κρήτην, ὃν
 Ὀρφεὺς κατὰ τὰς τελετὰς παρέδωκε διασπώμενον
 ὑπὸ τῶν Τιτάνων· πλείονας γὰρ Διονύσους συμ-
 βαίνει γεγόνειαι, περὶ ὧν ἡμεῖς σαφέστερον τὰ κατὰ
 μέρος ἐν οἰκειότεροις καιροῖς ἀναγεγράφαμεν. οἱ δ'
 10 ὅν Κρήτες τῆς παρ' αὐτοῖς γενέσεως τοῦ θεοῦ
 πειρῶνται σημεῖα φέρειν, λέγοντες ὅτι περὶ τὴν
 Κρήτην δύο νήσους κτίσας ἐπὶ τῶν καλουμένων δι-
 δύμων κόλπων Διονύσιάδας ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγό-
 ρευσεν, ὅπερ μηδαμοῦ τῆς οἰκουμένης αὐτὸν ἐτέρωθι
 15 πεποιηγέναι. Ἡρακλέα δὲ μυθολογοῦσιν ἐκ Διὸς 76
 γενέσθαι παμπόλλοις ἔτεσι πρότερον τοῦ γεννηθέν-
 392 τος [περὶ τὴν Ἀργεῖαν] ἔξ Ἀλκμήνης. τοῦτον δὲ
 μητρὸς μὲν μὴ παρειληφέναι τίνος ἦν, αὐτὸ δὲ μό-
 νον ὅτι ῥώμῃ σώματος πολλὴ τῶν ἀπάντων διενεγκῶν
 20 ἐπῆλθε τὴν οἰκουμένην, κολάζων μὲν τοὺς ἀδίκους,
 ἀναιρῶν δὲ τὰ τὴν χώραν ἀοίκητον ποιοῦντα θηρία·
 πᾶσι δ' ἀνθρώποις τὴν ἐλευθερίαν περιποιήσας ἀήτ-
 τητος μὲν ἐγένετο καὶ ἄτρωτος, διὰ δὲ τὰς εὐερ-
 γείας ἀθανάτου τιμῆς ἔτυχε παρ' ἀνθρώποις. τὸν 2
 25 δ' ἔξ Ἀλκμήνης Ἡρακλέα παντελῶς νεώτερον ὄντα,
 καὶ ζηλωτὴν γενόμενον τῆς τοῦ παλαιοῦ προαιρέ-

1 τοῦ Reiske, τοὺς cod. 2 ἀποθησαυρίζειν CFG καὶ
 τὰς — παρέχεσθαι om. ADEN 12 διδύμων om. CFM 17
 περὶ τὴν Ἀργεῖαν om. ADEFGN 19 διενέγκας CF 26
 γενόμενον — p. 108, 1 τυχεῖν om. F; ζηλωτὴν τῆς ἀρετῆς
 τυχεῖν τε τῆς AEGN

σεως, διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας τυχεῖν τε τῆς ἀθανασίας καὶ χρόνων ἐγγενομένων διὰ τὴν ὁμωνυμίαν δοῖται τὸν αὐτὸν εἶναι, καὶ τὰς τοῦ προτέρου πράξεις εἰς τοῦτον μεταπεσεῖν, ἀγνοούντων τῶν πολλῶν τάληθές. ὁμολογοῦσι δὲ τοῦ παλαιοτέρου θεοῦ 5 κατὰ τὴν Αἴγυπτον πράξεις τε καὶ τιμὰς ἐπιφανεστάτας διαμένειν καὶ πόλιν ὑπ' ἐκείνου κτισθεῖσαν.

3 Βριτόμαρτιν δὲ τὴν προσαγορευομένην Δίκτυνναν μυθολογοῦσι γενέσθαι μὲν ἐν Καινοῖ τῆς Κρήτης ἐκ Διὸς καὶ Κάρυς τῆς Εὐβούλου τοῦ γεννηθέντος 10 ἐκ Δήμητρος· ταύτην δ' εὗρετιν γενομένην δικτύων τῶν εἰς κυνηγίαν προσαγορευθῆναι Δίκτυνναν, καὶ τὰς μὲν διατριβὰς ποιήσασθαι μετὰ τῆς Ἀρτέμιδος, ἀφ' ἧς αἰτίας ἐνόησε δοκεῖν τὴν αὐτὴν εἶναι Δίκτυνναν τε καὶ Ἀρτεμιν, θυσίαις δὲ καὶ ναῶν κατα- 15 σκευαῖς τετιμῆσθαι παρὰ τοῖς Κρησὶ τὴν θεὸν ταύτην.

4 τοὺς δ' ἰστοροῦντας αὐτὴν ὠνομάσθαι Δίκτυνναν ἀπὸ τοῦ συμφυγεῖν εἰς ἄλιεντικά δίκτυα, διωκομένην ὑπὸ Μίνω συνουσίας ἔνεκα, διημαρτηκέναι τῆς ἀληθείας· οὔτε γὰρ τὴν θεὸν εἰς τοιαύτην ἀσθέ- 20 νειαν ἔλθειν πιθανὸν ὑπάρχειν ὥστε προσδεηθῆναι τῆς παρ' ἀνθρώπων βοηθείας, τοῦ μεγίστου τῶν θεῶν οὔσαν θυγατέρα, οὔτε τῷ Μίνῳ δίκαιον προσάπτειν τοιαύτην ἀσέβειαν, παραδεδομένῳ συμφώνως δικαίαν προαίρεσιν καὶ βίον ἐπαινούμενον ἐξηλω- 25

77 κέναι. Πλοῦτον δὲ γενέσθαι φασὶν ἐν Τριπόλῳ τῆς Κρήτης ἐκ Δήμητρος καὶ Ἰασίωνος, διττῶς ἰστο-

5 μυθολογοῦσι DG 7 κτισθῆναι CFGM 10 χάρις D
11 εὗρετην CD 12 κυνήγια G 15 δὲ] τε cod. 26 τρι-
πόλῳ cod., corr. Rhod.

ρουμένης αὐτοῦ τῆς γενέσεως. οἱ μὲν γὰρ φασι τὴν
 γῆν σπαρῆσαι ὑπὸ Ἰασίωνος καὶ τυγχάνουσιν ἐπιμε-
 λείας τῆς προσηκούσης ἀνεῖναι τοσοῦτο πλῆθος καρ-
 πῶν, ὥστε τοὺς ἰδόντας ἰδίον ὄνομα θέσθαι τῷ
 5 πλῆθει τῶν γενομένων καρπῶν καὶ προσαγορεῦσαι
 πλοῦτον· διὸ καὶ τοῖς ἐπιγινόμενοις παραδόσιμον
 393 γενέσθαι τὸ τοὺς πλείω τῶν ἱκανῶν κτησαμένους
 ἔχειν πλοῦτον. ἔνιοι δὲ μυθολογοῦσιν ἐκ Δήμητρος 2
 καὶ Ἰασίωνος γενέσθαι παῖδα Πλοῦτον ὀνομαζόμε-
 10 νον, ὃν πρῶτον ἐπιμέλειαν βίον καὶ χρημάτων
 ἀθροισμὸν καὶ φυλακὴν εἰσηγήσασθαι, τῶν πρὸ τοῦ
 πάντων ὀλιγώρως ἐχόντων περὶ τὸ σωρεῦν καὶ
 τηρεῖν ἐπιμελῶς χρημάτων πλῆθος.

Περὶ μὲν οὖν τῶν θεῶν οἱ Κρήτες τῶν παρ' 3
 15 αὐτοῖς λεγομένων γεννηθῆναι τοιαῦτα μυθολογοῦσι·
 τὰς δὲ τιμὰς καὶ θυσίας καὶ τὰς περὶ τὰ μυστήρια
 τελετὰς ἐκ Κρήτης εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους πα-
 ραδεδοσθαι λέγοντες τοῦτο φέρουσιν, ὥς οἴονται,
 μέγιστον τεκμήριον· τὴν τε γὰρ παρ' Ἀθηναίοις ἐν
 20 Ἐλευσίνι γινομένην τελετὴν, ἐπιφανεστάτην σχεδὸν
 οὔσαν ἀπασῶν, καὶ τὴν ἐν Σαμοθράκῃ καὶ τὴν ἐν
 Θράκῃ ἐν τοῖς Κίκουσι, ὅθεν ὁ καταδείξας Ὅρφευς
 ἦν, μυστικῶς παραδίδοσθαι, κατὰ δὲ τὴν Κρήτην
 ἐν Κνωσὶ νόμιμον ἐξ ἀρχαίων εἶναι φανερῶς τὰς
 25 τελετὰς ταύτας πᾶσι παραδίδοσθαι, καὶ τὰ παρὰ
 τοῖς ἄλλοις ἐν ἀπορρήτῳ παραδιδόμενα παρ' αὐτοῖς

2 τυχοῦσαν CFG 4 ὄν. θέσθαι] ὀνομάζεσθαι D 6
 ἐπιγενομένοις D 10 ὃν om. D 12 τὸ] τοῦ C 20 γε-
 νομένην D 21 ἐν Σαμοθράκῃ καὶ τὴν om. CFGM 22
 ὁ om. D 24 κνώσσω D, κνωσσῶ v. 25 παραδεδομένα
 CFG

μηδὲνα κρίπτειν τῶν βουλομένων τὰ τοιαῦτα γι-
 4 νᾶσκειν. τῶν γὰρ θεῶν φασὶ τοὺς πλείστους ἐκ τῆς
 Κρήτης ὀρμηθέντας ἐπιέναι πολλὰ μέρη τῆς οἰκου-
 μένης, εὐεργετοῦντας τὰ γένη τῶν ἀνθρώπων καὶ
 μεταδιδόντας ἑκάστοις τῆς ἐκ τῶν ἰδίων εὐρημάτων 5
 ὠφελείας. Δῆμητρον μὲν γὰρ περαιωθεῖσαν εἰς τὴν
 Ἀττικὴν ἐκείθεν εἰς Σικελίαν ἀπᾶραι, καὶ μετὰ
 ταῦτ' εἰς Αἴγυπτον· ἐν δὲ τούτοις τοῖς τόποις μά-
 λιστα τὸν τοῦ σίτον καρπὸν παραδοῦσαν καὶ τὰ
 περὶ τὸν σπόρον διδάξασαν μεγάλων τιμῶν τυχεῖν 10
 5 παρὰ τοῖς εὐ παθοῦσιν. ὁμοίως δ' Ἀφροδίτην ἐν-
 διατρέψαι τῆς μὲν Σικελίας περὶ τὸν Ἑρυνκα, τῶν
 δὲ νήσων περὶ Κύθηρα καὶ Πάφον τῆς Κύπρου,
 τῆς δὲ Ἀσίας περὶ τὴν Συρίαν· διὰ δὲ τὴν ἐπι-
 φάνειαν καὶ τὴν ἐπὶ πλέον ἐπιδημίαν αὐτῆς τοὺς 15
 ἐγγχωρίους ἐξειδιάζεσθαι τὴν θεόν, καλοῦντας Ἀφρο-
 δίτην Ἑρυνκίην καὶ Κυθήρειαν καὶ Παφίαν, ἔτι δὲ
 6 καὶ Συρίαν. ὥσαύτως δὲ τὸν μὲν Ἀπόλλωνα πλεῖ-
 στον χρόνον φανῆναι περὶ Δῆλον καὶ Λυκίαν καὶ
 Δελφούς, τὴν δ' Ἀρτεμιν περὶ τὴν Ἐφεσον καὶ τὸν 20
 Πόντον, ἔτι δὲ τὴν Περσίδα καὶ τὴν Κρήτην· διό-
 7 περ ἀπὸ τῶν τόπων ἢ πράξεων τῶν παρ' ἑκάστοις
 συντελεσθεῖσων τὸν μὲν Δῆλιον καὶ Λύκιον καὶ
 Πύθιον ὀνομάζεσθαι, τὴν δ' Ἐφεσίαν καὶ Κρησίαν,
 ἔτι δὲ Ταυροπόλον καὶ Περσίαν, ἀμφοτέρων ἐν 25
 8 Κρήτῃ γεγεννημένων. τιμᾶται δὲ καὶ παρὰ τοῖς 394

5 παραδιδόντας CF, μεταπαραδιδόντας D 17 κυθη-
 ρίαν D πάφειαν D, παφείαν CF 23 καὶ Λύκιον om. D
 25 Πέρσειαν edit. 26 γεγεννημένων cod., corr. Schäfer
 δέ] γὰρ C

Πέρσαις ἡ θεὸς αὕτη διαφερόντως, καὶ μυστήρια
 ποιοῦσιν ~~οἱ βάρβαροι~~, συντελούμενα παρ' ἑτέροις
 μέχρι τῶν νῦν χρόνων Ἀρτέμιδι Περσίᾳ. παρα-
 πλήσια δὲ μυθολογοῦσι καὶ περὶ τῶν ἄλλων θεῶν,
 5 περὶ ὧν ἡμῖν ἀναγράφειν μακρὸν ἂν εἴη, τοῖς δ'
 ἀναγινώσκουσι παντελῶς ἀσύνοπτον.

Μετὰ δὲ τὰς τῶν θεῶν γενέσεις ὕστερον πολ- 78
 λαῖς γενεαῖς φασι γενέσθαι κατὰ τὴν Κρήτην ἥρωας
 οὐκ ὀλίγους, ὧν ὑπάρχειν ἐπιφανεστάτους τοὺς
 10 περὶ Μίνω καὶ Ῥαδάμανθυν καὶ Σαρπηδόνα. τού-
 τους γὰρ μυθολογοῦσιν ἐκ Διὸς γεγενῆσθαι καὶ
 τῆς Ἀγήνορος Εὐρώπης, ἣν φασιν ἐπὶ ταύρου δια-
 κομισθῆναι προνοία θεῶν εἰς τὴν Κρήτην. Μίνω 2
 μὲν οὖν πρεσβύτατον ὄντα βασιλεῦσαι τῆς νήσου,
 15 καὶ κτίσαι πόλεις οὐκ ὀλίγας ἐν αὐτῇ, τούτων δ'
 ἐπιφανεστάτας τρεῖς, Κνωσὸν μὲν ἐν τοῖς πρὸς τὴν
 Ἀσίαν νεύουσι μέρεσι τῆς νήσου, Φαιστὸν δ' ἐπὶ
 θαλάττης ἐστραμμένην ἐπὶ μεσημβρίαν, Κυδωνίαν
 δ' ἐν τοῖς πρὸς ἐσπέραν [κεκλιμένοις] τόποις κατ'
 20 ἀντικρὺ τῆς Πελοποννήσου. θεῖναι δὲ καὶ νόμους 3
 τοῖς Κρησὶν οὐκ ὀλίγους, προσποιούμενον παρὰ
 Διὸς τοῦ πατρὸς λαμβάνειν, συνερχόμενον εἰς λό-
 γους αὐτῷ κατὰ τι σπήλαιον. κτήσασθαι δὲ καὶ
 δύναμιν ναυτικὴν μεγάλην, καὶ τῶν τε νήσων τὰς
 25 πλείστας καταστρέψασθαι καὶ πρῶτον τῶν Ἑλλήνων
 θαλαττοκρατῆσαι. μεγάλην δὲ δόξαν περιποιησάμε- 4

2 τὰ παρ' ἑτέροις συντελούμενα v. 3 Περσεΐα D 5
 ἡμῖν] ἡμῖν μὲν f. 6 εὐσύνοπτον cod., corr. Schäfer 10
 καὶ Σαρπηδόνα om. v. 11 γεγενῆσθαι D 12 κοιμισθῆ-
 ναι CF 16 κνωσσον D, κνωσσόν v. 18 ἐπὶ μ.] περὶ
 μ. D 19 κεκλιμένοις om. D (c. 66, 5) 23 κτίσασθαι D

νον ἐπ' ἀνδρεία καὶ δικαιοσύνη, καταστρέψαι τὸν
 βίον ἐν Σικελίᾳ κατὰ τὴν ἐπὶ Κώκαλον στρατείαν,
 περὶ ἧς τὰ κατὰ μέρος ἀνεγράψαμεν ὅτε τὰ περὶ
 Δαίδαλον ἀνεγράφομεν, δι' ὃν καὶ τὴν στρατείαν
 συνέβη γενέσθαι. 5

- 79 Ῥαδάμανθυν δὲ λέγουσι τὰς τε κρίσεις πάντων
 δικαιοτάτας πεποιῆσθαι καὶ τοῖς λησταῖς καὶ ἀσε-
 βέσι καὶ τοῖς ἄλλοις κακούργοις ἀπαραίτητον ἐπε-
 νηνοχέειν τιμωρίαν. κατακτῆσασθαι δὲ καὶ νήσους
 οὐκ ὀλίγας καὶ τῆς Ἀσίας πολλὴν τῆς παραθαλατ- 10
 τίου χώρας, ἀπάντων ἐκουσίως παραδιδόντων ἑαυ-
 τοὺς διὰ τὴν δικαιοσύνην. τὸν δὲ Ῥαδάμανθυν
 Ἐρύθρῳ μὲν ἐν τῶν αὐτοῦ παίδων παραδοῦναι
 τὴν βασιλείαν τῶν δι' ἐκείνου Ἐρυθρῶν ὀνομασθε-
 σῶν, Οἰνοπίωνι δὲ τῷ Ἀριάδνης τῆς Μίνω Χίον 15
 ἐγχειρίσαι φασίν, ὃν ἔνιοι μυθολογοῦσι Διονύσου
 γενόμενον μαθεῖν παρὰ τοῦ πατρὸς τὰ περὶ τὴν 395
 2 οἶνοποιίαν. τῶν δ' ἄλλων τῶν περὶ αὐτὸν ἡγεμό-
 νων ἐκάστῳ νῆσον ἢ πόλιν δωρήσασθαι λέγουσι
 τὸν Ῥαδάμανθυν, Θόαντι μὲν Ἀἴμνον, Ἐννεῖ δὲ 20
 Κύρνον, Σταφύλῳ δὲ Πεπάρηθον, Εὐάνθει δὲ Μα-
 ρώνειαν, Ἀλκαίῳ δὲ Πάρον, Ἀνίῳ δὲ Ἀἴλον, Ἀν-
 δρεῖ δὲ τὴν ἀπ' ἐκείνου κληθεῖσαν Ἀνδρον. διὰ
 δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς περὶ αὐτὸν δικαιοσύνης με-
 μυθολογήσθαι δικαστὴν αὐτὸν ἀποδεδεῖχθαι καθ' 25
 ἥδου καὶ διακρίνειν τοὺς εὐσεβεῖς καὶ τοὺς πονη-

3 ὅτε] ὅταν CD 8 ἐνηνοχέειν cod., corr. Hertl. 13
 αὐτοῦ D, ἑαυτοῦ v. 17 τὰ περὶ om. FG 20 Ἐννεῖ δὲ
 K. O. Müller, ἔνιοι δὲ ABD, ἐγνεῖ II 21 Κύρνον] Σκῶ-
 ρον Rochette (Hom. I 668) Σταφύλῳ Heyne, Παμφύλῳ
 cod. Εὐάνθει Wess., Εὐαμβεῖ cod.

ρούς. τετευχέναι δὲ τῆς αὐτῆς τιμῆς καὶ τὸν Μίνω,
 βεβασίλευκὸτα νομιμώτατα καὶ μάλιστα δικαιοσύνης
 πεφροντικότεα. τὸν δὲ τρίτον ἀδελφὸν Σαρπηδόνα 3
 φασὶ μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Ἀσίαν διαβάντα κατα-
 5 κτήσασθαι τοὺς περὶ Ἀνκίαν τόπους. Εὐάνδρον δὲ
 γενόμενον υἱὸν αὐτοῦ διαδέξασθαι τὴν ἐν Ἀνκίᾳ
 βασιλείαν, καὶ γήμαντα Δηιδάμειαν τὴν Βελλερο-
 φόντου τεκνώσαι Σαρπηδόνα τὸν ἐπὶ Τροίαν μὲν
 στρατεύσαντα [μετ' Ἀγαμέμνονος], ὑπὸ τινων δὲ
 10 Διὸς υἱὸν ὀνομαζόμενον. Μίνω δὲ φασιν υἱοὺς 4
 γενέσθαι Δευκαλίωνα τε καὶ Μόλον· καὶ Δευκα-
 λίωνος μὲν Ἴδομενέα, Μόλου δὲ Μηριόνην ὑπάρχει.
 τούτους δὲ ναυσὶν ἐνενήκοντα στρατεύσαι μετ' Ἀγα-
 μέμνονος εἰς Ἴλιον, καὶ διασωθέντας εἰς τὴν πατρίδα
 15 τελευτήσῃ καὶ ταφῆς ἐπιφανοὺς ἀξιοθῆναι καὶ τιμῶν
 ἀθανάτων. καὶ τὸν τάφον αὐτῶν ἐν τῇ Κνωσῷ
 δεικνύουσιν, ἐπιγραφὴν ἔχοντα τοιάνδε,
 Κνωσίον Ἴδομενῆος ὄρα τάφον. αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 πλησίον ἵδουμαι Μηριόνης ὁ Μόλου.
 20 τούτους μὲν οὖν ὥς ἤρως ἐπιφανεῖς τιμῶσιν οἱ
 Κρήτες διαφερόντως, θύοντες καὶ κατὰ τοὺς ἐν
 τοῖς πολέμοις κινδύνους ἐπικαλούμενοι βοηθοὺς.
 Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων λείπεται περὶ 80
 τῶν ἐπιμιχθέντων ἔθνων τοῖς Κρησὶ διελθεῖν. ὅτι
 25 μὲν οὖν πρῶτοι κατάρκησαν τὴν νῆσον οἱ προσαγο-
 ρευθέντες μὲν Ἑτεόκρητες, δοκοῦντες δ' ὑπάρχειν

9 μετ' Ἀγαμέμνονος del. Dind., κατ' Ἀγ. Wess. 12
 ἰδομενέα D 13 ἐνενήκοντα] ὀγδοήκοντα AG et Hom. B
 652 16 κνώσω D, κνωσῶ v. 18 Κνωσίον CFG ἡδε-
 μενῆος D

νον ἐπ' ἀνδρεία καὶ δικαιοσύνη, καταστρέφει τὸν βίον ἐν Σικελίᾳ κατὰ τὴν ἐπὶ Κώκαλον στρατείαν, περὶ ἧς τὰ κατὰ μέρος ἀνεγράψαμεν ὅτε τὰ περὶ Λαίδαλον ἀνεγράφομεν, δι' ὃν καὶ τὴν στρατείαν συνέβη γενέσθαι.

- 79 Ῥαδάμανθον δὲ λέγουσι τάς τε κρίσεις πάντων δικαιοτάτας πεποιῆσθαι καὶ τοῖς λησταῖς καὶ ἀσεβέσι καὶ τοῖς ἄλλοις κακούργοις ἀπαράιτητον ἐπενηροχέειν τιμωρίαν. κατακτῆσασθαι δὲ καὶ νήσους οὐκ ὀλίγας καὶ τῆς Ἀσίας πολλὴν τῆς παραθαλαττίου χώρας, ἀπάντων ἐκουσίως παραδιδόντων ἑαυτοὺς διὰ τὴν δικαιοσύνην. τὸν δὲ Ῥαδάμανθον Ἐρῴθρῳ μὲν ἐν τῶν αὐτοῦ παίδων παραδοῦναι τὴν βασιλείαν τῶν δι' ἐκείνον Ἐρυνθρῶν ὀνομασθεῖσάν, Οἰνοπίωνι δὲ τῷ Ἀριάδνης τῆς Μίνω Χίον ἐγχειρίσαι φασίν, ὃν ἔνιοι μυθολογοῦσι Διονύσου γενόμενον μαθεῖν παρὰ τοῦ πατρὸς τὰ περὶ τὴν οἰνοποιίαν. τῶν δ' ἄλλων τῶν περὶ αὐτὸν ἡγεμόνων ἐκάστῳ νῆσον ἢ πόλιν δωρήσασθαι λέγουσι τὸν Ῥαδάμανθον, Θόαντι μὲν Ἀἴμνον, Ἐννεὶ δὲ Κύρνον, Σταφύλῳ δὲ Πεπάρηθον, Εὐάνθει δὲ Μαρώνειαν, Ἀλκαίῳ δὲ Πάρον, Ἀνίωνι δὲ Ἀἴλον, Ἀνδρεῖ δὲ τὴν ἀπ' ἐκείνου κληθεῖσαν Ἀνδρον. διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς περὶ αὐτὸν δικαιοσύνης μεμυθολογήσθαι δικαστὴν αὐτὸν ἀποδεδεῖχθαι καθ' ἃδον καὶ διακρίνειν τοὺς εὐσεβεῖς καὶ τοὺς πονη-

3 ὅτε] ὅταν CD 8 ἐνηροχέειν cod., corr. Hertl. 13
αὐτοῦ D, ἑαυτοῦ v. 17 τὰ περὶ om. FG 20 Ἐννεὶ δὲ
K. O. Müller, ἔνιοι δὲ ABD, ἐγνεῖ II 21 Κύρνον] Σκυ-
ρον Rochette (Hom. I 668) Σταφύλῳ Heyne, Παμφύλῳ
cod. Εὐάνθει Wess., Εὐαμβεῖ cod.

ρούς. τετευχέναι δὲ τῆς αὐτῆς τιμῆς καὶ τὸν Μίνω,
 βεβασίλευκός τε νομιμώτατα καὶ μάλιστα δικαιοσύνης
 πεφροντικότερα. τὸν δὲ τρίτον ἀδελφὸν Σαρπηδόνα 3
 φασὶ μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Ἀσίαν διαβάντα κατα-
 5 κτήσασθαι τοὺς περὶ Ἀνκίαν τόπους. Εὐάνδρον δὲ
 γενόμενον υἱὸν αὐτοῦ διαδέξασθαι τὴν ἐν Ἀνκίᾳ
 βασιλείαν, καὶ γήμαντα Δηιδάμειαν τὴν Βελλερο-
 φόντου τεκνῶσαι Σαρπηδόνα τὸν ἐπὶ Τροίαν μὲν
 στρατεύσαντα [μετ' Ἀγαμέμνονος], ὑπὸ τινων δὲ
 10 Λίδος υἱὸν ὀνομαζόμενον. Μίνω δὲ φασιν υἱοῦς 4
 γενέσθαι Λευκαλίωνα τε καὶ Μόλον· καὶ Λευκα-
 λίωνος μὲν Ἰδομενέα, Μόλου δὲ Μηριόνην ὑπάρχει.
 τούτους δὲ ναυσὶν ἐνενήκοντα στρατεῦσαι μετ' Ἀγα-
 μέμνονος εἰς Ἴλιον, καὶ διασωθέντας εἰς τὴν πατρίδα
 15 τελευτῆσαι καὶ ταφῆς ἐπιφανοὺς ἀξιοθῆναι καὶ τιμῶν
 ἀθανάτων. καὶ τὸν τάφον αὐτῶν ἐν τῇ Κνωσῷ
 δεικνύουσιν, ἐπιγραφὴν ἔχοντα τοιάνδε,

Κνωσίου Ἰδομενῆος ὄρα τάφον. αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 πλησίον ἵδουμαι Μηριόνης ὁ Μόλου.

20 τούτους μὲν οὖν ὥς ἤρως ἐπιφανεῖς τιμῶσιν οἱ
 Κρηῖτες διαφερόντως, θύοντες καὶ κατὰ τοὺς ἐν
 τοῖς πολέμοις κινδύνους ἐπικαλούμενοι βοηθοὺς.

Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων λέγεται περὶ 80
 τῶν ἐπιμυθέντων ἔδνων τοῖς Κρησὶ διελθεῖν. ὅτι
 25 μὲν οὖν πρῶτοι κατόκησαν τὴν νῆσον οἱ προσαγο-
 ρευθέντες μὲν Ἐτεόκρητες, δοκοῦντες δ' ὑπάρχειν

9 μετ' Ἀγαμέμνονος del. Dind., κατ' Ἀγ. Wess. 12
 ἰδομενέα D 13 ἐνενήκοντα] ὀγδοήκοντα AG et Hom. B
 652 16 κνώσω D, κνωσῷ v. 18 Κνωσίου CFG ἡδο-
 μενῆος D

αὐτόχθονες, προειρήκαμεν· μετὰ δὲ τούτους πολ-
 λαῖς γενεαῖς ὕστερον Πελασγοὶ πλανώμενοι διὰ τὰς
 συνεχεῖς στρατείας καὶ μεταναστώσεις καταντήσαν-
 τες εἰς τὴν Κρήτην μέρος τῆς νήσου κατῴκησαν.
 2 τρίτον δὲ γένος φασὶ τῶν Δωριέων παραβαλεῖν εἰς 5
 τὴν νήσον ἡγουμένου Τεκτάμου τοῦ Δώρου· τού-
 του δὲ τοῦ λαοῦ μέρος τὸ μὲν πλέον ἀθροισθῆναι 396
 λέγουσιν ἐκ τῶν περὶ τὸν Ὀλυμπον τόπων, τὸ δέ
 τι μέρος ἐκ τῶν κατὰ τὴν Λακωνικὴν Ἀχαιῶν διὰ
 τὸ τὴν ἀφορμὴν τὸν Δῶρον ἐκ τῶν περὶ Μαλέαν 10
 τόπων ποιῆσαι. τέταρτον δὲ γένος συμμιγῆναί φα-
 σιν εἰς τὴν Κρήτην μιγᾶδων βαρβάρων τῶν διὰ τὸν
 χρόνον ἐξομοιωθέντων τῇ διαλέκτῳ τοῖς ἐγγχωρίοις
 3 Ἑλλήσι. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς περὶ Μίνω καὶ Ῥα-
 δάμανδρον ἰσχύσαντας ὑπὸ μίαν ἀγαγεῖν συντέλειαν 15
 τὰ ἔθνη τὰ κατὰ τὴν νήσον. τὸ δὲ τελευταῖον μετὰ
 τὴν ἀδόδοον τῶν Ἡρακλειδῶν Ἀργεῖοι καὶ Λακε-
 δαιμόνιοι πέμποντες ἀποικίας ἄλλας τέ τινες νή-
 σους ἔκτισαν καὶ ταύτης τῆς νήσου κατακτησάμενοι
 πόλεις τινὰς ὥκησαν ἐν αὐταῖς· περὶ ὧν τὰ κατὰ 20
 4 μέρος ἐν τοῖς ἰδίοις χρόνοις ἀναγράφομεν. ἐπεὶ δὲ
 τῶν τὰ Κρητικὰ γεγραφότων οἱ πλείστοι διαφω-
 νοῦσι πρὸς ἀλλήλους, οὐ χρηθὲς θανμάζειν ἔάν μὴ
 πᾶσιν ὁμολογούμενα λέγωμεν· τοῖς γὰρ τὰ πιθα-
 νώτερα λέγουσι καὶ μάλιστα πιστενομένοις ἐπηχο- 25
 λουθήσαμεν, ἃ μὲν Ἐπιμενίδῃ τῷ θεολόγῳ προσ-

4 τῆς νήσου μέρος v. 6 ἡγ. τοῦ Τεκτάμου Δώρου CFGM,
 ἡγ. τοῦ ἐκγόνου τοῦ τεκτάμου δώρου D (IV 60, 2) 7 τὸ add.
 Hert. 9 μέρος del. Hert. 11 ποιεῖσθαι Dind., ποιήσασθαι
 Bek. 16 τὰ add. Wess. 19 ταύτας τὰς νήσους cod., corr.
 Reiske 20 ὥκησαν F, ὥκισαν cet. 21 ἰδίοις] οἰκείοις FG

σχόντες, ἃ δὲ Λωσιάδῃ καὶ Σωσικράτει καὶ Λαο-
σθενίδῃ.

Ἐπεὶ δὲ περὶ Κρήτης ἱκανῶς διήλθομεν, περὶ 81
τῆς Λέσβου νῦν λέγειν ἐπιχειρήσομεν. ταύτην γὰρ
5 τὴν νῆσον τὸ παλαιὸν ὥκησε πλείω γένη, πολλῶν
μεταναστάσεων ἐν αὐτῇ γενομένων. ἐρήμου γὰρ
οὔσης αὐτῆς πρώτους Πελασγοὺς κατασχεῖν αὐτὴν
τοιῶδέ τινα τρόπον. Ξάνθος ὁ Τριόπου τῶν ἐξ Ἄρ- 2
γους Πελασγῶν βασιλεύων, καὶ κατασχὼν μέρος τι
10 τῆς Ἀνκίας χώρας, τὸ μὲν πρῶτον ἐν αὐτῇ κατοικῶν
ἐβασίλευε τῶν συνακολουθησάντων Πελασγῶν,
ὕστερον δὲ περαιωθεὶς εἰς τὴν Λέσβον οὔσαν ἐρη-
μον τὴν μὲν χώραν τοῖς λαοῖς ἐμέρισε, τὴν δὲ νῆ-
σον ἀπὸ τῶν κατοικούντων αὐτὴν Πελασγίαν ὠνό- 3
μασε, τὸ πρὸ τοῦ καλουμένην Ἴσσαν. ὕστερον δὲ 3
397 γενεαῖς ἑπτὰ γενομένου τοῦ κατὰ Δευκαλίωνα κα-
τακλυσμοῦ καὶ πολλῶν ἀνθρώπων ἀπολομένων,
συνέβη καὶ τὴν Λέσβον διὰ τὴν ἐπομβρίαν ἐρημω-
θῆναι. μετὰ δὲ ταῦτα Μακαρεὺς εἰς αὐτὴν ἀφικό- 4
20 μενος, καὶ τὸ κάλλος τῆς χώρας κατανοήσας, κατῴ-
κησεν αὐτήν. ἦν δ' ὁ Μακαρεὺς υἱὸς μὲν Κρινάκου
τοῦ Διός, ὥς φησιν Ἡσίοδος καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν
ποιητῶν, κατοικῶν δ' ἐν Ὠλένῳ τῆς τότε μὲν Ἰάδος,
νῦν δ' Ἀχαΐας καλουμένης. εἶχε δὲ λαοὺς ἡθροί- 5
25 σμένους, τοὺς μὲν Ἴωνας, τοὺς δ' ἐξ ἄλλων ἔθνων
παντοδαπῶν συνερρυνηκότας. καὶ τὸ μὲν πρῶτον 5
τὴν Λέσβον κατῴκησε, μετὰ δὲ ταῦτα ἀεὶ μᾶλλον

1 Λαοσθενίδα] Ἀγλαοσθένει C. Robert 9 καὶ om. CF
10 ἐν αὐτῷ CFG 15 Ἴσαν CFG 20 κατὰκισεν D 23
Ὠλένῳ] ὀλενω D

- αὐξόμενος διὰ τε τὴν ἀρετὴν τῆς νήσου καὶ τὴν
ιδίαν ἐπιεικειαν τε καὶ δικαιοσύνην τὰς σύνεγγυς
νήσους κατεκτᾶτο, καὶ διεμέριζε τὴν χώραν ἐρημον
6 οὔσαν. κατὰ δὲ τούτους τοὺς χρόνους Λέσβος δ
Λαπίθου τοῦ Αἰόλου τοῦ Ἰππότου κατὰ τι πυθό- 5
χρηστον μετ' οἰκητόρων πλεύσας εἰς τὴν προειρη-
μένην νήσον, καὶ γήμας τὴν θυγατέρα τοῦ Μακα-
ρέως Μήθυμναν, κοινῇ κατάρκησε, γενόμενος δ'
ἐπιφανῆς ἀνὴρ τὴν τε νήσον Λέσβον ὠνόμασεν ἀφ'
ἑαυτοῦ καὶ τοὺς λαοὺς Λεσβίους προσηγόρευσε. 10
7 Μακαρεῖ δὲ θυγατέρες ἐγένοντο σὺν ἑλλαις Μυτι-
λήνῃ καὶ Μήθυμνᾳ, ἀφ' ὧν αἱ πόλεις ἔσχον τὴν
προσηγορίαν. ὁ δὲ Μακαρεὺς ἐπιβαλλόμενος τὰς
σύνεγγυς νήσους ιδίας κατασκευάζειν ἐξέπεμψεν
ἀποικίαν εἰς πρώτην τὴν Χίον, ἐνὶ τῶν ἑαυτοῦ παί- 15
8 δων παραδοὺς τὴν ἡγεμονίαν· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς
τὴν Σάμον ἔτερον ἐξέπεμψε τὸν ὀνομαζόμενον Κυ-
δρόλαον, ὃς ἐν ταύτῃ κατοικήσας καὶ τὴν νήσον
κατακληρουγήσας ἐβασίλευεν αὐτῆς· τρίτην δὲ τὴν 398
Κῶ κατοικίσας ἀπέδειξεν αὐτῆς βασιλέα Νέανδρον· 20
ἐξῆς δ' εἰς τὴν Ῥόδον Λεύκιππον ἐξέπεμψε μετὰ
συχνῶν οἰκητόρων, οὓς οἱ τὴν Ῥόδον κατοικοῦντες
διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἀνδρῶν ἄσμενοι προσεδέξαντο
καὶ κοινῇ τὴν νήσον ᾤκησαν.
- 82 Τὴν δ' ἀντιπέρας τῶν νήσων κατ' ἐκείνους τοὺς 25
καιροὺς συνέβη διὰ τὸν κατακλυσμὸν μεγάλας καὶ

2 ἰδιάν] ἄλλην DG 4 ὁ Αἰόλου τοῦ Λαπίθου CGM 9
νήσον om. D 10 προσηγόρευσε] ὠνόμασε CF 11 μυτι-
λήνῃ D, μυτιλή FG, μυτιλήνῃ cet. 12 μήθυμνα D 13
ἐπιβαλλόμενος v. 17 κυδρόλλον DG 19 ἐβασίλευσεν II
20 κατοικήσας cod., corr. Iensius

δεινὰς κατασχεῖν ἀτυχίας· διὰ μὲν γὰρ τὰς ἐπομ-
 βρίας ἐπὶ πολλοὺς χρόνους ἐφθαρμένων τῶν καρ-
 πῶν σπάνις τε τῶν ἐπιτηδείων ὑπῆρχε καὶ λοιμικὴ
 κατάστασις ἐπέτρεπε τὰς πόλεις διὰ τὴν τοῦ ἀέρος
 5 φθοράν. αἱ δὲ νῆσοι διαπνεόμεναι καὶ τὸν ἀέρα 2
 παρεχόμεναι τοῖς ἐνοικοῦσιν ὑγιεινόν, ἔτι δὲ τοῖς
 καρποῖς ἐπιτυγχάνουσαι, αἰ μᾶλλον εὐπορίας ἔγε-
 μον, καὶ ταχὺ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὰς μακαρίους
 ἐποίησαν. διὸ καὶ μακάρων ὠνομάσθησαν νῆσοι,
 10 τῆς εὐπορίας τῶν ἀγαθῶν αἰτίας γενομένης τῆς
 προσηγορίας. ἔνιοι δὲ φασιν αὐτὰς μακάρων νή- 3
 σους ὠνομάσθαι ἀπὸ Μακαρέως [καὶ Ἰωνος] ὑπὸ
 τῶν παιδῶν τούτων δυναστευσάντων [αὐτῶν]. κα-
 θόλου δ' αἱ προειρημέναι νῆσοι διήνεγκαν εὐδαί-
 15 μονίᾳ μάλιστα τῶν σύγγενος κειμένων οὐ μόνον
 κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν
 ἡμετέραν ἡλικίαν· ἀρετῇ γὰρ χώρας καὶ τόπων εὐ- 4
 καιρίαις, ἔτι δ' ἀέρων κρᾶσει, καλλιστεύουσιν κατὰ
 λόγον καλοῦνται καὶ πρὸς ἀλήθειαν εἰσὶν εὐδαί-
 20 μονες. αὐτοὺς δ' ὁ Μακαρεὺς ἐν τῇ Λέσβῳ βασι-
 λεύων [πρῶτον μὲν] νόμον ἔγραψε πολλὰ τῶν κοινῇ
 συμφερόντων περιέχοντα, ὠνόμασε δ' αὐτὸν λέοντα,
 ἀπὸ τῆς τοῦ ζώου δυνάμεως καὶ ἀλκῆς θέμενος τὴν
 προσηγορίαν.
 25 Ἵστερον δὲ τῆς κατὰ τὴν Λέσβον ἀποικίας ἰκα-83
 νοῖς τισι χρόνοις συνέβη τὴν νῆσον τὴν ὀνομαζο-

7 αἰε add. Dind. 12 ἀπὸ] τῶν add. A καὶ Ἰωνος
 del. Wurm *ὑπὸ] om. A, ἀπὸ cet. 13 *τῶν παιδῶν
 τούτων] τούτων τῶν παιδῶν CD, παιδῶν τῶν AFG αὐτῶν
 om. BCD 15 μάλιστα om. CGM 17 εὐκαιρίας CEG
 21 πρῶτον μὲν del. Bek.; πρῶτος νόμον μὲν f.

μένην Τένεδον κατοικισθῆναι τοιῷδέ τιτι τρόπῳ.
 Τέννης ἦν υἱὸς μὲν Κύννου τοῦ βασιλεύσαντος Κο-
 λώνης τῆς ἐν τῇ Τρωάδι, ἀνὴρ δ' ἐπίσημος δι' ἀρε-
 2 τήν. οὗτος οἰκήτορας ἀθροίσας καὶ τὴν ὁρμὴν ἐκ
 τῆς ἀντιπέρας ἡπείρου ποιησάμενος, κατελάβετο 5
 νῆσον ἔρημον οὖσαν τὴν ὀνομαζομένην Λεύκοφρον·
 κατακληρουχήσας δ' αὐτὴν τοῖς ὑπ' αὐτὸν ταπτο-
 μένοις, καὶ κτίσας ἐν αὐτῇ πόλιν, ὠνόμασεν ἅψ'
 3 ἑαυτοῦ Τένεδον. πολιτευόμενος δὲ καλῶς καὶ πολλὰ
 τοὺς ἐγγχωρίους εὐεργετήσας ζῶν μὲν μεγάλης ἀπο- 10
 δοχῆς ἐτύγχανε, τελευτήσας δ' ἀθανάτων τιμῶν
 ἡξιώθη· καὶ γὰρ τέμενος αὐτοῦ κατεσκευάσαν καὶ
 θυσίαις ὥς θεὸν ἐτίμων, ὡς διετέλουν θύοντες μέ-
 4 χρι τῶν νεωτέρων καιρῶν. οὐ παραλειπτέον δ' 399
 ἡμῖν περὶ τῶν παρὰ τοῖς Τενεδίοις μυθολογουμέ- 15
 νων περὶ τοῦ κτίσαντος τὴν πόλιν Τέννου· Κύννον
 γὰρ φασὶ τὸν πατέρα πιστεύσαντα γυναικὸς διαβο-
 λαῖς ἀδίκους τὸν υἱὸν Τέννην εἰς λάρνακα θέντα
 καταποντίσαι· ταύτην δ' ὑπὸ τοῦ κλύδωνος φερο-
 μένην προσενεχθῆναι τῇ Τενέδῳ, καὶ τὸν Τέννην 20
 παραδόξως σωθέντα θεῶν τινος προνοίᾳ τῆς νήσου
 βασιλεῦσαι, καὶ γενόμενον ἐπιφανῆ διὰ τὴν δικαιο-
 σύνην καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς τυχεῖν ἀθανάτων τι-
 μῶν. κατὰ δὲ τὰς τῆς μητρειᾶς διαβολὰς αὐλητοῦ
 τινος ψευδῶς καταμαρτυρήσαντος, νόμιμον ἔθεντο 25
 5 μηδένᾳ αὐλητῇ εἰς τὸ τέμενος εἰσιέναι. κατὰ δὲ
 τοὺς Τρωικοὺς χρόνους Ἀχιλλέως τὸν Τέννην ἀνε-
 λόντος καθ' ὃν καιρὸν ἐπόρθησαν οἱ Ἕλληνες τὴν

2 Τέννης Dind. 4 ἀθροίσας οἰκήτορας v. 6 οὖσαν
 om. CFG 18 ἐνθέντα CFG 21 θεοῦ FG

Τένεδον, νόμον ἔθεσαν οἱ Τενέδιοι μηδένα ἔξεῖναι ἐν τῷ τεμένει τοῦ κτίστου ὀνομάσαι Ἀχιλλέα. περὶ μὲν οὖν τῆς Τενέδου καὶ τῶν ἐν αὐτῇ τὸ παλαιὸν οἰκησάντων τοιαῦτα μυθολογοῦσιν.

- 5 Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν ἀξιολογωτάτων νήσων διήλθο-84
μεν, περὶ τῶν ἐλαττόνων ἀναγράφομεν. τῶν γὰρ Κυκλάδων νήσων τὸ παλαιὸν ἐρήμων οὖσῶν Μίνως ὁ Διὸς καὶ Εὐρώπης, βασιλεύων τῆς Κρήτης καὶ μεγάλας θυνάμεις ἔχων πεζάς τε καὶ ναυτικές,
10 ἐθαλαττοκράτει καὶ πολλὰς ἀποικίας ἐξαπέστειλεν ἐκ τῆς Κρήτης, τῶν δὲ Κυκλάδων νήσων τὰς πλείους κατέφυκε καὶ τοῖς λαοῖς κατεκληροῦχησεν, οὐκ ὀλίγην δὲ καὶ τῆς Ἀσίας τῆς παραθαλαττίου κατέσχε.
διόπερ ἐν ταῖς νήσοις ἅμα καὶ κατὰ τὴν Ἀσίαν τὰς 2
15 ἐπωνυμίας ἔχουσι Κρητῶν λιμένες καὶ Μινῶαι καλούμεναι. ὁ δὲ Μίνως ἐπὶ πολὺ τῇ δυναστείᾳ προκόπτων, καὶ τὸν ἀδελφὸν Ῥαδάμανθον ἔχων πάρεδρον τῇ βασιλείᾳ, τοῦτῳ μὲν ἐφθόνησεν ἐπὶ δικαιοσύνῃ θανατοζομένῳ, βουλόμενος δ' αὐτὸν ἐκ-
20 ποδῶν ποιήσασθαι εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς ὑπ' αὐτὸν τεταγμένης χώρας ἐξέπεμψεν. ὁ δὲ Ῥαδάμανθος 3
διατρίβων εἰς τὰς νήσους τὰς κατ' ἀντικρὺ τῆς Ἰωνίας καὶ Καρίας κειμένας Ἐρυθρὸν μὲν κτίστην ἐποίησε τῆς ἐπωνύμου πόλεως κατὰ τὴν Ἀσίαν,
25 Οἶνοπίωνα δὲ τὸν Ἀριάδνης τῆς Μίνω υἱὸν κύριον τῆς Χίου κατέστησε. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη πρὸ 4

3 οὖν om. D 10 ἀπέστειλεν γ. 11 δὲ] τε D τὰς πλείους CE, τὰς πλείους αὐτῶν AD, ἐρήμων οὖσῶν τὰς πλείους αὐτῶν cet. 13 κατέσχευ] hic finiunt ABDENO (O = Vatic. 995 saec. XV) 14 *ἅμα] ἀλλὰ libri 15 καλοῦνται Rhod. 22 εἰς] περὶ Hertl.

τῶν Τρωικῶν· μετὰ δὲ τὴν Τροίης ἄλωσιν Κᾶρες
 αὐξηθέντες ἐπὶ πλείον ἐθαλαττοκράτησαν, καὶ τῶν
 Κυκλάδων νήσων κρατήσαντες τινὰς μὲν ἰδίᾳ κα-
 τέσχον καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς κατοικοῦντας Κρητάς ἐξ-
 έβαλον, τινὰς δὲ κοινῇ μετὰ τῶν προενοικούντων 5
 Κρητῶν κατέφκησαν. ὕστερον δὲ τῶν Ἑλλήνων αὐξη-
 θέντων συνέβη τὰς πλείους τῶν Κυκλάδων νήσων 400
 οἰκισθῆναι καὶ τοὺς βαρβάρους Κᾶρας ἐξ αὐτῶν
 ἐκπεσεῖν· περὶ δὲ τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις
 χρόνοις ἀναγράφομεν.

10

4 ἐξέβαλον — κατέφκησαν om. F 9 τὰ add. Dind.

Huius libri finem mutilatum esse, ex ea ipsa re efficitur, quod clausula ceteris libris imposita deest.

FRAGMENTA LIBRI VI.

[Τῶν βιβλίων ἡμῖν ἔξ μὲν αἱ πρῶται περιέχουσι
τὰς πρὸ τῶν Τρωικῶν πράξεις καὶ μυθολογίας, καὶ
τούτων αἱ μὲν προηγούμεναι τρεῖς τὰς βαρβαρικὰς,
αἱ δ' ἑξῆς σχεδὸν τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀρχαιολογίας.
5 Diodorus I 4, 6.]

Ταῦτα ὁ Διόδωρος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν 1
(c. 56—61). ὁ δ' αὐτὸς καὶ ἐν τῇ ἕκτῃ ἀπὸ τῆς
Εὐημέρου τοῦ Μεσσηνίου γραφῆς ἐπικυροῖ τὴν αὐ-
τὴν θεολογίαν, ὥδε κατὰ λέξιν φάσκων·

10 Περὶ θεῶν τοίνυν διττὰς οἱ παλαιοὶ τῶν ἀν- 2
θρώπων τοῖς μεταγενεστέροις παραδεδώκασιν ἐν-
νοίας· τοὺς μὲν γὰρ αἰδίους καὶ ἀφθάρτους εἶναί
φασιν, οἷον ἥλιόν τε καὶ σελήνην καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα
τὰ κατ' οὐρανόν, πρὸς δὲ τούτοις ἀνέμους καὶ τοὺς
15 ἄλλους τοὺς τῆς ὁμοίας φύσεως τούτοις τετευχότας·
τούτων γὰρ ἕκαστον αἰδίδιον ἔχειν τὴν γένεσιν καὶ τὴν
διαμονήν· ἑτέρους δὲ λέγουσιν ἐπιγείους γενέσθαι
θεοὺς, διὰ δὲ τὰς εἰς ἀνθρώπους εὐεργεσίας ἀθα-
νάτου τετευχότας τιμῆς τε καὶ δόξης, οἷον Ἡρακλέα,
20 Διόνυσον, Ἀρισταῖον, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς τού-
τοις ὁμοίους. περὶ δὲ τῶν ἐπιγείων θεῶν πολλοὶ 3
καὶ ποικίλοι παραδέδονται λόγοι παρὰ τοῖς ἱστορι-

κοῖς τε καὶ μυθογράφοις· καὶ τῶν μὲν ἱστορικῶν
 Εὐδήμερος ὁ τὴν ἱερὰν ἀναγραφὴν ποιησάμενος ἰδίως
 ἀναγέγραπεν, τῶν δὲ μυθολόγων Ὅμηρος καὶ Ἡσίο-
 δος καὶ Ὀρφεὺς καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι τερατωδεστέ-
 ρους μύθους περὶ θεῶν πεπλάκασιν· ἡμεῖς δὲ τὰ 5
 παρ' ἀμφοτέροις ἀναγεγραμμένα πειρασόμεθα συν-
 τόμως ἐπιδραμεῖν, στοχαζόμενοι τῆς συμμετρίας.

4 Εὐδήμερος μὲν οὖν, φίλος γεγονώς Κασσάνδρου τοῦ
 βασιλέως καὶ διὰ τοῦτον ἡναγκασμένος τελεῖν βα-
 σιλικὰς τινὰς χρεῖας καὶ μεγάλας ἀποδημίας, φησὶν 10
 ἐκτοπισθῆναι κατὰ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸν ὠκεα-
 νόν. ἐκπλεύσαντα δὲ αὐτὸν ἐκ τῆς εὐδαίμονος Ἀρα-
 βίας ποιήσασθαι τὸν πλοῦν δι' ὠκεανοῦ πλείους
 ἡμέρας, καὶ προσενεχθῆναι νήσοις πελαγίαις, ὧν
 μίαν ὑπάρχειν τὴν ὀνομαζομένην Παγχαίαν, ἐν ᾗ 15
 τεθεῶσθαι τοὺς ἐνοικοῦντας Παγχαίους εὐσεβεῖα
 διαφέροντας καὶ τοὺς θεοὺς τιμῶντας μεγαλοπρε-
 πεστάταις θυσίαις καὶ ἀναθήμασιν ἀξιολόγοις ἁρ-
 5 γυροῖς τε καὶ χρυσοῖς. εἶναι δὲ καὶ τὴν νῆσον ἱερὰν
 θεῶν, καὶ ἕτερα πλείω θαυμαζόμενα κατὰ τε τὴν 20
 ἀρχαιότητα καὶ τὴν τῆς κατασκευῆς πολυτεχνίαν,
 περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις
 6 ἀναγεγράφαμεν. εἶναι δ' ἐν αὐτῇ κατὰ τινα λόφον
 ὑψηλὸν καθ' ὑπερβολὴν ἱερὸν Διὸς Τριφυλίου, κα-
 θιδρυμένον ὑπ' αὐτοῦ καθ' ὃν καιρὸν ἐβασίλευσε 25
 τῆς οἰκουμένης ἀπάσης ἔτι κατὰ ἀνθρώπους ὧν.

7 ἐν τούτῳ τῷ ἱερῷ στήλην εἶναι χρυσοῦν, ἐν ᾗ τοῖς
 Παγχαίοις γράμμασιν ὑπάρχειν γεγραμμένας τὰς τε
 Οὐρανοῦ καὶ Κρόνου καὶ Διὸς πράξεις κεφαλαιω-
 8 δῶς. μετὰ ταῦτά φησι πρῶτον Οὐρανὸν βασιλέα 30

γεγονέναι, ἐπεικὴ τινὰ ἄνδρα καὶ εὐεργετικὸν καὶ
 τῆς τῶν ἀστρῶν κινήσεως ἐπιστήμονα, ὃν καὶ
 πρῶτον θυσίαις τιμῆσαι τοὺς οὐρανίους θεοὺς· διὸ
 καὶ Οὐρανὸν προσαγορευθῆναι. υἱοὺς δὲ αὐτῶ γε- 9
 5 νέσθαι ἀπὸ γυναικὸς Ἑστίας Τιτᾶνα καὶ Κρόνον,
 θυγατέρας δὲ Ῥέαν καὶ Δῆμητρα. Κρόνον δὲ βα-
 σιλεῦσαι μετὰ Οὐρανόν, καὶ γήμαντα Ῥέαν γεννή-
 σαι Δία καὶ Ἥραν καὶ Ποσειδῶνα. τὸν δὲ Δία
 διαδεξάμενον τὴν βασιλείαν τοῦ Κρόνου γῆμαι Ἥραν
 10 καὶ Δῆμητρα καὶ Θέμιν, ἐξ ὧν παῖδας ποιήσασθαι
 Κούρητας μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης, Φερσεφόνην δὲ ἐκ
 τῆς δευτέρας, Ἀθηνᾶν δὲ ἀπὸ τῆς τρίτης. ἐλθόντα 10
 δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἐπιξενωθῆναι Βήλῳ, καὶ μετὰ
 ταῦτα εἰς τὴν Παρχαίαν νῆσον πρὸς τῷ ὠκεανῷ
 15 κειμένην παραγενόμενον Οὐρανοῦ τοῦ ἰδίου προπά-
 τορος βαμὸν ἰδρύσασθαι. ἀκεῖθεν διὰ Συρίας ἐλ-
 θεῖν πρὸς τὸν τότε δυνάστην Κάσιον, ἐξ οὗ τὸ Κά-
 σιον ὄρος. ἐλθόντα δὲ εἰς Κιλικίαν πολέμῳ νικῆσαι
 Κίλικα τοπάρχην, καὶ ἄλλα δὲ πλεῖστα ἔθνη ἐπελθόντα
 20 παρ' ἅπασι τιμηθῆναι καὶ θεὸν ἀναγορευθῆναι.

Ταῦτα καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια ὥς περὶ θνη- 11
 τῶν ἀνδρῶν περὶ τῶν θεῶν διελθὼν ἐπιφέρει λέ-
 γων. — Καὶ περὶ μὲν Εὐημέρου τοῦ συνταξαμένου
 τὴν ἱερὰν ἀναγραφὴν ἀρκεσθῆσόμεθα τοῖς φηθείσι,
 25 τὰ δὲ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι μυθολογούμενα περὶ θεῶν
 ἀκολούθως Ἡσιόδῳ καὶ Ὀμήρῳ καὶ Ὀρφεῖ περὶ-
 σόμεθα συντόμως ἐπιδραμεῖν.

Εἰθ' ἐξῆς ἐπισυνάπτει τὰς τῶν ποιητῶν μυθο-
 λογίας. [Euseb. Praep. ev. II 2, 52—62.]

30 Περὶ ὧν (θεῶν) ἐν ταῖς συγγραφαῖς αὐτοῦ λέ- 2

γει καὶ ὁ Διόδωρος ὁ σοφώτατος ταῦτα, ὅτι ἄνθρωποι γεγόνασιν οἱ θεοί, οὓστινας οἱ ἄνθρωποι ὡς νομίζοντες δι' εὐεργεσίαν ἀθανάτους προσηγόρευον. τινὰς δὲ καὶ ὀνομάτων προσηγορίας ἐσχηκέναι [καὶ] κρατήσαντας χώρας. [Io. Malalas Chronogr. p. 64.]

3 Διόδωρος δὲ λέγει κατὰ μυθικὴν ἱστορίαν Ξάνθον καὶ Βαλίον Τιτᾶνας εἶναι πρότερον, βοηθήσαι δὲ τῷ Διὶ, Ξάνθον μὲν Ποσειδῶνος ἐταῖρον ὄντα, Βαλίον δὲ Διός, καὶ ἐν τῇ μάχῃ ἀξιῶσαι μεταδέσθαι τὴν μορφήν, οἷα αἰδουμένους ὀρᾶσθαι ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν Τιτάνων, καὶ γενέσθαι τὴν αὐτῶν ἀξίωσιν, καὶ εἶναι τούτους τοὺς τῷ Πηλεΐ δοθέντας. Διό, φησί, καὶ Ξάνθος μαντεύεται τῷ Ἀχιλλεΐ τὸν θάνατον. [Eustathius II. XIX 400, 15 p. 1190, 55.]

4 Saturnum Pherecydes ante omnes refert coronatum, Iovem Diodorus post devictos Titanas hoc munere a ceteris honoratum; dat et Priapo taenias idem et Ariadnae sertum ex auro et Indicis gemmis, 20 Vulcani opus, Liberi munus ac postea sidus. [Tertullianus de Corona vol. 4. p. 347 ed. Sengl.]

5 Ὁ δὲ ἀδελφὸς Νίνου Πίκος ὁ καὶ Ζεὺς ἐβασίλευσε τῆς Ἰταλίας, ἔτη ρκ' κρατῶν τῆς δύσεως. ἔσχε δὲ υἱοὺς καὶ θυγατέρας πολλὰς ἀπὸ τῶν εὐπρεπεστάτων γυναικῶν· καὶ γὰρ καὶ μυστικὰς φαντασίας ποιεῖν τινὰς καὶ ὑπονοθεύων αὐτάς. αἵτινες γυναῖκες καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν εἶχον, φθειρόμεναι ὑπ' αὐτοῦ. ἔσχε δὲ ὁ αὐτὸς Πίκος ὁ καὶ Ζεὺς υἱὸν 2 ὀνόματι Φαῦνον, ὃν καὶ Ἑρμῆν ἐκάλεσεν εἰς ὄνομα 30

τοῦ πλανήτου ἀστέρος. μέλλων δὲ τελευτᾶν ὁ Ζεὺς 3
 ἐκέλευσε τὸ λειψάνον αὐτοῦ τεθῆναι ἐν τῇ Κρήτῃ
 νήσῳ· καὶ κτίσαντες αὐτῷ ναὸν οἱ αὐτοῦ παῖδες
 ἔθηκαν αὐτὸν ἐκεῖ· ὅπερ μνημῶς ἐστὶ μέχρι τῆς
 5 σήμερον, ᾧ καὶ ἐπιγράφεται, Ἐνθάδε κατὰκειται
 Πῖκος [ὁ καὶ Ζεὺς], ὃν καὶ Δία καλοῦσι· περὶ
 οὗ συνεγράψατο Διόδωρος ὁ σοφώτατος χρονογράφος.
 [Excerpta ex Ioannis Chronicis apud Cramer.
 Anecd. Paris. vol. 2, p. 236, 9—20; cf. Ioannis An-
 10 tiocheni fragm. Müller IV p. 542 et edit. Bonn. Ma-
 lalae p. 20.]

Ὅτι παραδέδονται Κάστῳ καὶ Πολυδεύκῃς, οἱ 6
 καὶ Διόσκοροι, πολὺ τῶν ἄλλων ἀρετῇ διενεγκεῖν
 καὶ συστρατεῦσαι τοῖς Ἀργοναύταις ἐπιφανέστατα·
 15 πολλοῖς δὲ δεομένοις ἐπικουρίας βεβοηθηκέναι. κα-
 θόλου δὲ ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ στρατηγίᾳ, πρὸς δὲ τού-
 τοις δικαιοσύνη καὶ εὐσεβείᾳ, παρὰ πᾶσι σχεδὸν
 ἀνθρώποις ἔσχον δόξαν, ἐπιφανεῖς βοηθοὶ τοῖς παρὰ
 λόγον κινδυνεύουσι γινόμενοι. διὰ δὲ τὴν ὑπερ-
 20 βολὴν τῆς ἀρετῆς Διὸς υἱοὺς νενομίσθαι, καὶ ἔξ
 ἀνθρώπων μεταστάντας τιμῶν τυχεῖν ἀθανάτων.

Ὅτι Ἐπωπεὺς βασιλεὺς Σικυῶνος τοὺς θεοὺς εἰς 2
 μάχην προκαλούμενος τὰ τεμένη καὶ τοὺς βωμοὺς
 αὐτῶν ἐλυμάλνετο.

25 Ὅτι φασὶ τὸν Σίσυφον πανουργίᾳ καὶ φιλοτεχνίᾳ 3
 διενεγκεῖν τῶν ἄλλων, καὶ διὰ τῆς λεροσκοπίας
 ἅπαντα εὐρίσκειν καὶ προλέγειν τοῖς ἀνθρώποις.

16 ἀνδρεία καὶ δικαιοσύνη — στρατηγία καὶ εὐσεβεία cod.
 (cf. II 43, 4 et VI 8, 1) 25 ὅτι om. Peireasc.

- 4 Ὅτι ὁ Σαλμωνεὺς ἀσεβὴς καὶ ὑπερήφανος ἦν
καὶ τὸ θεῖον διέσυρε, τὰς δὲ αὐτοῦ πράξεις ὑπερ-
ἔχειν τῶν τοῦ Διὸς ἀπεφαίνετο· διὸ καὶ κατασκευά-
ζων διὰ τινος μηχανῆς φόφον ἐξαίσιον καὶ μιμού-
μενον τὰς βροντὰς ἐβρόντα, καὶ οὔτε θυσίας οὔτε 5
πανηγύρεις ἐτέλει.
- 5 Ὅτι ὁ αὐτὸς Σαλμωνεὺς ἔσχε θυγατέρα Τυρώ,
ἣτις διὰ τὴν λευκότητα καὶ τὴν τοῦ σώματος μαλα-
κότητα ταύτης τῆς προσηγορίας ἔτυχεν. [Exc. de
virtut. et vit. p. 221 ed. Vales., II p. 545 ed. Wess.] 10
- 7 Οὗτος γὰρ ἀσεβὴς ὦν καὶ ὑπερήφανος ὁ Σαλ-
μωνεὺς τὸ μὲν θεῖον διέσυρεν, τὰς δὲ αὐτοῦ πρά-
ξεις ὑπερέχειν τῶν τοῦ Διὸς ἀπεφαίνετο· διὸ καὶ
κατασκευάζων διὰ τινος μηχανῆς φόφον ἐξαίσιον καὶ
μιμούμενον τὰς βροντὰς ἑαυτὸν ἀπεφαίνετο μείζον 15
βροντῆσαι τοῦ Διὸς. καθόλου δὲ καταγελῶν τῶν
θεῶν οὔτε θυσίας οὔτε πανηγύρεις τούτοις συνετέ-
λει [καθάπερ οἱ λοιποὶ δυνάσται ποιεῖν εἰώθασιν].
- 2 ἐγένετο δὲ αὐτοῦ μονογενὴς θυγάτηρ Τυρώ, ἣν διὰ
τὴν τοῦ σώματος μαλακότητα καὶ τὴν τοῦ χρώματος 20
3 λευκότητα ταύτης τῆς προσηγορίας ἠξίωσεν. ταύτης
δὲ διὰ τὸ κάλλος ἐρασθεῖς Ποσειδῶν . . . . . εἷη
ὁ ταύτης τὴν παρθενίαν λύσας, κακουργῶν διετέλει

9 ἔτυχεν Peir., τέτυχεν v. 11 Ex codice Hamburg. T
Odys. XI 236 edidit A. Ludwich hoc fragmentum, cuius
prior pars consentit cum fragm. 6, 4—5, totusque tenor sa-
pit Diodorum. 15 μιμούμενος man. 1 18 καθάπερ. . . .
εἰώθασιν add. excerptor iudice Ludwich 22 lacunam ex-
plebat Ludwich: κατεκλίθη αὐτῇ. ὁ δὲ Σαλμωνεὺς οὐκ εἰ-
δώς, ὅστις (cf. IV 68, 3); equidem malim καὶ μιν αὐτῇ
παιδας ἐγέννησε Περίαν καὶ Νηλέα. Σαλμωνεὺς δ' ἀπιστῶν
εἰ Ποσειδῶν (cf. IV 68, 3 et 67, 4)

τὴν Τυρώ, τέλος δὲ διὰ τὴν ἀσέβειαν δίκας τίνων
 τῷ δαίμονι κεραννώσθεις ὑπὸ τοῦ Διὸς κατέστρεψε
 τὸν βίον. τῶν δὲ ἐκ Ποσειδῶνος καὶ Τυροῦς γεν- 4
 νωμένων παίδων Πελλίας μὲν νέος ὢν παντελῶς ὑπὸ
 5 Μίμαντος ἐξέπεσεν ἐκ τῆς πατρίδος καὶ φυγὼν μετὰ
 τῶν φίλων μετὰ τούτων β' νήσους κατεκτήσατο, Σκία-
 θον καὶ Πεπάρηθον· ὕστερον δὲ Χείρωνος αὐτὸν
 εὐεργετήσαντος καὶ τῆς ἰδίας χώρας μεταδόντος ἀπή-
 ρεν ἐκ τῶν προειρημένων νήσων καὶ τῆς Ἰωλκῶν
 10 πόλεως ἐβασίλευσε. τούτῳ δὲ ἐγένοντο πλείους, αἱ
 καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχον ἀπὸ τοῦ πατρὸς Πελιαδῆς
 ὀνομασθεῖσαι. καὶ περὶ τούτων ἀρκεσθῆσόμεθα. [Mus.
 Rhen. XXXIV p. 619.]

Ὅτι Ἀδμητος ἐπὶ δικαιοσύνη καὶ εὐσεβείᾳ διε- 8
 15 νέγκας προσφιλῆς θεοῖς ἐγένετο. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ
 δι' ἀρετὴν τιμηθῆναι, ὥστε τὸν Ἀπόλλωνα προσ-
 κόψαντα Διὶ δοθῆναι θητεύειν παρὰ τὸν Ἀδμητον.
 φασὶ δὲ Ἀλκηστὶν τὴν Πελίου θυγατέρα, μόνην
 τῆς κατὰ τὸν πατέρα ἀσεβείας οὐ μετασχοῦσαν, δο-
 20 θῆναι γυναῖκα δι' εὐσεβείαν Ἀδμήτῳ.

Ὅτι Μελάμπους εὐσεβείᾳ διενεγκὼν φίλος ἐγέ- 2
 νετο Ἀπόλλωνος. [Exc. de virt. p. 222 V., 546 W.]

Ὅτι φόνον ἀκούσιον φεύγων ὁ Βελλεροφόντης 9
 ἦλθε πρὸς Προῖτον πατρικὸν ὄντα ξένον· τὴν δὲ
 25 Προῖτον γυναῖκα διὰ τὸ κάλλος ἐρασθεῖσαν τοῦ Βελ-
 λεροφόντου καὶ μὴ δυναμένην πεῖσαι διαβαλεῖν αὐ-
 τὸν πρὸς τὸν ἄνδρα ὡς βιασάμενον αὐτήν. τὸν δὲ

9 immo Ἰωλκῶν vel Ἰωλκοῦ 10 adde θυγατέρες vel
 παῖδες 22 Ἀπόλλωνος Peir., τοῦ Ἀπ. v. 24 ποῖταν codex
 27 ὡς add. Müller

Προῖτον ἀνελεῖν μὲν τὸν ξένον μὴ βουληθῆναι,
 ἀποστέλλαι δὲ αὐτὸν εἰς Λυκίαν γράμματα φέροντα
 πρὸς Ἰοβάτην τὸν βασιλέα ὄντα πενθερόν. ὃν κο-
 μισάμενον τὴν ἐπιστολὴν εὗρεῖν ἐν αὐτῇ γεγραμ-
 μένον ὅπως ἀνέλῃ τὴν ταχίστην τὸν Βελλεροφόντην. 5
 ὁ δὲ μὴ βουλόμενος αὐτὸν ἀπολέσαι, τῇ πυρρυνόφῳ
 Χιμαίρᾳ ἐκέλευσε συνάψαι μάχην. [Exc. Escorial.
 ed. Feder. p. 9, Müller frag. II p. VII.]

2 ἀποστεῖ codex   5 ἀνέλῃ] ἄν codex.

FRAGMENTA LIBRI VII.

[*Ἐν ταῖς μετὰ ταύτας ἑνδεκα (βίβλοις 7—17) τὰς ἀπὸ τῶν Τρωικῶν κοινὰς πράξεις ἀναγεγράφαμεν ἕως τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς. Diod. I 4, 6.*]

[*Κατὰ τὰς προειρημέναις ἔξ (7—12) βίβλους ἀνεγράψαμεν τὰς ἀπὸ τῶν Τρωικῶν πράξεις ἕως εἰς τὸν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ψηφισθέντα πόλεμον ἐπὶ Συνακοσίους. Diod. XIII 1, 2.*]

[*Ἐν ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις ἀνεγράψαμεν τὰς ἀπὸ Τροίας ἀλώσεως πράξεις ἕως ἐπὶ τὴν κατέλυσιν τοῦ τε Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ τῆς Ἀθηναίων ἡγεμονίας, διελθόντες ἔτη ἑπτακόσια ἑβδομήκοντα ἑννέα. Diod. XIV 2, 4.*]

Καὶ ὁ Ὀρφεὺς ἰσόχρονος τῷ Ἡρακλεῖ ὑπῆρχε, 1
πρὸ χρόνων ὅντες ἑκατὸν τοῦ Τρωικοῦ πολέμου,
ὥς δὲ Ὀρφεὺς ἐν Λιθικοῖς περὶ αὐτοῦ μοι λέγει,
Ἐλένου τι βραχύτερον ὕστερον εἶναι λέγει,
τούτου μῖα δὲ γενεᾷ Ὅμηρος ὕστερίζει,
ὁ κατὰ Διονύσιον ἄνδρα τὸν κυκλογράφον
ἐπὶ τῶν δύο στρατειῶν λεγόμενος ὑπάρχειν,
20 Ὡθηβαῖκῃς Ἑλλήνων τε τῆς διὰ τὴν Ἑλένην.
Διόδωρός τε σύντοχα λέγει Διονυσίω,
καὶ ἔτεροι μυρίοι δέ. [Tzetzes Hist. 12, 179.]

18 Tzetzes Dionysii hanc sententiam memorat etiam ad
DIONODORUS II. 9

- 2 Διόδωρος ἀποδείκνυσιν τοῦτον (Homerum) πρὸ
 τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου τετελευτηκότα. [Crameri
 Anecd. Paris. II p. 227; cf. Müller frag. II p. 10.]
- 3 Ὅτι Αἰγιάλεια ἡ τοῦ Διομήδους σύζυγος τελέως
 ἀπηλλοτριώθη τῆς τοῦ συμβιοῦντος εὐνοίας. ἦν 5
 οὐ δικαίως τῷ συνοικοῦντι προσφερομένην διὰ τὸ
 μῖσος παρακαλέσαι τοὺς συγγενεῖς πρὸς τὴν κατ'
 αὐτοῦ τιμωρίαν. τούτους δὲ προσλαβομένους Αἰ-
 γισθον προσφάτως κατεσχηκότα τὴν ἐν Μυκῆναις
 βασιλείαν ἐπενεγκεῖν αὐτῷ θανάτου κρίσιν, κατ- 10
 γοροῦντας ὅτι ξένου πατρὸς ὦν τοὺς μὲν εὐγενεῖς
 ἐκ τῆς πόλεως ἐκβαλεῖν βουλεύεται, τῶν δὲ συγγε-
 νῶν Αἰτωλῶν τινας κατοικίσειν. τῆς δὲ διαβολῆς
 πίστιν λαβούσης φοβηθέντα τὸν Διομήδην φεύγειν
 ἐξ Ἀργεῶς μετὰ τῶν βουλομένων. [Exc. Escorial. 15
 p. 10 Fed., p. VII Müll.]
- 4 Ὅτι τῆς Τροίας ἀλούσης Αἰνείας μετὰ τινων
 καταλαβόμενος μέρος τῆς πόλεως τοὺς ἐπίοντας ἡμύ-
 νετο. τῶν δὲ Ἑλλήνων ὑποσπόνδους τούτους ἀφέν- 20
 των, καὶ συγχωρησάντων ἐκάστη λαβεῖν ὅσα δύ-

Hesiodi Op. p. 15 ed. Gaisf., ex Proculo sumens p. 6 extr.,
 τὸν παλαιὸν δὲ Ὅμηρον Διονύσιος ὁ κνυλογράφος φησὶν ἐπ'
 ἀμφοτέρων ὑπάρχειν τῶν Θεβαϊκῶν στρατειῶν καὶ τῆς Ἰλίου
 ἀλώσεως. De Orphei autem et Homeri aetate multis dispu-
 tat in Exegesi Iliad. p. 18—25, ubi saepius memorat Apol-
 lodori et qui hunc sequitur Diodori opiniones, partim ad
 huius lib. 1, c. 5 et l. 3, c. 67 respiciens, partim vero, ut
 videtur, ad l. 7, quum scribit p. 22, 12: Ταῦτα δὲ λέγοντες
 (quae sunt apud Diod. 3, 67) οὐκ οἶδ' ὅπως ἐναντιούμενοι
 ἑαυτοῖς μεγάλην τὴν ἐναντίωσιν λέγουσιν ὥστερᾶν τὸν Ὅμη-
 ρον ὀγδοήκοντα τῶν Τρωικῶν ἔτεσι. Quibuscum conf. idem
 in Crameri Anecd. Ox. vol. 3, p. 376, 23, sive Matrangae
 Anecd. vol. 2, p. 599, 27.

ναιτο τῶν ιδίων, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἄργυρον ἢ
 χρυσὸν ἢ τινα τῆς ἄλλης πολυτελείας ἔλαβον, Αἰ-
 νείας δὲ τὸν πατέρα γεγηρακότα τελέως ἀράμενος
 ἐπὶ τοὺς ὤμους ἐξήνεγκεν. ἐφ' ᾧ θαυμασθεὶς ὑπὸ 2
 5 τῶν Ἑλλήνων ἔλαβεν ἐξουσίαν πάλιν ὃ βούλοιτο
 τῶν οἰκοθῆν ἐκλέξασθαι. ἀνελομένου δὲ αὐτοῦ τὰ 3
 ἱερὰ τὰ πατρῷα, πολὺ μᾶλλον ἐπαινεθῆναι συνέβη
 τὴν ἀρετὴν, καὶ παρὰ πολεμίων ἐπισημασίας τυγ-
 χάνουσιν. ἐφαίνετο γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐν τοῖς μερίστοις 4
 10 κινδύνοις πλείστην φροντίδα πεποιημένος τῆς τε
 πρὸς γονεῖς ὁσιότητος καὶ τῆς πρὸς θεοὺς εὐσεβείας.
 διόπερ φασὶν αὐτῷ συγχωρηθῆναι μετὰ τῶν ὑπο-
 λειφθέντων Τρώων ἐκχωρῆσαι τῆς Τρωάδας μετὰ
 πάσης ἀσφαλείας καὶ ὅποι βούλεται. [Exc. de virt.
 15 et vit. p. 222 V., 546 W.]

Age nunc ad alterum harum rerum testem trans-
 eamus, Diodorum videlicet, qui omnes bibliothecas
 in unum idemque emporium summatim collegit: si-
 quidem et Romanorum historiam septimo suo libro
 20 his verbis conscribit:

"Ἐνιοι μὲν οὖν τῶν συγγραφέων πλανηθέντες 5
 ὑπέλαβον τοὺς περὶ τὸν Ῥωμύλον ἐκ τῆς Αἰνείου
 θυγατρὸς γεννηθέντας ἐκτικέναι τὴν Ῥώμην· τὸ δ'
 ἀληθὲς οὐχ οὕτως ἔχει, πολλῶν μὲν ἐν τῷ μεταξὺ
 25 χρόνῳ τοῦ τ' Αἰνείου καὶ Ῥωμύλου γεγονότων βα-
 σιλέων, ἐκτισμένης δὲ τῆς Ῥώμης κατὰ τὸ δευτέρον
 ἔτος τῆς ἐβδόμης ὀλυμπιάδος· αὕτη γὰρ ἡ κτίσις

8 καὶ παρὰ πολ. Reiske, καίπερ ὑπὸ πολ. cod. 14 ὅποι
 Krebs, ὅπον cod. 15 septimo] octavo cod. Eitschmiadzinus
 Eusebi

ὕστερεϊ τῶν Τρωικῶν ἔτεσι τρισὶ πλείοσι τῶν τε-
 2 τρακοσίων καὶ τριάκοντα. Αἰνείας γὰρ μετὰ τὴν
 ἄλωσιν τῆς Τροίας ἑτῶν τριῶν παρελθόντων παρέ-
 λαβε τὴν τῶν Λατίνων βασιλείαν, καὶ κατασχὼν
 τριετὴ χρόνον ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθη καὶ τιμῶν 5
 3 ἔτυχεν ἀθανάτων. τὴν δ' ἀρχὴν διαδεξάμενος Ἀσ-
 κάνιος υἱὸς ἔκτισεν Ἄλβαν τὴν νῦν καλουμένην
 Λόγγαν, ἣν ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ τότε
 μὲν Ἄλβα καλουμένου, νῦν δὲ Τιβέρεως ὀνομαζο-
 4 μένου. περὶ δὲ τῆς προσηγορίας ταύτης Φάβιος ὁ 10
 τὰς Ῥωμαίων πράξεις ἀναγράφας ἄλλως μεμνηλό-
 γηκε. φησὶ γὰρ Αἰνεία γενέσθαι λόγιον, τετράπουν
 αὐτῷ καθηγῆσθαι πρὸς κτίσιν πόλεως· μέλλοντος
 δ' αὐτοῦ θύειν ὕν ἐγκυον τῷ χρώματι λευκὴν, ἐκ-
 φυγεῖν ἐκ τῶν χειρῶν, καὶ διωχθῆναι πρὸς τινα 15
 λόφον, πρὸς ᾧ κομισθεῖσαν τεκεῖν τριάκοντα χολ-
 5 ρους. τὸν δὲ Αἰνείαν τό τε παράδοξον θανμάσαντα
 καὶ τὸ λόγιον ἀνανεούμενον ἐπιχειρῆσαι μὲν οἰκίσαι
 τὸν τόπον, ἰδόντα δὲ κατὰ τὸν ὕπνον ὕπιν ἐναργῶς
 διακωλύουσαν καὶ συμβουλεύουσαν μετὰ τριάκοντα 20
 ἔτη κτίζειν, ὅσοσπερ ὁ τῶν τεχθέντων ἀριθμὸς ἦν,
 ἀποστῆναι τῆς προθέσεως.

6 Post Aeneam defunctum Askanus eiusdem filius
 regnum assumpsit: (dehinc vero) annis XXX trans-
 actis collem aedificavit (i. e. aedificiis complevit), 25
 et urbem Albam appellavit ad porcae colorem: nam

13 καθηγῆσθαι et 18 οἰκῆσαι Sync., corr. Wess. 22
 ἀποστῆναι] δὲ add. cod., δὴ Gutschmid 23 Verba Eusebi
 quae sequuntur Latina sunt ex lingua Armenia ab H. Peter-
 mann translata.

Latini secundum suam linguam τὴν Λευκὴν Albam
 vocant. alteram quoque ei nomenclationem imposuisse (sc. dicitur) Longam, quae translata vocatur
 Μακρὰν, quoniam latitudine angusta erat et longi-
 tudine magna.

Iisdem addens dicit:

Askanius urbem regiam Albam fecit et non pau-
 cos e circumiacentibus incolis prostravit. vir prae-
 clarus factus est et obiit annis regnans XXXVIII.
 10 Postque eius obitum controversia orta est in 8
 media multitudine duorum causa de regno inter se
 invicem contendentium. Iulius enim cum filius esset
 Askani, dicebat: mihi convenit paternum imperium;
 et Silvius Askani frater Aeneaeque et Silvae primae
 15 uxoris Latini filius dicebat: mihi competit. Huic
 enim post Aeneae obitum insidiae factae sunt ab
 Askano; namque dum adhuc infantulus esset, in
 monte a quibusdam armentariis educatus, Silvius
 est dictus ad nomen montis Latinorum, quem Sil-
 20 vam vocitabant. Ex utraque ergo parte disputanti-
 bus, multitudinis electione regnum Silvius suscepit.
 Iulius autem imperio privatus, pontifex maximus
 constitutus est et quasi secundus rex erat: a quo
 ortam hucusque Iuliam familiam Romae perdurare
 25 aiunt.

Silvius nihil dignum memoria in imperio egit 9
 et obiit, cum regnasset annis XLIX. Cuius impe-
 rium filius eiusdem Aenias accepit, qui cognomina-
 tus est Silvius; dominatusque plus quam triginta
 30 annos. Post quem Latinus regnavit, qui vocatus

est Silvius, annis L. Hic in rebus gerendis et in bello validus repertus finitimam regionem evertit atque urbes antiquas, quae antea Latinorum vocabantur, XVIII condidit: Tiburam, Praenestum, Kabios, Tiskalum, Koram, Kometiam, Lanuvium, Labikam, Skaptiam, Satrikum, Arkiam, Telenam, Okostomeriam, Kaeninum, Phlegenam, Kmerium, Mediplium, Boilum, quam nonnulli Bolam vocant.

10 Defuncto autem Latino rex electus est filius eiusdem Albas Silvius, qui annis XXXVIII imperavit. Post quem Epitus Silvas annis XXVI. Quo defuncto in regnum suffectus est Apis, qui annis regnavit duodetriginta. Et post eum Kalpet eiusdem filius; dominatusque est annis XIII, Tiberius Sylvius vero annis VIII. Hic adversus Tyrenos exercitum movens cum per Albam amnem copias traduceret, in gurgitem lapsus obiit, unde et fluvius appellatus est Tiberis. At post eius obitum Agripas in Latinos regnavit unum supra quadraginta annos. Postque hunc suscepit (regnum) Arramulius 20 Silvius undeviginti annis.

11 De hoc dicunt, quod cunctis vitae diebus superbus fuerit, adeoque se efferebat et adversabatur contra vim Iovis (Aramazdi): quin etiam quum interdum tempore fructuum (autumni) tonitrua assidua ingentiaque fierent, mandabat exercitibus, ut (universi) ex uno edicto unanimiter gladiis clipeos concuterent, quo (atque) existimabat sonum ex his editum superare posse vel ipsa tonitrua; propterea-
que poenas dedit suae in deos arrogantiae, fulminis 30

ictu extinctus, totaque domus eius in Albano stagno immergebatur. Ostendunt hucusque rerum vestigia Romani iuxta stagnum habitantes, columnas subter aquis in altum visas, quae inibi in profunditate
 5 regiae domus exstant.

Post hunc Aventius electus fuit, qui cum VII 12
 supra XXX annos potitus esset, in quodam proelio cum suburbanis in angustiam actus iuxta Aventium collem cecidit, unde collis Aventius dicebatur. De-
 10 mortui in locum suffectus est filius eiusdem Prokas Silvius regnavitque annis III supra viginti. Quo mortuo iunior filius Amolius per vim regnum tenuit; eo quod in regiones longinquas profectus erat Numitor, eiusdem frater maior natu ac germanus.
 15 Amolius paulo plus annis XLIII regnavit atque a Remo et Romilo, qui Romam condiderunt, interficitur. [Euseb. Chron. I p. 284—290 ed. Schöne; Georg. Syncell. p. 194.]

Ὅτι μετὰ τὴν Αἰνείου τελευτὴν Σιλούιος ἔπε- 6
 20 βουλευθήν ὑπὸ Ἀσκανίου νῆπιος ὤν. τραφεὶς δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν ὑπὸ τινων βουκόλων Σιλούιος ἀνομάσθη, τῶν Λατίνων τὸ ὄρος σιλούαν ὀνομαζόντων. [Exc. Escorial. p. 10 Fed., p. VII Müll.]; cf. 5, 8.

Ὅτι Ῥωμύλος Σιλούιος παρ' ὅλον τὸν βίον ὑπερ- 7
 25 ἦφανος γενόμενος ἡμιλλᾶτο πρὸς τὸν θεόν· βροντῶντος γὰρ αὐτοῦ κελεύειν τοὺς στρατιώτας ταῖς σπάθαις τύπτειν τὰς ἀσπίδας ἀφ' ἑνὸς συνθημάτων, καὶ λέγειν ὡς ὁ παρ' ἑαυτῶν γινόμενος φόφος

εἷη μείζων. διὸ κεραυνωθήναι. [Exc. de virt. et vit. p. 222 V., 546 W.], cf. 5, 11.

[Τρίτην εἶλε Μεσχέλαν, μεγίστην οὔσαν, ὥκησμένην δὲ τὸ παλαιὸν ὑπὸ τῶν ἐκ Τροίας ἀνακομιζομένων Ἑλλήνων, περὶ ὧν ἐν τῇ τρίτῃ βίβλῳ προειρήκαμεν. Diod. XX 57, 6.]

[Φασὶ Θετταλὸν μετὰ ταῦτα ἐπανελθεῖν εἰς Ἰωλκόν, ἐν ᾗ καταλαβόντα προσφάτως Ἀκαστιὸν τὸν Πελίου τετελευτηκότα παραλαβεῖν κατὰ γένος προσήκουσαν τὴν βασιλείαν, καὶ τοὺς ὑφ' ἑαυτὸν τεταγμένους ἅφ' ἑαυτοῦ προσαγορευσαί Θετταλοὺς. οὐκ ἄγνοῶ δὲ διότι περὶ τῆς τῶν Θετταλῶν προσηγορίας οὐ ταύτην μόνην τὴν ἱστορίαν, ἀλλὰ καὶ διαφάνους ἐτέρας παραδεδοσθαι συμβέβηκε, περὶ ὧν ἐν οἰκιοτέροις μνησθησόμεθα καιροῖς. Diod. 15 IV 55, 2.]

[Οἱ Ἡρακλεῖδαι κατὰ τὰς ὁμολογίας ἀπέστησαν τῆς καθόδου καὶ τὴν εἰς Τρικόρουθον ἐπάνοδον ἐποίησαντο. μετὰ δὲ τινὰς χρόνους Λικύμνιος μὲν μετὰ τῶν παίδων καὶ Τληπολέμου τοῦ Ἡρακλέους, ἐκουσίως τῶν Ἀργείων αὐτοὺς προσδεξαμένων, ἐν Ἀργεὶ κατῴκησαν, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἐν Τρικόρῳ. ὥς δ' ὁ πεντηκονταετὴς χρόνος διήλθε, κατῆλθον εἰς Πελοπόννησον. ὧν τὰς πράξεις ἀναγράψομεν, ὅταν εἰς ἐκείνους τοὺς χρόνους παραγεννηθῶμεν. Diod. IV 58, 5.]

- 8 Lakedemoniorum reges ex Diodori voluminibus.
Nos vero, quoniam ita evenit, ut a Troianorum

1 ἐκεραυνώθη Wess.   5 τρίτῃ] ἐβδόμῃ conl. Dind.

rebus usque ad primam olimpiadem tempus difficile
 reperiatur, cum necdum iis temporibus neque Athenis
 neque alia in urbe annui principes fieri solerent,
 Lakedemoniorum reges pro exemplo usurpabimus.

5 A Troianorum eversione usque ad primam olimpia-
 dem, prout Apolodorus Atheniensis ait, anni octo
 supra trecentos sunt. Ex illis octoginta (defluerunt)
 usque ad Herakleorum excursionem; reliquos vero
 (annos) Lakedemoniorum reges, Prokles, Eurystheus
 10 et ab iis prognati occuparunt; quorum singularum
 familiarum nos seorsum numerum exponemus usque
 ad primam olimpiadem.

Euristheus initium regni sumpsit anno octo- 2
 gesimo a Troadum rebus, dominatusque est annis II
 15 supra XL. Post hunc Agis anno I. Ekhestratus
 anno uno supra XXX. Atque post eum Labotas
 annis VII supra triginta. Doristhus uno anno mi-
 nus quam triginta. Horum vero successor Agesi-
 laus IV annis supra XL. Arkhelaut annis LX. Et
 20 Teleklus annis XL. Alkamenes autem annis VIII
 supra triginta. Huius regni anno X contigit con-
 stitutio olimpiadis primae, qua vincebat in stadio
 Kurribus Helius. Verum ex altera familia primus
 dominatus est Prokles annis undequinquaginta. Ac
 25 post ipsum Pritanis annis undequinquaginta. Atque
 Eunomius annis V supra XL. Et post hos Khari-

15 I (= α') XXXI (= λα') *Gutschmid* 16 uno (= ε')
 quinque (= ε') *Gutschmid* 24 Prokles] ann. XLI, Sous
 ann. XXXIV, Eurypon *add. Gutschmid* (*Cic. div. II 91*) unde-
 quinquaginta] LI *Gutschmid*

klus annis LX. Post illum autem Nikandrus annis duodequadraginta. Theopompus annos VII supra quadraginta. Item huius quoque regni anno decimo prima olimpias contigit. Sunt autem simul a Troianorum captivitate usque ad Herakleorum excursionem anni LXXX. [Euseb. Chron. I p. 221 'ed. Schöne.]

- 9 Τούτων ἡμῖν διευκρινημένων λείπεται περὶ τῆς Κορινθίας καὶ Σικωνίας εἰπεῖν ὃν τρόπον ὑπὸ Δωριέων κατὰκρίσθησαν. τὰ γὰρ κατὰ τὴν Πελο-
πόννησον ἔθνη σχεδὸν πάντα πλὴν Ἀρκάδων ἀνά-
στατα συνέβη γενέσθαι κατὰ τὴν ἀδόξον τῶν Ἡρα-
2 κλειδῶν. οἱ τοίνυν Ἡρακλειδαὶ κατὰ τὴν διαίρεσιν
ἐξαίρετον ποιησάμενοι τὴν Κορινθίαν καὶ τὴν ταύ-
της πλησιόχωρον, διεπέμφαντο πρὸς τὸν Ἀθηναῖον, 15
παραδιδόντες αὐτῷ τὴν προειρημένην χώραν. ἐπι-
φανῆς δὲ ἀνὴρ γενόμενος καὶ τὴν Κόρινθον ἀυξή-
3 σας ἐβασίλευσεν ἔτη λη'. μετὰ δὲ τὴν τούτου τε-
λευτήν ὁ πρεσβύτατος ἀεὶ τῶν ἐκγόνων ἐβασίλευσε
μέχρι τῆς Κυψέλου τυραννίδος, ἥτις τῆς καθόδου 20
τῶν Ἡρακλειδῶν ὕστερεῖ ἔτεσι υμζ'. καὶ πρῶτος
μὲν παρ' αὐτοῖς διεδέξατο τὴν βασιλείαν Ἰξίωv ἔτη
4 λη'. μετ' ὃν ἤρξεν Ἀγέλας ἔτη λζ', μετὰ δὲ τού-
τους Πρύμνις ἔτη λε', καὶ Βάκχης ὁμοίως τὸν ἴσον
χρόνον, γενόμενος ἐπιφανέστατος τῶν πρὸ αὐτοῦ 25
διὸ καὶ συνέβη τοὺς μετὰ ταῦτα βασιλεύσαντας οὐ-
κέτι Ἡρακλειδας, ἀλλὰ Βακχίδας προσαγορεύεσθαι.
μετὰ τοῦτον Ἀγέλας μὲν ἔτη λ', Εὐδημος δὲ ἔτη
5 κε', Ἀριστομήδης ε' καὶ λ'. οὗτος δὲ τελευτήσας
ἀπέλιπεν υἱὸν Τελέστην παῖδα τὴν ἡλικίαν, οὗ τὴν 30

κατὰ γένος βασιλείαν ἀφείλατο θεῖος ὦν καὶ ἐπι-
 τροπος Ἀργήμων, ὃς ἤρξεν ἔτη ις'. μετὰ τοῦτον
 κατέσχευεν Ἀλέξανδρος ἔτη κε'. τοῦτον ἀνελὼν Τε-
 λέστης ὁ στερηθεὶς τῆς πατρῴας ἀρχῆς ἤρξεν ἔτη
 5 ιβ'. τούτου δ' ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἀναιρεθέντος 6
 Αὐτομένης μὲν ἤρξεν ἐνιαυτόν, οἱ δ' ἀπὸ Ἡρα-
 κλέους Βακχίδαι πλείους ὄντες διακοσίων κατέσχον
 τὴν ἀρχήν, καὶ κοινῇ μὲν προειστήκεισαν τῆς πόλεως
 ἅπαντες, ἐξ αὐτῶν δὲ ἓνα κατ' ἐνιαυτὸν ἡγοῦντο
 10 πρότανιν, ὃς τὴν τοῦ βασιλέως εἶχε τάξιν, ἐπὶ
 ἔτη 4' μέχρι τῆς Κυψέλου τυραννίδος, ὅφ' ἧς κα-
 τελύθησαν. [Georg. Syncell. Chron. p. 179, et Euseb.
 Chron. I p. 220 ed. Schöne.]

Ὅτι ἐγένετο τύραννος κατὰ τὴν Κύμην τὴν πό-10
 15 λιν ὄνομα Μάλακος, ὃς εὐδοκίμων παρὰ τοῖς πλή-
 θεσι καὶ τοὺς δυνατωτάτους αἰεὶ διαβάλλων περιε-
 ποιήσατο τὴν δυναστείαν, καὶ τοὺς μὲν εὐπορωτάτους
 τῶν πολιτῶν ἀπέσφαξε, τὰς δὲ οὐσίας ἀναλαβὼν
 μισθοφόρους ἔτρεφε καὶ φοβερὸς ἦν τοῖς Κυμαίοις.
 20 [Exc. de virt. et vit. p. 225 V., 546 W.]

[Τὸ τελευταῖον μετὰ τὴν κἀθοδὸν τῶν Ἡρακλει-
 δῶν Ἀργεῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι πέμποντες ἀποικίας
 ἄλλας τέ τινας νήσους ἐκτίσαν καὶ ταύτης τῆς νή-
 σου (sc. Κρήτης) κατακτησάμενοι πόλεις τινὰς ᾤκη-
 25 σαν ἐν αὐταῖς· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς ἰδίοις
 χρόνοις ἀναγράφωμεν. Diod. V 80, 3.]

[Μετὰ τὴν Τροίαν ἄλωσιν Κᾶρες αὐξηθέντες ἐπὶ
 πλεον ἐθαλαττοκράτησαν, καὶ τῶν Κυκλάδων νή-
 σων κρατήσαντες τινὰς μὲν ἰδίᾳ κατέσχον καὶ τοὺς
 30 ἐν αὐταῖς κατοικοῦντας Κρήτας ἐξέβαλον, τινὰς δὲ

κοινῇ μετὰ τῶν προενοικούντων Κρητῶν κατώκησαν. ὕστερον δὲ τῶν Ἑλλήνων ἀνέχθέντων, συνέβη τὰς πλείους τῶν Κυκλάδων νήσων οἰκισθῆναι καὶ τοὺς βαρβάρους Κᾶρας ἐξ αὐτῶν ἐκπέσειν· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφομεν. 5
Diod. V 84, 4.]

11 Ex Diodori scriptis breviter de temporibus Thallasocratorum, qui maria tenebant. — Post bellum Troianum mare obtinuerunt:

I. Lidi et Maeones	annos	XCII	10
II. Pelasgi	”	LXXXV	
III. Thrakii	”	LXXIX	
IV. Rhodii	”	XXIII	
V. Phrygii	”	XXV	
VI. Kiprii	”	XXXIII	15
VII. Phynikii	”	XLV	
VIII. Egiptii	”	....	
IX. Melesii	”	(XVIII)	
X. (Cares)	”	(LXI)	
XI. Lesbii	”	(LXVIII)	20
XII. Phokaei	”	XLIV	
XIII. Samii	”	....	
XIV. Lakedemonii	”	II	
XV. Naxii	”	X	
XVI. Eretrii	”	XV	25
XVII. Eginenses	”	X	

usque ad Alexandri [vel Xerxis] transfretationem.
[Euseb. Chron. I p. 225 Sch.]

12 Ὅτι τηλικούτον περὶ τὸν Λυκούργον ἦν τῆς

ἀρετῆς τὸ μέγεθος, ὥστε παραγενηθέντος εἰς Δελ-
φούς αὐτοῦ τὴν Πυθίαν ἀποφθέγγασθαι ἐπη τάδε·

ἦκεις, ὦ Λυκόοργε, ἐμὸν ποτὶ πίονα νηόν,
Ζηνὶ φίλος καὶ πᾶσιν Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.

- 5 δίζω ἢ σε θεὸν μαντεύσομαι ἢ ἀνθρώπων·
ἀλλ' ἔτι καὶ μᾶλλον θεὸν ἔλπομαι, ὦ Λυκόοργε.
ἦκεις δ' εὐνομίαν αἰτεύμενος· αὐτὰρ ἔγωγε
δώσω τὴν οὐκ ἄλλη ἐπιχθονίῃ πόλιν ἔξει.

[Exc. Vatic. p. 1, et sine oraculo adscriptisque ver-
10 bis Ζήτει ἐν τῷ περὶ γνωμῶν Exc. de virt. et vit.
p. 225 V, 547 W.]

- Ὅτι ὁ αὐτὸς ἠρώτησε τὴν Πυθίαν, ποῖα νόμιμα 2
καταστήσας μάλιστα' ἂν ὠφελήσαι τοὺς Σπαρτιάτας.
τῆς δὲ εἰπούσης ἂν τοὺς μὲν καλῶς ἡγεῖσθαι, τοὺς
15 δὲ πειθαρχεῖν νομοθετήσῃ, πάλιν ἠρώτησε τί ποι-
οῦντες καλῶς ἡγῆσονται καὶ τί πειθαρχήσουσιν.
ἢ δὲ ἀνείλε τοῦτον τὸν χρῆσμόν·

- εἰσὶν ὁδοὶ δύο πλείστον ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχουσαι,
ἡ μὲν ἐλευθερίας ἐς τίμιον οἶκον ἄγουσα,
20 ἡ δ' ἐπὶ δουλείας φευκτὸν δόμον ἡμερίοισι.
καὶ τὴν μὲν διὰ τ' ἀνδροσύνης ἐρατῆς θ' ὁμοιοῖας
ἔστι περᾶν, ἣν δὴ λαοῖς ἡγεῖσθαι κέλευθον·
τὴν δὲ διὰ στυγερῆς ξριδος καὶ ἀνάγκης ἄτης
εἰσαφικάνουσιν, τὴν δὴ πεφύλαξο μάλιστα.

- 25 τὸ δὲ κεφάλαιον ἦν ὅτι μεγίστην πρόνοιαν ποιη- 3

6 ἔλπομαι Herod. I 65 et Eus. praep. ev. V 27, 8] ἔτ'
οἴομαι excerpta Vaticana, quae ab his demum verbis initium
capiunt 7 αἰτεύμενος Eus., διζήμενος exc. ἐγὼ τοι Eus.
14 εἰπούσης add. Dind. 20 ἡμερίοισι Eus. praep. ev. V
28, 7] ἡμετρίοισι exc. 21 ἐρατῆς] ἀρετῆς exc., ιερῆς Eus.
22 ἡγοῦ σὺ Herwerden 24 πεφύλαχθε Krebs

- τέον ἐστὶν ὁμονοίας καὶ ἀνδρείας, ὥς διὰ μόνων
τούτων ~~τῆς ἐλευθερίας~~ φυλάττεσθαι δυναμένης, ἥς
χωρὶς οὐδὲν ὄφελος οὐδ' ἄλλο τι τῶν παρὰ τοῖς
πολλοῖς ὑπειλημμένων ἀγαθῶν ἔχειν ἑτέροις ὑπή-
κοον ὄντα· πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα τῶν ἡγουμένων, ⁵
οὐ τῶν ὑποτεταγμένων ἐστίν· ὥστ' εἴπερ τις ἐαντῷ
βούλεται καὶ μὴ τοῖς ἄλλοις κτήσασθαι τὰ ἀγαθὰ,
⁴ πρῶτόν ἐστι κατασκευαστέον τὴν ἐλευθερίαν. ἀμ-
φοτέρων δὲ ἐκέλευσε ποιεῖσθαι πρόνοιαν, ὅτι θά-
τερον αὐτῶν κατ' ἰδίαν οὐ δύναται τὸν περιποιή- ¹⁰
σάμενον ὠφελῆσαι· οὐδὲν γὰρ ὄφελος ἀνδρέους
ὄντας στασιάζειν ἢ ὁμονοεῖν βεβαίως δειλοὺς ὄντας.
⁵ Ὅτι ὁ αὐτὸς Λυκούργος ἤνεγκε χρησμὸν ἐκ Δελ-
φῶν περὶ τῆς φιλαργυρίας τὸν ἐν παροιμίας μέρει
μνημονευόμενον, ¹⁵
ἂ φιλοχρηματία Σπάρταν ὀλεῖ, ἄλλο δὲ οὐδέν.
- ⁶ [Ἡ Πυθία ἔχρησε τῷ Λυκούργῳ περὶ τῶν πο-
λιτικῶν οὕτως]
Δὴ γὰρ ἀργυρότοξος ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων
χρυσοκόμης ἔχρη πίνος ἐξ ἀδύτου, ²⁰
ἄρχειν μὲν βουλῆς θεοτιμήτους βασιλῆας,
οἷσι μέλει Σπάρτης ἱμερόεσσα πόλις,
πρεσβυγενεῖς δὲ γέροντας, ἔπειτα δὲ δημότας ἄνδρας,
εὐθείαις φήτραις ἀνταπαμειβομένους
μυθεῖσθαι τε τὰ καλὰ καὶ ἔρδειν πάντα δίκαια, ²⁵

3 τι add. Krebs 4 ἀγαθῶν Krebs, ἀγαθὸν exc. 16
ὀλεῖ] ἔλοι exc. 17 ἡ Πυθία — οὕτως in margine cod.
(Herwerden Spicil. Vatic. p. 3) 22 ἱμερόεσσα Plut. Lyc. 6,
ἱσχερόεσσα exc. 24 εὐθείης φήτρας exc. 25 τε Dind.,
δὲ exc.

μηδέ τι βουλεύειν τῇδε πόλει σκολιόν,
~~δήμου τε πλήθει οὐκ~~ καὶ κάρτος ἔπεσθαι.
 Φοῖβος γὰρ περὶ τῶν ᾧδ' ἀνέφηνε πόλει.

Ὅτι τοὺς μὴ διαφυλάττοντας τὴν πρὸς τὸ θεῖον 7
 5 εὐσέβειαν πολὺ μᾶλλον μὴ τηρεῖν τὰ πρὸς τοὺς ἀν-
 θρώπους δίκαια. [Exc. Vat. p. 2—3.]

Ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι χρησάμενοι τοῖς τοῦ Λυ- 8
 κούργου νόμοις ἐκ ταπεινῶν δυνατώτατοι ἐγένοντο
 τῶν Ἑλλήνων, τὴν δὲ ἡγεμονίαν διεφύλαξαν ἐπὶ
 10 ἑτῇ πλειῳ τῶν υ'. μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ τοῦ κατ' ὀλί-
 γον καταλύοντες ἕκαστον τῶν νομίμων, καὶ πρὸς
 τρυφήν καὶ ῥαθυμίαν ἀποκλίνοντες, ἔτι δὲ διαφθα-
 ρέντες νομίσματι χρῆσθαι καὶ πλούτους ἀθροίζειν,
 ἀπέβαλον τὴν ἡγεμονίαν. [Exc. de virt. et vit. p. 225 V.,
 15 p. 547 W.]

Ὅτι Τῆμενος τὴν Ἀργεῖαν λαχὼν ἐνέβαλε μετὰ 13
 τῆς στρατιᾶς εἰς τὴν τῶν πολεμίων χώραν. χρο-
 νίζοντος δὲ τοῦ πολέμου τοὺς μὲν υἱοὺς οὐ προῆ-
 γεν ἐπὶ τὰς ἡγεμονίας, τὸν δὲ τῆς θυγατρὸς ἄνδρα
 20 Διηφόντην διαφερόντως ἀποδεχόμενος ἔτασεν ἐπὶ
 τὰς ἐπιφανεστάτας πράξεις. ἐφ' οἷς οἱ παῖδες ἀν-
 τοῦ διαγανακτοῦντες Κίσσος καὶ Φάλικης καὶ Κε-
 ρύνης ἐπιβουλὴν κατὰ τοῦ πατρὸς συνεστήσαντο
 διὰ τινων κακούργων· οἳ πεισθέντες ὑπὸ τούτων
 25 ἐνήδρευσαν τὸν Τῆμενον παρὰ τινὰ ποταμόν, καὶ

1 μηδέτι ἐπιβουλεύειν exc. σκολιόν add. Wurm et
 Krebs 7 χρησάμενοι Peir., om. v. 10 υ' φ' Wess. ex
 XV 1, 3 12 διαφθαρέντες] ὥστε add. Wurm. 19 τὰς
 Feder, τῆς cod. 20 ἔτασεν Müller, ἔτασεν cod., ἔταξεν
 Feder 22 Κίσσος] νίσος cod. φαλκῆς καὶ κερυνῆς cod.

φονεῦσαι μὲν οὐκ ἠδυνήθησαν, κατατραυματίσαντες δὲ ~~εἰς~~ ^{ἐν} ~~φυγὴν~~ ^{ῥωμῆσαν}.

- 2 Ὅτι Ἀργεῖοι πολλὰ κακοπαθήσαντες ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Λακεδαιμονίους μετὰ τοῦ ἐναντῶν βασιλέως, καὶ τοῖς Ἀρκάσι τὰς πατρίδας ἀποκαταστήσαντες, ἐμέμφοντο τὸν βασιλέα διὰ τὸ τὴν χώραν αὐτῶν ἀποδεδωκέναι τοῖς φυγάσιν, ἀλλὰ μὴ σφίσι κατακληρουχῆσαι. συστάντος δ' ἐπ' αὐτὸν τοῦ δήμου, καὶ τὰς χεῖρας ἀπονενοημένως προσφέροντος, ἔφυγεν εἰς Τεγέαν κακεῖ διετέλεσε τιμώμενος ὑπὸ τῶν εὐπαθόντων. [Exc. Escor. p. 11 F., p. VIII M.]
- 14 Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία ἥτοι τοπαρχία τῶν Ἀργείων ἔτη φμθ', καθὼς καὶ Διόδωρος ὁ σοφιστάτος συνεγράψατο. [Io. Malal. Chronogr. p. 68 ed. Bonn.]

15

- 15 Cessante Assyriorum dynastia, post Sardana-palli ultimi regis Assyriorum mortem, Makedoniorum tempora succedunt.

Karanus ante primam olompiadem rerum cupiditate motus copias collegit ab Argivis et ab altera (regione) Peloponesiaca, et cum exercitu expeditionem in partes Makedoniorum suscepit. Eodem tempore Orestarum regi bellum erat cum vicinis suis, qui vocantur Eordaei, rogavit Karanum, ut ipsi auxilio esset: suaeque regionis mediam partem ei se daturum pollicitus est Orestarum rebus compositis; et rege fidem exsolvente Karanus regionem obtinuit regnavitque in ea annis XXX, tempore

4 μετὰ] μετ' Ἀρόου Arn. Schäfer 25 mediam] dimidiam Krebs et Wurm (Neue Jahrb. 1833, p. 81.)

senectutis e vita excessus (excedeabat); cuius principatum filius eius, qui Kojinus nominatus est, excepit et dominatus est annis XXVIII. Post eum regnavit Tirimmus annis XLIII. Perdikas annis XLII. Hic
 5 regnum suum adaugere volebat (ac propterea) Delphos misit.

Et post pauca verba iisdem addens dicit: 2

Perdikas annis regnavit XLVIII imperiumque Argaeo reliquit. Huic uno supra XXX annos regnanti Philippus in imperio suffectus est; qui annos
 10 triginta tres regnavit et potestatem Ajeropae reliquit. Hic vero cum annis XX dominatus esset, regni successionem excepit Alketas, qui annis XVIII imperavit, reliquitque potestatem Amintae. Regnante
 15 hoc annis IX supra XL imperium excepit Alexandrus, qui annos tenuit XLIV. Post hunc regnavit Perdikas annis XXII. Arkhelaus annis XVII. Ajeorpus annis VI. Post quem Pausanias anno uno dominatus est. Ptlomaeus annis III. Post hunc Perdikas annis V. Philippus annis XXIV. Alexandrus
 20 cum Persis plus duodecim annis certavit.

Makedonici regni generationem hoc pacto historicorum fideles ad Heraklem referunt. A Karano, qui primus in unum conflata tenuit Makedoniorum potestatem, usque ad Alexandrum, qui Asianorum terram subegit, viginti quatuor reges recensentur, anni CCCCLIII. [Euseb. Chron. I p. 227 Schöne.]

Ὅτι Περδίκκας τὴν ἰδίαν βασιλείαν ἀνέξῃσαι βου-16
 λόμενος ἠρώτησεν εἰς Δελφούς. ἣ δὲ ἔφη,

ἔστι κράτος βασίλειον ἀγανοῖς Τημενίδαισι
 γαίης πλουτοφόροιο· δίδωσι γὰρ αἰγίοχος Ζεὺς.
 ἀλλ' ἰθ' ἐπειγόμενος Βοττηίδα πρὸς πολύμηλον·
 ἔνθα δ' ἂν ἀργικέρωτας ἰδῆς χιονώδεας αἶγας 5
 εὐνηθέντας ὕπνῳ, κείνης χθονὸς ἐν δαπέδοισι
 θῶε θεοῖς μακάρεσσι καὶ ἄστρ' κτίζει πόληος.

[Exc. Vat. p. 3]; cf. 16, 1.

- 17 Γενεαλογοῦσι δ' αὐτὸν (Caranum) οὕτως, ὥς φη-
 σιν ὁ Διόδωρος, οἱ πολλοὶ τῶν συγγραφέων, ὧν 10
 εἰς καὶ Θεόπομπος. Κάρανος Φεΐδωνος τοῦ Ἀριστο-
 δαμίδα τοῦ Μέροπος τοῦ Θεστιίου τοῦ Κίσσου τοῦ
 Τημένου τοῦ Ἀριστομάχου τοῦ Κλεοδαίου τοῦ Ὑλλου
 τοῦ Ἡρακλέους. ἔνιοι δὲ ἄλλως, φησί, γενεαλο-
 γοῦσι, φάσκοντες εἶναι Κάρανον Ποίαντος τοῦ Κροί- 15
 σου τοῦ Κλεοδαίου τοῦ Εὐρυβιάδα τοῦ Δεβάλλου
 τοῦ Λαχάρου τοῦ Τημένου, ὃς καὶ κατῆλθεν εἰς
 Πελοπόννησον. [Georg. Syncell. Chron. p. 262 B.]

FRAGMENTA LIBRI VIII.

Ὅτι τῶν Ἡλείων πολυανδρουμένων καὶ νομίμως 1
πολιτευομένων ὑφορᾶσθαι τοὺς Λακεδαιμονίους τὴν
τούτων αὔξησιν, συγκατασκευάσαι τὸν κοινὸν βίον,
ἵν' εἰρήνης ἀπολαύοντες μηδεμίαν ἔχωσιν ἐμπειρίαν
5 τῶν κατὰ πόλεμον ἔργων. καὶ καθιέρωσαν αὐτοὺς
τῷ θεῷ, συγχωρησάντων σχεδὸν ἀπάντων τῶν Ἑλ-
λήνων. καὶ οὔτε ἐπὶ τῆς Ξέρξου στρατείας συνε- 2
στράτευσαν, ἀλλὰ ἀφείθησαν διὰ τὸ ἐπιμελεῖσθαι
τῆς τοῦ θεοῦ τιμῆς, ἔτι δὲ καὶ κατ' ἰδίαν ἐν τοῖς
10 τῶν Ἑλλήνων ἐμφυλίοις πολέμοις οὐδὲς αὐτοὺς πα-
ρηγόχλει διὰ τὸ πάντας τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν
σπεύδειν ἱερὰν καὶ ἄσυχον φυλάττειν. ὕστερον δὲ
πολλαῖς γενεαῖς καὶ συστρατεῦσαι τούτους καὶ ἰδίᾳ
πολέμους ἐπανελέσθαι. [Exc. de virt. et vit. p. 225 V.,
15 547 W.]

Ὅτι οἱ Ἡεῖοι τῶν κοινῶν πολέμων οὐ μετεῖ- 3
χον· καὶ γὰρ ὅτε Ξέρξης ταῖς τοσαύταις μυριάσιν
ἐστράτευσεν ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας, ἀφείθησαν ὑπὸ τῶν
συμμάχων τῆς στρατείας, προσταξάντων τῶν ἡγε-
20 μόνων. πλεον αὐτοὺς ποιήσιν, ἐὰν ἐπιμέλωνται
τῆς τῶν θεῶν τιμῆς. [Exc. Vat. p. 4.]

2 ὑφορῶμενους Reiske 7 οὐδὲ Krebs Ξέρξει cod.
συνεστρατεύθησαν cod. 9 ἔτι Reiske, ὅτι cod. 13 στρα-
τεῦσαι cod.

- 2 Καὶ μὴ συγχωρηθείσης μηδὲ λαθραίας συμπλο-
κῆς πρὸς ἄνδρα μηδένα γὰρ οὕτω παραφρονήσειν
ὥστε ἐφημέρου χάριν ἡδονῆς τὰ μακαριζόμενα τοῦ
βίου παντὸς ἀντικαταλλάξασθαι. [Exc. Vat. p. 4.]
- 3 Ὅτι Νεμέτωρ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ στερηθεὶς 5
τῆς βασιλείας, ὃς Ἀμόλιος ἐκαλεῖτο, ἐβασίλευσε δὲ
Ἀλβανῶν, τοὺς ἰδίους νῆωνοὺς παρ' ἐλπίδας ἀνα-
γνωρίσας Ῥέμον καὶ Ῥωμόλον, ἐπεβούλευσε κατὰ
τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ περὶ ἀναιρέσεως. ὃ καὶ γέγονε·
μεταπεμφόμενοι γὰρ τοὺς νομεῖς ὥρμησαν ἐπὶ τὰ 10
βασίλεια, καὶ ἐντὸς τῶν θυρῶν εἰσεβιάσαντο καὶ
τοὺς ὑφισταμένους ἀνήρουν, ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸν
τὸν Ἀμόλιον. [Exc. Escor. p. 12 Fed., Müll. fr. II
p. IX.]
- 4 Ὅτι τούτων ἐκτεθέντων, ἐπειδὴ τοῦ χρόνου 15
προϊόντος ἠνδρώθησαν, πολὺν διέφερον τῶν ἄλλων
κάλλει καὶ ῥώμῃ. διὸ καὶ πᾶσι τοῖς ποιμνίοις ἀσφά-
λειαν παρείχοντο, ῥαδίως τοὺς ληστεύειν εἰσθότας
ἀποκρουόμενοι, καὶ πολλοὺς μὲν ἀναιροῦντες τῶν
ἐπιτιθεμένων, ἐνίους δὲ καὶ ζῶντας συλλαμβάνοντες. 20
- 2 χωρὶς δὲ τῆς ἐν τούτῳ φιλοτιμίας ὑπῆρχον ἅπανσι
τοῖς πλησίον νομεῦσι προσφιλεῖς, ταῖς τε ὁμιλίας
συνόντες καὶ τὸν ἑαυτῶν τρόπον μέτριον καὶ κοινὸν
τοῖς δεομένοις ἀναδεικνύντες. διὸ καὶ τῆς πάντων
ἀσφαλείας ἐν τούτοις κειμένης, οἱ πλεῖστοι τούτοις 25
ὑπετάττοντο καὶ τὸ παραγγελλόμενον ἐποιοῦν συν-
τρέχοντες εἰς οὓς προστάξαιεν τόπους. [Exc. de virt.
et vit. p. 225 V., 547 W.]

1 μηδὲ Krebs, μήτε cod.   7 νῆωνοὺς Feder, νίους cod.
12 τοὺς add. Müller

Ὅτι ὀργιζομένων Ῥέμου καὶ Ῥωμύλου περὶ 5
οἰκισμοῦ πόλεως, καὶ ἐκ τῶν δεξιῶν μερῶν διοση-
μεῖαν γενέσθαι, φασὶ καταπλαγέντα τὸν Ῥέμον ἐπι-
φθεγγόμενον εἰπεῖν τῷ ἀδελφῷ, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ
5 πόλει πολλάκις ἐπαριστέροις βουλευμασιν ἐπιδέξιος
ἀκολουθήσει τύχῃ· προπετῶς γὰρ αὐτοῦ τὸν ἄγγελον
ἀποστείλαντος καὶ τὸ καθ' αὐτὸν μέρος ὅλως ἡμαρ-
τηκότος ὑπὸ ταῦτομάτου διωρθῶσθαι τὴν ἄγνοιαν.
[Exc. Vat. p. 5.]

10 Ὅτι ὁ Ῥωμύλος κτίζων τὴν Ῥώμην τάφρον πε- 6
ριέβαλε τῷ Παλατίῳ κατὰ σπονδὴν, μὴ τινες τῶν
περιοίκων ἐπιβάλονται κωλύειν αὐτοῦ τὴν προαί-
ρεσιν. ὁ δὲ Ῥέμος βαρέως φέρων ἐπὶ τῷ διεσφά-
λθαι τῶν πρωτείων, φθονῶν δὲ τῆς εὐτυχίας τῷ
15 ἀδελφῷ, προσίων τοῖς ἐργαζομένοις ἐβλασφήμει·
ἀπεφήνατο γὰρ στενὴν εἶναι τὴν τάφρον, καὶ ἐπι-
σφαλῇ ἔσεσθαι τὴν πόλιν, τῶν πολεμίων ῥαδίως
αὐτὴν ὑπερβαίνοντων. ὁ δὲ Ῥωμύλος ὠργισμένος 2
ἔφη, Παραγγέλω πᾶσι τοῖς πολίταις ἀμύνασθαι τὸν
20 ὑπερβαίνειν ἐπιχειροῦντα. καὶ πάλιν ὁ Ῥέμος τοῖς
ἐργαζομένοις ὀνειδίζων ἔφη στενὴν κατασκευάζειν
τὴν τάφρον· εὐχερῶς γὰρ ὑπερβήσεσθαι τοὺς πο-
λεμίους· καὶ γὰρ αὐτὸς ῥαδίως τοῦτο πράττειν· καὶ
ἅμα ταῦτα λέγων ὑπερήλατο. ἦν δὲ τις Κέλερος, 3
25 εἷς τῶν ἐργαζομένων, ὃς ὑπολαβὼν, Ἐγὼ δέ, φησὶν,
ἀμυνοῦμαι τὸν ὑπερπηδῶντα κατὰ τὸ πρόσταγμα

6 τύχῃ Dind., δίκη cod. 8 ἀπὸ Hertl. διορθάσ-
σθαι cod., corr. Dind. 14 τοῦ ἀδελφοῦ cod., corr. Krebs
18 ὀργισάμενος cod., corr. Dind. 23 πράττειν cod. (Herw.
spic. p. 3), πράξει Mai, πράξει Krebs (et Herw. p. 161)

τοῦ βασιλέως, καὶ ἅμα ταῦτα λέγων ἀνέτεινε τὸ
 σκαφεῖον καὶ κατὰξας τὴν κεφαλὴν ἀπέκτεινε τὸν
 Ῥέμον. [Exc. Vat. p. 5.]

- 7 Ὅτι Πολυχάρη Μεσσήνιον πλούτῳ καὶ γένει δια-
 φέροντα συνθέσθαι ἀγελῶν κοινωνίαν πρὸς Εὐ- 5
 αιφνον Σπαρτιάτην. ὃν εἰς ἐπιμέλειαν καὶ φυλα-
 κὴν παραλαβόντα τὰς τε ἀγέλας καὶ τοὺς νομεῖς
 ἐπιχειρῆσαι μὲν πλεονεκτεῖν, καταφανῆ δὲ γενέσθαι.
 2 πωλήσαντα γὰρ ἐμπόροις τῶν τε βοῶν καὶ τῶν νο-
 μέων τινὰς ἐπ' ἐξαγωγῇ προσποιηθῆναι τὴν ἀπώ- 10
 λειαν αὐτῶν ὑπὸ ληστῶν γεγενῆσθαι βιαίως. τοὺς
 δὲ ἐμπόρους εἰς Σικελίαν πλέοντας κομίζεσθαι παρὰ
 τὴν Πελοπόννησον· γενομένου δὲ χειμῶνος προσορ-
 μισθῆναι τῇ γῇ, καὶ τοὺς νομεῖς νυκτὸς ἀποβάοντας
 διαδρᾶναι τῇ τῶν τόπων ἐμπειρίᾳ πιστεύσαντας. 15
 3 παραγενηθέντων δὲ αὐτῶν εἰς Μεσσήνην, καὶ τῷ
 κυρίῳ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν εἰπόντων, τὸν Πολυχάρη
 τούτους μὲν κρύψαι, τὸν δὲ κοινωνὸν ἐκ τῆς Σπάρ-
 4 τῆς μεταπέμψασθαι. διαβεβαιουμένου δὲ αὐτοῦ καὶ
 λέγοντος τῶν νομέων τοὺς μὲν ὑπὸ ληστῶν ἀφῆρ- 20
 πάσθαι, τοὺς δὲ τετελευτηκέναι, τὸν Πολυχάρη προ-
 ἄγειν τοὺς ἄνδρας. οὓς ἰδόντα τὸν Εὐαιφνον κα-
 ταπλαγῆναι, καὶ φανερώς ἐλεγχόμενον τραπῆναι πρὸς
 δέησιν, καὶ τὰς τε βοῦς ἀποκαταστήσειν ἐπαγγελέ-
 σθαι καὶ πᾶσαν προέσθαι φωνὴν εἰς τὸ σωθῆναι. 25
 5 τὸν δὲ Πολυχάρη ἐντραπέντα τὴν ξενίαν κρύψαι τὴν

3 Περί Ῥαμύλου καὶ Ῥέμον Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς
 ἱστορεῖ, Δίων τε καὶ Διόδωρος. [Tzetz. schol. ad Exeges.
 Iliad. p. 141*, 21.]

5 ἀγελῶν Krebs, μεθῶν cod. 11 βιαιῶν cod., corr.
 Dind. 21 τὸν Dind., τὸν δὲ cod.

πράξιν, καὶ τὸν υἱὸν συναποστείλαι τῷ Σπαρτιάτῃ
 πρὸς τὸ τυχεῖν τῶν δικαίων. Εὐαιφρον δὲ καὶ τῶν
 ἐπαγγελιῶν ἐπιλαθέσθαι τὸν τε εἰς Σπάρτην συν-
 εκπεμφθέντα νεανίσκον ἀνελεῖν. οὐ συντελεσθέντος 6
 5 τὸν Πολυχάρη ὥς ἐπὶ τηλικούτοις ἀνομήμασιν ἀγα-
 νακτεῖν καὶ τὸν αἴτιον ἔξαιτεῖν. τοὺς δὲ Λακεδαι-
 μονίους τούτῳ μὴ προσέχειν, τὸν δὲ υἱὸν Εὐαίφρονου
 μετ' ἐπιστολῆς εἰς Μεσσήνην ἀποστέλλει δηλοῦντα,
 διότι Πολυχάρης εἰς Σπάρτην κατηγορεῖται περὶ ὧν
 10 ἔπαθεν ἐπὶ τε τῶν ἐφόρων καὶ τῶν βασιλέων. τὸν
 δὲ Πολυχάρη τυχόντα τῶν ἴσων τὸν τε νεανίσκον
 ἀνελεῖν καὶ τὴν πόλιν ὀφισιάζειν. [Exc. de virt. et
 vit. p. 226 V., 548 W.]

Ὅτι τῶν κυνῶν ὠρυομένων καὶ τῶν Μεσσηνίων 8
 15 ἀπελπιζόντων προσελθῶν τις τῶν πρεσβυτέρων πα-
 ρεκάλει τὰ πλήθη μὴ προσέχειν τοῖς μάντεσι σχε-
 διάζουσι· καὶ γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ἰδίων βίῳ αὐτοὺς
 πλείστοις ἀμαρτήμασι περιπίπτειν, ὥς μὴ δυναμέ-
 νους προῖδέσθαι τὸ μέλλον, καὶ νῦν ὑπὲρ ὧν εἰκὸς
 20 μόνους τοὺς θεοὺς γινώσκειν ἀδυνατεῖν ἀνθρώπους
 ὄντας ἐπίστασθαι. παρεκελεύετο οὖν πέμπειν εἰς 2
 Δελφούς. ἡ δὲ Πυθία ἀνείλεν οὕτως. ἐκ τοῦ Αἰ-
 πυτιδῶν γένους θῦσαι κόρην τὴν τυχοῦσαν· ἐὰν
 δὲ ἡ λαχοῦσα ἀδυνατῇ καθοσιωθῆναι, θῦσαι τότε
 25 παρθένον τὴν τοῦ διδόντος ἐκουσίως ἐκ τοῦ αὐτοῦ
 γένους. καὶ ταῦτα πράξαντες ἔξετε νίκην τοῦ πο-

7 μὴ] μὲν μὴ Reiske 9 κατηγορεῖτο Peiresc., κατη-
 γορεῖται Vales., corr. Reiske 11 Πολυχάρη] Εὐαίφρον
 cod. 12 πόλιν] ἐπανέειν vel ποιήν conicio (cf. Suid. s. v.
 ὀφισιάζειν) 20 ἀδύνατον cod., corr. Dind. 23 τυχοῦσαν]
 λαχοῦσαν Krebs 25 αὐτοῦ Krebs

3 λέμον καὶ κράτος. . . . . οὐδεμιᾶς γὰρ τιμῆς μέ-
 γεθος ~~ἰσόρροπον~~. ~~ἐφαίνεται~~ τοῖς γονεῦσι πρὸς τὴν
 τῶν τέκνων σωτηρίαν, ἀλλ' ἅμα μὲν ὁ τῆς συγγε-
 νείας ἕλεος ἐκάστω ὑπεδύετο πρὸ ὀφθαλμῶν λαμ-
 βάνοντι τὴν σφαγὴν, ἅμα δὲ ἐνετρέπετο προδότης 5
 γενέσθαι τέκνου πρὸς ὁμολογούμενον ὄλεθρον. [Exc.
 Vat. p. 6.]

9 Προέπιπτεν εἰς ἀνάξια τῆς περὶ αὐτὸν δόξης
 ἁμαρτήματα· δεινὸς γὰρ ὁ ἔρως σφῆλαι τοὺς νέους,
 καὶ μάλιστα τοὺς μεγαλοφρονοῦντας ἐπὶ τῇ τοῦ 10
 σώματος δάμῃ. διὸ καὶ παρεισθήγαγον οἱ παλαιοὶ
 τῶν μυθογράφων τὸν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀνίκητον
 Ἡρακλῆα ὑπὸ τῆς τούτου δυνάμεως νικώμενον. [Exc.
 Vat. p. 6.]

10 Ὅτι Ἀρχίας ὁ Κορίνθιος ἐραστής ὢν Ἀκταίωνος 15
 τὸ μὲν πρῶτον προσέπεμπε τινα τῷ παιδί, θαυμα-
 στὰς ἐπαγγελίας ποιούμενος· οὐ δυνάμενος δὲ αὐτὸν
 ἀναλαβεῖν παρὰ τὴν τοῦ πατρὸς καλοκἀγαθίαν καὶ
 τὴν αὐτοῦ τοῦ παιδὸς σωφροσύνην, ἤθροισε τῶν
 συνήθων τοὺς πλείστους, ὥς βιασόμενος τὸν ἐν 20
 2 χάριτι καὶ δεήσει μὴ ὑπακούοντα. τέλος δὲ μεθυ-
 σθεὶς μετὰ τῶν συμπαρακληθέντων ἐπὶ τοσοῦτον
 ἀνοίας προέπεσεν ὑπὸ τοῦ πάθους, ὥστε εἰς τὴν
 οἰκίαν ἐμπεσὼν τοῦ Μελίσσου τὸν παῖδα βιαίως
 3 ἀπήγαγεν. ἀντεχομένου δὲ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἄλ- 25
 λων τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν, παρ' ἀμφοτέροις φιλο-
 τιμίας βιαιοτέρας γενομένης ἔλαθεν ὁ παῖς ἐν ταῖς
 χερσὶ τῶν ἀντεχομένων ἀφελὺς τὴν ψυχὴν, ὥστε τὸ

16 προέπεμπε v., corr. Reiske 20 ἐν del. Herw. 23
 προσέπεσεν v., corr. Dind. 25 ἀπήγεν malim

παράδοξον τῆς πράξεως ἀναλογιζομένους ἐλεεῖν ἅμα
τὴν τοῦ παθόντος συμφορὰν καὶ θαυμάζειν τὴν τῆς
τύχης περιπέτειαν· ὃ γὰρ ὁ παῖς τῆς αὐτῆς ἐκεῖ- 4
νης ἔτυχε προσηγορίας, τούτῳ τὴν ὁμοίαν τοῦ βίου
καταστροφὴν ἔσχευ, ἐκατέρων ὑπὸ τῶν μάλιστα ἀν-
βοηθησάντων τοῦ ζῆν παραπλησίῳ τρόπῳ στερε-
θέντων.

Ὅτι Ἀγαθοκλῆς ἐπιστάτης αἰρεθεὶς τῆς περὶ τὸν 11
νεῶν τῆς Ἀθηνᾶς οἰκοδομίας, τοὺς καλλίστους τῶν
10 τεμνομένων λίθων ἐπιλεγόμενος τὴν μὲν δαπάνην
ἐκ τῆς ιδίας οὐσίας ἐποιεῖτο, τοῖς δὲ λίθοις κατα-
χρησάμενος οἰκίαν ἄκοδόμησε πολυτελεῇ. ἐφ' οἷς
φασιν ἐπισημῆναι τὸ δαιμόνιον· κεραννωθέντα γὰρ
τὸν Ἀγαθοκλέα μετὰ τῆς οἰκίας καταφλεχθῆναι. οἱ 2
15 δὲ γεωμόροι ἔκριναν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ δημοσίαν
εἶναι, καίπερ τῶν κληρονόμων δεικνύοντων μηδὲν
εἰληφότα τῶν ἱερῶν ἢ δημοσίων χρημάτων. τὴν δὲ
οἰκίαν καθιερώσαντες ἄβατον τοῖς εἰσιούσι ἐποίη-
σαν, ὥς ἔτι καὶ νῦν ὀνομάζεται Ἐμβρονταῖον. [Exc.
20 de virt. et vit. p. 229 V., 548 W.]

[Περὶ δύο ἀνδρῶν ἀριστευσάντων ἐν πολέμῳ 12
καὶ ἀγωνιζομένων περὶ πρωτείων.] Μετὰ ταῦθ' ὁ
μὲν βασιλεὺς ἀναλαβὼν ἑαυτὸν ἐκ τῶν τραυμάτων
προέβηκε κρίσειν ἀριστείου. κατέβησαν μὲν οὖν ἐπὶ
25 τὸν ἀγῶνα δύο, Κλέωνις τε καὶ Ἀριστομένης, ὧν
ἐκάτερος εἶχεν ἰδιόν τι πρὸς δόξαν. ὁ γὰρ Κλέων- 2
νις ὑπερασπίσας τὸν βασιλέα πεπτωκότα τῶν ἐπι-

6 βοηθησόντων v., corr. Schäfer 13 φασιν Wurm,
πᾶσιν v. ἐπισημῆναι Wess., ἐπιφανῆναι v. 17 ἢ add.
Reiske; ἱερῶν f. del.

φερομένων Σπαρτιατῶν ὁκτὼ νεκροὺς ἐπεποιήκει·
 καὶ τούτων ἦσαν δύο ἡγεμόνες ἐπιφανεῖς· πάντων
 δὲ τῶν ἀναιρεθέντων ὑπ' αὐτοῦ τὰς πανοπλίας
 ἐσκυλευκῶς ἐδεδώκει τοῖς ὑπασπισταῖς, ἵνα ἔχη ση-
 μεῖα τῆς ἰδίας ἀρετῆς πρὸς τὴν κρίσιν. πολλοῖς δὲ 5
 περιπεσὼν τραύμασιν ἄπαντ' ἔσχεν ἐναντία, μέγι-
 στον παρεχόμενος τεκμήριον τοῦ μηδενὶ τῶν πο-
 3 λεμίων εἶξαι. ὁ δ' Ἀριστομένης ἐν τῷ περὶ τοῦ
 βασιλέως ἀγωνίᾳ πέντε μὲν ἀνῆρτήκει τῶν Λακεδαι-
 μονίων, καὶ τὰς πανοπλίας ἐσκυλεύκει τῶν πολε- 10
 μίων ἐπικειμένων. καὶ τὸ μὲν ἑαυτοῦ σῶμα διε-
 φύλαξεν ἄτρωτον, ἐκ δὲ τῆς μάχης ἀπερχόμενος εἰς
 4 τὴν πόλιν ἔργον ἐπαινούμενον ἔπραξεν. ὁ μὲν γὰρ
 Κλέωννις ἀσθενῶς ἐκ τῶν τραυμάτων διακείμενος
 οὔτε βαδίξειν καθ' αὐτὸν οὔτε χειραγωγείσθαι δυ- 15
 νατὸς ἦν· ὁ δ' Ἀριστομένης ἀράμενος αὐτὸν ἐπὶ
 τοὺς ὤμους ἀπήνεγκεν εἰς τὴν πόλιν, οὐδὲν δὲ ἦττον
 κομίζων τὴν ἰδίαν πανοπλίαν, καὶ ταῦτα τοῦ Κλεόν-
 νιδος προέχοντος τῶν ἄλλων μεγέθει τε καὶ ῥώμῃ
 5 σώματος. τοιαύτας δ' ἐχόντων ἀφορμὰς εἰς τὴν 20
 ὑπὲρ τῶν ἀριστείων κρίσιν, ὁ βασιλεὺς ἐκάθισε μετὰ
 τῶν ταξιάρχων κατὰ τὸν νόμον. προλαβὼν οὖν τὸν
 λόγον ὁ Κλέωννις τοιούτοις ἐχρήσατο λόγοις.
 6 Βραχὺς μὲν ἐστὶν ὁ περὶ τῶν ἀριστείων λόγος·
 κριταὶ γάρ εἰσιν οἱ τεθεαμένοι τὰς ἐκάστων ἀρε- 25
 τὰς· ὑπομνήσαι δὲ δεῖ με, διότι πρὸς τοὺς αὐτοὺς
 ἄνδρας ἐκατέρωθεν διαγωνισαμένων ὑφ' ἑνα καιρὸν
 καὶ τόπον ἐγὼ πλείους ἀπέκτεινα. δῆλον οὖν ὡς

κατὰ τὴν αὐτὴν περίστασιν ὁ πρότερος ἐν ἀριθμῷ
 τῶν ἀναιρεθέντων προτερεῖ καὶ τοὺς εἰς τὸ πρω-
 τεῖον δίκαιοις. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ σώματα ἐκατέρων 7
 ἐμφανεστάτας ἀποδείξεις ἔχει τῆς ὑπεροχῆς· ὁ μὲν
 5 γὰρ πλήρης ὢν τραυμάτων ἐναντίων ἀπελύετο τῆς
 μάχης, ὁ δ' ὥσπερ ἐκ πανηγύρεως, ἀλλ' οὐ τηλι-
 καύτης παρατάξεως ἑξίων οὐκ ἐπειράθη, τί δύνатаι
 πολεμίων σίδηρος. εὐτυχέστερος μὲν οὖν ἴσως Ἄρι- 8
 στομένης, ἀγαθώτερος δ' ἡμῶν οὐκ ἂν δικάως κρι-
 10 θεῖν. πρόδηλος γὰρ ὁ ὑπομείνας τοσαύτας διαι-
 ρέσεις τοῦ σώματος ὡς ἀφειδῶς ἑαυτὸν ἐπέδωκεν
 ὑπὲρ τῆς πατρίδος· ὁ δ' ἐν πολεμίων συμπλοκῇ
 καὶ τοιούτων κινδύνων τηρήσας ἑαυτὸν ἄτρωτον
 εὐλαβεῖα τοῦ παθεῖν τι τοῦτ' ἐνήργησεν. ἄτοπον 9
 15 οὖν εἰ παρὰ τοῖς ἑωρακόσι τὴν μάχην ὁ τῶν πολε-
 μίων μὲν ἐλάττους ἀνελών, τῷ δ' ἰδίῳ σώματι κιν-
 δυνεύσας ἤττον, προκριθήσεται τοῦ πρωτεύοντος
 ἐν ἀμφοτέροις. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ μηδενὸς ἔτι κιν-
 δύνου ὑπάρχοντος βαστάσαι τὸ σῶμα καταπεπονη-
 20 μένον ὑπὸ τῶν τραυμάτων ἀνδρείαν μὲν οὐδεμίαν
 ἔχει, σώματος δ' ἴσως ἰσχὺν ἐπιδείκνυνται. ἱκανά
 μοι ταῦτα εἴρηται πρὸς ὑμᾶς· πρόκειται γὰρ ἀγῶν
 οὐ λόγων, ἀλλ' ἔργων.

Παραλαβὼν δ' ἐν μέρει τὸν λόγον Ἀριστομένης, 10
 25 Θανυμάζω, φησὶν, εἰ μέλλει περὶ ἀριστείων ἀμφισ-
 βητεῖν ὁ σωθεὶς τῷ σώσαντι· ἀναγκαῖον γὰρ ἢ τῶν
 δικαζόντων αὐτὸν ἕνοیان καταγινώσκειν ἢ τὴν κρι-
 σιν δοκεῖν ἐκ τῶν νῦν λεγομένων, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῶν

1 ὁ πρότερος Bekker, ὁπότερος v. 14 τοῦ] μή add.
 Herw. 24 ἐν] τῷ add. Herw.

- τότε πεπραγμένων ἔσεσθαι. οὐ μόνον δὲ Κλέωνις
 δεαχθήσεται καὶ ἀρετὴν λειπόμενος, ἀλλὰ καὶ τε-
 11 λῶς ἀχάριστος. ἀφελὲς γὰρ τὸ τὰ συντελεσθέντα
 ὑπ' αὐτοῦ καλῶς διαπορεύεσθαι, διέσυρε τὰς ἐμὰς
 πράξεις, φιλοτιμότερος ὢν ἢ δίκαιον· ᾧ γὰρ καὶ 5
 ἰδίας σωτηρίας τὰς μεγίστας ὀφείλει χάριτας, τού-
 του τὸν ἐπὶ τοῖς καλῶς πραχθεῖσιν ἐπαινον διὰ
 φθόνον ἀφήρηται. ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ μὲν ἐν τοῖς
 τότε γεγενημένοις κινδύνους εὐτυχῆς ὑπάρχειν, φημι
 12 δὲ πρότερον ἀγαθὸς γενέσθαι. εἰ μὲν γὰρ ἐκκλίνας 10
 τὴν τῶν πολέμιων ἐπιφορὰν ἄτρωτος ἐγενόμην, οὐκ
 εὐτυχῇ με προσήκεν ὀνομάζειν, ἀλλὰ δειλόν, οὐδ'
 ὑπὲρ ἀριστείων λέγειν κρίσιν, ἀλλὰ ταῖς ἐκ τῶν
 νόμων τιμωρίαις περιπεπωκέναι· ἐπεὶ δ' ἐν πρώ-
 13 τοις μαχόμενος καὶ τοὺς ὑφισταμένους ἀναιρῶν οὐκ 15
 ἐπαθον ἄπερ ἐπραξα, ῥητέον οὐκ εὐτυχῇ με μόνον,
 ἀλλὰ καὶ ἀγαθόν. εἴτε γὰρ οἱ πολέμιοι καταπλα-
 γέντες τὴν ἀρετὴν οὐκ ἐτόλμησαν ἀμύνεσθαι, μεγά-
 14 λων ἐπαίνων ἄξιος ὃν ἐφοβήθησαν, εἴτ' ἐκείνων
 ἀγωνιζομένων εὐθύμως ἐγὼ φρονέων τοὺς ἀνδρεστη- 20
 κότας καὶ τοῦ σώματος ἐποιούμην πρόνοιαν, ἀνδρεῖος
 ἕμα καὶ συνετός. ὁ γὰρ ἐν αὐτῷ τῷ θυμομαχεῖν
 ἐμφρόνως ὑπομένων τὸ δεινὸν ἐκατέρας ἔχει τὰς
 ἀρετάς, σώματος τε καὶ ψυχῆς. καίτοι γε ταῦτα τὰ
 δίκαια πρὸς ἑτέροους ἦν μοι ῥητέον ἀμείνους τούτου. 25
 ὅτε γὰρ Κλέωνιν παραλελυμένον ἐκ τῆς μάχης εἰς
 τὴν πόλιν ἀπήνεγκα τάμαντοῦ σώζων ὅπλα, καὶ ὑπ'
 15 αὐτοῦ κεκρίσθαι νομίζω τὸ δίκαιον. καίτοι γε πα-

add. Dind.

24 τὰ add. Dind.

ροραθεῖς τόθ' ὑφ' ἡμῶν ἴσως οὐκ ἂν ἤριξε νῦν
 ὑπερ' ἀριστείων, οὐδὲ διασύρων τηλικούτον μέγεθος
 εὐεργεσίας ἔλεγε μῆθ' ἐν εἶναι μέγα τὸ πραχθὲν διὰ
 τὸ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἀποχωρεῖν ἐκ τῆς μάχης
 5 τοὺς πολεμίους. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι πολλάκις οἱ
 διαλυθέντες ἐκ τῆς μάχης ἐξ ὑποστροφῆς εἰώθασιν
 ἐπιτίθεσθαι καὶ στρατηγία ταύτῃ χρῆσάμενοι τυγχά-
 νειν τῆς νίκης; ἱκανά μοι τὰ φηθέντα· λόγων γὰρ
 πλειόνων οὐκ οἶμαι ὑμᾶς προσδεῖσθαι.

10 Τούτων φηθέντων οἱ δικάζοντες ὁμογνώμονες
 γενόμενοι προέκριναν τὸν Ἀριστομένην. [Cod. Vatic.
 1354, Mazarin. 4 fol. 186; cf. Wessel. II p. 637 notam.]

Καὶ ταῖς προθυμίαις ἐπερρώσθησαν· τοὺς γὰρ 13
 ἐκ παίδων ἀνδρείαν καὶ καρτερίαν ἀσκοῦντας, κἂν
 15 ἡ τύχη πον ταπεινώσῃ, βραχὺς λόγος ἐφ' ὃ δεῖ
 παρίστησιν. οὐ μὴν οὐδὲ οἱ Μεσσηνιοὶ τούτων
 ἀπελείποντο ταῖς προθυμίαις, ἀλλὰ ταῖς σφῶν ἀρε-
 ταῖς πιστεύσαντες. . . .

Ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι καταπονούμενοι ὑπὸ Μεσ- 2
 20 σσηνίων ἐπεμψαν εἰς Δελφούς. ἡ δὲ ἔχρησεν,

οὐ σε μάχης μόνον ἔργ' ἐφέπειν χερὶ Φοῖβος ἀνώγει,
 ἀλλ' ἀπάτῃ μὲν ἔχει γαῖαν Μεσσηνίδα λαός,
 ταῖς δ' αὐταῖς τέχναισιν ἀλώσεται αἰσπερ ὑπῆρξεν.

ἔστι δὲ τὸ νοούμενον μὴ μόνον τοῖς ἐκ τῆς βίας
 25 ἔργοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκ δόλου. . . . [Exc. Vat. p. 7.]

Ὅτι Πομπήλιος ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς πάντα τὸν 14
 τοῦ ζῆν χρόνον ἐν εἰρήνῃ διετέλεσε. λέγουσι δέ

23 τέχναισιν cod., τέχναις τις Eus. 5, 27, 1 (non Paus.
 4, 12, 1) 24 ἔστι — δόλου del. Herw. 26 Πομπήλιος v.

τινες ἀκουστέην γεγόμενον Πυθαγόρου παρ' ἐκείνου λαβεῖν τὰ τε περὶ θεῶν νομοθετήματα, καὶ πολλὰ διδασκόμεναι, δι' ὧν ἐπιφανὴς ἀνὴρ ἐγένετο καὶ βασιλεὺς ἠρέθη μετὰ πικρίας. [Exc. de virt. et vit. p. 230 V., 549 W.]

- 15 Ὅτι κατὰ τὴν ἀξίαν οὐδὲ θελήσαντες δυνάμεθα τιμῆσαι τὸ δαιμόνιον· ὥστε εἰ μὴ κατὰ δύνανται βουλευθεῖν εὐχαριστεῖν, τίνος ἂν ἐλπίδας τοῦ μέλλοντος βίου λαμβάνοιμεν, εἰς τούτους ἐξαμαρτάνοντες οὓς ἀδικοῦντας οὐκ ἂν εἴη δυνατόν οὔτε 10 λαθεῖν οὔτε διαφυγεῖν; τὸ μὲν γὰρ ὅλον, παρ' οἷς ἀθάνατον εἶναι συμβαίνει καὶ τὴν εὐεργεσίαν καὶ τὴν κόλασιν, φανερόν ὥς ἐν τούτοις παρασκευάζειν προσήκει τὴν μὲν ὀργὴν ἀγένητον, τὴν δὲ εὐνοίαν 2 αἰώνιον. — τηλικαύτην γὰρ ἔχει παραλλαγὴν ὁ τῶν 15 ἀσεβῶν βίος πρὸς τὸν τῶν εὐσεβῶν, ὥστε προσδοκᾶν ἐκατέρους αὐτοῖς βεβαιώσκειν τὸ θεῖον τοῖς μὲν τὰς ἰδίας εὐχάς, τοῖς δὲ τὰς παρὰ τῶν ἐχθρῶν εὐχάς. . . . τὸ δὲ ὅλον, εἰ τοῖς μὲν ἐχθροῖς ὅταν πρὸς 3 τοὺς βωμοὺς καταφύγωσι βοηθοῦμεν, τοῖς δὲ πολεμίοις διὰ τῶν ὅρκων πίστεις δίδομεν μηδὲν ἀδικήσκειν, πόλιν χρὴ πρὸς αὐτοὺς ποιεῖσθαι τοὺς θεοὺς σπουδὴν, οἳ οὐ μόνον τοὺς εὐσεβεῖς ἐν τῷ ζῆν εὖ 20 ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν θάνατον * εἰ δὲ καὶ ταῖς τελεταῖς δεῖ ἀγωγὴν μετ' εὐφημίας ἡδεῖας εἰς 25 ἔκπαντα τὸν αἰῶνα παρασκευάζουσιν; διὸ καὶ προσ-

24 εἰ δὲ καὶ ταῖς τελεταῖς cod., τοῖς γε ἐν ταῖς τελεταῖς Herw., ἡδεῖαν τοῖς τελεντήσασιν Krebs, εὐδαίμονα τούτοις Wurm δὲ καὶ] πιστεύειν f. Krebs 25 δεῖ ἀγωγὴν] διαγωγὴν Mss. ἀναστὰς ταῖς τελεταῖς διαγωγὴν conicio εὐδαιμόνιαν

ήκειν μηδὲν οὕτω τῶν ἐν τῷ βίῳ σπουδάζειν ὡς
περὶ τὴν τῶν θεῶν τιμὴν.

Ὅτι ἀνδρείαν καὶ δικαιοσύνην καὶ τὰς ἄλλας 4
ἀρετὰς ἀνθρώπων καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ζώων εὐρῆσθαι
5 συμβέβηκε, τὴν δὲ εὐσέβειαν τοσούτῳ τῶν ἄλλων
ἀρετῶν προέχειν ὅσον καὶ τοὺς θεοὺς τῶν θνητῶν
ἐν πᾶσι πρωτεύειν.

Ὅτι ζηλωτῆς οὕσης τοῖς ἰδιώταις, πολλὸν μᾶλλον 5
οἰκείαν εἶναι ταῖς πόλεσι· τῆς τε γὰρ ἀθανασίας
10 ἐγγύτερον οὐσαὶ προσφαιωμένην τοῖς θεοῖς τὴν
φύσιν ἔχουσι καὶ πολλὸν χρόνον διαμένουσαι προσ-
δοκῶσι τὴν ὀφειλομένην ἀμοιβήν, τῆς μὲν εὐσεβείας
τὴν ἡγεμονίαν, τῆς δὲ εἰς τὸ θεῖον ὀλιγωρίας τὴν
τιμωρίαν. [Exc. Vat. p. 8.]

15 Ὅτι Δηϊόκης ὁ Μήδων βασιλεὺς πολλῶν ἀνομη-16
μάτων γενομένων ἤσκει δικαιοσύνην καὶ ἄλλας ἀρε-
τάς. [Exc. de virt. et vit. p. 230 V., 549 W.]

Ὅτι Μύσκελλός τις Ἀχαιὸς ὢν τὸ γένος ἐκ Πύ-17
πης κατήντησεν εἰς Δελφοὺς καὶ τὸν θεὸν ἐπηρώ-
20 τησε περὶ τέκνων γενέσεως· ἡ δὲ Πυθία ἀνείλεν
οὕτως·

Μύσκελλε βραχύνωτε, φιλεῖ σ' ἐκάεργος Ἀπόλλων,
καὶ γενεὰν δώσει· τόδε δὲ πρότερόν σε κελεύει,
οἰκῆσαι σε Κρότωνα μέγαν καλαῖς ἐν ἀρούραις.

25 τοῦ δὲ Κρότωνα ἀγνοοῦντος εἶπεῖν πάλιν τὴν Πυ-
θίαν,

1 μηδὲν] περὶ μηδὲν Wurm 8 οὕσης] εὐσεβείας add.
Mai 18 Πύπης Bek., Κρήτης cod. 22 βραχύνωτε Dind.
(p. 160, 11), καλὰν ὥς τε cod., Αἰγιαλῶτα Bernhardy 24
οἰκίσαι cod. σε Dind., δὲ cod.

αὐτός σοι φράζει ἑκατηβόλος· ἀλλὰ συνίει.

οὗτος μὲν Τάφος τοι ἀνήροτος, ἦδε δὲ Χαλκίς,
ἦδε δὲ Κουρήτων * ἡ ἱερὰ χθών,
αἶδε δ' Ἐχινάδες εἰσί· πολλὸς δ' ἐπ' ἀριστερὰ πόντος.
οὕτω σ' οὐκ ἂν φημι Λακινίου ἄκρου ἄμαρτεῖν 6
οὐδ' ἱερᾶς Κριμίσσης οὐδ' Αἰσάρου ποταμοῖο.

- 2 Ὅτι τοῦ χρησμοῦ προστάττοντος Κρότιωνα κτί-
ξιν ὁ Μύσκελλος τὴν περὶ τὴν Σύβαριν χώραν
θανυμάσας ἐβούλετο κτίσαι, καὶ ἐξέπεσε χρησμὸς
αὐτῷ οὕτως, 10

Μύσκελλε βραχύνωτε, παρὲκ θεοῦ ἄλλα ματεύων
κλαύματα μαστεύεις· δῶρον δ' ὃ διδῶ θεὸς αἰνεῖ.

[Exc. Vat. p. 9.]

- 18 Ὅτι οἱ Συβαριῖται γαστριδουλοὶ εἰσι καὶ τρυ-
φηταί. τοσοῦτος δὲ ἦν ξηλὸς παρ' αὐτοῖς τρυφῆς 15
ὥστε καὶ τῶν ἔξωθεν ἔθνων μάλιστα ἡγάπων Ἰω-
νας καὶ Τυρρηνοὺς, ὅτι συνέβαινεν αὐτοὺς τοὺς μὲν
τῶν Ἑλλήνων, τοὺς δὲ τῶν βαρβάρων προέχειν τῇ
κατὰ τὸ ξὴν πολυτελείᾳ. [Exc. de virt. et vit. p. 230 V.,
550 W.] 20

- 2 Ὅτι φασὶ τίνα τῶν εὐπόρων Συβαριτῶν, ἀκού-
σαντα παρὰ τινων ὅτι θεασάμενος τοὺς ἐργάτας
εἰληφῶς εἶη φήγματα, παρακαλέσαι τὸν εἰπόντα μὴ
θανυμάσαι· καὶ γὰρ ἀκούσαντα τὸ γεγονὸς πεπονη-
3 κέναι τὴν πλευράν. ἔτερον δὲ λέγεται παραβαλόντα 25

2 οὕτως cod. αὕτη μὲν Τάφος ἐστίν Herw. 3 ἡ]
αἰχμητῶν Krebs 5 οὕτω σ' Dind., οὕτως δ' cod. 6
Κρεμίσσης cod. 14 γαστρίαις Suidas s. v. Συβαριῖται 21
εὐπόρων Geel, ἐμπόρων cod. 23 φήγματα Krebs, πρᾶγ-
ματα cod. 24 ἀκούσαντα] αὐτὸς ἀκούσας Herw.

εἰς Σπάρτην εἰπεῖν ὅτι πρότερον μὲν θαυμάζοι τὴν
 τῶν Σπαρτιατῶν ἀνδρείαν, τότε δὲ θεασάμενον εὐ-
 τελῶς καὶ μετὰ πολλῆς κακοπαθείας βιοῦντας εἰπεῖν
 ὅτι τῶν ἐσχάτων οὐδὲν διαφέρουσι· καὶ γὰρ ἐν
 5 Συβαρίταις τὸν ἀνανδρότατον μᾶλλον ἐλέσθαι ἢ
 τρεῖς ἀποθανεῖν ἢ τοιοῦτον βίον ζῶντα καρτερεῖν.
 μάλιστα δὲ παρ' αὐτοῖς περιουσιάζει λέγεται τρυφή
 τὸν ὀνομαζόμενον Μινδυρίδην. [Exc. Vat. p. 9.]

Ὅτι Μινδυρίδης λέγεται περιουσιάζει τρυφῇ 19
 10 παρὰ Συβαρίταις. τοῦτον γάρ, Κλεισθένης τοῦ
 Σικυνῶνιν τυράννου νικήσαντος ἄρματι καὶ κηρύ-
 ξαντος παραγενέσθαι τοὺς προαιρουμένους γαμεῖν
 τὴν αὐτοῦ θυγατέρα, δοκοῦσαν κάλλει διαφέρειν,
 ἀναχθῆναι φασιν ἐκ Συβάρεως ἐν πεντηκοντόρῳ
 15 τοὺς ἐρέτας ἔχοντα ἰδίους οἰκέτας, ὧν εἶναι τοὺς
 μὲν ἄλιεις, τοὺς δὲ ὀρνιθοθήρας. παραγενόμενον 2
 δὲ εἰς Σικυνῶνα ταῖς κατὰ τὴν οὐσίαν παρασκευαῖς
 οὐ μόνον τοὺς ἀντιμνηστεύσαντας, ἀλλὰ καὶ τὸν
 τύραννον αὐτὸν ὑπερᾶραι, καίπερ τῆς πόλεως αὐτῷ
 20 πάσης συμφιλοτιμουμένης. ἐν δὲ τῷ μετὰ τὴν ἄφι-
 ξιν δείπνῳ προσιόντος τινός, ὅπως κατακλιθῇ πρὸς
 αὐτόν, εἰπεῖν ὅτι κατὰ τὸ κήρυγμα πάρεστιν ἢ μετὰ
 τῆς γυναικὸς ἢ μόνος κατακλιθισόμενος. [Exc. de
 virt. et vit. p. 230 V., 550 W.]

25 Ὅτι Μιλησίων τρυφῶντων φασὶ πρὸς αὐτοὺς ἀπο-20

1 πρότερον μὲν εἰπεῖν ὅτι — τότε δὲ θεασάμενος —
 εἶπεν Wurm 2 εὐτελῶς Dind., εὐτελοῖ cod. 3 εἰπεῖν
 Dind., εἶπεν cod. 5 τὸν add. Dind. ἀνδρείοτατον cod.,
 corr. Geel 10 τοῦτον Reiske, οὗτος v. 14 φασιν Krebs,
 τινα cod., λέγεται Suidas s. v. Συβαρίται 15 ὧν εἶναι]
 ἀνείται cod., om. Suidas

δημήσαντά τινα τῶν Συβαριτῶν, ἐπειδὴ πάλιν πρὸς
 τὴν πατρίδα παρεγενήθη, τὰ τε ἄλλα τοῖς πολίταις
 ἐξηγεῖσθαι καὶ δὴ καὶ φάσκειν κατὰ τὴν ἀποδημίαν
 μίαν πόλιν ἐλευθέραν ἑωρακέναι τὴν τῶν Μιλησίων.
 [Exc. Vat. p. 10.]

5

- 21 Ὅτι συνταξαμένων τῶν ἐπεννακτῶν τῷ Φαλάνθῳ
 τότε ἦκειν πρὸς τὴν στάσιν κατὰ τὴν ἀγοράν, ὅταν
 αὐτὸς ἐπὶ τὸ μέτωπον ἐφελκύσῃ τὴν κυνὴν, μετὰ
 τῶν ὄπλων· ἐμήνυσε δέ τις τὸ μέλλον γίνεσθαι
 τοῖς ἐφόροις. τῶν δὲ πλείστων οἰομένων δεῖν ἀπο- 10
 κτεῖναι τὸν Φάλανθον, Ἀγαθιάδας ἐραστής αὐτοῦ
 γεροντὸς εἶπεν, ὥς τοῦτο πράξαντες εἰς μερίστην
 στάσιν ἐμβαλοῦσι τὴν Σπάρτην, ἐν ἣ κρατήσαντες
 ἀλυσιτελῆ ποιήσονται νίκην, καὶ σφαλέντες ἄρδην
 2 ἀπολέσουσι τὴν πατρίδα. συνεβούλευσεν οὖν τὸν 15
 κήρυκα ἀναγορεῦσαι τὴν κυνὴν ἔαν ὥς ἔχει Φάλαν-
 θον. οὗ γενομένου τούτους μὲν παρθενίας ἀποστή-
 3 σασθαι τῆς ἐπιβολῆς καὶ πρὸς διάλυσιν ὀρμησάιναι. οἱ
 δὲ ἐπεννακταὶ θεωροὺς πέμψαντες εἰς Δελφοὺς ἐπη-
 4 ρώτων, εἰ δίδωσιν αὐτοῖς τὴν Σικυνωϊαν. ἡ δ' ἔφη 20
 καλὸν τοι τὸ μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυνῶνος·
 ἀλλ' οὐκ οἰκήσεις οὐδ' εἰ παγχάλκεος εἴης.
 Σατύριον φράζου σὺ Τάραντός τ' ἀγλαὸν ὕδωρ
 καὶ λιμένα σκαῖον καὶ ὅπου τράγος ἄλμυρον οἶσμα

3 καὶ add. Hertl. 4 μίαν add. Dind. 7 κατὰ Dind.,
 καὶ cod. 8 μετὰ τῶν ὄπλων] μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν Wurm
 16 Φάλανθος v., corr. Wurm 17 ἀποστήναι Herw., ἀπο-
 στήσεσθαι et ὀρμήσειν Wurm 22 οἰκήσεις οὐδ' Dind.,
 οἰκίσεις οὐκ v. 23 σὺ Hermann, καὶ cod. τ' add. Dind.
 24 λιμένας καλοῦς Herw. ἄλμυρον Dind., ἀγλαὸν cod.,
 ἄγριον Wurm

ἀμφαγαπᾶ τέγγων ἄκρον πολιοῖο γενείου·
 ἔνθα Τάραντα ποιοῦ ἐπὶ Σατυρίου βεβαῶτα.

ἀκουσάντες δὲ ἡγνύουν· ἡ δὲ φανερώτερον ἔφη,

Σατύριόν τοι ἔδωκα Τάραντά τε πλόνυ δῆμον
 5 οἰκῆσαι καὶ πῆματ' Ἰαπύγεσσι γενέσθαι.

[Exc. Vat. p. 11.]

Ὅτι Ἰππομένης ὁ τῶν Ἀθηναίων ἄρχων, τῆς 22
 θυγατρὸς αὐτοῦ φθαρείσης ὑπὸ τινος, τιμωρίαν
 ἔλαβε παρ' αὐτῆς ἀνήκεστον καὶ παρηλλαγμένην·
 10 μεθ' ἱππὸν γὰρ αὐτὴν εἰς οἰκίσκον τινα συγκλεί-
 σας, καὶ τὴν τροφὴν παρελόμενος ἐπὶ τινος ἡμέρας,
 ἠνάγκασε τὸ ζῶον διὰ τὴν ἐνδειαν ἀναλῶσαι τὸ σῶμα
 τῆς παραβληθείσης. [Exc. de virt. et vit. p. 230 V,
 550 W.]

15 Ὅτι Ἀντίφημος καὶ Ἐντιμος οἱ Γέλαν κτίσαντες 23
 ἠρώτησαν τὴν Πυθίαν, καὶ ἔχρησε ταῦτα,

Ἐντιμ' ἡδὲ Κράτωνος ἀγακλέος υἱὲ δαΐφρον,
 ἐλθόντες Σικελὴν καλὴν χθόνα ναίετον ἄμφοι,
 δειμύμενοι πολλέσθρον ὁμοῦ Κρητῶν Ῥοδίων τε
 20 παρ' προχοᾶς ποταμοῖο Γέλα συνομώννυμον ἄγνοῦ.

Ὅτι οἱ ἐκ τῆς δεκάτης ἀνατιθέντες Χαλκιδεῖς 2
 ἦλθον χρησόμενοι περὶ ἀποικίας, καὶ ἀνείλε

Ἀψία ἥ ποταμῶν ἱερώτατος εἰς ἄλλα πίπτει,

1 ἀμφαγαπᾶ τ' ἀκρόπολιν ἀγενείου cod., ἀμφαγαπᾶ
 βᾶπτει τ' (τέγγων Dind.) ἄκρον πολιοῖο γενείου Wurm 4
 ἔδωκα] καὶ add. cod. 5 Ἰαπύγεσσι Mai, ἀδηιγῆσι cod.
 17 Ἐντιμ' ἡδὲ Dind., Ἐντιμε καὶ cod. ἀγακλέες cod.
 δαΐφρων v. 18 καλὴν add. Wurm. 20 ἄγνοῦ Herw.,
 ἄγνόν v. 21 ἀνατιθέντες cod. 23 ἀψιδίη ποταμὸν ἱερῶ-
 τατην εἰς ἄλλα πίπτειν cod., corr. Dind.

ἐνθ' εἰσω βάλλονται τὸν ἄρσενα θήλυς ὀπνίει,
 ἐνθὰ πόλιν οἰκίῃ, διδοῖ δέ σοι Αὔσονα χώραν.

οἱ δὲ κατὰ τὸν Ἀψίαν ποταμὸν εὐρόντες ἔμπειλον
 περιπεπλεγμένην ἐρινεῶ (τὸ λεγόμενον ἀρσενόθηλυν)
 ἔκτισαν πόλιν.

- 3 Παραπορευόμενον μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγειν, ἀντὶ
 θνητοῦ βίου δόξαν ἀθάνατον περιποιήσασθαι βού-
 λεται τίς; τίς ἐρεῖ πρῶτος, ἐπιδίδωμι τὸν ἑμαυτοῦ
 βίον εἰς τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν.
- 4 Ὅτι τῶν εἰς ἀγρὸν πορευομένων τις ἐρωτήσας 10
 ἅπαντ'... ἠρώτησε μή τι νεώτερον εἴη κατὰ τὴν πό-
 λιν. καὶ ἐξημῴωσαν αὐτὸν οἱ τὴν ἀρχὴν παρὰ Λο-
 κροῖς ἔχοντες· τοσοῦτον ἦσαν περὶ τὸ δίκαιον ἡσχο-
 ληκότες.
- 24 Ὅτι Σικωνίοις ἐχρησεν ἡ Πυθία ἑκατὸν ἔτη 15
 μαστιγονομηθήσεσθαι αὐτούς. ἐπερωτησάντων δὲ
 αὐτῶν τίς ὁ ταῦτα ποιήσων, πάλιν ἀπεκρίθη, ὃ ἂν
 καταπλεύσαντες πρῶτῳ γεγεννημένον υἱὸν ἀκούσωσιν.
 ἐτύγγανε δὲ τοῖς θεωροῖς ἡκολουθηκῶς τῆς θυσίας
 ἔνεκα μάγειρος, ὃς ἐκαλεῖτο Ἀνδρέας. μισθοῦ τοῖς 20
 ἄρχουσι μαστιγοφορῶν ὑπηρέτει. [Exc. Vat. p. 12.]
- 25 Ὅτι ἐπὶ Ὀστιλίου Τύλλου τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως
 Ἀλβανοὶ τὴν αὐξήσιν τῶν Ῥωμαίων ὑφορώμενοι καὶ
 ταπεινῶσαι τούτους βουλόμενοι, προσεποιήσαντο ἐπὶ
 τῆς ἑαυτῶν χώρας γεγενῆναι ληστὰς Ῥωμαίους, καὶ 25
 ἐπεμψαν εἰς Ῥώμην πρεσβευτὰς τοὺς τὸ δίκαιον

1 ὀπνίει Dind., ὀπαρεῖ cod. 2 σοι Dind., σε v. 4 τὸ
 λεγόμενον ἀρσενόθηλυν del. Herw. 8 τίς addidi 10
 ἐρωτήσας] ἐξώλης Wurm 11 ἅπαντ'... Herw., ἀπαντίων
 Mai, ἀπαντῶν Wurm 23 καὶ .. βουλόμενοι cod. M(ona-
 censis), om. v. 25 Ῥωμαίους M, Ῥωμαίων v.

αἰτήσοντας, εἰ δὲ μὴ προσέχωσι, πόλεμον καταγγε-
 λούντας. Ὅστις δὲ ὁ τῶν Ῥωμαίων βασιλεὺς πυ- 2
 θόμενος ὡς ζητοῦσι πρόφασιν πολέμου, τοῖς μὲν
 φίλοις παρήγγειλε τοὺς πρέσβεις ἐκδέξασθαι καὶ
 5 παρακαλεῖν ἐπὶ ξένια· αὐτὸς δὲ ἐκκλίνας τὴν πρὸς
 τούτους ἔντευξιν ἔπεμψεν εἰς Ἀλβανοὺς τοὺς τὸ
 παρακλήσιον τοῖς ἐκείνων ποιήσοντας. τοῦτο δὲ 3
 συνετέλεσεν ἀρχαῖκῳ τινι προαχθεὶς ἔθει, διὰ τὸ
 τοὺς παλαιοὺς μηδὲν οὕτω σπονδάζειν ὡς τὸ δικαίους
 10 ἐνίστασθαι πολέμους· εὐλαβεῖτο γάρ, μὴ τοὺς αἰτίους
 τῆς ἡσυχίας οὐδ' εὐρεῖν δυνάμενος οὔτε παραδι-
 δοὺς τοῖς ἔξαιτοῦσι δόξῃ πόλεμον ἄδικον ἐπαναι-
 ρεῖσθαι. εὐνυχούντων δὲ πρότερον τῶν εἰς Ἀλβαν 4
 πεμφθέντων τὸ μὴ λαμβάνειν τὸ δίκαιον, εἰς ἡμέ-
 15 ραν τριακοστὴν πόλεμον κατήγγειλαν. οἱ μὲν οὖν
 τῶν Ἀλβανῶν πρεσβεύται κατὰ τὴν ἔξαιτησιν ἀπό-
 κρισιν ἔλαβον, ὅτι πρότερον ἐκείνων οὐ διδόντων
 τὸ δίκαιον οἱ Ῥωμαῖοι πόλεμον αὐτοῖς κατηγγελκό-
 τες εἶψαν. οἱ δὲ δῆμοι πρὸς ἀλλήλους ἐπιγαμίας
 20 ἔχοντες καὶ φιλίαν, ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας εἰς δια-
 φορὰν κατέστησαν. [Exc. de legat. p. 310 U., 618 W.,
 IV 35 Bip.]

Τὸ πρότερον τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων τῶν Λατίνων 26
 οὐχὶ συνῆπτε πόλεμον ἀκηρυκτῇ πρὸς ἔθνος,
 25 ἀλλὰ τῇ χάρᾳ πρότερον ἔθνοὺς τοῦ πολεμίου

1 καταγγέλλοντας v., corr. Krebs   4 δέξασθαι καὶ
 παραλαβεῖν Herw.   5 ξένια v., corr. Herw.   8 τοὺς
 add. Krebs   10 ἐνίστασθαι cod.   13 εὐνυχούντων M, ἐν-
 τυχόντων v.   προτέρων Herw.   εἰς om. M   14 τὸ] διὰ
 τὸ Reiske   15 οἱ μὲν οὖν Bip., ὃν οἱ μὲν v.   17 προ-
 τέρων Herw.

δόρυ σημείον ἐροῖπτεν, ἐχθρας ἀρχὴν σημαῖνον.
 ἐπειτα δὲ κατήρχετο πολέμου πρὸς τὸ ἔθνος.
 τοῦτό φησι Διόδωρος, πᾶς τε Λατῖνα γράφων.
 [Tzetz. Hist. 5, 555.]

- 27 Ὅτι οἱ Σπαρτιᾶται ὑπὸ Μεσσηνίων ἡττηθέντες 5
 εἰς Δελφούς πέμψαντες ἡρώτων περὶ πολέμου. ἔχρησε
 δὲ αὐτοῖς παρὰ Ἀθηναίων λαβεῖν ἡγεμόνα.
- 2 Ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι προτραπέντες ὑπὸ Τυρ-
 ταίου οὕτω προθύμως εἶχον πρὸς παράταξιν, ὥστε
 μέλλοντες παρατάττεσθαι τὰ ὀνόματα σφῶν αὐτῶν 10
 ἐγράφαντο εἰς σκυταλίδας καὶ ἐξῆψαν ἐκ τῆς χειρός,
 ἵνα τελευτῶντες μὴ ἀγνοῶνται ὑπὸ τῶν οἰκείων.
 οὕτω παρέστησαν ταῖς ψυχαῖς ἔτοιμοι πρὸς τὸ τῆς
 νίκης ἀποτυγχάνοντες ἐτοίμως ἐπιδέχεσθαι τὸν ἐν-
 τιμον θάνατον. [Exc. Vat. p. 12.] 15
- 28 Κιθαροφῶδς ὁ Τέρπανδρος τῷ γένει Μηθυμναῖος.
 στασιασάντων δὲ ποτε τῶν Λακεδαιμονίων,
 χρησμὸς αὐτοῖς ἐξέπεσε πάλιν φιλιωθῆναι,
 ἂν ἐκ Μηθύμνης Τέρπανδρος ἐκείνοις κιθαρίσῃ.
 καὶ δὴ τι μέλος Τέρπανδρος ἐντέχνως κιθαρίσας 20
 αὐτοὺς πάλιν συνήρμοσε, Διόδωρος ὡς γράφει,
 τῆς ἀρμονίας τῇ ᾠδῇ. καὶ γὰρ μετατραπέντες
 ἀλλήλους περιέβαλλον, ἡσπάζοντο δακρυοῖς.
 [Tzetz. Hist. 1, 385.]

- 29 Ὅτι Ἀριστοτέλης ὁ καὶ Βάττος κτίσαι βουλόμε- 25
 νος Κυρήνην ἔλαβε χρησμὸν οὕτως,

11 σκυταλίδας ὡς ἐξῆψαντο Herw. 14 ἐτοίμως] προ-
 ἄγως Krebs ἐπιδέχεσθαι Dind., ἐπιτυγχάνοντες v.

- Βάττ', ἐπὶ φωνήν ἤλθες· ἄναξ δέ σε Φοῖβος Ἀπόλλων
 εἰς Λιβύην πέμπει καλλιστεφάνον Κυρήνης
 εὐρείης ἄρχειν καὶ ἔχειν βασιλῆϊδα τιμὴν.
 ἔνθα σε βάρβαροι ἄνδρες, ἐπὰν Λιβύης ἐπιβήης,
 5   βαίτοφόροι ἐπίασι· σὺ δ' εὐχόμενος Κρονίωνι
 Παλλάδι τ' ἐργεμάχῃ γλαυκώπιδι καὶ Διὸς νιῶ
 Φοῖβω ἀκερσεκόμῃ νίκην ὑποχείριον ἔξεις,
 καὶ μάκαρος Λιβύης καλλιστεφάνον βασιλεὺς εἰς
 αὐτὸς καὶ γένος ὑμόν· ἄγχι δέ σε Φοῖβος Ἀπόλλων.
 10   Ταῖς γὰρ εὐημερίαις φυσικῶς ἀντικαθήμενος ὁ 2
 φθόνος καθαιρεῖ τοὺς ταῖς δόξαις πρωτεύοντας.
 [Exc. Vat. p. 13.]

Ὅτι Ἀρκεσίλαος ὁ τῶν Κυρηναίων βασιλεὺς δεῖ-30
 νοπαθήσας ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς ἐπηρώτα εἰς Δελ-
 15 φούς. ἔχρησε δὲ [ὁ θεός] ὅτι θεῶν ἐστὶ μῆνις·
 τοὺς γὰρ ὕστερον βασιλεῖς οὐχ ὁμοίως ἄρχειν τῷ
 πρώτῳ Βάττῳ. ἐκείνον μὲν γὰρ αὐτῇ τῇ προσηγο-
 ρίᾳ τοῦ βασιλέως ἀρκούμενον ἐπιεικῶς ἄρξαι καὶ
 δημοτικῶς, καὶ τὸ μέγιστον, τηροῦντα τὰς πρὸς τοὺς
 20 θεοὺς τιμὰς· τοὺς δὲ ὕστερον αἰεὶ τυραννικώτερον
 δυναστεύοντας ἐξιδιοποιήσασθαι μὲν τὰς δημοσίας
 προσόδους, ὀλιγωρῆσαι δὲ τῆς πρὸς τὸ θεῖον εὐσε-
 βείας.

Ὅτι τῆς τῶν Κυρηναίων στάσεως διαιτητὴς ἐγέ- 2
 25 νετο Δημῶναξ Μαντινεύς, συνέσει καὶ δικαιοσύνην
 δοκῶν διαφέρειν. οὗτος οὖν πλεύσας εἰς Κυρήνην

2 Λυκίην cod. 4 ἐπιβαίης cod., corr. Dind. 5 βαί-
 τοφόροι ἐπιούσι οὐδ' εὐχόμενον ἡρανίοιο codex, corr. Dind.
 6 ἐργεμάχης cod. 7 ὑπερχείριον cod. 9 ὑμόν Dind.,
 αὐμόν cod. 10 ταῖς γὰρ — φθόνος om. Mai 15 ὁ θεός
 ὅτι θεῶν v., ὅτι θεός cod. Peirese.

καὶ παρὰ πάντων λαβὼν τὴν ἐπιτροπὴν, διέλυσε
 τὰς πόλεις ἐπὶ τούτοις.

31 Ὅτι Λεύκιος Ταρκύνιος ὁ τῶν Ῥωμαίων βασι-
 λεὺς σπουδαίας ἔτυχεν ἀγωγῆς, καὶ γενόμενος ξη-
 λωτῆς παιδείας οὐ μετρίως δι' ἀρετὴν ἐθαιμάζετο. 5
 ἀνδρωθεὶς γὰρ συνεστάθη τῷ βασιλεῖ τῶν Ῥωμαίων
 Ἄγκω Μαρκίῳ, καὶ φίλος αὐτοῦ μέγιστος ἐγένετο,
 καὶ πολλὰ τῶν κατὰ τὴν βασιλείαν συνδιώκει τῷ
 βασιλεῖ. καὶ μεγάλῳ πλουτος ὢν πολλοῖς τῶν ἀπό-
 ρων ἐβοήθει χρήματα διδούς, καὶ πᾶσι προσφιλῶς 10
 ὁμιλῶν ἔμμεπτος ἦν καὶ ἐνδοξος ἐπὶ σοφίᾳ. [Exc.
 de virt. et vit. p. 233 V., 551 W.]

32 Ὅτι οἱ Λοκροὶ ἐπεμψαν εἰς Σπάρτην περὶ συμ-
 μαχίας δεόμενοι. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τὸ μέγεθος
 τῆς Κροτωνιατῶν δυνάμεως ἀκούοντες, ὥσπερ ἀφο- 15
 σιούμενοι καὶ μόνως ἂν οὕτω σωθέντων Λοκρῶν,
 ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς συμμάχους διδόναι τοὺς Τυν-
 2 δαρίδας. οἱ δὲ πρέσβεις εἴτε προνοίᾳ θεοῦ εἴτε τὸ
 ῥηθὲν οἰωνισάμενοι προσεδέξαντο τὴν βοήθειαν παρ'
 αὐτῶν καὶ καλλιερήσαντες ἔστρωσαν τοῖς Διοσκό- 20
 ροις κλίνην ἐπὶ τῆς νηὸς καὶ ἀπέπλευσαν ἐπὶ τὴν
 πατρίδα.

3 Ποταπὰς δὲ ψυχὰς ἔξιεν τοὺς συνηκολουθηκό-
 τας πατέρας, ὅταν ὁρῶντες τοὺς ἑαυτῶν υἱοὺς ὑπὸ
 τῶν βαρβάρων ἀρρήτῳ συμφορᾷ περιπίπτοντας μὴ 25
 δύνωνται βοηθεῖν, ἀλλὰ τὰς ἑαυτῶν πολιὰς σπα-
 ράσσοντες πρὸς κωφὴν ὁδύρωνται τύχην; [Exc. Vat.
 p. 14.]

14 δεόμενοι del. Herw.

FRAGMENTA LIBRI IX.

Ἦν δὲ καὶ Σόλων πατρὸς μὲν Ἐξηκεστίδου, τὸ 1
γένος ἐκ Σαλαμῖνος τῆς Ἀττικῆς, σοφία δὲ καὶ παι-
δεία πάντας τοὺς καθ' ἑαυτὸν ὑπερβεβληκώς. φύσει
δὲ πρὸς ἀρετὴν τῶν ἄλλων πολὺ διαφέρων ἐξήλωσεν
5 ἀρετὴν ἐπαινουμένην· πᾶσι γὰρ τοῖς μαθήμασι πολὺν
χρόνον ἐνδιατρίψας ἀθλητῆς ἐγένετο πάσης ἀρετῆς.
κατὰ μὲν γὰρ τὴν τοῦ παιδὸς ἡλικίαν παιδευταῖς 2
ἐχρήσατο τοῖς ἀρίστοις, ἀνδρωθεὶς δὲ συνδιέτριψε
τοῖς μεγίστην ἔχουσι δόξαν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ. διὸ καὶ
10 τούτοις ὁμιλῶν καὶ συνδιατρίβων ὠνομάσθη μὲν εἰς
τῶν ἐπὶ σοφῶν καὶ τὸ πρωτεῖον τῆς συνέσεως οὐ
μόνον παρὰ τούτοις τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ
πᾶσι τοῖς θαυμαζομένοις ἀπηνέγκατο.

Ὅτι ὁ αὐτὸς Σόλων, ἐν τῇ νομοθεσίᾳ μεγάλην 3
15 δόξαν περιποιήσάμενος, ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς ὁμιλίαις
καὶ ἀποκρισεῖν, ἔτι δὲ συμβουλίας, θαυμαστὸς
ἐτύγγανε διὰ τὴν ἐν παιδείᾳ προκοπὴν.

Ὅτι ὁ αὐτὸς Σόλων, τὴν ὅλην ἀγωγὴν τῆς πό- 4
λεως ἐχούσης Ἰωνικὴν, καὶ διὰ τὴν τρυφὴν καὶ τὴν

1 Σόλων in mg. cod. 3 ὑπερβεβληκώς v., corr. Herw.
(p. 172, 3) 5 ἀρετὴν] ἀγωγὴν Dind. 9 δόξαν Dind.,
δύναμιν v. 11 τῶν add. Reiske

ραστώνην ἐκτεθλυμένων τῶν ἀνθρώπων, μετέ-
 θηκε τῇ συνήθειᾳ πρὸς ἀρετὴν καὶ ζῆλον τῶν ἀν-
 δρείων πράξεων. διὸ τῇ τοῦτου νομοθεσίᾳ καθο-
 πλισθέντες τὰς ψυχὰς Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων
 καταλύειν ἐπεχείρησαν τὴν τῶν Πεισιστρατιδῶν ἀρ-
 χήν. [Exc. de virt. p. 233 V., 551 W.]

- 2 Ὅτι Κροῖσος ὁ Λυδῶν βασιλεὺς μεγάλας κεκτη-
 μένος δυνάμεις καὶ πολλὴν ἐκ παρασκευῆς σεσωρευ-
 κὼς ἄργυρόν τε καὶ χρυσόν, μετεπέμπετο τῶν Ἑλ-
 λήνων τοὺς σοφωτάτους, καὶ συνδιατρίβων αὐτοῖς 10
 μετὰ πολλῶν δώρων ἐξέπεμψε καὶ αὐτὸς πρὸς ἀρετὴν
 ὠφελεῖτο πολλά. ποτὲ δὲ τοῦτον [i. e. Σόλωνα]
 μεταπεμψάμενος καὶ τὰς δυνάμεις καὶ τὸν πλοῦτον
 ἐπιδειξάμενος, ἠρώτησεν εἰ τις ἕτερος αὐτῷ δοκεῖ
 2 μακαριώτερος εἶναι. ὁ δὲ Σόλων τῇ συνήθει τοῖς 15
 φιλοσόφοις χρησάμενος παρορησίᾳ ἔφη μηδένα τῶν
 ζώντων εἶναι μακάριον· τὸν γὰρ ἐπ' εὐδαιμονίᾳ
 πεφρονηματισμένον καὶ δοκοῦντα τὴν τύχην ἔχειν
 συνεργὸν μὴ γινώσκειν εἰ διαμενεῖ μετ' αὐτοῦ μέχρι
 τῆς ἐσχάτης. σκοπεῖν οὖν ἔφησε δεῖν τὴν τοῦ βίου 20
 τελευτήν καὶ τὸν διευτυχῆσαντα τότε προσηκόντως
 3 λέγειν μακάριον. ὁ δὲ Κροῖσος ὕστερον γενόμενος
 αἰχμάλωτος ὑπὸ Κύρου καὶ μέλλων ἐπὶ μεγάλῃ πυρᾷ
 κατακαίεσθαι, τῆς Σόλωνος ἀποφάσεως ἐμνημόνευ-
 σεν. διὸ καὶ τοῦ πυρὸς ἤδη περιφλέγοντος ἀνεβόα 25
 4 συνεχῶς τὸ τοῦ Σόλωνος ὄνομα. ὁ δὲ Κῦρος προσ-

1 ἐκτεθλυμένων v. ἀνθρώπων cod. Peiresc., Ἀθη-
 ναίων v. 2 ἀνδρείων Reiske, ἀνδραπίνων cod., ἀρρενω-
 πῶν Dind. 8 καὶ add. Dind. 12 τοῦτον Wurm, τοῦ-
 των v. 14 αὐτῷ Dind., αὐτοῦ v.

πέμψας τοὺς πεισομένους, τίς ἢ συνεχῆς ἐστὶ τοῦ
Σόλωνος ὀνομασία, μαθὼν ἀληθὲς μετέπεσε τοῖς
λογισμοῖς καὶ νομίσας τὴν ἀπόκρισιν τοῦ Σόλωνος
ἀληθινὴν εἶναι τῆς μὲν ὑπερηφανείας ἀπανίστατο,
5 τὴν δὲ πυρὰν κατασβέσας ἔσωσε τὸν Κροῖσον καὶ
τὸ λοιπὸν ἓνα τῶν φίλων κατηρίθμησεν. (Cf. frag. 34.)

Ὅτι ὁ Σόλων ἡγεῖτο τοὺς μὲν πύκτας καὶ στα- 5
διεῖς καὶ τοὺς ἄλλους ἀθλητὰς μηδὲν ἀξιόλογον
συμβάλλεσθαι ταῖς πόλεσι πρὸς σωτηρίαν, τοὺς δὲ
10 φρονήσει καὶ ἀρετῇ διαφέροντας μόνους δύνασθαι
τάς πατρίδας ἐν τοῖς κινδύνοις διαφυλάττειν.

Ὅτι περὶ τοῦ χροῦσοῦ τρίποδος ἀμφισβητήσεως 3
οὔσης ἡ Πυθία ἔχρησεν οὕτως·

ἔκρυψε Μιλήτου, τρίποδος πέρι Φοῖβον ἐρωτᾷς; 2
15 τίς σοφία πρῶτος πάντων, τούτου τρίποδ' αὐδῶ.
οἱ δὲ φασιν ἄλλως ὅτι πολέμου γενομένου τοῖς Ἰωσι
πρὸς ἀλλήλους, καὶ τοῦ τρίποδος παρὰ σαγηνέων
ἀνενεχθέντος, ἐπερωτῆσαι τὸν θεὸν περὶ τῆς κατα-
λύσεως τοῦ πολέμου. ἡ δὲ ἔφη,

20 οὔποτε μὴ λήξῃ πόλεμος Μερόπων καὶ Ἰώνων,
πρὶν τρίποδα χρύσειον, δν' Ἡφαιστος κάμε τεύχων,
ἐκ μέσσου πέμψῃτε, καὶ ἐς δόμον ἀνδρὸς ἵκηται
ὃς σοφία τὰ τ' ἐόντα τὰ τ' ἐσόμενα προδέδορκεν.

Ὅτι οἱ Μιλήσιοι ἀκολουθεῖν βουλόμενοι τῷ 3
25 χρησμῷ Θάλῃτι τῷ Μιλησίῳ [τῶν ἐπιτὰ σοφῶν] τὸ
ἀριστεῖον ἐβούλοντο δοῦναι· τὸν δ' εἰπεῖν ὥς οὐκ
ἐστὶ πάντων σοφώτατος, συμβουλευεῖν δὲ πρὸς ἔτε-
ρον πέμπειν σοφώτερον. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ καὶ

1 πεισομένους Dind., πυθομένους v. 15 τίς] ὃς Herw.
τούτῳ cod., corr. Herw. 25 τῶν ἐπιτὰ σοφῶν ἰσχυρῶς

τῶν ἄλλων τῶν ἐπὶ σοφῶν ἀποποιησαμένων τὸν
 τριπόδα Σόλωνι διδοῖσθαι δοκοῦντι πάντας ἀνθρώ-
 πους ὑπερβεβλήσθαι σοφίᾳ τε καὶ συνέσει. τὸν δὲ
 συμβουλευσαι τοῦτον ἀναθεῖναι Ἀπόλλωνι· τοῦτον
 γὰρ εἶναι σοφώτερον πάντων. (Cf. frag. 13, 2.) ⁵

4 Ὅτι ὁ αὐτὸς πρὸς τῇ τοῦ βίου καταστροφῇ ὄρων
 Πεισίστρατον πρὸς χάριν [λόγοις] τὰ πλήθη δημα-
 γωγοῦντα καὶ πρὸς τυραννίδα παρορμῶντα, τὸ μὲν
 πρῶτον λόγοις ἐπεχείρησεν ἀποτρέπειν ταύτης τῆς
 ἐπιβολῆς· οὐ προσέχοντος δὲ αὐτοῦ προήλθεν εἰς ¹⁰
 τὴν ἀγορὰν μετὰ τῆς πανοπλίας παντελῶς ἤδη γε-
 2 γηρακῶς. συνδραμόντος δὲ τοῦ πλήθους πρὸς αὐτὸν
 διὰ τὸ παράδοξον, παρεκάλει τοὺς πολίτας ἀναλα-
 βεῖν τὰ ὅπλα καὶ παραχοῆμα καταλύειν τὸν τύραν-
 νον· οὐδενὸς δὲ αὐτῷ προσέχοντος, καὶ πάντων ¹⁵
 αὐτοῦ μανίαν καταγινωσκόντων, τινῶν δὲ παραγη-
 ρᾶν αὐτὸν ἀποφαινομένων, ὁ μὲν Πεισίστρατος ἤδη
 τινὰς δορυφόρους περιεγόμενος προσῆλθε τῷ Σό-
 λωνι καὶ ἐπύθετο τίνι θαρρῶν τὴν τυραννίδα κατα-
 λύειν αὐτοῦ βούλεται, τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι τῷ γήρᾳ, ²⁰
 θαυμασάσας τὴν φρόνησιν αὐτοῦ οὐδὲν αὐτὸν ἠδίκησεν.
 (Cf. frag. 20, 4.)

5 Ὅτι τὸν παρὰ νόμοις καὶ ἀδίκτοις πράξεσιν ἐπι-
 βαλόμενον οὐκ ἂν προσηκόντως σοφὸν νομίζεσθαι.

6 Ὅτι φασὶν Ἀνάχαρσιν τὸν Σκύθην φρονοῦντα ²⁵
 ἐπὶ σοφίᾳ μέγα παραγενέσθαι Πυθώδε καὶ ἐπερω-
 τῆσαι τίς ἐστὶν αὐτοῦ τῶν Ἑλλήνων σοφώτερος. καὶ
 εἶπεν,

7 λόγοις del. Dind.

10 ἐπιβολῆς cod., corr. Dind.

Οἷταϊόν τινά φασι Μύσωνα

σοῦ μάλλον παραλίδεσθιν ἀρηρότα πενκαλίμῃσιν,
 ὅστις ἦν Μαλιεύς καὶ ᾤκει τὴν Οἷτην εἰς κόμην
 Χηνὰς καλουμένην. [Exc. Vat. p. 14—16.]

5 Ὅτι Μύσων τις ἦν Μαλιεύς, δὲ ᾤκει ἐν κόμῃ 7
 Χηνὰς καλουμένη, τὸν ἅπαντα χρόνον ἐν ἀργῷ δια-
 τρίβων καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἀγνοούμενος· ὃν ἀν-
 τεισῆξαν εἰς τοὺς ἑπτὰ σοφούς, ἐκκρίναντες τὸν
 Περίανδρον τὸν Κορίνθιον διὰ τὸ τύραννον γεγο-
 10 νέναι πικρόν. [Exc. de virt. et vit. p. 234 V., 552 W.]

Ὅτι ὁ Σόλων πολυπραγμονήσας τὸν τόπον ἐν 8
 ᾧ διέτριβε Μύσων, κατέλαβεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἄλλω
 πρὸς ἄροτρον προσβαλόντα ἐχέτην, καὶ πειραθεὶς
 τοῦ ἀνδρὸς ἔφη, Οὐχ ὥρα νῦν ἀρότρου, ᾧ Μύσων,
 15 καὶ οὗτος, Οὐ χρῆσθαι, εἶπεν, ἀλλ' ἐπισκευάζειν.
 [Exc. Vat. p. 17.]

Ὅτι Χίλων τῷ λόγῳ σύμφωνον ἔσχε τὸν βίον, 9
 ὅπερ σπανίως εὔροι τις ἂν γινόμενον. τῶν γὰρ
 καθ' ἡμᾶς φιλοσόφων τοὺς πλείστους ἰδεῖν ἔστι
 20 λέγοντας μὲν τὰ κάλλιστα, πράττοντας δὲ τὰ χεί-
 ριστα, καὶ τὴν ἐν ταῖς ἀπαγγελίαις αὐτῶν σεμνό-
 τητα καὶ σύνεσιν διὰ τῆς πείρας ἐλεγχομένην. ὁ δὲ
 Χίλων χωρὶς τῆς κατὰ τὸν βίον ἐν ἡσασι τοῖς πρατ-
 τομένοις ἀρετῆς πολλὰ διανοήθη καὶ ἀπεφθέρξατο
 25 μνήμης ἄξια. [Exc. de virt. et vit. p. 234 V., 552 W.]

Ὅτι Χίλων ἀφικόμενος εἰς Δελφούς καὶ καθά- 10
 περ ἀπαρχὰς ποιούμενος τῷ θεῷ τῆς ιδίας συνέ-

1 φασι] φημι Diog. I 106 6 Χηναῖς Vales. 11 Σό-
 λων] Χίλων Dind., Ἀνάχαρσις Klüber 15 εἶπεν Dind.,
 εἰπεῖν v. 21 ἐπαγγελίαις cod., corr. Wess.

τῶν ἄλλων τῶν ἐπὶ σοφῶν ἀποπονησαμένων τὸν
 τριποδᾶ Σόλωνι δίδοσθαι δοκοῦντι πάντα ἀνθρώ-
 πους ὑπερβεβλήσθαι σοφίᾳ τε καὶ συνέσει. τὸν δὲ
 συμβουλευσάι τοῦτον ἀναθεῖναι Ἀπόλλωνι· τοῦτον
 γὰρ εἶναι σοφώτερον πάντων. (Cf. frag. 13, 2.) 5

4 Ὅτι ὁ αὐτὸς πρὸς τῇ τοῦ βίου καταστροφῇ ὄρῳ
 Πεισίστρατον πρὸς χάριν [λόγοις] τὰ πλήθη δημα-
 γωγῶντα καὶ πρὸς τυραννίδα παρορμῶντα, τὸ μὲν
 πρῶτον λόγοις ἐπεχείρησέν ἀποτρέπειν ταύτης τῆς
 ἐπιβολῆς· οὐ προσέχοντος δὲ αὐτοῦ προῆλθεν εἰς 10
 τὴν ἀγορὰν μετὰ τῆς πανοπλίας παντελῶς ἥδη γε-
 2 γηρακῶς. συνδραμόντος δὲ τοῦ πλήθους πρὸς αὐτὸν
 διὰ τὸ παράδοξον, παρεκάλει τοὺς πολίτας ἀναλα-
 βεῖν τὰ ὄπλα καὶ παραχρῆμα καταλύειν τὸν τύραν-
 νον· οὐδενὸς δὲ αὐτῷ προσέχοντος, καὶ πάντων 15
 αὐτοῦ μανίαν καταγινωσκόντων, τινῶν δὲ παραγη-
 ρᾶν αὐτὸν ἀποφαινομένων, ὁ μὲν Πεισίστρατος ἤδη
 τινὰς δορυφόρους περιηγόμενος προσῆλθε τῷ Σό-
 λωνι καὶ ἐπύθετο τίνι θαρρῶν τὴν τυραννίδα κατα-
 λύειν αὐτοῦ βούλεται, τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι τῷ γήρῳ, 20
 θαυμάσας τὴν φρόνησιν αὐτοῦ οὐδὲν αὐτὸν ἠδίκησεν.
 (Cf. frag. 20, 4.)

5 Ὅτι τὸν παρὰ νόμοις καὶ ἀδίκτοις πράξεις ἐπι-
 βαλόμενον οὐκ ἂν προσηκόντως σοφὸν νομίζεσθαι.

6 Ὅτι φασὶν Ἀνάχαρσιν τὸν Σκύθην φρονοῦντα 25
 ἐπὶ σοφίᾳ μέγα παραγενέσθαι Πυθῶδε καὶ ἐπερω-
 τῆσαι τίς ἐστὶν αὐτοῦ τῶν Ἑλλήνων σοφώτερος. καὶ
 εἰπεῖν,

οὐκ ἀνάξιον εἶναι Χίλωνος διὰ τὸ μὴ δύνα-
 σθαι ἀποφαινομένου τοῦ γάμου διαμένειν τὸν βίον,
 ὃ δ' αὖτην ἀποφαίνονται ἐγγύαις ταῖς ἐπὶ τῶν
 φιλαίων καὶ ταῖς ὑπὲρ τῶν ἄλλων διομολογή-
 περὶ χρημάτων. καὶ Εὐριπίδης
 οὐκ ἐγγυῶμαι· ζημία φιλέγγνον
 σκοπεῖν· τὰ Πυθοῖ δ' οὐκ ἐξ με γράμματα.
 Ἕνιοι δέ φασι μὴ Χίλωνος εἶναι μηδὲ πολιτικὸν 5
 μηδενὶ τῶν φίλων ἐν ταῖς τοιαύταις χρεαῖαις
 φκεῖν, ἀλλὰ μᾶλλον τὰς καταβεβαιώσεις ἀπαγο-
 ρεύειν καὶ τὸ κατατεταμένως ἐγγυᾶσθαι τε καὶ διο-
 μῶσθαι τῶν ἀνθρωπίνων, ὥς ποιῆσαι τοὺς Ἑλλη-
 νας ὅτε κατηγονίσαντο τὸν Ξέρξην. ὤμοσαν γὰρ
 Πλαταιαῖς παραδῶσειν παίδων παισὶ τὴν πρὸς
 τοὺς Πέρσας ἔχθραν, ἕως ἄν οἱ ποταμοὶ ρέωσιν εἰς
 τὴν θάλατταν καὶ γένος ἀνθρώπων ἧ καὶ γῆ καρ-
 ποὺς φέρῃ· τὸ δὲ τῆς τύχης εὐμετάπτωτον βεβαίως
 ἐγγυώμενοι μετὰ τινα χρόνον ἐπρεσβεύοντο πρὸς
 Ἰσταξέρξην τὸν υἱὸν Ξέρξου περὶ φιλίας καὶ συμ-
 μαχίας.

Ὅτι ὁ Χίλωνος λόγος βραχὺς ὢν ὅλην περιεί- 6
 ληψε τὴν πρὸς τὸν ἄριστον βίον ὑποθήκην, ὥς καὶ
 τῶν ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων βελτίω ταῦτα τὰ ἀπο-
 φθέγματα. αἱ μὲν γὰρ χρυσαὶ Κροίσου πλίνθοι
 καὶ τὰ ἄλλα κατασκευάσματα ἠφανίσθη καὶ μεγά-
 λας ἀπορροὰς παρέσχε τοῖς ἀσεβεῖν εἰς τὸ ἱερὸν ἐλο-
 μένοις, αἱ δὲ γνῶμαι τὸν ἅπαντα χρόνον σώζονται

3 ἀποφαίνονται] ἀποφαίνεσθαι παρῆναι Wurm 6 ζη-
 μίαν φιλέγγνον σκοπεῖν Herw. 9 τοσαύταις cod. 11 κατα-
 τεταμένως cod. 16 ἧ Herw., εἰς cod. 17 φέρῃ cod.,
 φέρει v. 25 ἄλλα] τε add. cod.

σεως ἐπέγραψεν ἐπὶ τινὰ κίονα τρία ταῦτα, Γνωθὶ
 σεαυτὸν, καὶ Μηδὲν ἄγαν, καὶ τρίτον Ἐγγύα, πάρα
 δ' ἄτα. τούτων ἕκαστον ὑπάρχον βραχὺ καὶ Λα-
 2 κωνικὸν μεγάλην ἔχει τὴν ἀναθεώρησιν. τὸ γὰρ
 Γνωθὶ σεαυτὸν παραγγέλλει παιδευθῆναι καὶ φρό- 5
 νιμον γενέσθαι· οὕτω γὰρ ἂν τις ἑαυτὸν γνοίῃ· ἢ
 ὅτι οἱ ἄμειβοι παιδείας καὶ ἀλόγιστοι κατὰ τὸ πλεῖ-
 στον ἑαυτοὺς συνεωτάτους ὑπειλήφασιν, ἥπερ ἐστὶ
 τῶν ἀμαθιῶν ἀμαθεστάτη κατὰ τὸν Πλάτωνα, ἢ
 ὅτι τοὺς πονηροὺς ἐπικικεῖς ἡγοῦνται, τοὺς δὲ χρη- 10
 στοὺς ἀνάπαλιν φάβλους· μόνως γὰρ ἂν τις οὕτως
 ἑαυτὸν γνοίῃ καὶ ἕτερον, τυχὼν παιδείας καὶ συνέ-
 3 σεως περιττοτέρας. τὸ δὲ Μηδὲν ἄγαν μετριάζειν
 ἐν πᾶσι καὶ μηδὲ περὶ ἐνὸς τῶν ἀνθρωπίνων τε-
 λείως διορίζεσθαι, ὥς Ἐπιδάμνιοι. οὗτοι γὰρ παρὰ 15
 τὸν Ἀδρίαν οἰκοῦντες καὶ πρὸς ἀλλήλους διαφερό-
 μενοι, μύδρους διαπύρους καταποντίσαντες ἐν μέσῳ
 τῷ πελάγει διωμύσαντο μὴ σπείσεσθαι τὴν πρὸς
 ἀλλήλους ἔχθραν πρότερον ἕως ἂν οὗτοι θερμοὶ
 ἀνενεχθῶσιν. οὕτω δὲ σκληρῶς ὁμόσαντες καὶ τὸ 20
 Μηδὲν ἄγαν οὐκ ἐπινοήσαντες ὕστερον ὑπὸ τῶν
 πραγμάτων ἀναγκαζόμενοι διελύσαντο τὴν ἔχθραν,
 4 ἑάσαντες τοὺς μύδρους ψυχροὺς ἐν τῷ βυθῷ. τὸ δὲ
 Ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα, τινὲς ὑπέλαβον γάμον ἀπαγο-
 ρεύειν· τὴν γὰρ τοῦ γάμου σύνθεσιν παρὰ τοῖς 25
 πλείστοις τῶν Ἑλλήνων ἐγγύην ὀνομάζεσθαι, καὶ
 βεβαιωτῆς ὁ κοινὸς βίος, ἐν ᾧ πλείσται καὶ μέγι-
 σται γίνονται συμφοραὶ διὰ τὰς γυναῖκας. ἐνιοί

15 παρὰ add. Herw.; περὶ XVII 113, 2 (XII 30, 2) 18
 σπείσασθαι cod., corr. Herw. 21 ἐννοήσαντες Herw.

δέ φασιν ἀνάξιον εἶναι Χίλωνος διὰ τὸ μὴ δύνα-
σθαι ἀναιρουμένον τοῦ γάμου διαμένειν τὸν βίον,
τὴν δὲ ἄτην ἀποφαίνονται ἐγγύαις ταῖς ἐπὶ τῶν
συμβολαίων καὶ ταῖς ὑπὲρ τῶν ἄλλων διομολογή-
5 σεσι περὶ χρημάτων. καὶ Εὐριπίδης

οὐκ ἐγγυᾶμαι· ζημία φιλέγγυον

σκοπεῖν· τὰ Πυθοῖ δ' οὐκ ἐᾷ με γράμματα.

Ἔνιοι δέ φασι μὴ Χίλωνος εἶναι μηδὲ πολιτικὸν 5
τὸ μηδεὶν τῶν φίλων ἐν ταῖς τοιαύταις χρεαίαις
10 ἐπαρκεῖν, ἀλλὰ μᾶλλον τὰς καταβεβαίωσεως ἀπαγο-
ρεύειν καὶ τὸ κατατεταμένως ἐγγυᾶσθαι τε καὶ διο-
ρίζεσθαι τῶν ἀνθρωπίνων, ὥς ποιῆσαι τοὺς Ἑλλη-
νας ὅτε κατηγωνίσαντο τὸν Ξέρξην. ὤμωσαν γὰρ
ἐν Πλαταιαῖς παραδῶσειν παίδων παισὶ τὴν πρὸς
15 τοὺς Πέρσας ἔχθραν, ἕως ἄν οἱ ποταμοὶ ῥέωσιν εἰς
τὴν θάλατταν καὶ γένος ἀνθρώπων ἥ καὶ γῆ καρ-
ποὺς φέρῃ· τὸ δὲ τῆς τύχης εὐμετάπτωτον βεβαίως
ἐγγνώμενοι μετὰ τινα χρόνον ἐπρεσβεύοντο πρὸς
Ἀρταξέρξην τὸν υἱὸν Ξέρξου περὶ φιλίας καὶ συμ-
20 μαχίας.

Ὅτι ὁ Χίλωνος λόγος βραχὺς ὢν ὅλην περιεί- 6
ληψε τὴν πρὸς τὸν ἄριστον βίον ὑποθήκην, ὥς καὶ
τῶν ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων βελτίω ταῦτα τὰ ἀπο-
φθέγματα. αἱ μὲν γὰρ χρυσαὶ Κροίσου πλίνθοι
25 καὶ τὰ ἄλλα κατασκευάσματα ἠφανίσθη καὶ μεγά-
λας ἀφορμὰς παρέσχε τοῖς ἀσεβεῖν εἰς τὸ ἱερὸν ἐλο-
μένοις, αἱ δὲ γινῶμαι τὸν ἅπαντα χρόνον σώζονται

3 ἀποφαίνονται] ἀποφαίνεσθαι παρῆναι Wurm 6 ζη-
μίαν φιλεγγύων σκοπῶν Herw. 9 τοσαύταις cod. 11 κατα-
τεταγμένως cod. 16 ἢ Herw., εἴη cod. 17 φέρῃ cod.,
φέρει v. 25 ἄλλα] τε add. cod.

ἐν ταῖς τῶν πεπαιδευμένων ψυχαῖς τεθησαυρισμέ-
 ναι καὶ κάλλιστον ἔχουσαι θησαυρόν, πρὸς ὃν ἂν
 οὔτε Φωκεῖς οὔτε Γαλάται προσενεργεῖν τὰς χεῖρας
 σπουδάσειαν. [Exc. Vat. p. 17—19.]

- 11 Ὅτι Πιττακὸς ὁ Μιτυληναῖος οὐ μόνον ἐν σο-
 φία θαυμαστός ἦν, ἀλλὰ καὶ πολίτης ἐγένετο τοι-
 οὔτος οἷον ἕτερον οὐκ ἠνεγκεν ἢ νῆσος, δοκῶ δ'
 οὐδ' ἂν ὕστερον ἐνέγκαι, μέχρι ἂν τὸν οἶνον φέρῃ
 πλείω τε καὶ ἡδίων. νομοθέτης τε γὰρ ἀγαθὸς ὑπῆρχε
 κἂν τοῖς κατὰ μέρος πρὸς τοὺς πολίτας κοινὸς καὶ 10
 φιλόανθρωπος, καὶ τὴν πατρίδα τριῶν τῶν μεγίστων
 συμφορῶν ἀπέλυσε, τυραννίδος, στάσεως, πολέμου.

- 2 Ὅτι Πιττακὸς βαθὺς ἦν καὶ ἡμερος καὶ τὴν πα-
 ραίτησιν ἔχων αὐτὸς ἐν αὐτῷ. διὸ δὴ πᾶσιν ἐδό-
 κει τέλειος ἀνὴρ εἶναι πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν ὁμολο- 15
 γουμένως· κατὰ μὲν γὰρ τὴν νομοθεσίαν ἐφαίνετο
 πολιτικὸς καὶ φρόνιμος, κατὰ δὲ τὴν πίστιν δίκαιος,
 κατὰ δὲ τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις ὑπεροχὴν ἀνδρεῖος, κατὰ
 δὲ τὴν πρὸς τὸ κέρδος μεγαλοψυχίαν ἀφιλάργυρος.
 [Exc. de virt. et vit. p. 237 V., 552 W.] 20

- 12 Ὅτι τῶν Μιτυληναίων διδόντων τῷ Πιττακῷ
 τῆς χώρας ὑπὲρ ἧς ἐμονομάχησε τὴν ἡμίσειαν οὐκ
 ἐδέξατο, συνέταξε δὲ ἐκάστῳ κληρῶσαι τὸ ἴσον, ἐπι-
 φθεγξάμενος ὥς τὸ ἴσον ἐστὶ τοῦ πλείονος πλεῖον.
 μετρῶν γὰρ ἐπιεικεία τὸ πλεῖον, οὐ κέρδει, σοφῶς 25
 ἐγίνωσκεν· τῇ μὲν γὰρ ἰσότητι δόξαν καὶ ἀσφα-
 λειαν ἀκολουθήσειν, τῇ δὲ πλεονεξίᾳ βλασφημίαν

2 ἂν add. Herw. 5 ἐν] ἐπὶ Herw. 13 βαθὺς]
 πρᾶν Wurm 25 σαφῶς cod., corr. Mai 26 τῇ Hertl.,
 ἐπὶ v. γὰρ ἰσότητι] παρισώσει Wurm

καὶ φόβον, δι' ὧν ταχέως ἂν αὐτοῦ τὴν δωρεὰν ἀφείλαντο.

Ὅτι σύμφωνα τούτοις ἐπραξε καὶ πρὸς Κροίσου 2
διδόντα τῶν ἐκ τοῦ γαζοφυλακείου χρημάτων λα-
5 βεῖν ὅποσα βούλοιτο. καὶ γὰρ τότε τὴν δωρεὰν οὐ
προσδεξάμενόν φασιν εἰπεῖν, καὶ νῦν ἔχειν ὧν ἠθελε
διπλάσια. θαυμάσας δὲ τοῦ Κροίσου τὴν ἀφι-
λαργυρίαν καὶ περὶ τῆς ἀποκρίσεως ἐπερωτήσαντος,
εἰπεῖν ὡς τελευτήσαντος ἄπαιδος τάδελοφου κεκλη-
10 ρονομηκῶς οὐσίαν εἶη τὴν ἴσῃν ἥπερ εἶχεν, ἣν οὐχ
ἡδέως προσειληφέναι.

Ὅτι καὶ τὸν ποιητὴν Ἀλκαῖον, ἐχθρότατον αὐ- 3
τοῦ γεγεννημένον καὶ διὰ τῶν ποιημάτων πικρότατα
λελοιδορηκότα, λαβὼν ὑποχείριον ἀφήκεν, ἐπιφθεγ-
15 ξάμενος ὡς συγγνώμη τιμωρίας αἰρετατέρη. [Exc.
Vat. p. 19.]

Ὅτι φασὶν οἱ Πριηνεῖς ὡς Μεσσηνίας τὸ γένος 13
ἐπισήμους παρθένους λυτρωσάμενος ὁ Βίας παρὰ
ληστῶν ἦγεν ὡς ἰδίας θυγατέρας ἐντίμως. μετὰ δέ
20 τινας χρόνους παραγενομένων τῶν συγγενῶν κατὰ
ζήτησιν, ἀπέδωκεν αὐτάς οὔτε τροφεῖα πραξάμενος
οὔτε λύτρα, τοῦναντίον δὲ τῶν ἰδίων πολλὰ δωρη-
σάμενος. εἶχον οὖν πρὸς αὐτὸν αἱ κόραι πατρικὴν
εὐνοίαν διὰ τε τὴν συντροφίαν καὶ τὸ μέγεθος τῆς
25 εὐεργεσίας, ὥστε καὶ χωρισθεῖσαι μετὰ τῶν ἰδίων
εἰς τὴν πατρίδα τῆς ὑπεροφίου χάριτος οὐκ ἐπε-
λάθοντο.

Ὅτι σαγηνεῖς Μεσσηνιοὶ κατὰ τὸν βόλον ἔτερον 2

9 τάδελοφου Hertl., ἀδελφοῦ v. 17 ὡς cod. Peiresc.,
ὅτι v.

μὲν οὐδὲν ἀνείλκυσαν, χαλκοῦν δὲ τρίποδα μόνον ἐπιγραφὴν ἔχοντα τῷ σοφωτάτῳ. ἀναχθέντος δὲ τοῦ κατασκευασματος δοθῆναι τῷ Βίαντι. (Cf. frag. 3.)

- 3 Ὅτι Βίας ἦν δεινότατος καὶ τῷ λόγῳ πρωτεύων τῶν καθ' ἑαυτόν. κατεχρήσατο δὲ τῇ τοῦ λέγειν 5 δυνάμει πολλοῖς ἀνάπαλιν· οὐ γὰρ εἰς μισθαρνίαν οὐδὲ εἰς προσόδους, ἀλλ' εἰς τὴν τῶν ἀδικουμένων κατατίθετο βοήθειαν. ὅπερ σπανιώτατ' ἂν τις εὖροι. [Exc. de virt. et vit. p. 237 V., 552 W.]

- 14 Ὅτι μέγα ἐστὶν οὐ τὸ δύναμιν ὅτου δήποτε σχεῖν, 10 ἀλλὰ τὸ ταύτῃ δεόντως χρησθαι. ἐπεὶ τί ὄφελος Μίλωνι τῷ Κροτωνιάτῃ τὸ μέγεθος τῆς περὶ τὸ σῶμα φώμης;

- 2 Ὅτι Πολυδάμας ὁ Θετταλὸς ὑπὸ τῆς πέτρας διαρραγεῖς πᾶσιν ἐποίησε φανερόν ὡς ἐπισφαλές ἐστίν 15 ἰσχὺν μὲν μεγάλην ἔχειν, νοῦν δὲ μικρόν. [Exc. Vat. p. 20.]

- 15 Ὁ Πολυδάμας οὗτος ἦν ἐκ πόλεως Σκοτούσης, γυμναῖς χερσὶ μὲν λέοντας ὡς ἄρνας διαφθείρων, 20 πτεροῖς ποσὶ δ' ὑπερνικῶν ἄρματα ταχυδρόμα, τῇ δὲ χειρὶ τι σπήλαιον ἀντήρεισε συμπίπτου. ὁ Σικελὸς Διόδωρος γράφει τὴν ἱστορίαν.

[Tzetz. Hist. 2, 555.]

- 16 Ὅτι τῶν Κιρραίων πολιορκουμένων πολὺν ἤδη χρόνον διὰ τὸ τὸ χρηστήριον ἐπιχειρεῖν συλᾶν, τινὲς 25 μὲν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὰς πατρίδας ἐπανήλθον, οἱ

8 σπανιώτατ' ἂν*] ἂν σπανιώτατον ἂν v. 14 δια-
ραγεῖς Herw. 16 μὲν add. Herw. 20 πτεροῖς] πεζοῖς
Tzetz. hist. 4, 511

δὲ ἐπερωτήσαντες τὴν Πυθίαν ἔλαβον χρησμόν
οὕτως, www.libtool.com.cn

οὐ πρὶν τῆσδε πόληος ἐρείψετε πύργον ἐλόντες,
πρὶν κεν ἐμῷ τεμένει κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης
5 κῦμα ποτικλύξῃ κελαδοῦν ἱερῇσιν ἐπ' ἀκταῖς.

[Exc. Vat. p. 20.]

Ἰστέον ὅτι ὁ μὲν Σόλων ἐγένετο ἐπὶ τῶν χρό- 17
νων τῶν τυράννων ἐν ταῖς Ἀθήναις πρὸ τῶν Περ-
σικῶν χρόνων, ὁ δὲ Δράκων πρὸ αὐτοῦ ἐπὶ καὶ
10 τεσσαράκοντα ἔτεσιν, ὥς φησιν ὁ Διόδωρος. [Ul-
pian. ad Demosthen. Timocr. p. 243, B.]

Ὅτι Περίλαος ὁ ἀνδριαντοποιὸς Φαλάριδι τῷ τυ- 18
ράννῳ κατασκευάσας βοῦς χαλκοῦς πρὸς τιμωρίαν
τῶν ὁμοφύλων αὐτὸς πρῶτος ἐπειράθη τοῦ μεγέ-
15 θους τῆς τιμωρίας· οἱ γὰρ κατὰ τῶν ἄλλων βου-
λευόμενοί τι φαῦλον ὥς ἐπίπαν ταῖς ἰδίαις ἐπιθυ-
μίαις εἰώθασιν ἀλίσκεσθαι. [Exc. Vat. p. 20.]

Ὅς Φάλαρις Περίλαον τὸν χαλκουργὸν ἐκείνον 19
τὸν Ἀττικὸν κατέκασεν ἐν ταύρῳ τῷ χαλκίῳ.
20 οὗτος γὰρ τὸ μηχανήμα τοῦ ταύρου χαλκουργήσας
τοῖς μυζωτῆρσι τοῦ βοῦς ἐτέκτηνεν ἀλίσκους,
ἀνέπνυξε καὶ θύραν δὲ πρὸς τῷ πλευρῷ τοῦ ταύρου·
καὶ δῶρον τῷ Φαλάριδι τοῦτον τὸν ταῦρον ἄγει.
Φάλαρις δὲ τὸν ἄνθρωπον ἐν δώροισι δεξιούται,
25 τὸ δὲ μηχανήμα θεοῖς καθιεροῦν κελύει.
ὥς δ' ἀναπτύξας τὸ πλευρὸν ὁ χαλκουργὸς ἐκείνος
δόλον τὸν κακομήχανον ἐξείπεν ἀπανθρώπως,
Εἴ τινα βούλει, Φάλαρι, κολάζειν τῶν ἀνθρώπων,

3 ἐρείψετε Mai, ἐρίθετε cod.

13 βοῦν χαλκοῦν Mai

ἐνδον τοῦ ταύρου κατειργνὺς πῦρ ὑποστρώων
www.libtool.com.cn κάτω·

δόξει δ' ὁ ταῦρος στεναγμοῖς μυκᾶσθαι τοῖς ἐκείνου,
 σὺ δ' ἡδονὴν τοῖς στεναγμοῖς ἔξεις ἀλλοῖς μυ-
 κτήρων. 5

τοῦτο μαθὼν ὁ Φάλαρις καὶ μυσχαθεὶς ἐκείνου,
 Ἄγε, φησί, Περίλαε, σὺ πρῶτος δεῖξον τοῦτο,
 καὶ τοὺς ἀλλοῦντας μίμῃσαι, τράνωσόν σου τὴν
 τέχνην.

ὥς δὲ παρέδωκε μιμητῆς δῆθεν τῶν ἀλλημάτων, 10
 κλείει τὸν ταῦρον Φάλαρις καὶ πῦρ ἐπισωρεύει.

ὅπως δὲ τὸ χαλκούργημα θανὼν μὴ ἐμμιάνῃ,
 κατὰ πετρῶν ἐκρήμνισεν ἐξάξας ἡμιθνήτα.

γράφει περὶ τοῦ ταύρου δὲ Λουκιανὸς ὁ Σύρος,
 Διόδωρος καὶ Πίνδαρος, σὺν τούτοις τε μυροῖοι. 15
 [Tzet. Hist. 1, 646.]

- 20 Ὅτι Σόλων ὁ νομοθέτης παρελθὼν εἰς τὴν ἐκ-
 κλησίαν παρεκάλει τοὺς Ἀθηναίους καταλύειν τὸν
 τύραννον πρὶν τελέως ἰσχυρὸν γενέσθαι. οὐδενὸς
 δὲ αὐτῷ προσέχοντος ἀναλάβων τὴν πανοπλίαν προ- 20
 ἦλθεν εἰς τὴν ἀγορὰν γεγηρακώς, καὶ τοὺς θεοὺς
 ἐπιμαρτυρόμενος ἔφησε καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ τῇ πα-
 τρίδι κινδυνευούσῃ βεβοηθηκέναι τὸ κατ' αὐτὸν
 μέρος· τῶν δὲ ὄχλων ἀγνοούντων τὴν ἐπιβολὴν
 Πεισιστράτου συνέβη τὸν Σόλωνα τάληθ' ἔλεγοντα 25
 2 παραπέμπεσθαι. λέγεται δὲ Σόλων καὶ προειπεῖν
 τοῖς Ἀθηναίοις τὴν ἐσομένην τυραννίδα δι' ἐλε-
 γειων,

24 ἐπιβουλὴν γ., corr. Wurm.

ἐκ νεφέλης πέλεται χιόνος μένος ἡδὲ χαλάξης,
 βροντὴ δ' ἐκ λαμπρᾶς γίνεται ἀστεροπηῆς.
 ἀνδρῶν δ' ἐκ μεγάλων πόλεις ὄλλνται, εἰς δὲ μο-
 νάρχου.

- 5 δῆμος αἰδρεῖν δουλοσύνην ἔπεσεν.
 λίην δ' ἐξαφθέντ' οὐ βιάδιόν ἐστι κατασχεῖν
 ὕστερον, ἀλλ' ἤδη χρὴ περὶ πάντα νοεῖν.

καὶ μετὰ ταῦτα τυραννοῦντος ἔφη, 3

- εἰ δὲ πεπόνθατε λυγρὰ δι' ὑμετέραν κακότητα,
 10 μὴ θεοῖσιν ταύτην μοῖραν ἐπαμφέρετε·
 αὐτοὶ γὰρ τούτους ἠϋξήσατε δύματα δόντες,
 καὶ διὰ τοῦτο κακὴν ἔσχετε δουλοσύνην.
 ὕμῶν δ' εἰς μὲν ἕκαστος ἀλώπεκος ἔχνεσι βαίνει,
 σύμπασι δ' ὕμῖν κοῦφος ἔνεστι νόος.
 15 εἰς γὰρ γλῶσσαν ὁρᾷτε καὶ εἰς ἔπος αἰόλον ἀνδρός,
 εἰς ἔργον δ' οὐδὲν γινόμενον βλέπετε.

- Ὅτι ὁ Πεισίστρατος παρεκάλει τὸν Σόλωνα τὰς 4
 ἡσυχίας ἔχειν καὶ τῶν τῆς τυραννίδος ἀγαθῶν συν-
 απολαύειν· οὐδενὶ δὲ τρόπῳ δυνάμενος αὐτοῦ με-
 20 ταθεῖναι τὴν προαίρεσιν, ἀλλ' ὁρῶν μᾶλλον αἰεὶ
 ἐξεγειρόμενον καὶ μετὰ ἀνατάσεως ἀπειλοῦντα τι-
 μωρίαν ἐπιθήσειν, ἡρώτησεν αὐτὸν τίνι πεποιθὼς
 ἀντιπράττει ταῖς ἐπιβολαῖς αὐτοῦ. τὸν δὲ φασιν
 εἰπεῖν τῷ γήρῳ. [Exc. Vat. p. 21.] (Cf. frag. 4.)
 25 [Ἡρόδοτος κατὰ Ξέρξην γεγονῶς τοῖς χρόνοις
 φησὶν Ἀσσυρίους ἔτη πεντακόσια πρότερον τῆς

1 χαλάξης] θαλάττης cod. 3 εἰς — δουλοσύνην Diod.
 XIX 1, 4; ἐκ — δουλοσύνης cod. 6 λίης δ' ἐξερατα βιά-
 διον cod., corr. Dind. 7 περὶ add. Dind. 10 μὴ τι θεοῖς
 τούτων μῆνιν Plut. Sol. 31 11 δύματα] ῥύσια Diod. l. 1, 51

Ἀσίας ἄρξαντας ὑπὸ Μήδων καταλυθῆναι. ἔπειτα βασιλέα μὲν μηδὲνα γενέσθαι τὸν ἀμφισβητήσοντα τῶν ὅλων ἐπὶ πολλὰς γενεάς, τὰς δὲ πόλεις καθ' ἑαυτὰς ταττομένας διοικεῖσθαι δημοκρατικῶς· τὸ δὲ τελευταῖον πολλῶν ἐτῶν διελθόντων αἰρεθῆναι 5 βασιλέα παρὰ τοῖς Μήδοις ἄνδρα δικαιουσύνῃ διάφορον, ὄνομα Κναξάρην. τοῦτον δὲ πρῶτον ἐπιχειρῆσαι προσάγεσθαι τοὺς πλησιοχώρους, καὶ τοῖς Μήδοις ἀρχηγὸν γενέσθαι τῆς τῶν ὅλων ἡγεμονίας· ἔπειτα τοὺς ἐκρόνους ἀεὶ προσκατακτωμένους πολ- 10 λὴν τῆς ὁμόρου χώρας αὐξῆσαι τὴν βασιλείαν μέχρι Ἀστυάγους τοῦ καταπολεμηθέντος ὑπὸ Κύρου καὶ Περσῶν· περὶ ὧν νῦν ἡμεῖς τὰ κεφάλαια προειρηκότες τὰ κατὰ μέρος ὕστερον ἀκριβῶς ἀναγράφομεν, ἐπειδὴν ἐπὶ τοὺς οἰκίους χρόνους ἐπιβάλωμεν. κατὰ 15 γὰρ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἐπτακαιδεκάτης Ὀλυμπιάδος ἡρέθη βασιλεὺς ὑπὸ Μήδων Κναξάρης καθ' Ἡρόδοτον. Diod. II 32, 2.]

[Ἀστιβάρα τοῦ βασιλέως τῶν Μήδων ἐν Ἑκβατάνοις γῆρα τελευτήσαντος τὴν ἀρχὴν Ἀσπάνδαν 20 τὸν υἱὸν διαδέξασθαι, τὸν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Ἀστυάγην καλούμενον· τοῦτον δ' ὑπὸ Κύρου τοῦ Πέρσου καταπολεμηθέντος μεταπεσεῖν τὴν βασιλείαν εἰς Πέρσας, περὶ ὧν ἡμεῖς τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς ἰδίοις χρόνοις ἀκριβῶς ἀναγράφομεν. Diod. II 25 34, 6.]

- 21 Κύρος Περσῶν ἐβασίλευσεν ᾧ ἔτει Ὀλυμπιάς ἦρχθη νε', ὥς ἐκ τῶν Βιβλιοθηκῶν Διοδώρου καὶ τῶν Θαλλοῦ καὶ Κάστορος ἱστοριῶν, ἐτι δὲ Πολυβίου καὶ Φλέγοντος ἔστιν εὐρεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐτέρων, οἷς

ἐμέλησεν Ὀλυμπιάδων· ἔπασι γὰρ συνεφώνησεν ὁ
 χρόνος. [Africanus in Euseb. praep. ev. X 10, 4.]

Ὅτι Κῦρος, ὁ Καμβύσου μὲν υἱὸς καὶ Μανδάνης 22
 τῆς Θυγατρὸς Ἀστυάγου τοῦ Μήδων βασιλέως, ἀν-
 5 δρεία καὶ συνέσει καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς ἐπρώτερε
 τῶν καθ' αὐτόν· βασιλικῶς γὰρ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἤγε
 παιδεύων, ζῆλον ἐμποιῶν τῶν κρατίστων. καὶ ἐκ-
 δηλὸς ἦν ἀδρῶν ἀφόμενος πραγμάτων διὰ τὸ τὴν
 ἀρετὴν προφαίνειν ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν.

10 Ὅτι Ἀστυάγης ὁ τῶν Μήδων βασιλεὺς ἡττηθεὶς 23
 καὶ φονγῶν αἰσχυρῶς δι' ὀργῆς εἶχε τοὺς στρατιώτας·
 καὶ τοὺς μὲν ἐφ' ἡγεμονιῶν τεταγμένους ἅπαντας
 ἀπαλλάξας, ἐτέρους αὐτ' ἐκείνων κατέστησε, τοὺς
 δὲ τῆς φονγῆς αἰτίους ἅπαντας ἐπιλέξας ἀπέσφαξε,
 15 νομίζων τῇ τούτων τιμωρίᾳ τοὺς ἄλλους ἀναγκά-
 σειν ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐν τοῖς κινδύνοις γενέσθαι·
 ὥμους γὰρ ἦν καὶ φύσει ἀπηνής. οὐ μὴν τὰ πλήθη
 κατεπλάγη αὐτοῦ τὴν βαρύτητα, ἀλλ' ἕκαστος μισή-
 20 ῶρετο. διὸ καὶ κατὰ λόχους ἐγίνοντο συνδρομαὶ
 καὶ λόγοι ταραχώδεις, παρακαλούντων ἀλλήλους τῶν
 πλείστων πρὸς τὴν κατὰ τούτου τιμωρίαν.

Ὅτι Κῦρος, ὥς φασιν, οὐ μόνον ἦν κατὰ τὸν 24
 πόλεμον ἀνδρεῖος, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ὑποτεταγμέ-
 25 νους εὐγνώμων καὶ φιλάνθρωπος. διόπερ αὐτὸν
 οἱ Πέρσαι προσηγόρευσαν πατέρα. [Exc. de virt. et
 vit. p. 238 V., 553 W.]

Ὅτι Κροῖσος ναυπηγῶν πλοῖα μακρά, φασίν, 25

20 λόχους Valesius, λόγους v.; κατ' ὀλίγους Dind. 22
 τούτου Reiske, τούτων v.

ἔμελλε στρατεύειν ἐπὶ τὰς νήσους. παρεπιδημοῦντα δὲ Βίαντα [παρὰ τὰς νήσους] καὶ θεωροῦντα τὴν ναυπηγίαν, ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐρωτηθῆναι μὴ τι νεώτερον ἀκηκοὼς εἴη παρὰ τοῖς Ἑλλήσι γινόμενον. τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι πάντες οἱ νησιῶται συνάγουσιν ἵππους, διανοούμενοι στρατεύειν ἐπὶ Λυδοῦς, λέγεται τὸν Κροῖσον εἰπεῖν, Εἶθε γάρ τις πείσειε νησιώτας σὺν ἵπποις παρατάξασθαι Λυδοῖς. ὁ δὲ [Πιττακὸς ἦ] Βίας ὑπολαβὼν φησιν, Εἵτα Λυδοὺς μὲν ἡπειρον οἰκοῦντας σπεύδειν ἀποφαίνῃ λαβεῖν 10 ἐπὶ γῆς νησιώτας ἄνδρας, τοὺς δὲ νῆσον οἰκοῦντας οὐκ οἶει θεοῖς εὐξασθαι λαβεῖν ἐν θαλάττῃ Λυδοῦς, ἢν' ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν ἡπειρον τοῖς Ἑλλήσι συμβάντων κακῶν κατὰ πέλαγος ἀμύνωνται τὸν τοὺς συγγενεῖς καταδεδουλωμένον; ὁ δὲ Κροῖσος θαν- 15 υῶσας τὸν λόγον παραχρῆμα μετενόησε καὶ τῆς ναυπηγίας ἀπέστη· τῶν γὰρ Λυδῶν ἱππεύειν εἰδότεων ἐνόμιζε προτερεῖν αὐτοὺς πεζῇ.

- 26 Ὅτι ὁ Κροῖσος μετεπέμπετο ἐκ τῆς Ἑλλάδος τοὺς ἐπὶ σοφίᾳ πρωτεύοντας, ἐπιδεικνύμενος τὸ μέγεθος 20 τῆς εὐδαιμονίας, καὶ τοὺς ἐξυμνοῦντας τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ ἐτίμα μεγάλαις δωρεαῖς. μετεπέμψατο δὲ καὶ Σόλωνα, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ μερίστην δόξαν ἐχόντων, τὴν ἰδίαν εὐδαιμονίαν διὰ τῆς τούτων τῶν ἀνδρῶν μαρτυρίας 25 ἐπισφραγίζεσθαι βουλόμενος. παρεγενήθη δὲ πρὸς

2 παρὰ τὰς νήσους del. Dind., ἢ Πιττακὸν Klüber; f. τὸν Πριγνέα 9 Πιττακὸς ἦ del. Herw.; at cf. Herod. I 27 12 εὐξασθαι Herw. 15 τῶν.. καταδεδουλωμένων v., corr. Dind. 17 τῶν γὰρ — πεζῇ dele aut pone post Λυδοῖς (v. 8) 19 τοὺς ἐκ τῆς Ἑλλάδος v., corr. Dind.

αὐτὸν Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης καὶ Βίας καὶ Σόλων
καὶ Πιττακός, οὓς ἐπὶ τὰς ἐστιάσεις καὶ τὸ συνέ-
δριον εἶχεν ἐν μεγίστῃ τιμῇ, τὸν τε πλοῦτον αὐτοῖς
ἐπιδεικνύμενος καὶ τὸ μέγεθος τῆς τούτου δυνα-
5 στείας. παρὰ δὲ τοῖς πεπαιδευμένοις τῆς βραχυλο- 3
γίας τότε ξηλουμένης, ὁ [δὲ] Κροῖσος ἐπιδειξάμενος
τὴν τῆς βασιλείας εὐδαιμονίαν τοῖς ἀνδράσι καὶ τὸ
πλήθος τῶν κεχειρωμένων ἐθνῶν, ἠρώτησεν Ἀνά-
χαρσιν, ὅντα πρεσβύτερον τῶν σοφιστῶν, τίνα νο-
10 μίζει τῶν ὄντων ἀνδρειότατον. ὁ δὲ τὰ ἀγριώτατα
τῶν ζώων ἔφησε· μόνα γὰρ προθύμως ἀποθνήσκειν
ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας. ὁ δὲ Κροῖσος νομίσας ἡμαρ- 4
τηκέναι αὐτόν, ἐν τῷ δευτέρῳ πρὸς χάριν αὐτῷ ποι-
ήσεσθαι τὴν ἀπόκρισιν ὑπολαβὼν ἠρώτησε, τίνα
15 δικαιοτάτον κρίνει τῶν ὄντων. ὁ δὲ πάλιν ἀπε-
φαίνεται τὰ ἀγριώτατα τῶν θηρίων· μόνα γὰρ κατὰ
φύσιν ζῆν, οὐ κατὰ νόμους· εἶναι γὰρ τὴν μὲν
φύσιν θεοῦ ποιήσιν, τὸν δὲ νόμον ἀνθρώπου θέσειν,
καὶ δικαιοτέρον εἶναι χρῆσθαι τοῖς τοῦ θεοῦ ἢ τοῖς
20 τῶν ἀνθρώπων εὐρήμασιν. ὁ δὲ διασῦραι βουλό- 5
μενος Ἀνάχαρσιν ἠρώτησεν εἰ καὶ σοφώτατα τὰ
θηρία. ὁ δὲ συγκαταθέμενος ἐδίδασκεν, ὅτι τὴν τῆς
φύσεως ἀλήθειαν τῆς τοῦ νόμου θέσεως προτιμᾶν
ιδιότατον ὑπάρχειν σοφίας. ὁ δὲ τούτου κατεγέλα-
25 σεν ὥς ἐκ τῆς Σκυθίας καὶ θηριώδους διαγωγῆς
πεποιημένον τὰς ἀποκρίσεις.

2 καὶ τὸ*] κατὰ cod.; καλῶν add. Wurm 3 εἶχεν]
ἦγεν Herw. 4 τούτου (pro ἑαυτοῦ) del. Herw., τῶν Ἀνδῶν
Wurm 6 δὲ del. Dind. 9 τὸν πρεσβύτερον Herw. 13
ποιήσασθαι cod., corr. Mai 15 δικαιοτέρον cod. 23
θέσεως Dind., φύσεως cod.

ἔμελλε στρατεύειν ἐπὶ τὰς νήσους. παρεπιδημοῦντα δὲ Βίαντα [παρὰ τὰς νήσους] καὶ θεωροῦντα τὴν ναυπηγίαν, ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐρωτηθῆναι μὴ τι νεώτερον ἀκηκοὺς εἴη παρὰ τοῖς Ἑλλήσι γινόμενον. τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι πάντες οἱ νησιῶται συνάγουσιν ἵππους, διανοούμενοι στρατεύειν ἐπὶ Λυδοῦς, λέγεται τὸν Κροῖσον εἰπεῖν, Εἴθε γάρ τις πείσειε νη-
 2 σιώτας σὺν ἵπποις παρατάξασθαι Λυδοῖς. ὁ δὲ [Πιττακὸς ἦ] Βίας ὑπολαβὼν φησιν, Εἴτα Λυδοὺς μὲν ἡπειρον οἰκοῦντας σπεύδειν ἀποφαίνῃ λαβεῖν 10 ἐπὶ γῆς νησιώτας ἄνδρας, τοὺς δὲ νῆσον οἰκοῦντας οὐκ οἶει θεοῖς εὐξασθαι λαβεῖν ἐν θαλάττῃ Λυδοῦς, ἢν' ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν ἡπειρον τοῖς Ἑλλήσι συμβάντων κακῶν κατὰ πέλαγος ἀμύνωνται τὸν τοὺς συγγενεῖς καταδεδουλωμένον; ὁ δὲ Κροῖσος θαν- 15 υῶσας τὸν λόγον παραχρῆμα μετενόησε καὶ τῆς ναυπηγίας ἀπέστη· τῶν γὰρ Λυδῶν ἱππεύειν εἰδόντων ἐνόμιζε προτερεῖν αὐτοὺς πεζῇ.

- 26 Ὅτι ὁ Κροῖσος μετεπέμπετο ἐκ τῆς Ἑλλάδος τοὺς ἐπὶ σοφίᾳ πρωτεύοντας, ἐπιδεικνύμενος τὸ μέγεθος 20 τῆς εὐδαιμονίας, καὶ τοὺς ἐξυμνοῦντας τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ ἐτίμα μεγάλας δωρεαῖς. μετεπέμψατο δὲ καὶ Σόλωνα, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ μερίστην δόξαν ἔχόντων, τὴν ἰδίαν εὐ-
 2 δαιμονίαν διὰ τῆς τούτων τῶν ἀνδρῶν μαρτυρίας 25 ἐπισφραγίζεσθαι βουλόμενος. παρεγενήθη δὲ πρὸς

2 παρὰ τὰς νήσους del. Dind., ἢ Πιττακὸν Klüber; f. τὸν Πριηνέα 9 Πιττακὸς ἦ del. Herw.; at cf. Herod. I 27 12 εὐξασθαι Herw. 15 τῶν..καταδεδουλωμένων v., corr. Dind. 17 τῶν γὰρ — πεζῇ dele aut pone post Λυδοῖς (v. 8) 19 τοὺς ἐκ τῆς Ἑλλάδος v., corr. Dind.

αὐτὸν Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης καὶ Βίας καὶ Σόλων
καὶ Πιττακος, οὓς ἐπὶ τὰς ἐστιάσεις καὶ τὸ συνέ-
δριον εἶχεν ἐν μεγίστῃ τιμῇ, τὸν τε πλοῦτον αὐτοῖς
ἐπιδεικνύμενος καὶ τὸ μέγεθος τῆς τούτου δυνα-
⁵ στείας. παρὰ δὲ τοῖς πεπαιδευμένοις τῆς βραχυλο-
γίας τότε ζηλουμένης, ὁ [δὲ] Κροῖστος ἐπιδειξάμενος
τὴν τῆς βασιλείας εὐδαιμονίαν τοῖς ἀνδράσι καὶ τὸ
πλήθος τῶν κεχειρωμένων ἔθνων, ἠρώτησεν Ἀνά-
χαρσιν, ὅντα πρεσβύτερον τῶν σοφιστῶν, τίνα νο-
¹⁰ μίζει τῶν ὄντων ἀνδρειότατον. ὁ δὲ τὰ ἀγριώτατα
τῶν ζώων ἔφησε· μόνα γὰρ προθύμως ἀποθνήσκειν
ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας. ὁ δὲ Κροῖστος νομίσας ἡμαρ-
⁴ τηκέναι αὐτόν, ἐν τῷ δευτέρῳ πρὸς χάριν αὐτῷ ποι-
ήσεσθαι τὴν ἀπόκρισιν ὑπολαβὼν ἠρώτησε, τίνα
¹⁵ δικαιοτάτον κρίνει τῶν ὄντων. ὁ δὲ πάλιν ἀπε-
φαίνεται τὰ ἀγριώτατα τῶν θηρίων· μόνα γὰρ κατὰ
φύσιν ζῆν, οὐ κατὰ νόμους· εἶναι γὰρ τὴν μὲν
φύσιν θεοῦ ποιήσιν, τὸν δὲ νόμον ἀνθρώπου θέσιν,
καὶ δικαιότερον εἶναι χρῆσθαι τοῖς τοῦ θεοῦ ἢ τοῖς
²⁰ τῶν ἀνθρώπων εὐρημασιν. ὁ δὲ διασῦραι βονλό-
μενος Ἀνάχαρσιν ἠρώτησεν εἰ καὶ σοφώτατα τὰ
θηρία. ὁ δὲ συγκатаθέμενος ἐδίδασκεν, ὅτι τὴν τῆς
φύσεως ἀλήθειαν τῆς τοῦ νόμου θέσεως προτιμᾶν
ιδιώτατον ὑπάρχειν σοφίας. ὁ δὲ τούτου κατεγέλα-
²⁵ σεν ὥς ἐκ τῆς Σκυθίας καὶ θηριώδους διαγωγῆς
πεποιημένον τὰς ἀποκρίσεις.

2 καὶ τὸ*] κατὰ cod.; καλῶν add. Wurm 3 εἶχεν]
ἦγεν Herw. 4 τούτου (pro εαυτοῦ) del. Herw., τῶν Ἀνδῶν
Wurm 6 δὲ del. Dind. 9 τὸν πρεσβύτερον Herw. 13
ποιήσασθαι cod., corr. Mai 15 δικαιότερον cod. 23
θέσεως Dind., φύσεως cod.

ἔμελλε στρατεύειν ἐπὶ τὰς νήσους. παρῆλθοντα
 δὲ Βίαντα [παρὰ τὰς νήσους] καὶ θεωροῦντα τὴν
 ναυπηγίαν, ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐρωτηθῆναι μή τι
 νεώτερον ἀκηκοῶς εἴη παρὰ τοῖς Ἕλλησι γινόμενον.
 τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι πάντες οἱ νησιῶται συνάγουσιν ἵπ-
 2 ἵππους, διανοούμενοι στρατεύειν ἐπὶ Λυδοῦς, λέγε-
 ται τὸν Κροῖσον εἰπεῖν, Εἴθε γὰρ τις πείσειε νη-
 2 σιώτας σὺν ἵπποις παρατάξασθαι Λυδοῖς. ὁ δὲ
 [Πιττακὸς ἦ] Βίας ὑπολαβὼν φησιν, Εἴτα Λυδοῦς
 μὲν ἡπειρον οἰκοῦντας σπεύδειν ἀποφαίνῃ λαβεῖν 10
 ἐπὶ γῆς νησιώτας ἄνδρας, τοὺς δὲ νῆσον οἰκοῦντας
 οὐκ οἶει θεοῖς εὐξασθαι λαβεῖν ἐν θαλάττῃ Λυδοῦς,
 ἢν' ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν ἡπειρον τοῖς Ἕλλησι συμ-
 βάντων κακῶν κατὰ πέλαγος ἀμύνωνται τὸν τοῦς
 συγγενεῖς καταδεδουλωμένον; ὁ δὲ Κροῖσος θαν- 15
 υῶσας τὸν λόγον παραχρῆμα μετενόησε καὶ τῆς
 ναυπηγίας ἀπέστη· τῶν γὰρ Λυδῶν ἱππεύειν εἰδό-
 των ἐνόμιζε προτερεῖν αὐτοὺς πεζῇ.

- 26 Ὅτι ὁ Κροῖσος μετεπέμπετο ἐκ τῆς Ἑλλάδος τοὺς
 ἐπὶ σοφίᾳ πρωτεύοντας, ἐπιδεικνύμενος τὸ μέγεθος 20
 τῆς εὐδαιμονίας, καὶ τοὺς ἐξυμνοῦντας τὴν εὐτυ-
 χίαν αὐτοῦ ἐτίμα μεγάλαις δωρεαῖς. μετεπέμψατο
 δὲ καὶ Σόλωνα, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπὶ
 φιλοσοφίᾳ μεγίστην δόξαν ἐχόντων, τὴν ἰδίαν εὐ-
 δαιμονίαν διὰ τῆς τούτων τῶν ἀνδρῶν μαρτυρίας 25
 2 ἐπισφραγίζεσθαι βουλόμενος. παρεγενήθη δὲ πρὸς

2 παρὰ τὰς νήσους del. Dind., ἢ Πιττακὸν Klüber; f.
 τὸν Πριηνέα 9 Πιττακὸς ἦ del. Herw.; at cf. Herod. I 27
 12 εὐξασθαι Herw. 15 τῶν.. καταδεδουλωμένων v., corr.
 Dind. 17 τῶν γὰρ — πεζῇ dele aut pone post Λυδοῖς
 (v. 8) 19 τοὺς ἐκ τῆς Ἑλλάδος v., corr. Dind.

αὐτὸν Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης καὶ Βίας καὶ Σόλων
καὶ Πιττακός, οὓς ἐπὶ τὰς ἐστιάσεις καὶ τὸ συνέ-
δριον εἶχεν ἐν μεγίστῃ τιμῇ, τὸν τε πλοῦτον αὐτοῖς
ἐπιδεικνύμενος καὶ τὸ μέγεθος τῆς τούτου δυνα-
⁵ στείας. παρὰ δὲ τοῖς πεπαιδευμένοις τῆς βραχυλο- 3
γίας τότε ζηλουμένης, ὁ [δὲ] Κροῖστος ἐπιδειξάμενος
τὴν τῆς βασιλείας εὐδαιμονίαν τοῖς ἀνδράσι καὶ τὸ
πλῆθος τῶν κεχειρωμένων ἐθνῶν, ἠρώτησεν Ἀνά-
χαρσιν, ὅντα πρεσβύτερον τῶν σοφιστῶν, τίνα νο-
¹⁰ μίζει τῶν ὄντων ἀνδρείοτατον. ὁ δὲ τὰ ἀγριώτατα 4
τῶν ζώων ἔφησε· μόνον γὰρ προθύμως ἀποθνήσκειν
ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας. ὁ δὲ Κροῖστος νομίσας ἡμαρ-
τηκέναι αὐτόν, ἐν τῷ δευτέρῳ πρὸς χάριν αὐτῷ ποι-
ήσεσθαι τὴν ἀποκρισιν ὑπολαβὼν ἠρώτησε, τίνα
¹⁵ δικαιοτάτον κρίνει τῶν ὄντων. ὁ δὲ πάλιν ἀπε-
φαίνετο τὰ ἀγριώτατα τῶν θηρίων· μόνον γὰρ κατὰ
φύσιν ζῆν, οὐ κατὰ νόμους· εἶναι γὰρ τὴν μὲν
φύσιν θεοῦ ποιήσιν, τὸν δὲ νόμον ἀνθρώπου θέσιν,
καὶ δικαιότερον εἶναι χρῆσθαι τοῖς τοῦ θεοῦ ἢ τοῖς
²⁰ τῶν ἀνθρώπων εὐρήμασιν. ὁ δὲ διασῦραι βουλό- 5
μενος Ἀνάχαρσιν ἠρώτησεν εἰ καὶ σοφώτατα τὰ
θηρία. ὁ δὲ συγκатаθέμενος ἐδίδασκεν, ὅτι τὴν τῆς
φύσεως ἀλήθειαν τῆς τοῦ νόμου θέσεως προτιμᾷν
ιδιαιτάτον ὑπάρχειν σοφίας. ὁ δὲ τούτου κατεγέλα-
²⁵ σεν ὥς ἐκ τῆς Σκυθίας καὶ θηριώδους διαγωγῆς 6
πεποιημένου τὰς ἀποκρίσεις.

2 καὶ τὸ*] κατὰ cod.; καλῶν add. Wurm 3 εἶχεν]
ἦγεν Herw. 4 τούτου (pro ἑαυτοῦ) del. Herw., τῶν Ἀνδῶν
Wurm 6 δὲ del. Dind. 9 τὸν πρεσβύτερον Herw. 13
ποιήσασθαι cod., corr. Mai 15 δικαιότερον cod. 23
θέσεως Dind., φύσεως cod.

- 27 Ἡρώτησε δὲ τὸν Σόλωνα τίνα τῶν ὄντων εὐ-
 δαιμονέστατον ἑώρακεν, ὥς τοῦτό γε πάντως ἀπο-
 δοθησόμενον ἑαυτῷ. τοῦ δὲ εἰπόντος ὥς οὐδένα
 δικαίως ἂν εἰπεῖν ἔχοι διὰ τὸ μηδενὸς τῶν ὄντων
 ἑωρακέναι τὸ τέλος τοῦ βίου, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ἂν⁵
 προσηκόντως μακάριος νομίζοιτο· πολλάκις γὰρ οἱ
 τὸν ἔμπροσθεν πάντα βίον εὐδαίμονες δόξαντες εἶ-
 ναι πρὸς αὐτῇ τῇ τοῦ βίου καταστροφῇ μεγίσταις
 2 περιέπεσον συμφοραῖς. ὁ δὲ βασιλεύς, Οὐδὲ πλου-
 σιώτατον ἄρα με κρίνεις; ἔφη. καὶ ὁ Σόλων τὴν¹⁰
 αὐτὴν ἀπόκρισιν ποιησάμενος ἐδίδασκεν ὥς οὐ τοὺς
 πλείστα κεκτημένους, ἀλλὰ τοὺς πλείστου ἀξίαν τὴν
 φρόνησιν ἡγουμένους νομιστέον πλουσιωτάτους· ἡ
 δὲ φρόνησις οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀντίρροπος οὐσα
 μόνους ποιεῖ τοὺς αὐτὴν περὶ πολλοῦ ποιουμένους¹⁵
 3 μέγιστον καὶ βεβαιότατον ἔχειν πλοῦτον. Ἡρώτησε
 καὶ τὸν Βίαντα, πότερον ὀρθῶς ἐποιήσατο τὴν ἀπό-
 κρισιν ὁ Σόλων ἢ διήμαρτεν. ὁ δὲ ὑπειπών, Ὀρ-
 θῶς, ἔφη· τὰ γὰρ ἐν σοὶ βούλεται θεωρήσας ἀγαθὰ
 διαγνῶναι, νυνὶ δὲ τὰ παρὰ σοὶ μόνον ἑώρακεν·²⁰
 εἶναι δὲ δι' ἐκεῖνα μᾶλλον ἢ ταῦτα τοὺς ἀνθρώπους
 εὐδαίμονας. ὁ δὲ βασιλεύς, Ἀλλ' εἰ τὸν τῶν χρη-
 μάτων, ἔφησε, πλοῦτον μὴ προτιμᾷς, τό γε πλῆθος
 τῶν φίλων ὀρεῖς τοσοῦτον ὑπάρχον ὅσον οὐδενὶ τῶν
 ἄλλων. ὁ δὲ καὶ τοῦτον ἀπεφώνησε τὸν ἀριθμὸν ἄδελον²⁵
 4 εἶναι διὰ τὴν εὐτυχίαν. πρὸς δὲ Πιττακὸν εἰπεῖν φασί,
 Ποίαν ἑώρακας ἀρχὴν κρατίστην; τὸν δὲ ἀποκριθῆναι,
 Τὴν τοῦ ποικίλου ξύλου, διασημαίνοντα τοὺς νόμους.

² τοῦτο cod.   ²⁰ σοὶ Dind., σοῦ v.   ²² εἰ τὸν Mai,
 ἥττον cod.

Ὅτι Αἰσωπος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους συν-28
 ἤκμαζε τοῖς ἐπτα σοφοῖς καὶ εἶπεν ὡς οὐκ οἶδασιν
 οὗτοι ὀμιλεῖν δυνάστη· καὶ γὰρ ὡς ἤκιστα δεῖν ἢ
 ὡς ἡδιστα συμβιοῦν τοῖς τοιούτοις. [Exc. Vat.
 5 p. 22—24.]

Ὅτι Ἀδραστός τις Φρὺξ τὸν τοῦ βασιλέως Κροίσου 29
 τοῦ Λυδοῦ υἱὸν Ἄτυν καλούμενον πρὸς κνηνρίαν
 ἀκουσίως, ἐξακουτίσας κατὰ σὺός, πλήξας ἀπέ-
 κτεινε. καὶ ὁ μὲν καὶ ἀκουσίως ἀνηρηκὼς οὐκ ἔφη-
 10 σεν ἑαυτὸν ἔτι ζῆν ἄξιον εἶναι· διὸ καὶ παρεκάλει
 τὸν βασιλέα μὴ φείσασθαι, τὴν ταχίστην δὲ ἐπικα-
 τασφάξαι τῷ τοῦ τετελευτηκότος τάφῳ. ὁ δὲ Κροῖ- 2
 σος τὴν μὲν ἀρχὴν ὡς ἂν ἐπὶ φόνῳ τέκνου δι'
 ὀργῆς εἶχε τὸν Ἀδραστον, ἀπειλῶν ζῶντα κατακαύ-
 15 σειν· ἐπεὶ δὲ αὐτὸν ἑώρα προθυμούμενον καὶ εἰς
 τὴν τοῦ τετελευτηκότος τιμὴν τὸ ζῆν ἐπιιδόντα,
 τὸ τηνικαῦτα λήξας τῆς ὀργῆς ἀπέλυσε τῆς τιμωρίας
 τὸν ἀνελόντα, τὴν ἰδίαν τύχην, ἀλλ' οὐ τὴν ἐκεί-
 νου προαίρεσιν αἰτιώμενος. ὁ δὲ Ἀδραστος οὐδὲν
 20 ἦττον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτνος τάφον πορευθεὶς
 ἑαυτὸν κατέσφαξεν. [Exc. de virt. et vit. p. 238 V.,
 553 W.]

Ὅτι ὁ Φάλαρις ἰδὼν περιστερῶν πλῆθος ὑφ' 30
 ἑνὸς ἱέρακος διωκόμενον ἔφη, Ὁρᾶτε, ὦ ἄνδρες,
 25 τοσοῦτο πλῆθος ὑφ' ἑνὸς διωκόμενον διὰ δειλίαν;
 ἐπεῖτοι γε εἰ τολμήσειαν ἐπιστρέψαι, φραδίως τοῦ
 διώκοντος ἂν περιγένοιντο. (αὐτὸς δὲ πεπλασμένως

1 κατὰ... χρόνους aut συν del. Herw. 7 Ἄτυν καλού-
 μενον post verbum σὺός cod. 11 ἐπικατασφάξειν cod.
 Peiresc., ἐπικατασφάττειν v. (cf. Herod. I 45) 27 αὐτὸς

ἔλεγεν· τὴν μὲν γὰρ νίκην ἀρετῇ καὶ οὐ πολυπληθιά χειρῶν περιγίνεσθαι). καὶ ἐκ τούτου τοῦ λόγου ἀπέβαλε τὴν δυναστείαν, ὥς γέγραπται ἐν τῷ περὶ διαδοχῆς βασιλέων.

- 31 Ὅτι Κροῖσος ἐπὶ Κῦρον τὸν Πέρσῃν ἐκστρατεύων ἐπύθετο τοῦ μαντείου. ὁ δὲ χρησμός,

Κροῖσος Ἄλυν διαβάς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.

ὁ δὲ τὸ ἀμφίβολον τοῦ χρησμοῦ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν ἐκδεξάμενος ἐδυστύχησεν.

- 2 Ὅτι πάλιν ἐπηρώτησεν, εἰ πολὺν χρόνον ἔξει τὴν 10
δυναστείαν. εἶπε δὲ τὰ ἔπη ταῦτα,

ἀλλ' ὅταν ἡμίονος βασιλεὺς Μήδοισι γένηται,
καὶ τότε, Λυδὲ ποδαβρέ, πολυψήφida παρ' Ἑρμοῦ
φεύγειν μηδὲ μένειν μηδ' αἰδεῖσθαι κακὸς εἶναι.

Ὅτι ἡμίονον τὸν Κῦρον ἔφη διὰ τὸ τὴν μη- 15
τέρα αὐτοῦ Μηδικὴν εἶναι, τὸν δὲ πατέρα [αὐτοῦ]
Πέρσῃν.

- 3 Ὅτι Κῦρος ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς παραγεν-
θεὶς μετὰ πάσης δυνάμεως εἰς τὰ τῆς Καππαδοκίας
στενά, ἀπέστειλε κήρυκας πρὸς τὸν Κροῖσον τὴν τε 20
δυναστείαν αὐτοῦ κατασκηπομένους καὶ δηλώσαντας
ὅτι Κῦρος αὐτὸν ἀφίησι τῶν πρότερον ἀμαρτημά-
των καὶ Λυδίας καθίστησι σατράπην, ἂν ἐπὶ θύ-
ρας γενόμενος ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ὁμολογῇ δοῦλος
εἶναι. πρὸς οὓς ὁ Κροῖσος ἀπεκρίθη, διότι προση- 25
κόντως ἂν Κῦρος καὶ Πέρσαι Κροίσῳ δουλεύειν

δὲ — περιγίνεσθαι in codice post verba τοῖς τοιοῦτοις
(frag. 28, p. 187, 4) posita sunt, quem errorem em. Herw.

3 ἀπεβάλετο cod., corr. Dind. 16 αὐτοῦ del. Herw.

ὑπομένοιεν· ἐκείνους μὲν γὰρ τὸν ἔμπροσθεν χρό-
νον διατετελεσμένοι Μήθοις δουλεύοντας, αὐτὸν δὲ
οὐδέποτε πεποιημένοι τὸ προστατιζόμενον ὑφ' ἑτέρου.
[Exc. Vat. p. 25.]

5 Ὅτι Κροῖσος ὁ τῶν Λυδῶν βασιλεὺς προσποιή-32
σάμενος εἰς Δελφοὺς πέμπειν, ἐπεμπεν εἰς Πελο-
πόννησον Εὐρύβατον τὸν Ἐφέσιον, δοὺς αὐτῷ χρυ-
σίον, ὅπως ὥς πλείστους ξενολογήσῃ τῶν Ἑλλήνων.
ὁ δὲ πεμφθεὶς πρὸς Κῦρον τὸν Πέρσῃν ἀποχωρή-
10 σας τὰ κατὰ μέρος ἐδήλωσε. διὸ καὶ παρὰ τοῖς
Ἑλλήσιν ἐπισήμου γενομένης τῆς περὶ τὸν Εὐρύ-
βατον πονηρίας, μέχρι τοῦ νῦν, ὅταν τις οὐκιδίσει
τινὶ βούλῃται μοχθηρίαν, Εὐρύβατον ἀποκαλεῖ. [Exc.
de virt. et vit. p. 241 V., 553 W.]

15 Ὅτι οἱ πονηροὶ κἂν αὐτίκα παρὰ τῶν ἀδικηθέν-33
των τὴν τιμωρίαν ἐκκλίνωσιν, ἥ γε βλασφημία δι'
αἰῶνος τηρουμένη καὶ τελεντήσαντας αὐτοὺς κατὰ
τὸ δυνατόν μετέρχεται.

Ὅτι φασὶ τὸν Κροῖσον πρὸ τοῦ πρὸς Κῦρον πο- 2
20 λέμον πέμψαι θεωροὺς εἰς Δελφοὺς ἐπερωτήσοντας,
πῶς ἂν ὁ νῦν αὐτοῦ δύναιτο φωνὴν προέσθαι. τὴν
δὲ Πυθίαν εἰπεῖν,

Λυδὲ γένος, πολλῶν βασιλεῦ, μέγα νήπιε Κροῖσε,
μὴ βούλου πολύευκτον ἰὰν κατὰ δάματ' ἀκούειν
25 παιδὸς φθεγγομένου· τὸ δέ σοι πολὺ λῶιον ἄμφις
ἔμμεναι· αὐδήσει γὰρ ἐν ἡματι πρῶτον ἀνὸ λβφ.

Ὅτι δεῖ τὴν εὐτυχίαν μετρίως φέρειν καὶ μὴ πε- 3
ποιθεῖναι ταῖς ἀνθρωπίναις εὐπραξίαις ἐν μικρᾷ
20 ροπῇ μεγάλας μεταβολὰς λαμβανούσαις.

4 Ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι αἰχμάλωτον Κροῖσον καὶ
 τὴν πυρρὰν σβεσθῆναι, ἰδὼν τὴν πόλιν διαρπαξο-
 μένην καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις πολὺν ἄργυρόν τε καὶ
 χρυσὸν διαφοροῦμενον, ἐπηρώτησε τὸν Κῦρον, τί
 ποιοῦσιν οἱ στρατιῶται. τοῦ δὲ μετὰ γέλωτος ἀπο- 5
 κριθέντος [ὥς] Τὰ σὰ χρήματα διαρπάζουσι, Μὰ
 Δία μὲν οὖν, εἶπεν, ἀλλὰ τὰ σά· Κροῖσον γὰρ ἴδιον
 οὐκέτι οὐδὲν ὑπάρχει. ὁ δὲ Κῦρος θαυμάσας τὸν
 λόγον εὐθὺς μετενόησε καὶ τοὺς στρατιώτας ἀνείρ-
 ξας τῆς διαρπαγῆς εἰς τὸ βασιλικὸν ἀνέλαβε τὰς 10
 τῶν Σαρδιανῶν κτήσεις. [Exc. Vat. p. 26.]

34 Ὅτι Κῦρος εὐσεβῇ νομίσας εἶναι τὸν Κροῖσον
 διὰ τὸ καταρραγῆναι ὄμβρον καὶ σβέσαι τὴν φλόγα,
 καὶ διὰ μνήμης ἔχων τὴν Σόλωνος ἀπόκρισιν, μεθ'
 ἑαυτοῦ περιήγετο τὸν Κροῖσον ἐντίμως. μετέδωκε δὲ 15
 αὐτῷ καὶ τοῦ συνεδρίου, διαλαμβάνων ὑπάρχειν
 συνετόν, ὥς ἂν πολλοῖς καὶ πεπαιδευμένοις καὶ
 σοφοῖς ἀνδράσι συμβεβιωκότα. [Exc. de virt. et vit.
 p. 241 V., 553 W.] (Cf. frag. 2, 4.)

35 Ὅτι Ἀρπαγὸς κατασταθεὶς ὑπὸ Κύρου τοῦ Πέρ- 20
 σου ἐπὶ τῆς θαλάττης στρατηγός, καὶ τῶν κατὰ τὴν
 Ἀσίαν Ἑλλήνων πρὸς Κῦρον διαπρεσβενομένων συν-
 θέσθαι φιλίαν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὅτι παραπλήσιόν
 2 τι ποιοῦσι τῶν πρότερον ἑαυτῷ συμβάντων. καὶ
 γὰρ ποτε γῆμαι βουλόμενον αἰτεῖσθαι παρὰ τοῦ 25
 πατρὸς τὴν κόρην· τὸν δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἄξιον
 κρίναντα τοῦ γάμου δυνατωτέρῳ κατεγγυῆσαι, μετὰ

4 ἐπηρωτῆσαι v., corr. Dind. 6 ὥς del. Wurm 7
 εἶπεν Wurm, εἰπεῖν v. Κροίσω Herw. 15 περιῆγε v., corr.
 Herw. 23 εἶπε Wurm, εἰπεῖν v. 27 τοῦ] αὐτόν τοῦ Herw.

δὲ ταῦθ' ὀρῶντα αὐτὸν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τιμώμε-
 νον διδόναι τὴν θυγατέρα· αὐτὸν δὲ ἀποκριθῆναι,
 διότι γυναῖκα μὲν οὐκέτι ἂν ἔχοι αὐτήν, παλλακίδα
 δὲ συγχωρήσαι λαβεῖν. διὰ δὲ τῶν τοιούτων λό- 3
 5 γων ἐδήλου τοῖς Ἑλλήσιν, ὅτι Κύρου πρότερον ἀξι-
 οῦντος γενέσθαι Περσῶν φίλους οὐκ ἐβουλήθησαν,
 νῦν δὲ ἐκ μεταβολῆς ἐκείνων σπενδόντων συνάφαι
 φιλίαν ὥς μὲν πρὸς συμμάχους οὐ ποιήσεται τὰς
 ὁμολογίας, ὥς δὲ δούλους εἰς τὴν τῶν Περσῶν πί-
 10 στιν ἑαυτοὺς παραδιδόντας προσδέξεται.

Ὅτι Λακεδαιμόνιοι πυνθανόμενοι τοὺς κατὰ τὴν 36
 Ἀσίαν Ἑλλήνας κινδυνεύειν, ἔπεμψαν πρὸς Κύρον,
 ὅτι Λακεδαιμόνιοι συγγενεῖς ὄντες τῶν κατὰ τὴν
 Ἀσίαν Ἑλλήνων ἀπαγορεύουσιν αὐτῷ καταδουλοῦ-
 15 σθαι τὰς Ἑλληνίδας πόλεις. ὁ δὲ θαυμάσας τὸν
 λόγον ἔφη γνώσεσθαι τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, ὅταν ἕνα
 τῶν ἑαυτοῦ δούλων πέμψῃ καταστρεφόμενον τὴν
 Ἑλλάδα.

Ὅτι Λακεδαιμόνιοι τὴν Ἀρκαδίαν μέλλοντες κα- 2
 20 ταστρέφειν ἔλαβον χρησμόν,

Ἀρκαδίαν μ' αἰτεῖς; μέγα μ' αἰτεῖς· οὐ τοι δώσω.
 πολλοὶ ἐν Ἀρκαδίᾳ βαλανεφάγοι ἄνδρες ἔασιν,
 οἳ σ' ἀποκωλύσουσιν· ἐγὼ δέ τοι οὔτι μεγαλῶ.
 δώσω σοι Τεγέαν ποσσίκροτον ὀρχήσασθαι
 25 καὶ καλὸν πεδίον σχοίνῳ διαμετρήσασθαι.

Ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔπεμψαν εἰς Δελφοὺς περὶ 3
 τῶν ὁστέων Ὁρέστου τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἐν ποίῳ τινὶ
 τόπῳ κεῖνται. καὶ ἔχρησεν οὕτως,

3 ἂν ἔχοι Dind, ἀνέσχοι v.

ἔστι τις Ἀρκαδίας Τεγέη λευρῷ ἐνὶ χώρῳ,
 ἐνθ' ἀνέμοι πνέουσιν δὴ κραιπερῆς ὑπ' ἀνάγκης
 καὶ τύπος ἀντίτυπος καὶ πῆμ' ἐπὶ πῆματι κεῖται.
 ἐνθ' Ἀγαμεμνονίδην κατέχει φρεσίζοος αἶα·

τὸν σὺ κομισσάμενος Τεγέης ἐπιτάφροδος ἔσση. 5

ἦν δὲ χαλκείον, καὶ δηλοῖ τὰς φύσας, τύπον δὲ
 τὸν ἄκμονά φησι καὶ τὰς σφύρας, πῆμα δὲ ἐπὶ
 πῆματι τὸν σίδηρον ἐπὶ σιδήρῳ· πῆμα γὰρ εἰρη-
 ται διὰ τὸ ἐπὶ κακῷ τῶν ἀνθρώπων εὐφρῆσθαι.

4 Κρεῖττον γὰρ εἶναι τελευτᾶν ἢ ζῶντας ἑαυτοὺς 10
 μετὰ τῶν συγγενῶν ἐφορᾶν ἄξια θανάτου πρᾶτ-
 τοντας.

37 Ὅτι κληρονομήσας ποτὲ τῆς θυγατρὸς Πεισι-
 στράτου, καὶ δοκούσης τῷ κάλλει διαφέρειν, προσ-
 ελθὼν τις τῶν νεανίσκων καταπεφρονηκῶς ἐφίλησε 15
 τὴν παρθένον. ἀκούσαντες δὲ οἱ τῆς κόρης ἀδελ-
 φοὶ βαρέως ἠνεγκαν τὴν ὕβριν, καὶ τὸν νεανίσκον
 ἀγαγόντες πρὸς τὸν πατέρα δίκην ἡξίου διδόναι·
 ὁ δὲ Πεισίστρατος γελάσας, Καὶ τί τοὺς μισοῦντας
 ἡμᾶς, ἔφη, ποιήσωμεν, ἐὰν τοὺς φιλοῦντας τιμω- 20
 ραίαις περιβάλωμεν;

2 Ὅτι ὁ αὐτὸς διαπορευόμενός ποτε διὰ τῆς χώ-
 ρας κατενόησεν ἄνθρωπον κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν ἐργα-
 ζόμενον ἐν χωρίοις λεπτοῖς κατ' ὑπερβολὴν καὶ
 τραχέσι. θαυμάσας δὲ τὴν φιλεργίαν ἔπεμψε τοὺς 25
 ἐρωτῆσοντας, τί λαμβάνοι τοιαύτην χώραν ἐργαζό-
 3 μενος. ὦν ποιησάντων τὸ προσταχθέν, ὁ ἐργάτης
 ἔφησε λαμβάνειν ἐκ τοῦ χωρίου κακὰς ὁδύνας, ἀλλ'

8 πῆματι Herw., πῆματος v. 22 ὁ add. Dind. 28 κακὰς

οὐδὲν αὐτῷ μέλειν· τούτων γὰρ τὸ μέρος Πεισι-
 στρατῶ διδόναι. ὁ δὲ δυνάστης ἀκούσας τὸν λόγον
 καὶ γελάσας ἐποίησε τὸ χωρίον ἀτελές, καὶ ἐντεϋ-
 θεν ἡ παροιμία, Καὶ σφάκελοι ποιοῦσιν ἀτέλειαν.

5 [Exc. Vat. p. 27—29.]

ὀδύνας] ὀδύνας καὶ σφακέλους Suidas (s. v. σφάκελοι), σφα-
 κέλους καὶ ὀδύνας Wurm

1 τὸ] I i. e. δέκατον add. Nauck.

FRAGMENTA LIBRI X.

Ὅτι Σερούιος Τύλλιος Ταρκυνίου ἐπιθεμένον
παραγεννηθεὶς εἰς τὸ βουλευτήριον, καὶ θεασάμενος
τὴν καθ' ἑαυτοῦ παρασκευήν, τοσοῦτον μόνον εἶπε,
Τίς ἢ τόλμα, Ταρκύνιε; ὁ δὲ ὑπολαβών, Ἡ μὲν οὖν
σή, φησί, τίς, ὃς δουλῆκδουλος ὢν Ῥωμαίων βασι- 5
λεύειν ἐτόλμησας καὶ τῆς τοῦ πατρὸς ἡγεμονίας ἡμῖν
προσηκούσης παρὰ νόμους ἀφείλου τὴν οὐδὲ καθ'
ἓνα σοι τρόπον ἐπιβάλλουσαν ἀρχήν; ταῦτα λέγων
ἅμα προσέδραμε καὶ δραξάμενος τῆς τοῦ Τυλλίου
χειρὸς ἔρριπεν αὐτὸν κατὰ τῆς κρηπίδος. καὶ δια- 10
ναστὰς καὶ χωλεύων διὰ τὸ πτώμα ἐπεχείρησε φυ-
γεῖν, ἀπεκτάνθη δέ. [Exc. Vat. p. 29.]

- 2 Ὅτι Σερούιος Τύλλιος ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς ἐβα-
σίλευσεν ἔτη τετταράκοντα τέτταρα, διὰ τῆς ιδίας
ἀρετῆς κατωρθωκὼς οὐκ ὀλίγα τῶν κοινῶν. 15
- 3 Ὅτι ἐπ' ἄρχοντος Ἀθήνησι Θηρικλέους κατὰ τὴν
ἐξηκοστὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα Πυθαγόρας ὁ φιλό-
σοφος ἐγνωρίζετο, προκεκοφὼς ἤδη ἐν παιδείᾳ· γέ-
γονε γὰρ ἱστορίας ἄξιος, εἰ καὶ τις ἕτερος τῶν περὶ
παιδείαν διατριψάντων. γέγονε δὲ Σάμιος τὸ γέ- 20
2 νος· οἱ δὲ φασιν ὅτι Τυρρηνός. τοσαύτη δ' ἦν ἐν
τοῖς αὐτοῦ λόγοις πειθῶ καὶ χάρις, ὥς καὶ τῆς πό-

λεως σχεδὸν ὅλης ἐπ' αὐτὸν ἐπιστρεφούσης καθ' ἡμέραν ὥσπερ εἰς πρὸς τινος θεοῦ παρουσίαν ἄπαν-
 τας συντρέχειν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν. οὐ μόνον δὲ 3
 περὶ τὴν ἐν τῷ λέγειν δύναμιν ἐφαίνετο μέγας, ἀλλὰ
 5 καὶ ψυχῆς ἐνέφαινε ἥθος κατεσταλμένον καὶ πρὸς
 μίμησιν βίου σώφρονος τοῖς νέοις θαυμαστὸν ἀρ-
 χέτυπον, καὶ τοὺς ἐντυγχάνοντας ἀπέτρεπεν ἀπὸ
 τῆς πολυτελείας καὶ τρυφῆς, ἀπάντων διὰ τὴν εὐ-
 πορίαν ἀνέδην ἐκκεχυμένων εἰς ἄνεσιν καὶ διαφθο-
 10 ρὰν ἀγεννῇ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς.

Ὅτι Πυθαγόρας τυθόμενος Φερεκύδην τὸν ἐπι- 4
 στάτην αὐτοῦ γεγεννημένον ἐν Αἰγύπτῳ νοσεῖν καὶ τε-
 λέως ἐσχάτως ἔχειν, ἐπλευσεν ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς
 τὴν Αἴηλον. ἐκεῖ δὲ χρόνον ἱκανὸν τὸν ἄνδρα γη-
 15 ροτροφήσας, πᾶσαν εἰσηνέγκατο σπουδὴν ὥστε τὸν
 πρεσβύτην ἐκ τῆς νόσου διασῶσαι. κατισχυθέντος
 δὲ τοῦ Φερεκύδου διὰ τὸ γῆρας καὶ διὰ τὸ μέγεθος
 τῆς νόσου, περιέστειλεν αὐτὸν κηδεμονικῶς, καὶ
 τῶν νομιζομένων ἀξιώσας ὥσανεῖ τις υἱὸς πατέρα
 20 πάλιν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Ὅτι ἐπειδὴν τινες τῶν συνήθων ἐκ τῆς οὐσίας 5
 ἐκπέσοιεν, διηροῦντο τὰ χρήματα αὐτῶν ὡς πρὸς
 ἀδελφούς. οὐ μόνον δὲ πρὸς τοὺς καθ' ἡμέραν
 συμβιοῦντας τῶν γνωρίμων τοιαύτην εἶχον τὴν διὰ-
 25 θεσιν, ἀλλὰ καθόλου πρὸς πάντας τοὺς τῶν πραγ-
 μάτων τούτων μετασχόντας.

3 συντρέχοντας cod. Peiresc. 9 ἀνέδην Peir., om. v.
 10 τῆς add. Herw. 12 τελείως del. Cobet 16 κατισχυ-
 σαντος v., corr. Reiske 21 ἐπειδὴ Dind. 25 πραγμά-
 των] προσταγμάτων Wess., δογμάτων Wurm

4 Ὅτι Κλεινίας, Ταραντίνος τὸ γένος, εἷς δὲ τῶν
 ἐκ τοῦ προειρημένου συστήματος ὢν, πνυθόμενος
 Πρωῶρον τὸν Κυρηναῖον διὰ τινὰ πολιτικὴν περί-
 στασιν ἀπολωλεκότα τὴν οὐσίαν καὶ τελέως ἀπο-
 ρούμενον, ἐξεδήμησεν ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς Κυρήνην 5
 μετὰ χρημάτων ἱκανῶν, καὶ τὴν οὐσίαν ἀποκατέ-
 στησε τῷ προειρημένῳ, οὐδέποτε τοῦτον ἑωρακώς,
 2 ἀκούων δὲ μόνον ὅτι Πυθαγόρειος ἦν. καὶ ἄλλοι
 δὲ πολλοὶ τὸ παραπλήσιον πεπονηότες διαμνημο-
 νεύονται. οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ τῶν χρημάτων ἐπι- 10
 δόσει τοιούτους αὐτοὺς παρείχοντο τοῖς γνωρίμοις,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς ἐπισφαλεστάτους καιροὺς συν-
 3 ἐκινδύνουν. καὶ γὰρ Διονυσίου τυραννοῦντος Φιν-
 τίας τις Πυθαγόρειος ἐπιβεβουλευκώς τῷ τυράννῳ,
 μέλλων δὲ τῆς τιμωρίας τυγχάνειν, ῥητήσατο παρὰ 15
 τοῦ Διονυσίου χρόνον εἰς τὸ περὶ τῶν ἰδίων πρό-
 τερον ἢ βούλεται διοικῆσαι· δώσειν δ' ἔφησεν ἐγ-
 4 γνητὴν τοῦ θανάτου τῶν φίλων ἕνα. τοῦ δὲ δυ-
 νάστου θαυμάσαντος, εἰ τοιοῦτός ἐστι φίλος ὃς
 ἑαυτὸν εἰς τὴν εἰρκτὴν ἀντ' ἐκείνου παραδώσει, 20
 προεκαλέσατό τινα τῶν γνωρίμων ὁ Φιντίας, Δά-
 μωνα ὄνομα, Πυθαγόρειον φιλόσοφον, ὃς οὐδὲ δι-
 5 στάσας ἔγγυος εὐθύς ἐγενήθη τοῦ θανάτου. τινὲς
 μὲν οὖν ἐπῆνουν τὴν ὑπερβολὴν τῆς πρὸς τοὺς φί-
 λους εὐνοίας, τινὲς δὲ τοῦ ἐγγύου προπέτειαν καὶ 25
 μανίαν κατεγίνωσκον. πρὸς δὲ τὴν τεταγμένην ὥραν

1 Κλεινίας v. 13 — p. 197, 9 reddit etiam cod. Pat-
 mius 6 (f. 13) saec. X, sed neglegenter 19 ἐστι] τις add.
 Patm. 21 προσεκαλέσατο Peir. et Patm. 22 οὐδὲν
 Reiske, οὐ Patm.

ἅπας ὁ δῆμος συνέδραμεν, καρδοκῶν εἰ φυλάξει
 τὴν πίστιν ὁ καταστήσας. ἤδη δὲ τῆς ὥρας συγ- 6
 κλειούσης πάντες μὲν ἀπεγίνωσκον, ὁ δὲ Φιντίας
 ἀνελπίστως ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τοῦ χρόνου ῥοπῆς δο-
 5 μαῖος ἦλθε, τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν
 ἀνάγκην. θαυμαστῆς δὲ τῆς φιλίας φανείσης ἄπα-
 σιν, ἀπέλυσεν ὁ Διονύσιος τῆς τιμωρίας τὸν ἐγκα-
 λούμενον, καὶ παρεκάλεσε τοὺς ἄνδρας τρίτον ἑαυτὸν
 εἰς τὴν φιλίαν προσλαβέσθαι.

10 Ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι καὶ τῆς μνήμης μερίστην 5
 γυμνασίαν ἐποιοῦντο, τοιοῦτόν τινα τρόπον τῆς
 μελέτης ὑποστησάμενοι. οὐ πρότερον ἐκ τῆς εὐνῆς
 ἡγείροντο, πρὶν ἂν πρὸς ἑαυτοὺς ἀνθωμολογήσαντο
 τὰ κατὰ τὴν προτέραν ἡμέραν αὐτοῖςπραχθέντα, τὴν
 15 ἀρχὴν ἀπὸ τῆς πρωίας, τὴν δὲ τελευτὴν ἕως ἐσπέ-
 ρας ποιοῦμενοι. εἰ δ' ἀναστροφὴν ἔχοιεν καὶ πλεί-
 ονα σχολὴν ἄροιεν, καὶ τὰ τρίτῃ καὶ τετάρτῃ καὶ
 ταῖς ἑτι πρότερον ἡμέραιςπραχθέντα προσανελάμ-
 βανον. τοῦτο πρὸς ἐπιστήμην καὶ φρόνησιν, ἔτι
 20 δὲ τῶν πάντων ἐμπειρίαν τε τοῦ δύνασθαι πολλὰ
 μνημονεύειν . . . .

Ὅτι ἐποιοῦντο καὶ τῆς ἐγκρατείας γυμνασίαν τόνδε 2
 τὸν τρόπον. παρασκευασάμενοι πάντα τὰ κατὰ τὰς
 λαμπρότητας ἐστιάσεις παρατιθέμενα πολὺν αὐτοῖς
 25 ἐνέβλεπον χρόνον· εἴτα διὰ τῆς θέας τὰς τῆς φύ-
 σεως ἐπιθυμίας πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν ἐκκαλεσάμενοι
 τὰς τραπέζας ἐκέλευον αἶρειν τοὺς παῖδας, καὶ πα-
 ραχρῆμα ἄγευστοι τῶν παρατεθέντων ἐχωρίζοντο.
 [Exc. de virt. et vit. p. 241—245 V., 553—555 W.]

30 Ὅτι ὁ Πυθαγόρας μετεμψύχωσιν ἐδόξαζε καὶ κρε- 6

οφαγίαν ὥς ἀποτρόπαιον ἡγεῖτο, πάντων τῶν ζώων
 τὰς ψυχὰς μετὰ θάνατον εἰς ἕτερα ζῶα λέγων εἰσ-
 ἐρχεσθαι. καὶ αὐτὸς δὲ ἑαυτὸν ἔφασκεν ἐπὶ τῶν
 Τρωικῶν χρόνων μεμνησθαι γεγενημένον Εὐφορ-
 βον τὸν Πάνθου μὲν υἱόν, ἀναιρεθέντα δὲ ὑπὸ
 Μενελάου.

- 2 Ὅτι φασὶν αὐτὸν ἐν Ἄργει ποτὲ παρεπιδημή-
 σαντα καὶ θεασάμενον τῶν Τρωικῶν σκύλων ἀσπίδα
 προσηλωμένην δακρύειν. ἐρωτηθέντα δὲ ὑπὸ τῶν
 Ἀργείων τὴν τοῦ πάθους αἰτίαν εἰπεῖν, ὅτι τὴν¹⁰
 ἀσπίδα ταύτην εἶχεν αὐτὸς ἐν Τροίᾳ γεγονῶς Εὐ-
 3 φορβος. ἀπίστως δὲ διακειμένων καὶ μανίαν αὐτοῦ
 καταγινωσκόντων, σημεῖον ἔρειν ἔφησεν ἀληθὲς τοῦ
 ταῦθ' οὕτως ἔχειν· ἐκ τοῦ γὰρ ἐντὸς μέρους ἐπιγε-
 γράφθαι τὴν ἀσπίδα γράμμασιν ἀρχαίοις ΕΤΦΟΡΒΟΤ.¹⁵
 πάντων δὲ διὰ τὸ παράδοξον εἰπόντων καθελεῖν τὴν
 εἰκόνα, συνέβη τὴν ἐπιγραφὴν εὐρεθῆναι.
- 4 Ὅτι Καλλίμαχος εἶπε περὶ Πυθαγόρου, διότι τῶν
 ἐν γεωμετρίας προβλημάτων τὰ μὲν εὔρε, τὰ δὲ ἐκ
 τῆς Αἰγύπτου πρῶτος εἰς τοὺς Ἑλληνας ἤνεγκεν,²⁰
 ἐν οἷς λέγει ὅτι

ἔξευρε Φρὺξ Εὐφορβος, ὅστις ἀνδρόποισ
 τρίγωνά τε σκαληνὰ καὶ κύκλων ἑπτὰ
 μήκη . . . διδάξε νηστεύειν
 τῶν ἐμπνεόντων· οἱ δ' ἄρ' οὐχ ὑπήκουσαν²⁵
 πάντες.

- 7 Ὅτι παρεκάλει τὴν λιτότητα ζηλοῦν· τὴν γὰρ

13 ἔρειν Dind., εὐρεῖν v. 17 τὴν εἰκόνα] αὐτήν, ἐν-
 τὸς Wurm 23 τε Dind., καὶ v., τὰ Wurm κύκλων
 ἑπταμήκη διδάξε codex 25 οἱ δ' ἄρ' οὐχ Niebuhr, οἱ τὰδ'
 οὐδ' cod.

πολυτέλειαν ἅμα τὰς τε οὐσίας τῶν ἀνθρώπων δια-
 φθείρειν καὶ τὰ σώματα. τῶν γὰρ νόσων τῶν πλεί-
 στων ἐξ ὁμότητος γινομένων, αὐτὴν ταύτην ἐκ τῆς
 πολυτελείας γίνεσθαι. πολλοὺς δὲ ἐπειθεν ἀπύρτοις 2
 5 σιτίοις χρῆσθαι καὶ ὑδροποσίαις πάντα τὸν βίον
 ἔνεκεν τοῦ τάγαθὰ θηρᾶσθαι τὰ κατὰ ἀλήθειαν.
 τῶν δὲ καθ' ἡμᾶς εἴ τις ὑπαγορεύσειεν ἢ ἐνὸς ἢ
 δυεῖν ἀπέχεσθαι τῶν ἡδέων, εἶναι δοκούντων ἐπ'
 ὀλίγας ἡμέρας, ἀπείπαιντ' ἂν τὴν φιλοσοφίαν, φή-
 10 σαντες εὖηθες ὑπάρχειν τάφανες ἀγαθὸν ζητεῖν
 ἀφέντα τὸ φανερόν. κἂν μὲν δέη δημοκοπεῖν ἢ 3
 πολυπραγμονεῖν περὶ τῶν ἄλλοτρίων, σχολάζουσι
 καὶ ὑπ' οὐδενὸς ἐμποδίζονται· ἐὰν δὲ γίνεσθαι δέη
 περὶ παιδείαν καὶ τὴν τῶν ἡθῶν ἐπισκευήν, ἀκαι-
 15 ρεῖν φασιν, ὥστε ἀσχολεῖσθαι μὲν εὐσκολοῦντας,
 σχολὴν δ' ἄγειν οὐ σχολάζοντας.

Ὅτι φασὶ τὸν Ταραντῖνον Ἀρχύταν τὸν ὄντα 4
 Πυθαγόρειον ἐπὶ μεγάλοις ἀδικήμασιν οἰκέταις ὀρ-
 γισθῆναι, καὶ κατεξαναστάντα τοῦ πάθους εἰπεῖν,
 20 ὥς οὐκ ἂν ἐγενήθησαν ἀθῶοι τηλικαῦτα ἁμαρτή-
 σαντες, εἰ μὴ ἔτυχεν ὀργιζόμενος.

Ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι μεγίστην ἐποιοῦντο πρόνοιαν 8
 τῆς πρὸς τοὺς φίλους βεβαιότητος, τὴν τῶν φίλων
 εὖνοιαν ἀξιολογώτατον ἀγαθὸν εἶναι τῶν ἐν τῷ βίῳ
 25 διειληφότες.

Ὅτι μέριστον ἂν τις ἡγήσαιο καὶ μάλιστα θαν- 2
 μάσαι τὸ αἷτιον τῆς πρὸς τοὺς φίλους εὖνοιας. τί-
 νες γάρ ποτε ἦσαν ἐθισμοὶ ἢ τίς τρόπος ἐπιτηδευ-

6 τάγαθὰ Dind., ταῦτα cod. 7 ὑπαγορεύσειεν*] ἀπα-
 γορεύσειεν v. 9 ἀπείπαιντ' ἂν Wurm, ἀπείπον v.

μάτων ἢ τίς λόγου δεινότης, δι' ἧς ἐνεργάζοντο τὴν
 τοιαύτην διὰ θέναι τοῖς ἀφικνουμένοις εἰς τὴν τοῦ
 3 βίου κοινωνίαν; ταῦτα γὰρ πολλοὶ μὲν ἐπιθυμή-
 σαντες γινῶναι τῶν ἔξωθεν ἐπεβάλλοντο πολυπραγ-
 μονεῖν, οὐδέποτε δὲ οὐδεὶς μαθεῖν ἡδυνήθη. αἷτιον 5
 δὲ τοῦ διατηρεῖσθαι τὰς ὑπὲρ τούτων ὑποθήκας τὸ
 τοὺς Πυθαγορείους ὑπόστασιν ἔχειν μηδὲν τοιοῦτο
 ποιεῖν ἐγγραφον, ἀλλὰ διὰ μνήμης ἔχειν τὰ παραγ-
 γελλόμενα.

9 Ὅτι ὁ Πυθαγόρας πρὸς τοῖς ἄλλοις παρήγγελλε 10
 τοῖς μανθάνουσι σπανίως μὲν ὁμνύναι, χρησαμέ-
 νους δὲ τοῖς ὅρκοις πάντως ἐμμένειν καὶ πρὸς τέ-
 λος ἔγειν ὑπὲρ ὧν ἂν τις ὁμόση πραγμάτων, οὐχ
 ὁμοίαν ἀπόφασιν ποιούμενος Λυσάνδρῳ τε τῷ Ἀά-
 κωνι καὶ Δημάδῃ τῷ Ἀθηναίῳ, ὧν ὁ μὲν ἀπεφαίνετο 15
 τοὺς μὲν παῖδας δεῖν ἐξαπατᾶν τοῖς ἀστραγάλοις,
 τοὺς δὲ ἄνδρας τοῖς ὅρκοις, ὁ δὲ διαβεβαιούμενος
 ὅτι δεῖ τὸ λυσιτελέστατον ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων,
 οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ὅρκων αἰρεῖσθαι· ὁρᾶν δὲ τὸν
 ἐπιорκήσαντα παραχρῆμα ταῦτ' ἔχοντα περὶ ὧν 20
 ὥμοσε, τὸν δ' εὐορκήσαντα φανερώς τὸ ἴδιον ἀπολ-
 λύντα. τούτων γὰρ ἐκάτερος οὐ καθάπερ Πυθα-
 γόρας ὑπεστήσατο τὸν ὅρκον εἶναι πίστεως ἐνέχυρον
 βέβαιον, ἀλλ' αἰσχροκερδείας καὶ ἀπάτης δέλεαρ.
 [Exc. Vat. p. 29—31.] 25

2 Ὅτι Πυθαγόρας παρήγγελλε τοῖς μανθάνουσι
 σπανίως μὲν ὁμνύναι, χρησαμένους δὲ τοῖς ὅρκοις
 πάντως ἐμμένειν.

18 λυσιτελέστερον (cod.?) Herw. 21 δ' εὐορκήσαντα
 Wurm, δὲ ὀρκίζοντα v.

Ὅτι ὁ αὐτὸς Πυθαγόρας καὶ περὶ τῶν ἀφροδισίων 3
ἐκλογιζόμενος τὸ συμφέρον παρήγγελλε κατὰ μὲν τὸ
θέρος μὴ πλησιάζειν γυναιξί, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα
προσιέναι τεταμιευμένως. καθόλου γὰρ τὸ γένος
5 τῶν ἀφροδισίων ὑπελάμβανεν εἶναι βλαβερόν, τὴν δὲ
συνέχειαν αὐτῶν τελέως ἀσθενείας καὶ ὀλέθρου ποι-
ητικὴν ἐνόμιζε. [Exc. virt. et vit. p. 246 V., 555 W.]

Ὅτι Πυθαγόραν φασὶν ὑπὸ τινος ἐρωτηθέντα 4
πότε χρηστέον ἀφροδισίοις εἰπεῖν, Ὅταν ἑαυτοῦ θεί-
10 λης ἦτιων γενέσθαι.

Ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι διήρουν καὶ τὰς ἡλικίας 5
τῶν ἀνθρώπων εἰς τέσσαρα μέρη, παιδός, νέου,
νεανίσκου, γέροντος, καὶ τούτων ἐκάστην ἔφασαν
ὁμοίαν εἶναι ταῖς κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν τῶν ὥρων μέ-
15 τὰ βολαῖς, τὸ μὲν ἕα τῷ παιδί διδόντες, τὸ δὲ φθι-
νόπαρον τῷ ἀνδρί, τὸν δὲ χειμῶνα τῷ γέροντι, τὸ
δὲ θέρος τῷ νέῳ. [Exc. Vat. p. 32.]

Ὅτι ὁ αὐτὸς Πυθαγόρας παρήγγελλε πρὸς τοὺς 6
θεοὺς προσιέναι τοὺς θύοντας μὴ πολυτελεῖς, ἀλλὰ
20 λαμπράς καὶ καθαράς ἔχοντας ἐσθῆτας, ὁμοίως δὲ
μὴ μόνον τὸ σῶμα καθαρὸν παρεχομένους πάσης
ἀδίκου πράξεως, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ἀγνεύουσαν.
[Exc. de virt. et vit. p. 246 V., 555 W.]

Ὅτι ὁ αὐτὸς ἀπεφαίνετο τοῖς θεοῖς εὐχέσθαι δεῖν 7
25 τὰ ἀγαθὰ τοὺς φρονίμους ὑπὲρ τῶν ἀφρόνων· τοὺς
γὰρ ἀσυνέτους ἀγνοεῖν, τί ποτέ ἐστιν ἐν τῷ βίῳ
κατὰ ἀλήθειαν ἀγαθόν.

Ὅτι ὁ αὐτὸς ἔφασκε δεῖν ἐν ταῖς εὐχαῖς ἀπλῶς 8

εὐχεσθαι τὰγαθὰ, καὶ μὴ κατὰ μέρος ὀνομάζειν, οἷον ἐξουσίαν, κάλλος, πλοῦτον, τᾶλλα τὰ τούτοις ὅμοια· πολλάκις γὰρ τούτων ἕκαστον τοὺς κατ' ἐπιθυμίαν αὐτῶν τυγχόντας τοῖς ὅλοις ἀνατρέπειν. καὶ τοῦτο γινώη ἂν τις ἐπιστήσας τοῖς ἐν ταῖς Εὐριπίδου Φοινίσσαις στίχοις, ἐν οἷς οἱ περὶ τὸν Πολυνείκην εὐχονται τοῖς θεοῖς, ὧν ἡ ἀρχὴ

βλέψας ἐς Ἄργος,

ἕως

εἰς στέρν' ἀδελφοῦ τῆσδ' ἀπ' ὠλένης βαλεῖν. 10

οὔτοι γὰρ δοκοῦντες ἑαυτοῖς εὐχεσθαι τὰ κάλλιστα ταῖς ἀληθείαις καταρῶνται. [Exc. Vat. p. 32.]

- 9 Ὅτι ὁ αὐτὸς πολλὰ καὶ ἄλλα διαλεγόμενος πρὸς βίου σώφρονος ζῆλον καὶ πρὸς ἀνδρείαν τε καὶ καρτερίαν, ἔτι δὲ τὰς ἄλλας ἀρετάς, ἴσα θεοῖς παρὰ 15 τοῖς Κροτωνιάταις ἐτιμᾶτο. [Exc. de virt. et vit. p. 246 V., 555 W.]

- 10 Ὅτι Πυθαγόρας φιλοσοφίαν, ἀλλ' οὐ σοφίαν ἐκάλει τὴν ἰδίαν αἵρεσιν. καταμεμφόμενος γὰρ τοὺς πρὸ αὐτοῦ κεκλημένους ἐπὶ σοφὸν ἔλεγε, ὡς σο- 20 φὸς μὲν οὐδεὶς ἐστὶν ἄνθρωπος ὧν καὶ πολλάκις διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως οὐκ ἰσχύων πάντα κατορθοῦν, ὁ δὲ ζηλῶν τὸν τοῦ σοφοῦ τρόπον τε καὶ βίον προσηκόντως ἂν φιλόσοφος ὀνομάζοιτο.

- 2 Ἀλλ' ὅμως τηλικαύτης προκοπῆς γενομένης περὶ 25 τε Πυθαγόραν αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' ἐκείνον Πυθαγορείους, καὶ τοσούτων ἀγαθῶν αἵτιοι γενόμενοι

10 στέρνες cod. βάλειν] λαβεῖν cod. 15 ἄλλας] λοιπὰς cod. Peiresc.

19 τοῖς — κεκλημένοις — σοφοῖς v., corr. Herw.

ταῖς πόλεσιν οὗτοι τὸν πάντα τὰ καλὰ λυμαίνόμε-
 νον χρόνον οὐ διαφέρουν· οὐδὲν γάρ, οἶμαι, τῶν
 παρ' ἀνθρώποις καλῶν οὕτω συνέστηκεν ὥστε μη-
 δεμίαν αὐτῷ φθοράν τε καὶ διάλυσιν γεννῆσαι τὸν
 5 πολυετῇ χρόνον. [Exc. Vat. p. 33.]

Ὅτι Κροτωνιάτης τις Κύλων ὄνομα, τῇ οὐσίᾳ¹¹
 καὶ δόξῃ πρῶτος τῶν πολιτῶν, ἐπεθύμησε Πυθα-
 γόρειος γενέσθαι. ὦν δὲ χαλεπὸς καὶ βίαιος τὸν
 τρόπον, ἔτι δὲ στασιαστής καὶ τυραννικός, ἀπεδο-
 10 κιμάσθη. παροξυνθεὶς οὖν τῷ συστήματι τῶν Πυ-
 θαγορείων, ἔταιρείαν μεγάλην συνεστήσατο, καὶ διε-
 τέλει πάντα καὶ λέγων καὶ πράττων κατ' αὐτῶν.

Ὅτι Αὔσις ὁ Πυθαγόρειος εἰς Θήβας τῆς Βοιω- 2
 τίας γενόμενος διδάσκαλος Ἐπαμινώνδου, τοῦτον
 15 μὲν τέλειον ἄνδρα πρὸς ἀρετὴν κατέστησε, καὶ πα-
 τήρ αὐτοῦ θετὸς ἐγένετο δι' εὐνοίαν. ὁ δὲ Ἐπα-
 μινώνδας τῆς τε καρτερίας καὶ λιτότητος καὶ τῶν
 ἄλλων ἀρετῶν ἐκ τῆς Πυθαγορείου φιλοσοφίας
 ἐναύσματα λαβὼν, οὐ μόνον Θηβαίων, ἀλλὰ καὶ
 20 πάντων τῶν κατ' αὐτὸν ἐπρώτευσεν.

Ὅτι [δὲ] τῶν προγεγονότων ἀνδρῶν ἢ τῶν βίων¹²
 ἀναγραφὴ δυσκολίαν μὲν παρέχεται τοῖς γράφου-
 σιν, ὠφελεῖ δ' οὐ μετρίως τὸν κοινὸν βίον. μετὰ
 παρρησίας γὰρ δηλοῦσα τὰ καλῶς *πραχθέντα τοὺς
 25 μὲν ἀγαθοὺς κοσμεῖ, τοὺς δὲ πονηροὺς ταπεινοῖ,
 διὰ τῶν οἰκείων ἐκάστοις ἐγκωμίων τε καὶ ψόγων.
 ἔστι δ' ὁ μὲν ἔπαινος, ὡς ἂν τις εἴποι, ἐπαθλον

3 καλῶς v. 19 ἐνάσματα cod., corr. Vales. 21 δὲ
 del. Reiske 24 καλῶς del. aut τε καὶ κακῶς add. Wurm
 26 ἐκάστοις Reiske, ἐκάστους v.

ἀρετῆς ἀδάπανον, ὁ δὲ φόρος τιμωρία φανυλότητος
 2 ἄνευ πληγῆς. καλὸν δὲ τοῖς μεταγενεστέροις ὑπο-
 κείσθαι, διότι βίον οἶον ἔν τις ἔλγεται ζῶν, τοιαύ-
 της ἀξιοθήσεται μετὰ τὸν θάνατον μνήμης, ἵνα μὴ
 περὶ τὰς τῶν λιθίνων μνημείων κατασκευὰς σπου- 5
 δάζωσιν, ἀ καὶ τόπον ἔνα κατέχει καὶ φθορᾶς ὀξείας
 τυγχάνει, ἀλλὰ περὶ λόγον καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς,
 αἱ πάντῃ φοιτῶσι διὰ τῆς φήμης. ὁ δὲ χρόνος ὁ
 πάντα μαραινῶν τᾶλλα ταύτας ἀθανάτους φυλάτ-
 τει, καὶ πρεσβύτερος γενόμενος αὐτὸς ταύτας ποιεῖ 10
 3 νεωτέρας. δῆλον δὲ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν ἐγένετο τὸ
 προειρημένον· πάλαι γὰρ γεγυνοῦτες ὥσπερ νῦν ὄν-
 τες ὑπὸ πάντων μνημονεύονται. [Exc. de virt. et
 vit. p. 249 V., 556 W.]

13 Ὅτι Κύρος ὁ τῶν Περσῶν ἐπειδὴ τῶν Βαβυ- 15
 λωνίων καὶ τῶν Μήδων τὴν χώραν κατεπολέμησε,
 ταῖς ἐλπίσι πᾶσαν περιελάμβανε τὴν οἰκονομένην.
 τῶν γὰρ δυνατῶν καὶ μεγάλων ἔθνων καταπεπολε-
 μημένων ἐνόμιζε μηδὲνα μήτε βασιλέα μήτε δῆμον
 ὑποστήσεσθαι τὴν ἰδίαν δύναμιν· τῶν γὰρ ἐν ἔξου- 20
 σίαις ἀνυπευθύνους ὄντων εἰώθασιν ἔνιοι τὴν εὐ-
 τυλίαν μὴ φέρειν κατ' ἄνθρωπον. [Exc. Vat. p. 33.]

14 Ὅτι ὁ Καμβύσης ἦν μὲν φύσει μαρτυρῶς καὶ πα-
 ρακεκνηκῶς τοῖς λογισμοῖς, πολὺ δὲ μᾶλλον αὐτὸν
 ὤμῳ καὶ ὑπερήφανον ἐποίει τὸ τῆς βασιλείας μέ- 25
 γεθος.

2 Ὅτι Καμβύσης ὁ Πέρσης μετὰ τὴν ἄλλωσιν Μέμ-

10 αὐτὸς Dind., αὐτὰς v. 11 δῆλον*] δῆλος Wurm,
 ἤλλος cod. τὸ προειρημένον*] προειρημένος cod., ὁ προ-
 ειρημένος Reiske; γέγονε τῶν προειρημένων Wurm 21
 ἀνυπευθύνων cod., corr. Dind.

φρως καὶ Πηλουσίου τὴν εὐτυχίαν οὐ φέρων ἀν-
 θρωπίνως, τοῦ Ἀμάρσιος τοῦ πρότερον βεβασιλευ-
 κότες τάφον ἀνέσκαψεν. εὐρὼν δὲ ἐν τῇ θήκῃ τὸν
 νεκρὸν τεταριχευμένον, τό τε σῶμα τοῦ τετελευτη-
 5 κότες ἡκίστατο καὶ πᾶσαν ὕβριν εἰς τὸν οὐκ αἰσθα-
 νόμενον εἰσενεγκάμενος τὸ τελευταῖον προσέταξε
 κατακαῦσαι τὸν νεκρὸν. οὐκ εἰωθότων γὰρ πυρὶ
 παραδιδόναι τῶν ἐγγχωρίων τὰ σώματα τῶν τετελευ-
 τηκότων, ὑπελάμβανε καὶ διὰ τούτου τοῦ τρόπου

10 πλημμελήσειν τὸν πάλαι προτετελευτηκότα.

Ὅτι Καμβύσης μέλλων στρατεύειν ἐπ' Αἰθιο- 3
 πίαν ἐπεμψε μέρος τῆς δυνάμεως ἐπ' Ἀμμωνίους,
 προστάξας τοῖς ἡγεμόσι τὸ μαντεῖον συλήσαντας
 ἐμπρῆσαι, τοὺς τε περιουκοῦντας τὸ ἱερὸν ἅπαντας
 15 ἔξανδραποδίσασθαι. [Exc. de virt. et vit. p. 249 V.,
 557 W.]

Ὅτι Καμβύσου τοῦ Περσῶν βασιλέως κυριεύ- 15
 σαντος πάσης Αἰγύπτου, πρὸς τοῦτον οἱ Αἰβυες
 καὶ Κυρηναῖοι, συνεστρατευνότες τοῖς Αἰγυπτίοις,
 20 ἀπέστειλαν δῶρα, καὶ τὸ προσταττόμενον ποιήσειν
 ἐπηγγείλαντο. [Exc. de legat. p. 314 U., 619 W.]

Ὅτι ὁ Πολυκράτης ὁ τῶν Σαμίων τύραννος εἰς 16
 τοὺς ἐπικαιροτάτους τόπους ἀποστέλλων τριήρεις
 ἐλήστευεν ἅπαντας τοὺς πλείοντας, ἀπεδίδου δὲ μό-
 25 νοις τοῖς συμμάχοις τὰ ληφθέντα. πρὸς δὲ τοὺς
 μεμφομένους τῶν συνήθων ἔλεγεν, ὥς πάντες οἱ
 φίλοι πλείονα χάριν ἔξουσιν ἀπολαβόντες ἅπερ ἀπέ-
 βαλον ἢ περ ἀρχὴν μηδὲν ἀποβαλόντες.

3 δὲ Reiske, καὶ v. 6 τὸ add. Hertl. 10 τὸν] εἰς
 τὸν Hertl. 24 ἐλήστευεν v., corr. Hertl.

- 2 Ὅτι ταῖς ἀδίκαις πράξεσιν ὥς ἐπίπαν ἀκολου-
θεῖ τις νέμεσις οἰκείους τιμωρίας τοῖς ἀμαρτάνου-
σιν ἐπιφέρειν οὖσα.
- 3 Ὅτι πᾶσα χάρις ἀμεταμέλητος οὖσα καλὸν ἔχει
καρπὸν τὸν παρὰ τῶν εὐεργετουμένων ἐπαινον· 5
καὶ γὰρ ἂν μὴ πάντες, εἰς γε τῶν εὖ πεπονθότων
ἐνίστε τὴν ὑπὲρ ἀπάντων ἀπέδωκε χάριν. [Exc. Vat.
p. 33.]
- 4 Ὅτι Λυδοὶ τινες φεύγοντες τὴν Ὀροΐτου τοῦ
σατραπικοῦ δυναστείας κατέπλευσαν εἰς Σάμον μετὰ 10
πολλῶν χρημάτων καὶ τοῦ Πολυκράτους ἰκέται ἐγί-
νοντο. ὁ δὲ τὸ μὲν πρῶτον αὐτοὺς φιλοφρόνως
ὑπεδέξατο, μετ' ὀλίγον δὲ πάντας ἀποσφάξας τῶν
χρημάτων ἐγκρατὴς ἐγένετο.
- 17 Ὅτι Θετταλὸς ὁ Πεισιστράτου υἱὸς σοφὸς ὑπάρ- 15
χων ἀπέπατο τὴν τυραννίδα, καὶ τὴν ἰσότητά ξη-
λώσας μεγάλης ἀποδοχῆς ἤξιοῦτο παρὰ τοῖς πολί-
ταις· οἱ δὲ ἄλλοι, Ἰππαρχος καὶ Ἰππίας, βίαιοι
καὶ χαλεποὶ καθεστῶτες ἐτυράνουν τῆς πόλεως.
πολλὰ δὲ παρανομοῦντες εἰς τοὺς Ἀθηναίους, καὶ 20
τινος μειρακίου διαφόρου τὴν ὕψιν Ἰππαρχος ἐρα-
2 σθεῖς, διὰ τοῦτο ἐκινδύνευσεν. . . . . Ἡ μὲν οὖν
ἐπὶ τοὺς τυράννους ἐπίθεσις καὶ ἡ πρὸς τὴν τῆς
πατρίδος ἐλευθερίαν σπουδὴ κοινὴ τῶν προειρημέ-
νων ὑπῆρξεν ἀνδρῶν· ἡ δὲ ἐν ταῖς βασιάνοις πα- 25
ράστασις τῆς ψυχῆς καὶ τὸ καρτερικὸν τῆς τῶν δεινῶν
ὑπομονῆς περὶ μόνον ἐγενήθη τὸν Ἀριστογείτονα,

2 οἰκείας aut οἰκείως scribendum 6 γε] γέ τις Herw.
7 ἀπέδωκε Dind., ἔδωκε v. 9 Ὀροΐτου v., corr. Wess. 11
ἐγίνοντο cod. Peiresc., ἐγένοντο v. 25 ὑπόστασις Wess.

ὅς ἐν τοῖς φοβερωτάτοις καιροῖς δύο μέγιστα δι-
 τήρησέ, τὴν τε πρὸς τοὺς φίλους πίστιν καὶ τὴν
 πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τιμωρίαν. [Exc. de virt. et vit.
 p. 250 V., 557 W.]

5 Ὅτι Ἀριστογείτων πᾶσιν ἐποίησε φανερόν ὥς 3
 ἡ τῆς ψυχῆς εὐγένεια κατισχύει τὰς μεγίστας τοῦ
 σώματος ἀλγηδόνας.

Ὅτι Ζήνωνος τοῦ φιλοσόφου διὰ τὴν ἐπιβουλήν 18
 τὴν κατὰ τοῦ Νεάρχου τοῦ τυράννου κατὰ τὰς ἐν ταῖς
 10 βασάνοις ἀνάγκας ἐρωτωμένον ὑπὸ Νεάρχου τίνες
 ἦσαν οἱ συνειδότες, Ὁφελον γάρ, ἔφη, ὥσπερ τῆς
 γλώττης εἰμὶ κύριος, οὕτω καὶ τοῦ σώματος. [Exc.
 Vat. p. 34.]

Ὅτι τυραννουμένης τῆς πατρίδος ὑπὸ Νεάρχου 2
 15 σκληρῶς, ἐπιβουλήν κατὰ τοῦ τυράννου συνεστή-
 σατο. καταφανῆς δὲ γενόμενος, καὶ κατὰ τὰς ἐν
 ταῖς βασάνοις ἀνάγκας διερωτώμενος ὑπὸ τοῦ Νε-
 άρχου τίνες ἦσαν οἱ συνειδότες, Ὁφελον γάρ,
 ἔφησεν, ὥσπερ τῆς γλώττης εἰμὶ κύριος, οὕτως
 20 ὑπῆρχον καὶ τοῦ σώματος. τοῦ δὲ τυράννου πολὺν 3
 μᾶλλον ταῖς βασάνοις προσεπιτείναντος, ὁ Ζήνων
 μέχρι μὲν τινος διεκαρτέρει· μετὰ δὲ ταῦτα σπεύ-
 δων ἀπολυθῆναι ποτε τῆς ἀνάγκης καὶ ἅμα τιμω-
 ρήσασθαι τὸν Νεάρχον, ἐπενοήσατό τι τοιοῦτον.
 25 κατὰ τὴν ἐπιτονωτάτην ἐπίτασιν τῆς βασάνου προσ- 4
 ποιηθεὶς ἐνδιδόναι τὴν ψυχὴν ταῖς ἀλγηδόσιν ἀν-
 ἔκραγεν, Ἄνετε, ἐρῶ γὰρ πᾶσαν ἀλήθειαν. ὥς δ'

3 τιμωρίαν] πικρίαν Reiske 12 οὕτω] οὕτως ὑπῆρχον
 (ex v. 20) Dind. 15 κατεστήσατο v., corr. Dind. 25
 ἐπίστασιν cod., corr. Vales.

ἀνῆκαν, ἤξιωσεν αὐτὸν ἀκοῦσαι κατ' ἰδίαν προσελ-
~~θόντα~~ πολλὰ γὰρ εἶναι τῶν λέγεσθαι μελλόντων
 5 ἃ συνοίσει τηρεῖν ἐν ἀπορρήτῳ. τοῦ δὲ τυράννου
 προσελθόντος ἀσμένως καὶ τὴν ἀκοὴν τῷ στόματι
 παραβαλόντος, ὁ Ζήνων τοῦ δυνάστου περιχανὼν 5
 τὸ οὖς ἐνέπρισε τοῖς ὁδοῦσι. τῶν δὲ ὑπηρετῶν
 ταχὺ προσδραμόντων, καὶ πᾶσαν τῷ βασανιζομένῳ
 προσφερόντων τιμωρίαν εἰς τὸ χαλάσαι τὸ δῆγμα,
 6 πολὺ μᾶλλον προσενεφύετο. τέλος δ' οὐ δυνάμενοι
 τάνδρὸς νικῆσαι τὴν εὐψυχίαν, παρεκέντησαν αὐ- 10
 τὸν ἵνα διίῃ τοῦδε ὁδόντας. καὶ τοιοῦτῳ τεχνήματι
 τῶν ἀλγηδόνων ἀπελύθη καὶ παρὰ τοῦ τυράννου
 τὴν ἐνδεχομένην ἔλαβε τιμωρίαν. [Exc. de virt. et
 vit. p. 253 V., 558 W.]

[Πολλαῖς ὕστερον γεναῖς Λωριεὺς ὁ Λακεδαι- 15
 μόνιος καταντήσας εἰς τὴν Σικελίαν καὶ τὴν χώραν
 ἀπολαβὼν ἔκτισε πόλιν Ἡράκλειαν. ταχὺ δ' αὐτῆς
 αὐξομένης, οἱ Καρχηδόνιοι φθοιήσαντες ἄμα καὶ
 φοβηθέντες μήποτε πλέον ἰσχύσασα τῆς Καρχηδό-
 νος ἀφέλῃται τῶν Φοινίκων τὴν ἡγεμονίαν, στρα- 20
 τεύσαντες ἐπ' αὐτὴν μεγάλαις δυνάμεσι καὶ κατὰ
 κράτος ἐλόντες κατέσκαψαν. ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ-
 των τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀνα-
 γράφομεν. Diodorus IV 23, 3.]

- 19 Ὅτι τοῖς ἐπὶ τινων πραγμάτων διοριζομένοις ὥς 25
 οὐκ ἂν ποτεπραχθησομένων ἔοικεν ἐπακολουθεῖν ὥσαν-
 νει τις νέμεσις ἐλέγχουσα τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν.

1 ἀνῆκεν v., corr. Reiske 5 τοῦ] τοῦ τε v. 10
 παρεκέντησαν Döhner ex Diog. L. IX 26, παρεκάλεσαν v.
 26 πραχθησομένοις v., corr. Dind.

Ὅτι Μεγαβύζου τοῦ καὶ Ζωπύρου, φίλου ὄντος 2
 Δαρείου τοῦ βασιλέως, μαστιγώσαντος δ' ἑαυτὸν
 καὶ τὰ περὶ τὸ πρόσωπον ἀκρωτήρια ἀποκόψαντος
 διὰ τὸ αὐτόμολον γενέσθαι καὶ Βαβυλῶνα προδοῦ-
 5 ναι Πέρσαις, φασὶ βαρέως φέρειν τὸν Δαρεῖον καὶ
 εἰπεῖν βούλεσθαι τὸν Μεγάβυζον, εἰ δυνατὸν ἦν,
 ἄρτιον γενόμενον ἢ δέκα Βαβυλῶνας λαβεῖν, ὑπὸ
 τὴν ἐξουσίαν, καίπερ ἀπράκτου τῆς ἐπιθυμίας οὕσης.

Ὅτι οἱ Βαβυλώνιοι στρατηγὸν εἵλαντο Μεγάβυ- 3
 10 ζον, ἀγνοοῦντες ὅτι τὴν εὐεργεσίαν τῆς μελλούσης
 ἀκολουθεῖν ἀπωλείας οἶονεὶ δέλεαρ αὐτοῖς προθήσει.

Ὅτι τὸ ἀποτελέσμα τῶν ἐπιτενγμάτων ἱκανόν 4
 ἐστὶ μαρτύριον τῶν προρρηθέντων.

Ὅτι Δαρεῖος τῆς Ἀσίας σχεδὸν ὅλης κυριεύσας 5
 15 τὴν Εὐρώπην ἐπεθύμει καταστρέψασθαι. τὰς γὰρ
 τοῦ πλείονος ἐπιθυμίας ἀπλήστους ἔχων καὶ τῷ
 μεγέθει τῆς Περσικῆς δυνάμεως πεποισθῶς, περιε-
 λάμβανε τὴν οἰκουμένην, αἰσχροὺς εἶναι νομίζων
 τοὺς πρὸ αὐτοῦ βεβασιλευκότας καταδεεστέρας ἀφορ-
 20 μὰς κησαμένους τὰ μέγιστα τῶν ἔθνων καταπεπο-
 λεμηκέναι, αὐτὸν δὲ τηλικαύτας ἔχοντα δυνάμεις
 ἡλικίας οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτοῦ ἔσχε μηδεμίαν ἀξιό-
 λογον πρᾶξιν κατειργάσθαι.

Ὅτι οἱ Τυρρηνοὶ διὰ τὸν τῶν Περσῶν φόβον 6
 25 ἐκλιπόντες τὴν Αἴημον ἔφασκον ὥς διὰ τινὰς χρη-
 σμούς τοῦτο ποιεῖν, καὶ ταύτην τῷ Μιλτιάδῃ παρῆ-

4 αὐτόμολον Dind., σύντονον cod., συνεργόν Wurm 8
 ἀπράκτου] ἀπλήστου Hertl. 11 προθήσειν v., corr. Wurm
 15 τῆς Εὐρώπης v., corr. Dind. 16 ἀπλήστους Dind.,
 ἀρίστους v., f. ἀορίστους 19 καταδεεστέρους v., corr. Dind.
 26 ποιοῖεν Herw.

δωκαν. ταῦτα δὲ πράξαντος Ἑρμῶνος τοῦ προεστη-
κότες τῶν Τυρρηνῶν, συνέβη τὰς τοιαύτας χάρι-
τας ἀπ' ἐκείνων τῶν χρόνων Ἑρμωνίους προσαγο-
ρευθῆναι. [Exc. Vat. p. 35.]

- 20 Ὅτι Λευκίου Ταρκυνίου τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως⁵
ὁ υἱὸς Σέξτος ἐξεδήμησεν εἰς πόλιν Κολλατίαν κα-
λουμένην, καὶ κατέλυσε πρὸς Λεύκιον Ταρκύνιον
ἀνεψιὸν τοῦ βασιλέως, ἔχοντα γυναῖκα Λουκρητίαν,
ἣτις ἦν εὐπρεπὴς μὲν τὴν ὄψιν, σώφρων δὲ τὸν τρό-
πον.*) ἐπὶ στρατοπέδου γὰρ ὄντος ἀνδρός, ὁ ξένος¹⁰
νυκτὸς ἐγερεθεὶς ἐκ τοῦ κοιτῶνος ὥρμησεν ἐπὶ τὴν
2 γυναῖκα κοιμωμένην ἐν τῷ θαλάμῳ· ἐπιστάς δὲ
ταῖς θύραις ἄφνω καὶ σπασάμενος τὸ ξίφος, παρα-
σκευάσασθαι μὲν ἔφησεν οἰκέτην ἐπιτήδειον εἰς ἀναί-
ρεσιν, συγκρατᾶσθαι δὲ κἀκείνην, ὥς ἐπὶ μοιχείᾳ¹⁵
κατειλημμένην καὶ τετευχυῖαν τῆς προσηκούσης τι-
μωρίας ὑπὸ τοῦ συγγενεστάτου τῷ συνοικοῦντι.
διόπερ αἰρετώτερον ὑπάρχειν ὑπουργῆσαι ταῖς ἐπι-
θυμίαις αὐτοῦ σιωπῶσαν· λήψεσθαι δὲ ἑαυτὸν τῆς
χάριτος δωρεάς τε μεγάλας καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ συμ-²⁰
βίωσιν καὶ γενήσεσθαι βασίλισσαν, ἰδιωτικῆς ἐστίας
3 ἐξηλλαγμένην ἡγεμονίαν. ἣ δὲ Λουκρητία διὰ τὸ
παράδοξον ἐκπλαγῆς γενομένη, καὶ φοβηθεῖσα μήποτε
ταῖς ἀληθείαις δόξῃ διὰ τὴν μοιχείαν ἀνηρῶσθαι,

1 Ἑρμῶνος add. Mai 8 (et 22) Λουκρητίαν cod. 9
ἐκπρεπῆς malim 11 ἐπὶ add. Reiske 12 τῷ Herw.,
τινὶ v. 21 γενέσθαι cod., corr. Vales.

*) Περὶ τῆς Λουκρητίας Δίων Κοκκειανὸς καὶ Διόδωρος
ὁ Σικελὸς καὶ Πλούταρχος καὶ Διονύσιος ἱστοροῦσιν ὡς εὐ-
γενὴς μὲν Ῥωμαία ἐτύγχανε, γυνὴ δὲ ἦν Κολλατίου σωφρο-
νεστάτη. [Revue de philologie II p. 36.]

τότε μὲν ἡσυχίαν ἔσχεν· ἡμέρας δὲ γενομένης ὁ
 Σέξτος ἐχωρίσθη· ἡ δὲ ἐκάλεσε τοὺς οἰκέλους, καὶ
 ἡξίου μὴ περιδεῖν ἀτιμώρητον τὸν ἀσεβήσαντα εἰς
 ξενίαν ἅμα καὶ συγγένειαν. ἑαυτῇ δὲ φήσασα μὴ
 5 προσήκειν ἐφορᾶν τὸν ἥλιον τηλικαύτης ὕβρεως
 πεπειραμένην, ξιφιδίῳ πατάξασα τὸ στῆθος ἑαυτῆς
 ἐτελεύτησεν. [Exc. de virt. et vit. p. 253 V., 558 W.]

Ὅτι τῆς Λονκητίας μοιχευθείσης παρὰ Σέξτου 21
 καὶ ἑαυτὴν ἀνελούσης διὰ τὸ ἀμάρτημα, οὐκ ἔξιον
 10 ἡγοούμεθα τὸ γενναῖον τῆς προαιρέσεως παραλιπεῖν
 ἀνεπισήμαντον. τὴν γὰρ ἐπιδούσαν ἐκουσίως τὸ
 ξῆν τοῖς μεταγενεστέροις εἰς καλὸν ξῆλον προσ-
 ηκόντως ἂν εὐφημίας ἀξιοῖμεν ἀθανάτου, ὅπως αἰ
 τὴν τοῦ σώματος ἀγνείαν κατὰ πᾶν ἀνεπίληπτον
 15 παρῆχεσθαι προαιρούμεναι πρὸς ἐπιτετευγμένον ἀρ-
 χέτυπον παραβάλωνται. αἰ μὲν οὖν ἄλλαι γυναῖ- 2
 κες καὶ φανερώς τι τῶν τοιούτων πράξωσι, κατα-
 κρύπτουσι τὸ συντελεσθέν, εὐλαβούμεναι τὴν ὑπὲρ
 τῶν ἀμαρτημάτων τιμωρίαν· ἡ δὲ τὸ λάθρα πρα-
 20 χθὲν ποιήσασα περιβόητον ἀπέσφαξεν ἑαυτήν, καὶ
 τὴν τοῦ βίου τελευτὴν καλλίστην ὑπὲρ αὐτῆς ἀπό-
 λογίαν ἀπέλιπε. καὶ τῶν ἄλλων ἐπὶ τῶν ἐκουσίων 3
 τὴν συγγνώμην προβαλλομένων, αὕτη τὴν μετὰ
 βίας ὕβριν ἐτιμήσατο θανάτου, ἵνα μὴδ' εἰ τις ἐπι-
 25 θυμοίῃ βλασφημεῖν, τὴν ἐξουσίαν ἔχοι κατηγορεῖν
 τῆς προαιρέσεως ὡς ἐκουσίου γεγεννημένης. τῶν γὰρ 4
 ἀνθρώπων φύσει τὰς λοιδορίας ἐπαίνων προτιμών-

17 φανερόν cod., corr. Dind. 22 ἐπὶ τῶν Dind.,
 τῶν ἐπὶ τῶν v. 25 ἐπιθυμῇ — ἔχει v., corr. Dind. 26
 ὡς add. Dind.

των, τὴν τῶν φιλαιτίων ἀπέκοψε κατηγορίαν, αἰσ-
 χρὸν εἶναι νομίζουσα τῶν ἄλλων εἰπεῖν τινα διότι
 ζῶντος τοῦ κατὰ νόμους συμβιοῦντος ἀνδρὸς ἐτέρου
 παρανόμως ἐπειράθη, καὶ καθ' ὧν οἱ νόμοι τοῖς
 πράξεσι θάνατον τιθέασι τὸ πρόστιμον, τοιοῦτο 5
 παθοῦσα τὸν πλείω χρόνον φιλοψυχεῖν, ἵνα τὸν
 πάντως ὀφειλόμενον παρὰ τῆς φύσεως θάνατον
 βραχὺ προλαβοῦσα τῆς αἰσχύνης ἀλλάξῃται τοὺς
 5 μερίστους ἐπαίνους. τοιγαροῦν οὐ μόνον θνητοῦ
 βίου δόξαν ἀθάνατον ἀντικατηλλάξατο διὰ τῆς ἰδίας 10
 ἀρετῆς, ἀλλὰ καὶ τοὺς συγγενεῖς καὶ πάντας τοὺς
 πολίτας προετρέψατο λαβεῖν ἀπαραίτητον τιμωρίαν
 παρὰ τῶν εἰς αὐτὴν παρανομησάντων.

22 Ὅτι Λεύκιος Ταρκύνιος ὁ βασιλεὺς τυραννικῶς
 καὶ βιαίως ἄρχων τῶν πολιτῶν τοὺς εὐπόρους τῶν 15
 Ῥωμαίων ἀνῆρει, ψευδεῖς ἐπιφέρων αἰτίας ἔνεκεν
 τοῦ νοσφίσασθαι τὰς οὐσίας αὐτῶν. διόπερ Λεύ-
 κιος Ἰούνιος, ὀρφανὸς ὢν καὶ πάντων Ῥωμαίων
 πλουσιώτατος, δι' ἀμφοτέρω τὴν τοῦ Ταρκυνίου
 πλεονεξίαν ὑπώπτευν· ἀδελφιδοῦς δ' ὢν αὐτοῦ καὶ 20
 παρ' ἑκάστα τῷ βασιλεῖ σύνδοινος, προσεποιήθη
 μωρὸς εἶναι, ἅμα μὲν βουλόμενος τὸν ὑπὲρ τοῦ
 δύνασθαι τι φθόνον ἐκκλίνειν, ἅμα δ' ἀννπονοήτως
 παρατηρεῖν τὸ πραττόμενον καὶ τοῖς τῆς βασιλείας
 ἐφεδρεύειν καιροῖς. 25

23 Ὅτι οἱ Συβαρίται μετὰ τριάκοντα μυριάδων ἐκ-
 στρατεύσαντες ἐπὶ τοὺς Κροτωνιάτας καὶ πόλεμον
 ἄδικον ἐπανελόμενοι τοῖς ὅλοις ἔπταισαν, καὶ τὴν

4 ὧν Dind., ὧν v. 6 τῶν — χρόνων v., corr. Dind.
 20 δ' ὧν add. Wurm

εὐδαιμονίαν οὐκ ἐνεγκόντες ἐπιδεξίως ἱκανὸν παρά-
δειγμα τὴν ἰδίαν ἀπώλειαν κατέλιπον τοῦ πολὺ
μᾶλλον δεῖν προσέχειν ἐν ταῖς ἰδίαις εὐτυχίαις ἢ περ
ἐν ταῖς τालαιπωρίαις.

5 Ὅτι περὶ Ἡροδότου φησὶν ὁ Διόδωρος ἅκα ταῦτα 24
παρεξέβημεν οὐχ οὕτως Ἡροδότου κατηγορήσαι βου-
ληθέντες ὥς ὑποδείξει ὅτι τῶν λόγων οἱ θαναμάσιοι
τοὺς ἀληθεῖς κατισχύειν εἰώθασιν’.

Ὅτι προσήκόν ἐστι τιμᾶσθαι τὴν ἀρετὴν, κὰν ἡ 2
10 παρὰ γυναιξίν.

Ὅτι Ἀθηναῖοι δεξιῶς τῇ νίκῃ χρησάμενοι καὶ 3
νικήσαντες Βοιωτοὺς τε καὶ Χαλκιδεῖς, εὐθὺς ἀπὸ
τῆς μάχης Χαλκίδος ἐκυρίευσαν. ἐκ τῆς ὠφελείας
τῆς τῶν Βοιωτῶν δεκάτην ἄρμα χαλκοῦν εἰς τὴν
15 ἀκρόπολιν ἀνέθεσαν τόδε τὸ ἐλεγείον ἐπιγράψαντες,
ἔθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων δαμάσαντες
παῖδες Ἀθηναίων ἐργασιν ἐν πολέμου
δεσμῷ ἐν ἀχλὺόνετι σιδηρέῳ ἔσβεσαν ὕβριν·
ὦν ἵππους δεκάτην Παλλάδι τάσδ’ ἔθεσαν.

20 Ὅτι τὸ κατακαίειν τὰ ἱερὰ παρὰ Ἑλλήνων ἔμα-25
θον Πέρσαι, τὴν αὐτὴν τοῖς προαδικήσασιν ἀποδι-
δόντες ὕβριν.

Ὅτι Κᾶρες ὑπὸ Περσῶν καταπονούμενοι ἐπη- 2
ρώτησαν περὶ συμμαχίας εἰ προσλάβοιντο Μιλησίους
25 συμμαχούς. ὁ δὲ ἀνέειλεν,

πάλαί ποτ’ ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.

Οὐ μὴν ἀλλ’ ὁ φόβος ἐγγὺς κείμενος ἐποίησεν 3

9 ἡ] εἰ cod. 14 δεκάτην*] δεκάτης cod.; δεκάτης τῆς
τῶν Βοιωτῶν ὠφελείας posuit Dind. (cf. XI 33, 2. 62, 3)
15 γράψαντες v., corr. Herw. 17 πολέμῳ v.

αὐτοὺς ἐπιλαθέσθαι τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλοτιμίας, πρὸς δὲ τὸ πληροῦν τὰς τριήρεις κατὰ τάχος συν-
 ηνάγκαζεν.

- 4 Ὅτι Ἐκαταῖος ὁ Μιλήσιος πρεσβευτῆς ἀπεσταλ-
 μένος ὑπὸ τῶν Ἰώνων, ἠρώτησε δι' ἣν αἰτίαν ἀπι- 5
 στεῖ αὐτοῖς ὁ Ἀρταφέρνης. τοῦ δὲ εἰπόντος, μή-
 ποτε ὑπὲρ ὧν καταπολεμηθέντες κακῶς ἐπαθον
 μνησικακήσωσιν, Οὐκοῦν, ἔφησεν, εἰ τὸ πεπονθέ-
 ναι κακῶς τὴν ἀπιστίαν περιποιεῖ, τὸ παθεῖν ἄρα
 εὖ ποιήσει τὰς πόλεις Πέρσαις εὐνοοῦσας. ἀποδε- 10
 ξάμενος δὲ τὸ φηθὲν ὁ Ἀρταφέρνης ἀπέδωκε τοὺς
 νόμους ταῖς πόλεσι καὶ τακτοὺς φόρους κατὰ δύ-
 ναμιν ἐπέταξεν.

- 26 Ὁ γὰρ τοῖς πολλοῖς κατὰ τῶν πολιτῶν φθόνος
 τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ἐγκρηπτόμενος, ἐπειδὴ και- 15
 ρὸν ἔλαβεν, ἄθρους ἐξεργάγη. διὰ δὲ τὴν φιλοτι-
 μίαν τοὺς δούλους ἡλευθέρωσαν, μᾶλλον βουλόμε-
 νοι τοῖς οἰκέταις μεταδοῦναι τῆς ἐλευθερίας ἢ τοῖς
 ἐλευθέροις τῆς πολιτείας.

- 27 Ὅτι Δᾶτις ὁ τῶν Περσῶν στρατηγός, Μῆδος ὢν 20
 τὸ γένος καὶ παρὰ τῶν προγόνων παρειληφὼς ὅτι
 Μήδου τοῦ συστησαμένου τὴν Μηδίαν Ἀθηναῖοι
 κατέσθησαν ἀπόγονοι, ἀπέστειλε πρὸς τοὺς Ἀθη-
 ναίους εἰπεῖν ὥς ἀρεστὶ μετὰ δυνάμεως ἀπαιτή-
 σων τὴν ἀρχὴν τὴν προγονικὴν· Μῆδον γὰρ τῶν 25
 ἑαυτοῦ προγόνων [πρεσβύτερον Δᾶτιν] γενόμενον

13 ἐπέταξεν v., corr. Dind.
 παρὰ τοῖς πολλοῖς τῶν πολ. Dind.
 22 στησαμένου v., corr. Dind.
 πρεσβύτερον Δᾶτιν del. Dind.

14 κατὰ*] παρὰ cod.;
 20 Δάτης cod. ut infra
 24 εἰπών Hertl. 26

ἀφαιρεθῆναι τὴν βασιλείαν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ
 παραγενόμενον εἰς τὴν Ἀσίαν κτίσαι τὴν Μηδίαν.
 ἂν μὲν οὖν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν ἀποδῶσιν, ἀφεθήσε- 2
 σθαι τῆς πρώτης αἰτίας καὶ τῆς ἐπὶ Σάρδεις στρα-
 5 τείας· ἂν δὲ ἐναντιωθῶσι, πολλὸν δεινότερα πείσε-
 σθαι τῶν Ἑρετριέων. ὁ δὲ Μιλτιάδης ἀπεκρίθη 3
 ἀπὸ τῆς τῶν δέκα στρατηγῶν γνώμης, διότι κατὰ
 τὸν τῶν πρεσβευτῶν λόγον μᾶλλον προσήκει τῆς
 Μήδων ἀρχῆς κυριεύειν Ἀθηναίους ἢ Ἀἶτιν τῆς
 10 Ἀθηναίων πόλεως· τὴν μὲν γὰρ τῶν Μήδων βασι-
 λεῖαν Ἀθηναῖον ἄνδρα συστήσασθαι, τὰς δὲ Ἀθή-
 νας μηδέποτε Μῆδον τὸ γένος ἄνδρα κατεσχηκέναι.
 ὁ δὲ πρὸς μάχην ἀκούσας ταῦτα παρεσκευάζετο.
 [Exc. Vat. p. 35—39.]

15 Ὅτι Ἰπποκράτης ὁ Γελῷος τύραννος τοὺς Συ-28
 ρακουσίους νενικηκῶς κατεστρατοπέδευσεν εἰς τὸ τοῦ
 Διὸς ἱερὸν. κατέλαβε δὲ αὐτὸν τὸν ἱερέα καὶ τῶν
 Συρακουσίων τινὰς καθαιροῦντας ἀναθήματα χρυσᾶ,
 καὶ μάλιστα ἱμάτιον τοῦ Διὸς περιαιρουμένους ἐκ
 20 πολλοῦ κατεσκευασμένον χρυσοῦ. καὶ τούτοις μὲν 2
 ἐπιπλήξας ὡς ἱεροσύλοις ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὴν
 πόλιν, αὐτοὺς δὲ τῶν ἀναθημάτων ἀπέσχετο, φιλο-
 δοξῆσαι θέλων καὶ νομίζων δεῖν τὸν τηλικούτου
 ἐπαναιρούμενον πόλεμον μηθὲν ἑξαμαρτάνειν εἰς τὸ
 25 θεῖον, ἅμα δὲ νομίζων διαβάλλειν τοὺς προεστῶτας
 τῶν ἐν Συρακούσαις πραγμάτων πρὸς τὰ πλήθη διὰ
 τὸ δοκεῖν αὐτοὺς πλεονεκτικῶς, ἀλλ' οὐ δημοτικῶς
 οὐδ' ἴσως ἄρχειν.

4 αἰτίας πρώτης v. 7 στρατιωτῶν cod. 9 τῆς] διὰ
 τῆς v. 20 χρυσοῖον v., corr. Dind. 25 διαβαλεῖν Herw.

3 Ὅτι Θήρων ὁ Ἀκραγαντίνος γένει καὶ πλούτῳ
καὶ τῇ ἰσχύϊ πρὸς τὸ πλῆθος φιλανθρωπία πολλὴ προε-
χεν οὐ μόνον τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν
Σικελιωτῶν. [Exc. de virt. et vit. p. 254 V., 558 W.]

29 Γέλωνα Συρακούσιον καθ' ὕπνους δὲ βοῶντα, 5
κεραυνοβλής γὰρ ἔδοξεν ὀνείροις γεγονέναι,
ὁ κύων θορυβούμενον ἀμέτρως γνοὺς ἐκείνουν,
καθυλακτῶν οὐκ ἔληξεν, ἕως ἐγείρει τοῦτον.
τοῦτον ἐξέσωσέ ποτε καὶ λύκος ἐκ θανάτου.
σχολῇ προσκαθημένου γὰρ ἔτι παιδίου ὄντος 10
λύκος ἔλθων ἀφῆρπαξε τὴν δέλτον τὴν ἐκείνου.
τοῦ δὲ δραμόντος πρὸς αὐτὸν τὸν λύκον καὶ τὴν
δέλτον,
κατασεισθεῖσα ἡ σχολὴ βαθρόθεν καταπίπτει,
καὶ σύμπαντας ἀπέκτεινε παῖδας σὺν διδασκάλῳ. 15
τῶν παιδῶν δὲ τὸν ἀριθμὸν οἱ συγγραφεῖς βοῶσι,
Τίμαιοι, Διονύσιοι, Διόδωροι καὶ Δίων,
πλείω τελοῦντα ἑκατόν. τὸ δ' ἀκριβὲς οὐκ οἶδα.
[Tzetz. Hist. 4, 266.]

30 Ὅτι τοῦ Μιλτιάδου υἱὸς ὁ Κίμων, τελευτήσαντος 20
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῇ δημοσίᾳ φυλακῇ διὰ τὸ μὴ
ἰσχύσαι ἐκτίσαι τὸ ὄφλημα, ἵνα λάβῃ τὸ σῶμα τοῦ
πατρὸς εἰς ταφὴν, ἑαυτὸν εἰς τὴν φυλακὴν παρέ-
δωκε καὶ διεδέξατο τὸ ὄφλημα.

2 Ὅτι ὁ Κίμων φιλότιμος ὦν εἰς τὴν τῶν κοινῶν 25
διοίκησιν, ἐξ ὑστέρου ἀγαθὸς στρατηγὸς ἐγενήθη,
καὶ διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς ἐνδόξους πράξεις κατε-
γάρσατο. [Exc. de virt. et vit. p. 254 V., 559 W.]

31 Κίμων υἱὸς κατὰ τινὰς ὑπῆρχε Μιλτιάδου,
κατὰ δ' ἑτέρους ἦν πατρὸς τὴν κλήσιν Στησαγόρου. 30

ἐξ Ἰσοδίκης τούτῳ παῖς ὑπῆρχεν ὁ Καλλίας.
 ὁ Κίμων οὗτος ἀδελφὴν ἰδίαν Ἑλπινίκην
 εἶχεν, ὥς Πτολεμαῖος μὲν ὕστερον Βερενίκην,
 καὶ Ζεὺς τὴν Ἥραν πρὸ αὐτῶν, καὶ νῦν Περσῶν
 τὸ γένος.

Καλλίας δὲ πεντήκοντα τάλαντα ζημιοῦται,
 ὅπως ὁ Κίμων ὁ πατήρ μηδὲν δεινόν τι πάθῃ
 ἔνεκα γάμων τῶν αἰσχυρῶν, τῆς ἀδελφομιξίας.
 τὸ δ' ὅσοι ταῦτα γράφουσι μακρόν ἐστὶ μοι λέγειν·
 10 ἔστι γὰρ πλῆθος ἅπειρον τῶν ταῦτα γεγραφότων,
 οἱ κωμικοὶ καὶ ῥήτορες, Διόδωρος καὶ ἄλλοι.

[Tzetz. Hist. 1, 582.]

Ὅτι Θεμιστοκλῆς ὁ τοῦ Νεοκλέους, προσελθόν-32
 τος τινὸς αὐτῷ πλουσίου καὶ ζητοῦντος κηδεστήν
 15 εὐρεῖν πλούσιον, παρεκελεύσατο αὐτῷ ζητεῖν μὴ
 χρήματα ἀνδρὸς δεόμενα, πολὺ δὲ μᾶλλον ἄνδρα
 χρημάτων ἐνδεᾶ. ἀποδεξαμένου δὲ τὰνθρώπου τὸ
 ῥηθὲν συνεβούλευσεν αὐτῷ συνοικίσει τὴν θυγα-
 τέρα τῷ Κίμωνι. διόπερ ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας ὁ
 20 Κίμων εὐπορήσας χρημάτων ἀπελύθη τῆς φυλακῆς,
 καὶ τοὺς κατακλείσαντας ἄρχοντας εὐθύνας κατα-
 δίκους ἔλαβεν. [Exc. Vat. p. 39.]

[Ἡ μὲν οὖν πρὸ ταύτης βίβλος, τῆς ὅλης συντά-
 ξως οὐσα δεκάτη, τὸ τέλος ἔσχε τῶν πράξεων εἰς
 25 τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ξέρξου διαβάσεως
 εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὰς γενομένας δημηγο-
 ρίας ἐν τῇ κοινῇ συνόδῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν Κορίνθῳ
 περὶ τῆς Γέλωνος συμμαχίας τοῖς Ἑλλησιν. Diodor.
 XI 1, 1.]

21 καταδίκους Dind., καταδίκης cod.

- 33 Ὅτι τῶν Ἑλλήνων πάντων διαπρσεβευσαμένων
 πρὸς Γέλωνα περὶ συμμαχίας, ὅτε Ξέρξης διέβαινε
 πρὸς τὴν Εὐρώπην, τοῦ δὲ ἐπαγγειλαμένου συμμα-
 χῆσαι καὶ σιταρκῆσαι, εἴ γε τὴν ἡγεμονίαν εἴτε τὴν
 κατὰ γῆν εἴτε τὴν κατὰ θάλατταν παρέξουσιν, ἡ δὲ
 μὲν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας φιλοδοξία τὴν συμμαχίαν
 παρεκρούετο, τὸ δὲ μέγεθος τῆς βοηθείας καὶ ὁ τῶν
 πολεμίων φόβος προέτρπε μεταδοῦναι τῆς δόξης
 τῷ Γέλωνι.
- 34 Ἡ μὲν γὰρ τῶν Περσῶν ὑπεροχὴ πρὸς τὸ κρα- 10
 τῆσαι τῆς ἐπιθυμίας ἔχει τὰς δωρεάς, ἡ δὲ τυραν-
 νικὴ πλεονεξία καὶ τὰ μικρὰ τῶν λημμάτων οὐ πα-
 ρίησιν.
- 2 Βεβαιωτάτη γὰρ τῆς σωτηρίας φύλαξ ἡ ἀπιστία.
- 3 Παῖδες μὲν οὖν ἀδικούμενοι πρὸς πατέρας κα- 15
 ταφεύγουσι, πόλεις δὲ πρὸς τοὺς ἀποικίσαντας δη-
 μους.
- 4 Ὅτι τυράννου πλεονεξία τοῖς μὲν ὑπάρχουσιν
 οὐκ ἀρκεῖται, τῶν δὲ ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖ, πληροῦ-
 ται δὲ οὐδέποτε. 20
- 5 Τοὺς δὲ κατὰ τῆς δυναστείας αὐτοῦ πεφνκότητας
 ἔχων καιρὸν οὐκ ἐάσει δύναμιν λαβεῖν.
- 6 Ἐκείνων γὰρ τῶν ἀνδρῶν ἔστε ἀπόγονοι οἱ τὰς
 αὐτῶν ἀρετὰς μετὰ τὸν θάνατον ἀθανάτους τῇ δόξῃ
- 7 καταλελοιπίασιν. — τὸ γὰρ ἔπαθλον τῆς συμμαχίας 25
 οὐκ ἀργύριον αἰτεῖ, οὐδὲ παλλάκις ἰδεῖν ἔστι κατα-
 φρονούντα καὶ τὸν φαυλότατον ἰδιώτην πεπλουτη-
 κότα, ἀλλ' ἐπαινῶν καὶ δόξαν, περὶ ἧς οἱ ἀγαθοὶ

τῶν ἀνθρώπων οὐκ ὀκνοῦσιν ἀποθνήσκειν· μισθὸς γάρ ἐστιν ἡ δόξα μείζων ἀργυρίου. — παραλαμβάνουσι γὰρ οἱ Σπαρτιᾶται παρὰ τῶν πατέρων οὐχ ὥσπερ οἱ λοιποὶ πλοῦτον, ἀλλὰ προθύμως τελευτῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας, ὥστε πάντα τὰ κατὰ τὸν βίον ἀγαθὰ δεύτερα τίθεσθαι τῆς δόξης.

Μὴ τῶν ξενικῶν δυνάμεων ἐπιθυμοῦντες τὰς 9 πολιτικὰς ἀποβάλλωμεν καὶ τῶν ἀδήλων ὀρεγόμενοι τῶν φανερῶν μὴ κυριεύωμεν. — οὐ φημι καταπε- 10 πλῆχθαι τὸ μέγεθος τῆς τῶν Περσῶν στρατιᾶς· ἀρετῇ γὰρ ὁ πόλεμος, οὐ πλῆθει βραβεύεται. — παρειλήφασι γὰρ ὑπὸ τῶν πατέρων ζῆν μὲν ἑαυτοῖς, 11 τελευτῶν δ' ὅταν χρεῖα ταῖς πατρίσιν ἐπῇ. — τί φο- 12 βηθῶμεν τὸν χρυσὸν ᾧ κεκοσμημένοι βαδίζουσιν εἰς τὰς μάχας ὥς γυναῖκες εἰς τοὺς γάμους, ὥστε 15 τὴν νίκην μὴ μόνον ἐπαθλον ἔχειν δόξαν, ἀλλὰ καὶ πλοῦτον; οὐ φοβεῖται γὰρ ἡ ἀρετὴ χρυσόν, ὃν ὁ σίδηρος εἴωθεν ἄγειν αἰχμάλωτον, ἀλλὰ τὴν στρατηγίαν τῶν ἡγουμένων. — πᾶσα γὰρ δύναμις ὑπερ- 13 αἴρουσα τὴν συμμετρίαν ὑφ' ἑαυτῆς βλάπτεται τὰ πλείστα. πρὶν ἢ γὰρ ἀκοῦσαι τὴν φάλαγγα, φθάσομεν ἡμεῖς πράξαντες ἢ βουλόμεθα. [Exc. Vat. p. 39—41.]

INCERTA.

[Τὸ τελευταῖον πολλαῖς γενεαῖς ὕστερον ἐκ τῆς 25 Ἰταλίας τὸ τῶν Σικελῶν ἔθνος πανδημεὶ περαιωθὲν εἰς τὴν Σικελίαν τὴν ὑπὸ τῶν Σικανῶν ἐκλει-

10 στρατείας cod. 13 ἐπίη Dind. 21 γὰρ] ἂν add. Wurm

φθεῖσαν χώραν κατάρκησαν. αἰεὶ δὲ τῇ πλεονεξίᾳ προβαίνοντων τῶν Σικελῶν, καὶ τὴν ὁμορον πορθούντων, ἐγένοντο πόλεμοι πλεονάκις αὐτοῖς πρὸς τοὺς Σικανούς, ἕως συνθήκας ποιησάμενοι συμφώνους ὅρους ἔθεντο τῆς χώρας· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφομεν. *Diod.* V 6, 3.]

- 1 Διόδωρος μέντοι διαφορὰν τούτων οἶδεν ἐν οἷς λέγει, Σικανῶν καὶ Σικελῶν.
- 2 Διόδωρος δὲ πού τῶν δεκάτων βιβλίων εἰπὼν 10 περὶ τε Σικελῶν καὶ Σικανῶν διαφορὰν οἶδεν, ὥς καὶ προεφρέθη, Σικελοῦ καὶ Σικανοῦ. [*Eustath.* *Od.* p. 1896, 55; 1962, 25.]
- 3 Διόδωρος δὲ ὁ Σικελὸς καὶ ὁ Ὀππιανὸς τὴν Νεάπολιν ὑφ' Ἡρακλέους οἰκισθῆναί φασι [*Tzetz.* 15 *ad Lycophr.* v. 717.]
- 3 Καὶ τὸ Παλλάδιον δὲ τῆς Ἀθηνᾶς τοιοῦτον ἦν 395 τρίπηχυ, ξύλινον, ἐξ οὐρανοῦ καταπεσόν, ὥς φασιν, ἐν Πεσινοῦντι τῆς Φρυγίας, ὅθεν ὁ Διόδωρος καὶ Δίων τὸν τόπον κληθῆναί φασιν ἀπὸ τοῦ πολλοῦς 20 ἐκεῖ πεσεῖν ἐν τῇ συμβολῇ τοῦ πολέμου, ὁπότε διὰ τὴν ἀρπαγὴν Γανυμήδους ἐμάχοντο Τάνταλος ὁ ἐραστὴς Γανυμήδους καὶ Ἴλιος (Ἰλος) ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. [*Eudocia* p. 322 et *Tzetz.* *ad Lycophr.* v. 355.]
- 4 Καὶ Διόδωρος ἄκραν τινὰ τῶν Ἀλπεων κορυφὴν 25 φὴν τοῦ σύμπαντος ὅρους δοκοῦσαν οὐρανοῦ ῥάχιν ἱστορεῖ παρὰ τῶν ἐγχωρίων καλεῖσθαι. [*Eustath.* *Od.* p. 1390, 21. *Conf.* *Tzetz.* *Exeg.* II. p. 10, 13.]

Γεσ. I.

γ. 401 Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ ἐνδεκάτῃ τῶν Διοδώρου
βίβλων.

Περὶ τῆς Ξέρξου διαβάσεως εἰς τὴν Εὐρώπην.

Περὶ τῆς μάχης τῆς ἐν Θερμοπύλαις.

5 Περὶ τῆς Ξέρξου ναυμαχίας πρὸς τοὺς Ἕλληνας.

Ὡς Θεμιστοκλέους καταστρατηγήσαντος τὸν Ξέρξην κατε-
ναυμάχησαν οἱ Ἕλληνες τοὺς βαρβάρους περὶ Σαλαμῖνα.

Ὡς Ξέρξης Μαροδόνιον στρατηγὸν ἀπολιπὼν μετὰ μέρους
τῆς δυνάμεως ἀπῆρεν εἰς τὴν Ἀσίαν.

10 Ὡς Καρχηδόνιοι μεγάλαις δυνάμεσιν ἐστράτευσαν εἰς τὴν
Σικελίαν.

Ὡς Γέλων καταστρατηγήσας τοὺς βαρβάρους τοὺς μὲν
αὐτῶν κατέκοψε, τοὺς δ' ἐξώγαγεν.

Ὡς Γέλων δεηθέντων Καρχηδονίων χρήματα πραξάμενος

15 συνεχώρησεν αὐτοῖς τὴν εἰρήνην.

Κρίσις τῶν ἀριστευσάντων Ἑλλήνων ἐν τῷ πολέμῳ.

Μάχη τῶν Ἑλλήνων πρὸς Μαροδόνιον καὶ Πέρσας περὶ
Πλαταιῶς καὶ νίκη τῶν Ἑλλήνων.

Πόλεμος Ῥωμαίοις πρὸς Αἰκολανοὺς καὶ τοὺς τὸ Τοῦσκλον

20 κατοικοῦντας.

Περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ Πειραιέως ὑπὸ Θεμιστοκλέους.

Περὶ τῆς ἀποσταλείσης βοηθείας Κυμαίοις ὅφ' Ἰέρωνος
τοῦ βασιλέως.

Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου Ταραντίνους πρὸς Ἰάπυγας.

25 Ὡς Θρασυδαῖος ὁ Θήρωνος μὲν νῆος, τύραννος δὲ Ἀγρα-
γαντίνων, ἡττηθεὶς ὑπὸ Συρακουσίων ἀπέβαλε τὴν δυνα-
στείαν.

Hoc argumentum om. P 19 Ῥωμαίοις AJL, Ῥωμαίων
cet. (c. 40, 5)

Ὡς Θεμιστοκλῆς φυχὸν πρὸς Ξέρξην καὶ κατηγορηθεὶς
θανάτου ἤλευθερώθη.

Ὡς Ἀθηναῖοι τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις ἤλευ- 402
θέρωσαν.

Περὶ τοῦ γενομένου σεισμοῦ περὶ τὴν Λακωνικὴν. 5

Περὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν Μεσσηνίων καὶ τῶν Εἰλώτων
Λακεδαιμονίων.

Ὡς Ἀργεῖοι Μυκῆνας κατασκάψαντες αἰκίητον ἐποίησαν
τὴν πόλιν.

Ὡς τὴν ἀπὸ Γέλωνος βασιλείαν κατέλυσαν οἱ Συρακούσιοι. 10

Ὡς Ξέρξην δολοφονηθέντος Ἀρταξέρξης ἐβασίλευσεν.

Περὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν Αἰγυπτίων ἀπὸ Περσῶν.

Περὶ στάσεων τῶν γενομένων ἐν ταῖς Συρακούσαις.

Ὡς Ἀθηναῖοι Αἰγινήτας καὶ Κορινθίους κατεπολέμησαν.

Ὡς Φωκεῖς πρὸς Δωριεῖς ἐπολέμησαν. 15

Ὡς Μυρωνίδης ὁ Ἀθηναῖος ὀλίγοις στρατιώταις Βοιωτοῦς
πολλαπλασίους ὄντας ἐνίκησεν.

Περὶ τῆς Τολμίδου στρατείας εἰς Κεφαλληνίαν.

Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου κατὰ τὴν Σικελίαν Ἐγε-
σταίοις καὶ Αἰλυβαίοις. 20

Περὶ τοῦ νομοθετηθέντος ἐν Συρακούσαις πεταλισμοῦ.

Στρατεία Περικλέους εἰς Πελοπόννησον.

Στρατεία Συρακουσίων εἰς Τυρρηνίαν.

Περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ Παλικῶν ὀνομαζομένων.

Περὶ τῆς Δουκετίου ἡττης καὶ τῆς περὶ αὐτὸν παραδόξου 25
σωτηρίας.

4 ὡς οἱ αὐτοὶ πρὸς Κύπρῳ Πέρσας κατενανμάχησαν καὶ
ἐνίκησαν ἐπ' Εὐρυμέδοντος Κίμωνος ἡγουμένου add. m. rec. L
12 Αἰγυπτίων Rhod., Ἰαπύγων cod. (c. 71, 3) 24 Πετα-
λικῶν cod. (c. 88, 6) 25 Δευκετίου cod. (c. 78, 5).

ΒΙΒΛΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΗ.

Ἡ μὲν οὖν πρὸ ταύτης βίβλος, τῆς ὅλης συν- 1
τάξεως οὕσα δεκάτη, τὸ τέλος ἔσχε τῶν πράξεων
εἰς τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ξέρξου διαβά-
σεως εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὰς γενομένας δη-
5 μηγορίας ἐν τῇ κοινῇ συνόδῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν Κο-
ρίνθῳ περὶ τῆς Γέλωνος συμμαχίας τοῖς Ἑλλήσιν·
ἐν ταύτῃ δὲ τὸ συνεχὲς τῆς ἱστορίας ἀναπληροῦν-
τες ἀρξόμεθα μὲν ἀπὸ τῆς Ξέρξου στρατείας ἐπὶ
τοὺς Ἑλληνας, καταλήξομεν δὲ ἐπὶ τὸν προηγούμε-
10 νον ἐνιαυτὸν τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ Κύπρον
ἡγουμένου Κίμωνος.

Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Καλλιάρχου Ῥωμαῖοι 2
κατέστησαν ὑπάτους Σπόριον Κάσσιον καὶ Πρόκλον
Οὐεργίνιον Τρίκοστον, ἤχθη δὲ καὶ παρ' Ἡλείοις
15 Ὀλυμπιάς πέμπτη πρὸς ταῖς ἑβδομήκοντα, καθ' ἣν
ἐνίκα στάδιον Ἀστύλος Συρακόσιος. ἐπὶ δὲ τούτων
Ξέρξης ὁ βασιλεὺς ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα διὰ
ταύτην τὴν αἰτίαν. Μαρδόνιος ὁ Πέρσης ἀνεψιὸς 3
μὲν καὶ κηδεστὴς ἦν Ξέρξου, διὰ δὲ σύνεσιν καὶ
20 ἀνδρείαν μάλιστα θαναταζόμενος παρὰ τοῖς Πέρσαις.

8 στρατιάς P   14 Οὐεργίνιον] τε καὶ add. P   16
Ἄστυλος v., Ἄσταλος P   19 μὲν om. P   ἣν om. P.

Ὡς Θεμιστοκλῆς φυχὸν πρὸς Ξέρξην καὶ κατηγορηθεὶς
θανάτου ἤλευθερώθη. n.cn

Ὡς Ἀθηναῖοι τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις ἤλευ- 402
θέρωσαν.

Περὶ τοῦ γενομένου σεισμοῦ περὶ τὴν Λακωνικὴν. 5

Περὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν Μεσσηνίων καὶ τῶν Εἰλώτων
Λακεδαιμονίων.

Ὡς Ἀργεῖοι Μυκήνας κατασκάφαντες ἀοίκητον ἐποίησαν
τὴν πόλιν.

Ὡς τὴν ἀπὸ Γέλωνος βασιλείαν κατέλυσαν οἱ Συρακούσιοι. 10

Ὡς Ξέρξην δολοφονηθέντος Ἀρταξέρξης ἐβασίλευσεν.

Περὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν Αἰγυπτίων ἀπὸ Περσῶν.

Περὶ στάσεων τῶν γενομένων ἐν ταῖς Συρακούσαις.

Ὡς Ἀθηναῖοι Αἰγινήτας καὶ Κορινθίους κατεπολέμησαν.

Ὡς Φωκεῖς πρὸς Δωριεῖς ἐπολέμησαν. 15

Ὡς Μυρωνίδης ὁ Ἀθηναῖος ὀλίγοις στρατιώταις Βοιωτοῦς
πολλαπλασίους ὄντας ἐνίκησεν.

Περὶ τῆς Τολμίδου στρατείας εἰς Κεφαλληνίαν.

Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου κατὰ τὴν Σικελίαν Ἐγε-
σταίοις καὶ Αἰλυβαίοις. 20

Περὶ τοῦ νομοθετηθέντος ἐν Συρακούσαις πεταλισμοῦ.

Στρατεία Περικλέους εἰς Πελοπόννησον.

Στρατεία Συρακουσίων εἰς Τυρρηνίαν.

Περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ Παλικῶν ὀνομαζομένων.

Περὶ τῆς Δουκετίου ἡττης καὶ τῆς περὶ αὐτὸν παραδόξου 25
σωτηρίας.

4 ὥς οἱ αὐτοὶ πρὸς Κύπρῳ Πέρσας κατενανμάχησαν καὶ
ἐνίκησαν ἐπ' Εὐρυμέδοντος Κίμωνος ἡγούμενον add. m. rec. L
12 Αἰγυπτίων Rhod., Ἰαπύγων cod. (c. 71, 3) 24 Πετα-
λικῶν cod. (c. 88, 6) 25 Δουκετίου cod. (c. 78, 5).

ΒΙΒΛΟΣ ΕΝΔΕΚΑΘΗ.

Ἡ μὲν οὖν πρὸ ταύτης βίβλος, τῆς ὅλης συν- 1
τάξεως οὐσα δεκάτη, τὸ τέλος ἔσχε τῶν πράξεων
εἰς τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ξέρξου διαβά-
σεως εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὰς γενομένας δη-
5 μηγορίας ἐν τῇ κοινῇ συνόδῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν Κο-
ρίνθῳ περὶ τῆς Γέλωνος συμμαχίας τοῖς Ἑλλήσιν·
ἐν ταύτῃ δὲ τὸ συνεχὲς τῆς ἱστορίας ἀναπληροῦν-
τες ἀφ' ὧμεθα μὲν ἀπὸ τῆς Ξέρξου στρατείας ἐπὶ
τοὺς Ἕλληνας, καταλήξομεν δὲ ἐπὶ τὸν προηγούμε-
10 νον ἐνιαυτὸν τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ Κύπρον
ἡγουμένου Κίμωνος.

Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Καλλιάρχου Ῥωμαῖοι 2
κατέστησαν ὑπάτους Σπόριον Κάσιον καὶ Πρόκλον
Οὐεργίνιον Τρίκοστον, ἡχθῆ δὲ καὶ παρ' Ἡλείους
15 Ὀλυμπιάς πέμπτη πρὸς ταῖς ἐβδομήκοντα, καθ' ἣν
ἐνίκᾳ στάδιον Ἀστύλος Συρακόσιος. ἐπὶ δὲ τούτων
Ξέρξης ὁ βασιλεὺς ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα διὰ
ταύτην τὴν αἰτίαν. Μαργόνιος ὁ Πέρσης ἀνεψιὸς 3
μὲν καὶ κηδεστὴς ἦν Ξέρξου, διὰ δὲ σύνεσιν καὶ
20 ἀνδρείαν μάλιστα θαυμαζόμενος παρὰ τοῖς Πέρσας.

8 στρατίας P 14 Οὐεργίνιον] τε καὶ add. P 16
Ἀστύλος v., Ἀστύλος P 19 μὲν om. P ἦν om. Pa

οὗτος μετέωρος ὢν τῷ φρονήματι καὶ τὴν ἡλικίαν
 ἀκμάζων, ἐπεθύμει μεγάλων δυνάμεων ἀφηγήσασθαι·
 διόπερ ἐπεισε τὸν Ξέρξην καταδουλώσασθαι τοὺς
 Ἕλληνας, αἱ πολεμικῶς ἔχοντας πρὸς τοὺς Πέρσας.
 4 ὁ δὲ Ξέρξης πεισθεὶς αὐτῷ καὶ βουλόμενος πάντας 5
 τοὺς Ἕλληνας ἀναστάτους ποιῆσαι, διεπρεσβένεατο
 πρὸς Καρχηδονίους περὶ κοινοπραγίας καὶ συνέθετο
 πρὸς αὐτούς, ὥστε αὐτὸν μὲν ἐπὶ τοὺς τὴν Ἑλλάδα 404
 κατοικοῦντας Ἕλληνας στρατεύειν, Καρχηδονίους δὲ
 τοῖς αὐτοῖς χρόνοις μεγάλας παρασκευάσασθαι δυ- 10
 νάμεις καὶ καταπολεμῆσαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς περὶ
 5 Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν οἰκοῦντας. ἀκολούθως οὖν
 ταῖς συνθήκαις Καρχηδόνιοι μὲν χρημάτων πλῆθος
 ἄθροισαντες μισθοφόρους συνῆγον ἐκ τε τῆς Ἰτα-
 λίας καὶ Αἰγυπτιακῆς, ἔτι δὲ Γαλατίας καὶ Ἰβηρίας, 15
 πρὸς δὲ τούτοις ἐκ τῆς Λιβύης ἀπάσης καὶ τῆς Καρ-
 χηδόνης κατέγραφον πολιτικὰς δυνάμεις· τέλος δὲ
 τριετὴ χρόνον περὶ τὰς παρασκευὰς ἀσχοληθέντες
 ἤθροισαν πεζῶν μὲν ὑπὲρ τὰς τριάκοντα μυριάδας,
 2 ναῦς δὲ διακοσίας. ὁ δὲ Ξέρξης ἀμιλλώμενος πρὸς 20
 τὴν τῶν Καρχηδονίων σπουδὴν, ὑπερεβάλετο πά-
 σαις ταῖς παρασκευαῖς τοσοῦτον ὅσον καὶ τῷ πλή-
 θει τῶν ἔθνων ὑπερεῖχε Καρχηδονίων. ἤρξατο δὲ
 ναυπηγεῖσθαι κατὰ πᾶσαν τὴν παραθαλάττιον τὴν
 ὑπ' αὐτὸν ταττομένην, Αἴγυπτόν τε καὶ Φοινίκην 25
 καὶ Κύπρον, πρὸς δὲ τούτοις Κιλικίαν καὶ Παμ-
 φυλίαν καὶ Πισιδικὴν, ἔτι δὲ Ἀνκίαν καὶ Καρίαν
 καὶ Μυσίαν καὶ Τρωάδα καὶ τὰς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ

1 τῷ] καὶ τῷ FJK   2 ἀφηγήσεσθαι PA   13 πλῆθος
 χρημάτων v.   19 πεζῶν add. Dind.

πόλεις καὶ τὴν Βιθυνίαν καὶ τὸν Πόντον. ὁμοίως
 δὲ τοῖς Καρχηδονίοις τριετὴ χρόνον παρασκευασά-
 μενος κατεσκευάσεν αὐτὸς μακρὰς πλείους τῶν χι-
 λίων καὶ διακοσίων. συνεβόλετο δὲ αὐτῷ καὶ ὁ 2
 5 πατήρ Δαρεῖος, πρὸ τῆς τελευτῆς παρασκευὰς πε-
 ποιημένος μεγάλων δυνάμεων· καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἡτ-
 τημένος ὑπὸ Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι Δάτιδος
 ἡγούμενον, χαλεπῶς διέκειτο πρὸς τοὺς νενικηκό-
 τας Ἀθηναίους. ἀλλὰ Δαρεῖος μὲν μέλλων ἤδη δια-
 10 βαίνειν ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας ἐμεσολαβήθη τελευτήσας,
 ὁ δὲ Ξέρξης διὰ τε τὴν τοῦ πατρὸς ἐπιβολὴν καὶ
 τὴν τοῦ Μαρδονίου συμβουλίαν, καθότι προεῖρη-
 ται, διέγνω πολεμεῖν τοῖς Ἑλλησιν. ὥς δ' αὐτῷ 3
 πάντα τὰ πρὸς τὴν στρατείαν ἡτοίμαστο, τοῖς μὲν
 15 ναυάρχοις παρήγγειλεν ἀθροίζειν τὰς αὐτὰς εἰς Κύ-
 μνην καὶ Φώκαιαν, αὐτὸς δ' ἐξ ἀπασῶν τῶν σατρα-
 πειῶν συναγαγὼν τὰς πεζὰς καὶ ἱππικὰς δυνάμεις,
 προῆγεν ἐκ τῶν Σούσων. ὥς δ' ἦκεν εἰς Σάρδεας,
 κήρυκας ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, προστάξας εἰς
 20 πάσας τὰς πόλεις ἵέναι καὶ τοὺς Ἑλληνας αἰτεῖν
 ὕδωρ καὶ γῆν. τὴν δὲ στρατιὰν διελόμενος ἐξα- 4
 πέστειλε τοὺς ἱκανοὺς ξεῦξαι μὲν τὸν Ἑλλήσποντον,
 διασκάψαι δὲ τὸν Ἄθω κατὰ τὸν ἀγχένα τῆς Χερ-
 ρονήσου, ἅμα μὲν ταῖς δυνάμεσιν ἀσφαλῆ καὶ σύν-
 25 τομον τὴν διέξοδον ποιούμενος, ἅμα δὲ τῷ μεγέθει
 τῶν ἔργων ἐλπίζων προκαταπλήξεσθαι τοὺς Ἑλλη-

2 παρασκευασάμενος PM, -σαμένοις cet. . 9 ἤδη om.
 FJK 11 ἐπιβουλὴν P 12 τοῦ om. A συμβουλίαν
 PAL, συμβουλὴν cet. 16 Φώκαιαν P 17 πεζικὰς codices
 (ut solent; cf. I p. LXIV) 19 κήρυκας] καὶ κήρυκας P
 24 μὲν om. v. 26 προκαταπλήξεσθαι cod.

νας. οἱ μὲν οὖν πεμφθέντες ἐπὶ τὴν κατασκευὴν
 τῶν ἔργων ταχέως ἦντον διὰ τὴν πολυχειρίαν τῶν 405
 5 ἐργαζομένων. οἱ δ' Ἕλληνες πνυθόμενοι τὸ μέγεθος
 τῆς τῶν Περσῶν δυνάμεως, ἐξέπεψαν εἰς Θεττα-
 λίαν μυρίους ὀπλίτας τοὺς καταληψομένους τὰς περὶ 5
 τὰ Τέμπη παρόδους· ἡγεῖτο δὲ τῶν μὲν Λακεδαι-
 μονίων Εὐαίνετος, τῶν δὲ Ἀθηναίων Θεμιστοκλῆς.
 οὔτοι δὲ πρὸς τὰς πόλεις πρεσβευτὰς ἀποστείλαν-
 τες ἤξιον ἀποστέλλειν στρατιώτας τοὺς κοινῇ φυ-
 λάξοντας τὰς παρόδους· ἔσπευδον γὰρ ἀπάσας τὰς 10
 Ἑλληνίδας πόλεις διαλαβεῖν ταῖς προφυλακαῖς καὶ
 κοινοποιήσασθαι τὸν πρὸς τοὺς Πέρσας πόλεμον.
 6 ἐπεὶ δὲ τῶν Θετταλῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
 τῶν πλησιοχώρων ταῖς παρόδοις ἔδωκαν οἱ πλείους
 ὕδωρ τε καὶ γῆν τοῖς ἀφιγμένοις ἀγγέλοις ἀπὸ Ξέρ- 15
 ξου, ἀπογνόντες τὴν περὶ τὰ Τέμπη φυλακὴν ἐπα-
 νῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν.
 3 Χρήσιμον δὲ διορίσαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς τὰ τῶν
 βαρβάρων ἐλομένους, ἵνα τυγχάνοντες ὀνειδούς ἀπο-
 τρέπωσι ταῖς βλασφημίαις τοὺς προδότας γεννησο- 20
 2 μένους τῆς κοινῆς ἐλευθερίας. Αἰνιᾶνες μὲν οὖν
 καὶ Δόλοπες καὶ Μηλιεῖς καὶ Περραιβοὶ καὶ Μά-
 γνητες μετὰ τῶν βαρβάρων ἐτάχθησαν, ἔτι παρού-
 σης τῆς ἐν τοῖς Τέμπεσι φυλακῆς, Ἀχαιοὶ δὲ Φθιω-
 ται καὶ Λοκροὶ καὶ Θετταλοὶ καὶ Βοιωτοὶ οἱ πλείους 25

5 περὶ Hert., ἐπὶ cod. 7 Εὐαίνετος Herod. VII 173]
 Συνετός cod. 11 περιλαβεῖν v. 15 ἀγγέλοις om. A
 16 περὶ Bek., ἐπὶ cod. 20 γεννησομένων vel ἂν γενομέ-
 νους Reiske, γενομένων cod. 22 Μηλιεῖς Rhod., Μιλήσιοι
 cod. Περραιβοὶ PFJ 23 ἔτι] ἔτι δὲ cod. 24 δὲ] τε καὶ
 cod., δὲ οἱ Wurm

τούτων ἀπελθόντων ἀπέκλιναν πρὸς τοὺς βαρβάρους.
 οἱ δ' ἐν Ἰσθμῷ συνεδρεύοντες τῶν Ἑλλήνων ἐψη- 3
 φίσαντο τοὺς μὲν ἐθέλοντι τῶν Ἑλλήνων ἐλομένους
 τὰ Περσῶν δεκατεῦσαι τοῖς θεοῖς, ἐπὰν τῷ πολέμῳ
 5 κρατήσωσι, πρὸς δὲ τοὺς τὴν ἡσυχίαν ἔχοντας ἐκ-
 πέμψαι πρέσβεις τοὺς παρακαλέσοντας συναγωνί-
 ζεσθαι περὶ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας. ὧν οἱ μὲν 4
 εἴλοντο γνησίως τὴν συμμαχίαν, οἱ δὲ παρήγον ἐφ'
 ἱκανὸν χρόνον, ἀντεχόμενοι τῆς ἰδίας μόνον ἀσφα-
 10 λείας καὶ καταδοκοῦντες τὸ τοῦ πολέμου τέλος·
 Ἀργεῖοι δὲ πρέσβεις ἀποστείλαντες εἰς τὸ κοινὸν
 συνέδριον ἐπηγγέλλοντο συμμαχήσειν, ἐὰν αὐτοῖς
 μέρος τι τῆς ἡγεμονίας συγχωρήσωσιν. οἷς οἱ σύν- 6
 εδροι διεσάφησαν, εἰ μὲν δεινότερον ἡγοῦνται τὸ
 15 στρατηγὸν ἔχειν Ἕλληνα ἢ δεσπότην βαρβαρον, ὁρ-
 θῶς αὐτοὺς ἔχειν ἡσυχίαν, εἰ δὲ φιλοτιμοῦνται λα-
 βεῖν τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν, ἄξια ταύτης
 δεῖν ἔφασαν αὐτοὺς πεπραχότας ἐπιζητεῖν τὴν τηλι-
 καύτην δόξαν. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν παρὰ Ξέρξου
 20 πρέσβεων ἐπιόντων τὴν Ἑλλάδα καὶ γῆν καὶ ὕδωρ αἰ-
 τούντων, αἱ πόλεις ἄπασαι διὰ τῶν ἀποκρίσεων ἀπε-
 δείκνυντο τὴν περὶ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας σπουδήν.
 Ξέρξης δὲ ὥς ἐπύθετο τὸν Ἑλλησπόντον ἐξεῦ- 6
 χθαι καὶ τὸν Ἄθω διεσκάφθαι, προῆγεν ἐκ τῶν
 25 Σάρδεων ἐφ' Ἑλλησπόντου τὴν πορείαν ποιούμε-
 νος· ὥς δὲ ἦκεν εἰς Ἀβυδον, διὰ τοῦ ζεύγματος
 106 τὴν δύναμιν διήγαγεν εἰς τὴν Εὐρώπην. πορευό-
 μενος δὲ διὰ τῆς Θράκης πολλοὺς προσελαμβάνετο

3 ἐθέλοντι P   12 ἐπηγγέλλοντο PF, ἐπηγγέλοντο cet.
 20 τῇ Ἑλλάδι cod., corr. Reiske

στρατιώτας καὶ τῶν Θρακῶν καὶ τῶν ὁμόρων τού-
 7 τοις Ἑλλήνων. ὥς δ' ἦκεν εἰς τὸν ὀνομαζόμενον
 Δορίσκον, ἐνταῦθα μετεπέμψατο τὸ ναυτικόν, ὥστε
 ἀμποτέρας τὰς δυνάμεις εἰς ἓνα τόπον ἀθροισθῆ-
 ναι. ἐποιήσατο δὲ καὶ τὸν ἐξετασμὸν τῆς στρατιᾶς 5
 ἀπάσης· ἠριθμύθησαν δὲ τῆς πεζῆς δυνάμεως μυ-
 ριάδες πλείους τῶν ὀγδοήκοντα, νῆες δὲ αἱ σύμ-
 πασαι μακραι πλείους τῶν χιλίων καὶ διακοσίων, καὶ
 τούτων Ἑλληνίδες τριακόσαιο καὶ εἴκοσι, τὰ μὲν
 πληρώματα τῶν ἀνδρῶν παρεχομένων τῶν Ἑλλήνων, 10
 τὰ δὲ σκάφη τοῦ βασιλέως χορηγοῦντος· αἱ δὲ λοι-
 παὶ πᾶσαι βαρβαρικαὶ κατηριθμοῦντο· καὶ τούτων
 Αἰγύπτιοι μὲν διακοσίας παρέσχοντο, Φοίνικες δὲ
 τριακοσίας, Κίλικες δὲ ὀγδοήκοντα, Πάμφυλοι δὲ
 τετταράκοντα, καὶ Λύκιοι τὰς ἴσας, πρὸς δὲ τού- 15
 τοις Κᾶρες μὲν ὀγδοήκοντα, Κύπριοι δὲ ἑκατὸν καὶ
 8 πεντήκοντα. τῶν δὲ Ἑλλήνων ἐπεμψαν Δωριεῖς
 μὲν οἱ πρὸς τῇ Καρίᾳ κατοικοῦντες μετὰ Ῥοδίων
 καὶ Κῶων τετταράκοντα, Ἴωνες δὲ μετὰ Χίων καὶ
 Σαμίων ἑκατόν, Αἰολεῖς δὲ μετὰ Λεσβίων καὶ Τε- 20
 νεδίων τετταράκοντα, Ἑλλησπόντιοι δὲ ὀγδοήκοντα
 σὺν τοῖς περὶ τὸν Πόντον κατοικοῦσι, νησιῶται δὲ
 πεντήκοντα· τὰς γὰρ νήσους τὰς ἐντὸς Κυανέων
 καὶ Τριοπίου καὶ Σουνίου προσηγμένος ἦν ὁ βα-
 9 σιλεύς. τριήρεις μὲν οὖν τосαῦται τὸ πλῆθος ὑπῆρ- 25
 χον, ἱππαγωγοὶ δὲ ὀκτακόσαιο πεντήκοντα, αἱ δὲ
 τριηκόντοροι τρισχίλιοι. ὁ μὲν οὖν Ξέρξης περὶ τὸν
 ἐξετασμὸν τῶν δυνάμεων διέτριβε περὶ τὸν Δορίσκον.

5 στρατείας PF   7 τῶν ὀγδ. — πλείους om. A   αἱ
 om. v.   9 εἴκοσι] δέκα Wess.   24 Σουνίων v.

Τοῖς δὲ συνέδροις τῶν Ἑλλήνων, ἐπειδὴ πλη- 4
 σίων εἶναι προσακηγγέλησαν αἱ τῶν Περσῶν δυ-
 νάμεις, ἔδοξε ταχέως ἀποστέλλειν τὴν μὲν ναυτικὴν
 δύναμιν ἐπ' Ἀρτεμίσιον τῆς Εὐβοίας, εὐθετον ὁρῶσι
 5 τὸν τόπον τοῦτον πρὸς τὴν ἀπάντησιν τῶν πολε-
 μίων, εἰς δὲ τὰς Θερμοπύλας τοὺς ἱκανοὺς ὀπλίτας,
 προκαταληψομένους τὰς ἐν τοῖς στενοῖς παρόδους
 καὶ κωλύσοντας προάγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τοὺς
 βαρβάρους· ἔσπευδον γὰρ τοὺς τὰ τῶν Ἑλλήνων
 10 προελομένους ἐντὸς περιλαβεῖν καὶ σῶζειν εἰς τὸ
 δυνατόν τοὺς συμμάχους. ἡγεῖτο δὲ τοῦ μὲν στόλου 2
 παντὸς Εὐρυβιάδης ὁ Λακεδαιμόνιος, τῶν δὲ εἰς
 Θερμοπύλας ἐκπεμφθέντων Λεωνίδης ὁ τῶν Σπαρ-
 τιατῶν βασιλεὺς, μέγα φρονῶν ἐπ' ἀνδρεία καὶ
 15 στρατηγίᾳ. οὗτος δὲ λαβὼν τὴν ἐξουσίαν ἐπήγγειλε
 χιλίοις μόνον ἐπὶ τὴν στρατείαν ἀκολουθεῖν αὐτῷ.
 τῶν δὲ ἐφόρων λεγόντων ὡς ὀλίγους παντελῶς ἄγει 3
 πρὸς μεγάλην δύναμιν, καὶ προσταττόντων πλείονας
 παραλαμβάνειν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ἐν ἀπορρήτοις ὅτι
 20 πρὸς μὲν τὸ κωλύσαι τοὺς βαρβάρους διελθεῖν τὰς
 407 παρόδους ὀλίγοι, πρὸς μέντοι γε τὴν πρᾶξιν ἐφ' ἣν
 πορεύονται νῦν πολλοί. αἰνιγματώδους δὲ καὶ ἀσα- 4
 φοῦς τῆς ἀποκρίσεως γενομένης, ἐπηρώτησαν αὐτὸν
 εἰ πρὸς εὐτελεῖ τινα πρᾶξιν αὐτοὺς ἄγειν διανοεῖται.
 25 ἀπεκρίθη δὲ ὅτι τῷ λόγῳ μὲν ἐπὶ τὴν φυλακὴν
 ἄγει τῶν παρόδων, τῷ δ' ἔργῳ περὶ τῆς κοινῆς

2 προσηγγέλησαν Wess. 4 ἐπ' P, ἐπὶ τὸ v. 6 τοὺς
 eras. P 9 βαρβάρους] τὰ περσῶν αἰρουμένους P (in li-
 tura) cf. Her. VII 195 13 Λεωνίδας PAKL 20 μὲν om. P
 22 αἰνιγματωδῶς . . ἀσαφῶς cod., corr. Dind.

ἔλευθερίας ἀποθανουμένους· ὥστε ἔαν μὲν οἱ χίλιοι
 πορευθῶσιν, ἐπιφανεστέραν ἔσεσθαι τὴν Σπάρτην
 τούτων τελευτησάντων, ἔαν δὲ πανδημεὶ στρατεύ-
 σωσι Λακεδαιμόνιοι, παντελῶς ἀπολείσθαι τὴν Λα-
 κεδάιμονα· οὐδένα γὰρ αὐτῶν τολμήσειν φεύγειν, 5
 ἵνα τύχη σωτηρίας. τῶν μὲν οὖν Λακεδαιμονίων
 ἦσαν χίλιοι, καὶ σὺν αὐτοῖς Σπαρτιάται τριακόσιοι,
 τῶν δ' ἄλλων Ἑλλήνων τῶν ἄμ' αὐτοῖς συνεκπεμ-
 6 φθέντων ἐπὶ τὰς Θερμοπύλας τρισχίλιοι. ὁ μὲν οὖν
 Λεωνίδης μετὰ τετρακισχιλίων προῆγεν ἐπὶ τὰς Θερ-
 μοπύλας, Λοκροὶ δὲ οἱ πλησίον τῶν παρόδων κα-
 τοικοῦντες ἐδεδώκεσαν μὲν γῆν καὶ ὕδωρ τοῖς Πέρ-
 σαις, κατεπηγγελέμενοι δ' ἦσαν προκαταλήψεσθαι τὰς
 παρόδους· ὥς δ' ἐπύθοντο τὸν Λεωνίδην ἦκειν εἰς
 Θερμοπύλας, μετενόησαν καὶ μετέθεντο πρὸς τοὺς 15
 Ἑλληνας. ἦκον δὲ εἰς τὰς Θερμοπύλας καὶ Λοκροὶ
 χίλιοι καὶ Μηλιέων τοσοῦτοι καὶ Φωκέων οὐ πολὺ
 λειπόμενοι τῶν χιλίων, ὁμοίως δὲ καὶ Θηβαίων ἀπὸ
 τῆς ἑτέρας μερίδος ὥς τετρακόσιοι· διεφέροντο γὰρ
 οἱ τὰς Θήβας κατοικοῦντες πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς 20
 πρὸς τοὺς Πέρσας συμμαχίας. οἱ μὲν οὖν μετὰ
 Λεωνίδου συνταχθέντες Ἕλληνες τοσοῦτοι τὸν ἀριθ-
 μὸν ὄντες διέτριβον περὶ τὰς Θερμοπύλας, ἀνα-
 μένοντες τὴν τῶν Περσῶν παρουσίαν.

5 Ξέρξης δὲ μετὰ τὸν ἐξετασμὸν τῶν δυνάμεων 25

1 μὲν οἱ] μὲν μόνοι Reiske 3 στρατεύωσι PA 10
 Λεωνίδας A 13 κατεπαγγελέμενοι P, κατεπαγγελλόμενοι
 AF 14 Λεωνίδαν JK ἦκειν om. A 15 μετενόησαν —
 Θερμοπύλας om. P 17 Μηλιέων cod., corr. Palmerius
 τοσοῦτοι] ἄλλοι τοσοῦτοι Hert. 18 Ἀθηναίων A 22 συν-
 αχθέντες cod., corr. Wess.

προῆγε μετὰ παντός τοῦ στρατεύματος, καὶ μέχρ
 μὲν *Λικανθοῦ πόλεως τῇ περὶ στρατιᾷ πορευομένῳ*
 συμπαρέπλει πᾶς ὁ στόλος, ἐκείθεν δὲ κατὰ τὸν
 διορυχθέντα τόπον διεκομίσθησαν εἰς τὴν ἑτέραν
 5 θάλατταν συντόμως καὶ ἀσφαλῶς. ὥς δ' ἦκεν ἐπὶ 2
 τὸν Μηλιακὸν κόλπον, ἐπύθετο τοὺς πολεμίους προ-
 κατεिल्φέναι τὰς παρόδους. διόπερ ἐνταῦθα προσ-
 αναλαβὼν τὴν δύναμιν μετεπέμψατο τοὺς ἀπὸ τῆς
 Εὐρώπης συμμάχους, οὐ πολὺ λείποντας τῶν εἰκοσι
 10 μυριάδων, ὥστ' ἔχειν αὐτὸν τοὺς σύμπαντας οὐκ
 ἐλάττους τῶν ἑκατὸν μυριάδων χωρὶς τῆς ναυτικῆς
 δυνάμεως. ὁ δὲ σύμπας ὄχλος τῶν τε ἐν ταῖς μα- 3
 κραις ναυσὶν ὄντων καὶ τῶν τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν
 ἄλλην παρασκευὴν κομιζόντων οὐκ ἐλάττων ἦν τῶν
 15 προειρημένων, ὥστε μηδὲν θαυμαστὸν εἶναι τὸ λε-
 γόμενον ὑπὲρ τοῦ πλήθους τῶν ὑπὸ Ξέρξου συν-
 αχθέντων· φασὶ γὰρ τοὺς ἀενάους ποταμοὺς διὰ
 408 τὴν τοῦ πλήθους συνέχειαν ἐπιλιπεῖν, τὰ δὲ πελάγη
 τοῖς τῶν νεῶν ἰστίοις κατακαλυφθῆναι. μέγισται
 20 μὲν οὖν δυνάμεις τῶν εἰς ἱστορικὴν μνήμην παρα-
 δεδομένων αἱ μετὰ Ξέρξου γενομέναι παραδέδονται.
 τῶν δὲ Περσῶν κατεστρατοπεδευκότων παρὰ τὸν 4
 Σπερχεῖον ποταμόν, ὁ μὲν Ξέρξης ἀπέστειλεν ἀγ-
 γέλους εἰς τὰς Θερμοπύλας, τοὺς ἅμα μὲν κατα-
 25 σκεφομένους τίνα διάνοιαν ἔχουσι περὶ τοῦ πρὸς
 αὐτὸν πολέμου· προσέταξε δ' αὐτοῖς παρὰγγέλλειν,

1 προῆγε Pa, προῆγεν εὐθύς f 2 πορευομένῳ P,
 πορευομένου v., πορευομένη Dind. 6 Μηλιακόν P, κιλια-
 κόν A, κλιακόν HL, ἡλιακόν cet. 17 ἀενάους P³FJL
 24 μὲν del. Dind. κατασκεφομένους] τοὺς τόπους ἅμα
 δὲ πενσομένους add. Madvig

ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης κελεύει τὰ μὲν ὅπλα πάντας ἀποδέσθαι, αὐτοὺς δὲ ἀκινδύνους εἰς τὰς πατρίδας ἀπίναί καὶ συμμάχους εἶναι Περσῶν· καὶ ταῦτα πράξασιν αὐτοῖς ἐπηγγεῖλατο δώσειν χώραν τοῖς Ἑλλήσι πλείω καὶ βελτίω τῆς νῦν ὑπ' αὐτῶν κατε- 5
 5 χομένης. οἱ δὲ περὶ τὸν Λεωνίδην ἀκούσαντες τῶν ἀγγέλων ἀπεκρίναντο, ὅτι καὶ συμμαχοῦντες τῷ βασιλεὶ χρησιμώτεροι μετὰ τῶν ὁπλῶν ἔσονται καὶ πολεμεῖν ἀναγκαζόμενοι μετὰ τούτων γενναιότερον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιοῦνται· περὶ δὲ τῆς χά- 10
 ρας ἦν ὑπισχνεῖται δώσειν, ὅτι πάτριόν ἐστι τοῖς Ἑλλήσι μὴ διὰ κακίαν, ἀλλὰ δι' ἀρετὴν ῥητᾶσθαι χώραν.

6 Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας παρὰ τῶν ἀγγέλων τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀποκρίσεις προσεκαλέσατο Ἀρμάρ- 15
 τον Σπαρτιάτην, ἐκ τῆς πατρίδος πεφευγότα πρὸς αὐτόν, καταγελάσας δὲ τῶν ἀποκρίσεων ἐπρωώτησε τὸν Λάκωνα, Πότερον οἱ Ἕλληνες ὀξύτερον τῶν ἐμῶν ἱππῶν φεύξονται ἢ πρὸς τηλικαύτας δυνά- 2
 2 μεις παρατάξασθαι τολμήσουσι; τὸν δὲ Ἀρμάρατον 20
 εἰπεῖν φασιν ὡς Οὐδ' αὐτὸς σὺ τὴν ἀνδρείαν τῶν Ἑλλήνων ἀγνοεῖς· τοὺς γὰρ ἀφισταμένους τῶν βαρ-
 βάρων Ἑλληνικαῖς δυνάμεσι καταπολεμεῖς· ὥστε μὴ νόμιζε τοὺς ὑπὲρ τῆς σῆς ἀρχῆς ἄμεινον τῶν Περ-
 σῶν ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἐλευθερίας ἤτ- 25
 τον κινδυνεύσειν πρὸς τοὺς Πέρσας. ὁ δὲ Ξέρξης καταγελάσας αὐτοῦ προσέταξεν ἀκολουθεῖν, ὅπως

4 χώρας . . πλείονας καὶ βελτίους P 8 μετὰ] μὲν P
 ὁπλῶν] λοιπῶν P¹ 11 δώσειν] ὁ βασιλεὺς add. P 15
 Ἀρμάρατον A 17 δὲ] τε Reiske 19 φεύξονται P

ἰδῇ φεύγοντας τοὺς Λακεδαιμονίους. τὴν δὲ δύ- 3
 νάμιν ἀναλαβὼν ἦκεν ἐπὶ τοὺς ἐν Θερμοπύλαις
 Ἕλληνας, προτάξας ἀπάντων τῶν ἐθνῶν Μήδους,
 εἴτε δι' ἀνδρείαν προκρίνας αὐτοὺς εἴτε καὶ βου-
 5 λόμενος ἅπαντας ἀπολέσαι· ἐνῆν γὰρ ἔτι φρόνημα
 τοῖς Μήδοις, τῆς τῶν προγόνων ἡγεμονίας οὐ πά-
 λαι καταπεπονημένης. συνέβη δὲ ἐν τοῖς Μήδοις 4
 εἶναι καὶ τῶν ἐν Μαραθῶνι τετελευτηκότων ἀδελ-
 φοὺς καὶ υἱούς, * νομίζων τούτους ἐκθυμώτατα τι-
 10 μωρήσεσθαι τοὺς Ἕλληνας. οἱ μὲν οὖν Μῆδοι
 τοῦτον τὸν τρόπον συνταχθέντες προσέπεσον τοῖς
 φυλάττουσι τὰς Θερμοπύλας· ὁ δὲ Λεωνίδης εὖ
 παρεσκευασμένος συνήγαγε τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ τὸ
 409 στενώτατον τῆς παρόδου. γενομένης δὲ μάχης καρ- 7
 15 τεῖρας, καὶ τῶν μὲν βαρβάρων θεατὴν ἔχοντων τῆς
 ἀρετῆς τὸν βασιλέα, τῶν δὲ Ἑλλήνων μιμνησκομέ-
 νων τῆς ἐλευθερίας καὶ παρακαλουμένων ὑπὸ τοῦ
 Λεωνίδου πρὸς τὸν ἀγῶνα, θαυμαστὸν συνέβαινε
 γίνεσθαι τὸν κίνδυνον. συστάδην γὰρ οὔσης τῆς 2
 20 μάχης καὶ τῶν πληγῶν ἐκ χειρὸς γινομένων, ἔτι δὲ
 τῆς συστάσεως πεπυκνωμένης, ἐπὶ πολὺν χρόνον
 ἰσόρροπος ἦν ἡ μάχη. τῶν δ' Ἑλλήνων ὑπερεχόν-
 των ταῖς ἀρεταῖς καὶ τῷ μεγέθει τῶν ἀσπίδων, μόγισ
 ἐνέδωκαν οἱ Μῆδοι· πολλοὶ μὲν γὰρ αὐτῶν ἔπεσον,
 25 οὐκ ὀλίγοι δὲ κατετραυματίσθησαν. τοῖς δὲ Μήδοις
 ἐπιτεταγμένοι Κίσσιοι καὶ Σάκαι κατ' ἀρετὴν ἐπί-

8 ἀδελφοὺς καὶ υἱούς P, συννπείδειε [συννπείταξε Reiske,
 συνεπήγετο Bergmann] δὲ τοῖς Μήδοις καὶ τῶν ἐν Μαρα-
 θῶνι τετελευτηκότων ἀδελφοὺς καὶ υἱούς ceteri, itaque del.
 Wess. priora συνέβη — τετελευτηκότων 9 νομίζων τούτους]
 οὓς ἐνόμιζεν conicio τιμωρήσασθαι PAJKL

λεκτοὶ διεδέξαντο τὴν μάχην, καὶ νεοχμοὶ πρὸς δια-
 πεπονημένους συμβαλόντες ὀλίγον μὲν χρόνον ὑπέ-
 μενον τὸν κίνδυνον, κτεινόμενοι δ' ὑπὸ τῶν περὶ
 3 τὸν Λεωνίδην καὶ βιασθέντες ὑπεχώρησαν· ἄσπισι
 γὰρ καὶ πέλταις μικραῖς οἱ βάρβαροι χρώμενοι κατὰ 5
 μὲν τὰς εὐρυχωρίας ἐπλεονέκτον, εὐκίνητοι γινό-
 μενοι, κατὰ δὲ τὰς στενοχωρίας τοὺς μὲν πολεμίους
 οὐκ εὐχερῶς ἐτίρωσκον, συμπεφραγμένους καὶ με-
 γάλαις ἄσπισι σκεπαζομένους ὅλον τὸ σῶμα, αὐτοὶ
 δὲ διὰ τὰς κορυφότητας τῶν σκεπαστηρίων ὀπλων 10
 4 ἐλαττούμενοι πυκνοῖς τραύμασι περιέπιπτον. τέλος
 δὲ ὁ Ξέρξης ὄρων πάντα μὲν τὸν περὶ τὰς παρό-
 δους τόπον νεκρῶν ἐστρωμένον, τοὺς δὲ βαρβάρους
 οὐχ ὑπομένοντας τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀρετάς, προσ-
 έπεμφε τοὺς τῶν Περσῶν ἐπιλέκτους, ὀνομαζομένους 15
 ἀθανάτους καὶ δοκοῦντας ταῖς ἀνδραγαθίαις πρω-
 τεύειν τῶν συστρατευομένων. ὥς δὲ καὶ οὗτοι
 βραχὺν ἀντιστάντες χρόνον ἐφυγον, τότε μὲν τῆς
 νυκτὸς ἐπιλαβούσης διελύθησαν, παρὰ μὲν τοῖς βαρ-
 βάροις πολλῶν ἀνηρημένων, παρὰ δὲ τοῖς Ἑλλησιν 20
 8 ὀλίγων πεπτωκότων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ Ξέρξης μὲν,
 παρὰ προσδοκίαν αὐτῷ τῆς μάχης λαβούσης τὸ τέ-
 λος, ἐξ ἀπάντων τῶν ἔθνων ἐπέλεξε τοὺς δοκοῦντας
 ἀνδρείᾳ καὶ θράσει διαφέρειν, καὶ πολλὰ δεηθεὶς
 αὐτῶν προεῖπεν, ὅτι βιασαμένοις μὲν αὐτοῖς τὴν 25
 εἴσοδον δωρεὰς ἀξιολόγους δώσει, φεύγουσι δὲ θά-
 2 νατος ἔσται τὸ πρόστιμον. τούτων δὲ μετὰ μεγάλῃς

1 πεπονημένους Wess., καταπεπονημένους Dind. 2 μὲν
 om. P 12 ὄρων P (ut Stephanus coniecit), om. cet. 25
 προεῖπεν v. μὲν om. v.

συστροφῆς καὶ βίας ἐπιθροαζάντων τοῖς Ἑλλήσιν, οἱ
 περὶ Λεωνίδην τότε συμφοράζαντες καὶ τείχει παρα-
 πλησίαν ποιησάμενοι τὴν σύστασιν ἐκθύμως ἡγωνί-
 ζοντο. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ προέβησαν ταῖς προθυμίαις,
 ὥστε τοὺς εἰωθότας ἐκ διαδοχῆς μεταλαμβάνειν τῆς
 μάχης οὐ συνεχώρησαν, ἀλλὰ τῇ συνεχείᾳ τῆς κακο-
 παθείας περιγενόμενοι πολλοὺς ἀνῆρουν τῶν ἐπι-
 λέκτων βαρβάρων. ἐνημερεύοντες δὲ τοῖς κινδύνοις 3
 ἡμιλλῶντο πρὸς ἀλλήλους· οἱ μὲν γὰρ πρεσβύτεροι
 410 πρὸς τὰς τῶν νέων ἀκμὰς παρεβάλλοντο, οἱ δὲ νε-
 ὠότεροι πρὸς τὰς τῶν πρεσβυτέρων ἐμπειρίας τε καὶ
 10 δόξας ἡμιλλῶντο. τέλος δὲ φευγόντων καὶ τῶν ἐπι-
 λέκτων, οἱ τὴν ἐπιτεταγμένην στάσιν ἔχοντες τῶν
 βαρβάρων συμφοράζαντες οὐκ εἶων φεύγειν τοὺς
 15 ἐπιλέκτους· διόπερ ἡναγκάζοντο πάλιν ἀναστρέφειν
 καὶ μάχεσθαι. ἀπορουμένου δὲ τοῦ βασιλέως καὶ 4
 νομίζοντος μηδὲνα τολμήσειν ἐτι μάχεσθαι, ἦκε πρὸς
 αὐτὸν Τραχίνιος τις τῶν ἐγγωρίων, ἐμπειρος ὢν
 τῆς ὀρεινῆς χώρας. οὗτος τῷ Ξέρξῃ προσελθὼν
 20 ἐπηγγέλλατο διὰ τινος ἀτραποῦ στενῆς καὶ παρα-
 κρήμνου τοὺς Πέρσας ὁδηγήσειν, ὥστε γενέσθαι
 τοὺς συνελθόντας αὐτῷ κατόπιν τῶν περὶ τὸν Λεω-
 νίδην, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ περιληφθέντας αὐτοὺς
 εἰς τὸ μέσον ῥαδίως ἀναιρεθήσεσθαι. ὁ δὲ βασι- 5
 25 λεὺς περιχαρῆς ἐγένετο, καὶ τιμήσας δωρεαῖς τὸν
 Τραχίνιον συνεξέπεμψεν αὐτῷ στρατιώτας δισμυ-

4 προσέβησαν P¹AFJLM 8 ἐφημερεύοντες cod., corr.
 Dind. 10 πρὸς del. Wess. ὅπερεβάλλοντο cod. (cf.
 X 21, 2) 17 μάχεσθαι] τοῖς Ἑλλήσιν add. P 22 συν-
 ἐλθόντας Dind. 23 αὐτοὺς om. P

ρίους νυκτός. τῶν δὲ παρὰ τοῖς Πέρσαις τις ὄνομα
 Τυρραστιάδας, τὸ γένος ὦν Κυμαίος, φιλόκαλος δὲ
 καὶ τὸν τρόπον ὦν ἀγαθός, διαδράς ἐκ τῆς τῶν
 Περσῶν παρεμβολῆς νυκτός ἦκε πρὸς τοὺς περὶ τὸν
 Λεωνίδην, καὶ τὰ περὶ τὸν Τραχίνιον ἀγνοοῦσιν 5
 ἐδήλωσεν.

- 9 Ἀκούσαντες δ' οἱ Ἕλληνες συνήδρευσαν περὶ
 μέσας νύκτας καὶ ἐβουλεύοντο περὶ τῶν ἐπιφερο-
 μένων κινδύνων. ἔνιοι μὲν οὖν ἔφασαν δεῖν παρα-
 χρῆμα καταλιπόντας τὰς παρόδους διασώζεσθαι πρὸς 10
 τοὺς συμμάχους· ἀδύνατον γὰρ εἶναι τοῖς μέινασι
 τυχεῖν σωτηρίας· Λεωνίδης δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν Λα-
 κεδαιμονίων φιλοτιμούμενος αὐτῷ τε δόξαν περι-
 θεῖναι μεγάλην καὶ τοῖς Σπαρτιάταις, προσέταξε
 τοὺς μὲν ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας ἀπιέναι καὶ σώ- 15
 ζειν ἑαυτούς, ἵνα κατὰ τὰς ἄλλας μάχας συνάγωνί-
 ζωνται τοῖς Ἕλλησιν, αὐτοὺς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους
 ἔφησε δεῖν μένειν καὶ τὴν φυλακὴν τῶν παρόδων
 μὴ λιπεῖν· πρόπειν γὰρ τοὺς ἡγρουμένους τῆς Ἑλ-
 λάδος ὑπὲρ τῶν πρωτείων ἀγωνιζομένους ἀποθνή- 20
 2 σκειν ἐτοίμως. εὐθὺς οὖν οἱ μὲν ἄλλοι πάντες
 ἀπηλλάγησαν, ὁ δὲ Λεωνίδης μετὰ τῶν πολιτῶν
 ἡρωικᾶς πράξεις καὶ παραδόξους ἐπετελέσατο. ὀλί-
 γων δ' ὄντων Λακεδαιμονίων, Θεσπιεῖς γὰρ μόνους
 παρακατέσχε, καὶ τοὺς σύμπαντας ἔχων οὐ πλείους 25
 τῶν πεντακοσίων, ἔτοιμος ἦν ὑποδέξασθαι τὸν ὑπὲρ

2 Τυρραστιάδας v. 17 αὐτοὺς δὲ τοὺς P¹, τοὺς δὲ P²;
 αὐτὸς δὲ τοὺς HJK 21 ἐτοίμως ἀποθνήσκειν v. 24 Λα-
 κεδαιμονίων] τῶν (ἀναμενόντων vel) ἀπολειμμένων conicio
 (cf. 5, 9, 4 et 11, 63, 4) 26 ὑποδέξασθαι PF¹, ἀποδ. cet.

τῆς Ἑλλάδος θάνατον. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν μετὰ 3
 τοῦ Τραχινίου Πέρσαι περιελθόντες τὰς δυσχωρίας
 ἄφνω τοὺς περὶ τὸν Λεωνίδα ἀπέλαβον εἰς τὸ μέ-
 στον, οἱ δ' Ἕλληνες τὴν μὲν σωτηρίαν ἀπογνόντες,
 5 τὴν δ' εὐδοξίαν ἐλόμενοι, μιᾷ φωνῇ τὸν ἡγούμενον
 ἡξίουσαν ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, πρὶν ἢ γινῶναι
 τοὺς Πέρσας τὴν τῶν ἰδίων περιόδον. Λεωνίδης 4
 δὲ τὴν ἐτοιμότητα τῶν στρατιωτῶν ἀποδεξάμενος,
 τοῦτοις παρήγγειλε ταχέως ἀριστοποιεῖσθαι, ὥς ἐν
 10 ἄδου δειπνησομένους· αὐτὸς δ' ἀκολούθως τῇ πα-
 ραγγελίᾳ τροφήν προσηέγκατο, νομίζων οὕτω δυ-
 411 νῆσεσθαι πολὺν χρόνον ἰσχύειν καὶ φέρειν τὴν ἐν
 τοῖς κινδύνοις ὑπομονήν. ἐπεὶ δὲ συντόμως ἀνα-
 λαβόντες αὐτοὺς ἐτοιμοὶ πάντες ὑπήρξαν, παρήγ-
 15 γειλε τοῖς στρατιώταις εἰσπεσόντας εἰς τὴν παρεμ-
 βολὴν φονεύειν τοὺς ἐντυγχάνοντας καὶ ἐπ' αὐτὴν
 ὀρμῆσαι τὴν τοῦ βασιλέως σκηνήν. οὗτοι μὲν οὖν 10
 ἀκολούθως ταῖς παραγγελίαις συμφράξαντες νυκτὸς
 εἰσέπεσον εἰς τὴν τῶν Περσῶν στρατοπεδείαν, προ-
 20 καθηγουμένου τοῦ Λεωνίδου· οἱ δὲ βάρβαροι διὰ
 τε τὸ παράδοξον καὶ τὴν ἄγνοιαν μετὰ πολλοῦ θο-
 ρύβου συνέτρεχον ἐκ τῶν σκηνῶν ἀτάκτως, καὶ
 νομίσαντες τοὺς μετὰ τοῦ Τραχινίου πορευομένους
 ἀπολωλέναι καὶ τὴν δύναμιν ἥπασαν τῶν Ἑλλήνων
 25 παρεῖναι, κατεπλάγησαν. διὸ καὶ πολλοὶ μὲν ὑπὸ 2
 τῶν περὶ τὸν Λεωνίδα ἀνηροῦντο, πλείους δὲ ὑπὸ
 τῶν ἰδίων ὥς ὑπὸ πολεμίων διὰ τὴν ἄγνοιαν ἀπώ-

10 δειπνησομένους Cobet (cf. Plut. Mor. 225d) 11
 νομίζων οὕτω P, οὕτω AH, οὕτω γὰρ cet. 17 οὖν om. a
 27 ἀπώλλυντο Dind.

λουτο. ἢ τε γὰρ νῦν ἀφηρεῖτο τὴν ἀληθινὴν ἐπί-
 γνώσιν, ἢ τε ταραχὴ καθ' ὅλην οὕσα τὴν στρατο-
 πεδεῖαν εὐλόγως πολὺν ἐποίει φόνον· ἔκτεινον γὰρ
 ἀλλήλους, οὐ διδούσης τῆς περιστάσεως τὸν ἐξε-
 τασμὸν ἀκριβῆ διὰ τὸ μήτε ἡγεμόνος παραγγεῖλαι 5
 μήτε συνθήματος ἐρώτησιν μήτε ὅλως διανοίας κα-
 3 τάστασιν ὑπάρχειν. εἰ μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς ἔμεινεν
 ἐπὶ τῆς βασιλικῆς σκηνῆς, ῥαδίως ἂν καὶ αὐτὸς ὑπὸ
 τῶν Ἑλλήνων ἀνῆρητο καὶ ὁ πόλεμος ἅπας ταχείας
 ἂν ἐτετεύχει καταλύσεως· νῦν δ' ὁ μὲν Ξέρξης ἦν 10
 ἐκπεπηδηκὼς πρὸς τὴν ταραχὴν, οἱ δ' Ἕλληνες εἰς-
 πεσόντες εἰς τὴν σκηνὴν τοὺς ἐγκαταληφθέντας ἐν
 4 αὐτῇ σχεδὸν ἅπαντας ἐφόνευσαν. τῆς δὲ νυκτὸς
 καθεστῶσης ἐπλανῶντο καθ' ὅλην τὴν παρεμβολὴν
 ζητοῦντες τὸν Ξέρξην εὐλόγως· ἡμέρας δὲ γενομέ- 15
 νης καὶ τῆς ὅλης περιστάσεως δηλωθείσης, οἱ μὲν
 Πέρσαι θεωροῦντες ὀλίγους ὄντας τοὺς Ἕλληνας,
 κατεφρόνησαν αὐτῶν, καὶ κατὰ στόμα μὲν οὐ συν-
 ἐπλέκοντο, φοβούμενοι τὰς ἀρετὰς αὐτῶν, ἐκ δὲ
 τῶν πλαγίων καὶ ἐξόπισθεν περιστάμενοι καὶ παν- 20
 ταχόθεν τοξεύοντες καὶ ἀκοντίζοντες ἅπαντας ἀπέ-
 κτειναν. οἱ μὲν οὖν μετὰ Λεωνίδου τὰς ἐν Θερ-
 μοπύλαις παρόδους τηροῦντες τοιοῦτον ἔσχον τοῦ
 βίου τὸ τέλος.

11 Ὡν τὰς ἀρετὰς τίς οὐκ ἂν θαυμάσειεν; οὔτινες 25
 μᾶλλον γνώμῃ χρυσάμενοι τὴν μὲν ἀφωρισμένην τάξιν
 ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἔλιπον, τὸν ἑαυτῶν δὲ βίον

1 ἀνῆρητο v. 9 ἀνῆρεῖτο v. 12 ἐγκαταλειφθέντας
 cod., corr. Dind. 13 νυκτός] ἀφελήνου vel σκοτεινῆς add.
 Dind.

προθύμως ἐπέδωκαν εἰς τὴν κοινὴν τῶν Ἑλλήνων
σωτηρίαν, καὶ μάλλον εἴλοντο τελευτᾶν καλῶς ἢ
ζῆν ἀλσχροῦς. καὶ τὴν τῶν Περσῶν δὲ κατάπληξιν
οὐκ ἂν τις ἀπιστήσαι γενέσθαι. τίς γὰρ ἂν τῶν
5 βαρβάρων ὑπέλαβε τὸ γεγενημένον; τίς δ' ἂν προσ-
εδόκησεν ὅτι πεντακόσιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες ἐτόλ-
μησαν ἐπιθέσθαι ταῖς ἑκατὸν μυριάσι; διὸ καὶ τίς
οὐκ ἂν τῶν μεταγενεστέρων ζηλώσαι τὴν ἀρετὴν
τῶν ἀνδρῶν, οὔτινες τῷ μεγέθει τῆς περιστάσεως
412 κατεσχημένοι τοῖς μὲν σώμασι κατεπονθήθησαν, ταῖς
10 δὲ ψυχαῖς οὐχ ἡττήθησαν; τοιγαροῦν οὗτοι μόνοι
τῶν μνημονευομένων κρατηθέντες ἐνδοξότεροι γε-
γόνασιν τῶν ἄλλων τῶν τὰς καλλίστας νίκας ἀπε-
νηνεγμένων. χρὴ γὰρ οὐκ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων
15 κρίνειν τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, ἀλλ' ἐκ τῆς προαι-
ρέσεως· τοῦ μὲν γὰρ ἡ τύχη κυρία, τοῦ δ' ἡ προ-
αίρεσις δοκιμάζεται. τίς γὰρ ἂν ἐκείνων ἀμείνους
ἄνδρας κρίνειεν, οὔτινες οὐδὲ τῷ χιλιοστῷ μέρει
τῶν πολεμίων ἴσοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες ἐτόλμησαν
20 τοῖς ἀπιστουμένοις πλήθεσι παρατάξαι τὴν ἑαυτῶν
ἀρετὴν; οὐ κρατήσιν τῶν τοσοῦτων μυριάδων ἐλ-
πίζοντες, ἀλλ' ἀνδραγαθίᾳ τοὺς πρὸ αὐτῶν ἄπαν-
τας ὑπερβαλεῖν νομίζοντες, καὶ τὴν μὲν μάχην αὐ-
τοῖς εἶναι κρίνοντες πρὸς τοὺς βαρβάρους, τὸν
25 ἀγῶνα δὲ καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν ἀριστείων κρίσιν πρὸς
ἅπαντας τοὺς ἐπ' ἀρετῇ θαυμαζομένους ὑπάρχειν.

4 ἀπιστήσαι] μεγίστην add. Madvig 6 τολμήσειεν
Dind. 15 προαίρεσεως] ἐπιβολῆς Dind. ex XXVI 24, 2 (cf.
Floril. Vatic. II 568 Mai) 16 αὐτῇ ἢ προαίρεσις vel ἡ φρόνησις
conicio, ἢ προθυμία Wurm 23 ἐν αὐτοῖς FMK, ἐαυτοῖς
Eich.

4 **μόνοι γὰρ τῶν ἐξ αἰῶνος μνημονευομένων** εἵλοντο
μᾶλλον τήρειν τοὺς τῆς πόλεως νόμους ἢ τὰς ἰδίας
 ψυχάς, οὐ δυσφοροῦντες ἐπὶ τῷ μεγίστους ἑαυτοῖς
 ἐφεστάναι κινδύνους, ἀλλὰ κρίνοντας εὐκταϊότατον
 εἶναι τοῖς ἀρετὴν ἀσχοῦσι τοιούτων ἀγώνων τυγ- 5
 6 **χάνειν.** δικαίως δ' ἂν τις τούτους καὶ τῆς κοινῆς
 τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας αἰτίους ἡγήσαιο ἢ τοὺς
 ὕστερον ἐν ταῖς πρὸς Ξέρξην μάχαις νικήσαντας·
 τούτων γὰρ τῶν πράξεων μνημονεύοντες οἱ μὲν
 βάρβαροι κατεπλάγησαν, οἱ δὲ Ἕλληνες παρωξύν- 10
 6 **θησαν** πρὸς τὴν ὁμοίαν ἀνδραγαθίαν. καθόλου δὲ
 μόνοι τῶν πρὸ ἑαυτῶν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀρε-
 τῆς εἰς ἀθανασίαν μετήλλαξαν. διόπερ οὐχ οἱ τῶν
 ἱστορικῶν συγγραφεῖς μόνον, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ τῶν
 ποιητῶν καθύμνησαν αὐτῶν τὰς ἀνδραγαθίας· ὧν 15
 γέγονε καὶ Σιμωνίδης, ὁ μελοποιός, ἕξιον τῆς ἀρε-
 τῆς αὐτῶν ποιήσας ἐγκώμιον, ἐν ᾧ λέγει

τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων
 εὐκλεῆς μὲν ἂ τύχα, καλὸς δ' ὁ πότμος,
 βωμὸς δ' ὁ τάφος, πρὸ γόων δὲ μνᾶστις, ὁ δ' οἶτος 20
 ἔπαινος.

ἐντάφιον δὲ τοιοῦτον οὐτ' εὐρὼς
 οὔθ' ὁ πανδαμάτωρ ἀμαυρώσει χρόνος ἀνδρῶν
 ἀγαθῶν.

ὁ δὲ σηκὸς οἰκέταν εὐδοξίαν Ἑλλάδος εἴλετο. 25

4 ἀλλὰ] ἀλλ' ὡς P 14 μόνον Dind., μόνοι cod. πολ-
 λοι καὶ P, καὶ πολλοὶ A, καὶ πολλοὶ καὶ cet. 17 ἐν
 om. P 20 πρὸ γόων Eich., προγόνων cod. μνάστης
 P οἶκος Jacobs 24 ἀνδρῶν δ' ἀγαθῶν ὁδε Bergk 25
 οἰκετᾶν cod., corr. Schneidewin εἴλετο cod.

μαρτυρεῖ δὲ Λεωνίδας ὁ Σπάρτας βασιλεὺς,
ἀρετὰς μέγαν λελοιπῶς κόσμον ἀέναόν τε κλέος.

Ἡμεῖς δὲ ἀρκούντως περὶ τῆς τούτων τῶν ἀν- 12
δρῶν ἀρετῆς εἰρηκότες ἐπάνυμεν ἐπὶ τὰ συνεχῇ τοῖς
5 εἰρημένοις. Ξέρξης γὰρ τῶν παρόδων τὸν εἰρημέ-
νον τρόπον κρατήσας καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν τὴν
413 Καδμείαν νίκην νενικηκώς, ὀλίγους μὲν τῶν πολε-
μίων ἀνείλε, πολλαπλασίους δὲ τῶν ἰδίων ἀπώλε-
σεν. ἐπεὶ δὲ πεξῇ τῶν παρόδων ἐκυρίευσεν, τῶν
10 κατὰ τὴν θάλατταν ἀγώνων ἔκρινε λαμβάνειν πεῖ-
ραν. εὐθὺς οὖν τὸν ἀφηγούμενον τοῦ στόλου Με- 2
γαβάτην προσκαλεσάμενος διεκελεύσατο πλεῖν ἐπὶ
τὸ τῶν Ἑλλήνων ναυτικὸν καὶ πειραῖσθαι παντὶ τῷ
στόλῳ ναυμαχεῖν πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ὁ δὲ ταῖς 3
15 τοῦ βασιλέως παραγγελίαις ἀκολουθῶν ἐκ Πύθνης
τῆς Μακεδονικῆς ἀνήχθη παντὶ τῷ στόλῳ, καὶ κα-
τέπλευσε τῆς Μαγνησίας πρὸς ἄκραν τὴν ὀνομαζο-
μένην Σηπιάδα. ἐνταῦθα δὲ μέγαν πνεύματος
ἐπιγενομένου ἀπέβαλε ναὺς μακρὰς [τριήρεις] μὲν
20 ὑπὲρ τὰς τριακοσίας, ἱππαγωγούς δὲ καὶ τῶν ἄλλων
παμπληθεῖς. λήξαντος δὲ τοῦ πνεύματος ἀναχθεὶς
κατέπλευσεν εἰς Ἀφέτας τῆς Μαγνησίας. ἐκεῖθεν
δὲ διακοσίας τριήρεις ἐξέπεμψε, προστάξας τοῖς ἡγε-
μόσι περιπλεῦσαι καὶ τὴν Εὐβοίαν δεξιὰν λαβόντας
25 κυκλώσασθαι τοὺς πολεμίους. οἱ δ' Ἕλληνες ὥρ- 4
μουν μὲν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῆς Εὐβοίας, εἶχον δὲ τὰς
πάσας τριήρεις διακοσίας καὶ ὀγδοήκοντα· καὶ τού-

1 δὲ] δὲ καὶ Bergk
19 τριήρεις del. Dind.
τριακοσίας γ.

2 ἀέναόν PA
23 διακοσίας P (Herod. VIII 7),

7 καδμείαν P

των ἦσαν τῶν μὲν Ἀθηναίων ἑκατὸν καὶ τετρα-
~~ράκοντα~~, καὶ οὐκ οἶμαι τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. τοῦ-
των δὲ ναύαρχος μὲν ἦν Εὐρυβιάδης ὁ Σπαρτιάτης,
διώκει δὲ τὰ περὶ τὸν στόλον Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθη-
ναῖος· οὗτος γὰρ διὰ σύνεσιν καὶ στρατηγίαν με- 5
γάλης ἀποδοχῆς ἐτύγχανεν οὐ μόνον ἐν τοῖς κατὰ
τὸ ναυτικὸν Ἑλλήσιν, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτῷ τῷ Εὐ-
ρυβιάδῃ, καὶ πάντες τούτῳ προσέχοντες προθύμως
5 ὑπήκουον. προτεθείσης δὲ βουλῆς ἐν τοῖς τῶν νεῶν
ἡγεμόσι περὶ τῆς ναυμαχίας, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες 10
τὴν ἡσυχίαν ἐκριναν ἔχειν καὶ τὸν ἐπίπλουον τῶν
πολεμίων ἀναδέχεσθαι, μόνος δὲ Θεμιστοκλῆς τὴν
ἐναντίαν ἀπεφώνητο γνώμην, διδάσκων ὅτι συμ-
φέρει παντὶ τῷ στόλῳ συντεταγμένῳ πλεῖν ἐπὶ τοὺς
πολεμίους· οὕτω γὰρ αὐτοὺς πλεονεκτήσειν ἄθρόαις 15
ταῖς ναυσὶν ἐπιπλέοντας τοῖς διὰ τὴν ταραχὴν διε-
σπασμένῃν ἔχουσι τὴν τάξιν, ὥς ἂν ἐκ πολλῶν καὶ
διεστηκότων λιμένων ἐκπλέουσι. τέλος δὲ κατὰ τὴν
Θεμιστοκλέους κρίσιν οἱ Ἕλληνες παντὶ τῷ στόλῳ
6 τοῖς πολεμίοις ἐπέπλευσαν. τῶν δὲ βαρβάρων ἐκ 20
πολλῶν λιμένων ἀναγομένων, τὸ μὲν πρῶτον οἱ
περὶ τὸν Θεμιστοκλέα διεσπαρμένοι τοῖς Πέρσαις
συμπλεκόμενοι πολλὰς μὲν ναῦς κατέδυσαν, οὐκ
ὀλίγας δὲ φυγεῖν ἀναγκάσαντες μέχρι τῆς γῆς κα-
τεδίωξαν· μετὰ δὲ ταῦτα παντὸς τοῦ στόλου συν- 25
αχθέντος καὶ γενομένης ναυμαχίας ἰσχυρᾶς, μέρει

1 *ἦσαν τῶν] ἦσαν αὐτῶν cod. 9 ἐπήκουον P 13
ἀπεφώνητο Dind., ἀπεκρίνατο cod. 14 παντὶ Dind. (c.
22, 1), αἰ cod.; ὅτι αἰ τῷ στόλῳ συμφέρει FJK 22 διεσπαρ-
μένοι V.

414 μὲν τῶν νεῶν ἑκάτεροι ἐπροτέρησαν, οὐδέτεροι
 δὲ ὀλοσχερεῖ νίκη πλεονεκτήσαντες νυκτὸς ἐπιλα-
 βούσης διελύθησαν.

Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν χειμῶν ἐπιγενόμενος **13**
 5 μέγας πολλὰς ἐκτὸς τοῦ λιμένος ὁρμούσας τῶν νεῶν
 διέφθειρεν, ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι
 τῶν Ἑλλήνων, ἵνα τοῦ πλῆθους τῶν βαρβαρικῶν
 νεῶν ταπεινωθέντος ἀντίπαλος ἢ τῶν Ἑλλήνων δύ-
 ναμις γένηται καὶ πρὸς τὰς ναυμαχίας ἀξιόχρεως
 10 διόπερ οἱ μὲν Ἕλληνες ἀεὶ μᾶλλον ἐθάρρουν, οἱ δὲ
 βάρβαροι ἀεὶ πρὸς τοὺς κινδύνους ἐγίνοντο δειλό-
 τεροι. οὐ μὴν ἄλλ' ἀναλαβόντες ἑαυτοὺς ἐκ τῆς
 ναυαγίας ἀπάσαις ταῖς ναυσὶν ἀνήχθησαν ἐπὶ τοὺς
 πολεμίους. οἱ δ' Ἕλληνες, προσγενομένων αὐτοῖς 2
 15 τριήρων πεντήκοντα Ἀττικῶν, ἀντιπαρετάχθησαν
 τοῖς βαρβάροις. ἦν δ' αὐτῶν ἡ ναυμαχία παρα-
 πλήσιος ταῖς περὶ τὰς Θερμοπύλας μάχαις· οἱ μὲν
 γὰρ Πέρσαι διεγνώκεσαν βιάσασθαι τοὺς Ἕλληνας
 καὶ τὸν Εὐριπον διεκπλεῦσαι, οἱ δ' Ἕλληνες ἐμ-
 20 φράξαντες τὰ στενὰ προεμάχοντο τῶν ἐντὸς τῆς
 Εὐβοίας συμμαχούντων. γενομένης δὲ ναυμαχίας
 ἰσχυρὰς πολλὰ νῆες παρ' ἀμφοτέρων διεφθάρησαν,
 καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἡναγκάσθησαν ἀνακάμπτειν
 ἐπὶ τοὺς οἰκείους λιμένας. ἀριστεῦσαι δὲ ἐν ἀμ-
 25 φοτέραις ταῖς ναυμαχίαις φασὶ παρὰ μὲν τοῖς Ἕλ-
 λησιν Ἀθηναίους, παρὰ δὲ τοῖς βαρβάροις Σιδω-
 νίους. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Ἕλληνες ἀκούσαντες τὰ 3

1 προετέρησαν cod. (semper)   7 Ἑλληνικῶν Madvig
 12 αὐτοὺς v.   20 προεμάχοντο P, om. v.   22 ναὺς cod.
 ἀμφοτέροις malim

περὶ Θερμοπύλας γενόμενα, πνθόμενοι δὲ καὶ τοὺς Πέρσας περὶ προάγειν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἡθύμησαν· διόπερ ἀποπλεύσαντες εἰς Σαλαμίνα διέτριβον ἐν-
 4 ταῦθα. οἱ δ' Ἀθηναῖοι θεωροῦντες πανδημεὶ κιν-
 δυνεύοντας τοὺς ἐν ταῖς Ἀθήναις, τέκνα [μὲν] καὶ 5
 γυναικας καὶ τῶν ἄλλων χρησίμων ὅσα δυνατόν ἦν
 εἰς τὰς ναῦς ἐνθέντες διεκόμισαν εἰς Σαλαμίνα.
 5 ὁ δὲ τῶν Περσῶν ναύαρχος πνθόμενος τὸν τῶν
 πολεμίων ἀπόπλουν, κατήρην εἰς τὴν Εὐβοίαν μετὰ
 παντὸς τοῦ στόλου, καὶ τὴν τῶν Ἰστιαίων πόλιν 10
 βίᾳ χειρωσάμενος καὶ διαρπάσας τὴν χώραν αὐτῶν
 ἐδήλωσεν.

14 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ξέρξης ἀπὸ τῶν
 Θερμοπυλῶν ἀναξεύξας προῆγε διὰ τῆς Φωκίων χώ-
 ρας, πορθῶν μὲν τὰς πόλεις, καταφθείρων δὲ τὰς 15
 ἐπὶ τῆς χώρας κτήσεις. οἱ δὲ Φωκεῖς τὰ τῶν Ἑλ-
 λήνων ἡρημένοι, καὶ θεωροῦντες αὐτοὺς οὐκ ἀξιο-
 μάχους ὄντας, τὰς μὲν πόλεις ἀπάσας ἐξέλιπον παν-
 δημεὶ, πρὸς δὲ τὰς δυσχωρίας τὰς ἐν τῷ Παρνασσῷ
 2 κατέφυγον. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς τὴν μὲν τῶν 20
 Δωριέων χώραν διεξιὼν οὐδὲν ἡδίκηει· συνεμάχουν
 γὰρ Πέρσαις· αὐτοῦ δὲ μέρος μὲν τῆς δυνάμεως
 ἀπέλιπε, καὶ προσέταξεν εἰς Δελφοὺς λέναι καὶ τὸ
 μὲν τέμενος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐμπρῆσαι, τὰ δὲ ἀνα-
 θήματα συλῆσαι, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν ἄλλων βαρβά- 415
 25 ρων προελθὼν εἰς τὴν Βοιωτίαν κατεστρατοπέδευσεν.

5 μὲν del. Dind., f. τε 6 καὶ τῶν P (c. 28, 5), τῶν τε v.
 9 κατήρην — στόλου καὶ om. F, κατήρην — χειρωσάμενος om.
 M 10 Ἰστιαίων P, Ἰστιέων v. 16 τὰ Rhod., μετὰ cod.
 17 αὐτοὺς PAF, αὐτοὺς cet. 19 παρνασσῷ PFJ 22 αὐ-
 τοῦ Reiske, αὐτὸς cod. τῆς add. Dind.

οἱ δ' ἐπὶ τὴν σύλησιν τοῦ μαντείου πεμφθέντες 3
 προήλθον μὲν μέχρι τοῦ ναοῦ τῆς Προναίας Ἀθη-
 νᾶς, ἐνταῦθα δὲ παραδόξως ὄμβρων μεγάλων καὶ
 κεραυνῶν πολλῶν ἐκ τοῦ περιέχοντος πεσόντων,
 5 πρὸς δὲ τούτοις τῶν χειμῶνων πέτρας μεγάλας
 ἀπορρηξάντων εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν βαρβάρων,
 συνέβη διαφθαρῆναι συχνοὺς τῶν Περσῶν, πάντας
 δὲ καταπλαγέντας τὴν τῶν θεῶν ἐνέργειαν φυγεῖν
 ἐκ τῶν τόπων. τὸ μὲν οὖν ἐν Δελφοῖς μαντεῖον 4
 10 δαιμονία τινὶ προνοίᾳ τὴν σύλησιν διέφυγεν· οἱ δὲ
 Δελφοὶ τῆς τῶν θεῶν ἐπιφανείας ἀθάνατον ὑπό-
 μνημα καταλιπεῖν τοῖς μεταγενεστέροις βουλόμενοι,
 τρόπαιον ἔστησαν παρὰ τὸ τῆς Προναίας Ἀθηνᾶς
 ἱερόν, ἐν ᾧ τόδε τὸ ἐλεγείον ἐνέγραψαν,
 15 μνᾶμά τ' ἄλεξανδρου πολέμου καὶ μάρτυρα νίκης
 Δελφοί με στήσαν, Ζαὺ χαριζόμενοι
 σὺν Φοῖβῳ, πτολίπορθον ἀπώσάμενοι στίχα Μῆδων
 καὶ χαλκοστέφανον ὄυσάμενοι τέμενος.
 Ξέρξης δὲ διὰ τῆς Βοιωτίας διεξιὼν τὴν μὲν τῶν 5
 20 Θεσπιάων χώραν κατέφθειρε, τὰς δὲ Πλαταιὰς ἐρή-
 μους οὔσας ἐνέπρησεν· οἱ γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι ταύ-
 ταις κατοικοῦντες ἐπεφύγεσαν εἰς Πελοπόννησον
 πανδημεῖ. μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβα-
 λόντες τὴν μὲν χώραν ἐδήωσαν, τὰς δὲ Ἀθήνας
 25 κατέσκαψαν καὶ τοὺς τῶν θεῶν ναοὺς ἐνέπρησαν.

2 et 13 προνοίας cod., corr. Menrsius (Herod. VIII 37)
 3 παραδόξων cod., corr. Dind. μεγάλων καὶ] καὶ μεγά-
 λων καὶ PAL, καὶ μεγάλων cet., τε μεγάλων καὶ Dind.
 6 εἰς] ἐς P 10 ἀπέφυγεν P 15 μνᾶμα ξέρξου P (μνᾶμ'
 ἄλεξανδρου P¹?); μνᾶμα μ' FL, μνᾶμαν Reiske 18 χαλι-
 κοστέφανον Wieseler

τοῦ δὲ βασιλέως περὶ ταῦτα διατρίβοντος, κατέ-
πλευσεν ὁ στόλος ἐκ τῆς Εὐβοίας εἰς τὴν Ἀττικὴν,
πεπορηκώς τὴν τε Εὐβοίαν καὶ τὴν παράλιον τῆς
Ἀττικῆς.

- 15 Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν Κερκυραῖοι μὲν 5
πληρώσαντες ἐξήκοντα τριήρεις διέτριβον περὶ τὴν
Πελοπόννησον, ὥς μὲν αὐτοὶ φασιν, οὐ δυνάμενοι
κάμψαι τὸ περὶ τὸν Μαλέαν ἀκρωτήριον, ὥς δέ τινες
τῶν συγγραφέων ἱστοροῦσι, καταδοκοῦντες τὰς τοῦ
πολέμου ῥοπὰς, ὅπως Περσῶν μὲν κρατησάντων 10
ἐκείνοις δῶσιν ὕδωρ καὶ γῆν, τῶν δ' Ἑλλήνων νι-
2 κώντων δόξωσιν αὐτοῖς βεβοηθημένοι. οἱ δὲ περὶ
τὴν Σαλαμῖνα διατρίβοντες Ἀθηναῖοι, θεωροῦντες
τὴν Ἀττικὴν πυρπολουμένην καὶ τὸ τέμενος τῆς
Ἀθηνᾶς ἀκούοντες κατεσκάφθαι, δεινῶς ἠθύνουν. 15
ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας πολλὰς κατεῖχε
φόβος πανταχόθεν συνεληλαμένους εἰς αὐτὴν τὴν
Πελοπόννησον. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς πάντα τοὺς ἐφ'
ἡγεμονίας τεταγμένους συνεδρεῦσαι καὶ βουλευσα-
σθαι, κατὰ ποίους τόπους συμφέρει ποιεῖσθαι τὴν 20
3 ναυμαχίαν. πολλῶν δὲ καὶ ποικίλων λόγων ῥηθέν-
των, οἱ μὲν Πελοποννησίοι, τῆς ἰδίας μόνον ἀσφα-
λείας φροντίζοντες, ἔφασαν δεῖν περὶ τὸν Ἰσθμὸν
συστήσασθαι τὸν ἀγῶνα· τετειχισμένου γὰρ αὐτοῦ
καλῶς, ἐὰν τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γένηται πταῖσμα, 25
δυνήσεσθαι τοὺς ἡτυχηκότας εἰς ἐτοιμοτάτην ἀσφά-
416 λειαν καταφυγεῖν τὴν Πελοπόννησον· ἐὰν δὲ συγ-

8 τὸν om. v. μαλέαν (eras. ι) P 11 δῶσιν P, δά-
σειν v. 19 ἡγεμονία FJ 20 ποιεῖσθαι Dind., πεποιήσθαι
cod. 21 λόγων om. v. (cf. 18, 55, 2. 17, 73, 5)

κλείσωσιν ἑαυτοὺς εἰς μικρὰν νῆσον τὴν Σαλαμῖνα,
 δυσβοηθήτοις κακοῖς περιπεσεῖσθαι. Θεμιστοκλῆς 4
 δὲ συνεβούλευσε περὶ τὴν Σαλαμῖνα ποιεῖσθαι τὸν
 ἄγωνα τῶν νεῶν· πολλὰ γὰρ πλεονεκτήσιν ἐν ταῖς
 5 στενοχωρίαις τοὺς ὀλίγοις σκάφεσι διαγωνιζομένους
 πρὸς πολλαπλασίας ναῦς. καθόλου δὲ τὸν περὶ τὸν
 Ἴσθμὸν τόπον ἀπεφαίνετο παντελῶς ἄθετον ἔσσεσθαι
 πρὸς τὴν ναυμαχίαν· ἔσσεσθαι γὰρ πελάγιον τὸν
 ἄγωνα, καὶ τοὺς Πέρσας διὰ τὴν εὐρυχωρίαν ῥα-
 10 δίως καταπονήσεσθαι τὰς ὀλίγας ναῦς ταῖς πολλα-
 πλασίαις. ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ διαλεχθεῖς
 οἴκεια τῆς περιστάσεως, ἅπαντας ἐπεισεν αὐτῷ συμ-
 ψήφους γενέσθαι τοῦτον τὸν τρόπον.

Τέλος δὲ κοινοῦ δόγματος γενομένου περὶ Σα-16
 15 λαμῖνα ναυμαχεῖν, οἱ μὲν Ἕλληνες παρῆσαντο
 τὰ πρὸς τοὺς Πέρσας καὶ πρὸς τὸν κίνδυνον. ὁ δ'
 οὖν Εὐρυβιάδης παραλαβὼν τὸν Θεμιστοκλέα πα-
 ρακαλεῖν ἐπεχείρει τὰ πλήθη καὶ προτρέπεσθαι πρὸς
 τὸν ἐπιφερόμενον κίνδυνον. οὐ μὴν τὸ πλῆθος
 20 ὑπήκουεν, ἀλλὰ πάντων καταπεπληγμένων τὸ μέγε-
 θος τῶν Περσικῶν δυνάμεων οὐδεὶς προσεῖχε τοῖς
 ἡγεμόσιν, ἀλλ' ἕκαστος ἐκ τῆς Σαλαμῖνος ἐκπλεῖν
 ἔσπευδεν εἰς τὴν Πελοπόννησον. οὐδὲν δ' ἤττον 2
 καὶ τὸ πεζὸν στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων ἐδεδίδε τὰς
 25 τῶν πολεμίων δυνάμεις, ἥ τε τῶν περὶ Θερμοπύλας
 ἀπώλεια τῶν ἀξιολογωτάτων ἀνδρῶν παρείχετο κατὰ
 πληξιν, καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν συμπτώματα πρὸ
 ὀφθαλμῶν ὄντα πολλὴν ἀθυμίαν ἐνεποίει τοῖς Ἑλ-

8 πρὸς] περὶ P   12 αὐτῷ Wess.   15 Ἕλληνες] ἡγε-
 μόνες Sintenis   24 πεζικόν P, Περσικὸν v.

- 3 λησιν. οἱ δὲ σύνοδοι τῶν Ἑλλήνων ὄρωντες τὴν
 τῶν ὅλων ταραχὴν καὶ τὴν ὅλην ἐκπληξιν, ἐψηφί-
 σαντο διατειχίζειν τὸν Ἰσθμόν. καὶ ταχὺ τῶν ἔργων
 συντελεσθέντων διὰ τὴν προθυμίαν καὶ τὸ πλήθος
 τῶν ἐργαζομένων, οἱ μὲν Πελοποννήσιοι ὠχύρουν 5
 τὸ τεῖχος, διατείνουν ἐπὶ σταδίου τετταράκοντα ἀπὸ
 Λεχαίου μέχρι Κεγχρεῶν, οἱ δ' ἐν τῇ Σαλαμῖνι δια-
 τρίβοντες μετὰ παντὸς τοῦ στόλου κατεπλάγησαν
 ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε μηκέτι πειθαρχεῖν τοῖς ἡγεμόσιν.
- 17 ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς ὄρων τὸν μὲν ναύαρχον Εὐρύ- 10
 βιάδην μὴ δυνάμενον περιγενέσθαι τῆς τοῦ πλήθους
 ὀρμῆς, τὰς δὲ περὶ Σαλαμῖνα δυσχωρίας δύνασθαι
 πολλὰ συμβαλέσθαι πρὸς τὴν νίκην, ἐμηχανήσατό
 τι τοιοῦτον· ἐπεισέ τινα πρὸς τὸν Ξέρξην αὐτομο-
 λῆσαι καὶ διαβεβαιώσασθαι, διότι μέλλουσιν αἱ κατὰ 15
 Σαλαμῖνα νῆες ἀποδιδράσκειν ἐκ τῶν τόπων καὶ
 2 πρὸς τὸν Ἰσθμόν ἀθροίζεσθαι. διόπερ ὁ βασιλεὺς
 διὰ τὴν πιθανότητα τῶν προσαγγελθέντων πιστεύ-
 σας, ἔσπευδε κωλύσαι τὰς ναυτικὰς δυνάμεις τῶν
 Ἑλλήνων τοῖς πεζοῖς στρατοπέδοις πλησιάζειν. εὐθὺς 20
 οὖν τὸ τῶν Αἰγυπτίων ναυτικὸν ἐξέπεμψε, προσ-
 τάξας ἐμφράττειν τὸν μεταξὺ πόρον τῆς τε Σαλα- 417
 μῖνος καὶ τῆς Μεγαρίδος χώρας. τὸ δὲ ἄλλο πλήθος
 τῶν νεῶν ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, προστάξας
 ἐξάπτεσθαι τῶν πολεμίων καὶ ναυμαχίᾳ κρίνειν τὸν 25
 ἀγῶνα. ἦσαν δὲ αἱ τριήρεις διατεταγμέναι κατὰ
 ἔθνος ἐξῆς, ἵνα διὰ τὴν ὁμοφωνίαν καὶ γνῶσιν
 3 προθύμως ἀλλήλοις βοηθῶσιν. οὕτω δὲ ταχθέντος

τοῦ ναυτικοῦ στόλου, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἐπεῖχον
 Φοίνικες, τὸ δ' εὐώνυμον οἱ μετὰ τῶν Περσῶν ὄν-
 τες Ἕλληνες. οἱ δὲ τῶν Ἰώνων ἡγεμόνες ἀπέστει-
 λαν ἄνδρα Σάμιον πρὸς τοὺς Ἕλληνας τὸν διασα-
 5 φήσοντα περὶ τῶν δεδογμένων τῷ βασιλεῖ καὶ περὶ
 τῆς ὅλης ἐκτάξεως, καὶ διότι κατὰ τὴν μάχην ἀπο-
 στήσονται τῶν βαρβάρων. τοῦ δὲ Σαμίου λάθρα 4
 διανηξαμένου καὶ περὶ τούτου διασαφίσαντος τοῖς
 10 περὶ τὸν Εὐρυβιάδην, ὁ μὲν Θεμιστοκλῆς, κατὰ νοῦν
 αὐτῷ προκεχωρηκότος τοῦ στρατηγήματος, περιχα-
 ρῆς ἦν καὶ τὰ πλήθη παρεκάλεσεν εἰς τὸν κίνδυνον,
 οἱ δ' Ἕλληνες ἐπὶ τῇ τῶν Ἰώνων ἐπαγγελίᾳ
 θαρρῶσαντες, καὶ τῆς περιστάσεως βιαζομένης αὐ-
 τοὺς παρὰ τὴν ἰδίαν προαίρεσιν ναυμαχεῖν, ἀπὸ τῆς
 15 Σαλαμῖνος προθύμως συγκατέβαινον εἰς τὴν ναυ-
 μαχίαν. τέλος δὲ τῶν περὶ τὸν Εὐρυβιάδην καὶ 18
 Θεμιστοκλέα διαταξάντων τὰς δυνάμεις, τὸ μὲν εὐ-
 ώνυμον μέρος ἐπεῖχον Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι,
 πρὸς τὸ τῶν Φοινίκων ναυτικὸν ἀντιταχθῆσόμενοι·
 20 μεγάλην γὰρ οἱ Φοίνικες ὑπεροχὴν εἶχον διὰ τε τὸ
 πλῆθος καὶ διὰ τὴν ἐκ προγόνων ἐν τοῖς ναυτικοῖς
 ἔργοις ἐμπειρίαν· Αἰγινῆται δὲ καὶ Μεγαρεῖς τὸ 2
 δεξιὸν κέρας ἀνεπλήρουν· οὗτοι γὰρ ἐδόκουν εἶναι
 ναυτικώτατοι μετὰ τοὺς Ἀθηναίους καὶ μάλιστα
 25 φιλοτιμησέσθαι διὰ τὸ μόνους τῶν Ἑλλήνων μηδε-
 μίαν ἔχειν καταφυγὴν, εἴ τι συμβαίῃ πταῖσμα κατὰ
 τὴν ναυμαχίαν· τὴν δὲ μέσσην τάξιν ἐπεῖχε τὸ λοι-
 πὸν τῶν Ἑλλήνων πλῆθος. οὗτοι μὲν οὖν τοῦτον

6 διότι P¹, ὅτι P² 25 φιλοτιμηθήσεσθαι cod. (cf. I
 p. XL) 26 συμβαίνει P

τὸν τρόπον συνταχθέντες ἐξέπλευσαν, καὶ τὸν πόρον
 3 **μεταξὺ Σαλαμῖνος καὶ Ἡρακλείου** κατειχον· ὁ δὲ
 βασιλεὺς τῷ μὲν ναύαρχῳ προσέταξεν ἐπιπλεῖν τοῖς
 πολεμίοις, αὐτὸς δ' εἰς τὸν ἐναντίον τόπον τῆς Σα-
 λαμῖνος παρήλθεν, ἐξ οὗ θεωρεῖν ἦν τὴν ναυμαχίαν 5
 4 γινομένην. οἱ δὲ Πέρσαι τὸ μὲν πρῶτον πλείοντες
 διετήρουν τὴν τάξιν, ἔχοντες πολλὴν εὐρυχωρίαν·
 ὥς δ' εἰς τὸ στενὸν ἦλθον, ἡναγκάζοντο τῶν νεῶν
 τινὰς ἀπὸ τῆς τάξεως ἀποσπᾶν, καὶ πολλὸν ἐποίουν
 5 θόρυβον. ὁ δὲ ναύαρχος προηγούμενος τῆς τάξεως 10
 καὶ πρῶτος συνάψας μάχην διεφθάρη λαμπρῶς ἀγω-
 νισάμενος. τῆς δὲ νεῶς βυθισθείσης, ταραχὴ κα-
 τέσχε τὸ ναυτικὸν τῶν βαρβάρων· πολλοὶ μὲν γὰρ
 ἤσαν οἱ προστάττοντες, οὐ ταῦτά δ' ἕκαστος παρήγ-
 γελλε. διὸ καὶ τοῦ πλεῖν εἰς τοῦμπροσθεν ἐπέσχον, 15
 ἀνακωχεύοντες δ' ἀνεχώρουν εἰς τὴν εὐρυχωρίαν.
 6 οἱ δὲ Ἀθηναῖοι θεωροῦντες τὴν ταραχὴν τῶν βαρ-
 βάρων ἐπέπλεον τοῖς πολεμίοις, καὶ τὰς μὲν τοῖς
 ἐμβόλοις ἔτυπτον, ὧν δὲ τοὺς ταρσοὺς παρέσυρον· 418
 τῆς δ' εἰρεσίας οὐχ ὑπηρετούσης, πολλὰ τῶν Περ- 20
 σῶν τριήρεις πλάγαι γινόμεναι ταῖς ἐμβολαῖς πυ-
 κνῶς κατετιτρώσκοντο. διὸ καὶ πρύμναι μὲν ἀνα-
 κρούεσθαι κατέπανσαν, εἰς τοῦπίσω δὲ πλέουσαι
 19 προτροπάδην ἐφευγον. τῶν δὲ Φοινισσῶν καὶ Κυ-
 πρίων νεῶν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων χειρουμένων, αἱ 25
 τῶν Κιλικίων καὶ Παμφύλων, ἔτι δὲ [καὶ] Λυκίων
 νῆες, ἐχόμεναι τούτων οὔσαι, τὸ μὲν πρῶτον εὐρώ-

4 τόπον] λόφον Reiske 5 ἦν om. P et post γινομένην in margine add. ἐμελλεν P¹ 20 δ' εἰρεσίας P, διηρεσίας AFKL 21 τοῖς ἐμβόλοις Cobet 26 καὶ om. P

στως ἀντείχοντο, ὥς δ' εἶδον τὰς κρατίστας ναῦς
 πρὸς ^{www.libtoul.com.cn}φυγὴν ὠρμημένας, καὶ αὐταὶ τὸν κίνδυνον
 ἐξέλιπον. ἐπὶ δὲ θατέρου κέρατος γενομένης καρ- 2
 τερᾶς ναυμαχίας μέχρι μὲν τινος ἰσόροπος ἦν ὁ
 5 κίνδυνος· ὥς δὲ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὴν γῆν κατα-
 διώξαντες τοὺς Φοίνικας καὶ Κυπρίους ἐπέστρεψαν,
 ἐκβιασθέντες ὑπὸ τούτων ἐτράπησαν οἱ βάρβαροι
 καὶ πολλὰς ναῦς ἀπέβαλον. οἱ μὲν οὖν Ἕλληνες 3
 τοῦτον τὸν τρόπον προτερήσαντες ἐπιφανεστάτῃ ναυ-
 10 μαχίᾳ τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν· κατὰ δὲ τὸν κίν-
 δυνον διεφθάρησαν ἡ νῆες τῶν μὲν Ἑλλήνων τετρα-
 ράκοντα, τῶν δὲ Περσῶν ὑπὲρ τὰς διακοσίας χωρὶς
 τῶν σὺν αὐτοῖς ἀνδράσι ληφθεῖσων. ὁ δὲ βασι- 4
 λεὺς παρ' ἐλπίδας ἡττημένος τῶν μὲν Φοινίκων τῶν
 15 ἀρξάντων τῆς φυγῆς τοὺς αἰτιωτάτους ἀπέκτεινε,
 τοῖς δ' ἄλλοις ἡπέλιψεν ἐπιθήσειν τὴν προσήκου-
 σαν τιμωρίαν. οἱ δὲ Φοίνικες φοβηθέντες τὰς ἀπει-
 λὰς τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὴν Ἀττικὴν κατέπλευσαν,
 τῆς δὲ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἀπῆραν εἰς τὴν Ἀσίαν.
 20 Θेमιστοκλῆς δὲ δόξας αἰτιος γενέσθαι τῆς νίκης, 5
 ἕτερον οὐκ ἔλαττον τούτου στρατήγημα ἐπευρόσε.
 φοβουμένων γὰρ τῶν Ἑλλήνων περὶ διαγωνίζεσθαι
 πρὸς τοσαύτας μυριάδας, ἐταπείνωσε πολὺ τὰς δυ-
 νάμεις τῶν περὶ στρατοπέδων τοιῶδέ τινα τρόπον.
 25 τὸν παιδαγωγὸν τῶν ἰδίων υἱῶν ἀπέστειλε πρὸς τὸν
 Ξέρξην δηλώσοντα, διότι μέλλουσιν οἱ Ἕλληνες πλεύ-
 σαντες ἐπὶ τὸ ξεῦγμα λύειν τὴν γέφυραν. διόπερ 6
 ὁ βασιλεὺς πιστεύσας τοῖς λόγοις διὰ τὴν πιθανό-

τητα, περίφοβος ἐγένετο μὴ τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπα-
 νόδου στειρηθῇ, τῶν Ἑλλήνων θαλαττοκρατούντων,
 ἔγνω δὲ τὴν ταχίστην διαβαίνειν ἐκ τῆς Εὐρώπης
 εἰς τὴν Ἀσίαν, καταλιπὼν Μαρδόνιον ἐπὶ τῆς Ἑλ-
 λάδος μετὰ τῶν ἀρίστων ἱππέων τε καὶ πεζῶν, ὧν ὁ 5
 σύμπας ἀριθμὸς ὑπῆρχεν οὐκ ἐλάττων τῶν τετρα-
 ράκοντα μυριάδων. Θεμιστοκλῆς μὲν οὖν δυσὶ στρα-
 τηγήμασι χρησάμενος μεγάλων προτερημάτων αἴτιος
 ἐγένετο τοῖς Ἑλλησι. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα
 παραχθέντα ἐν τούτοις ἦν.

10

- 20 Ἡμεῖς δὲ ἀρκούντως διεληλυθότες περὶ τῶν
 κατὰ τὴν Εὐρώπην παραχθέντων, μεταβιβάσομεν τὴν
 διήγησιν ἐπὶ τὰς ἑτερογενεῖς πράξεις. Καρχηδόνιοι
 γὰρ συντεθειμένοι πρὸς Πέρσας τοῖς αὐτοῖς καιροῖς
 καταπολεμήσαι τοὺς κατὰ τὴν Σικελίαν Ἕλληνας, 15
 μεγάλας παρασκευὰς ἐποιήσαντο τῶν πρὸς τὸν πό- 419
 λεμον χρησίμων. ὥς δ' εὐτρεπῇ πάντα αὐτοῖς
 ὑπῆρχε, στρατηγὸν εἵλοντο Ἀμίλκωνα, τὸν μάλιστα
 2 παρ' αὐτοῖς θανμαζόμενον προκρίναντες. οὗτος δὲ
 παραλαβὼν πεζὰς τε καὶ ναυτικὰς δυνάμεις μεγάλας 20
 ἐξέπλευσεν ἐκ τῆς Καρχηδόνης, ἔχων πεζὴν μὲν
 δύναμιν οὐκ ἐλάττω τῶν τριάκοντα μυριάδων, ναῦς
 δὲ μακρὰς πλείους τῶν διακοσίων, καὶ χωρὶς πολ-
 λὰς ναῦς φορτίδας τὰς κομιζούσας τὴν ἀγοράν, ὑπὲρ
 τὰς τρισχιλιάς. οὗτος μὲν οὖν διανύσας τὸ Λιβυ- 25

3 δὲ] δὲ δια P   6 τετταράκοντα] τριάκοντα Wess.
 (cf. 28, 4 et 30, 1)   10 παραχθέντα] τοῖς Ἑλλησιν add. P
 14 συντεθειμένοι cod., corr. Dind.   18 ἱμικωνα P, μιλ-
 κωνα HL, μίλων A   23 διακοσίων Dind. (cf. 1, 5 et 37,
 1, 3), δισχιλίων cod.   πολλὰς del. Madvig   25 τριχι-
 λίους P

κὸν πέλαγος καὶ χειμασθεὶς ἀπέβαλε τῶν σκαφῶν
τὰ κομίζοντα τοὺς ἱππεῖς καὶ τὰ ἄρματα. κατα-
πλεύσας δὲ τῆς Σικελίας εἰς τὸν ἐν τῷ Πανόρμῳ
λιμένα διαπεπολεμημέναι τὸν πόλεμον ἔφησε· πεφο-
5 βῆσθαι γὰρ μήποτε ἡ θάλαττα τοὺς Σικελιώτας
ἐξέλῃται τῶν κινδύνων. ἐπὶ δὲ τρεῖς ἡμέρας ἀνα- 3
λαβὼν τοὺς στρατιώτας καὶ διορθωσάμενος τὴν ἐν
τῷ χειμῶνι γενομένην ναυαγίαν, προήγε μετὰ τῆς
δυνάμεως ἐπὶ τὴν Ἰμέραν, συμπαραπλέοντος τοῦ
10 ναυτικοῦ. ὥς δ' ἤλθε πλησίον τῆς προειρημένης
πόλεως, δύο παρεμβολὰς ἔθετο, τὴν μὲν τῷ περὶ
στρατεύματι, τὴν δὲ τῇ ναυτικῇ δυνάμει. καὶ τὰς
μὲν μακρὰς ναῦς ἀπάσας ἐνεώλκησε καὶ τάφρῳ βα-
θεῖα καὶ τείχει ξυλίνῳ περιέλαβε, τὴν δὲ τῶν πε-
15 ζῶν παρεμβολὴν ὠχύρωσεν ἀντιπρόσωπον ποιήσας
τῇ πόλει καὶ παρεκτείνας ἀπὸ τοῦ ναυτικοῦ παρα-
τειχίσματος μέχρι τῶν ὑπερκειμένων λόφων. καθό- 4
λου δὲ πᾶν τὸ πρὸς δυσμὰς μέρος καταλαβόμενος,
τὴν μὲν ἀγορὰν ἄπασαν ἐκ τῶν φορτίδων νεῶν
20 ἐξείλετο, τὰ δὲ πλοῖα ἅπαντα ταχέως ἐξαπέστειλε,
προστάξας ἐκ τε τῆς Λιβύης καὶ Σαρδοῦς σῆτον καὶ
τὴν ἄλλην ἀγορὰν κομίζειν. αὐτὸς δὲ τοὺς ἀρίστους 5
τῶν στρατιωτῶν ἀναλαβὼν ἦκεν ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ
τῶν Ἱμεραίων τοὺς ἐπεξιόντας τρεψάμενος καὶ πολ-
25 λοὺς ἀνελὼν κατεπλήξατο τοὺς ἐν τῇ πόλει. διὸ
καὶ Θήρων ὁ Ἀκραγαντίνων δυνάστης, ἔχων δύνα-
μιν ἱκανὴν καὶ παραφυλάττων τὴν Ἰμέραν, φοβηθεὶς
εὐθὺς ἀπέστειλεν εἰς τὰς Συρακούσας, ἀξίων τὸν

8 γινομένην P, om. FJM 10 ἤλθον P 20 πλοῖα P,
λοιπὰ γ.

21 Γέλωνα βοηθεῖν τὴν ταχίστην. ὁ δὲ Γέλων καὶ αὐτὸς ἡτοιμακῶς ἦν τὴν δυνάμιν, πυθόμενος δὲ τὴν τῶν Ἱμεραίων ἀθυμίαν ἀνέβηκεν ἐκ τῶν Συρακουσῶν κατὰ σπουδὴν, ἔχων πεζοὺς μὲν οὐκ ἐλάττους τῶν πεντακισμυρίων, ἵππεῖς δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντα- 5 κισχιλίους. διανύσας δὲ ταχέως τὴν ὁδὸν καὶ πλησιάσας τῇ πόλει τῶν Ἱμεραίων, ἐποίησε θαρρεῖν τοὺς πρότερον καταπεπληγμένους τὰς τῶν Καρχη- 2 δονίων δυνάμεις. αὐτὸς μὲν γὰρ στρατοπεδεῖαν οἰκίαν βαλόμενος τῶν περὶ τὴν πόλιν τόπων, ταύ- 10 τὴν μὲν ὠχύρωσε τάφρῳ βαθείᾳ καὶ χαρακώματι περιλαβών, τοὺς δ' ἵππεῖς ἄπαντας ἐξαπέστειλεν ἐπὶ τοὺς κατὰ τὴν χώραν πλανωμένους τῶν πολεμίων καὶ περὶ τὰς ὠφελείας διατρίβοντας. οὗτοι δὲ πα- 420 ραδόεως ἐπιφανέντες διεσπαρμένοις ἀτάκτως κατὰ 15 τὴν χώραν, τοσοῦτους ἀνῆγον αἰχμαλώτους ὅσους ἕκαστος ἄγειν ἠδύνατο. εἰσαχθέντων δὲ αἰχμαλώτων εἰς τὴν πόλιν πλειόνων ἢ μυρίων, ὁ μὲν Γέλων μεγάλης ἀποδοχῆς ἐτύγγανεν, οἱ δὲ κατὰ τὴν Ἱμέ- 3 ραν κατεφρόνησαν τῶν πολεμίων. ἀκόλουθα δὲ 20 τούτοις πράττων ὁ μὲν Γέλων ἀπάσας τὰς πύλας, ἃς διὰ φόβον πρότερον ἐνφοκοδόμησαν οἱ περὶ Θήρωνα, ταύτας τοῦναντίον διὰ τὴν καταφρόνησιν ἐξφοκοδόμησε, καὶ ἄλλας προσκατεσκεύασε, δι' ὧν ἦν εὐχρηστεῖσθαι πρὸς τὰς κατεπειγούσας χρείας. κα- 25 θόλου δὲ Γέλων στρατηγίᾳ καὶ συνέσει διαφέρων εὐθύς ἐξήτει, δι' οὗ τρόπον καταστρατηγήσας τοὺς

10 βαλλόμενος P 16 ὅσους P, ὅσον v. 22 ἀνφοκοδόμησαν cod., corr. Wess. 25 εὐχρηστεῖσθαι P (ut conl. Madvig), εὐχρηστός τε v. τὰς om. P

βαρβάρους ἀκινδύνως αὐτῶν ἄρδην ἀνελεῖ τὴν δύ-
 ναμιν. συνεβράλετο δὲ αὐτῷ καὶ τὸ αὐτόματον πρὸς
 τὴν ἐπίνοιαν μεγάλα, τοιαύτης γενομένης περιστά-
 σεως. κρίναντος αὐτοῦ τὰς τῶν πολεμίων ναῦς 4
 ἐμπρῆσαι, καὶ τοῦ Ἀμίλκα διατρίβοντος μὲν κατὰ
 τὴν ναυτικὴν στρατοπεδεῖαν, παρασκευαζομένου δὲ
 θύειν τῷ Ποσειδῶνι μεγαλοπρεπῶς, ἦκον ἀπὸ τῆς
 χώρας ἱππεῖς ἄγοντες πρὸς τὸν Γέλωνα βιβλιαφό-
 ρον ἐπιστολὰς κομίζοντα παρὰ Σελινουντίων, ἐν αἷς
 10 ἦν γεγραμμένον, ὅτι πρὸς ἣν ἔγραψεν ἡμέραν Ἀμίλ-
 κας ἀποστείλαι τοὺς ἱππεῖς, πρὸς αὐτὴν ἐκπέμψουσιν.
 οὕσης δὲ τῆς ἡμέρας ταύτης καθ' ἣν ξμελλε συν- 5
 τελεῖν τὴν θυσίαν Ἀμίλκας, κατὰ ταύτην Γέλων
 ἀπέστειλεν ἰδίους ἱππεῖς, οἷς ἦν προστεταγμένον
 15 περιελθεῖν τοὺς πλησίον τόπους καὶ προσελαύνειν
 ἅμ' ἡμέρᾳ πρὸς τὴν ναυτικὴν στρατοπεδεῖαν, ὥς
 ὄντας Σελινουντίων συμμάχους, γενομένους δ' ἐν-
 τὸς τοῦ ξυλίνου τείχους τὸν μὲν Ἀμίλκαν ἀποκτεῖ-
 ναι, τὰς δὲ ναῦς ἐμπρῆσαι. ἐξέπεμψε δὲ καὶ σκοποὺς
 20 εἰς τοὺς ὑπερκειμένους λόφους, οἷς προσέταξεν,
 ὅταν ἴδωσι τοὺς ἱππεῖς γενομένους ἐντὸς τοῦ τεί-
 χους, ἄραι τὸ σύσσημον. αὐτὸς δ' ἅμ' ἡμέρᾳ τὴν
 δύναμιν διατεταχῶς ἀνέμενε τὴν ἀπὸ τῶν σκοπῶν
 ἐσομένην δῆλωσιν. τῶν δ' ἱππέων ἅμα τῇ κατὰ τὸν 22
 25 ἥλιον ἀνατολῇ προσιππενσάντων τῇ ναυτικῇ τῶν
 Καρχηδονίων στρατοπεδείᾳ, καὶ προσδεχθέντων ὑπὸ
 τῶν φυλάκων ὥς συμμάχων, οὗτοι μὲν εὐθὺς προσ-

1 ἀνέλη cod., corr. Hert.

15 τόπους] λόφους Reiske
om. L

11 αὐτὴν] αὐτὸν Rhod.

18 τείχους — 21 ἐντὸς τῶν

δραμόντες τῷ Ἀμίλκᾳ περὶ τὴν θυσίαν γινομένῳ, τοῦτον μὲν ἀνείλουν, τὰς δὲ ναὺς ἐνέπρησαν· ἔπειτα τῶν σκοπῶν ἀράντων τὸ σύσσημον, ὃ Γέλων πάσῃ τῇ δυνάμει συντεταγμένη προῆγεν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Καρχηδονίων. οἱ δὲ ἐν τῇ στρατοπεδείᾳ τῶν Φοινίκων ἡγεμόνες τὸ μὲν πρῶτον ἐξαγαγόντες τὴν δύναμιν ἀπήντων τοῖς Σικελιώταις καὶ συνάψαντες μάχην εὐρώστως ἡγωνίζοντο· ὁμοῦ δὲ ταῖς σάλπιγγιν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς στρατοπέδοις ἐσήμαινον τὸ πολεμικόν, καὶ κραυγὴ τῶν δυνάμεων ἐναλλὰξ ἐγίνετο, φιλοτιμουμένων ἀμφοτέρων τῷ μεγέθει τῆς βοῆς ὑπερᾶραι τοὺς ἀντιτεταγμένους. πολλοὺ δὲ γενομένου φόνου, καὶ τῆς μάχης δεῦρο ἀκαεῖσε ταλαντευομένης, ἄφνω τῆς κατὰ τὰς ναὺς φλογὸς ἀρθείσης εἰς ὕψος, καὶ τινων ἀπαγγειλάντων τὸν τοῦ στρατηγοῦ φόνον, οἱ μὲν Ἕλληνες ἐθάρρησαν, καὶ ταῖς φωναῖς καὶ ταῖς ἐλπίσιν τῆς νίκης ἐπαρθέντες τοῖς φρονήμασιν ἐπέκειντο θρασύτερον τοῖς βαρβάροις, οἱ δὲ Καρχηδόνιοι καταπλαγέντες καὶ τὴν νίκην ἀπογνόντες πρὸς φυγὴν ἐτράπησαν. τοῦ δὲ Γέλωνος παραγγείλαντος μηδένα ζωγρεῖν, πολλὸς ἐγένετο φόνος τῶν φευγόντων, καὶ πέρας κατεκόπησαν αὐτῶν οὐκ ἐλάττους τῶν πεντεκαίδεκα μυριάδων. οἱ δὲ λοιποὶ φυγόντες ἐπὶ τινα τόπον ἐρμυνὸν τὸ μὲν πρῶτον ἡμύνοντο τοὺς βιαζομένους,

1 γενομένῳ AL 4 *προῆγεν] προσήγαγεν FKM, προσῆγεν cet. 6 ἐξάγοντες cod., corr. Eich. 7 Σικελιοῖς cod., corr. Wess. 17 ταῖς φωναῖς καὶ (καὶ om. edit.) del. Reiske; ἐθάρρησαν ταῖς ἐμφανεστάταις (ἀσφαλεστάταις Wurm, φανελαῖς Madvig); ἐλπὶς τῆς νίκης καὶ ἐπαρθέντες Bezzel 18 τοῖς φρονήμασιν del. Bek. 24 φεύγοντες cod., corr. Dind.

ἄνυδρον δὲ κατελιγρότερος τόπον καὶ τῷ δίψει πιεζό-
 μενοι ~~ἠναγκάσθησαν~~ ~~ἐαυτοὺς~~ παραδοῦναι τοῖς κρα-
 τοῦσι. Γέλων δὲ ἐπιφανεστάτη μάχῃ νικήσας, καὶ 5
 ταύτην κατωρθωκὸς μάλιστα διὰ τῆς ἰδίας στρατη-
 5 γίας, περιβόητον ἔσχε τὴν δόξαν οὐ μόνον παρὰ
 τοῖς Σικελιώταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν·
 οὐδεὶς γὰρ τῶν πρὸ αὐτοῦ μνημονεύεται τοιοῦτω 6
 στρατηγῇματι κεκρημένος, οὐδὲ πλείονας ἐν μιᾷ
 παρατάξει κατακόψας τῶν βαρβάρων οὐδὲ πλήθος
 10 αἰχμαλώτων τοσοῦτον χειρωσάμενος. διὸ καὶ πολλοὶ 23
 τῶν συγγραφέων παραβάλλουσι ταύτην τὴν μάχην
 τῇ περὶ Πλαταιᾶς γενομένῃ τοῖς Ἑλλήσι καὶ στρα-
 τήγημα τὸ Γέλωνος τοῖς ἐπινοήμασι τοῖς Θεμιστο-
 κλέους, καὶ τὸ πρωτεῖον διὰ τὰς ἀμφοτέρων ὑπερ-
 15 βολὰς τῆς ἀρετῆς οἱ μὲν τούτοις, οἱ δὲ τοῖς ἑτέροις
 ἀπονέμουσι. καὶ γὰρ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ 2
 τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν πρὸ τῆς μάχης καταπε-
 πληγμένων τὸ πλήθος τῶν βαρβαρικῶν δυνάμεων,
 οἱ κατὰ Σικελίαν πρότερον νικήσαντες ἐποίησαν
 20 τοὺς κατὰ τὴν Ἑλλάδα θαρρῆσαι, πνυθόμενους τὴν
 τοῦ Γέλωνος νίκην· καὶ τῶν τὴν ὅλην ἡγεμονίαν
 παρ' ἀμφοτέροις ἐσχηκότων παρὰ μὲν τοῖς Πέρσiais
 διαπεφευγέναι τὸν βασιλέα καὶ πολλὰς μυριάδας
 μετ' αὐτοῦ, παρὰ δὲ τοῖς Καρχηδονίοις μὴ μόνον
 25 ἀπολέσθαι τὸν στρατηγόν, ἀλλὰ καὶ τοὺς μετασχόν-
 τας τοῦ πολέμου κατακοπῆναι, καὶ τὸ δὴ λεγόμενον

12 στρατήγημα τὸ] στρατηγήματα P, στρατηγήματος AFK
 16 γὰρ τῶν — τὴν Σικελίαν om. FJKM post δυνάμεων in-
 serentes: τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ κατὰ τὴν Σικελίαν Ἑλ-
 λήνων 22 Πέρσiais] συνέβη add. Reiske et Madvig

3 μηδὲ ἄγγελον εἰς τὴν Καρχηδόνα διασωθῆναι. πρὸς 422
~~δὲν τοὺς τοὺς ἐπιφανεστάτους~~ τῶν ἡγεμόνων παρὰ
 μὲν τοῖς Ἑλλήσι Πανσανίαν καὶ Θεμιστοκλέα, τὸν
 μὲν ὑπὸ τῶν ἰδίων πολιτῶν θανατωθῆναι διὰ πλεο-
 νεξίαν καὶ προδοσίαν, τὸν δ' ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλά- 5
 δος ἐξελαθέντα καταφυγεῖν πρὸς τὸν ἐχθρότατον
 Ξέρξην καὶ παρ' ἐκείνῳ βιώσαι μέχρι τῆς τελευτῆς,
 Γέλωνα δὲ μετὰ τὴν μάχην αἰεὶ καὶ μᾶλλον ἀπο-
 δοχῆς τυγχάνοντα παρὰ τοῖς Συρακοσίοις ἐγγηρᾶσαι
 τῇ βασιλείᾳ καὶ τελευτῆσαι θαναμαζόμενον, καὶ το- 10
 σοῦτον ἰσχυῖσαι τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν παρὰ τοῖς
 πολίταις, ὥστε καὶ τρισὶν ἐκ τῆς οἰκίας τῆς ἐκείνου
 τὴν ἀρχὴν διαφυλαχθῆναι.

Ἀλλὰ γὰρ τούτων οἱ δικαίαν δόξαν κεκτημένοι
 τοὺς προσήκοντας ἐπαίνους καὶ παρ' ἡμῶν ἔχουσιν, 15
 24 ἐπὶ δὲ τὸ συνεχὲς τοῖς προειρημένοις μεταβησόμεθα.
 συνέβη γὰρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὸν Γέλωνα νικῆσαι καὶ
 τοὺς περὶ Θερμοπύλας μετὰ Λεωνίδου διαγωνίσασ-
 θαι πρὸς Ξέρξην, ὥσπερ ἐπίτηδες τοῦ δαιμονίου
 περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ποιήσαντος γενέσθαι τὴν τε 20
 καλλίστην νίκην καὶ τὴν ἐνδοξοτάτην ἦτταν. μετὰ
 2 δὲ τὴν γενομένην μάχην πρὸς τῇ πόλει τῶν Ἱμε-
 ραίων εἴκοσι νῆες μακρὰι διέφυγον τὸν κίνδυνον,
 ἅς Ἀμίλκας ἐνεώληκε πρὸς τὰς ἀναγκαίας χρείας.
 διὸ καὶ τῶν ἀνδρῶν σχεδὸν ἀπάντων τῶν μὲν ἀνη- 25
 ρημένων, τῶν δὲ ἐξωργημένων, ἔφθασαν αὐταὶ τὸν
 ἀπόπλουν ποιησάμεναι. πολλοὺς δὲ τῶν φευρόντων

3 Πανσανίου καὶ Θεμιστοκλέους cod., corr. Steph. 7
 τῆς om. v. 12 τῆς οἰκίας τῆς P, τῆς οἰκίας v. 14 γὰρ
 PL, γὰρ περὶ cet. 23 ναῦς cod. (cf. I p. LXI) 24 Ἀμίλ-
 κας] ὁ μίλκας P¹; οὐκ add. Rhod. (c. 20, 3)

ἀναλαβοῦσαι, καὶ διὰ τοῦτο κατάγομοι γενόμεναι,
 περιέπεσον ἡμιῶν καὶ πᾶσαι διεφθάρησαν· ὀλίγοι
 δέ τινες ἐν μικρῷ σκάφει διασωθέντες εἰς Καρχη-
 δόνα διεσάφησαν τοῖς πολίταις, σύντομον ποιησά-
 5 μενοι τὴν ἀπόφασιν, ὅτι πάντες οἱ διαβάντες εἰς
 τὴν Σικελίαν ἀπολώλασιν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι παρ' 3
 ἐλπίδας μεγάλη συμφορὰ περιπεσόντες ἐπὶ τοσοῦτο
 κατεπλάγησαν, ὥστε τὰς νύκτας ἅπαντας διαγρυπνεῖν
 φυλάττοντας τὴν πόλιν, ὡς τοῦ Γέλωνος πάσῃ τῇ
 10 δυνάμει παραχρῆμα διεγνωκότες πλεῖν ἐπὶ τὴν Καρ-
 χηδόνα. διὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολωλότων ἢ τε 4
 πόλιν ἐπένθησε κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν αἱ τῶν ιδιω-
 τῶν οἰκίαι κλαυθμοῦ καὶ πένθους ἐπληροῦντο. οἱ
 μὲν γὰρ υἱούς, οἱ δὲ ἀδελφοὺς ἐπεζήτουν, πλείστοι
 15 δὲ παῖδες ὀρφανοὶ πατέρων γεγονότες ἔρημοι ὠδύ-
 ροντο τὸν τε τῶν γεγεννηκότων θάνατον καὶ τὴν
 ἰδίαν ἐρημίαν τῶν βοηθούντων. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι
 φοβούμενοι μὴ φθάσῃ διαβὰς εἰς Αἰβύνην Γέλων,
 εὐθὺς ἐξέπεμψαν πρὸς αὐτὸν πρεσβευτὰς ἀντοκρά-
 20 τορας τοὺς δυνατωτάτους εἰπεῖν τε καὶ βουλεύ-
 σασθαι.

Ὁ δὲ Γέλων μετὰ τὴν νίκην τοὺς τε ἱππεῖς τοὺς 25
 ἀνελόντας τὸν Ἀμίλκαν δωρεαῖς ἐτίμησε καὶ τῶν
 ἄλλων τοὺς ἡνδραγαθηκότας ἀριστείοις ἐκόσμησε.
 25 τῶν δὲ λαφύρων τὰ καλλιστεύοντα παρεφύλαξε,
 βουλόμενος τοὺς ἐν ταῖς Συρακούσαις νεῶς κοσμη-
 423 σαι τοῖς σκύλοις· τῶν δ' ἄλλων πολλὰ μὲν ἐν Ἰμέρᾳ
 προσήλωσε τοῖς ἐπιφανεστάτοις τῶν ἱερῶν, τὰ δὲ

λοιπὰ μετὰ τῶν αἰχμαλώτων διεμέρισε τοῖς συμμά-
 χους, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν συστρατευσάντων τὴν
 2 ἀναλογίαν ποιησάμενος. αἱ δὲ πόλεις εἰς πέδας
 κατέστησαν τοὺς διαιρεθέντας αἰχμαλώτους, καὶ τὰ
 δημόσια τῶν ἔργων διὰ τούτων ἐπεσκεύαζον. πλεί- 5
 στους δὲ λαβόντες Ἀκραγαντῖνοι τὴν τε πόλιν αὐ-
 τῶν καὶ τὴν χώραν ἐκόσμησαν· τοσοῦτον γὰρ παρ'
 αὐτοῖς τῶν ἡλωκότων ἦν τὸ πλῆθος, ὥστε πολλοὺς
 τῶν ἰδιωτῶν παρ' αὐτοῖς ἔχειν δεσμώτας πεντακο-
 σίους. συνεβάλετο γὰρ αὐτοῖς πρὸς τὸ πλῆθος τῶν 10
 αἰχμαλώτων οὐ μόνον ὅτι πολλοὺς στρατιώτας ἀπε-
 σταλκότες ἦσαν ἐπὶ τὴν μάχην, ἀλλὰ καὶ διότι γε-
 νομένης τῆς τροπῆς πολλοὶ τῶν φευγόντων εἰς τὴν
 μεσόγειον ἀνεχώρησαν, μάλιστα δὲ εἰς τὴν Ἀκρα-
 γαντίνων, ὣν ἀπάντων ὑπὸ τῶν Ἀκραγαντίνων 15
 3 ζωορτηθέντων ἔγεμεν ἡ πόλις τῶν ἑαλωκότων. πλεί-
 στων δὲ εἰς τὸ δημόσιον ἀνενεχθέντων, οὗτοι μὲν
 τοὺς λίθους ἔτεμνον, ἐξ ὧν οὐ μόνον οἱ μέγιστοι
 τῶν θεῶν ναοὶ κατεσκευάσθησαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς
 τὰς τῶν ὑδάτων ἐκ τῆς πόλεως ἐκροὰς ὑπόνομοι 20
 κατεσκευάσθησαν τηλικοῦτοι τὸ μέγεθος, ὥστε ἀξιο-
 θέατον εἶναι τὸ κατασκευάσμα, καίπερ διὰ τὴν εὐ-
 τέλειαν καταφρονούμενον. ἐπιστάτης δὲ γενόμενος
 τούτων τῶν ἔργων ὁ προσαγορευόμενος Φαίλαξ διὰ
 τὴν δόξαν τοῦ κατασκευάσματος ἐποίησεν ἅφ' ἑαν- 25
 4 τοῦ κληθῆναι τοὺς ὑπονόμους φαίλακας. κατεσκεύα-

4 κατέδθησαν Hert. 6 αὐτῶν P. ἑαυτῶν v. 8 τῶν
 ἡλωκότων — παρ' αὐτοῖς om. L 10 πρὸς P, om. v. 17
 ἀνεχθέντων P 20 ἐκ P, τῶν JK, τῶν ἐκ cet. 21 κατε-
 σκευάσθησαν abundat.

σαν δὲ οἱ Ἀκραγαντῖνοι καὶ κολυμβήθραν πολυτελή, τὴν περιμέτρον ἔχουσαν σταδίων ἑπτὰ, τὸ δὲ βάθος πηχῶν εἴκοσι. εἰς δὲ ταύτην ἐπαγομένων ποταμίων καὶ κρηναίων ὑδάτων ἰχθυοτροφεῖον ἐγένετο, πολλοὺς παρεχόμενον ἰχθῦς εἰς τροφήν καὶ ἀπόλαυσιν· κύνων τε πλείστων εἰς αὐτὴν καταπαταμένων συνέβη τὴν πρόσοψιν αὐτῆς ἐπιτερεπῇ γενέσθαι. ἀλλ' αὕτη μὲν ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις ἀμεληθεῖσα συνεχώσθη καὶ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου κατεφθάρη, τὴν δὲ χώραν ἄπασαν ἀγαθὴν οὖσαν ἀμπελόφυτον ἐποίησαν καὶ δένδροις παντοίοις πεπυκνωμένην, ὥστε λαμβάνειν ἐξ αὐτῆς μεγάλας προσόδους.

Γέλων δὲ τοὺς συμμάχους ἀπολύσας τοὺς πολίτας ἀπήγαγεν εἰς τὰς Συρακούσας, καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐημερίας ἀποδοχῆς ἐτύγγανεν οὐ μόνον παρὰ τοῖς πολίταις, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλην τὴν Σικελίαν· ἐπήγετο γὰρ αἰχμαλώτων τοσοῦτο πλῆθος, ὥστε δοκεῖν ὑπὸ τῆς νήσου γεγονέναι τὴν Διβύην ὅλην αἰχμαλώτων. εὐθὺς δὲ καὶ τῶν πρότερον ἔναντιοι 26

20 τιουμένων πόλεων τε καὶ δυναστῶν παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, ἐπὶ μὲν τοῖς ἡγνοημένοις αἰτούμενοι συγγνώμην, εἰς δὲ τὸ λοιπὸν ἐπαγγελλόμενοι πᾶν ποιήσειν τὸ προσταττόμενον. ὁ δὲ πᾶσιν ἐπεικῶς χρησάμενος συμμαχίαν συνετίθετο, καὶ τὴν εὐτυχίαν 25 ἀνθρωπίνως ἔφερεν οὐκ ἐπὶ τούτων μόνον, ἀλλὰ 424 καὶ ἐπὶ τῶν πολεμιωτάτων Καρχηδονίων. παρα- 2

3 εἴκοσιν v. ποταμῶν cod., corr. Coraes ad Athenaeum XII 59 5 τρυφήν v. 6 πλείστων P, πλῆθος v. (et Athen. l. c.) καταπαταμένους AL 7 αὐτὴν P 8 αὕτη P, αὐτὴ v. 14 καὶ om. v.

γενομένων γὰρ πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς Καρχηδόνης τῶν
 ἀπεσταλμένων πρέσβεων καὶ μετὰ δακρύων δεομέ-
 νων ἀνθρωπίνως αὐτοῖς χρήσασθαι, συνεχώρησε
 τὴν εἰρήνην, ἐπράξατο δὲ παρ' αὐτῶν τὰς εἰς τὸν
 πόλεμον γεγεννημένας δαπάνας, ἀργυρίου δισχίλια 5
 τάλαντα, καὶ δύο ναοὺς προσέταξεν οἰκοδομῆσαι,
 3 καθ' οὓς ἔδει τὰς συνθήκας ἀνατεθῆναι. οἱ δὲ
 Καρχηδόνιοι παραδόξως τῆς σωτηρίας τετευχότες
 ταῦτά τε δώσειν προσεδέξαντο καὶ στέφανον χρυ-
 σοῦν τῇ γυναικὶ τοῦ Γέλωνος Δαμαρέτη προσωμο- 10
 λόγησαν. αὕτη γὰρ ὑπ' αὐτῶν ἀξιωθεῖσα συνήρ-
 γησε πλείστον εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς εἰρήνης, καὶ
 στεφανωθείσα ὑπ' αὐτῶν ἑκατὸν τάλαντοις χρυσοῦν,
 νόμισμα ἔξεκοψε τὸ κληθὲν ἀπ' ἐκείνης Δαμαρέ-
 τειον· τοῦτο δ' εἶχε μὲν Ἀττικὰς δραχμὰς δέκα, 15
 ἐκλήθη δὲ παρὰ τοῖς Σικελιώταις ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ
 4 πεντηκοντάλιτρον. ὁ δὲ Γέλων ἐχρήτο πᾶσιν ἐπιει-
 κῶς, μάλιστα μὲν εἰς τὸν ἴδιον τρόπον, οὐχ ἥμιστα
 δὲ καὶ σπεύδων ἅπαντας ἔχειν ταῖς εὐνοίαις ἰδίους·
 παρεσκευάζετο γὰρ πολλῇ δυνάμει πλεῖν ἐπὶ τὴν 20
 Ἑλλάδα καὶ συμμαχεῖν τοῖς Ἑλλησι κατὰ τῶν Περ-
 5 σῶν. ἤδη δ' αὐτοῦ μέλλοντος ποιεῖσθαι τὴν ἀνα-
 γωγὴν, κατέπλευσάν τινες ἐκ Κορίνθου διασαφοῦν-
 τες νενικηκέναι τῇ ναυμαχίᾳ τοὺς Ἑλληνας περὶ
 Σαλαμῖνα, καὶ τὸν Ξέρξην μετὰ μέρους τῆς δυνά- 25
 μως ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀπηλλάχθαι. διὸ καὶ τῆς ὁρμῆς

8 τῆς σ. παραδόξως v. 9 ταῦτα τ' ἐμπεδώσειν Reiske;
 δώσειν iuxta προσωμολόγησαν ponit Hert. 10 δημαρέτη P¹
 11 αὐτῇ v. 14 δαμαρέτειον P¹F, δημαρέτειον P², δαμα-
 ρέτιον cet. 15 εἶχεν μὲν P, εἶχεν v. 17 ἐχρήτο] γὰρ add. P
 18 εἰς P, διὰ v. 22 δὲ αὐτοῦ P, δὲ τούτου v.

ἐπισχών, τὴν προθυμίαν τῶν στρατιωτῶν ἀποδεξά-
 μενος, συνήγαγεν ἐκκλησίαν, προστάξας ἅπαντας
 ἀπαντᾶν μετὰ τῶν ὅπλων· αὐτὸς δὲ οὐ μόνον τῶν
 425 ὅπλων γυμνὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἦλθεν, ἀλλὰ καὶ
 5 ἀχίτων ἐν ἱματίῳ προσελθὼν ἀπελογίσατο μὲν περὶ
 παντὸς τοῦ βίου καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῦ πρὸς
 τοὺς Συρακοσίους· ἐφ' ἐκάστῳ δὲ τῶν λεγομένων 6
 ἐπισημαινομένων τῶν ὅχλων, καὶ θανυμαζόντων μά-
 λιστα ὅτι γυμνὸν ἑαυτὸν παρεδεδώκει τοῖς βουλο-
 10 μένοις αὐτὸν ἀνελεῖν, τοσοῦτον ἀπέειπε τοῦ [μὴ]
 τυχεῖν τιμωρίας ὥς τύραννος, ὥστε μιᾷ φωνῇ πάν-
 τας ἀποκαλεῖν εὐεργέτην καὶ σωτήρα καὶ βασιλέα.
 ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος ὁ Γέλων ἐκ μὲν τῶν λα- 7
 φύρων κατεσκεύασε ναοὺς ἀξιολόγους Δῆμητρος καὶ
 15 Κόρης, χρυσοῦν δὲ τρίποδα ποιήσας ἀπὸ ταλάντων
 ἑκαίδεκα ἀνέθηκεν εἰς τὸ τέμενος τὸ ἐν Δελφοῖς
 Ἀπόλλωνι χαριστήριον. ἐπεβάλετο δὲ ὕστερον καὶ
 κατὰ τὴν Αἴτνην κατασκευάζειν νεῶν Δῆμητρος *
 ἐννηῶς δὲ οὗσης τοῦτον μὲν οὐ συνετέλεσε, μεσο-
 20 λαβηθεὶς τὸν βίον ὑπὸ τῆς πεπωμένης. τῶν δὲ 8
 μελοποιῶν Πίνδαρος ἦν ἀκμάζων κατὰ τοὺς τοὺς
 χρόνους. τὰ μὲν οὖν ἀξιολογώτατα τῶνπραχθέν-
 των κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν σχεδὸν ταῦτ' ἐστίν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Ξανθίππου Ῥωμαῖοι 27
 25 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόιντον Φάβιον Σιλουα-

1 τὴν] καὶ τὴν Steph. 5 παρελθὼν Hert. ἀπελο-
 γίσατο A, ἀπελογήσατο cet. 9 παραδεδώκει cod., παρα-
 δέδωκε Hert. 10 μὴ del. Hert. 16 ἐξεδέκα P ἐνέ-
 θεκεν v. 19 ἐννηῶς (ἐννηῶς P) δὲ οὗσης cod., Ἐνναίας
 (= Wess.) εὐγέρας δ' ἤδη ὡν Reiske, ὡς Ἐννης ἐνδεοῦς
 οὗσης Madvig, fort. νεῶς ἐνδεοῦσης

νὸν καὶ Σερούιον Κορνήλιον Τρίκοστον. ἐπὶ δὲ
 τούτων ὁ μὲν τῶν Περσῶν στόλος πλὴν Φοινίκων
 μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι γενομένην ναυμαχίαν ἡττη-
 μένος διέτριβε περὶ τὴν Κύμην. ἐνταῦθα δὲ παρα-
 χειμάσας, ὡς τὸ θέρος ἐνίστατο, παρέπλευσεν εἰς 5
 Σάμον, παραφυλάξων τὴν Ἰωνίαν· ἦσαν δ' αἱ πᾶ-
 σαι νῆες ἐν Σάμῳ πλείους τῶν τετρακοσίων. αὗται
 μὲν οὖν ὡς ἀλλότρια φρονούντων τῶν Ἰώνων πα- 426
 2 ρεφύλαττον τὰς πόλεις. κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα μετὰ
 τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, τῶν Ἀθηναίων δο- 10
 κούντων αἰτίων γεγονέναι τῆς νίκης, καὶ διὰ τοῦτο
 μὲν φρονηματιζομένων, πᾶσιν ἐγίνοντο καταφα-
 νεῖς ὡς τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀμφισβητήσοντες τῆς
 κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας· διόπερ οἱ Λακεδαιμόνιοι
 προορώμενοι τὸ μέλλον ἐφιλοτιμοῦντο ταπεινοῦν 15
 τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων. διὸ καὶ κρίσεως προ-
 τεθείσης περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτι κατισχύσαντες
 ἐποίησαν κριθῆναι πόλιν μὲν ἀριστεῦσαι τὴν Αἰγι-
 νητῶν, ἄνδρα δὲ Ἀμεινίαν Ἀθηναῖον, τὸν ἀδελφὸν
 Αἰσχύλου τοῦ ποιητοῦ· οὗτος γὰρ τριηραρχῶν προ- 20
 τος ἐμβολὴν ἔδωκε τῇ ναυαρχίδι τῶν Περσῶν, καὶ
 3 ταύτην κατέδυσε καὶ τὸν ναύαρχον διέφθειρε. τῶν
 δ' Ἀθηναίων βαρέως φερόντων τὴν ἔδικον ἦτταν,
 οἱ Λακεδαιμόνιοι φοβηθέντες μήποτε Θεμιστοκλῆς
 ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι κακὸν μέγα βου- 25
 λεύσῃται κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ἐτίμησαν
 αὐτὸν διπλασίοσι δωρεαῖς τῶν τὰ ἀριστεῖα εἰληφό-
 3 μετὰ] κατὰ Wess. 6 δ' αἱ] δὲ PL 12 ἐγένοντο v.
 13 ἀμφισβητήσουσι f 19 Ἀμινίαν AL 21 ἐμβολὸν cod.,
 corr. Wess. 22 κατέδυσε P, κατέλυσε v. 27 διπλα-
 σίοισιν P, διπλασίοισι AFK, διπλασίοις cet.

των. δεξαμένου δὲ τοῦ Θεμιστοκλέους τὰς δωρεάς,
 ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἀπέστησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς
 στρατηγίας, καὶ παρέδωκε τὴν ἀρχὴν Ξανθίππῳ τῷ
 Ἀρίφρονος. διαβοηθείσης δὲ τῆς τῶν Ἀθηναίων 28
 5 πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀλλοτριότητος, ἤκον εἰς τὰς
 Ἀθήνας πρέσβεις παρὰ Περσῶν καὶ παρὰ τῶν Ἑλ-
 λήνων. οἱ μὲν οὖν ὑπὸ τῶν Περσῶν ἀποσταλέντες
 ἔφασαν τὸν στρατηγὸν Μαροδόνιον ἐπαγγέλλεσθαι
 τοῖς Ἀθηναίοις, ἔάν τὰ Περσῶν προέλωνται, δώ-
 10 σειν χώραν ἣν ἂν βούλωνται τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰ
 τεῖχη καὶ τοὺς ναοὺς πάλιν ἀνοικοδομήσειν, καὶ
 τὴν πόλιν ἑάσειν αὐτόνομον· οἱ δὲ παρὰ τῶν Λα-
 κεδαιμονίων πεμφθέντες ἤξιουν μὴ πεισθῆναι τοῖς
 βαρβάροις, ἀλλὰ τηρεῖν τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας
 15 καὶ συγγενεῖς καὶ ὁμοφώνους εὐνοίαν. οἱ δὲ Ἀθη-
 ναῖοι τοῖς βαρβάροις ἀπεκρίθησαν, ὥς οὔτε χώρα τοῖς
 Πέρσαις ἐστὶ τοιαύτη οὔτε χρυσὸς τοσοῦτος ὃν Ἀθη-
 ναῖοι δεξάμενοι τοὺς Ἕλληνας ἐγκαταλείψουσι· τοῖς
 δὲ Λακεδαιμονίοις εἶπον, ὥς αὐτοὶ μὲν ἦν πρότερον
 20 ἐποιοῦντο φροντίδα τῆς Ἑλλάδος καὶ μετὰ ταῦτα
 πειράσονται τὴν αὐτὴν διαφυλάττειν, ἐκείνους δ'
 ἤξιουν τὴν ταχίστην ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἀττικὴν μετὰ
 πάντων τῶν συμμάχων· πρόδηλον γὰρ εἶναι, διότι
 Μαροδόνιος, ἡναντιωμένων τῶν Ἀθηναίων αὐτῷ,
 25 μετὰ δυνάμεως ἤξει ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. ὃ καὶ συνέβη
 γενέσθαι· ὁ γὰρ Μαροδόνιος ἐν τῇ Βοιωτίᾳ διατρί-
 βων μετὰ τῶν δυνάμεων τὸ μὲν πρῶτον τῶν ἐν
 Πελοποννήσῳ πόλεων ἐπειρᾶτό τινας ἀφιστάνειν,

7 ἀπὸ P 19 εἶπαν P 21 τὴν αὐτὴν om. FJK 23
 εἶναι] ἐστὶν P

νὸν καὶ Σερούιον Κορνήλιον Τρίκοστον. ἐπὶ δὲ
 τούτων δ' αὖτε τῶν Περσῶν στόλος πλὴν Φοινίκων
 μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι γενομένην ναυμαχίαν ἡττη-
 μένος διέτριβε περὶ τὴν Κύμην. ἐνταῦθα δὲ παρα-
 χειμάσας, ὥς τὸ θέρος ἐνίστατο, παρέπλευσεν εἰς 5
 Σάμον, παραφυλάξων τὴν Ἰωνίαν· ἦσαν δ' αἱ πᾶ-
 σαι νῆες ἐν Σάμῳ πλείους τῶν τετρακοσίων. αὐταὶ
 μὲν οὖν ὥς ἀλλότρια φρονούντων τῶν Ἰώνων πα- 426
 2 ρεφύλαττον τὰς πόλεις. κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα μετὰ
 τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, τῶν Ἀθηναίων δο- 10
 κούντων αἰτίων γεγενῆσθαι τῆς νίκης, καὶ διὰ τοῦτο
 αὐτῶν φρονηματιζομένων, πᾶσιν ἐγίνοντο καταφα-
 νεῖς ὥς τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀμφισβητήσοντες τῆς
 κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας· διόπερ οἱ Λακεδαιμόνιοι
 προορώμενοι τὸ μέλλον ἐφιλοτιμοῦντο ταπεινοῦν 15
 τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων. διὸ καὶ κρίσεως προ-
 τεθείσης περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτι κατισχύσαντες
 ἐποίησαν κριθῆναι πόλιν μὲν ἀριστεῦσαι τὴν Αἰγι-
 νητῶν, ἄνδρα δὲ Ἀμεινίαν Ἀθηναῖον, τὸν ἀδελφὸν
 Αἰσχύλου τοῦ ποιητοῦ· οὗτος γὰρ τριηραρχῶν πρῶ- 20
 τος ἐμβολὴν ἔδωκε τῇ ναυαρχίδι τῶν Περσῶν, καὶ
 3 ταύτην κατέδυσσε καὶ τὸν ναύαρχον διέφθειρε. τῶν
 δ' Ἀθηναίων βαρέως φερόντων τὴν ἄδικον ἦτταν,
 οἱ Λακεδαιμόνιοι φοβηθέντες μήποτε Θεμιστοκλῆς
 ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι κακὸν μέγα βου- 25
 λεύσεται κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ἐτίμησαν
 αὐτὸν διπλασίοσι δωρεαῖς τῶν τὰ ἀριστεία εἰληφό-

3 μετὰ] κατὰ Wess. 6 δ' αἱ] δὲ PL 12 ἐγένοντο v.
 13 ἀμφισβητήσουσι f 19 Ἀμινίαν AL 21 ἐμβολὸν cod.,
 corr. Wess. 22 κατέδυσεν P, κατέλυσε v. 27 διπλα-
 σίοισιν P, διπλασίοις AFK, διπλασίους cet.

των. δεξαμένοι δὲ τοῦ Θεμιστοκλέους τὰς δωρεάς,
 ὁ δὲ δήμος τῶν Ἀθηναίων ἀπέστησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς
 στρατηγίας, καὶ παρέδωκε τὴν ἀρχὴν Ξανθίππῳ τῷ
 Ἀρίφρονος. διαβοηθείσης δὲ τῆς τῶν Ἀθηναίων²⁸
⁵ πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀλλοτριότητος, ἤκον εἰς τὰς
 Ἀθήνας πρέσβεις παρὰ Περσῶν καὶ παρὰ τῶν Ἑλ-
 λήνων. οἱ μὲν οὖν ὑπὸ τῶν Περσῶν ἀποσταλέντες
 ἔφασαν τὸν στρατηγὸν Μαροδόνιον ἐπαγγέλλεσθαι
 τοῖς Ἀθηναίοις, ἐὰν τὰ Περσῶν προέλωνται, δώ-
¹⁰ σειν χώραν ἣν ἂν βούλωνται τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰ
 τεῖχη καὶ τοὺς ναοὺς πάλιν ἀνοικοδομήσειν, καὶ
 τὴν πόλιν ἑάσειν αὐτόνομον· οἱ δὲ παρὰ τῶν Λα-
 κεδαιμονίων πεμφθέντες ἤξιουν μὴ πεισθῆναι τοῖς
 βαρβάροις, ἀλλὰ τηρεῖν τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας
¹⁵ καὶ συγγενεῖς καὶ ὁμοφώνους εὐνοίαν. οἱ δὲ Ἀθη-²
 ναῖοι τοῖς βαρβάροις ἀπεκρίθησαν, ὥς οὔτε χώρα τοῖς
 Πέρσαις ἐστὶ τοιαύτη οὔτε χρυσὸς τοσοῦτος ὃν Ἀθη-
 ναῖοι δεξάμενοι τοὺς Ἕλληνας ἐγκαταλείψουσι· τοῖς
 δὲ Λακεδαιμονίοις εἶπον, ὥς αὐτοὶ μὲν ἦν πρότερον
²⁰ ἐποιοῦντο φροντίδα τῆς Ἑλλάδος καὶ μετὰ ταῦτα
 πειράσσονται τὴν αὐτὴν διαφυλάττειν, ἐκείνους δ'
 ἤξιουν τὴν ταχίστην ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἀττικὴν μετὰ
 πάντων τῶν συμμάχων· πρόδηλον γὰρ εἶναι, διότι
 Μαροδόσιος, ἡναντιωμένων τῶν Ἀθηναίων αὐτῷ,
²⁵ μετὰ δυνάμεως ἤξει ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. ὃ καὶ συνέβη
 γενέσθαι· ὁ γὰρ Μαροδόσιος ἐν τῇ Βοιωτίᾳ διατρί-³
 βων μετὰ τῶν δυνάμεων τὸ μὲν πρῶτον τῶν ἐν
 Πελοποννήσῳ πόλεων ἐπειρᾶτό τινας ἀφιστάνειν,

7 ἀπὸ P   19 εἶπαν P   21 τὴν αὐτὴν om. FJK   23
 εἶναι] ἐστὶν P

χρήματα διαπεμπόμενος τοῖς προεσθηκόσι τῶν πό- 427
 λεων, μετὰ δὲ ταῦτα πυνθανόμενος τὴν τῶν Ἀθη-
 ναίων ἀπόκρισιν καὶ παροξυνθεὶς, ἔπασαν ἦγεν ἐπὶ
 4 τὴν Ἀττικὴν τὴν δύναμιν· χωρὶς γὰρ τῆς δεδομέ-
 νης ὑπὸ Ξέρξου στρατιᾶς πολλοὺς ἄλλους αὐτὸς 5
 Μαρδόνιος ἐκ τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν συμμαχίδων πόλεων ἠθροΐκει, πλείους
 5 τῶν εἴκοσι μυριάδων. τηλικαύτης δὲ δυνάμεως
 προαγούσης εἰς τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι βι-
 βλιαφόρους ἀπέστειλαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους 10
 δεόμενοι βοηθεῖν· βραδυνόντων δὲ αὐτῶν καὶ τῶν
 βαρβάρων ἐμβαλόντων εἰς τὴν Ἀττικὴν, κατεπλά-
 γησαν, καὶ πάλιν ἀναλαβόντες τέκνα καὶ γυναικας
 καὶ τῶν ἄλλων ὅσα δυνατὸν ἦν ταχέως ἀποκομίζειν,
 ἐξέλιπον τὴν πατρίδα καὶ συνέφυγον πάλιν εἰς τὴν 15
 6 Σαλαμῖνα. ὁ δὲ Μαρδόνιος χαλεπῶς ἔχων πρὸς
 αὐτούς, τὴν χώραν ἔπασαν κατέφθειρε καὶ τὴν
 πόλιν κατέσκαψε καὶ τὰ ἱερὰ τὰ καταλειμμένα
 παντελῶς ἐλυμήνατο.

29 Ἐπανελθόντος δὲ εἰς τὰς Θήβας τοῦ Μαρδονίου 20
 μετὰ τῆς δυνάμεως, ἔδοξε τοῖς συνέδροις τῶν Ἑλ-
 λήνων παραλαβεῖν τοὺς Ἀθηναίους, καὶ πανδημεὶ
 προελθόντας εἰς τὰς Πλαταιὰς διαγωνίσασθαι περὶ
 τῆς ἐλευθερίας, εὐξασθαι δὲ καὶ τοῖς θεοῖς, ἐὰν
 νικήσωσιν, ἄγειν κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν τοὺς 25
 Ἕλληνας ἐλευθέρια κοινῇ, καὶ τὸν ἐλευθέριον ἀγῶνα

9 προσαγούσης PAFHL 12 ἐμβαλόντων PAF, ἐμβαλ-
 λόντων cet. 17 χώραν] πόλιν P 18 πόλιν] χώραν παν-
 τελῶς P, πόλιν παντελῶς cet. 20 Θήβας Dind., Ἀθήνας
 cod. 23 προσελθόντας cod., corr. Dind. 26 ἐλευθερίαν
 κοινῇ cod., corr. Reiske; idem τὸν τῶν ἐλευθερίων ἀγῶνα

συντελεῖν ἐν ταῖς Πλαταιαῖς. συναχθέντων δὲ τῶν 2
 Ἑλλήνων εἰς τὸν Ἰσθμόν, ἐδόκει τοῖς πᾶσιν ὄρκον
 ὁμόσαι περὶ τοῦ πολέμου, τὸν στέξοντα μὲν τὴν
 ὁμόνοιαν αὐτῶν, ἀναγκάσοντα δὲ γενναίως τοὺς
 5 κινδύνους ὑπομένειν. ὁ δὲ ὄρκος ἦν τοιοῦτος· οὐ 3
 ποιήσομαι περὶ πλείονος τὸ ζῆν τῆς ἐλευθερίας,
 οὐδὲ καταλείψω τοὺς ἡγεμόνας οὔτε ζῶντας οὔτε
 ἀποθανόντας, ἀλλὰ τοὺς ἐν τῇ μάχῃ τελευτήσαν-
 τας τῶν συμμάχων πάντας θάψω, καὶ κρατήσας τῶ
 10 πολέμου τῶν βαρβάρων οὐδεμίαν τῶν ἀγωνισαμέ-
 νων πόλεων ἀνάστατον ποιήσω, καὶ τῶν ἱερῶν τῶν
 ἐμπροσθέντων καὶ καταβληθέντων οὐδὲν ἀνοικοδο-
 μήσω, ἀλλ' ὑπόμνημα τοῖς ἐπιγινομένοις ἔασω καὶ
 καταλείψω τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας. τὸν δὲ ὄρ- 4
 15 κὸν ὁμόσαντες ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὴν Βοιωτίαν διὰ
 τοῦ Κιθαιρώνος, καὶ πρὸς τὰς ὑπωρείας καταντή-
 σαντες πλησίον τῶν Ἐρυθρῶν, αὐτοῦ κατεστρατο-
 πέδευσαν. ἡγεῖτο δὲ τῶν μὲν Ἀθηναίων Ἀριστεί-
 δης, τῶν δὲ συμπάντων Πανσανίας, ἐπίτροπος ὦν
 20 τοῦ Λεωνίδου παιδός. Μαρδόνιος δὲ πνθόμενος τὴν 30
 τῶν πολεμίων δύναμιν προάγειν ἐπὶ Βοιωτίας, προ-
 ῆλθεν ἐκ τῶν Θηβῶν· καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τὸν
 428 Ἀσωπὸν ποταμὸν ἔθιτο παρεμβολήν, ἣν ὠχύρωσε
 τάφρῳ βαθείᾳ καὶ τείχει ξυλίνῳ περιέλαβεν. ἦν

2 τοῖς πᾶσιν] μένουσιν PHL, μένοντα A; μὲν αὐτοῖς
 fort. 3 στέξοντα Rhod., στέρεξοντα cod., στερεώσοντα Lam-
 bin, στήρεξοντα Reiske, συνέξοντα Madvig 4 τοὺς κ. ὑπο-
 μένειν] φέρειν τοὺς κ. f 11 ποιήσω] τὰς δὲ τὰ τοῦ βαρ-
 βάρου προελομένας ἀπάσας δεκατέσω add. Lyc. Leocr. 81
 12 ἀνοικοδομήσω Lyc. ib., οἰκοδομήσω cod.; οἰκοδομήσω —
 ἔασω καὶ om. FJM 14 ἀσεβείας] ὑπόμνημα add. PAFHKLM
 21 Βοιωτίαν v. 24 περιέβαλεν cod., corr. Wess.

δὲ ὁ σύμπαρ ἀριθμὸς τῶν μὲν Ἑλλήνων εἰς δέκα
 2 μυριάδας, τῶν δὲ βαρβάρων εἰς πεντήκοντα. πρῶ-
 τοι δὲ κατήρξαντο μάχης οἱ βάρβαροι νυκτὸς ἐκχυ-
 θέντες ἐπ' αὐτοὺς καὶ πᾶσι τοῖς ἱππεῦσι πρὸς τὴν
 στρατοπεδείαν ἐπελάσαντες. τῶν δὲ Ἀθηναίων προ- 5
 αἰσθομένων καὶ συντεταγμένη τῇ στρατιᾷ τεταρρη-
 κώτως ἀπαντῶντων, συνέβη καρτερὰν γενέσθαι μά-
 3 χην. τέλος δὲ τῶν Ἑλλήνων οἱ μὲν ἄλλοι πάντες
 τοὺς καθ' αὐτοὺς ταχθέντας τῶν βαρβάρων ἐτρέ-
 ψαντο, μόνοι δὲ Μεγαρεῖς πρὸς τε τὸν ἱππαρχον 10
 καὶ τοὺς ἀρίστους τῶν Περσῶν ἱππεῖς ἀνθεστῶτες,
 καὶ πιεζόμενοι τῇ μάχῃ, τὴν μὲν τάξιν οὐ κατέλι-
 πον, πρὸς δὲ τοὺς Ἀθηναίους καὶ Λακεδαιμονίους
 πέμψαντες τινὰς ἐξ αὐτῶν ἤτουν κατὰ τάχος βοη-
 4 θῆσαι. Ἀριστείδου δὲ τοὺς περὶ αὐτὸν τῶν Ἀθη- 15
 ναίων ταχέως ἀποστείλαντος τοὺς ἐπιλέκτους, συ-
 στραφέντες οὗτοι καὶ προσπεσόντες τοῖς βαρβάροις
 τοὺς μὲν Μεγαρεῖς ἐξείλοντο τῶν κινδύνων τῶν
 ἐπικειμένων, τῶν δὲ Περσῶν αὐτόν τε τὸν ἱππαρ-
 χον καὶ πολλοὺς ἄλλους ἀποκτείναντες τοὺς λοι- 20
 ποὺς ἐτρέψαντο. οἱ μὲν οὖν Ἕλληνες, ὥσπερ εἰ τι
 προαγῶνι λαμπρῶς προτερήσαντες, εὐέλπιδες ἐγέ-
 νοντο περὶ τῆς ὁλοσχεροῦς νίκης· μετὰ δὲ ταῦτα
 ἐκ τῆς ὑπωρείας μετεστρατοπέδευσαν εἰς ἕτερον
 5 τόπον εὐθετώτερον πρὸς τὴν ὁλοσχερῇ νίκην. ἦν 25
 γὰρ ἐκ μὲν τῶν δεξιῶν γεώλοφος ὑψηλός, ἐκ δὲ
 τῶν εὐωνύμων ὁ Ἀσωπὸς ποταμός· τὸν δ' ἀνὰ μέ-

10 et 19 ἱπάρχη cod. 14 βοηθῆσαι P, βοηθήσειν AHKL,
 βοήθειαν cet. 21 ὥσπερ Dind., ὥσπερ εἶπον PAHKL,
 ὥσπερ cet. 23 ταῦτα] οἱ μὲν Ἕλληνες add. P 27 ὁ om. P

σου τόπον ἐπεῖχεν ἡ στρατοπεδεία, πεφραγμένη τῇ
 φύσει καὶ ταῖς τῶν τόπων ἀσφαλείαις. τοῖς μὲν 6
 οὖν Ἑλλησιν ἐμφρόνως βουλευσαμένοις πολλὰ συν-
 εβάλετο πρὸς τὴν νίκην ἢ τῶν τόπων στενοχωρία·
 5 οὐ γὰρ ἦν ἐπὶ πολὺ μῆκος παρεκτείνειν τὴν φά-
 λαγγα τῶν Περσῶν, ὥστε ἀχρήστους εἶναι συνέ-
 βαινε τὰς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων. διόπερ
 οἱ περὶ τὸν Πανσανίαν καὶ Ἀριστείδην θαρρήσαν-
 τες τοῖς τόποις προῆγον τὴν δύναμιν εἰς τὴν μάχην,
 10 καὶ συντάξαντες ἑαυτοὺς οἰκείως τῆς περιστάσεως
 ἤγον ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Μαρδόνιος δὲ συναναγκα- 31
 ζόμενος βαθεῖαν ποιῆσαι τὴν φάλαγγα, διέταξε τὴν
 δύναμιν ὥπως ποτ' ἔδοξεν αὐτῷ συμφέρειν, καὶ μετὰ
 βοῆς ἀπήντησε τοῖς Ἑλλησιν. ἔχων δὲ περὶ αὐτὸν
 15 τοὺς ἀρίστους πρῶτος ἐνέβαλεν εἰς τοὺς ἀντιτε-
 ταγμένους Λακεδαιμονίους, καὶ γενναίως ἀγωνισά-
 μενος πολλοὺς ἀνεῖλε τῶν Ἑλλήνων· ἀντιταχθέντων
 δὲ τῶν Λακεδαιμονίων εὐρώστως, καὶ πάντα κίν-
 δυνον ὑπομενόντων προθύμως, πολλὸς ἐγένετο φόνος
 20 τῶν βαρβάρων. ἕως μὲν οὖν συνέβαινε τὸν Μαρ- 2
 δόνιον μετὰ τῶν ἐπιλέκτων προκινδυνεύειν, εὐψύ-
 χως ὑπέμενον τὸ δεινὸν οἱ βάρβαροι· ἐπεὶ δ' ὃ τε
 Μαρδόνιος ἀγωνιζόμενος ἐκθύμως ἔπεσε καὶ τῶν
 ἐπιλέκτων οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ κατετρώθησαν,
 25 ἀνατραπέντες ταῖς ψυχαῖς πρὸς φυγὴν ὥρμησαν.
 429 ἐπικειμένων δὲ τῶν Ἑλλήνων, οἱ μὲν πλείους τῶν 3
 βαρβάρων εἰς τὸ ξύλινον τεῖχος συνέφυγον, τῶν δ'
 ἄλλων οἱ μὲν μετὰ Μαρδονίου ταχθέντες Ἑλληνες

εἰς τὰς Θήβας ἀνεχώρησαν, τοὺς δὲ λοιποὺς ὄντας
 πλείους τῶν τετρακισμυρίων ἀναλαβὼν Ἀρτάβαζος,
 ἀνὴρ παρὰ Πέρσαις ἐπαινούμενος, εἰς θάτερον μέ-
 ρος ἔφυγε, καὶ σύντονον τὴν ἀναχώρησιν ποιησά-
 μενος προῆγεν ἐπὶ τῆς Φωκίδος. 5

32 Τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἐν τῇ φυγῇ τῶν βαρβά-
 ρων σχισθέντων, ὁμοίως καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων πλη-
 θος διεμερίσθη· Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ καὶ Πλαταιεῖς
 καὶ Θεσπιεῖς τοὺς ἐπὶ Θηβῶν ὁρμήσαντας ἐδίωξαν,
 Κορίνθιοι δὲ καὶ Σικυνῶνιοι καὶ Φλιάσιοι καὶ τινες 10
 ἕτεροι τοῖς μετὰ Ἀρταβάξου φεύγουσιν ἐπηκολού-
 θησαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ μετὰ τῶν λοιπῶν τοὺς εἰς
 τὸ ξύλινον τεῖχος καταφυγόντας διώξαντες ἐπόρ-
 2 θησαν προθύμως. οἱ δὲ Θηβαῖοι δεξάμενοι τοὺς
 φεύγοντας καὶ προσαναλαβόντες ἐπέθεντο τοῖς διώ- 15
 κουσιν Ἀθηναίοις· γενομένης δὲ πρὸ τῶν τειχῶν
 καρτερᾶς μάχης, καὶ τῶν Θηβαίων λαμπρῶς ἀγωνι-
 σαμένων, ἔπεσον μὲν οὐκ ὀλίγοι παρ' ἀμφοτέροις,
 τὸ δὲ τελευταῖον βιασθέντες ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων,
 3 συνέφυγον πάλιν εἰς τὰς Θήβας. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ 20
 μὲν Ἀθηναῖοι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἀποχωρή-
 σαντες, μετὰ τούτων ἐτειχομάχουν πρὸς τοὺς κατα-
 φυγόντας εἰς τὴν παρεμβολὴν τῶν Περσῶν· μεγά-
 λου δὲ ἀγῶνος ἔξ ἀμφοτέρων γενομένου, καὶ τῶν
 μὲν βαρβάρων ἐκ τόπων ὠχυρωμένων καλῶς ἀγῶ- 25
 νισαμένων, τῶν δ' Ἑλλήνων βίαν προσαγόντων τοῖς
 ξυλίνοις τείχεσι, πολλοὶ μὲν παραβόλως ἀγωνιζό-
 μενοι κατετιτρώσκοντο, οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ τῷ πλη-

4 σύντομον cod., corr. Wess. 10 φλιάσιοι PA 20
 Θήβας] Ἀθήνας HL

θει τῶν βελῶν διαφθειρόμενοι τὸν θάνατον εὐψύ-
 χως ὑπέμενον. οὐ μὴν γὰρ τὴν ὁρμὴν καὶ βίαν τῶν 4
 Ἑλλήνων ἔστεγεν οὔτε τὸ κατεσκευασμένον τεῖχος
 οὔτε τὸ πλῆθος τῶν βαρβάρων, ἀλλ' ἅπαν τὸ ἀν-
 5 τιτεταγμένον ὑπέκειν ἡναγκάζετο· ἡμιλλῶντο γὰρ
 πρὸς ἀλλήλους οἱ τῆς Ἑλλάδος ἡγούμενοι Λακεδαι-
 μόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι, μεμετεωρισμένοι μὲν ταῖς προ-
 γεγενημέναις νίκαις, πεποιδότες δὲ ταῖς ἐαυτῶν
 ἀρεταῖς. τέλος δὲ κατὰ κράτος ἀλόντες οἱ βάρβαροι, 5
 10 δεόμενοι ζωγρεῖν οὐδενὸς ἐτύγχανον ἐλέου. ὁ γὰρ
 στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων Πανσανίας ὄρων τοῖς πλῆ-
 θεσιν ὑπερέχοντας τοὺς βαρβάρους, εὐλαβεῖτο μὴ
 τι παράλογον γένηται, πολλαπλασίων ὄντων τῶν
 βαρβάρων· διὸ καὶ παραγγείλαντος αὐτοῦ μηδένα
 15 ζωγρεῖν, ταχὺ πλῆθος ἔπιστον νεκρῶν ἐγένετο. τέ-
 λος δὲ οἱ Ἕλληνες ὑπὲρ τὰς δέκα μυριάδας τῶν
 βαρβάρων κατακόψαντες μόγῃς ἐπαύσαντο τοῦ κτεί-
 νειν τοὺς πολεμίους.

Τοιοῦτον δὲ πέρας τῆς μάχης λαβούσης, οἱ μὲν 33
 20 Ἕλληνες τοὺς πεσόντας ἔθαψαν, ὄντας πλείους τῶν
 μυρίων. διελόμενοι δὲ τὰ λάφυρα κατὰ τὸν τῶν
 στρατιωτῶν ἀριθμὸν τὴν περὶ τῶν ἀριστείων κρί-
 σιν ἐποιήσαντο, καὶ χάριτι δουλεύσαντες ἔκριναν
 430 ἀριστεῦσαι πόλιν μὲν Σπάρτην, ἄνδρα δὲ Πανσα-
 25 νίαν τὸν Λακεδαιμόνιον. Ἀρτάβαζος δ' ἔχων τῶν
 φευγόντων Περσῶν εἰς τετρακισμυρίους, καὶ διὰ

4 ἀλλὰ πᾶν v. 21 διελόμενοι τὰ — τὴν δὲ περὶ cod.,
 corr. Dind. 23 χάριτι δουλεύσαντες Rhod., χαριτίδου
 κελεύσαντος cod., χάριτι τοῦ κελεύσαντος Reiske 25 τῶν
 Dind., τοὺς τῶν cod.

τῆς Φωκίδος εἰς Μακεδονίαν πορευθεῖς, ὅξυντάταις
 πορείαις ἐχρήτο, καὶ ἐσώθη μετὰ τῶν στρατιωτῶν
 2 εἰς τὴν Ἀσίαν. οἱ δ' Ἕλληνες ἐκ τῶν λαφύρων δε-
 κάτην ἐξελόμενοι κατεσκεύασαν χρυσοῦν τρίποδα,
 καὶ ἀνέθηκαν εἰς Δελφοὺς χαριστήριον τῷ θεῷ, 5
 ἐπιγράψαντες ἐλεγείον τόδε,

Ἑλλάδος εὐρυχόρου σωτῆρες τόνδ' ἀνέθηκαν,
 δουλοσύνης στυγεράς ὁυσάμενοι πόλιας.

ἐπέγραψαν δὲ καὶ τοῖς ἐν Θερμοπύλαις ἀποθανούσι
 Λακεδαιμονίοις κοινῇ μὲν ἅπασι τόδε, 10

μυριάσιν ποτὲ τῇδε διηκοσίαις ἐμάχοντο
 ἐκ Πελοποννήσου χιλιάδες τέτορες,
 ἰδίᾳ δὲ αὐτοῖς τόδε,

ὦ ξεῖν', ἄγγελον Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε
 κείμεθα τοῖς κύνων πειθόμενοι νομίμοις. 15

3 ὁμοίως δὲ καὶ ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος ἐκόσμησε τοὺς
 τάφους τῶν ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ τελευτησάν-
 των, καὶ τὸν ἄγωνα τὸν ἐπιτάφιον τότε πρῶτον
 ἐποίησε, καὶ νόμον ἔθηκε λέγειν ἐγκώμια τοῖς δη-
 4 ρωσὶ θάπτομένοις τοὺς προαιρεθέντας τῶν φητό- 20
 ἄνων. μετὰ δὲ ταῦτα Πανσανίας μὲν ὁ στρατηγὸς
 ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν ἐστράτευσεν ἐπὶ τὰς Θήβας,
 καὶ τοὺς αἰτίους τῆς πρὸς Πέρσας συμμαχίας ἐξή-
 τει πρὸς τὴν τιμωρίαν· τῶν δὲ Θηβαίων καταπε-
 πληγμένων τό τε πλῆθος τῶν πολεμίων καὶ τὰς 25

5 χαριστήριον τῷ θεῷ P, om. v. 10 Λακεδαιμόνιοι
 Sintenis, del. Dind. 11 διακοσίαις v., τριηκοσίαις Herod.
 VII 228 13 αὐτοῖς] αὐτοῖς Sintenis, τοῖς Λακεδαιμονίοις
 Dind. 14 ξένη cod. ἄγγελον P 19 ἐγκώμιον v. 23
 πρὸς Πέρσας Dind., προτέρως cod. 24 τὴν om. L

ἀρετάς, οἱ μὲν αἰτιώτατοι τῆς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων
ἀποστάσεως ἐκουσίως ὑπομείναντες τὴν παράδοσιν
ἐκολάσθησαν ὑπὸ τοῦ Πανσανίου καὶ πάντες ἀνή-
ρέθησαν.

- 5 Ἐγένετο δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἰωνίαν τοῖς Ἑλλήσι 34
μεγάλῃ μάχῃ πρὸς Πέρσας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν
τῇ περὶ τὰς Πλαταιὰς συντελεσθείσῃ, περὶ ἧς μέλ-
λοντες γράφειν ἀναληψόμεθα τὴν ἀπ' ἀρχῆς διή-
γησιν. Λεωτυχίδης γὰρ ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ Ξάν- 2
10 διππος ὁ Ἀθηναῖος ἡγούμενοι τῆς ναυτικῆς δυνάμεως,
καὶ τὸν στόλον ἐκ τῆς περὶ Σαλαμίνα ναυμαχίας
ἀθροίσαντες εἰς Αἴγιναν, ἐν ταύτῃ διατρίβαντες
ἡμέρας τινὰς ἐπλευσαὶν εἰς Δῆλον, ἔχοντες τριήρεις
διακοσίας καὶ πεντήκοντα. ἐνταῦθα δ' αὐτῶν ὁρ-
15 μούντων ἦκον ἐκ Σάμου πρέσβεις ἀξιούντες ἐλευ-
θερῶσαι τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνας. οἱ δὲ περὶ 3
τὸν Λεωτυχίδην συνεδρεύσαντες μετὰ τῶν ἡγεμόνων
καὶ διακούναντες τῶν Σαμίων ἐκρίναν ἐλευθεροῦν
τὰς πόλεις, καὶ κατὰ τάχος ἐξέπλευσαν ἐκ Δῆλου.
20 οἱ δὲ τῶν Περσῶν ναύαρχοι διατρίβοντες ἐν τῇ
Σάμῳ, πνυθόμενοι τὸν τῶν Ἑλλήνων ἐπίπλουν, ἀνήλ-
θησαν ἐκ τῆς Σάμου πάσαις ταῖς ναυσί, καὶ κατὰ-
ραντες εἰς Μυκάλην τῆς Ἰονίας τὰς μὲν ναῦς
ἐνεώληκαν, ὀρῶντες οὐκ ἀξιοχρέους οὕσας ναυμα-
25 χεῖν, καὶ ξυλλῖψαι τείχει καὶ τάφρῳ βαθεῖα περιέλα-
βον αὐτάς· οὐδὲν δὲ ἤττον καὶ δυνάμεις πεζὰς με-
τεπέμποντο ἐκ τῶν Σάρδεων καὶ τῶν σύγγενος
431 πόλεων, καὶ συνήγαγον τοὺς ἅπαντας εἰς δέκα μυ-

ριάδας· ἐπαιοῦντο δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τῶν
 εἰς πόλεμον χρησίμων παρασκευάς, νομίζοντες καὶ
 4 τοὺς Ἴωνας ἀποστήσεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους. οἱ
 δὲ περὶ τὸν Λεωτυχίδην παντὶ τῷ στόλῳ κεκοσμη-
 μένῳ προσπλεύσαντες τοῖς ἐν τῇ Μυκάλλῃ βαρβάροις, 5
 ναῦν προαπέστειλαν ἔχουσαν κήρυκα τὸν μεγαλο-
 φωνότατον τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ. τῷ δὲ προσε-
 τέτακτο προσπλεύσαι τοῖς πολεμίοις, καὶ μεγάλη τῇ
 φωνῇ κηρύξαι, διότι οἱ Ἕλληνες νενικηκότες [ἐν
 Πλαταιαῖς] τοὺς Πέρσας πάρεισι νῦν ἐλευθερώσου- 10
 5 τες τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις. τοῦτο
 δ' ἐποίησαν οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην νομίζοντες τοὺς
 συστρατεύοντας τοῖς βαρβάροις Ἕλληνας ἀποστήσειν
 Περσῶν καὶ ταραχὴν ἔσεσθαι πολλὴν ἐν τῇ τῶν βαρ-
 βάρων στρατοπεδείᾳ· ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι. 15
 τοῦ γὰρ κήρυκος προσπλεύσαντος ταῖς νενεώληκμέ-
 ναις ναυσὶ καὶ κηρύξαντος τὰ προστεταγμένα, συν-
 ἔβη τοὺς μὲν Πέρσας ἀπιστῆσαι τοῖς Ἕλλησι, τοὺς
 δ' Ἕλληνας ἀλλήλοις συντίθεσθαι περὶ ἀποστάσεως.
 35 οἱ δ' Ἕλληνες κατασνεψάμενοι τὰ κατ' αὐτοὺς ἀπε- 20
 βίβασαν τὴν δύναμιν. τῇ δ' ὕστεραίᾳ παρασκευαζο-
 μένων αὐτῶν τὰ πρὸς τὴν παράταξιν, προσέειπε
 φῆμη ὅτι νενικήκασιν οἱ Ἕλληνες τοὺς Πέρσας κατὰ
 2 τὰς Πλαταιάς. διόπερ οἱ μὲν περὶ Λεωτυχίδην
 ἀθροίσαντες ἐκκλησίαν, τὰ πλήθη παρεκάλεσαν εἰς 25
 τὴν μάχην, τὰ τε ἄλλα προφερόμενοι καὶ τὴν ἐν
 Πλαταιαῖς νίκην τραγῳδοῦντες, δι' ἣν ὑπελάμβανον

3 ἀποστήσασθαι v. 4 κεκοσμημένοι cod., corr. Dind.
 10 ἐν Πλαταιαῖς del. Madvig 19 στάσεως v. 25 ἐκκλη-
 σίαν PAL, εἰς ἐκκλησίαν cet. 26 προσφερόμενοι v. 27
 τραγῳδοῦντες Reiske, παρῳδοῦντες cod.

θρασυτέρους ποιήσιν τοὺς μέλλοντας ἀγωνίζεσθαι.
 θανυμαστοὶ δὲ ἐγένετο τὸ ἀποτελεσμα· κατὰ γὰρ τὴν
 αὐτὴν ἡμέραν ἐφάνησαν αἱ παρατάξεις γεγενημέναι,
 ἥ τε πρὸς τῇ Μυκάλλῃ συντελεσθεῖσα καὶ ἡ κατὰ
 5 τὰς Πλαταιὰς γενομένη. διόπερ ἔδοξαν οἱ περὶ τὸν 3
 Λεωτυχίδην οὐπω μὲν πεπυσμένοι περὶ τῆς νίκης,
 ἀφ' ἑαυτῶν δὲ πλάττοντες τὴν εὐημερίαν, στρατη-
 γήματος ἔνεκεν τοῦτο πεποιημένοι· τὸ γὰρ μέγεθος
 τοῦ διαστήματος ἤλεγχεν ἀδύνατον οὖσαν τὴν προσ-
 10 αγγελίαν. οἱ δὲ τῶν Περσῶν ἡγεμόνες, ἀπίστως 4
 ἔχοντες τοῖς Ἑλλήσι, τούτους μὲν ἀφώπλισαν, τὰ δὲ
 ὅπλα τοῖς ἑαυτῶν φίλοις παρέδωκαν· παρακαλέσαν-
 τες δὲ τὰ πλήθη, καὶ τὸν Ξέρξην αὐτὸν μετὰ πολ-
 λῆς δυνάμεως εἰπόντες ἤξιεν βοηθόν, ἐποίησαν
 15 ἅπαντας εὐθαρσεῖς πρὸς τὸν κίνδυνον. ἀμφοτέρων 36
 δὲ αὐτῶν ἑκταξάντων τὴν στρατιὰν καὶ προσαγόν-
 των ἐπ' ἀλλήλους, οἱ μὲν Πέρσαι τοὺς πολεμίους
 ὀρώοντες ὀλίγους ὄντας κατεφρόνησαν αὐτῶν καὶ
 μετὰ πολλῆς κραυγῆς ἐπεφέροντο· τῶν δὲ Σαμίων 2
 20 καὶ Μιλησίων πανδημεὶ προελομένων βοηθῆσαι τοῖς
 Ἑλλήσι καὶ μετ' ἀλλήλων κοινῇ προαγόντων κατὰ
 σπουδὴν, ὥς προϊόντες εἰς ὕψιν ἦλθον τοῖς Ἑλλη-
 σιν, οἱ μὲν Ἴωνες ἐνόμιζον εὐθαρσεστέρους ἔσεσθαι
 432 τοὺς Ἑλληνας, ἀπέβη δὲ τοῦναντίον. δόξαντες γὰρ 3
 25 οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην τὸν Ξέρξην ἐκ τῶν Σάρ-
 δεων ἐπιέναι μετὰ τῆς δυνάμεως, ἐφοβήθησαν, καὶ

2 τὸ add. Eich. 7 εὐημερίαν] ἐφάνησαν repetunt cod.
 ex v. 3 9 ἀδύνατον οὖσαν Cobet, ἀδυνατοῦσαν cod. 16
 προαγόντων malim 21 προσαγόντων cod., corr. Rhod.
 22 προσιόντες JK, προσιόντες cet.

ταφαρχῆς γενομένης ἐν τῷ στρατοπέδῳ διεφέροντο
 πρὸς ἀλλήλους· οἱ μὲν γὰρ ἔφασαν τὴν ταχίστην
 δεῖν εἰς τὰς ναῦς ἀπικεῖναι, οἱ δὲ μένειν καὶ τεθαρ-
 ρηκότεως παρατάξασθαι. ἔτι δ' αὐτοῖς τεθορυβημέ-
 νοις ἐπεφάνησαν οἱ Πέρσαι διεσκευασμένοι κατα-
 4 πληκτικῶς καὶ μετὰ βοῆς ἐπιφερόμενοι. οἱ δ' Ἕλληνες
 οὐδεμίαν ἀνοχὴν ἔχοντες τοῦ βουλευσασθαι, συν-
 ηναγκάσθησαν ὑπομεῖναι τὴν ἑφοδὸν τῶν βαρβάρων.
 καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀμφοτέρων ἀγωνιζομένων εὐρώ-
 στως ἰσόρροπος ἦν ἡ μάχη καὶ συχνοὶ παρ' ἀμφο-
 10 τέροις ἐπιπτον· τῶν δὲ Σαμίων καὶ τῶν Μιλησίων
 ἐπιφανέντων οἱ μὲν Ἕλληνες ἐπερρώσθησαν, οἱ βάρ-
 βaroι δὲ καταπλαγέντες πρὸς [τὴν] φυγὴν ὥρμησαν.
 5 πολλοῦ δὲ γενομένου φόνου, οἱ μὲν περὶ τὸν Λεω-
 τυχίδην καὶ Ξάνθικπον ἐπικείμενοι τοῖς ἡττημένοις 15
 κατεδίωξαν τοὺς βαρβάρους μέχρι τῆς παρεμβολῆς,
 συνεπελάβοντο δὲ τῆς μάχης ἤδη κεκριμένης Αἰο-
 λεῖς καὶ τῶν ἄλλων πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν·
 δεινὴ γάρ τις ἐνέπεσεν ἐπιθυμία ταῖς κατὰ τὴν
 6 Ἀσίαν πόλεσι τῆς ἐλευθερίας. διόπερ σχεδὸν ἅπαντες 20
 οὐδ' ὁμήρων οὔτε δοκῶν ἐποιήσαντο φροντίδα, ἀλλὰ
 μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀπέκτειναν ἐν τῇ φυγῇ
 τοὺς βαρβάρους. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἡττηθέν-
 των τῶν Περσῶν, ἀνηρέθησαν αὐτῶν πλείους τῶν
 τετρακισμυρίων· τῶν δὲ διασωθέντων οἱ μὲν εἰς 25
 τὴν στρατοπεδείαν διέφυγον, οἱ δὲ εἰς Σάρδεῖς
 7 ἀπεχώρησαν. Ξέρξης δὲ πυθόμενος τὴν τε περὶ τὰς
 Πλαταιὰς ἦτταν καὶ τὴν ἐν τῇ Μυκάλῃ τροπὴν τῶν

1 γενομένης A   13 τὴν delevi   14 γενομένου PL,
 γινομένου cet.   26 διέφυγον om. f

ιδίων, μέρος μὲν τῆς δυνάμεως ἀπέλιπεν ἐν Σάρδεσιν, ὅπως διαπολεμῇ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, αὐτοὺς δὲ τεθορυβημένους μετὰ τῆς λοιπῆς στρατιᾶς προῆγεν, ἐπ' Ἐκβατάνων ποιούμενος τὴν πορείαν.

- 5 Οἱ δὲ περὶ Λεωτυχίδην καὶ Ξάνθιαπον ἀποπλεύ-37
σαντες εἰς Σάμον τοὺς μὲν Ἴωνας καὶ τοὺς Αἰολεῖς συμμάχους ἐποίησαντο, μετὰ δὲ ταῦτα ἔπειθον αὐτοὺς ἐκλιπόντας τὴν Ἀσίαν εἰς τὴν Εὐρώπην μεταοικισθῆναι. ἐπηγγέλλοντο δὲ τὰ μηδίσαντα τῶν
10 ἔθνων ἀναστήσαντες δώσειν ἐκείνοις τὴν χώραν· καθόλου γὰρ μένοντας αὐτοὺς ἐπὶ τῆς Ἀσίας τοὺς 2
μὲν πολεμίους ὁμόρους ἔξειν, πολὺ ταῖς δυνάμεσιν ὑπερέχοντας, τοὺς δὲ συμμάχους ὄντας διαποντίους μὴ δυνήσεσθαι τὰς βοηθείας εὐκαίρους αὐτοῖς ποιή-
15 σασθαι. οἱ δὲ Αἰολεῖς καὶ οἱ Ἴωνες ἀκούσαντες τῶν ἐπαγγελιῶν ἔγνωσαν πείθεσθαι τοῖς Ἕλλησι, καὶ παρεσκευάζοντο πλεῖν μετ' αὐτῶν εἰς τὴν Εὐρώπην. οἱ δ' Ἀθηναῖοι μετανοήσαντες εἰς τοῦναν- 3
τίον πάλιν μένειν συνεβούλευον, λέγοντες ὅτι καὶ
20 μηδεὶς αὐτοῖς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων βοηθῇ, μόνοι Ἀθηναῖοι συγγενεῖς ὄντες βοηθήσουσιν· ὑπελάμ-
433 βανον δὲ ὅτι κοινῇ κατοικισθέντες ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων οἱ Ἴωνες οὐκέτι μητρόπολιν ἡγήσονται τὰς Ἀθήνας. διόπερ συνέβη μετανοῆσαι τοὺς Ἴωνας καὶ
25 κρῖναι μένειν ἐπὶ τῆς Ἀσίας. τούτων δὲ πραχθέν- 4
των συνέβη τὴν δύναμιν τῶν Ἑλλήνων σχισθῆναι,

8 εἰς τὴν] εἰς A   9 τὰ Wess., τὰ τε cod., τὰ τότε Steph.
10 ἀναστατήσαντες P   13 ὄντας διαποντίους P, διαποντίους v.; διαποντίους οὐδ' Dind.   14 δύνασθαι v.
18 μεταποιήσαντες P   20 βοηθῇ Dind., βοηθοίη cod.

- καὶ τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους εἰς τὴν Λακωνικὴν ἀποπλεῦσαι, τοὺς δὲ Ἀθηναίους μετὰ τῶν Ἰώνων
 5 καὶ τῶν νησιωτῶν ἐπὶ Σηστὸν ἀπάραι. Ξάνδιππος δὲ ὁ στρατηγὸς εὐθὺς ἐκ κατάπλου προσβολὰς τῇ πόλει ποιησάμενος εἴλε Σηστόν, καὶ φρουρὰν ἐγκα-
 5 ταστήσας τοὺς μὲν συμμάχους ἀπέλυσεν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν πολιτῶν ἀνέκαμψεν εἰς τὰς Ἀθήνας.
- 6 Ὁ μὲν οὖν Μηδικὸς ὀνομασθεὶς πόλεμος γενόμενος διετὴς τοῦτο ἔσχε τὸ πέρας. τῶν δὲ συγγραφέων Ἡρόδοτος ἀρξάμενος πρὸ τῶν Τρωικῶν χρό-
 10 νων γέγραφε κοινὰς σχεδὸν τι τὰς τῆς οἰκουμένης πράξεις ἐν βίβλοις ἑννέα, καταστρέφει δὲ τὴν σύνταξιν εἰς τὴν περὶ Μυκάλην μάχην τοῖς Ἑλλήσι
 7 πρὸς τοὺς Πέρσας καὶ Σηστοῦ πολιορκίαν. — Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς τοὺς Οὐλολούσκους
 15 πολεμήσαντες καὶ μάχῃ νικήσαντες πολλοὺς ἀνείλουν. Σπόριος δὲ Κάσσιος, ὁ κατὰ τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν ὑπατεύσας, δόξας ἐπιθέσθαι τυραννίδι καὶ καταγνωσθεὶς, ἀνηρέθη. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη
 κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν. 20
- 38 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμοσθένους ἐν Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο Καίσων Φάβιος καὶ
 Λεύκιος Αἰμίλιος Μάμερκος. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν πολλή τις εἰρήνη κατέϊχε τὴν νῆσον,
 τῶν μὲν Καρχηδονίων εἰς τέλος τεταπεινωμένων, 25
 τοῦ δὲ Γέλωνος ἐπιεικῶς προσεστηκότος τῶν Σικελιωτῶν καὶ πολλὴν εὐνομίαν τε καὶ πάντων τῶν

8 ἐπάραι P   11 τι om. v.   12 κατέστρωψε malim
 17 Κάσιος AFKL   23 Αἰμίλιος om. A

ἐπιτηδείων εὐπορίαν παρεχομένου ταῖς πόλεσι. τῶν 2
 δὲ Συρακοσίων τὰς μὲν πολυτελεῖς ἐκφορὰς νόμῳ
 καταλελυκότων καὶ τὰς εἰσθυίας δαπάνας εἰς τοὺς
 τελευτῶντας γίνεσθαι περιηρηκότων, ἐγγεγραμμένων.
 5 δὲ ἐν τῷ νόμῳ καὶ τῶν παντελῶς ἐνταφίων ἡμελη-
 κότων, ὁ βασιλεὺς Γέλων βουλόμενος τὴν τοῦ δή-
 μου σπουδὴν ἐν ἅπασι διαφυλάττειν, τὸν περὶ τῆς
 ταφῆς νόμον ἐφ' ἑαυτοῦ βέβαιον ἐτήρησεν· ὑπὸ γὰρ 3
 ἀρρωστίας συνεχόμενος καὶ τὸ ζῆν ἀπελπίσας, τὴν
 10 μὲν βασιλείαν παρῆδωκεν Ἰέρωνι τῷ πρεσβυτάτῳ
 τῶν ἀδελφῶν, περὶ δὲ τῆς ἑαυτοῦ ταφῆς ἐντετέλατο
 διαστελλόμενος ἀκριβῶς τηρῆσαι τὸ νόμιμον. διὸ
 καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ τὴν ἐκφορὰν κατὰ τὴν
 ἐπαγγελίαν αὐτοῦ συνετέλεσεν ὁ διαδεξιόμενος τὴν
 15 βασιλείαν. ἐτάφη δ' αὐτοῦ τὸ σῶμα κατὰ τὸν ἄγρον 4
 τῆς γυναικὸς ἐν ταῖς καλουμέναις Ἑννέα τύρσεσιν,
 οὔσαις τῷ βάρει τῶν ἔργων θαυμασταῖς. ὁ δὲ ὄχλος
 ἐκ τῆς πόλεως ἅπας συνηκολούθησεν, ἀπέχοντος τοῦ
 434 τόπου σταδίου διακοσίου. ἐνταῦθα δ' αὐτοῦ τα- 5
 20 φέντος ὁ μὲν δῆμος τάφον ἀξιόλογον ἐπιστήσας
 ἡρωικαῖς τιμαῖς ἐτίμησε τὸν Γέλωνα, ὕστερον δὲ τὸ
 μὲν μνημα ἀνείλον Καρχηδόνιοι στρατεύσαντες ἐπὶ
 Συρακούσας, τὰς δὲ τύρσεις Ἀγαθοκλῆς κατέβαλε
 διὰ τὸν φθόνον. ἀλλ' ὅμως οὔτε Καρχηδόνιοι διὰ
 25 τὴν ἔχθραν οὔτε Ἀγαθοκλῆς διὰ τὴν ἰδίαν κακίαν
 οὔτε ἄλλος οὐδὲ εἰς ἡδυνήθη τοῦ Γέλωνος ἀφελέ-

1 ταῖς πόλεσι] τοῖς Ἑλλήσι F'JK 5 δὲ Eich., τε cod.
 καὶ τῶν P, αἱ τῶν AL, εἰργασθαι cet. παντελῶς PA, παν-
 τελῶς τὰς τῶν cet. ἡμεληκότων P, om. AL, σπουδᾶς cet.
 9 τὸ * P (cf. XVII 106, 7), τοῦ v.

6 σθαι τὴν δόξαν· ἡ γὰρ τῆς ἱστορίας δικαία μαρ-
 τυρία τετήρηκε τὴν περὶ αὐτοῦ φήμην, κηρύττουσα
 διακρυσίως εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα. δίκαιον γὰρ ἅμα
 καὶ συμφέρον ἐστὶ τῷ κοινῷ βίῳ διὰ τὴν ἱστορίαν
 τοὺς μὲν πονηροὺς τῶν ἐν ταῖς ἐξουσίαις γεγενη- 5
 μένων βλασφημεισθαι, τοὺς δὲ εὐεργετικούς τυγχά-
 νειν ἀθανάτου μνήμης· οὕτω γὰρ μάλιστα συμβήσε-
 ται πολλοὺς ἐπὶ τὴν κοινὴν εὐεργεσίαν προτρέπεσθαι
 τῶν μεταγενεστέρων.

7 Γέλων μὲν οὖν ἑπταετῇ χρόνον ἐβασίλευσεν, Ἰέ- 10
 ρων δ' ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν
 ἐβασίλευσε τῶν Συρακοσίων ἔτη ἑνδεκα καὶ μῆνας
 ὀκτώ.

39 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἀθηναῖοι μὲν μετὰ τὴν ἐν
 Πλαταιαῖς νίκην μετεκόμισαν ἐκ Τροιζήνης καὶ Σα- 15
 λαμῖνος τέκνα καὶ γυναῖκας εἰς τὰς Ἀθήνας, εὐθὺς
 δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐπεχείρησαν τειχίζειν καὶ τῶν ἄλ-
 λων τῶν πρὸς ἀσφάλειαν ἀνηκόντων ἐπιμέλειαν
 2 ἐποιοῦντο. Λακεδαιμόνιοι δ' ὁρῶντες τοὺς Ἀθη-
 ναίους ἐν ταῖς ναυτικαῖς δυνάμεσι περιπεποιημένους 20
 δόξαν μεγάλην, ὑπώπτευσαν αὐτῶν τὴν αὔξησιν,
 καὶ διέγνωσαν κωλύειν τοὺς Ἀθηναίους ἀνοικοδο-
 3 μεῖν τὰ τείχη. εὐθὺς οὖν πρέσβεις ἐξέπεμψαν εἰς
 τὰς Ἀθήνας τοὺς λόγῳ μὲν συμβουλευσούσοντας κατὰ
 τὸ παρὸν μὴ τειχίζειν τὴν πόλιν διὰ τὸ μὴ συμ- 25
 φέρειν κοινῇ τοῖς Ἕλλησι· τὸν γὰρ Ξέρξην, εἰ πά-
 λιν παραγεννηθεῖη μετὰ μειζόνων δυνάμεων, ξείν

3 διακρυσίως om. v. 4 τῆς ἱστορίας v. 11 δ' ὁ]
 δὲ P, δὲ ὁ v. 12 καὶ om. PA 16 τέκνα] τὰ τέκνα P
 20 πεποιημένους cod., corr. Wess.

ἐτοίμους πόλεις τετειχισμένας ἐκτὸς Πελοποννήσου,
 ἐξ ὧν ὁρμώμενον φάθως καταπολεμήσειν τοὺς Ἑλ-
 ληνας. οὐ πειθομένων δ' αὐτῶν, οἱ πρέσβεις προσ-
 ἰόντες τοῖς οἰκοδομοῦσι προσέταττον ἀφίστασθαι
 5 τῶν ἔργων τὴν ταχίστην. ἀπορουμένων δὲ τῶν 4
 Ἀθηναίων ὅτι χρὴ πράττειν, Θεμιστοκλῆς, ἀποδο-
 χῆς τότε παρ' αὐτοῖς τυγχάνων τῆς μεγίστης, συν-
 εβούλευεν ἔχειν ἡσυχίαν· ἐὰν γὰρ βιάζωνται, φά-
 θίως τοὺς Λακεδαιμονίους μετὰ τῶν Πελοποννησίων
 10 στρατεύσαντας κωλύσειν αὐτοὺς τειχίζειν τὴν πό-
 135 λιν. ἐν ἀπορρήτοις δὲ τῇ βουλῇ προεῖπεν, ὥς αὐ- 5
 τοὺς μὲν μετὰ τινῶν ἄλλων πορεύσεται πρεσβευτῆς
 εἰς Λακεδαίμονα, διδάξων τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ
 τοῦ τειχισμοῦ, τοῖς δὲ ἄρχουσι παρήγγειλεν, ὅταν
 15 ἐκ Λακεδαίμονος ἔλθωσι πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας,
 παρακατέχειν αὐτούς, ἕως ἂν αὐτοὺς ἐκ τῆς Λακε-
 δαίμονος ἀνακάμψῃ, ἐν τοσούτῳ δὲ πανδημεῖ τει-
 χίζειν τὴν πόλιν, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ κρατήσῃν
 αὐτοὺς ἀπεφαίνεται τῆς προθέσεως. ὑπακουσάντων 40
 20 δὲ τῶν Ἀθηναίων, οἱ μὲν περὶ τὸν Θεμιστοκλέα
 πρέσβεις προῆγον εἰς τὴν Σπάρτην, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι
 μετὰ μεγάλης σπουδῆς ὀκοδόμουν τὰ τεῖχη, οὐτ'
 οἰκίας οὔτε τάφους φειδόμενοι. συνελαμβάνοντο δὲ
 τῶν ἔργων οἱ τε παῖδες καὶ αἱ γυναῖκες καὶ καθό-
 25 λου πᾶς ξένος καὶ δοῦλος, οὐδενὸς ἀπολειπομένον
 τῆς προθυμίας. παραδόξως δὲ τῶν ἔργων ἀννομέ- 2

1 ἐτοίμας v. ἐκτὸς P, ἐκ τοῦ v. 10 κωλύειν PAFHK
 11 προεῖπεν Reiske, προειπὼν cod. 12 μὲν del. Reiske
 17 τειχίζων v. 21 προῆγον P, προήγαγον v. 24 αἱ
 om. v.

νων διὰ τε τὰς πολυχειρίας καὶ τὰς τῶν ἀπάντων
 προθυμίας, ὁ μὲν Θεμιστοκλῆς ἀνακληθεὶς ὑπὸ τῶν
 ἀρχόντων καὶ ἐπιτιμηθεὶς περὶ τῆς τειχοποιίας ἡρ-
 νήσατο τὴν οἰκοδομίαν, καὶ παρεκάλεσε τοὺς ἄρχον-
 τας μὴ πιστεύειν κεναῖς φήμαις, ἀλλ' ἀποστέλλειν 5
 πρέσβεις ἀξιοπίστους εἰς τὰς Ἀθήνας· διὰ γὰρ τού-
 των εἰσεσθαι τάληθές· καὶ τούτων ἐγγυητὴν ἑαυτὸν
 παρεδίδου καὶ τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ συμπρεσβεύοντας.
 8 πεισθέντες δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς μὲν περὶ τὸν
 Θεμιστοκλέα παρεφύλαττον, εἰς δὲ τὰς Ἀθήνας ἀπέ- 10
 στείλαν τοὺς ἐπιφανεστάτους κατασκευομένους, περὶ
 ὧν ἦν χρεία πολυπραγμονήσαι. τοῦ δὲ χρόνου
 διεξελθόντος, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι τὸ τεῖχος ἔφθασαν
 ἐφ' ἱκανὸν κατασκευακότες, τοὺς δὲ τῶν Λακεδαι-
 μονίων πρέσβεις ἐλθόντας εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ μετ' 15
 ἀνατάσεων καὶ ἀπειλῶν ἐπιτιμῶντας παρῆδωκαν εἰς
 φυλακὴν, φήσαντες τότε ἀφήσειν, ὅταν ἀκεῖνοι τοὺς
 4 περὶ Θεμιστοκλέα πρέσβεις ἀπολύσωσι. τούτῳ δὲ
 τῷ τρόπῳ καταστρατηγηθέντες οἱ Λάκωνες ἠναγκά-
 σθησαν ἀπολύσαι τοὺς Ἀθηναίων πρέσβεις, ἵνα τοὺς 20
 ἰδίους ἀπολάβωσιν. ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς τοιοῦτῳ στρα-
 τηγήματι τειχίσας τὴν πατρίδα συντόμως καὶ ἀκιν-
 δύνως, μεγάλης ἀποδοχῆς ἔτυχε παρὰ τοῖς πολίταις.
 5 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ῥωμαίοις πρὸς Αἰ-
 κολανοὺς καὶ τοὺς τὸ Τοῦσκλον κατοικοῦντας συν- 25

1 τὴν πολυχειρίαν Hertl. (XV 68, 3. XVII 40, 5) τῶν
 om. v. 8 συμπρεσβευντάς v. (XVIII 48, 3) 10 ἐφύλατ-
 τον v. 11 ἐπισκεφομένους P περὶ PAL, καὶ περὶ
 cet. 15 μετ' ἀνατάσεων Dind. (IX 20, 4), μετὰ στάσεων
 cod. 24 Ῥωμαίοις* (cf. p. 221, 19), Ῥωμαῖοι cod. 25
 συνέστη πόλεμος P, ἀνέστησαντο πόλεμον v.

136 ἔσθη πόλεμος, καὶ πρὸς μὲν Αἰκολανοὺς μάχην συν-
 ἄψαντες ἐνίκησαν καὶ πολλοὺς τῶν πολεμίων ἀνείλον,
 μετὰ δὲ ταῦτα τὸ Τούσκλον ἐξεπολιόρκησαν καὶ τὴν
 τῶν Αἰκολανῶν πόλιν ἐχειρώσαντο.

5 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθὸς Ἀθήνησι 41
 μὲν ἦν ἄρχων Ἀδείμαντος, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατεστά-
 θησαν ὑπάτοι Μάρκος Φάβιος Οὐβλανὸς καὶ Λεύ-
 κιος Οὐαλέριος Πρόπλιος. ἐπὶ δὲ τούτων Θεμιστο-
 κλῆς διὰ τὴν στρατηγίαν καὶ ἀγχίνουαν ἀποδοχῆς
 10 ἔτυχεν οὐ μόνον παρὰ τοῖς πολίταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ
 πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι. διὸ καὶ μετεωριζόμενος ἐπὶ τῇ 2
 δόξῃ πολλὴ μείζοσιν ἄλλαις ἐπιβολαῖς ἐχρήσατο πρὸς
 αὐξήσιν ἡγεμονίας ἀνηκουσαῖς τῇ πατρίδι. τοῦ γὰρ
 καλουμένου Πειραιῶς οὐκ ὄντος λιμένος κατ' ἐκεί-
 15 νους τοὺς χρόνους, ἀλλ' ἐπινείῳ χρωμένων τῶν
 Ἀθηναίων τῷ προσαγορευομένῳ Φαληρικῷ, μικρῷ
 παντελῶς ὄντι, ἐπενόησε τὸν Πειραιᾶ κατασκευάζειν
 λιμένα, μικρᾶς μὲν προσδεόμενον κατασκευῆς, δυ-
 νάμενον δὲ γενέσθαι λιμένα κάλλιστον καὶ μέγιστον
 20 τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα. ἤλπιζεν οὖν τούτου προσ- 3
 γενομένου τοῖς Ἀθηναίοις δυνήσεσθαι τὴν πόλιν
 ἀντιποιήσασθαι τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας· τρι-
 ῆρεις γὰρ τότε πλείστας ἐκέκτηντο, καὶ διὰ τὴν
 συνέχειαν τῶν ναυμαχιῶν ἐμπειρίαν καὶ δόξαν με-
 25 γάλην τῶν ναυτικῶν ἀγώνων περιεπεποιήντο. πρὸς 4
 δὲ τούτοις τοὺς μὲν Ἴωνας ὑπελάμβανε διὰ τὴν

1 μάχη v. 2 εἶλον v. 7 Οὐβλανός ex fastis, σιλανός Pa, σιλβανός f 11 ἐπὶ] ἐν P 16 προσαγορευομένῳ] καλουμένῳ A 19 κάλλιστον κ. μ. λιμένα v. 20 Ἑλλάδα] ἐλπίδα P ἤλπισεν v. 22 ἀντιποιήσεσθαι PA 23 καὶ om. P inserto s. l. γὰρ post ἐμπειρίαν

συγγένειαν ἰδίους ἔξειν, τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς κατὰ
 τὴν Ἀσίαν Ἕλληνας δι' ἐκείνους ἐλευθερώσειν, ἀπο-
 κλίνειν τε ταῖς εὐνοίαις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους διὰ
 τὴν εὐεργεσίαν, τοὺς δὲ υἱσιώτας ἔπαντας κατα-
 πεπληγμένους τὸ μέγεθος τῆς ναυτικῆς δυνάμεως 5
 ἐτοιμῶς ταχθήσεσθαι μετὰ τῶν δυναμένων καὶ βλά-
 5 πτειν καὶ ὠφελεῖν τὰ μέγιστα. τοὺς γὰρ Λακε-
 δαιμονίους ἑώρα περὶ μὲν τὰς πεζὰς δυνάμεις εὖ
 κατεσκευασμένους, πρὸς δὲ τοὺς ἐν ταῖς ναυσὶν
 42 ἀγῶνας ἀφυστάτους. ταῦτ' οὖν διαλογισάμενος 10
 ἔκρινε φανερῶς μὲν τὴν ἐπιβολὴν μὴ λέγειν, ἀκρι-
 βῶς γινώσκων τοὺς Λακεδαιμονίους κωλύσοντας,
 ἐν ἐκκλησίᾳ δὲ διελέχθη τοῖς πολίταις ὅτι μεγάλων
 πραγμάτων καὶ συμφερόντων τῇ πόλει βούλεται γε-
 νέσθαι σύμβουλός τε καὶ εἰσηγητής, ταῦτα δὲ φα- 15
 νερῶς μὲν λέγειν μὴ συμφέρειν, δι' ὀλίγων δὲ ἄν-
 δρῶν ἐπιτελεῖν προσήκειν· διόπερ ἡξίου τὸν δῆμον
 δύο ἄνδρας προχειρισάμενον οἷς ἂν μάλιστα πι-
 στεύσῃ, τούτοις ἐπιτρέπειν περὶ τοῦ πράγματος.
 2 πεισθέντος δὲ τοῦ πλήθους, ὁ δῆμος εἴλετο δύο 20
 ἄνδρας, Ἀριστείδην καὶ Ξάνθιππον, οὐ μόνον κατ'
 ἀρετὴν προκρίνας αὐτούς, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν Θει-
 στοκλέα τούτους ὄρῳ ἀμιλλωμένους περὶ δόξης καὶ
 πρωτεῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἄλλοτρίως ἔχοντας πρὸς
 3 αὐτόν. οὗτοι δὲ κατ' ἰδίαν ἀκούσαντες τοῦ Θει- 25
 στοκλέους τὴν ἐπιβολήν, ἐδήλωσαν τῷ δήμῳ διότι
 καὶ μεγάλα καὶ συμφέροντα τῇ πόλει καὶ δυνατὰ
 4 καθέστηκεν τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ Θειστοκλέους. τοῦ 437

2 ἀποκλίνειν PAH   4 δὲ*] τε cod.   7 γὰρ*] τε
 cod.   13 διελέχθη*] διαλεχθεῖς cod.

δὲ δήμου θαυμάσαντος ἅμα τὸν ἄνδρα καὶ ὑποπτεύ-
 σαντος μήποτε τυραννίδα τινὰ κατασκευασόμενος
 ἑαυτῷ τηλικαύταις καὶ τοιαύταις ἐπιβολαῖς ἐγγειρῇ,
 φανερώς αὐτὸν ἐκέλευον ἀποφαίνεσθαι τὰ δεδογ-
 5 μένα. ὁ δὲ πάλιν ἔφησε μὴ συμφέρειν τῷ δήμῳ
 φανερώς δηλοῦσθαι περὶ τῶν ἐπινοηθέντων. πολλῶ 5
 δὲ μᾶλλον θαυμάσαντος τοῦ δήμου τὴν δεινότητα
 καὶ μεγαλοφροσύνην τάνδρος, ἐκέλευον ἐν ἀπορρη-
 τοῖς εἰπεῖν τῇ βουλῇ τὰ δεδογμένα· καὶ αὕτη κρίνη
 10 τὰ δυνατὰ λέγειν καὶ συμφέροντα, τότε ὥς ἂν συμ-
 βουλεύσῃ πρὸς τὸ τέλος ἔξῃεν αὐτοῦ τὴν ἐπιβολήν.
 διόπερ τῆς βουλῆς πυθομένης τὰ κατὰ μέρος, καὶ 6
 κρίνάσης λέγειν αὐτὸν τὰ συμφέροντα τῇ πόλει καὶ
 δυνατὰ, τὸ λοιπὸν ἤδη συγχωρήσαντος τοῦ δήμου
 15 μετὰ τῆς βουλῆς ἔλαβε τὴν ἐξουσίαν πράττειν ὅτι
 βούλεται. ἕκαστος δ' ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐχωρίζετο
 θαυμάζων μὲν τὴν ἀρετὴν τάνδρος, μετέωρος δ' ὢν
 καὶ καραδοκῶν τὸ τέλος τῆς ἐπιβολῆς. ὁ δὲ Θεμι- 43
 στοκλῆς λαβὼν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πράττειν, καὶ πᾶ-
 20 σαν ὑπουργίαν ἔχων ἐτοίμην τοῖς ἐγχειρουμένοις,
 πάλιν ἐπενόησε καταστρατηγῆσαι τοὺς Λακεδαιμο-
 νίους· ἥδει γὰρ ἀκριβῶς ὅτι καθάπερ ἐπὶ τοῦ τῆς
 πόλεως τειχισμοῦ διεκώλυσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, τὸν
 αὐτὸν τρόπον ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος ἐγγει-
 25 ρήσουσι διακόπτειν τῶν Ἀθηναίων τὰς ἐπιβολάς.
 ἔδοξεν οὖν αὐτῷ πρὸς μὲν τοὺς Λακεδαιμονίους 2
 πρέσβεις ἀποστεῖλαι τοὺς διδάξοντας συμφέρειν τοῖς

2 τινὰ om. (in lacuna) P κατασκευασάμενος cod.,
 corr. Eich. 9 αὐτῇ Eich., αὐτῇ cod. 12 τὰ add. Dind.
 21 τοῖς Λακεδαιμονίοις v. 23 διεκώλυσεν Hertl.

κοινοῖς τῆς Ἑλλάδος πράγμασιν ἔχειν ἀξιόχρεων
 λιμένα πρὸς τὴν ἀπὸ τῶν Περσῶν ἐσομένην στρα-
 τείαν. διὰ δὲ τούτου τοῦ τρόπου τοὺς Σπαρτιάτας
 ἀμβλυτέρους ποιήσας πρὸς τὸ κωλύειν, αὐτοὺς εἴχετο
 τῶν ἔργων, καὶ τῶν πάντων συμφιλοτιμουμένων
 ταχέως συνέβη γενέσθαι καὶ παραδόξως κατασκευα-
 3 σθῆναι τὸν λιμένα. ἔπεισε δὲ τὸν δῆμον καθ' ἕκα-
 στον ἐνιαυτὸν πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις ναυσὶν εἰκοσι
 τριῆρεις προσκατασκευάζειν, καὶ τοὺς μετοίκους καὶ
 τοὺς τεχνίτας ἀτελεῖς ποιῆσαι, ὅπως ὄχλος πολλὸς
 10 πανταχόθεν εἰς τὴν πόλιν κατέλθῃ καὶ πλείους
 τέχνας κατασκευάσωσιν εὐχερῶς· ἀμφοτέρω γὰρ
 ταῦτα χρησιμώτατα πρὸς τὰς τῶν ναυτικῶν δυνά-
 μεων κατασκευὰς ὑπάρχειν ἔκρινεν. οἱ μὲν οὖν
 Ἀθηναῖοι περὶ ταῦτα ἡσχολοῦντο.

15

44 Λακεδαιμόνιοι δὲ Πανσανίαν τὸν ἐν Πλαταιαῖς
 στρατηγῆσαντα καταστήσαντες ναύαρχον προσέταξαν
 ἐλευθεροῦν τὰς Ἑλληνίδας πόλεις, ὅσαι βαρβαρι-
 2 καῖς φυλακαῖς διέμενον ἔτι φρουρούμεναι. οὗτος
 δὲ πεντήκοντα μὲν τριῆρεις ἐκ Πελοποννήσου λα-
 βὼν, τριάκοντα δὲ παρ' Ἀθηναίων μεταπεμφάμε-
 νος, ὧν Ἀριστείδης ἡγεῖτο, πρῶτον μὲν εἰς τὴν
 Κύπρον ἔπλευσε καὶ τῶν πόλεων τὰς ἔτι φρουρὰς
 3 ἔχουσας Περσικὰς ἡλευθέρωσε, μετὰ δὲ ταῦτα πλε-
 στας ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον Βυζάντιον μὲν ὑπὸ Περ-
 436
 25 σῶν κρατούμενον ἐχειρώσατο, καὶ τῶν ἄλλων βαρ-
 βάρων οὓς μὲν ἀνεῖλεν, οὓς δ' ἐκβαλὼν ἡλευθέρωσε

2 στρατιάν P   3 τοὺς om. v.   4 κωλύσειν PAFKL
 13 τὰς τῶν om. v.   27 ἀνεῖλεν] ἀνελῶν Reiske

τὴν πόλιν, πολλοὺς δ' ἐν αὐτῇ Περσῶν ἀξιολόγους
 ζωοργήσας ~~ἀνδρας~~ παρέδωκεν εἰς φυλακὴν Γοργύλῳ
 τῷ Ἐρετριεῖ, τῷ μὲν λόγῳ πρὸς τιμωρίαν τηρή-
 σονται, τῷ δ' ἔργῳ διασώσονται πρὸς Ξέρξην· συνε-
 5 τέθειτο γὰρ δι' ἀπορρήτων φιλίαν πρὸς τὸν βασι-
 λέα, καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ Ξέρξου γαμεῖν ἐμελλεν,
 ἵνα προδῷ τοὺς Ἕλληνας. ἦν δ' ὁ ταῦτα πραττό- 4
 μενος Ἀρτάβαζος στρατηγός, καὶ χρημάτων πλήθος
 ἐχορήγει λάθρα τῷ Πανσανίᾳ πρὸς τὸ διὰ τούτων
 10 φθείρειν τοὺς εὐθέτους τῶν Ἑλλήνων. ἐγένετο δὲ
 καταφανὴς καὶ τιμωρίας ἔτυχε τοιῷδὲ τινι τρόπῳ.
 ζηλώσαντος αὐτοῦ τὴν Περσικὴν τρυφὴν καὶ τυραν- 5
 νικῶς προσφερομένου τοῖς ὑποτεταγμένοις, χαλεπῶς
 ἔφερον ἄπαντες, μάλιστα δὲ οἱ τεταγμένοι τῶν Ἑλ-
 15 λήνων ἐπὶ τινος ἡγεμονίας. διόπερ τῶν κατὰ τὴν 6
 στρατιὰν καὶ κατὰ ἔθνη καὶ κατὰ πόλεις ἀλλήλοις
 ὀμιλούντων καὶ τοῦ Πανσανίου τῆς βαρύντητος κατα-
 λαλούντων, Πελοποννήσιοι μὲν καταλιπόντες αὐτὸν
 εἰς Πελοπόννησον ἀπέπλευσαν, καὶ πρέσβεις ἀποστεί-
 20 λαντες κατηγοροῦν τοῦ Πανσανίου, Ἀριστείδης δὲ ὁ
 Ἀθηναῖος τῷ καιρῷ χρώμενος ἐμψρόνως ἐν ταῖς κοι-
 νολογίαις ἀνελάμβανε τὰς πόλεις καὶ διὰ τῆς ὀμιλίας
 προσαγόμενος ἰδίας ἐποίησε τοῖς Ἀθηναίοις. ἔτι δὲ
 μᾶλλον συνήργησε καὶ τὸ αὐτόματον τοῖς Ἀθηναίοις
 25 διὰ ταύτας τὰς αἰτίας. Πανσανίας ἦν συντεθειμέ- 45

4 συνετίθετο PL 6 Ξέρξου] πέρσον P 8 Ἀρτάβα-
 ζος] ὁ add. P 10 φθείρεσθαι FJK 11 τοιῷδε P,
 τῷδε v. 12 αὐτοῦ] γὰρ αὐτοῦ Peiresc. 16 ἔθνη] τὰ
 ἔθνη P 17 ὀμιλοῦντες P 19 κατέπλευσαν v. 21
 ἐμφανῶς v. 22 ὀμιλίας] ὀμολογίας P (cf. 46, 4. XVI 45, 2)

νος ὥστε τοὺς τὰς ἐπιστολάς παρ' αὐτοῦ κομίζοντας
 πρὸς τὸν βασιλέα μὴ ἀνακάμπτειν μηδὲ γίνεσθαι
 μηνυτὰς τῶν ἀπορρήτων· δι' ἣν αἰτίαν ἀναιρου-
 μένων αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀπολαμβανόντων τὰς ἐπιστο-
 2 λὰς συνέβαινε μηδὲνα διασώζεσθαι. ἃ δὲ συλλογι-
 σάμενός τις τῶν βιβλιαφόρων ἀνέφξε τὰς ἐπιστολάς,
 καὶ γνοὺς ἀληθὲς ὃν τὸ περὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν
 κομίζοντων τὰ γράμματα, ἀνέδωκε τοῖς ἐφόροις τὰς
 3 ἐπιστολάς. τούτων δὲ ἀπιστούντων διὰ τὸ ἀνεργ-
 μένας αὐτοῖς τὰς ἐπιστολάς ἀναδεδοῦσθαι, καὶ πῶς
 ἑτέραν βεβαιότεραν ζητούντων, ἐπηγγέλματο παρα-
 4 δώσειν αὐτὸν ὁμολογοῦντα. πορευθεὶς οὖν ἐπὶ Ταί-
 ναρον καὶ καθεζόμενος ἐπὶ τῷ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερῷ
 διπλὴν σκηνὴν περιεβάλετο, καὶ τοὺς μὲν ἐφόρους
 καὶ τῶν ἄλλων Σπαρτιατῶν τινας κατέκρυψε, τοῦ
 δὲ Πανσανίου παραγενομένου πρὸς αὐτὸν καὶ πυν-
 θανομένου τὴν αἰτίαν τῆς ἰκετείας, ἐμέμψατο αὐτῷ
 καθ' ὅσον εἰς τὴν ἐπιστολὴν ἐνέγραψε τὸν κατ'
 5 αὐτοῦ θάνατον. τοῦ δὲ Πανσανίου φήσαντος μετα-
 μελεῖσθαι καὶ συγγνώμην αἰτουμένου τοῖς ἀγνοη-
 θεῖσιν, ἔτι δὲ δεηθέντος ὅπως συγκρύψει, καὶ δω-
 ρεὰς μεγάλας ὑπισχνουμένου, αὐτοὶ μὲν διελύθησαν,
 οἱ δ' ἐφοροὶ καὶ οἱ μετ' αὐτῶν ἀκριβῶς μαθόντες
 τὰληθὲς τότε μὲν ἡσυχίαν ἔσχον, ὕστερον δὲ τῶν
 Λακεδαιμονίων τοῖς ἐφόροις συλλαμβανόντων, προ-
 αισθόμενος ἐφθασε καὶ κατέφυγεν εἰς ἱερὸν τὸ τῆς

5 δὴ] δὲ Wess. 6 βιβλιοφόρων P (c. 21, 4. II 26, 8)
 10 ἐπιδεδόσθαι Peir. (XIV 47, 2) 11 ἐπιζητούντων Peir.
 16 παραγινομένου A 18 ἀνέγραψε P 24 ἔσχον P
 (p. 211, 1), ἔχον v. 26 προσέφυγεν v. ἱερὸν PA, τὸ
 ἱερὸν cet.

Ἀθηνᾶς τῆς Χαλκιοίκου. ἀπορουμένων δὲ τῶν Λα- 6
κεδαιμονίων εἰ τιμωρήσονται τὸν ἱκέτην, λέγεται
τὴν μητέρα τοῦ Πανσανίου καταντήσασαν εἰς τὸ
ιερόν ἄλλο μὲν μηδὲν μήτ' εἰπεῖν μήτε πράξαι [τι],
5 πλὴν θὸν δὲ βαστάσασαν ἀναθεῖναι κατὰ τὴν εἰς τὸ
ιερόν εἴσοδον, καὶ τοῦτο πράξασαν ἐπανελθεῖν εἰς
τὴν ἰδίαν οἰκίαν. τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους τῇ τῆς 7
μητρὸς κρίσει συνακολουθήσαντας ἐνοικοδομήσαι τὴν
εἴσοδον, καὶ τοῦτω τῷ τρόπῳ συναναγκάσαι τὸν
10 Πανσανίαν λιμῶ καταστρέψαι τὸν βίον. τὸ μὲν οὖν
σῶμα τοῦ τελευτήσαντος συνεχωρήθη τοῖς προσή-
κουσι καταχῶσαι, τὸ δὲ δαιμόνιον τῆς τῶν ἱκετῶν
σωτηρίας καταλυθείσης ἐπεσήμηνε· τῶν γὰρ Λακε- 8
δαιμονίων περὶ τινων ἄλλων ἐν Δελφοῖς χρηστηρια-
15 ζομένων, ὃ θεὸς ἔδωκε χρησμὸν κελεύων ἀποκατα-
στῆσαι τῇ θεῷ τὸν ἱκέτην. διόπερ οἱ Σπαρτιῶται 9
τὴν μαντείαν ἀδύνατον νομίζοντες εἶναι, ἥπορουν
ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, οὐ δυνάμενοι ποιῆσαι τὸ προσ-
ταττόμενον ὑπὸ τοῦ θεοῦ· ὅμως δ' ἐκ τῶν ἐνδεχο-
20 μένων βουλευσάμενοι κατεσκεύασαν εἰκόνας δύο τοῦ
Πανσανίου χαλκᾶς, καὶ ἀνέθηκαν εἰς τὸ ἱερόν τῆς
Ἀθηνᾶς.

Ἡμεῖς δὲ παρ' ὅλην τὴν ἱστορίαν εἰωθότες τῶν 46
ἀγαθῶν ἀνδρῶν διὰ τῶν ἐπιλεγόμενων ἐπαίνων
25 αὖξιν τὴν δόξαν, τοῖς δὲ φαύλοις ἐπὶ τῆς τελευ-
τῆς ἐπιφθέγγεσθαι τὰς ἀρμοζούσας βλασφημίας, οὐκ
ἔάσομεν τὴν Πανσανίου κακίαν καὶ προδοσίαν ἀκα-

4 τι del. Hertl. 16 τῇ] τῷ f 19 τοῦ] τῆς PaF^s
27 προδοσίαν] πονηρίαν FJK

- 2 τηγόρητον. τίς γὰρ οὐκ ἂν θαυμάσαι τούτου τὴν
 ἄνοιαν, ὅς ἐν ἐργεσίᾳ γενόμενος τῆς Ἑλλάδος καὶ
 νικήσας τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην καὶ πολλὰς ἄλλας
 ἐπαινουμένας πράξεις ἐπιτελεσάμενος, οὐχ ὅπως τὸ
 παρὸν ἀξίωμα διεφύλαξεν, ἀλλ' ἀγαπήσας τῶν Περ- 5
 σῶν τὸν πλοῦτον καὶ τὴν τρυφήν, ἔπασαν τὴν προϋ-
 3 πάρχουσαν εὐδοξίαν κατήσχυνεν; ἐπαρθεὶς γὰρ ταῖς
 εὐτυχίαις τὴν μὲν Λακωνικὴν ἀγωγὴν ἐστύγνησε,
 τὴν δὲ τῶν Περσῶν ἀκολασίαν καὶ τρυφήν ἐμιμή-
 σατο, ὃν ἥκιστα ἐχρῆν ζηλῶσαι τὰ τῶν βαρβάρων 10
 ἐπιτηδεύματα· οὐ γὰρ ἐτέρων πεπυσμένος, ἀλλ' αὐ-
 τὸς ἔργῳ πείραν εἰληφὼς ἐγίνωσκε πόσῳ τῆς τῶν
 Περσῶν τρυφῆς ἢ πάτριος δλαιτα πρὸς ἀρετὴν διέ-
 φερεν.
- 4 Ἀλλὰ γὰρ αὐτὸς μὲν διὰ τὴν ἰδίαν κακίαν οὐ 15
 μόνον τῆς ἀξίας ἔτυχε τιμωρίας, ἀλλὰ καὶ τοῖς πο-
 λίταις αἵτιος κατέστη τοῦ τὴν κατὰ θάλατταν ἡγε-
 μονίαν ἀποβαλεῖν· ἐκ παραθέσεως γὰρ ἡ Ἀριστεί-
 δου στρατηγία παρὰ τοῖς συμμάχοις θεωρουμένη,
 καὶ διὰ τὴν εἰς τοὺς ὑποτεταγμένους ὁμιλίαν καὶ 20
 τὰς ἄλλας ἀρετάς, ἐποίησε πάντας ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς
 5 ὀρμῆς ἀποκλίνειν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. διὸ καὶ τοῖς
 μὲν ἐκ τῆς Σπάρτης πεμπομένοις ἡγεμόσιν οὐκ ἐτι
 προσεῖχον, Ἀριστείδην δὲ θαυμάζοντες καὶ πάντα 40
 προθυμῶς ὑπακούοντες ἐποίησαν χωρὶς κινδύνου 25
 47 παραλαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν. εὐθύς οὖν ὁ

1 θαυμάσαι*] θαυμάση P, θαυμάσειε cet. 12 ἔργῳ
 Steph., ἐγὼ cod. ἐγίνωσκον cod., ἐγνώκει Madvig πόσῳ
 Dind., ὅπως cod. 15 αὐτὸς] οὗτος Dind. 19 στρατη-
 γίς P 21 ἄλλας om. v.

μὲν Ἀριστείδης συνεβούλευε τοῖς συμμάχοις ἅπασιν
 κοινὴν ἄρχουσι σύνοδον ἀποδεῖξαι [τὴν] Ἀθλον κοι-
 νὸν ταμιεῖον, καὶ τὰ χρήματα πάντα τὰ συναγόμε-
 μενα εἰς ταύτην κατατίθεσθαι, πρὸς δὲ τὸν ἀπὸ
 5 τῶν Περσῶν ὑποπτευόμενον πόλεμον τάξαι φόρον
 ταῖς πόλεσι πάσαις κατὰ δύναιμιν, ὥστε γίνεσθαι
 τὸ πᾶν ἄθροισμα ταλάντων πεντακοσίων καὶ ἐξή-
 κοντα. ταχθεὶς δὲ ἐπὶ τὴν διάταξιν τῶν φόρων, 2
 οὕτως ἀκριβῶς καὶ δικαίως τὸν διαμερισμὸν ἐποίη-
 10 σεν ὥστε πάσας τὰς πόλεις εὐδοκῆσαι. διὸ καὶ
 δοκῶν ἔν τι τῶν ἀδυνάτων ἔργων συντετελεμέναι,
 μεγίστην ἐπὶ δικαιοσύνην δόξαν ἐκτήσατο καὶ διὰ
 τὴν ὑπερβολὴν τῆς δικαιοσύνης δίκαιος ἐπωνομάσθη.
 ὅφ' ἓνα δὲ καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἡ μὲν τοῦ Παν- 3
 15 σανίου κακία τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας ἐστέ-
 ρησε τοὺς πολίτας, ἡ Ἀριστείδου δὲ κατὰ πᾶν ἀρετὴ
 τὰς Ἀθήνας τὴν οὐκ οὔσαν στρατηγίαν ἐποίησε
 κτήσασθαι. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον
 τὸν ἐνιαυτόν.
 20 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φαίδωνος Ὀλυμπιάς 48
 μὲν ἦχθη ἕκτη πρὸς ταῖς ἑβδομήκοντα, καθ' ἣν
 ἐνίκα στάδιον Σκαμάνδριος Μυτιληναῖος, ἐν Ῥώμῃ
 δ' ὑπῆρχον ὕπατοι Καίσων Φάβιος καὶ Σπόριος
 Φούριος Μενέλλαιος. ἐπὶ δὲ τούτων Λεωτυχίδας 2
 25 ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρξας
 ἔτη εἴκοσι καὶ δύο, τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος Ἀρ-
 χίδαμος ἐβασίλευσεν ἔτη τετταράκοντα καὶ δύο. ἐτε-

2 τὴν om. P   3 πάντων P   9 οὕτως] οὕτως F²,
 οὕτως ὡς JKM   21 ἕκτη] πέμπτη L   22 Μυτιληναῖος cod.
 24 φρούριος PFL   26 Ἀρχίδαμος Palmerius, Ἀρχέλαος cod.

λεύτησε δὲ καὶ Ἀναξίλας ὁ Πηρίου καὶ Ζάγκλης
 τύραννος, δυναστεύσας ἔτη δέκα ὀκτώ, τὴν δὲ τυ-
 ραννίδα διεδέξατο Μίκυθος, πιστευθεὶς ὥστε ἀπο-
 δοῦναι τοῖς τέκνοις τοῦ τελευτήσαντος οὐσι νέοις
 3 τὴν ἡλικίαν. Ἰέρων δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν Συρακο-
 σίων μετὰ τὴν τοῦ Γέλωνος τελευτὴν τὸν μὲν ἀδελ-
 φὸν Πολύζηλον ὄρων εὐδοκιμοῦντα παρὰ τοῖς Συ-
 ρακοσίοις, καὶ νομίζων αὐτὸν ἐφεδρον ὑπάρχειν τῆς
 βασιλείας, ἔσπευδεν ἐκποδὼν ποιήσασθαι, αὐτὸς δὲ
 ξενολογῶν καὶ περὶ αὐτὸν σύστημα ξένων παρα-
 σκευάζων ὑπελάμβανεν ἀσφαλῶς καθέξειν τὴν βα-
 4 σιλείαν. διὸ καὶ Συβαριτῶν πολιορκουμένων ὑπὸ
 Κροτωνιατῶν καὶ δεομένων βοηθῆσαι, στρατιώτας
 πολλοὺς κατέγραψεν εἰς τὴν στρατίαν, ἣν παρεδί-
 δου Πολυζήλῳ τὰδελφῷ νομίζων αὐτὸν ὑπὸ τῶν
 5 Κροτωνιατῶν ἀναιρεθῆσεσθαι. τοῦ δὲ Πολυζήλου
 πρὸς τὴν στρατείαν οὐχ ὑπακούσαντος διὰ τὴν φη-
 θεῖσαν ὑποψίαν, δι' ὀργῆς εἶχε τὸν ἀδελφόν, καὶ
 φυγόντος πρὸς Θήρωνα τὸν Ἀκραγαντίνων τύραν-
 6 νον, καταπολεμῆσαι τοῦτον παρεσκευάζετο. μετὰ
 δὲ ταῦτα Θρασυδαίου τοῦ Θήρωνος ἐπιστατοῦντος
 τῆς τῶν Ἱμεραίων πόλεως βαρύτερον τοῦ καθήκον-
 τος, συνέβη τοὺς Ἱμεραίους ἀπαλλοτριωθῆναι παν-
 7 τελῶς ἀπ' αὐτοῦ. πρὸς μὲν οὖν τὸν πατέρα πο-
 ρεύεσθαι τε καὶ κατηγορεῖν ἀπεδοκίμαζον, νομίζοντες
 οὐχ ἔξειν ἴσον ἀκουστήν· πρὸς δὲ τὸν Ἰέρωνα
 πρέσβεις ἀπέστειλαν κατηγοροῦντες τοῦ Θρασυδαίου

1 ὁ om. PA   ξάκλης P   10 αὐτὸν PAF   14 στρα-
 τίαν Dind., στρατείαν cod.   19 φυγόντα cod., corr. Dind.
 ἀκραγαντίνον P   24 ὑπ' P   27 κατηγοροῦντας Pa

καὶ ἐπαγγελλόμενοι τὴν τε πόλιν ἐκείνῳ παραδώ-
 σαι καὶ συνεπιθῆσθαι τοῖς περὶ τὸν Θήρωνα.
 ὁ δὲ Ἰέρων κρίνας εἰρηνικῶς διαλύσασθαι πρὸς τὸν 8
 Θήρωνα, προὔδωκε τοὺς Ἱμεραίους καὶ τὰ βεβου-
 5 λευμένα λαθραίως ἐμήνυσεν. διόπερ Θήρων ἐξετά-
 σας τὰ κατὰ τὴν βουλήν, καὶ τὴν μὲν μὲνυσιν ἀληθι-
 νὴν εὗρισκων, πρὸς μὲν τὸν Ἰέρωνα διελύσατο καὶ
 τὸν Πολύζηλον εἰς τὴν προὔπαρχουσαν εὖνοιαν
 ἀποκατέστησε, τῶν δὲ Ἱμεραίων τοὺς ἐναντίους πολ-
 10 λούς ὄντας συλλαβὼν ἀπέσφαξεν.

Ἰέρων δὲ τοὺς τε Ναξίους καὶ τοὺς Καταναίους 49
 ἐκ τῶν πόλεων ἀναστήσας, ἰδίους οἰκήτορας ἀπέ-
 στείλει, ἐκ μὲν Πελοποννήσου πεντακισχιλίους
 ἀθροίσας, ἐκ δὲ Συρακουσῶν ἄλλους τοσοῦτους
 15 προσθεῖς· καὶ τὴν μὲν Κατάνην μετωνόμασεν Αἰτ-
 νην, τὴν δὲ χώραν οὐ μόνον τὴν Καταναίαν, ἀλλὰ
 καὶ πολλὴν τῆς ὁμόρου προσθεῖς κατεκληροῦχησε,
 μυρίους πληρώσας οἰκήτορας. τοῦτο δ' ἐπραξε σπεύ- 2
 δων ἅμα μὲν ἔχειν βοήθειαν ἐτοίμην ἀξιόλογον
 20 πρὸς τὰς ἐπιούσας χρεῖας, ἅμα δὲ καὶ ἐκ τῆς γε-
 νομένης μυριάδου πόλεως τιμὰς ἔχειν ἡρωικάς.
 τοὺς δὲ Ναξίους καὶ τοὺς Καταναίους ἐκ τῶν πα-
 τριδῶν ἀνασταθέντας μετόκησεν εἰς τοὺς Λεοντί-
 νους, καὶ μετὰ τῶν ἐγχωρίων προσέταξε κατοικεῖν 3
 25 τὴν πόλιν. Θήρων δὲ μετὰ τὴν Ἱμεραίων σφαγὴν 3
 ὄρῳ τὴν πόλιν οἰκητόρων δεομένην, συνόκησεν
 εἰς ταύτην τοὺς τε Λωριεῖς καὶ τῶν ἄλλων τοὺς
 βουλομένους ἐπολιτογράφησεν. οὗτοι μὲν οὖν μετ' 4

1 ἐπαγγελλόμενοι PFJK, -μένους cet.
 εἶναι add. f 10 ἀποσφάζει v.

6 ἀληθινῶν\

ἑλλήλων καλῶς πολιτευόμενοι διετέλεσαν ἔτη πεν-
τήκοντα καὶ ὀκτώ· τότε δὲ τῆς πόλεως ὑπὸ Καρ-
χηδονίων χειρωθείσης καὶ κατασκαφείσης, διέμεινεν
ἀόληκτος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν.

- 50 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δρομοκλείδου Ῥωμαῖοι 5
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Γναῖον 12
Μάλλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαιμόνιοι τὴν τῆς
θαλάττης ἡγεμονίαν ἀποβεληκότες ἀλόγως, βαρέως
ἔφερον· διὸ καὶ τοῖς ἀφεστηκόσιν ἀπ' αὐτῶν Ἑλ-
λησι χαλεπῶς ἔχοντες, ἠπείλουν ἐπιθῆσθαι αὐτοῖς 10
2 τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν. συναχθείσης δὲ τῆς
γερουσίας ἐβουλευόντο περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς
τοὺς Ἀθηναίους ὑπὲρ τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμο-
3 νίας. ὁμοίως δὲ καὶ τῆς κοινῆς ἐκκλησίας συνα-
χθείσης, οἱ μὲν νεώτεροι καὶ τῶν ἄλλων οἱ πολλοὶ 15
φιλοτιμῶς εἶχον ἀνακτιθῆσθαι τὴν ἡγεμονίαν, νο-
μίζοντες, ἐὰν αὐτὴν περιποιήσωνται, χρημάτων τε
πολλῶν εὐπορήσειν καὶ καθόλου τὴν Σπάρτην μεί-
ζονα ποιήσεσθαι καὶ δυνατωτέραν, τοὺς τε τῶν
ιδιωτῶν οἴκους πολλὴν ἐπίδοσιν λήψεσθαι πρὸς εὐ- 20
4 δαιμονίαν. ἀνεμιμνήσκοντο δὲ καὶ τῆς ἀρχαίας μαν-
τείας, ἐν ᾗ προσέταξεν αὐτοῖς ὁ θεὸς σκοπεῖν, ὅπως
μὴ χωλὴν ἔχωσι τὴν ἡγεμονίαν, καὶ τὸν χρησμὸν
ἔφασαν εἰς οὐδὲν ἕτερον ἢ τὸ παρὸν λέγειν· χωλὴν
γὰρ αὐτοῖς ὑπάρξειν τὴν ἀρχήν, ἐὰν οὐσῶν δυεῖν 25
5 ἡγεμονιῶν τὴν ἑτέραν ἀποβάλλωσι. πάντων δὲ σχε-
δὸν τῶν πολιτῶν πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ὥρ-

6 Γναῖον] γενναῖον P 18 Σπάρτην Reiske, σπουδῇ
cod., πόλιν Wess.. 19 ποιήσασθαι PFL 24 λέγειν] ῥέ-
πειν Cobet

μημένων, καὶ τῆς γερουσίας συνεδρευούσης περὶ
 τούτων, οὐδεὶς ἤλπισεν οὐδένα τολμήσειν συμβου-
 λεῦσαι ἕτερόν τι. τῶν δὲ ἐκ τῆς γερουσίας τις, 6
 ὄνομα μὲν Ἑτοιμαρίδας, τὸ δὲ γένος ἀφ' Ἡρα-
 κλέους ὦν καὶ δι' ἀρετὴν ἀποδοχῆς τυγχάνων παρὰ
 τοῖς πολίταις, ἐπεχείρησε συμβουλεύειν ἔαν τοὺς
 Ἀθηναίους ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας· μὴ συμφέρειν γὰρ
 τῇ Σπάρτῃ τῆς θαλάττης ἀμφισβητεῖν· πρὸς παρά-
 δοξον δὲ ὑπόθεσιν εἰπεῖν εὐπορήσας λόγους ἀρμό-
 10 ζοντας, παρὰ τὴν προσδοκίαν ἔπεισε τὴν γερουσίαν
 καὶ τὸν δῆμον. τέλος δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι κρίναντες 7
 τὸν Ἑτοιμαρίδαν συμφέροντα λέγειν ἀπέστησαν τῆς
 περὶ τὸν πόλεμον πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ὁρμῆς.
 Ἀθηναῖοι δὲ τὸ μὲν πρῶτον προσεδόκων μέγαν πό- 8
 15 λεμον ἔξειν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ τῆς κατὰ
 θάλατταν ἡγεμονίας, καὶ διὰ τοῦτο τριήρεις κατε-
 σκεύαζον πλείους καὶ χρημάτων πλῆθος ἐπορίζοντο
 καὶ τοῖς συμμάχοις ἐπιεικῶς προσεφέροντο· ὥς δὲ
 τὰ δοχθέντα τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπύθοντο, τοῦ μὲν
 20 φόβου τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον ἀπελύθησαν, περὶ δὲ
 τὴν αὔξησιν τῆς ἰδίας πόλεως ἡσχολοῦντο.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀκαστορίδου ἐν Ῥώμῃ 51
 τὴν ὑπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Καίσιων Φάβιος καὶ
 Τίτος Οὐεργίνιος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἰέρων μὲν ὁ βα-
 25 σιλεὺς τῶν Συρακοσίων, παραγενομένων πρὸς αὐ-
 τὸν πρέσβων ἐκ Κύμης τῆς Ἰταλίας καὶ δεομένων

2 τολῆσαι cod. 4 ἑτυμαρίδας P 11 κρίνοντες A
 12 ἑτυμαρίδαν P 13 πρὸς] τὸν πρὸς Hertl. 16 κατε-
 σκευάζοντο v. 17 ἐπόριζον cod., corr. Rhod. (cf. XIII 36, 1)
 22 ἀκατεστορίδου P, ἀκατεστορίδου a

ἑλλήλων καλῶς πολιτευόμενοι διετέλεσαν ἔτη πεν-
τηκοντα καὶ ὀκτώ· τότε δὲ τῆς πόλεως ὑπὸ Καρ-
χηδονίων χειρωθείσης καὶ κατασκαφείσης, διέμεινεν
ἀοίκητος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν.

- 50 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δρομοκλείδου Ῥωμαῖοι 3
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Γναῖον 4
Μάλλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαιμόνιοι τὴν τῆς
Θαλάττης ἡγεμονίαν ἀποβεβληκότες ἀλόγως, βαρέως
ἔφερον· διὸ καὶ τοῖς ἀφεστηκόσιν ἀπ' αὐτῶν Ἑλ-
λησι χαλεπῶς ἔχοντες, ἠπείλουν ἐπιθήσειν αὐτοῖς 10
2 τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν. συναχθείσης δὲ τῆς
γερουσίας ἐβουλευόντο περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς
τούς Ἀθηναίους ὑπὲρ τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμο-
3 νίας. ὁμοίως δὲ καὶ τῆς κοινῆς ἐκκλησίας συνα-
χθείσης, οἱ μὲν νεώτεροι καὶ τῶν ἄλλων οἱ πολλοὶ 15
φιλοτίμως εἶχον ἀνακτήσασθαι τὴν ἡγεμονίαν, νο-
μίζοντες, ἐὰν αὐτὴν περιποιήσωνται, χρημάτων τε
πολλῶν εὐπορήσειν καὶ καθόλου τὴν Σπάρτην μεί-
ζονα ποιήσεσθαι καὶ δυνατωτέραν, τοὺς τε τῶν
ιδιωτῶν οἴκους πολλὴν ἐπίδοσιν λήψεσθαι πρὸς εὐ- 20
4 δαιμονίαν. ἀνεμιμνήσκοντο δὲ καὶ τῆς ἀρχαίας μαν-
τείας, ἐν ᾗ προσέταξεν αὐτοῖς ὁ θεὸς σκοπεῖν, ὅπως
μὴ χωλὴν ἔχωσι τὴν ἡγεμονίαν, καὶ τὸν χρησμὸν
ἔφασαν εἰς οὐδὲν ἕτερον ἢ τὸ παρὸν λέγειν· χωλὴν
γὰρ αὐτοῖς ὑπάρξειν τὴν ἀρχήν, ἐὰν οὐσῶν δυεῖν 25
5 ἡγεμονίων τὴν ἑτέραν ἀποβάλλωσι. πάντων δὲ σχε-
δὸν τῶν πολιτῶν πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ὥρ-

6 Γναῖον] γενναῖον P 18 Σπάρτην Reiske, σπουδὴν
cod., πόλιν Wess.. 19 ποιήσασθαι PFL 24 λέγειν] ῥέ-
πειν Cobet

μημένων, καὶ τῆς γερουσίας συνεδρευούσης περὶ
 τούτων, οὐδεὶς ἤλπισεν οὐδένα τολμήσειν συμβου-
 λεῦσαι ἕτερόν τι. τῶν δὲ ἐκ τῆς γερουσίας τις, 6
 ὄνομα μὲν Ἑτοιμαρίδας, τὸ δὲ γένος ἀφ' Ἡρα-
 5 κλέους ὦν καὶ δι' ἀρετὴν ἀποδοχῆς τυγχάνων παρὰ
 τοῖς πολλοῖς, ἐπεχείρησε συμβουλεύειν ἕαν τοὺς
 Ἀθηναίους ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας· μὴ συμφέρειν γὰρ
 τῇ Σπάρτῃ τῆς θαλάττης ἀμφισβητεῖν· πρὸς παρά-
 δοξον δὲ ὑπόθεσιν εἰπεῖν εὐπορήσας λόγους ἀρμό-
 10 ζοντας, παρὰ τὴν προσδοκίαν ἔπεισε τὴν γερουσίαν
 καὶ τὸν δῆμον. τέλος δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι κρίναντες 7
 τὸν Ἑτοιμαρίδαν συμφέροντα λέγειν ἀπέστησαν τῆς
 περὶ τὸν πόλεμον πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ὁρμῆς.
 Ἀθηναῖοι δὲ τὸ μὲν πρῶτον προσεδόκων μέγαν πό- 8
 15 λεμον ἔξειν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ τῆς κατὰ
 θάλατταν ἡγεμονίας, καὶ διὰ τοῦτο τριήρεις κατε-
 σκευάζον πλείους καὶ χρημάτων πλήθος ἐπορίζοντο
 καὶ τοῖς συμμάχοις ἐπιεικῶς προσεφέροντο· ὥς δὲ
 τὰ δοχθέντα τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπύθοντο, τοῦ μὲν
 20 φόβου τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον ἀπελύθησαν, περὶ δὲ
 τὴν αὐξήσειν τῆς ἰδίας πόλεως ἡσχολοῦντο.
 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀεστοριδίου ἐν Ῥώμῃ 51
 τὴν ὑπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Καίσων Φάβιος καὶ
 Τίτος Οὐεργίνιος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἰέρων μὲν ὁ βα-
 25 σιλεὺς τῶν Συρακοσίων, παραγενομένων πρὸς αὐ-
 τὸν πρέσβων ἐκ Κύμης τῆς Ἰταλίας καὶ δεομένων

2 τολῆσαι cod. 4 ἑτυμαρίδας P 11 κρίνοντες A
 12 ἑτυμαρίδαν P 13 πρὸς] τὸν πρὸς Hertl. 16 κατε-
 σκευάζοντο v. 17 ἐπόριζον cod., corr. Rhod. (cf. XIII 36, 1)
 22 ἀκατεστοριδίου P, ἀκατεστοριδίου a

πολεμουμένοις ὑπὸ Τυρρηγῶν θαλαττο-
 κληνῶν, ἐξέπεμψεν αὐτοῖς συμμαχίαν τριήρεις
 2 καὶ οἱ δὲ τῶν νεῶν τούτων ἡγεμόνες ἐπειδὴ
 κατέλυσαν εἰς τὴν Κύμην, μετὰ τῶν ἐγχωρίων 44
 ἐνανμάχησαν πρὸς τοὺς Τυρρηνοὺς, πολλὰς
 3 καὶ καὶ αὐτῶν διαφθείραντες καὶ μεγάλην ναυμαχίαν
 νικήσαντες, τοὺς μὲν Τυρρηνοὺς ἐταπείνωσαν, τοὺς
 4 δὲ Κυμαίους ἡλευθέρωσαν τῶν φόβων, καὶ ἀπέ-
 πλυσαν ἐπὶ Συρακούσας.

52 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μένωνος Ῥωμαῖοι μὲν 10
 ὑπάτους κατέστησαν Λεύκιον Αἰμίλιον Μάμερκον
 καὶ Γάιον Κορνήλιον Λέντουλον, κατὰ δὲ τὴν Ἰτα-
 λίαν πόλεμος ἐνέστη Ταραντίνους πρὸς τοὺς Ἰάπυ-
 2 γας· περὶ γὰρ ὁμόρου χώρας ἀμφισβητούντων πρὸς
 ἀλλήλους, ἐπὶ μὲν τινὰς χρόνους διετέλουν ἀψιμα- 15
 χοῦντες καὶ λεηλατοῦντες τὰς ἀλλήλων χώρας, αἱ
 δὲ μᾶλλον τῆς διαφορᾶς συναυξομένης καὶ πολλὰς
 3 φιλολιμίαν ὥρμησαν. οἱ μὲν οὖν Ἰάπυγες τὴν τε
 παρ' αὐτῶν δύναμιν παρεσκευάζοντο καὶ τὴν παρὰ 20
 τῶν ὁμόρων συμμαχίαν συνέλαβον, καὶ τοὺς σύμ-
 παντας ἤθροισαν ὑπὲρ τοὺς δις μυρίους· οἱ δὲ Τα-
 ραντῖνοι πυθόμενοι τὸ μέγεθος τῆς ἐπ' αὐτοὺς
 ἡθροισμένης δυνάμεως, τοὺς τε πολιτικούς στρα-
 4 τιώτας ἤθροισαν καὶ Ῥηγίνων συμμάχων ὄντων πολ- 21
 λούς προσελάβοντο. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς
 καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροις πεσόντων, τὸ τελευ-

4 μετὰ P, καὶ μετὰ V. 5 ἐνανμάχησαν μὲν Bek. 20
 παρεσκευάζον FJK παρὰ om. FJK 22 ὑπὲρ — μέ-
 γεθος om. P

ταῦτον οἱ Ἰάπυγες ἐνίκησαν. τῶν δὲ ἡττηθέντων
 εἰς δύο μέρη σχισθέντων κατὰ τὴν φυγὴν, καὶ τῶν
 μὲν εἰς Τάραντα τὴν ἀναχώρησιν ποιουμένων, τῶν
 δὲ εἰς τὸ Ῥήγιον φευγόντων, παραπλησίως τοῦτοις
 5 καὶ οἱ Ἰάπυγες ἐμερίσθησαν. οἱ μὲν οὖν τοὺς Τα- 5
 ραντίνους διώξαντες ὀλίγου διαστήματος ὄντος πολ-
 λούς τῶν ἐναντίων ἀνείλον, οἱ δὲ τοὺς Ῥηγίνους
 διώκοντες ἐπὶ τοσοῦτον ἐφιλοτιμήθησαν ὥστε συν-
 εισπεσεῖν τοῖς φεύγουσιν εἰς τὸ Ῥήγιον καὶ τῆς
 10 πόλεως κυριεῦσαι.

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Χάρης, ἐν 53
 Ῥώμῃ δὲ ὕπατοι καθειστέθησαν Τίτος Μινούκιος
 καὶ Γάιος Ὀράτιος Πολύειδος, ἡχθῆ δὲ παρ' Ἡλείοις
 ὀλυμπιάς ἑβδομηκοστὴ καὶ ἑβδόμη, καθ' ἣν ἐνίκα
 15 στάδιον Δάνδης Ἀργεῖος. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ μὲν
 τὴν Σικελίαν Θήρων ὁ Ἀκραγαντίνων δυνάστης
 ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη δέκα καὶ ἕξ, τὴν δὲ ἀρχὴν
 διεδέξατο Θρασυδαῖος ὁ υἱός. ὁ μὲν οὖν Θήρων 2
 τὴν ἀρχὴν ἐπικεικώς διαφικηκώς, καὶ ζῶν μεγάλης ἀπο-
 20 δοχῆς ἐτύγχανε παρὰ τοῖς πολίταις καὶ τελευτήσας
 ἡρωικῶν ἔτυχε τιμῶν, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ καὶ ζῶντος
 ἔτι τοῦ πατρὸς βίαιος ἦν καὶ φονικὸς καὶ τελευτή-
 σαντος ἦρχε τῆς πατρίδος παρανόμως καὶ τυραννι-
 κῶς. διὸ καὶ ταχέως ἀπιστηθεὶς ὑπὸ τῶν ὑποτεταγ- 3
 25 μένων διετέλεσεν ἐπιβουλευόμενος καὶ βίον ἔχων
 μισούμενον· ὅθεν ταχέως τῆς ἰδίας παρανομίας

6 ὄντος] ἐντός Dind.; οὐκ ὀλίγον δ. ὄντος Hertl. 12 ὕπα-
 τοι — ἡχθῆ δὲ om. P; ἡχθῆ δὲ in mg. add. P Μινού-
 κιος f 13 Ὀράτιος cod. 15 δάνδης P 16 ἀκραγαν-
 τίνω P¹, ἀκραγαντίνος ΔΗΚ Θήρων — μὲν οὖν om. F
 20 τῶν πολιτῶν Peiresc.

βοηθῆσαι πολεμουμένοις ὑπὸ Τυρρηνῶν θαλαττο-
κρατούντων, ἐξέπεμψεν αὐτοῖς συμμαχίαν τριήρεις
2 ἱκανάς. οἱ δὲ τῶν νεῶν τούτων ἡγεμόνες ἐπειδὴ
κατέπλευσαν εἰς τὴν Κύμην, μετὰ τῶν ἐγχωρίων 443
μὲν ἐναυμάχησαν πρὸς τοὺς Τυρρηνοὺς, πολλὰς
δὲ ναῦς αὐτῶν διαφθείραντες καὶ μεγάλην ναυμαχίαν
νικήσαντες, τοὺς μὲν Τυρρηνοὺς ἐταπείνωσαν, τοὺς
δὲ Κυμαίους ἡλευθέρωσαν τῶν φόβων, καὶ ἀπέ-
πλευσαν ἐπὶ Συρακούσας.

52 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μένωνος Ῥωμαῖοι μὲν 10
ὑπάτους κατέστησαν Λεύκιον Αἰμίλιον Μάμερκον
καὶ Γάιον Κορνήλιον Λέντουλον, κατὰ δὲ τὴν Ἰτα-
λίαν πόλεμος ἐνέστη Ταραντίνοις πρὸς τοὺς Ἰάπυ-
2 γας· περὶ γὰρ ὁμόρου χώρας ἀμφισβητούντων πρὸς
ἀλλήλους, ἐπὶ μὲν τινὰς χρόνους διετέλουν ἀψιμα- 15
χοῦντες καὶ λεηλατοῦντες τὰς ἀλλήλων χώρας, ἀεὶ
δὲ μᾶλλον τῆς διαφορᾶς συναυξομένης καὶ πολλὰς
κίς φόνων γινομένων, τὸ τελευταῖον εἰς ὀλοσχερῇ
3 φιλοτιμίαν ὥρμησαν. οἱ μὲν οὖν Ἰάπυγες τὴν τε
παρ' αὐτῶν δύναμιν παρεσκευάζοντο καὶ τὴν παρὰ 20
τῶν ὁμόρων συμμαχίαν συνέλαβον, καὶ τοὺς σύμ-
παντας ἤθροισαν ὑπὲρ τοὺς δις μυρίους· οἱ δὲ Τα-
ραντῖνοι πυθόμενοι τὸ μέγεθος τῆς ἐπ' αὐτοὺς
ἡθροισμένης δυνάμεως, τοὺς τε πολιτικούς στρα-
τιώτας ἤθροισαν καὶ Ῥηγίνων συμμάχων ὄντων πολ- 25
4 λους προσελάβοντο. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς
καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροις πεσόντων, τὸ τελευ-

4 μετὰ P, καὶ μετὰ v. 5 ἐναυμάχησαν μὲν Bek. 20
παρεσκευάζον FJK παρὰ om. FJK 22 ὑπὲρ — μέ-
γεθος om. P

ταῖον οἱ Ἰάπυγες ἐνίκησαν. τῶν δὲ ἡττηθέντων
 εἰς δύο μέρη σχισθέντων κατὰ τὴν φυγὴν, καὶ τῶν
 μὲν εἰς Τάραντα τὴν ἀναχώρησιν ποιουμένων, τῶν
 δὲ εἰς τὸ Ῥήγιον φευγόντων, παραπλησίως τοῦτοις
 5 καὶ οἱ Ἰάπυγες ἐμερίσθησαν. οἱ μὲν οὖν τοὺς Τα-
 ραντίνους διώξαντες ὀλίγον διαστήματος ὄντος πολ-
 λούς τῶν ἐναντίων ἀνείλον, οἱ δὲ τοὺς Ῥηγίλους
 διώκοντες ἐπὶ τοσοῦτον ἐφιλοτιμήθησαν ὥστε συν-
 εισπεσεῖν τοῖς φεύγουσιν εἰς τὸ Ῥήγιον καὶ τῆς
 10 πόλεως κυριεῦσαι.

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Χάρης, ἐν δὲ
 Ῥώμῃ δὲ ὑπατοὶ καθειστέμεσαν Τίτος Μινούκιος
 καὶ Γάιος Ὀράτιος Πολύειδος, ἥχθη δὲ παρ' Ἡλείοις
 ὀλυμπιάς ἑβδομηκοστὴ καὶ ἑβδόμη, καθ' ἣν ἐνίκα
 15 στάδιον Δάνδης Ἀργεῖος. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ μὲν
 τὴν Σικελίαν Θήρων ὁ Ἀκραγαντίνων δυνάστης
 ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη δέκα καὶ ἔξ, τὴν δὲ ἀρχὴν
 διεδέξατο Θρασυδαῖος ὁ υἱός. ὁ μὲν οὖν Θήρων 2
 τὴν ἀρχὴν ἐπιεικῶς διωκηκώς, καὶ ζῶν μεγάλης ἀπο-
 20 δοχῆς ἐτύγγανε παρὰ τοῖς πολίταις καὶ τελευτήσας
 ἡρωικῶν ἔτυχε τιμῶν, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ καὶ ζῶντος
 ἔτι τοῦ πατρὸς βίαιος ἦν καὶ φονικὸς καὶ τελευτή-
 σαντος ἦρχε τῆς πατρίδος παρανόμως καὶ τυραννι-
 κῶς. διὸ καὶ ταχέως ἀπιστηθεὶς ὑπὸ τῶν ὑποτεταγ- 3
 25 μένων διετέλεσεν ἐπιβουλεύμενος καὶ βλον ἔχων
 μισούμενον· ὅθεν ταχέως τῆς ἰδίας παρανομίας

6 ὄντος] ἐντὸς Dind.; οὐκ ὀλίγον δ. ὄντος Hertl. 12 ὑπα-
 τοι — ἥχθη δὲ om. P; ἥχθη δὲ in mg. add. P Μινού-
 κιος f. 13 Ὀράτιος cod. 15 δάνδης P 16 ἀκραγαν-
 τίνω P¹, ἀκραγαντίνος AHK Θήρων — μὲν οὖν om. F
 20 τῶν πολιτῶν Peiresc.

οἰκείαν ἔσχε τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν. μετὰ γὰρ
 τῇ τοῦ πατρὸς Θήρωνος τελευτῇ πολλοὺς μισθο-
 φόρους ἀθροίσας καὶ τῶν Ἀκραγαντίνων καὶ Ἱμε-
 ραίων προσκαταλέξας, τοὺς ἅπαντας ἡθροισεν ὑπὲρ
 4 τοὺς δισμυρίους ἰππεῖς καὶ πεζοὺς. μετὰ δὲ τούτων 5
 μέλλοντος αὐτοῦ πολεμεῖν τοῖς Συρακοσίοις, Ἰέρων
 ὁ βασιλεὺς παρασκευασάμενος δύναμιν ἀξιόλογον
 ἐστράτευσεν ἐπὶ τὸν Ἀκράγαντα. γενομένης δὲ μάχης
 ἰσχυρᾶς πλείστοι [τῶν] παραταξαμένων Ἑλλήνων
 5 πρὸς Ἑλληνας ἔπεσον. τῇ μὲν οὖν μάχῃ ἐπροτέρη- 10
 σαν οἱ Συρακοῖσι, κατεκόπησαν δὲ τῶν μὲν Συρα-
 κοσίων εἰς δισχιλίους, τῶν δὲ ἄλλων ὑπὲρ τοὺς
 τετρακισχιλίους. μετὰ δὲ ταῦτα Θρασυδαῖος μὲν
 ταπεινωθεὶς ἐξέπεσεν ἐκ τῆς ἀρχῆς, καὶ φυγῶν εἰς
 Μεγαρεῖς τοὺς Νισαίους καλουμένους, ἐκεῖ θανάτου 15
 καταγνωσθεὶς ἐτελεύτησεν· οἱ δ' Ἀκραγαντῖνοι κοι-
 σάμενοι τὴν δημοκρατίαν, διαπρεσβευσάμενοι πρὸς
 6 Ἰέρωνα τῆς εἰρήνης ἔτυχον. κατὰ δὲ τὴν Ἱταλίαν
 Ῥωμαῖοις πρὸς Οὐμιεντανοὺς ἐνστάντος πολέμου
 μεγάλη μάχη συνέστη περὶ τὴν ὀνομαζομένην Κρε- 20
 μέραν. τῶν δὲ Ῥωμαίων ἡττηθέντων συνέβη πολ-
 λοὺς αὐτῶν πεσεῖν, ὧν φασὶ τινες τῶν συγγραφέων
 καὶ τοὺς Φαβίους τοὺς τριακοσίους, συγγενεῖς ἀλλή-
 λων ὄντας καὶ διὰ τοῦτο μιᾷ περιειλημμένους προσ-
 ηγορίᾳ. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη ἡκατὰ τοῦτον τὸν 25
 ἐνιαυτόν.

54 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πραξιέργου Ῥωμαῖοι

4 ὑπὲρ τοὺς] ἐπὶ τοὺς P (sed erasa) 9 τῶν del. Madvig
 14 καὶ om. v. 15 Μισαίους v. 19 οὐλεντάρους cod.
 20 Κριμέραν cod. 22 ὧν Reiske, ὡς cod.; ὧν ὡς f.

μὲν ὑπάτους κατέστησαν Ἀῦλον Οὐεργίνιον Τρίκο-
 στον καὶ Γάϊον Σερούϊλιον Στρούκτον. ἐπὶ δὲ τού-
 των Ἡλεῖοι μὲν πλείους καὶ μικρὰς πόλεις οἰκοῦν-
 τες εἰς μίαν συνωκίσθησαν τὴν ὀνομαζομένην Ἥλιν.
 5 Λακεδαιμόνιοι δὲ ὁρῶντες τὴν μὲν Σπάρτην διὰ 2
 τὴν Πανσανίου τοῦ στρατηγοῦ προδοσίαν ταπεινῶς
 πράττονσαν, τοὺς δὲ Ἀθηναίους εὐδοκιμοῦντας διὰ
 τὸ μηδένα παρ' αὐτοῖς πολίτην ἐπὶ προδοσίᾳ κατε-
 γνῶσθαι, ἔσπευδον τὰς Ἀθήνας ταῖς ὁμοίαις περι-
 10 βαλεῖν διαβολαῖς. διόπερ εὐδοκιμοῦντος παρ' αὐτοῖς 3
 Θεμιστοκλέους καὶ μεγάλῃν δόξαν ἔχοντος ἐπ' ἀρετῇ,
 κατηγόρησαν προδοσίαν αὐτοῦ, φάσκοντες φίλον γενέ-
 σθαι τοῦ Πανσανίου μέγιστον, καὶ μετὰ τούτου συν-
 τεθεῖσθαι κοινῇ προδοῦναι τὴν Ἑλλάδα τῷ Ξέρξῃ.
 15 διελέγοντο δὲ καὶ τοῖς ἐχθροῖς τοῦ Θεμιστοκλέους, 4
 παροξύνοντες αὐτοὺς πρὸς τὴν κατηγορίαν, καὶ χρή-
 ματα ἔδωκαν, διδάσκοντες ὅτι Πανσανίας μὲν κρίνας
 προδιδόναι τοὺς Ἕλληνας ἐδήλωσε τὴν ἰδίαν ἐπιβολὴν
 445 Θεμιστοκλεῖ καὶ παρεκάλεσε κοινωνεῖν τῆς προθέ-
 20 σεως, ὃ δὲ Θεμιστοκλῆς οὔτε προσεδέξατο τὴν ἐν-
 τευξιν οὔτε διαβάλλειν ἔκρινε δεῖν ἄνδρα φίλον.
 οὐ μὴν ἀλλὰ κατηγορηθεὶς ὁ Θεμιστοκλῆς τότε μὲν 5
 ἀπέφυγε τὴν τῆς προδοσίας κρίσιν. διὸ καὶ τὸ μὲν
 πρῶτον μετὰ τὴν ἀπόλυσιν μέγας ἦν παρὰ τοῖς
 25 Ἀθηναίοις· ἡγάπων γὰρ αὐτὸν ἐπὶ τοῖς πεπραγμέ-
 νοις διαφερόντως οἱ πολῖται· μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν
 φοβηθέντες αὐτοῦ τὴν ὑπεροχὴν, οἱ δὲ φθονήσαν-

1 Ἀῦλον] Παῦλον FKM 17 hic intercdisse quaedam
 censet Dind. 18 ἐπιβολὴν PAF¹JKL 20 δὲ om. P
 οὔτε] ὥστε P 21 οὔτε] καὶ οὐ P¹ 27 περρωτήν P

55 τες τῇ δόξῃ, τῶν μὲν εὐεργεσιῶν ἐπελάθοντο, τὴν
~~ὃν ἰσχύοντο αὐτοῦ καὶ τὸ~~ φρόνημα ταπεινοῦν ἔσπευδον.
 πρῶτον μὲν οὖν αὐτὸν ἐκ τῆς πόλεως μετέστησαν,
 τοῦτον τὸν ὀνομαζόμενον ὀστρακισμὸν ἐπαγαγόντες
 αὐτῷ, ὃς ἐνομοθετήθη μὲν ἐν ταῖς Ἀθήναις μετὰ
 τὴν κατάλυσιν τῶν τυράννων τῶν περὶ Πεισίστρα-
 2 του, ὃ δὲ νόμος ἐγένετο τοιοῦτος. ἕκαστος τῶν
 πολιτῶν εἰς ὀστρακὸν ἔγραφε τοῦνομα τοῦ δοκοῦν-
 τος μάλιστα δύνασθαι καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν·
 ᾧ δ' ἂν ὀστρακα πλείω γένηται, φεύγειν ἐκ τῆς 10
 3 πατρίδος ἐτέτακτο πενταετὴ χρόνον. νομοθετῆσαι
 δὲ ταῦτα δοκοῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι, οὐχ ἵνα τὴν κακίαν
 κολάζωσιν, ἀλλ' ἵνα τὰ φρονήματα τῶν ὑπερεχόντων
 ταπεινότερα γένηται διὰ τὴν φυγὴν. ὁ μὲν οὖν
 Θεμιστοκλῆς τὸν προειρημένον τρόπον ἐξοστρακισθεὶς 15
 4 ἐφυνγεν ἐκ τῆς πατρίδος εἰς Ἀργος· οἱ δὲ Λακεδαι-
 μόνιοι πυθόμενοι περὶ τούτων, καὶ νομίσαντες παρὰ
 τῆς τύχης εἰληφέναι καιρὸν ἐπιθέσθαι τῷ Θεμιστο-
 κλεῖ, πάλιν εἰς τὰς Ἀθήνας ἐξαπέστειλαν πρέσβεις
 κατηγοροῦντες τοῦ Θεμιστοκλέους ὅτι τῷ Πausanias 20
 κεκοινῶνκε τῆς προδοσίας, καὶ δεῖν ἔφασαν τῶν
 κοινῶν τῆς Ἑλλάδος ἀδικημάτων εἶναι τὴν κρίσιν
 οὐκ ἰδίᾳ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ κοινοῦ
 συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων, ὅπερ εἰώθει συνεδρεῖν
 5 [ἐν τῇ Σπάρτῃ] κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον. ὁ δὲ Θε- 25
 μιστοκλῆς ὁρῶν τοὺς Λακεδαιμονίους σπεύδοντας

4 ὀστρακισμὸν P, sed in mg. ἐξοστρακισμὸν 6 τὴν om. P
 10 πλείω] πλείστα (c. 87, 1) vel πλείω 5 Hertl. 11 δεκαετὴ
 Meursius 20 κατηγοροῦντες PAFJ, -τας cet. 24 εἰώθει
 Reiske, εἰώθεισαν cod. 25 ἐν τῇ Σπάρτῃ om. f

διαβαλεῖν τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων καὶ ταπεινῶσαι,
 τοὺς δ' Ἀθηναίους βουλομένους ἀπολογήσασθαι
 περὶ τῆς ἐπιφερομένης αἰτίας, ὑπέλαβεν ἐαυτὸν πα-
 ραδοθήσεσθαι τῷ κοινῷ συνεδρίῳ. τοῦτο δ' ἦδει 6
 5 τὰς κρίσεις οὐ δικαίας, ἀλλὰ πρὸς χάριν ποιούμενον
 τοῖς Λακεδαιμονίοις, τεκμαιρόμενος ἐκ τε τῶν ἄλλων
 146 καὶ ἐξ ὧν ἐποίησατο περὶ τῶν ἀριστείων· οὕτω γὰρ
 οἱ κύριοι τῆς ψήφου φθονερῶς διετέθησαν πρὸς τοὺς
 Ἀθηναίους, ὥστε πλείους τριήρεις αὐτῶν παρεσχῇ-
 10 μένων ἢ σύμπαντες οἱ ναυμαχήσαντες παρέσχωτο,
 οὐδὲν κρείττους αὐτοὺς ἐποίησαν τῶν ἄλλων Ἑλλή-
 νων. διὰ ταῦτα δὴ συνέβη τὸν Θεμιστοκλέα τοῖς 7
 συνέδροις ἀπιστῆσαι. καὶ γὰρ ἐκ τῆς προγεγενη-
 μένης ἀπολογίας ἐν ταῖς Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Θεμι-
 15 στοκλέους ἀφορμὰς εἶχον οἱ Λακεδαιμόνιοι πρὸς τὴν
 ὕστερον γενομένην κατηγορίαν. ὁ γὰρ Θεμιστοκλῆς 8
 ἀπολογούμενος ὡμολόγει μὲν τὸν Πανσανίαν πρὸς
 αὐτὸν ἐπιστολὰς ἀπεσταλκέναι παρακαλοῦντα μετα-
 σχεῖν τῆς προδοσίας, καὶ τοῦτ' αὖτε μεγίστῳ χρησάμενος
 20 τεκμηρίῳ συνίστανεν, ὅτι οὐκ ἂν παρεκάλει Παν-
 σανίας αὐτόν, εἰ μὴ πρὸς τὴν ἀξίωσιν ἀντέλεγε.
 διὰ δὲ ταῦτα, καθάπερ προειρήκαμεν, ἐφυγεν ἐξ 56
 Ἀργούς πρὸς Ἀδμητον τὸν Μολοτιῶν βασιλέα·
 καταφυγὼν δὲ πρὸς τὴν ἐστίαν ἱκέτης ἐγένετο. ὁ
 25 δὲ βασιλεὺς τὸ μὲν πρῶτον προσεδέξατο αὐτὸν φιλο-

3 ἐαυτὸν] μὴ s. l. add. P¹ 7 ὧν] ἧς fort. ἐποι-
 ῆσαντο PAF περὶ τῶν ἀριστείων*] τὴν κρίσιν περὶ τε τῶν
 Ἀθηναίων καὶ τῶν Ἀργείων (Ἀλγινητῶν Wess., ἀριστείων
 Rhod., Ἀλγινητῶν ὑπὲρ τῶν ἀριστείων Eich.) codices; cf.
 c. 27, 2 8 τῆς] τοῦ P 19 καὶ τοῦτ' αὖτε] τοῦτ' αὖτε Reiske
 22 καθάπερ προειρήκαμεν non habent quo referantur

φρόνως καὶ παρεκάλει θαρρεῖν καὶ τὸ σύνολον
 2 ἐπηγγέλλετο φροντισεῖν αὐτοῦ τῆς ἀσφαλείας· ἐπεὶ
 δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς ἐπιφανεστάτους Σπαρτια-
 τῶν πρέσβεις ἀποστείλλαντες πρὸς τὸν Ἀθῆναιον ἐξή-
 τουν αὐτὸν πρὸς τιμωρίαν, ἀποκαλοῦντες προδότην 5
 καὶ λυμεῶνα τῆς ὅλης Ἑλλάδος, πρὸς δὲ τούτοις μὴ
 παραδιδόντος αὐτὸν πολεμήσειν ἔφασαν μετὰ πάν-
 των τῶν Ἑλλήνων, τὸ τηνικαῦθ' ὁ βασιλεὺς φοβη-
 θείς μὲν τὰς ἀπειλάς, ἔλεῶν δὲ τὸν ἱκέτην καὶ τὴν
 ἐκ τῆς παραδόσεως αἰσχύνην ἐκκλίνων, ἔπειθε τὸν 10
 Θεμιστοκλέα τὴν ταχίστην ἀπιέναι λάθρᾳ τῶν Λακε-
 δαιμονίων, καὶ χρυσοῦ πλῆθος ἐδωρήσατο αὐτῷ
 3 ἐφόδιον τῆς φυγῆς. ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς πάντοθεν
 ἐλαυνόμενος καὶ τὸ χρυσίον δεξάμενος ἔφυγε νυκτὸς
 ἐκ τῆς τῶν Μολοττῶν χώρας, συμπράττοντος αὐτῷ 15
 πάντα τὰ πρὸς φυγὴν τοῦ βασιλέως· εὐρῶν δὲ δύο
 νεανίσκους Λυγκηστὰς τὸ γένος, ἐμπορικαῖς δὲ ἐργα-
 σίαις χρωμένους, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ὁδῶν ἐμπείρους
 4 ἔχοντας, μετὰ τούτων ἔφυγε. χρώμενος δὲ νυκτε-
 ριναῖς ὁδοιπορίαις ἔλαθε τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ 20
 διὰ τῆς τῶν νεανίσκων εὐνοίας τε καὶ κακοπαθείας
 κατήντησεν εἰς τὴν Ἀσίαν· ἐνταῦθα δ' ἔχων ἰδιόξε-
 νον, ὄνομα μὲν Λυσιθελίην, δόξῃ δὲ καὶ πλούτῳ
 5 θαυμαζόμενον, πρὸς τοῦτον κατέφυγεν. ὁ δὲ Λυσι-
 θελίδης ἐτύγγανε φίλος ὢν Ξέρξου τοῦ βασιλέως καὶ 25
 κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ξέρξου τὴν δύναμιν τῶν
 Περσῶν ἤπασαν εἰστιακῶς. διόπερ συνήθειαν μὲν
 ἔχων πρὸς τὸν βασιλέα, τὸν δὲ Θεμιστοκλέα διὰ

5 ἀποκαλοῦντες] φάσκοντες f 17 λυγκιστὰς P, λυγ-
 στὰς a, λίγνας f 21 τῆς] τὰς Sintenis 23 λυσιθελίην P²

τὸν ἔλεον σῶσαι βουλόμενος, ἐπηγγείλατο αὐτῷ
 πάντα συμπράξειν. ἄξιόντος δὲ τοῦ Θεμιστοκλέους 6
 ἀγαγεῖν αὐτὸν πρὸς τὸν Ξέρξην, τὸ μὲν πρῶτον
 ἀντεῖπεν, ἀποφαινόμενος ὅτι κολασθήσεται διὰ τὰς
 5 κατὰ τῶν Περσῶν αὐτῷ γεγενημένας πράξεις, μετὰ
 147 δὲ ταῦτα μαθὼν τὸ συμφέρον ὑπήκουσε, καὶ παρα-
 δόξως καὶ ἀσφαλῶς αὐτὸν διέσωσεν εἰς τὴν Περσίδα.
 ἔθους γὰρ ὄντος παρὰ τοῖς Πέρσαις τὸν ἄγοντα 7
 παλλακὴν τῷ βασιλεῖ κομίζειν ταύτην ἐπὶ ἀπήνης
 10 κεκρυμμένης, καὶ τῶν ἀπαντῶντων μηδένα πολυ-
 πρᾶγμονεῖν μηδὲ κατ' ὄψιν ἀπαντῆσαι τῇ ἀγομένῃ,
 ἀφορμῇ ταύτῃ συνέβη χρήσασθαι πρὸς τὴν ἐπιβολὴν
 τὸν Λυσιδεΐδην. παρασκευασάμενος γὰρ τὴν ἀπήνην 8
 πολυτελέσι παραπετάσμασι κεκοσμημένην, εἰς ταύτην
 15 ἐνέθηκε τὸν Θεμιστοκλέα, καὶ μετὰ πάσης ἀσφαλείας
 διασώσας ἐνέτυχε τῷ βασιλεῖ, καὶ πεφυλαγμένως
 ὁμιλήσας ἔλαβε παρ' αὐτοῦ πίστεις μηδὲν ἀδικήσειν
 τὸν ἄνδρα. εἰσαγαγὼν δὲ αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα,
 κἀκείνου δόντος τῷ Θεμιστοκλεῖ λόγον καὶ μαθόντος
 20 ὡς οὐδὲν ἡδίκησεν, ἀπελύθη τῆς τιμωρίας. δόξας δ'
 δὲ παραδόξως ὑπ' ἐχθροῦ διασῶσθαι, πάλιν εἰς
 μεζινας κινδύνους ἐνέπεσε διὰ τοιαύτας αἰτίας.
 Μανδάνη Δαρείου μὲν ἦν θυγάτηρ τοῦ φονεύσαν-
 τος τοὺς μάγους, ἀδελφὴ δὲ γνησία τοῦ Ξέρξου,
 25 μεγίστης δ' ἀποδοχῆς τυγχάνουσα παρὰ τοῖς Πέρσαις.
 αὕτη τῶν υἱῶν ἐστερωμένη καθ' ὃν καιρὸν Θεμι- 2
 στοκλῆς περὶ Σαλαμίνα κατεναυμάχησε τὸν στόλον
 τῶν Περσῶν, χαλεπῶς ἔφερε τὴν ἀναίρεσιν τῶν

10 κεκρυμμένην v. 13 τὴν del. Dind. 24 γνησία
 om. (in lacuna) P 26 αὐτὴ v.

τέκνων, καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ἤλεετο
 3 παρὰ τοῖς πλήθεσιν. αὕτη πυθομένη τὴν παρουσίαν
 τοῦ Θεμιστοκλέους, ἦλθεν εἰς τὰ βασίλεια πενθίμην
 ἐσθῆτα λαβοῦσα, καὶ μετὰ δακρύων ἰκέτευε τὸν
 ἀδελφὸν ἐπιθεῖναι τιμωρίαν τῷ Θεμιστοκλεῖ. ὥς δ'
 οὐ προσεῖχεν αὐτῇ, περιήει τοὺς ἀρίστους τῶν Περ-
 σῶν ἀξιούσα καὶ καθόλου τὰ πλήθη παροξύνουσα
 4 πρὸς τὴν τοῦ Θεμιστοκλέους τιμωρίαν. τοῦ δ' ὄχλου
 συνδραμόντος ἐπὶ τὰ βασίλεια καὶ μετὰ κραυγῆς
 ἐξαιτούντος ἐπὶ τιμωρίαν τὸν Θεμιστοκλέα, ὁ μὲν
 βασιλεὺς ἀπεκρίνατο δικαστήριον καταστήσειν ἐκ
 τῶν ἀρίστων Περσῶν, καὶ τὸ κριθὲν τεύξεσθαι συν-
 5 τελείας· πάντων δὲ συνευδοκησάντων, καὶ δοθέντος
 ἱκανοῦ χρόνου εἰς τὴν παρασκευὴν τῆς κρίσεως, ὁ
 μὲν Θεμιστοκλῆς μαθὼν τὴν Περσίδα διάλεκτον,
 καὶ ταύτῃ χρησάμενος κατὰ τὴν ἀπολογίαν, ἀπελύθη
 6 τῶν ἐγκλημάτων. ὁ δὲ βασιλεὺς περιχαρὴς γενόμε-
 νος ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τάνδρὸς μεγάλαις αὐτὸν δωρεαῖς
 ἐτίμησε· γυναῖκα γὰρ αὐτῷ πρὸς γάμου κοινωνίαν
 ἔξευξε Περσίδα, εὐγενεῖα τε καὶ κάλλει διαφέρουσαν,
 ἔτι δὲ κατ' ἀρετὴν ἐπαινουμένην, οἰκετῶν τε πλήθος
 πρὸς διακονίαν καὶ παντοδαπῶν ἐκπωμάτων καὶ τὴν
 ἄλλην χορηγίαν πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ τρυφὴν ἀρμό-
 7 ζουσαν. ἐδωρήσατο δ' αὐτῷ καὶ πόλεις τρεῖς πρὸς
 διατροφήν καὶ ἀπόλαυσιν εὐθέτους, Μαγνησίαν μὲν
 τὴν ἐπὶ τῷ Μαιάνδρῳ, πλείστον τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν
 πόλεων ἔχουσαν σίτον, εἰς ἄρτους, Μυσοῦντα δὲ εἰς

2 αὐτῇ A   10 ἐπὶ] ἐπὶ τὴν P (c. 33, 4 56, 2).   12 τεύ-
 ξασθαι PAFL   19 γάμων Peiresc.   22 ἐκπωμάτων]
 πλήθος add. P   23 ἀρμόζουσαν] δέδωκεν add. in mg. P¹

448 ὄψον, ἔχουσαν θάλατταν εὐχθύν, Λάμψακον δέ,
 ἀμπελοφύτον ἔχουσαν χώραν πολλήν, εἰς οἶνον.
 Θεμιστοκλῆς μὲν οὖν ἀπολυθεὶς τοῦ παρ' Ἑλλησι 58
 φόβου, καὶ παραδόξως ὑπὸ μὲν τῶν τὰ μέγιστα
 5 εὐεργετηθέντων φνυγαδευθεὶς, ὑπὸ δὲ τῶν τὰ δεινό-
 τατα παθόντων εὐεργετηθεὶς, ἐν ταύταις ταῖς πόλεσι
 κατεβίωσε πάντων τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν ἀγαθῶν εὐ-
 πορούμενος, καὶ τελευτήσας ἐν τῇ Μαγνησίᾳ ταφῆς
 ἔτυχεν ἀξιολόγου καὶ μνημείου τοῦ ἔτι νῦν διαμέ-
 10 νοντος. ἔνιοι δὲ τῶν συγγραφέων φασὶ τὸν Ξέρξην 2
 ἐπιθυμήσαντα πάλιν στρατεύειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα
 παρακαλεῖν τὸν Θεμιστοκλέα στρατηγεῖν ἐπὶ τοῦ
 πολέμου, τὸν δὲ συγχωρήσαντα περὶ τούτων πίστεως
 λαβεῖν ἐνόρκους μὴ στρατεύσειν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας
 15 ἄνευ Θεμιστοκλέους. σφαγιασθέντος δὲ ταύρου καὶ 3
 τῶν ὄρκων γενομένων, τὸν Θεμιστοκλέα κύλικα τοῦ
 αἵματος πληρώσαντα ἐκπιεῖν καὶ παραχρῆμα τελευ-
 τῆσαι. καὶ τὸν μὲν Ξέρξην ἀποστῆναι τῆς ἐπιβολῆς
 ταύτης, τὸν δὲ Θεμιστοκλέα διὰ τῆς ἰδίας τελευτῆς
 20 ἀπολογίαν ἀπολιπεῖν καλλίστην ὅτι καλῶς ἐπολιτεύθη
 τὰ πρὸς τοὺς Ἕλληνας.

Ἡμεῖς δὲ πάρεσμεν ἐπὶ τὴν τελευτὴν ἀνδρὸς 4
 μεγίστου τῶν Ἑλλήνων, περὶ οὗ πολλοὶ διαμυφισθη-
 τοῦσι, πότερον οὗτος ἀδικήσας τὴν πατρίδα καὶ τοὺς
 25 ἄλλους Ἕλληνας ἔφυγεν εἰς Πέρσας, ἢ τοῦναντίον
 ἢ τε πόλις καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες εὐεργετηθέντες
 μεγάλᾳ τῆς μὲν χάριτος ἐπελάθοντο, τὸν δ' εὐεργ-

3 Ἑλλήνων Wess. 7 τῶν add. Dind. 12 ἐπὶ] περὶ
 PAHJL, del. Wess. (XIII 63,1) 13 τὸν δὲ] μὴ add. s. l. P²
 15 ταύρου PAJK, τοῦ ταύρου cet. 22 δὲ] δ' ἐπελ PAJK

γέτην ἡγαγον [αὐτῶν] ἀδίκως εἰς τοὺς ἐσχάτους
 5 κινδύνους. εἰ δὲ τις χωρὶς φθόνου τὴν τε φύσιν
 τάνδρως καὶ τὰς πράξεις ἐξετάζοι μετ' ἀκριβείας,
 εὐρήσει πάντων ὧν μνημονεύομεν ἀμφοτέροις τοῖς
 εἰρημένοις πεπωτενκότα. διὸ καὶ θαυμάσειεν ἄν
 59 του τὴν φύσιν ἠθέλησαν. τίς γὰρ ἔτερος, τῆς Σπάρ-
 τας πλέον ἰσχυρόσης καὶ τοῦ ναυτικοῦ τὴν ἡγεμο-
 νίαν ἔχοντος Εὐρυβιάδου τοῦ Σπαρτιάτου, ταῖς ἰδίαις
 πράξεσιν ἀφείλετο τῆς Σπάρτης ταύτην τὴν δόξαν; 10
 τίνα δ' ἄλλον ἱστορήκαμεν μιᾷ πράξει ποιήσαντα
 διενεργεῖν αὐτὸν μὲν τῶν ἡγεμόνων, τὴν δὲ πόλιν
 τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, τοὺς δ' Ἕλληνας τῶν βαρ-
 βάρων; ἐπὶ τίνος δὲ στρατηγοῦντος ἐλάττουνας ἀφορ-
 μὰς ἢ μελίζοντας κινδύνους συνέβη γενέσθαι; τίς δὲ 15
 2 πρὸς ἅπασαν τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας δύναμιν ἀναστάτῳ
 τῇ πόλει παραταχθεὶς ἐνίκησε; τίς δὲ τοῖς ἔργοις
 ἐν εἰρήνῃ τὴν πατρίδα δυνατὴν κατεσκεύασε τοιοῦ-
 τοις; τίς δὲ πολέμου μεγίστου κατασχόντος αὐτὴν
 διέσωσε, μιᾷ δ' ἐπινοίᾳ τῇ περὶ τοῦ ξεύγματος γενο-²⁰
 μένῃ τὴν περὶ τῶν πολεμίων δύναμιν ἐξ ἡμίσιους
 μέρους ἐταπείνωσεν, ὥστ' εὐχείρωτον γενέσθαι τοῖς
 3 Ἕλλησι; διόπερ ὅταν τὸ μέγεθος τῶν ἔργων αὐτοῦ
 θεωρήσωμεν, καὶ σκοποῦντες τὰ κατὰ μέρος εὐρωμεν
 ἐκεῖνον μὲν ὑπὸ τῆς πόλεως ἠτιμασμένον, τὴν δὲ 25
 πόλιν διὰ τὰς ἐκείνου πράξεις ἐπαιρομένην, εἰκότως
 τὴν δοκοῦσαν εἶναι τῶν ἀπασῶν πόλεων σοφωτάτην

1 αὐτῶν P, αὐτὸν v.; αὐτοὶ Dind. vel del. 11 ἱστορήσα-
 μεν FK 12 μὲν αὐτὸν P 17 τοῖς del. Reiske 18 τοιοῦ-
 τοις vel τοσούτοις Reiske, τούτοις cod. 26 ἐπαινουμένην P

καὶ ἐπιεικεστάτην χαλεπωτάτην πρὸς ἐκεῖνον εὐρί-
σκομεν γεγεννημένην.

Περὶ μὲν οὖν τῆς Θεμιστοκλέους ἀρετῆς εἰ καὶ 4
πεπλευνάκαμεν παρεκβάντες, ἀλλ' οὖν οὐκ ἄξιον
5 ἐκρίναμεν τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ παραλιπεῖν ἀνεπισή-
μαντον· ἔμα δὲ τοῦτοις πραττομένοις κατὰ τὴν Ἰτα-
λίαν Μίκυθος [μὲν] ὁ τὴν δυναστείαν ἔχων Ῥηγίου
καὶ Ζάγκλης πόλιν ἔκτισε Πυξοῦντα.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημοτίωνος Ῥωμαῖοι 60
10 μὲν ὑπάτους κατέστησαν Πούπλιον Οὐαλέριον Πο-
πλικόλαν καὶ Γάιον Ναύτιον Ῥοῦφον. ἐπὶ δὲ τούτων
Ἀθηναῖοι στρατηγὸν ἐλόμενοι Κίμωνα τὸν Μιλτιά-
δου καὶ δύναμιν ἀξιόλογον παραδόντες, ἐξέπεμψαν
ἐπὶ τὴν παράλιον τῆς Ἀσίας βοηθήσοντα μὲν ταῖς
15 συμμαχοῦσαις πόλεσιν, ἐλευθερώσοντα δὲ τὰς Περ-
σικαῖς ἔτι φρουραῖς κατεχομένας. οὗτος δὲ παραλα- 2
βὼν τὸν στόλον ἐν Βυζαντίῳ, καὶ καταπλεύσας ἐπὶ
πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Ἡϊόνα, ταύτην μὲν Περσῶν
κατεχόντων ἐχειρώσατο, Σκυῖρον δὲ Πελασγῶν ἐνοι-
20 κούντων καὶ Δολόπων ἐξεπολιόρκησε, καὶ κτίστην
Ἀθηναῖον καταστήσας κατεκληροῦχησε τὴν χώραν.
μετὰ δὲ ταῦτα μειζόνων πράξεων ἄρξασθαι διανο- 3
ούμενος, κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ προσ-
λαβόμενος πλείους τριήρεις καὶ τὴν ἄλλην χορηγίαν
25 ἀξιόλογον παρασκευασάμενος, τότε μὲν ἐξέπλευσεν

7 μὲν del. Dind. 8 Πυξοῦντα Cluverius, τευξοῦντα
cod., βυξοῦντα P¹ in mg. 10 πουπλικόλαν PH, πουβλι-
κόλαν AL 11 Ναύτιον Rhod., ναύπιον PH, ἄπιον F,
ἄππιον cet. 15 τὰς Reiske, ταῖς cod. 16 ἔτι φρουραῖς
PAL, φρουραῖς ἔτι cet. 17 ἐν Βυζ. καὶ Reiske, καὶ ἐν
Βυζ. cod. 24 καὶ τὴν om. P

ἔχων τριήρεις διακοσίας, ὕστερον δὲ μεταπεμφάμενος
 παρὰ τῶν Ἰωνῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τὰς
 4 ἀπάσας εἶχε τριακοσίας. πλεύσας οὖν μετὰ παντὸς
 τοῦ στόλου πρὸς τὴν Καρίαν, τῶν παραθαλαττίων
 πόλεων ὅσαι μὲν ἦσαν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπωκισμέναι, 5
 ταύτας παραχρῆμα συνέπεισεν ἀποστῆναι τῶν Περ-
 σῶν, ὅσαι δ' ὑπῆρχον δίγλωττοι καὶ φρουράς ἔχου-
 σαι Περσικάς, βίαν προσάγων ἐπολιόρκει. προσαγα-
 γόμενος δὲ τὰς κατὰ τὴν Καρίαν πόλεις, ὁμοίως
 6 καὶ τὰς ἐν τῇ Λυκίᾳ πείσας προσελάβετο. παρὰ δὲ 10
 τῶν ἀελ προστιθεμένων συμμάχων προσλαβόμενος
 ναῦς ἐπὶ πλεόν ἠὔξησε τὸν στόλον. οἱ δὲ Πέρσαι
 τὸ μὲν πεζὸν στράτευμα δι' ἐαντῶν κατεσκευάσαν,
 τὸ δὲ ναυτικὸν ἡθροίσαν ἐκ τε Φοινίκης καὶ Κύπρου
 καὶ Κιλικίας· ἐστρατήγει δὲ τῶν Περσικῶν δυνά-¹⁵₄₅₀
 6 μων Τιθράνστης, υἱὸς ὦν Ξέρξου νόθος. Κίμων
 δὲ πυνθανόμενος τὸν στόλον τῶν Περσῶν διατρίβειν
 περὶ τὴν Κύπρον, καὶ πλεύσας ἐπὶ τοὺς βαρβάρους,
 ἐναυμάχησε διακοσίαις καὶ πεντήκοντα ναυσὶ πρὸς
 τριακοσίας καὶ τετταράκοντα. γενομένου δ' ἀγῶνος 20
 ἰσχυροῦ καὶ τῶν στόλων ἀμφοτέρων λαμπρῶς ἀγω-
 νιζομένων, τὸ τελευταῖον ἐνίκων οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ
 πολλὰς μὲν τῶν ἐναντίων ναῦς διέφθειραν, πλείους
 δὲ τῶν ἑκατὸν σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν εἶλον.
 7 τῶν δὲ λοιπῶν νεῶν καταφυγουσῶν εἰς τὴν Κύπρον, 25

2 ἄλλων ἀπάντων] Αἰολέων ἑκατὸν Wurm 3 ἀπάσας
 PALE, ἄλλας ἀπάσας cet. 6 συνέπεισεν v. 7 δίγλωττοι
 P, δίπλωττοι H(AL), ἐγγώριοι cet. 8 βίαν Steph. et Hert.,
 βία cod. 9 ὁμοίως] προσαγόμενος cod., corr. Eich. 9 ὁμοίως]
 δὲ add. cod. 10 πείσας PAH, πάσας cet. 18 τὴν om. FJK
 καὶ om. f

οἱ μὲν ἐν αὐταῖς ἄνδρες εἰς τὴν γῆν ἀπεχώρησαν,
αἱ δὲ νῆες κεναὶ τῶν βοηθούντων οὔσαι τοῖς πολε-
μίοις ἐργενήθησαν ὑποχείριοι.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Κίμων οὐκ ἀρκεσθεὶς τη-61
5 λικαύτῃ νίκη παραχρῆμα παντὶ τῷ στόλῳ προσ-
κατήρεν ἐπὶ τὸ πεζὸν τῶν Περσῶν στρατόπεδον,
οὔσης τῆς παρεμβολῆς παρὰ τὸν Εὐρυμέδοντα ποτα-
μόν. βουλόμενος δὲ καταστρατηγῆσαι τοὺς βαρβά-
ρους, ἐνεβίβασεν εἰς τὰς αἰχμαλωτίδας ναῦς τῶν
10 ἰδίων τοὺς ἀρίστους, δοὺς τιάρας καὶ τὴν ἄλλην
κατασκευὴν περιθελὶς Περσικὴν. οἱ δὲ βάρβαροι 2
προσπλέοντος ἔφρι τοῦ στόλου ταῖς Περσικαῖς ναυσὶ
καὶ παρασκευαῖς ψευσθέντες ὑπέλαβον τὰς ἰδίας
τριήρεις εἶναι. διόπερ οὗτοι μὲν προσεδέξαντο τοὺς
15 Ἀθηναίους ὥς φίλους ὄντας, ὁ δὲ Κίμων ἤδη νυ-
κτὸς ἐπιγενομένης ἐκβιβάσας τοὺς στρατιώτας, καὶ
προσδεχθεὶς ὥς φίλος ὑπ' αὐτῶν, εἰσέπεσεν εἰς τὴν
στρατοπεδείαν τῶν βαρβάρων. ταραχῆς δὲ μεγάλης 3
γενομένης παρὰ τοῖς Πέρσαις, οἱ μὲν περὶ τὸν Κί-
20 μωνα πάντας τοὺς ἐντυγχάνοντας ἔκτειναν, καὶ τὸν
μὲν στρατηγὸν τῶν βαρβάρων τὸν ἕτερον Φερεν-
δάτην, ἀδελφιδοῦν τοῦ βασιλέως, ἐν τῇ σκηνῇ κατα-
λαβόντες ἐφόνευσαν, τῶν δ' ἄλλων οὓς μὲν ἔκτεινον,
οὓς δὲ κατετρανμάτιζον, πάντας δὲ διὰ τὸ παραδόξον
25 τῆς ἐπιθέσεως φεύγειν ἠνάγκασαν, καθόλου δ' ἐκ-
πληξίς ἕμα καὶ ἔγνοια τοιαύτη κατεῖχε τοὺς Πέρσας,
ὥσθ' οἱ πλείους τοὺς ἐπιτιθεμένους αὐτοῖς οἴτινες

1 ἀνεχώρησαν f 5 προκατήρεν PH 9 ἀνεβίβασεν v.
12 προσπλέοντος P, ὥς πλεόντος v. 16 ἐπιγενομένης PA
ἐπιβιβάσας v., ἀποβιβάσας Rhod. 21 Φερεδάτην cod.

4 ἦσαν οὐκ ἐγίνωσκον. τοὺς μὲν γὰρ Ἕλληνας οὐχ
 ὑπελάμβανον· ἦκειν πρὸς αὐτοὺς μετὰ δυνάμεως, τὸ
 σύνολον μὴδ' ἔχειν αὐτοὺς πεζὴν στρατιὰν πεπει-
 σμένοι· τοὺς δὲ Πισίδας, ὄντας ὁμόρους καὶ τὰ πρὸς
 αὐτοὺς ἀλλοτρίως ἔχοντας, ὑπελάμβανον ἦκειν μετὰ 5
 δυνάμεως. διὸ καὶ νομίσαντες ἀπὸ τῆς ἡπείρου τὴν
 ἐπιφορὰν εἶναι τῶν πολεμίων, πρὸς τὰς ναῦς ὡς
 5 πρὸς φιλίας ἔφευγον. τῆς δὲ νυκτὸς οὐσης ἀσελή-
 νου καὶ σκοτεινῆς συνέβαινε τὴν ἔγνοϊαν πολὺ
 μᾶλλον αὐξεσθαι καὶ μηδένα τάληθες δύνασθαι ἰδεῖν. 10
 6 διὸ καὶ πολλοῦ φόβου γενομένου διὰ τὴν ἀταξίαν
 τῶν βαρβάρων, ὁ μὲν Κίμων προειρηκῶς τοῖς στρα- 451
 τιώταις πρὸς τὸν ἀρθησόμενον πυρσὸν συντρέχειν,
 ἦρε πρὸς ταῖς ναυσὶ σύσσημον, εὐλαβούμενος μὴ
 διεσπαρμένων τῶν στρατιωτῶν καὶ πρὸς ἀρπαγὴν 15
 7 ὀρμησάντων γένηται τι παράλογον. πάντων δὲ πρὸς
 τὸν πυρσὸν ἀθροισθέντων καὶ παυσαμένων τῆς ἀρ-
 παγῆς, τότε μὲν εἰς τὰς ναῦς ἀπεχώρησαν, τῇ δ'
 ὕστεραίᾳ τρόπαιον στήσαντες ἀπέπλευσαν εἰς τὴν
 Κύπρον, νευικηκότες δύο καλλίστας νίκας, τὴν μὲν 20
 κατὰ γῆν, τὴν δὲ κατὰ θάλατταν· οὐδέπω γὰρ μνη-
 μονεύονται τοιαῦται καὶ τηλικαῦται πράξεις γενέσθαι
 κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ναυτικῶ καὶ πεζῶ στρα-
 62 τοπέδῳ. Κίμων δὲ διὰ τῆς ἰδίας στρατηγίας καὶ
 ἀρετῆς μέγала κατωρθωκῶς, περιβόητον ἔσχε τὴν 25
 δόξαν οὐ μόνον παρὰ τοῖς πολίταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ

3 μὴδ' P, μὴ γ.   πεπυσμένοι P   5 ὑπελάμβανον
 ἦκειν μετὰ δυνάμεως del. Madvig   8 φιλίας] φίλους P²
 9 σκοτεινοῦ P   11 γινομένου PA   21 οὐδέποτε γ.   22
 πράξεις] παρατάξεις fort.

- τοὺς ἄλλοις Ἑλλήσιν. αἰχμαλώτους γὰρ εἰλήφει
 [τριήρεις] τριακοσίας καὶ τετταράκοντα ναῦς, ἄνδρας
 δὲ ὑπὲρ τοὺς διςμυρίους, χρημάτων δὲ πλῆθος ἀξιό-
 λογον. οἱ δὲ Πέρσαι τηλικούτοις ἐλαττώμασι περι- 2
 5 πεπτωκότες ἄλλας τριήρεις πλείους κατεσκεύασαν,
 φοβούμενοι τὴν τῶν Ἀθηναίων αὐξήσιν. ἀπὸ γὰρ
 τούτων τῶν χρόνων ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων πολλὴν
 ἐπίδοσιν ἐλάμβανε, χρημάτων τε πλῆθει κατὰσκευ-
 ασθεῖσα καὶ δόξης μεγάλης ἐν ἄνδρεια καὶ στρατη-
 10 γία τυχοῦσα. ὁ δὲ δῆμος τῶν Ἀθηναίων δεκάτην 3
 ἐξελόμενος ἐκ τῶν λαφύρων ἀνέθηκε τῷ θεῷ, καὶ
 τὴν ἐπιγραφὴν ἐπὶ τὸ κατασκευασθὲν ἀνάθημα ἐνέ-
 γραψε τήνδε,
 ἐξ οὗ γ' Εὐρώπην Ἀσίας δίχα πόντος ἔνειμε
 15 καὶ πόλιας θνητῶν θεοῦρος Ἄρης ἐπέχει,
 οὐδὲν πω τοιοῦτον ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν
 ἔργον ἐν ἡπείρῳ καὶ κατὰ πόντον ἔμα.
 οἶδε γὰρ ἐν Κύπρῳ Μήδους πολλοὺς ὀλέσαντες
 Φοινίκων ἑκατὸν ναῦς ἔλον ἐν πελάγει
 20 ἀνδρῶν πληθούσας, μέγα δ' ἔστενευ Ἀσίς ὑπ' αὐτῶν
 πλληγεῖσ' ἀμφοτέραις χερσὶ κράτει πολέμου.
 Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἔνιαυ-63
 τόν. ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φαίωνος ἐν Ῥώμῃ
 τὴν ὑπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Λεύκιος Φούριος Με-
 25 διολανὸς καὶ Μάρκος Μανίλιος Οὐάσων. ἐπὶ δὲ τού-

2 τριήρεις *delevi* ναῦς *del. Dind.* 3 ἀξιολόγων P
 4 τηλικαύτοις P, τοιοῦτοις v. 9 ἐν] ἐπ' Rhod. 15 πό-
 λεας *cod.* 16 οὐδέπω AF 20 αὐτῶν] αὐτῶ PAFHLK
 23 Φαίδωνος *f*; Ἀνθηφίωνος *marmor Parium* 24 διεδέξατο
 P¹ φρούριος Pa Μεδιόλωνος P; Μεθουλλίως Rhod.
 25 Μάνιος *f*; Μάνιος Οὐόλων Rhod.

των μεγάλη τις καὶ παράδοξος ἐγένετο συμφορὰ τοῖς
 1 Λακεδαιμονίοις. ἐν γὰρ τῇ Σπάρτῃ γενομένων σει-
 σμῶν μεγάλων συνέβη πεσεῖν τὰς οἰκίας ἐκ θεμε-
 λίων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων πλείους τῶν δισμυρίων
 2 φθαρῆναι. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον συνεχῶς τῆς πόλεως
 καταφερομένης καὶ τῶν οἰκῶν πιπτουσῶν πολλὰ
 σώματα τοῖς πτώμασι τῶν τοίχων ἀπολαμβανόμενα
 διεφθάρη, οὐκ ὀλίγον δὲ τῶν κατὰ τὰς οἰκίας χρη-
 3 μάτων ὁ σεισμός ἐλυμήνατο. καὶ τοῦτο μὲν τὸ κακὸν⁴
 ὥσπερ δαιμονίου τινὸς νεμεσήσαντος αὐτοῖς ἐπαθον,
 ἄλλους δὲ κινδύνους ὑπ' ἀνθρώπων αὐτοῖς συνέβη
 4 γενέσθαι διὰ τοιαύτας αἰτίας. Εἰλωτες καὶ Μεσσή-
 νιοι πρὸς Λακεδαιμονίους ἀλλοτρίως ἔχοντες τὸ μὲν
 πρὸ τοῦ ἡσυχίαν εἶχον, φοβούμενοι τὴν τῆς Σπάρ-
 τῆς ὑπεροχὴν τε καὶ δύναμιν· ἐπεὶ δὲ διὰ τὸν σει-
 σμὸν ἑώρων τοὺς πλείους αὐτῶν ἀπολωλότας, κατε-
 φρόνησαν τῶν ἀπολελειμμένων, ὀλίγων ὄντων. διόπερ
 πρὸς ἑλλήλους συνθέμενοι κοινῇ τὸν πόλεμον ἐξή-
 5 νεγκαν τὸν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. ὁ δὲ βασι-
 λεὺς τῶν Λακεδαιμονίων Ἀρχίδαμος διὰ τῆς ἰδίας
 προνοίας καὶ κατὰ τὸν σεισμὸν ἔσωξε τοὺς πολίτας
 καὶ κατὰ τὸν πόλεμον γενναίως τοῖς ἐπιτιθεμένοις
 6 ἀντετάξατο. τῆς μὲν γὰρ πόλεως συνεχομένης ὑπὸ
 τῆς τοῦ σεισμοῦ δεινότητος, πρῶτος Σπαρτιατῶν ἐκ
 τῆς πόλεως ἀρπάσας τὴν πανοπλίαν ἐπὶ τὴν χώραν
 ἐξεπήδησε, καὶ τοῖς ἄλλοις πολίταις τὸ αὐτὸ πρᾶτ-

12 διὰ τ. αἰτίας PA, δι' αἰτίας τ. cet.   εἰλωτες PF
 μεσήνιοι P (sic etiam infra)   14 πρὸ τοῦ Bek., πρῶτον cod.
 18 ἐξήνεγκαν τὸν Dind., ἐξηνέγκαντο cod.   22 ἐπιτεθει-
 μένοις P

τευν παρήγγειλεν. ὑπακουσάντων δὲ τῶν Σπαρτια- 7
 τῶν, τοῦτου τὸν τρόπον οἱ περιλειφθέντες ἐσώθησαν,
 οὓς συντάξας ὁ βασιλεὺς Ἀρχίδαμος παρεσκευάζετο
 πολεμεῖν τοῖς ἀφεστηκόσιν. οἱ δὲ Μεσσηνιοὶ μετὰ 64
 5 τῶν Εἰλώτων συνταχθέντες τὸ μὲν πρῶτον ὥρμησαν
 ἐπὶ τὴν Ἰσπάρτην, ὑπολαμβάνοντες αὐτὴν αἰρῆσειν
 διὰ τὴν ἑρμιάν τῶν βοηθησόντων· ὥς δ' ἤκουσαν
 τοὺς ὑπολειμμένους μετ' Ἀρχίδαμου τοῦ βασιλέως
 συντεταγμένους ἐτοίμους εἶναι πρὸς τὸν ὑπὲρ τῆς
 10 πατριδος ἄγωνα, ταύτης μὲν τῆς ἐπιβολῆς ἀπέστη-
 σαν, καταλαβόμενοι δὲ τῆς Μεσσηνίας χωρίον ὄχυ-
 ρόν, ἐκ τούτου τὴν ὁρμὴν ποιούμενοι κατέτρεχον
 τὴν Λακωνικὴν. οἱ δὲ Σπαρτιᾶται καταφυγόντες 2
 ἐπὶ τὴν παρὰ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν προσελάβοντο
 15 παρ' αὐτῶν δύναμιν· οὐδὲν δ' ἦττον καὶ παρὰ τῶν
 ἄλλων συμμάχων ἀθροίσαντες δυνάμεις ἀξιόμαχοι
 τοῖς πολεμίοις ἐγενήθησαν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον πολὺ
 προεῖχον τῶν πολεμίων, ὕστερον δὲ ὑποψίας γενο-
 μένης ὥς τῶν Ἀθηναίων μελλόντων ἀποκλίνειν πρὸς
 20 τοὺς Μεσσηνίους, ἀπέλυσαν αὐτῶν τὴν συμμαχίαν,
 φήσαντες ἱκανοὺς ἔχειν πρὸς τὸν ἐφεστῶτα κίνδυ-
 νον τοὺς ἄλλους συμμάχους. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι δό- 3
 ξαντες ἑαυτοὺς ἡτιμᾶσθαι, τότε μὲν ἀπηλλᾶγκησαν·
 μετὰ δὲ ταῦτα ἄλλοτρίως ἔχοντες τὰ πρὸς τοὺς Λα-
 25 κεδαιμονίους ἀεὶ μᾶλλον τὴν ἐχθραν ἐξεπύρρουν.
 διὸ καὶ ταύτην μὲν ἀρχὴν ἔλαβον τῆς ἀλλοτριότητος,

1 παρήγγειλεν F   5 συναχθέντες FJK   21 ἱκανῶς P
 23 τότε Reiske, οὕτοι cod., οὕτω Klüber   25 ἐξεπύρρουν
 Hert., ἐπύρρουν cod.   26 μὲν Dind., τὴν cod.   ἔλαβον
 Wurm, ἐξέλαβον cod.

ὕστερον δὲ αἱ πόλεις διηνέχθησαν, καὶ μεγάλους ἐπανελλόμενοι πολέμους ἐπλησαν ἕπασαν τὴν Ἑλλάδα μεγάλων ἀνυχημάτων. ἀλλὰ γὰρ περὶ τούτων τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφομεν.
 4 τότε δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι στρατεύσαντες ἐπὶ τὴν 5 Ἰθώμην μετὰ τῶν συμμάχων ἐπολιόρκουν αὐτήν. οἱ δ' Εἰλωτες πανδημεὶ τῶν Λακεδαιμονίων ἄφε-453 στῶτες συνεμάχουν τοῖς Μεσσηνίοις, καὶ ποτὲ μὲν ἐνίκων, ποτὲ δὲ ἡττῶντο. ἐπὶ δὲ ἔτη δέκα τοῦ πολέμου μὴ δυναμένου διακριθῆναι, διετέλουν τοῦ- 10 τον τὸν χρόνον ἀλλήλους κακοποιοῦντες.

65 Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Θεαγε-
 νείδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπατοὶ καθειστήρκεσαν Λεύκιος Αἰμίλιος Μάμερκος καὶ Λεύκιος Ἰούλιος Ἴουλος, ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἑβδομηκοστὴ καὶ ὀγδόη, καθ' ἣν 15 ἐνίκα στάδιον Παρμενίδης Ποσειδωνιάτης. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀργείοις καὶ Μυκηναίοις ἐνέστη πόλεμος διὰ 2 τοιαύτας αἰτίας. Μυκηναῖοι διὰ τὸ παλαιὸν ἀξίωμα τῆς ἰδίας πατρίδος οὐχ ὑπῆκουον τοῖς Ἀργείοις, ὥσπερ αἱ λοιπαὶ πόλεις αἱ κατὰ τὴν Ἀργεῖαν, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν ταττόμενοι τοῖς Ἀργείοις οὐ προσεῖχον· ἡμφισβήτητον δὲ καὶ περὶ τῶν ἱερῶν τῆς Ἥρας, καὶ τὸν ἄγωνα τῶν Νεμέων ἡξίουσαν αὐτοὶ διοικεῖν· πρὸς δὲ τούτοις [ὅτι] τῶν Ἀργείων ψηφισαμένων μὴ συμ-
 μαχεῖν εἰς Θερμοπύλας τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐὰν μὴ 25

2 ἐνέπλησαν Dind., ἐπλήρωσαν fort. 5 στρατεύσαντες Dind., στρατηγήσαντες cod. 12 Θεαγενοῖδας f 14 Ἰούλιος Dind., στούδιος cod. 15 Ἰούλιος PAH 16 παρμενείδης P, παρμενίδας f 23 τὸν Νεμαῖον v., τὸν Νεμεαῖον Wess. αὐτοί*] αὐτοῖς Pa, ἐαυτοῖς cet., ἐαυτοῖς Reiske 24 ὅτι del. Dind., ἔτι Reiske

μέρος τῆς ἡγεμονίας αὐτοῖς παραδῶσι, μόνοι τῶν
 τὴν Ἀργεῖαν κατοικοῦντων συνεμάχησαν οἱ Μυκη-
 ναῖοι τοῖς Λακεδαιμονίοις. τὸ δὲ σύνολον ὑπώ- 3
 πτενον αὐτούς, μήποτε ἰσχύσαντες ἐπὶ πλέον τῆς
 5 ἡγεμονίας ἀμφισβητήσωσι τοῖς Ἀργείοις διὰ τὸ πα-
 λαιὸν φρόνημα τῆς πόλεως. διὰ δὲ ταύτας τὰς
 αἰτίας ἀλλοτρίως διακείμενοι, πάλαι μὲν ἔσπευδον
 ἄραι τὴν πόλιν, τότε δὲ καιρὸν εὐθετον ἔχειν ἐνό-
 μιζον, ὀρῶντες τοὺς Λακεδαιμονίους τεταπεινωμέ-
 10 νους καὶ μὴ δυναμένους τοῖς Μυκηναίοις βοηθεῖν.
 ἀθροίσαντες οὖν ἀξιόλογον δύναμιν ἐκ τε Ἀργεῶν
 καὶ ἐκ τῶν συμμαχίδων πόλεων ἐστράτευσαν ἐπ’
 αὐτούς, νικήσαντες δὲ μάχῃ τοὺς Μυκηναίους καὶ
 συγκλείσαντες ἐντὸς τειχῶν ἐπολιορκούν τὴν πόλιν.
 15 οἱ δὲ Μυκηναῖοι χρόνον μὲν τινα τοὺς πολιορκοῦν- 4
 τας εὐτόνως ἡμύνοντο, μετὰ δὲ ταῦτα λειπόμενοι
 τῷ πολέμῳ, καὶ τῶν Λακεδαιμονίων μὴ δυναμένων
 βοηθῆσαι διὰ τοὺς ἰδίους πολέμους καὶ τὴν ἐκ τῶν
 σεισμῶν γενομένην αὐτοῖς συμφορὰν, ἄλλων δ’ οὐκ
 20 ὄντων συμμαχῶν, ἐρημῖα τῶν ἐπικουρούντων κατὰ
 κράτος ἤλωσαν. οἱ δὲ Ἀργεῖοι τοὺς Μυκηναίους 5
 ἀνδραποδισάμενοι καὶ δεκάτην ἐξ αὐτῶν τῷ θεῷ
 καθιερώσαντες, τὰς Μυκήνας κατέσκαψαν. αὕτη μὲν
 οὖν ἡ πόλις, εὐδαίμων ἦν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις
 25 γενομένη καὶ μεγάλους ἄνδρας ἔχουσα καὶ πράξεις
 ἀξιολόγους ἐπιτελεσαμένη, τοιαύτην ἔσχε τὴν κατα-
 στροφὴν, καὶ διέμεινεν ἀόκητος μέχρι τῶν καθ’

17 τῶν πολέμων P, τῷ πόνῳ Dind., τῶν πολεμίων fort.
 24 οὖν om. P   25 σχοῦσα Reiske

ἡμᾶς χρόνων. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον
τὸν ἐνιαυτόν.

- 66 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσιστράτου Ῥωμαῖοι
κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Πινάριον Μαιμερτίνον⁴⁵
καὶ Πούπλιον Φούριον Φίφωνα. ἐπὶ δὲ τούτων ἰ
Ἰέρων ὁ τῶν Συρακοσίων βασιλεὺς τοὺς Ἀναξίλα
παῖδας τοῦ γενομένου τυράννου Ζάγκλης εἰς Συρα-
κούσας μεταπεμψάμενος μεγάλας δωρεὰς ἀνεμί-
μνησκε τῆς Γέλωνος γενομένης πρὸς τὸν πατέρα
αὐτῶν εὐεργεσίας, καὶ συνεβούλευεν αὐτοῖς ἤδη τὴν¹⁰
ἡλικίαν ἡνδρωμένοις ἀπαιτῆσαι λόγον παρὰ Μικύθου
τοῦ ἐπιτροπεύοντος, καὶ τὴν δυναστείαν αὐτοὺς
2 παραλαβεῖν. τούτων δ' ἐπανελθόντων εἰς τὸ Ῥήγιον,
καὶ τὸν ἐπίτροπον λόγον ἀπαιτούντων τῶν διωκημέ-
νων, ὁ Μίκυθος, ἀνὴρ ὢν ἀγαθός, συνήγαγε τοὺς¹⁵
πατρικόνους φίλους τῶν παίδων καὶ τὸν λόγον οὕτω
καθαρῶς ἀπέδωκεν, ὥστε ἅπαντας τοὺς παρόντας
θαυμάζειν τὴν τε δικαιοσύνην καὶ τὴν πίστιν, τοὺς
δὲ παῖδας μεταμεληθέντας ἐπὶ τοῖςπραχθεῖσιν ἄξιοῦν
τὸν Μίκυθον πάλιν τὴν ἀρχὴν παραλαβεῖν, καὶ²⁰
πατρὸς ἐξουσίαν ἔχοντα καὶ τάξιν διοικεῖν τὰ κατὰ
3 τὴν δυναστείαν. οὐ μὲν ὁ Μίκυθος γε συνεχώρησεν,
ἀλλὰ πάντα παραδοὺς ἀκριβῶς καὶ τὴν ἰδίαν οὐσίαν
ἐνθήμενος εἰς πλοῖον ἐξέπλευσεν ἐκ τοῦ Ῥηγίου,
προπεμπόμενος ὑπὸ τῆς τῶν ὄχλων εὐνοίας. οὗτος²⁵
μὲν οὖν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατάρας ἐν Τεγέαις τῆς
4 Ἀρκαδίας κατεβίωσεν ἐπαινούμενος. Ἰέρων δ' ὁ τῶν

5 φρούριον Pa Φίφωνα] φιλοσόφαν PHL, φιλόσο-
φον A 6 τοὺς] τοῦ P 7 ζάγκλης P 12 αὐτοὺς] αὐτῶν f
15 ὢν] ἦν P 18 καὶ τὴν] καὶ P

Συρακοσίων βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἐν τῇ Κατάνῃ,
καὶ τιμῶν ἡρωικῶν ἔτυχεν, ὥς ἂν κτίστης γεγονὼς
τῆς πόλεως. οὗτος μὲν οὖν ἄρξας ἔτη ἔνδεκα κατέ-
λιπε τὴν βασιλείαν Θρασυβούλῳ τῷ ἀδελφῷ, ὃς ἦρξε
5 Συρακοσίων ἐνιαυτὸν ἓνα.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσανίου Ῥωμαῖοι 67
κατέστησαν ὑπάτους Ἀππιον Κλαύδιον καὶ Τίτον
Κοῖντιον Καπιτώλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Θρασύβουλος
ὁ τῶν Συρακοσίων βασιλεὺς ἐξέπεσεν ἐκ τῆς ἀρχῆς,
10 περὶ οὗ τὰ κατὰ μέρος ἀναγράφοντας ἡμᾶς ἀνα-
καίῶν ἐστι βραχὺ τοῖς χρόνοις ἀναδραμόντας ἀπ'
ἀρχῆς ἅπαντα καθαρῶς ἐκθεῖναι. Γέλων ὁ Λεινο- 2
μένους ἀρετῇ καὶ στρατηγίᾳ πολὺν τοὺς ἄλλους διε-
νέγκας καὶ Καρχηδονίους καταστρατηγήσας ἐνίκησε
15 παρατάξει μεγάλῃ τοὺς βαρβάρους, καθότι προεῖρη-
ται· χρησάμενος δὲ ἐπιεικῶς τοῖς καταπολεμηθεῖσι
καὶ καθόλου τοῖς πλησιοχώροις πᾶσι προσενεχθεὶς
φιλανθρωπῶς, μεγάλης ἔτυχεν ἀποδοχῆς παρὰ τοῖς
Σικελιώταις. οὗτος μὲν οὖν ὑπὸ πάντων ἀγαπώ- 3
20 μενος διὰ τὴν πραότητα, διετέλεσε τὸν βίον εἰρηνι-
κῶς μέχρι τῆς τελευτῆς. τὴν δὲ βασιλείαν διαδε-
ξάμενος Ἰέρων ὁ πρεσβύτατος τῶν ἀδελφῶν οὐχ
ὁμοίως ἦρχε τῶν ὑποτεταγμένων· ἦν γὰρ καὶ φιλάρ- 4
155 γυρος καὶ βίαιος καὶ καθόλου τῆς ἀπλότητος καὶ
25 καλοκάγαθίας [τάδε λφοῦ] ἄλλοτριώτατος. διὸ καὶ
πλείονές τινες ἀφίστασθαι βουλόμενοι παρακατέσχον
τὰς ιδίας ὁρμὰς διὰ τὴν Γέλωνος δόξαν καὶ τὴν

8 Κοῖντιον] κοῦτιον PAHJ, κάττιον cet. 10 τὰ add.
Dind. 19 πάντων P, παντὸς v. 25 τὰδε λφοῦ om. Pa

5 εἰς τοὺς ἅπαντας Σικελιώτας εὖνοιαν. μετὰ δὲ τὴν
 Ἰέρωνος τελευτὴν παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν Θρασύβου-
 λος ὁ ἀδελφὸς ὑπερέβαλε τῇ κακίᾳ τὸν πρὸ αὐτοῦ
 βασιλεύσαντα. βίαιος γὰρ ὢν καὶ φονικὸς πολλοὺς
 μὲν τῶν πολιτῶν ἀνῆρει παρὰ τὸ δίκαιον, οὐκ ὀλί- 5
 γους δὲ φονγαδεύων ἐπὶ ψευδέσι διαβολαῖς τὰς οὐσίας
 εἰς τὸ βασιλικὸν ἀνελάμβανε· καθόλου δὲ μισῶν
 καὶ μισούμενος ὑπὸ τῶν ἀδικουμένων, μισθοφόρων
 πληθὺς ἐξευλόγησεν, ἀντίταγμα κατασκευάζων ταῖς
 6 πολιτικαῖς δυνάμεσιν. αἰεὶ δὲ μᾶλλον τοῖς πολίταις 10
 ἀπεχθόμενος, καὶ πολλοὺς μὲν ὑβρίζων, τοὺς δὲ
 ἀναιρῶν, ἠνάγκασε τοὺς ἀδικουμένους ἀποστῆναι.
 διόπερ οἱ Συρακοῖοι προστησάμενοι τοὺς ἡγησο-
 μένους ὥρμησαν ἐπὶ τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίδος
 πανδημεῖ, καὶ συνταχθέντες ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων ἀν- 15
 7 τείχοντο τῆς ἐλευθερίας. Θρασύβουλος δὲ ὄρων τὴν
 πόλιν ὄλην ἐπ' αὐτὸν στρατευομένην, τὸ μὲν πρῶ-
 τον ἐπεχείρει λόγῳ καταπαύειν τὴν στάσιν· ὥς δ'
 ἑώρα τὴν ὁρμὴν τῶν Συρακοσίων ἀκατάπαυστον
 οὖσαν, συνήγαγεν ἔκ τε τῆς Κατάνης τοὺς κατοικι- 20
 σθέντας ὑφ' Ἰέρωνος καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους,
 ἔτι δὲ [καὶ] μισθοφόρων πληθὺς, ὥστε τοὺς ἅπαν-
 τας γενέσθαι σχεδὸν περὶ τοὺς μυρίους πεντακισχι-
 8 λίους. οὗτος μὲν οὖν τῆς πόλεως κατεληφώς τὴν
 ὀνομαζομένην Ἀχραδινὴν καὶ τὴν Νῆσον ὄχυράν 25
 οὖσαν, καὶ ἐκ τούτων ὀρμώμενος, διεπολέμει πρὸς

1 μετὰ δὲ — (16) ἐλευθερίας om. P   11 ἀπεχθανόμε-
 νος f   μὲν om. AH et Peiresc.   18 καταπαύσειν AFJK
 22 καὶ om. PA   23 σχεδὸν om. FJM   25 καὶ τὴν P,
 καὶ v.

τοὺς ἀφροστώτας. οἱ δὲ Συρακόσιοι τὸ μὲν πρῶτον⁶⁸
 μέρος τῆς πόλεως κατελάβοντο τὴν ὀνομαζομένην
 Τύκην, ἐκ ταύτης δὲ ὁρμώμενοι πρεσβευτὰς ἀπέ-
 στείλαν εἰς Γέλαν καὶ Ἀκράγαντα καὶ Σελινοῦντα,
 5 πρὸς δὲ τούτοις εἰς Ἰμέραν καὶ πρὸς τὰς τῶν Σι-
 κελῶν πόλεις τὰς ἐν τῇ μεσογείῳ κειμένας, ἀξιοῦν-
 τες κατὰ τάχος συνελθεῖν καὶ συνελευθερώσαι τὰς
 Συρακούσας. πάντων δὲ προθύμως ὑπακουόντων, 2
 καὶ συντόμως ἀποστειλάντων τῶν μὲν πεζοὺς καὶ
 10 ἵππεῖς στρατιώτας, τῶν δὲ ναῦς μακρὰς κεκοσμη-
 μένας εἰς ναυμαχίαν, ταχὺ συνήχθη δύναμις ἀξιό-
 χρεως τοῖς Συρακόσιοις. διὸ καὶ τὰς ναῦς καταρ-
 τίσαντες οἱ Συρακόσιοι καὶ τὴν πεζὴν δύναμιν
 ἐκτάξαντες, ἐτοίμους ἑαυτοὺς ἀπέδειξαν καὶ πεζῇ
 15 καὶ κατὰ θάλατταν [βουλομένους] διαγωνίζεσθαι.
 156 ὁ δὲ Θρασύβουλος ἐγκαταλειπόμενος ὑπὸ τῶν συμ- 3
 μάχων καὶ τὰς ἐλπίδας ἐν αὐτοῖς ἔχων τοῖς μισθο-
 φόροις, τῆς μὲν Ἀχραδινῆς καὶ τῆς Νήσου κύριος
 ἦν, τὸ δὲ λοιπὸν μέρος τῆς πόλεως κατεῖχον οἱ
 20 Συρακόσιοι. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Θρασύβουλος
 ταῖς ναυσὶν ἐπιπλεύσας ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ
 λειψθεὶς τῇ ναυμαχίᾳ, συχνὰς μὲν τριήρεις ἀπέβαλε,
 ταῖς δ' ἄλλαις κατέφυγεν εἰς τὴν Νῆσον. ὁμοίως 4
 δὲ καὶ τὴν πεζὴν δύναμιν προαγαγὼν ἐκ τῆς Ἀχρα-
 25 δινῆς καὶ παραταξάμενος ἐν τοῖς προαστείοις ἡττή-
 θη, καὶ πολλοὺς ἀποβαλὼν ἠναγκάσθη πάλιν εἰς

8 Τύκην Cluverius, *Ιτύκην* cod. 6 ἀξιοῦντες —
 (p. 320, 1) ἀποχωρεῖσαι om. P 12 καταρτίσαντες Reiske,
 καταστήσαντες cod. 15 βουλομένους del. Bek., βουλομένοις
 fort. 22 ληφθεὶς AF² 23 τὴν om. A

τὴν Ἀρχαδιὴν ἀποχωρῆσαι. τέλος δὲ ἀπογνόνους
 τὴν τυραννίδα διεπρεσβεύσατο πρὸς τοὺς Συρακο-
 σίους, καὶ συνθέμενος τὰ πρὸς αὐτοὺς ὑπόσπονδος
 5 ἀπῆλθεν εἰς Λοκρούς. οἱ δὲ Συρακόσιοι τοῦτον τὸν
 τρόπον ἐλευθερώσαντες τὴν πατρίδα τοῖς μὲν μισθο-
 φόροις συνεχώρησαν ἀπελθεῖν ἐκ τῶν Συρακουσῶν,
 τὰς δὲ ἄλλας πόλεις τὰς τυραννουμένας ἢ φρουρὰς
 ἐχούσας ἐλευθερώσαντες ἀποκατέστησαν ταῖς πόλεσι
 6 τὰς δημοκρατίας. ἀπὸ δὲ τούτων τῶν χρόνων εἰρή-
 νην ἔχουσα πολλὴν ἐπίδοσιν ἔλαβε πρὸς εὐδαιμονίαν,¹⁰
 καὶ διεφύλαξε τὴν δημοκρατίαν ἔτη σχεδὸν ἐξήκοντα
 7 μέχρι τῆς Διονυσίου τυραννίδος. Θρασύβουλος δὲ
 καλῶς θεμελιωθεῖσαν βασιλείαν παραλαβὼν, διὰ τὴν
 ἰδίαν κακίαν αἰσχυρῶς ἀπέβαλε τὴν ἀρχήν, καὶ φυγῶν
 εἰς Λοκρούς ἐνταῦθα τὸν λοιπὸν χρόνον ἰδιωτεύων¹⁵
 8 κατεβίωσεν. — Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις ἐν τῇ Ῥώμῃ
 τότε πρῶτως κατεστάθησαν δῆμαρχοι τέτταρες, Γάιος
 Σικίνιος καὶ Λεύκιος Νεμετώριος, πρὸς δὲ τούτοις
 Μάρκος Δονίλλιος καὶ Σπόριος Ἀκίλιος.

69 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διηληλυθότος Ἀθήνησι²⁰
 μὲν ἦρχε Λυσίθεος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι καθειστέ-
 κεσαν Λεύκιος Οὐαλέριος Ποπλικόλας καὶ Τίτος
 Αἰμίλιος Μάμερκος. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Ἀσίαν
 Ἀρτάβανος, τὸ μὲν γένος Τρκάνιος, δυνάμενος δὲ
 πλεῖστον παρὰ τῷ βασιλεῖ Ξέρξῃ καὶ τῶν δορυφό-
 25 ρων ἀφηγούμενος, ἔκρινεν ἀνελεῖν τὸν Ξέρξην καὶ

2 πρὸς] τὰ πρὸς f 7 πόλεις τὰς P, πολιτείας v. 10
 πολλήν] ἡ πόλις πολλήν Wurm 19 δονήλλιος P, δονικί-
 τος FJM 20 ἐνιαυσιαίου v. 21 καθειστήκεισαν P, κα-
 τεστάθησαν v. 22 πουπλικόλας PKL 23 μέμερκος P

τὴν βασιλείαν εἰς ἑαυτὸν μεταστήσαι. ἀνακοινωσά-
 μενος δὲ τὴν ἐπιβουλὴν πρὸς Μιθριδάτην τὸν εὐνοῦ-
 χον, ὃς ἦν κατακοιμιστὴς τοῦ βασιλέως καὶ τὴν
 κυριωτάτην ἔχων πίστιν, ἕμα δὲ καὶ συγγενῆς ὦν
 5 Ἀρταβάνου καὶ φίλος ὑπήκουσε πρὸς τὴν ἐπιβουλὴν.
 ὑπὸ τούτου δὲ νυκτὸς εἰσαχθεὶς ὁ Ἀρτάβανος εἰς 2
 τὸν κοιτῶνα, καὶ τὸν Ξέρξην ἀνελών, ὥρμησεν ἐπὶ
 τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. ἦσαν δὲ οὗτοι τρεῖς τὸν
 ἀριθμὸν, Δαρεῖος μὲν ὁ πρεσβύτατος καὶ Ἀρταξέρ-
 10 ξης, ἐν τοῖς βασιλείοις διατρέβοντες, ὁ δὲ τρίτος
 157 Ὑστάσπης ἀπόδημος ὦν κατ' ἐκείνους τὸν καιρὸν·
 εἶχε γὰρ τὴν ἐν Βάκτροις σατραπείαν. ὁ δ' οὖν 3
 Ἀρτάβανος παραγενόμενος ἔτι νυκτὸς οὔσης πρὸς
 τὸν Ἀρταξέρξην ἔφησε Δαρεῖον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
 15 φονεῖα γεγονέναι τοῦ πατρὸς καὶ τὴν βασιλείαν εἰς
 ἑαυτὸν περ σπᾶν. συνεβούλευσεν οὖν αὐτῷ πρὸ τοῦ 4
 κατασχεῖν ἐκείνους τὴν ἀρχὴν ὅπως μὴ δου-
 λεύσῃ διὰ ῥαθυμίας, ἀλλὰ βασιλεύσῃ τὸν φονεῖα
 τοῦ πατρὸς τιμωρησάμενος· ἐπηγγείλατο δ' αὐτῷ
 20 συνεργοὺς παρέξεσθαι τοὺς δορυφόρους τοῦ βασι-
 λέως. πεισθέντος δὲ τοῦ Ἀρταξέρξου καὶ παραχρῆμα 5
 μετὰ τῶν δορυφόρων ἀνελόντος τὸν ἀδελφὸν Δαρεῖον,
 ὁρῶν αὐτῷ τὴν ἐπιβολὴν εὐροοῦσαν, καὶ παραλαβὼν
 τοὺς ἰδίους υἱοὺς καὶ φήσας καιρὸν ἔχειν τὴν βασι-
 25 λείαν κατακτήσασθαι, παίει τῷ ξίφει τὸν Ἀρταξέρξην.
 ὁ δὲ τρωθεὶς καὶ οὐδὲν παθὼν ὑπὸ τῆς πληγῆς 6

2 δὲ om: P ἐπιβολὴν Wurm 8 υἱοὺς — 10 δια-
 τρέβοντες om: P 15 γεγονέναι P, γενέσθαι v. 16 συνε-
 βούλευεν v. 18 φόνον FJM 19 αὐτῷ] αὐτὸς P 23
 αὐτῷ PAJL ἐπιβουλὴν v. (V 20, 1)

ἡμύνατο τὸν Ἀρτάβανον καὶ κατενέγκας αὐτοῦ πλη-
 γήν ~~καὶ ῥίαν~~ ἀπέκτεινε. παραδόξως δὲ σωθεὶς ὁ
 Ἀρταξέρξης καὶ τὸν φονέα τοῦ πατρὸς τετιμωρημένους
 παρέλαβε τὴν τῶν Περσῶν βασιλείαν. Ξέρξης μὲν
 οὖν τὸν εἰρημένον τρόπον ἐτελεύτησε, βασιλεύσας 5
 τῶν Περσῶν ἔτη πλείω τῶν εἰκοσι, τὴν δὲ ἀρχὴν
 διαδεξάμενος ὁ Ἀρταξέρξης ἐβασίλευσεν ἔτη τετα-
 ράκοντα.

- 70 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχεδημίδου Ῥωμαῖοι
 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Αὐλον Οὐεργίνιον καὶ 10
 Τίτον Μινούκιον, ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἑβδομηκοστὴ
 καὶ ἐνάτη, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Ξενοφῶν Κορίν-
 θιος. ἐπὶ δὲ τούτων ἀποστάντες Θάσιοι ἀπὸ Ἀθη-
 ναίων, μετὰλλων ἀμφισβητοῦντες, ἐκπολιορκηθέντες
 ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἠναγκάσθησαν πάλιν ὑπ' ἐκεί- 15
 2 νους τάττεσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ Αἰγινήτας ἀποστάν-
 τας Ἀθηναῖοι χειρωσόμενοι τὴν Αἰγιναν πολιορκεῖν
 ἐπεχείρησαν· αὕτη γὰρ ἡ πόλις τοῖς κατὰ θάλατταν
 ἄγῳσι πολλάκις εὐήμεροῦσα φρονήματός τε πλήρης
 ἦν καὶ χρημάτων καὶ τριήρων εὐπορεῖτο, καὶ τὸ 20
 σύνολον ἀλλοτρίως αἰεὶ διέκειτο πρὸς Ἀθηναίους.
 3 διόπερ στρατεύσαντες ἐπ' αὐτὴν τὴν χώραν ἐδήωσαν,
 καὶ τὴν Αἰγιναν πολιορκοῦντες ἔσπευδον ἐλεῖν κατὰ
 κράτος. καθόλου γὰρ ἐπὶ πολὺ τῇ δυνάμει προ-
 κόπτοντες οὐκέτι τοῖς συμμαχοῖς ὥσπερ πρότερον 25
 ἐπιεικῶς ἐχρῶντο, ἀλλὰ βιαίως καὶ ὑπερηφάνως

2 καίριον AL 3 τιμωρησάμενος JKM 9 ἀρχεδη-
 μίδου P 10. Αὐλον] παῦλον f 14 μετ' ἄλλων PA
 ἀμφισβητοῦντες PAH, ἀμφισβητοῦντες Ξενοα cet. 17 Ἀθη-
 ναῖοι — 19 φρονήματός τε om. P χειρωσόμενοι cod., corr.
 Warm 23 **ἐλεῖν P, αἰρεῖν A, ἀνελεῖν cet.

ἦρχον. διόπερ οἱ πολλοὶ τῶν συμμάχων τὴν βαρύ- 4
 τητά φέρειν ἀδυνατοῦντες ἀλλήλοις διελέγοντο περὶ
 ἀποστάσεως, καὶ τινες τοῦ κοινοῦ συνεδρίου κατα-
 φρονήσαντες κατ' ἰδίαν ἐτάττοντο. ἅμα δὲ τούτοις 5
⁵ 458 ⁵πραττομένοις Ἀθηναῖοι θαλαττοκρατοῦντες εἰς Ἀμ-
 φίπολιν ἐξέπεμψαν οἰκήτορας μυρίους, οὓς μὲν ἐκ
 τῶν πολιτῶν, οὓς δ' ἐκ τῶν συμμάχων καταλέξαντες,
 καὶ τὴν χώραν κατακληρουχήσαντες μέχρι μέν τινος
 ἐκράτουν τῶν Θρακῶν, ὕστερον δὲ αὐτῶν ἀναβάντων
 10 εἰς Θράκην συνέβη πάντας τοὺς εἰσβαλόντας εἰς τὴν
 χώραν τῶν Θρακῶν ὑπὸ τῶν Ἡδωνῶν καλουμένων
 διαφθαρῆναι.

Ἐπ' ἔρχοντος δ' Ἀθήνησι Τληπολέμου Ῥωμαῖοι 71
 κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοϊντίον καὶ Κόιντον
 15 Σερούλιον Στροῦκτον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀρταξέρξης
 ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἄρτι τὴν βασιλείαν ἀνα-
 κτησάμενος, τὸ μὲν πρῶτον κολάσας τοὺς μετεσχη-
 κότας τῆς τοῦ πατρὸς ἀναιρέσεως διέταξε τὰ κατὰ
 τὴν βασιλείαν συμφερόντως αὐτῷ. τῶν μὲν γὰρ 2
 20 ὑπαρχόντων σατραπῶν τοὺς ἄλλοτρίως ἔχοντας πρὸς
 αὐτὸν ἀπέστησε, τῶν δὲ αὐτοῦ φίλων ἐπιλέξας τοὺς
 εὐθέτους παρέδωκε τὰς σατραπείας. ἐπεμελήθη δὲ
 καὶ τῶν προσόδων καὶ τῆς δυνάμεων κατασκευῆς,
 καὶ καθόλου τὴν βασιλείαν ὅλην ἐπιεικῶς διοικῶν
 25 μεγάλης ἀποδοχῆς ἐτύγγανε παρὰ τοῖς Πέρσαις. οἱ 3
 δὲ τὴν Αἴγυπτον κατοικοῦντες πνυθόμενοι τὴν Ξέρ-
 ξου τελευτὴν καὶ τὴν ὅλην ἐπίθουσιν καὶ ταραχὴν

14 κοῖντίον καὶ κούντιον P 19 τὴν om. P 21
 αὐτοῦ PAFI 23 τῆς Dind., τῶν cod. κατασκευῆς Dind.,
 καὶ σκευῆς cod., παρασκευῆς Wess.

ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν Περσῶν, ἔκριναν ἀντέχεσθαι
 τῆς ἐλευθερίας· οὗτος οὖν ἀθροίσαντες δύναμιν
 ἀπέστησαν τῶν Περσῶν, καὶ τοὺς φορολογοῦντας
 τὴν Αἴγυπτον τῶν Περσῶν ἐκβαλόντες κατέστησαν
 4 βασιλεῖα τὸν ὀνομαζόμενον Ἰναρῶ. οὗτος δὲ τὸ μὲν 5
 πρῶτον ἐκ τῶν ἐγχωρίων κατέλεγε στρατιώτας, μετὰ
 δὲ ταῦτα καὶ μισθοφόρους ἐκ τῶν ἄλλοεθνῶν ἀθροί-
 ζων κατεσκεύαζε δύναμιν ἀξιόχρεων. ἔπεμψε δὲ καὶ
 πρὸς Ἀθηναίους πρέσβεις περὶ συμμαχίας, ὑπισχνού-
 μενος αὐτοῖς, ἐὰν ἐλευθερώσωσι τοὺς Αἰγυπτίους,¹⁰
 κοινὴν αὐτοῖς παρέξεσθαι τὴν βασιλείαν καὶ πολλὰ
 5 πλάσιους τῆς εὐεργεσίας ἀποδώσειν χάριτας. οἱ δὲ
 Ἀθηναῖοι κρίναντες συμφέρειν αὐτοῖς τοὺς μὲν
 Πέρσας εἰς τὸ δυνατόν ταπεινοῦν, τοὺς δὲ Αἰγυ-
 πτίους ἰδίους ἑαυτοῖς παρασκευάσαι πρὸς τὰ παρά-¹⁵
 λογα τῆς τύχης, ἐψηφίσαντο τριακοσίαις τριήρεσι
 6 βοηθεῖν τοῖς Αἰγυπτίοις. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι μετὰ
 πολλῆς προθυμίας περὶ τὴν τοῦ στόλου παρασκευὴν
 ἐγίνοντο. Ἀρταξέρξης δὲ πυθόμενος τὴν ἀπόστασιν
 τῶν Αἰγυπτίων καὶ τὰς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευάς,²⁰
 ἔκρινε δεῖν τῷ μεγέθει τῶν δυνάμεων ὑπερᾶραι
 τοὺς Αἰγυπτίους. εὐθὺς οὖν ἐξ ἀπασῶν τῶν σατρα-
 πειῶν κατέλεγε στρατιώτας καὶ ναῦς κατεσκεύαζε, καὶ
 τῆς ἄλλης ἀπάσης παρασκευῆς ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο.
 καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον ἐν²⁵
 τούτοις ἦν.

72 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν ἄρτι καταλειυμένης τῆς

13 κρίναντες P συμφέρειν PAH, συμφέρον cet. 15
 αὐτοῖς P 16 τριακοσίαις] cf. c. 74, 3. XIII 25, 2. Thuc. 1, 104
 18 προθυμίας Wess., παρασκευῆς cod., παρασκευὴν Wess.,
 προθυμίαν cod. 23 κατεσκεύασε AFJ

ἐν ταῖς Συρακούσαις τυραννίδος καὶ πασῶν τῶν
 κατὰ τὴν νῆσον πόλεων ἡλευθερωμένων, πολλὴν
 ἐπίδοσιν ἐλάμβανεν ἡ σύμπασα Σικελία πρὸς εὐδαι-
 μονίαν· εἰρήνην γὰρ ἔχοντες οἱ Σικελιωταὶ καὶ χώ-
 5 ραν ἀγαθὴν νεμόμενοι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν καρπῶν
 159 ταχὺ ταῖς οὐσίαις ἀνέτρεχον καὶ τὴν χώραν ἐπλή-
 ρωσαν οἰκετῶν καὶ κτηνῶν καὶ τῆς ἄλλης εὐδαιμο-
 νίας, μεγάλας μὲν λαμβάνοντες προσόδους, οὐδὲν
 δὲ εἰς τοὺς εἰσθότας πολέμους ἀναλίσκοντες. μετὰ 2
 10 δὲ ταῦτα πάλιν εἰς πολέμους καὶ στάσεις ἐνέπεσον
 διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. καταλύσαντες τὴν Θρα-
 συβούλου τυραννίδα συνήγαγον ἐκκλησίαν, καὶ περὶ
 τῆς ἰδίας δημοκρατίας βουλευσάμενοι πάντες ὁμο-
 γνωμόνως ἐψηφίσαντο Διὸς μὲν ἐλευθερίου κολοτ-
 15 τιαῖον ἀνδριάντα κατασκευάσαι, κατ' ἐνιαυτὸν δὲ
 θύειν ἐλευθέρια καὶ ἀγῶνας ἐπιφανεῖς ποιεῖν κατὰ
 τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἐν ἧ τὸν τύραννον καταλύσαντες
 ἡλευθέρωσαν τὴν πατρίδα· θύειν δ' ἐν τοῖς ἀγῶσι
 τοῖς θεοῖς ταύρους τετρακοσίους καὶ πεντήκοντα,
 20 καὶ τούτους δαπανᾶν εἰς τὴν τῶν πολιτῶν εὐωχίαν.
 τὰς δὲ ἀρχὰς ἀπάσας τοῖς ἀρχαίοις πολιταῖς ἀπένε- 3
 μον· τοὺς δὲ ξένους τοὺς ἐπὶ τοῦ Γέλωνος πολι-
 τευθέντας οὐκ ἤξιουν μετέχειν ταύτης τῆς τιμῆς,
 εἴτε οὐκ ἀξίους κρίναντες, εἴτε καὶ ἀπιστοῦντες μή-
 25 ποτε συντεθραμμένοι τυραννίδι καὶ μονάρχῃ συνε-
 στρατευμένοι νεωτερίζειν ἐπιχειρήσωσιν· ὥστε καὶ
 συνέβη γενέσθαι. τοῦ γὰρ Γέλωνος πλείονας τῶν
 μυρίων πολιτογραφήσαντος ξένους μισθοφόρους, ἐκ

10 πολέμους] παραχὰς Dind. (c. 76, 6) 14 ἐλευθεριαίων f
 22 τοῦ om. v. 25 συντεθραμμένοι F

τούτων περιλείποντο πλείους τῶν ἑπτακισχιλίων
 73 κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς. οὗτοι τῆς ἐκ τῶν
 ἀρχαιρεσιῶν τιμῆς ἀπελαννόμενοι χαλεπῶς ἔφερον,
 καὶ συμφρονησάντες ἀπέστησαν τῶν Συρακοσίων,
 καὶ τῆς πόλεως κατελάβοντο τὴν τε Ἀχραδινὴν καὶ 5
 τὴν Νῆσον, ἀμφοτέρων τῶν τόπων τούτων ἐχόντων
 2 ἰδιον τεῖχος καλῶς κατεσκευασμένον. οἱ δὲ Συρακό-
 σιοι πάλιν ἐμπεσόντες εἰς ταραχὴν τὸ λοιπὸν τῆς
 πόλεως κατεῖχον, καὶ τὸ πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς τετραμ-
 μένον αὐτῆς ἀπετείχισαν καὶ πολλὴν ἀσφάλειαν 10
 ἑαυτοῖς κατεσκεύασαν· εὐθὺς γὰρ τῆς ἐπὶ τὴν χώραν
 ἐξόδου τοὺς ἀφεσθηκότας εὐχερῶς εἴργον καὶ ταχὺ
 3 τῶν ἐπιτηδείων ἐποίησαν ἀπορεῖν. οἱ δὲ ξένοι τοῖς
 μὲν πλήθεσιν ἐλείποντο τῶν Συρακοσίων, ταῖς δὲ
 ἐμπειρίαις ταῖς κατὰ πόλεμον πολὺ προεῖχον· διὸ 15
 καὶ γινομένων κατὰ τὴν πόλιν ἐπιθέσεων καὶ κατὰ
 μέρος συμπλοκῶν, ταῖς μὲν μάχαις οἱ ξένοι ἐπρο-
 τέρουν, εἰργόμενοι δὲ τῆς χώρας ἐλείποντο ταῖς
 παρασκευαῖς καὶ τροφῆς ἐσπάνιζον. καὶ τὰ μὲν κατὰ
 τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν. 20

74 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθῆνησι Κόνωνος ἐν Ῥώμῃ,
 τὴν ὑπατον ἀρχὴν εἶχον Κόνιντος Φάβιος Οὐιβου-
 λανὸς καὶ Τιβέριος Αἰμίλιος Μάμερκος. ἐπὶ δὲ τού-
 των Ἀρταξέρξης μὲν ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν κατέ-
 στησε στρατηγὸν ἐπὶ τὸν πρὸς Αἰγυπτίους πόλεμον 25
 Ἀχαιμένην τὸν Δαρείου μὲν υἱόν, ἑαυτοῦ δὲ θεῖον·
 τούτῳ δὲ παραδούς στρατιωτῶν ἱππέων τε καὶ πεζῶν
 ὑπὲρ τὰς τριάκοντα μυριάδας προσέταξε καταπολε-

3 ἀρχαιρεσιῶν P   9 ἐπιπολλὰς PA   10 ἐπετείχισαν v.
 22 οὐβουλανός cod.

μῆσαι τοὺς Αἰγυπτίους. οὗτος μὲν οὖν ἐπειδὴ κα- 2
 τήντησεν εἰς Αἴγυπτον, κατεστρατοπέδευσε πλησίον
 160 τοῦ Νείλου, καὶ τὴν δύναμιν ἐκ τῆς ὁδοιοποιίας
 ἀναλαβὼν παρεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν μάχην· οἱ δ'
 5 Αἰγύπτιοι συνηθροικότες ἐκ τῆς Λιβύης καὶ τῆς
 Αἰγύπτου τὴν δύναμιν, ἀνέμενον τὴν παρὰ τῶν
 Ἀθηναίων συμμαχίαν. καταπλευσάντων δὲ τῶν Ἀθη- 3
 ναίων εἰς τὴν Αἴγυπτον μετὰ διακοσίων νεῶν, καὶ
 μετὰ τῶν Αἰγυπτίων παραταξαμένων πρὸς τοὺς
 10 Πέρσας, ἐγένετο μάχη καρτερὰ. καὶ μέχρι μὲν τινος
 οἱ Πέρσαι τοῖς πλήθεσι προέχοντες ἐπλεονέκτουν,
 μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ἀθηναίων βιασαμένων καὶ τοὺς
 καθ' ἑαυτοὺς τεταγμένους τρεψαμένων καὶ πολλοὺς
 ἀναιρούντων, τὸ λοιπὸν πλήθος τῶν βαρβάρων πρὸς
 15 φυγὴν ὥρμησε. πολλοῦ δὲ κατὰ τὴν φυγὴν γενο- 4
 μένου φόνου, τὸ τελευταῖον οἱ μὲν Πέρσαι τὸ πλεόν
 μέρος τῆς δυνάμεως ἀποβαλόντες κατέφυγον ἐπὶ τὸ
 καλούμενον Λευκὸν τεῖχος, οἱ δ' Ἀθηναῖοι ταῖς
 ἰδίαις ἀνδραγαθίαις νίκημα περιπεποιημένοι συνε-
 20 διώξαν τοὺς βαρβάρους εἰς τὸ προκείμενον χωρίον,
 καὶ οὐκ ἀφίσταντο τῆς πολιορκίας. Ἀρταξέρξης δὲ 5
 πυθόμενος τὴν τῶν ἰδίων ἦταν, τὸ μὲν πρῶτον
 ἀπέστειλέ τινας τῶν φίλων μετὰ πολλῶν χρημάτων
 εἰς τὴν Λακεδαίμονα, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἤξίου
 25 πόλεμον ἐξενεγκεῖν τοῖς Ἀθηναίοις, νομίζων οὕτω
 τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ νικῶντας Ἀθηναίους ἀποπλεύσειν
 εἰς τὰς Ἀθήνας βοηθήσοντας τῇ πατρίδι· τῶν δὲ 6
 Λακεδαιμονίων οὔτε χρήματα δεξαμένων οὔτε ἄλλως

20 προκείμενον] προεισημένον Wurm et Madvig 26
 ἀποπλεύσειν] ἀποσπάσειν Dind. 28 ἄλλως] ὅλως P

προσεχόντων τοῖς ὑπὸ Περσῶν ἀξιουμένοις ἀπογνοῦς
τὴν ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων βοήθειαν ὁ Ἀρταξέρξης
ἄλλας δυνάμεις παρεσκευάζετο· ἐπιστήσας δὲ αὐτοῖς
ἡγεμόνας Ἀρτάβαζον καὶ Μεγάβυζον, ἄνδρας ἀρετῇ
διαφέροντας, ἐξέπεμψε πολεμήσοντας τοῖς Αἰγυπτίοις.⁵

- 75 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐθίππον Ῥωμαῖοι
κατέστησαν ὑπάτους Κόιντον Σερουίλιον καὶ Σπόριον
Ποστούμιον Ἀλβῖνον. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Ἀσίαν
Ἀρτάβαζος καὶ Μεγάβυζος ἐκπεμφθέντες ἐπὶ τὸν
πρὸς Αἰγυπτίους πόλεμον ἀνέβηξαν ἐκ τῆς Περσί-¹⁰
δος, ἔχοντες στρατιώτας ἱππεῖς καὶ πεζοὺς πλείους
2 τῶν τριάκοντα μυριάδων. ὥς δ' ἦλθον εἰς Κιλικίαν
καὶ Φοινίκην, τὰς μὲν πεζὰς δυνάμεις ἀνελάμβανον
ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ναῦς δὲ προσέταξαν κατασκευάζειν
τοῖς τε Κυπρίοις καὶ Φοίνιξι καὶ τοῖς τὴν Κιλικίαν¹⁵
οἰκοῦσι. καταρτισθεῖσιν δὲ τριήρων τριακοσίων,
ταύτας ἐκόσμησαν ἐπιβάταις τε τοῖς κρατίστοις καὶ
ὅπλοις καὶ βέλεσι καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πρὸς ναυ-
3 μαχίαν χρησίμοις. οὗτοι μὲν οὖν περὶ τὰς παρα-
σκευὰς ἐγίνοντο καὶ γυμνασίας τῶν στρατιωτῶν²⁰
ἐποιοῦντο καὶ συνείθιζον ἅπαντας ταῖς πολεμικαῖς⁴⁶¹
ἐμπειρίαις, καὶ περὶ ταῦτα διέτριψαν σχεδόν τι τὸν
4 ὑποκείμενον ἐνιαυτόν· οἱ δὲ κατὰ τὴν Αἰγυπτίον
Ἀθηναῖοι τοὺς περὶ τὴν Μέμφιν καταφυγόντας εἰς
τὸ Λευκὸν τεῖχος ἐπολιόρκουν· ἀμνημονέντων δὲ τῶν²⁵

5 τοὺς Αἰγυπτίους P (c. 76, 3) 6 εὐθίππον P, εὐίππον v.
7 σπούριον cod. 10 Περσίδος PFHK, πατρίδος cet. 12
εἰς PAL, εἰς τὴν cet. 16 καταρτισθέντων cod., corr.
Wess. 19 περὶ PAL, παρὰ cet. 24 καταφυγόντας
PA, καταφεύγοντας cet.

Περσῶν εὐρώστως οὐ δυνάμενοι τὸ χωρίον ἐλεῖν,
 ἐμείναν ἐπὶ τῆς πολιορκίας τὸν ἐνιαυτόν.

Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Συρακόσιοι μὲν πολε- 76
 μοῦντες τοῖς ἀφεστηκόσι ξένοις συνεχεῖς προσβολὰς
 5 ἐποιοῦντο τῇ τε Ἀχραδινῇ καὶ τῇ Νήσῳ, καὶ ναυ-
 μαχίᾳ μὲν ἐνίκησαν τοὺς ἀποστάντας, πεξῆ δ' οὐκ
 ἴσχυον ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς πόλεως διὰ τὴν ὀχυρότητα
 τῶν τόπων. μετὰ δὲ ταῦτα παρατάξεως γενομένης 2
 ἐπὶ τῆς χώρας, καὶ τῶν ἀγωνιζομένων παρ' ἀμφο-
 10 τέροις ἐκθύμως κινδυνευόντων, πεσεῖν συνέβη οὐκ
 ὀλίγους παρ' ἀμφοτέροις, νικῆσαι δὲ τοὺς Συρακο-
 σίους. μετὰ δὲ τὴν μάχην οἱ Συρακόσιοι τοὺς μὲν
 ἐπιλέκτους, ὄντας ἑξακοσίους, αἰτίους γενομένους
 τῆς νίκης, ἐστεφάνωσαν ἀριστεῖα δόντες ἀργυρίου
 15 μῶν ἑκάστω. ἅμα δὲ τοῦτοις πραττομένοις Δουκέ- 3
 τιος μὲν ὁ τῶν Σικελῶν ἡγεμὼν, χαλεπῶς ἔχων τοῖς
 τὴν Κατάνην οἰκοῦσι διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς τῶν
 Σικελῶν χώρας, ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτούς. ὁμοίως
 δὲ καὶ τῶν Συρακοσίων στρατευσάντων ἐπὶ τὴν Κα-
 20 τάνην, οὗτοι μὲν κοινῇ κατεκληρούχησαν τὴν χώραν
 καὶ τοὺς κατοικισθέντας ὑφ' Ἰέρωνος τοῦ δυνάστου
 ἐπολέμουν· ἀντιταχθέντων δὲ τῶν ἐν τῇ Κατάνῃ
 καὶ λειφθέντων πλείοσι μάχαις, οὗτοι μὲν ἐξέπεσον
 ἐκ τῆς Κατάνης, καὶ τὴν νῦν οὖσαν Αἴττην ἐκτῇ-
 25 σαντο, πρὸ τούτου καλουμένην Ἰνῆσαν, οἱ δ' ἐξ
 ἀρχῆς ἐκ τῆς Κατάνης ὄντες ἐκομίσαντο πολλῶ
 χρόνῳ τὴν πατρίδα. τούτων δὲ πραχθέντων οἱ κατὰ 4

6 ἀποστάτας JKM 15 δουκέτιος P, δομέτιος v. 21
 τοὺς add. Dind. κατοικισθέντες cod., corr. Wess. 25
 ἐννησίαν P, ἐννησίαν v., corr. Cluverius

τὴν Ἰέρωνος δυναστείαν ἐκπεπτακότες ἐκ τῶν ἰδίων πόλεων ἔχοντες τοὺς συναγωνιζομένους κατήλθον εἰς τὰς πατρίδας, καὶ τοὺς ἀδίκως τὰς ἀλλοτρίας πόλεις ἀφηρεμένους ἐξέβαλον ἐκ τῶν πόλεων· τούτων δ' ἦσαν Γελῶοι καὶ Ἀκραγαντῖνοι καὶ Ἱμεραῖοι. 5
 3 παραπλησίως δὲ τούτοις καὶ Ῥηγῖνοι μετὰ Ζαγκλαίων τοὺς Ἀναξίλου παῖδας δυναστεύοντας ἐκβαλόντες ἡλευθέρωσαν τὰς πατρίδας. μετὰ δὲ ταῦτα Καμάριναν μὲν Γελῶοι κατοικίσαντες ἐξ ἀρχῆς κατεκλήρουήσαν· αἱ δὲ πόλεις σχεδὸν ἅπασαι πρὸς τὴν 10 κατὰλυσιν τῶν πολέμων ὀρμήσασαι, καὶ κοινὸν δόγμα ποιησάμεναι, πρὸς τοὺς κατοικοῦντας ξένους διελύθησαν, καὶ τοὺς φυγάδας καταδεξάμεναι τοῖς ἀρχαίοις πολίταις τὰς πόλεις ἀπέδοσαν, τοῖς δὲ ξένοις τοῖς διὰ τὰς δυναστείας ἀλλοτρίας τὰς πόλεις ἔχουσι 15 συνεχώρησαν τὰ ἐαυτῶν ἀποκομίζειν καὶ κατοικεῖν
 4 ἅπαντας ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ. αἱ μὲν οὖν κατὰ Σικελίαν ἐν ταῖς πόλεσι στάσεις καὶ ταραχαὶ τοῦτον τὸν τρόπον κατελύθησαν, αἱ δὲ πόλεις τὰς ἀπαλλοτρίους πολιτείας ἀποβαλοῦσαι σχεδὸν ἅπασαι τὰς ἰδίας 20 χώρας κατεκληρουήσαν τοῖς πολίταις πᾶσιν.
 77 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φρασικλείδου ὀλυμπιάς μὲν ἦχθη ὀρδοηκοστή, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Τορύλλας Θετταλός, Ῥωμαῖοι δ' ὑπάτους κατέστησαν Κόιντον Φάβιον καὶ Τίτον Κοίντιον Καπιτωλῖνον. 25

1 Ἰέρωνος] Θήρωνος Wurm 2 Συναγωνισίους ante συναγωνιζομένους add. Reiske 9 κατοικίσαντες L, κατοικήσαντες cet. 11 πολεμίων cod., corr. Reiske 16 συνεχώρησαν τὰ ἐαυτῶν ἀποκομίζειν καὶ P, om. FJK, καὶ cet. 17 κατὰ PA, κατὰ τὴν cet. 19 ἀπαλλοτρίους] πατρίους Dind. 20 ἀπολαβοῦσαι v. 22 Φιλονκλείδου A, Φασικλείδου cet. 25 κοινόντιον A, κόνιτον cet. καπετολῖνον P

ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ μὲν τὴν Ἀσίαν οἱ τῶν Περσῶν
 στρατηγοὶ διαβάντες ἐπὶ τὴν Κιλικίαν ναῦς μὲν
 κατεσκευάσαν τριακοσίας κεκοσμημένας καλῶς πρὸς
 τὴν πολεμικὴν χρεῖαν, τὸ δὲ πεζὸν στρατόπεδον
 5 λαβόντες προῆγον πεζῇ διὰ Συρίας καὶ Φοινίκης·
 συμπαραπλέοντος δὲ καὶ τοῦ στόλου τῇ πεζῇ στρατιᾷ
 κατήντησαν εἰς Μέμφιν τῆς Αἰγύπτου. καὶ τὸ μὲν 2
 πρῶτον τὴν πολιορκίαν τοῦ Λευκοῦ τείχους ἔλυσαν,
 καταπληξάμενοι τοὺς Αἰγυπτίους καὶ τοὺς Ἀθηναίους·
 10 μετὰ δὲ ταῦτα ἐμφρόνως βουλευσάμενοι κατὰ στόμα
 μὲν παρατάττεσθαι διέκλινον, στρατηγήμασι δὲ ἐπι-
 λοτιμοῦντο καταλῦσαι τὸν πόλεμον. διόπερ καὶ τῶν
 Ἀττικῶν νεῶν ὁρμονσῶν ἐν τῇ Προσωπίτιδι λεγο-
 μένῃ νήσῳ, τὸν περιρρέοντα ποταμὸν διώρυξι δια-
 15 λαβόντες ἤπειρον ἐποίησαν τὴν νῆσον. τῶν δὲ νεῶν 3
 ἄφνω καθιζουσῶν ἐπὶ ξηρὰν τὴν γῆν, οἱ μὲν Αἰγύ-
 πτιοι καταπλαγέντες ἐγκατέλιπον τοὺς Ἀθηναίους
 καὶ πρὸς τοὺς Πέρσας διελύσαντο· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι
 συμμάχων ὄντες ἐρημοὶ καὶ τὰς ναῦς ὀρῶντες ἀχρή-
 20 στους γεγεννημένας, ταύτας μὲν ἐνέπηρσαν, ὅπως μὴ
 τοῖς πολεμίοις ὑποχείριοι γενηθῶσιν, αὐτοὶ δὲ οὐ
 καταπλαγέντες τὴν δεινότητα τῆς περιστάσεως παρε-
 κάλουν ἀλλήλους μηδὲν ἀνάξιον προᾶξι τῶν προ-
 κατειργασμένων ἀγώνων. διόπερ ταῖς ἀρεταῖς ὑπερ- 4
 25 βαλλόμενοι τοὺς ἐν Θερμοπύλαις ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος
 ἀποθανόντας, ἐτοίμως εἶχον διαγωνίζεσθαι πρὸς
 τοὺς πολεμίους. οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Περσῶν Ἀρτά-

2 ἐπὶ Wess., περὶ cod. 10 εὐφρόνως P 17 ἐγκα-
 τέλειπον P 23 προκατειργασμένων PA 24 ὑπερβαλλό-
 μενοι PA, ὑπερβαλλόμενοι cet.

βαζος καὶ Μεγάβυζος, ὁρῶντες τὴν ὑπερβολὴν τῆς
 εὐτολμίας τῶν πολεμίων καὶ λογισάμενοι, διότι τού-
 τους οὐ δυνατόν ἀνελεῖν ἄνευ τοῦ πολλὰς μυριάδας
 ἀποβαλεῖν τῶν ἰδίων, σπονδὰς ἔθεντο πρὸς τοὺς
 Ἀθηναίους, καθ' ἃς ἔδει χωρὶς κινδύνων ἀπελθεῖν·
 5 αὐτοὺς ἐκ τῆς Αἰγύπτου. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι διὰ
 τὴν ἰδίαν ἀρετὴν τυχόντες τῆς σωτηρίας ἀπῆλθον⁴⁶³
 ἐκ τῆς Αἰγύπτου, καὶ διὰ τῆς Λιβύης εἰς Κυρήνην
 ἀπελθόντες ἐσώθησαν παραδόξως εἰς τὴν πατρίδα.
 6 ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις ἐν μὲν ταῖς Ἀθήναις¹⁰
 Ἐφιάλτης ὁ Σοφωνίδου, δημαγωγὸς ὢν καὶ τὸ πλῆ-
 θος παροξύνων κατὰ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, ἔπεισε τὸν
 δῆμον ψηφίσματι μειῶσαι τὴν ἐξ Ἀρείου πάγον
 βουλήν, καὶ τὰ πάτρια καὶ περιβόητα νόμιμα κατα-
 λῦσαι. οὐ μὴν ἀθῶός γε διέφυγε τηλικούτοις ἀνο-¹⁵
 μήμασιν ἐπιβαλόμενος, ἀλλὰ τῆς νυκτὸς ἀναιρεθεὶς
 ἄδηνον ἔσχε τὴν τοῦ βίου τελευτήν.
 78 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι
 μὲν ἦν ἄρχων Φιλοκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατον
 ἀρχὴν διεδέξαντο Αὐλὸς Ποστούμιος Ῥηγοῦλος καὶ²⁰
 Σπόριος Φούριος Μεδιολανός. ἐπὶ δὲ τούτων Κο-
 ρινθίοις καὶ Ἐπιδανυρίοις πρὸς Ἀθηναίους ἐνστάν-
 τος πολέμου, ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτοὺς Ἀθηναῖοι, καὶ
 2 γενομένης μάχης ἰσχυρᾶς ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι. *μεγάλῳ*

2 διὰ τὸ (διότι ipse) τούτους οὐ δυνατόν ἀνελεῖν ἄνευ
 P, om. v. 5 κινδύνου Pa ἀνελθεῖν cod. 11 Σοφω-
 νίδου Meursius, Σιμωνίδου cod. 15 ἀθῶος (Wess.) Cobet
 et Sauppe, ἀθῶος cod. 16 ἐπιβαλλόμενος P 20 διε-
 δέξατο P Αὐλός] Παῦλος f 21 Σπούριος P φρού-
 ριος PAF μεδιόλανος P 22 πρὸς Ἀθ. ἑ. π. PA, ἑ. π.
 πρὸς Ἀθ. cet. 23 καὶ γενομένης ** (eraso δι) P, γενομέ-
 νης δὲ v.

δὲ στόλῳ καταπλεύσαντες πρὸς τοὺς ὀνομαζομένους
 Ἀλλεῖς, ἀνέβησαν εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ τῶν
 πολεμίων ἀνείλον οὐκ ὀλίγους. συστραφέντων δὲ
 τῶν Πελοποννησίων καὶ δύναμιν ἀξιόλογον ἀθροί-
 5 σάντων, συνέστη μάχη πρὸς τοὺς Ἀθηναίους περὶ
 τὴν ὀνομαζομένην Κερκυφάλειαν, καθ' ἣν πάλιν ἐνί-
 κησαν Ἀθηναῖοι. τοιοῦτων δὲ εὐήμερημάτων αὐτοῖς 3
 γενομένων, τοὺς Αἰγινήτας ὀρῶντες πεφρονηματισ-
 μένους μὲν ταῖς προγεγενημέναις πράξεσιν, ἄλλο-
 10 τῶς δὲ ἔχοντας πρὸς αὐτούς, ἔγνωσαν κατα-
 πολεμῆσαι. διὸ καὶ στόλον ἐπ' αὐτούς ἀξιόλογον 4
 ἀποστείλάντων τῶν Ἀθηναίων, οἱ τὴν Αἰγίναν κα-
 τοικοῦντες, μεγάλην ἐμπειρίαν ἔχοντες καὶ δόξαν
 τῶν κατὰ θάλατταν ἀγώνων, οὐ κατεπλάγησαν τὴν
 15 ὑπεροχὴν τῶν Ἀθηναίων, ἔχοντες δὲ τριήρεις ἱκανὰς
 καὶ προσκατασκευάσαντες ἐτέρας, ἐναυμάχησαν, καὶ
 λειφθέντες ἀπέβαλον τριήρεις ἑβδομήκοντα· συντρι-
 βέντες δὲ τοῖς φρονήμασι διὰ τὸ μέγεθος τῆς συμ-
 φορᾶς, ἡναγκάσθησαν εἰς τὴν Ἀθηναίων συντέλειαν
 20 καταταχθῆναι. ταῦτα μὲν οὖν Λεωκράτης ὁ στρα-
 τηγὸς κατεπράξατο τοῖς Ἀθηναίοις, τοὺς πάντας
 διαπολεμήσας μῆνας ἑννέα πρὸς τοὺς Αἰγινήτας.

Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ τὴν Σικελίαν 5
 Δουκέτιος ὁ τῶν Σικελῶν βασιλεὺς [ᾧν], ὠνομασ-
 25 μένος τὸ γένος, ἰσχύων δὲ κατ' ἐκείνους τοὺς χρό-
 164 νους, Μέναινον μὲν πόλιν ἔκτισε καὶ τὴν σύνηγρυς

1 δὲ om. v. 2 Ἀλλεῖς] καὶ add. Steph. 5 συνέστη
 P, συνέβη v. 6 Κερκυφάλειαν cod. 7 δὲ om. P 9 μὲν
 Dind., μὲν ἐν cod. 19 τὴν PA, τὴν τῶν cet. 24 Δου-
 κέτιος v. ᾧν del. Dind., οὐκ malim; ἀνονόμαστος ᾧν
 Madvig 26 μεναῖνον P

χώραν τοῖς κατοικισθεῖσι διμερίσας, στρατευσάμενος
 δ' ἐπὶ πόλιν ἀξιόλογον Μοργαντίναν, καὶ χειρωσά-
 μενος αὐτήν, δόξαν ἀπηνέγκατο παρὰ τοῖς ὁμοεθνήσι.
 79 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι
 μὲν ἦρχε Βίων, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διε- 5
 δέξαντο Πούπλιος Σερουίλιος Στρούκτος καὶ Λεύκιος
 Αἰβούτιος Ἄλβας. ἐπὶ δὲ τούτων Κορινθίοις καὶ
 Μεγαρεῦσι περὶ χώρας ὁμόρου γενομένης ἀμφισβη-
 2 τήσεως, εἰς πόλεμον αἱ πόλεις ἐνέπεσον. τὸ μὲν
 οὖν πρῶτον τὴν χώραν ἀλλήλων διετέλουν λεηλα- 10
 τοῦντες καὶ κατ' ὀλίγους συμπλοκάς [καὶ μάχας
 μικράς] ποιοῦμενοι· αὐξομένης δὲ τῆς διαφορᾶς οἱ
 Μεγαρεῖς ἀεὶ μᾶλλον ἐλαττούμενοι καὶ τοὺς Κοριν-
 θίους φοβούμενοι, συμμάχους ἐποίησαντο τοὺς Ἀθη- 13
 ναίους. διὸ καὶ πάλιν τῶν πόλεων ἐφαμύλλων ταῖς 15
 δυνάμεσι γενομένων, καὶ τῶν Κορινθίων μετὰ Πε-
 λοποννησίων ἀξιολόγῳ δυνάμει στρατευσάντων εἰς
 τὴν Μεγαρικὴν, Ἀθηναῖοι συμμαχίαν ἐπεμψαν τοῖς
 Μεγαρεῦσιν, ἧς ἡγεῖτο Μυρωνίδης, ἀνὴρ ἐπ' ἀρετῇ
 θαυμαζόμενος· γενομένης δὲ παρατάξεως ἰσχυρᾶς 20
 ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ ταῖς ἀνδραγαθίαις ἐκατέρων
 ἐξισουμένων, τὸ τελευταῖον ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι καὶ
 4 πολλοὺς ἀνείλον τῶν πολεμίων. μετὰ δ' ὀλίγας
 ἡμέρας πάλιν γενομένης ἰσχυρᾶς μάχης ἐν τῇ λεγο-
 μένῃ Κιμωλίᾳ, πάλιν ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι [καὶ πολ- 25

2 Μοργαντίναν cod. 5 διεδέξατο P 7 ἄλβας P
 10 τὴν χ. α. PA, α. τὴν χ. cet. 11 καὶ μάχας del. Reiske
 12 μικρὰς ποιοῦμενοι PA, ποιοῦμενοι μικρὰς cet. 15 πάλιν]
 πάλαι Madvig πόλεων] πολεμίων v. 22 Ἀθηναῖοι om. v.
 25 καὶ πολλοὺς .. πολεμίων deleti

λους ἀνείλον τῶν πολεμίων. μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας
 πάλιν γενομένης ἰσχυρᾶς μάχης] . . . οἱ Φωκεῖς ἐνε-
 στήσαντο πόλεμον πρὸς Δωριεῖς, τοὺς προγόνους
 μὲν Λακεδαιμονίων, οἰκοῦντας δὲ πόλεις τρεῖς, Κυ-
 5 τίνιον καὶ Βοῖον καὶ Ἐρινεόν, κειμένους ὑπὸ τὸν
 λόφον τὸν ὀνομαζόμενον Παρνασσόν. τὸ μὲν οὖν 6
 πρῶτον βία χειρωσάμενοι τοὺς Δωριεῖς, κατέσχον
 αὐτῶν τὰς πόλεις· μετὰ δὲ ταῦτα Λακεδαιμόνιοι μὲν
 Νικομήδην τὸν Κλεομένους ἐξέπεμψαν βοηθήσοντα
 10 τοῖς Δωριεῦσι διὰ τὴν συγγένειαν· εἶχε δ' οὗτος
 Λακεδαιμονίους μὲν χιλίους πεντακοσίους, παρὰ δὲ
 τῶν ἄλλων Πελοποννησίων μυρίους. οὗτος μὲν οὖν 6
 ἐπίτροπος ὢν Πλειστώνακτος τοῦ βασιλέως παιδὸς
 ὄντος, μετὰ τῶσάυτης δυνάμεως ἐβοήθησε τοῖς Δω-
 15 ριεῦσι, νικήσας δὲ τοὺς Φωκεῖς καὶ τὰς πόλεις
 ἀνακτησάμενος τοὺς τε Φωκεῖς καὶ Δωριεῖς διήλ-
 165 λαξεν. Ἀθηναῖοι δὲ πυνθόμενοι τοὺς Λακεδαιμονίους 80
 τὸν μὲν πρὸς Φωκεῖς πόλεμον καταλελυνκέναι, αὐτοὺς
 δὲ μέλλειν τὴν εἰς οἶκον ἐπάνοδον ποιεῖσθαι, ἐγνώ-
 20 σαν ἐπιθέσθαι κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν τοῖς Λακεδαι-
 μονίοις. ἐστράτευσαν οὖν ἐπ' αὐτούς, παραλαβόντες
 τοὺς Ἀργεῖους καὶ Θετταλούς· καὶ πεντήκοντα μὲν
 ναυσί, στρατιώταις δὲ μυρίοις καὶ τετρακισχιλίοις
 ἐπιβουλεύοντες αὐτοῖς κατελάβοντο τὰς περὶ τὴν

1 μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας del. Dind. 2 πάλιν γ. ἰ. μά-
 χης om. f ἐνέστησαν τὸν πολ. P 4 κυντίνιον Pa, κιντί-
 βιον FJK 5 Βόιον Rhod., ἐρίβιον P, ἐρίβιον vel ἐρίνιον
 cet. Ἐρινεόν Rhod., ἐρινάιον cod. 6 οὖν] γὰρ P 9
 Κλεομένους] Κλεομβρότου Thuk. I 107 16 δωριεῖς καὶ
 φωκεῖς v. 19 ἐμποιεῖσθαι P 24 ἐπιβουλεύοντες (vel
 ἐπιβαλοῦντες) Hertl., ἐπιβαλόντες cod. κατελάβοντο*] κα-
 τέλαβον cod.

2 Γεράνειαν παρόδους. Λακεδαιμόνιοι δὲ πυνθανόμενοι τὰ κατὰ τοὺς Ἀθηναίους παρήλθον τῆς Βοιωτίας εἰς Τάναγραν. τῶν δὲ Ἀθηναίων παραγενομένων εἰς τὴν Βοιωτίαν καὶ παρατάξεως γενομένης, ἰσχυρὰ συνέστη μάχη· καὶ τῶν μὲν Θετταλῶν μεταβαλομένων ἐν τῇ μάχῃ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, τῶν δὲ Ἀθηναίων καὶ τῶν Ἀργείων οὐδὲν ἦττον διαγωνιζομένων, ἔπεσον μὲν οὐκ ὀλίγοι παρ' ἀμφοτέρους, νικτὸς δ' ἐπιλαβούσης διελύθησαν. μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς Ἀθηναίοις κομιζομένης ἀγορᾶς πολλῆς ἐκ τῆς Ἀττικῆς, οἱ Θετταλοὶ κρίναντες ἐπιθέσθαι ταύτῃ, τῆς ὥρας δειπνοποιησάμενοι νικτὸς ἀπῆνταν τοῖς κομίζουσι τὰς ἀγορὰς. τῶν δὲ παραφυλαττόνων Ἀθηναίων ἀγνοούντων καὶ προσδεξαμένων τοὺς Θετταλοὺς ὥς φίλους, συνέβη [καὶ] πολλοὺς καὶ ποικίλους ἀγῶνας γενέσθαι περὶ τῆς ἀγορᾶς. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον οἱ Θετταλοί, προσδεχθέντες ὑπὸ τῶν πολεμίων διὰ τὴν ἄγνοιαν, ἔκτεινον τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ συντεταγμένοι τοῖς τεθορυβημένοις συμπλεκόμενοι πολλοὺς ἀνήρουν. οἱ δὲ κατὰ τὴν στρατοπεδείαν ὄντες Ἀθηναῖοι πυνθόμενοι τὴν τῶν Θετταλῶν ἐπίθεσιν, ἤκον κατὰ σπουδὴν, καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἐξ ἐφόδου τρεψάμενοι πολὺν ἐποίουν φόνον. ἐπιβοηθησάντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων τοῖς Θετταλοῖς συντεταγμένη τῇ δυνάμει, καὶ τοῖς στρατοπέδοις ὅλοις γενομένης παρατάξεως, συνέβη διὰ τὴν γενομένην φιλοτιμίαν πολλοὺς παρ' ἀμφοτέρους

1 γεράνειαν PA   5 ἰσχυρᾶς cod., corr. Reiske   μεταβαλλομένων PA   12 ταύτῃ Reiske, ταύτης cod.   15 καὶ del. Dind.   27 ἀμφοτέρων P

ἀνααιρεθῆναι. τέλος δὲ τῆς μάχης ἀμφίδοξον λαβού-
σης τὸ τέλος, συνέβη τοὺς τε Λακεδαιμονίους ἀμφι-
σβητῆσαι περὶ τῆς νίκης καὶ τοὺς Ἀθηναίους. τότε
μὲν οὖν ἐπιλαβούσης νυκτὸς καὶ τῆς νίκης ἀμφιδό-
5 ξου γενομένης, διεπρεσβεύοντο πρὸς ἀλλήλους καὶ
τετραμηνιαίους σπονδὰς ἐποιήσαντο.

Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι⁸¹
μὲν ἦρχε Μνησιθείδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι κατε-
στάθησαν Λούκιος Λουκράτιος καὶ Τίτος Οὐτετούριος
¹⁶⁶Κιχωρίνος. ἐπὶ δὲ τούτων Θηβαῖοι μὲν τεταπεινω-
¹⁰μένοι διὰ τὴν πρὸς Φέρξην αὐτοῖς γενομένην συμ-
μαχίαν, ἐξήτουν δι' οὗ τρόπου δύναιντ' ἂν ἀνα-
λαβεῖν τὴν πάτριον ἰσχύν τε καὶ δόξαν. διὸ καὶ 2
τῶν Βοιωτῶν ἀπάντων καταφρονούντων καὶ μηκέτι
¹⁵προσεχόντων τοῖς Θηβαίοις, ἤξιον τοὺς Λακεδαιμο-
νίους τῇ πόλει συμπεριποιῆσαι τὴν ὅλην ἡγεμονίαν
τῆς Βοιωτίας· ἐπηγγέλλοντο δ' αὐτοῖς ἀντὶ ταύτης
τῆς χάριτος ἰδίᾳ πολεμήσειν τοῖς Ἀθηναίοις, ὥστε
μηδεμίαν ἀνάγκην εἶναι τοῖς Σπαρτιάταις ἐκτὸς τῆς
²⁰Πελοποννήσου δύναμιν ἐξαγαγεῖν περὶ τὴν. οἱ δὲ Λα-
κεδαιμόνιοι κρίναντες συμφέροντα λέγειν αὐτούς,
καὶ νομίζοντες τὰς Θήβας, ἐὰν αὐξήσωσιν, ἔσεσθαι
τῆς τῶν Ἀθηναίων ὥσπερ ἀντίπαλόν τινα· διόπερ
ἔχοντες τότε περὶ Τάναγραν ἔτοιμον καὶ μέγα στρα-
²⁵τόπεδον, τῆς μὲν τῶν Θηβαίων πόλεως μείζονα τὸν
περίβολον κατεσκεύασαν, τὰς δ' ἐν Βοιωτίᾳ πόλεις

6 τετραμηνιαίους cod., corr. Eich. 7 ἐνιαυσιαίον cod.
10 κιχωρίνος PA, κιχώριος L, κιχωρητός cet. 12 ἀνεξήτουν
v. (c. 21, 3 XII 38, 4) δύναιντ' ἂν Dind., δύναιντο cod.
16 ἡγεμονίαν τῆς Βοιωτίας PAF, τῆς B. ἡγ. cet. 23 τῆς
P, τῇ v. ἀντίπαλον P, ἀντίπολιν v.

- 4 ἡνάγκασαν ὑποτάττεσθαι τοῖς Θηβαίοις. οἱ δὲ Ἀθη-
 ναῖοι τὴν ἐπιβολὴν τῶν Λακεδαιμονίων διακόψαι
 σπεύδοντες, δύναμιν ἀξιόλογον συνεστήσαντο, καὶ
 στρατηγὸν εἶλοντο Μυρωνίδην τὸν Καλλίου. οὗτος
 δὲ καταλέξας τῶν πολιτῶν τοὺς ἱκανοὺς παρήγγειλεν⁵
 αὐτοῖς, ἐκθέμενος ἡμέραν ἐν ἣ τὴν ἐκ τῆς πόλεως
 5 ἀνάξενξιν ἡμελλε ποιεῖσθαι. ἐπεὶ δ' ὁ συντεταγμένος
 καιρὸς ἦκε, καὶ τῶν στρατιωτῶν τινες οὐ κατήντη-
 σαν πρὸς τὴν ὠρισμένην ἡμέραν, ἀναλαβὼν τοὺς
 προσεληλυθότας προῆγεν εἰς τὴν Βοιωτίαν. τῶν δὲ¹⁰
 ἡγεμόνων τινὲς καὶ τῶν φίλων ἔφασαν δεῖν ἀναμέ-
 νειν τοὺς καθυστεροῦντας, ὁ δὲ Μυρωνίδης, συνετὸς
 ὢν ἅμα καὶ δραστικὸς στρατηγός, οὐκ ἔφησεν ἀνα-
 μενεῖν· ἀπεφαίνετο γὰρ τοὺς μὲν ἐκουσίως καθυ-
 στεροῦντας τῆς ἐξόδου καὶ κατὰ τὴν μάχην ἀγερνῶς¹⁵
 καὶ δειλῶς ἔξειν, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ τοὺς ὑπὲρ
 τῆς πατρίδος κινδύνους ὑποστήσεσθαι, τοὺς δ' ἐτοι-
 μους κατὰ τὴν συντεταγμένην ἡμέραν παραγεννηθέν-
 τας φανεροὺς εἶναι διότι καὶ τὴν ἐν τῷ πολέμῳ
 τάξιν οὐ καταλείψουσιν· ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι.²⁰
 6 ὀλίγους γὰρ προάγων στρατιώτας, καὶ τούτους ἀρί-
 στούς ταῖς ἀνδραγαθίαις, παρετάξατο κατὰ τὴν
 Βοιωτίαν πρὸς πολλαπλασίους, καὶ κατὰ κράτος
 περιεγένετο τῶν ἀντιταχθέντων.
- 82 Δοκεῖ δ' ἡ παράταξις αὕτη μηδεμιᾶς ἀπολείπεσθαι²⁵

6 συνθέμενος Hertl. 8 οὐκ ἀπήντησαν f 10 προ-
 εληλυθότας PAFHJL 11 δεῖν] μὴ add. P² 12 ὁ δὲ —
 καθυστεροῦντας om. P 13 στρατηγόν cod., corr. Dind.
 ἀναμένειν cod. 15 καὶ] μὴ P² 16 οὐδὲ om. v. 19
 διότι] ὅτι P² 22 κατὰ] καὶ κατὰ P 23 καὶ eras. P
 25 παράταξις*] παρᾶξις cod.

1 πράξεων P   6 τοῖς Βοιωτοῖς P^a   13 γ' οὖν P,
οὖν v.   19 οὐδὲ . . . οὐδὲ cod., corr. Dind.   27 καὶ om. v.
99*

παροξυνθέντες ἐπὶ τῇ διαφθορᾷ τῆς χώρας, συνε-
 στράφησαν πανδημεί, καὶ στρατεύσαντες ἡθροισαν
 μεγάλην δύναμιν. γενομένης δὲ μάχης ἐν Οἰνοφύ-
 τοις τῆς Βοιωτίας, καὶ τὸ δεινὸν ἀμφοτέρων ταῖς
 ψυχαῖς ἐρρωμένως ὑπομενόντων, διημέρευσαν ἐν τῇ
 μάχῃ· μόγις δὲ τῶν Ἀθηναίων τρεψαμένων τοὺς
 Βοιωτούς, ὁ Μυρωνίδης πασῶν τῶν κατὰ τὴν Βοιω-
 2 τίαν πόλεων ἐγκρατὴς ἐγένετο πλήν Θηβῶν. μετὰ
 δὲ ταῦτα ἐκ τῆς Βοιωτίας ἀναξεύξας ἐστράτευσεν
 ἐπὶ Λοκροῦς τοὺς ὀνομαζομένους Ὀπουντίους. τοῦ-
 3 τος δὲ ἐξ ἐφόδου χειρωσάμενος, καὶ λαβὼν ὁμή-
 ρους, ἐνέβαλεν εἰς τὴν Παρνασίαν. παραπλησίως δὲ
 τοῖς Λοκροῖς καὶ τοὺς Φωκεῖς καταπολεμήσας, καὶ
 λαβὼν ὁμήρους, ἀνέξευξεν εἰς τὴν Θετταλίαν, ἐγκα-
 4 λῶν μὲν περὶ τῆς γενομένης προδοσίας, προστάττων
 δὲ καταδέχεσθαι τοὺς φυγάδας· τῶν δὲ Φαρσαλίων
 οὐ προσδεχομένων, ἐπολιόρκει τὴν πόλιν. ἐπεὶ δὲ
 τὴν μὲν πόλιν οὐκ ἡδύνατο βίᾳ χειρώσασθαι, τὴν
 δὲ πολιορκίαν πολὺν χρόνον ὑπέμενον οἱ Φαρσάλιοι,
 τὸ τηνικαῦτα ἀπογνοὺς τὰ κατὰ τὴν Θετταλίαν ἐπα-
 5 νῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Μυρωνίδης μὲν οὖν ἐν
 ὀλίγῳ χρόνῳ μεγάλας πράξεις ἐπιτελεσάμενος περι-
 βόητον ἔσχε τὴν δόξαν παρὰ τοῖς πολίταις. ταῦτα
 μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.
 84 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλίου παρὰ μὲν *
 Ἡλείοις ὀλυμπιάς ἤχθη μία πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα,
 καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Πολύμναστος Κυρηναῖος, ἐν

4 ἀμφοτέραις P   8 Θηβαίων PA   12 Παρνασίαν
 Wurm et Madvig, παραλίαν Palmerius, φαρσαλίαν cod.
 24 ἐνιαυτόν] ὑπατον P (in marg. χρόνον P¹)

Ῥώμη δ' ὑπῆρχον ὑπατοὶ Σερούιος Σουλπίκιος καὶ
 Πούπλιος Οὐολούμνιος Ἀμεντίνος. ἐπὶ δὲ τούτων 2
 Τολμίδης ὁ τεταγμένος ἐπὶ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως,
 ἀμιλλώμενος πρὸς τὴν Μυρωνίδου ἀρετὴν τε καὶ
 168 δόξαν, ἔσπευδεν ἀξιόλογόν τι κατεργάσασθαι. διὸ 3
 καὶ κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς μηδενὸς πρότερον
 πεπορθηκότος τὴν Λακωνικὴν, παρεκάλεσε τὸν δῆμον
 δηῶσαι τὴν τῶν Σπαρτιατῶν χώραν, ἐπηγγέλετο
 δὲ χιλίους ὀπλίτας παραλαβὼν εἰς τὰς τριήρεις μετὰ
 10 τούτων πορθηθεῖν μὲν τὴν Λακωνικὴν, ταπεινώσειν
 δὲ τὴν τῶν Σπαρτιατῶν δόξαν. συγχωρησάντων δὲ 4
 τῶν Ἀθηναίων, βουλόμενος λαθραίως πλείονας ὀπλί-
 τας ἐξαγαγεῖν, τεχνάζεται τι τοιοῦτον. οἱ μὲν πολί-
 ται διελάμβανον αὐτὸν καταλέξειν εἰς τὴν στρατιάν
 15 τῶν νέων τοὺς ἀκμάζοντας ταῖς ἡλικίαις καὶ τοῖς
 σώμασιν εὐρωστοτάτους· ὁ δὲ Τολμίδης σπεύδων μὴ
 μόνον τοὺς τεταγμένους χιλίους ἐξαγαγεῖν εἰς τὴν
 στρατείαν, προσίῳν ἐκάστῳ τῶν νέων καὶ τῇ φώρῃ
 διαφερόντων ἔλεγεν ὥς μέλλει καταλέγειν αὐτόν·
 20 κρεῖττον οὖν ἔφησεν ἐθελουτὴν στρατεῦειν μᾶλλον
 ἢ διὰ τῶν καταλόγων ἀναγκασθῆναι δοκεῖν. ἐπεὶ δὲ 5
 πλείους τῶν τρισχιλίων τούτῳ τῷ λόγῳ συνέπεισεν
 ἐθελουτὴν ἀπογραφεσθαι, τοὺς δὲ λοιποὺς οὐκέτι
 σπεύδοντας ἑώρα, τότε τοὺς ὁμολογημένους χιλίους
 25 κατέλεξεν ἐκ τῶν ἄλλων. ὥς δ' αὐτῷ καὶ τᾶλλα 6
 τὰ πρὸς τὴν στρατείαν ἡτοίμαστο, πεντήκοντα μὲν

5 ἔσπευδεν om. v. 8 ἐπηγγέλετο P JL, ἐπηγγέλετο cet.
 12 ὀπλίτας Dind., πολίτας cod. 14 στρατείαν v. (c. 48, 4)
 16 εὐρωστοτάτους v. 17 ἐξάγειν v. 18 στρατιάν cod.,
 corr. Wess. 20 στρατεῦειν μᾶλλον om. P 21 τῶν κατα-
 λόγων P¹, τὸν κατάλογον cet. 23 ἐθελουτὶ v.

τριήρεσιν ἀντήχθῃ καὶ τετρακισχιλίοις ὀπλίταις, κατα-
 πλεύσας δὲ τῆς Λακωνικῆς εἰς Μεθώνην, τοῦτο μὲν
 τὸ χωρίον εἴλε, τῶν δὲ Λακεδαιμονίων βοηθησάν-
 των ἀνέβηξε, καὶ παραπλεύσας εἰς τὸ Γύθειον, ἐπί-
 νειον τῶν Λακεδαιμονίων, χειρωσάμενος δὲ καὶ ταύ-
 7 τὴν τὴν πόλιν καὶ τὰ νεώρια τῶν Λακεδαιμονίων
 ἐμπρόσας, τὴν χώραν ἐδήωσεν. ἐκεῖθεν δὲ ἀναχθεὶς
 ἐπλεύσε τῆς Κεφαλληνίας εἰς Ζάκυνθον· ταύτην δὲ
 χειρωσάμενος καὶ πάσας τὰς ἐν τῇ Κεφαλληνίᾳ πό-
 λεις προσαναγόμενος, εἰς τὸ πέραν διέπλευσε καὶ 10
 κατήφεν εἰς Ναύπακτον. ὁμοίως δὲ καὶ ταύτην ἐξ
 ἐφόδου λαβών, κατέφικεν εἰς ταύτην Μεσσηνίαν
 τοὺς ἐπισήμους, ὑποσπόνδους ὑπὸ Λακεδαιμονίων
 8 ἀφεθέντας· κατὰ γὰρ τὸν αὐτὸν χρόνον οἱ Λακε-
 δαιμόνιοι πρὸς τοὺς Εἰλωτας καὶ Μεσσηνίους πε- 15
 πολεμηκότες ἐπὶ πλεόν, τότε κρατήσαντες ἀμφοτέρων
 τοὺς μὲν ἐξ Ἰθώμης ὑποσπόνδους ἀφῆκαν, καθότι 16
 προείρηται, τῶν δ' Εἰλωτῶν τοὺς αἰτίους τῆς ἀπο-
 στάσεως κολάσαντες τοὺς ἄλλους κατεδουλώσαντο.
 85 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σωσιδωρᾶτος Ῥωμαῖοι 20
 μὲν ὑπάτους κατέστησαν Πούπλιον Οὐαλέριον Πο-
 πλικόλαν καὶ Γάιον Κλώδιον Ῥήγιλλον. ἐπὶ δὲ τού-
 των Τολμίδης μὲν περὶ τὴν Βοιωτίαν διέτριβεν,
 Ἀθηναῖοι δὲ Περικλέα τὸν Ξανθίππου, τῶν ἀγαθῶν
 ἀνδρῶν, στρατηγὸν κατέστησαν, καὶ δόντες αὐτῷ 25
 τριήρεις πεντήκοντα καὶ χιλίους ὀπλίτας ἐξέπεμψαν

4 Γύθειον cod. 8 et 9 Κεφαλην . . . v. 10 προσ-
 γόμενος v. 12 et 15 μεσην . . . P 16 τότε πεπολ. ἐπὶ
 πλεῖον κρατ. FJK 21 πονπλικόλαν P 22 Κλώδιον]
 Οὐαλέριον FM 24 ἀγαθῶν ἀνδρῶν] ἀπασῶν δυνάμεων
 Wpam

ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον. οὗτος δὲ τῆς Πελοποννήσου 2
 πολλὴν ἐπόρθησεν, εἰς δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν διαβάς
 πλὴν Οἰνιάδων ἀπάσας τὰς πόλεις προσηγάγετο. οἱ
 μὲν οὖν Ἀθηναῖοι κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν πλεί-
 5 στων πόλεων ἤρξαν, ἐπ' ἀνδρείᾳ δὲ καὶ στρατηγίᾳ
 μεγάλῃν δόξαν κατεκτήσαντο.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρίστωνος Ῥωμαῖοι 86
 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόιντον Φάβιον Οὐίβον-
 λαυὸν καὶ Λεύκιον Κορνήλιον Κουρτινόν. ἐπὶ δὲ
 10 τούτων Ἀθηναῖοις καὶ Πελοποννησίοις πενταετείς
 ἐγένοντο σπονδαί, Κίμωνος τοῦ Ἀθηναίου συνθε-
 μένου ταύτας. κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Ἑγεσταίοις 2
 καὶ Αἰλυβαίταις ἐνέστη πόλεμος περὶ χώρας τῆς πρὸς
 τῷ Μαζάρῳ ποταμῷ· γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς
 15 συνέβη πολλοὺς παρ' ἀμφοτέροις ἀναιρεθῆναι καὶ
 πῆς φιλοτιμίας μὴ λῆξαι τὰς πόλεις. μετὰ δὲ τὴν 3
 πολιτογραφίαν τὴν ἐν ταῖς πόλεσι γενομένην καὶ
 τὸν ἀναδασμὸν τῆς χώρας, πολλῶν εἰκῇ καὶ ὥς
 ἔτυχε πεπολιτογραφημένων, ἐνόσουν αἱ πόλεις καὶ
 20 πάλιν εἰς πολιτικὰς στάσεις καὶ ταραχὰς ἐνέπιπτον·
 μάλιστα δὲ τὸ κακὸν ἐπεπόλασεν ἐν ταῖς Συρακού-
 σαις. Τυνδαρίδης γάρ τις τοῦνομα, θράσους καὶ 4
 τόλμης γέμων ἄνθρωπος, τὸ μὲν πρῶτον πολλοὺς
 τῶν πενήτων ἀνελάμβανε, καὶ σωματοποιῶν τούτους
 25 ἑαυτῷ πρὸς τυραννίδα ἐτοίμους ἐποίει δορυφόρους.
 μετὰ δὲ ταῦτα ἤδη φανερὸς ὦν ὅτι θυναστείας ὀρέ-

3 πλὴν Dind., πλησίον cod. (Thuk. I 111) 9 κουρητί-
 νον PA 12 Ἑγεσταίοις cod., Σελινουντίοις Schubring
 18 Αἰλυβαίοις v., Σελινουντίοις Benndorf, Ἀλικυαίοις Unger
 (XIII 54, 4) συνέστη Bek.

5 γεται, θανάτου κρίσιν ὑποσχὼν κατεδικάσθη. ἀπα-
 γομένου δὲ εἰς τὸ δεσμοκτήριον οἱ πολυωρηθέντες
 ὑπ' αὐτοῦ συνεστράφησαν καὶ τοῖς ἀπάγουσι τὰς
 χεῖρας ἐπέφερον. ταραχῆς δὲ γενομένης κατὰ τὴν
 πόλιν, συνεστράφησαν οἱ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν,¹
 καὶ τοὺς νεωτερίσαντας συναρπάσαντες ἅμα τῷ Τυν-⁴⁷⁰
 θαρίδῃ ἀνέλлон. πλεονάκεις δὲ τούτου γινομένου,
 καὶ τῶν ἀνδρῶν τυραννίδος ἐκιδυμούντων, ὁ δῆμος
 ἐπηνέχθη μιμήσασθαι τοὺς Ἀθηναίους, καὶ νόμον
 θεῖναι παραπλήσιον τῷ παρ' ἐκείνοις γεγραμμένῳ¹⁰
 8 ὅτι περὶ ὀστρακισμοῦ. παρὰ γὰρ Ἀθηναίοις ἕκαστον
 τῶν πολιτῶν ἔδει γράφειν εἰς ὄστρακον τοῦνομα
 τοῦ δοκοῦντος μάλιστα δύνασθαι τυραννεῖν τῶν
 πολιτῶν, παρὰ δὲ τοῖς Συρακοσίοις εἰς πέταλον
 ἐλαίας γράφεσθαι τὸν δυνατώτατον τῶν πολιτῶν,¹⁵
 διαριθμηθέντων δὲ τῶν πετάλων τὸν πλεῖστα πέταλα
 2 λαβόντα φεύγειν πενταετῇ χρόνον. τούτῳ γὰρ τῷ
 τρόπῳ διελάμβανον ταπεινώσειν τὰ φρονήματα τῶν
 πλεῖστον ἰσχυόντων ἐν ταῖς πατρίσι· καθόλου γὰρ
 οὐ πονηρίας κολάσεις ἐλάμβανον παρὰ τῶν παρανο-²⁰
 μούντων, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀνέξεως τῶν ἀνδρῶν
 ἐποιοῦν ταπείνωσιν. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι τοῦτο
 τὸ γένος τῆς νομοθεσίας ὠνόμασαν ἀπὸ τοῦ συμ-
 βεβηκότος ὀστρακισμὸν, οἱ δὲ Συρακοῖσιοι πεταλισμὸν.
 3 οὗτος δὲ ὁ νόμος διέμεινε παρὰ μὲν τοῖς Ἀθηναίοις²⁵
 ἐπὶ πολλὸν χρόνον, παρὰ δὲ τοῖς Συρακοσίοις κατε-
 4 λύθη ταχὺ διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. τῶν μεγίστων

2 δὲ P, τε v.   5 πόλιν] πόλιν P   6 Τυνθαρίδῃ
 P¹ in marg., Τυνθαρίωνι cet.   7 γενομένου v.   20 κολάσεις P, κόλασιν v.

ἀνδρῶν φυγαδευομένων οἱ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν
 καὶ θυνάμενοι διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς πολλὰ τῶν κοι-
 νῶν ἐπανορθοῦν ἀφίσταντο τῶν δημοσίων πράξεων,
 καὶ διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ νόμου φόβον ἰδιωτεύοντες διε-
 5 τέλουν, ἐπιμελόμενοι δὲ τῆς ἰδίας οὐσίας εἰς τρυφήν
 ἀπέκλινον, οἱ δὲ πονηρότατοι τῶν πολιτῶν καὶ τόλμη
 διαφέροντες ἐφρόντιζον τῶν δημοσίων καὶ τὰ πλήθη
 πρὸς ταραχὴν καὶ νεωτερισμὸν προετρέποντο. διόπερ 5
 στάσεων γινομένων πάλιν, καὶ τῶν πολλῶν εἰς δια-
 10 φορὰς ἐκτρεπομένων, πάλιν ἡ πόλις εἰς συνεχεῖς
 καὶ μεγάλας ἐνέπιπτε ταραχάς· ἐπεπόλαξε γὰρ δημα-
 γῶν πλῆθος καὶ σνκοφαντῶν, καὶ λόγου δεινότης
 ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἡσκεῖτο, καὶ καθόλου πολλοὶ τὰ
 φαῦλα τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀντὶ τῆς παλαιᾶς καὶ
 15 σπουδαίας ἀγωγῆς ἡλλάττοντο, καὶ ταῖς μὲν οὐσίαις
 διὰ τὴν εἰρήνην προέκοπτον, τῆς δ' ὁμονοίας καὶ
 τοῦ δικαιοπραγεῖν ὀλίγη τις ἐγένετο φροντίς. διόπερ 6
 οἱ Συρακόσιοι μεταγνόντες τὸν περὶ τοῦ πεταλισμοῦ
 νόμον κατέλυσαν, ὀλίγον χρόνον αὐτῷ χρησάμενοι.
 20 καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν.
 Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Λυσικράτους ἐν Ῥώμῃ 88
 κατεστάθησαν ὕπατοι Γάιος Ναύτιος Ῥούτιλος καὶ
 Λεύκιος Μινούκιος Καρυντιανός. ἐπὶ δὲ τούτων
 Περικλῆς ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς ἀποβὰς εἰς
 25 Πελοπόννησον ἐδήλωσε τὴν τῶν Σικωνίων χώραν.
 ἐπεξελθόντων δ' ἐπ' αὐτὸν τῶν Σικωνίων πανδῆ- 2
 μεὶ καὶ μάχης γενομένης, ὁ Περικλῆς νικήσας καὶ

8 ταραχὴν καὶ νεωτ. PAL, νεωτ. καὶ ταραχὴν cet. 15
 διαγωγῆς ἡρῶντο f 17 ἐγένετο FA 22 Ῥουτίλιος cod.,
 corr. Rhod. 23 μινούτιος P

πολλοὺς κατὰ τὴν φυγὴν ἀνελὼν κατέκλεισεν αὐτοὺς⁴⁷¹
 εἰς πολιορκίαν. προσβολὰς δὲ ποιούμενος τοῖς τεί-
 χεσι, καὶ μὴ θυνάμενος ἐλεῖν τὴν πόλιν, ἔτι δὲ καὶ
 τῶν Λακεδαιμονίων ἀποστειλάντων βοήθειαν τοῖς
 πολιορκουμένοις, ἀνέξεν ἐκ τῆς Σικυῶνος· εἰς⁵
 δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν πλεύσας καὶ τὴν τῶν Οἰνιάδων
 χώραν καταδραμὼν καὶ λαφύρων πλήθος ἀθροίσας,
 3 ἀπέπλευσεν ἐκ τῆς Ἀκαρνανίας. μετὰ δὲ ταῦτα
 ἐλθὼν εἰς Χερρόνησον χιλίοις τῶν πολιτῶν κατε-
 κληρούχησε τὴν χώραν. ἅμα δὲ τούτοις πραττομέ-¹⁰
 νοις Τολμίδης ὁ ἕτερος στρατηγὸς εἰς τὴν Εὐβοίαν
 παρελθὼν ἄλλοις χιλίοις πολίταις * * * τὴν τῶν
 4 Ναξίων γῆν διένειμε. κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Τυρρη-
 νῶν ληξομένων τὴν θάλατταν, οἱ Συρακόσιοι ναύ-
 αρχον ἐλόμενοι Φαῦλλον ἐπεμψαν εἰς τὴν Τυρρη-¹⁵
 νίαν. οὗτος δ' ἐκπλεύσας τὸ μὲν πρῶτον νῆσον
 τὴν ὀνομαζομένην Αἰθάλειαν ἐπόρθησε, παρὰ δὲ τῶν
 Τυρρηνῶν λάθρα χρήματα λαβὼν, ἀπέπλευσεν εἰς
 τὴν Σικελίαν οὐδὲν ἄξιον μνήμης διαπραξάμενος.
 5 οἱ δὲ Συρακόσιοι τοῦτον μὲν ὥς προδότην κατα-²⁰
 δικάσαντες ἐφυγάδενσαν, ἕτερον δὲ στρατηγὸν κατα-
 στήσαντες Ἀπελλῆν ἐξαπέστειλαν ἐπὶ Τυρρηνοὺς
 ἔχοντα τριήρεις ἐξήκοντα. οὗτος δὲ τὴν παραθα-
 λάττιον Τυρρηνίαν καταδραμὼν, ἀπῆρεν εἰς Κύρνον
 κατεχομένην ὑπὸ Τυρρηνῶν κατ' ἐκείνους τοὺς χρό-²⁵
 νους· πορθήσας δὲ πλείστα τῆς νήσου καὶ τὴν Αἰθά-
 λειαν χειρωσάμενος, ἐπανήλθεν εἰς τὰς Συρακούσας

3 δὲ καὶ P, δὲ v. 12 τήν] ταύτην καὶ τὴν conl. Wess.
 13 Ναξίων] ἀναξίων P 16 νῆσον] τὴν νῆσον AFLM 17
 et 26 Αἰθαλίαν cod.

αἰχμαλώτων τε πλῆθος κομίζων καὶ τὴν ἄλλην ὥφέ-
 λειαν ἀγασσάμενος οὐκ ὀλίγην. μετὰ δὲ ταῦτα Δουκείτιος 6
 ὁ τῶν Σικελῶν ἀφηγούμενος τὰς πόλεις ἀπάσας τὰς
 ὁμοεθνεῖς πλὴν τῆς Ἰβλας εἰς μίαν καὶ κοινὴν
 5 ἤγαγε συντέλειαν, δραστικὸς δ' ὢν νεωτέρων ὥρε-
 γετο πραγμάτων, καὶ παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Σικελῶν
 ἀθροίσας δύναμιν ἀξιόλογον τὰς Μένας, ἥτις ἦν
 αὐτοῦ πατρίς, μετῴκισεν εἰς τὸ πεδίον, καὶ πλησίον
 τοῦ τεμένουσιν τῶν ὀνομαζομένων Παλικῶν ἔκτισε
 10 πόλιν ἀξιόλογον, ἣν ἀπὸ τῶν προειρημένων θεῶν
 ὠνόμαξε Παλικήν.

Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν θεῶν τούτων ἐμνήσθημεν, οὐκ 89
 ἄξιόν ἐστι παραλιπεῖν τὴν περὶ τὸ ἱερὸν ἀρχαιότητά
 τε καὶ τὴν ἀπιστίαν καὶ τὸ σύνολον τὸ περὶ τοὺς
 15 ὀνομαζομένους κρατῆρας ἰδίωμα. μυθολογοῦσι γὰρ
 τὸ τέμενος τοῦτο διαφέρειν τῶν ἄλλων ἀρχαιότητι
 καὶ σεβασμῷ, πολλῶν ἐν αὐτῷ παραδόξων παραδε-
 δομένων. πρῶτον μὲν γὰρ κρατῆρες εἰσι τῷ μεγέ- 2
 θει μὲν οὐ κατὰ πᾶν μεγάλοι, πηγὰς δ' ἐξαισίους
 20 ἀναβάλλοντες ἐξ ἀμυθήτου τε βυθοῦ καὶ παραπλή-
 σιον ἔχοντες τὴν φύσιν τοῖς λέβησι τοῖς ὑπὸ πυρὸς
 πολλοῦ καομένοις καὶ τὸ ὕδωρ διάπυρον ἀναβάλ-
 λουσιν. ἔμφασιν μὲν οὖν ἔχει τὸ ἀναβαλλόμενον 3
 ὕδωρ ὥς ὑπάρχει διάπυρον, οὐ μὴν ἀκριβῆ τὴν
 25 ἐπίγινωσιν ἔχει διὰ τὸ μηδένα τολμᾶν ἄψασθαι τού-
 του· τηλικαύτην γὰρ ἔχει κατάπληξιν ἢ τῶν ὑγρῶν

1 τὴν eras. P 3 Σικελιωτῶν cod., corr. Wess. 7
 Μένας Müller frag. h. G. I 436; cf. 78, 5 et 91, 3] μινέας P,
 μὲν Νέας v., μὲν Νόας Palmerius 11 ὠνόμασε P¹ 15
 ἰδίωμα eras. P 17 παραδεδομένων] γεγενημένων F¹ JM
 19 πηγὰς P, σπινθήρας v. 20 τε P, δε v.

ἀναβολή ὥστε δοκεῖν ὑπὸ θείας τινὸς ἀνάγκης γίνε- 473
 4 σθαι, τὸ συμβαῖνον. τὸ μὲν γὰρ ὕδωρ θεοῦ κατα-
 κόρου τὴν ὄσφρησιν ἔχει, τὸ δὲ χάσμα βρόμον πολλὴν
 καὶ φοβερὸν ἐξίησι· τὸ δὲ τούτων παραδοξότερον,
 οὔτε ὑπερεκχεῖται τὸ ὕγρὸν οὔτε ἀπολείπει, κίνησιν 5
 δὲ καὶ βίαν φεύματος εἰς ὕψος ἐξαιρομένην ἔχει
 5 θαυμασίον. τοιαύτης δὲ θεοπρεπείας οὔσης περὶ
 τὸ τέμενος, οἱ μέγιστοι τῶν ὄρκων ἐνταῦθα συντε-
 λοῦνται, καὶ τοῖς ἐπιорκήσασιν συντόμως ἢ τοῦ δαι-
 μονίου κόλασις ἀκολουθεῖ· τινὲς γὰρ τῆς ὁράσεως 10
 στερηθέντες τὴν ἐκ τοῦ τέμενους ἄφοδον ποιοῦνται.
 6 μεγάλης δ' οὔσης δεισιδαιμονίας, οἱ τὰς ἀμφισβη-
 τήσεις ἔχοντες, ὅταν ὑπὸ τινος ὑπεροχῆς κατισχύων-
 ται, τῇ διὰ τῶν ὄρκων τούτων ἀνακρίσει κρίνονται.
 ἔστι δὲ τοῦτο τὸ τέμενος ἐκ τινων χρόνων ἄστυλον 15
 τετηρημένον, καὶ τοῖς ἀτυχοῦσιν οἰκέταις καὶ κυρίοις
 ἀγνώμοσι περιπεπτωκόσι πολλὴν παρέχεται βοήθειαν·
 7 τοὺς γὰρ εἰς τοῦτο καταφυγόντας οὐκ ἔχουσιν ἔξου-
 σίαν οἱ δεσπότες βιαίως ἀπάγειν, καὶ μέχρι τούτου
 διαμένουσιν ἀσινεῖς, μέχρι ἂν ἐπὶ διωρισμένοις φι- 20
 λανθρώποις πείσαντες οἱ κύριοι καὶ δόντες διὰ τῶν
 ὄρκων τὰς περὶ τῶν ὁμολογιῶν πίστεις ἀπαγάγωσι.
 8 καὶ οὐδεὶς ἱστορεῖται τῶν δεδωκότων τοῖς οἰκέταις
 πίστιν ταύτην παραβάς· οὕτω γὰρ ἢ τῶν θεῶν
 δεισιδαιμονία τοὺς ὁμόσαντας πρὸς τοὺς δούλους 25
 πιστοὺς ποιεῖ. ἔστι δὲ καὶ τὸ τέμενος ἐν πεδίῳ

2 γὰρ P, om. v.   κατὰ κόρον H, κατάκορον Reiske
 3 τὸ δὲ — ἐξίησι om. A   4 τὸ δὲ PAL, τὸ δὲ δὴ cet.
 6 ἐξαιρομένην Reiske   9 σύντομος v.   14 ἀνακρίσει
 Madvig, ἀναίρεσει cod., πίστει Reiske   21 οἱ κύριοι — πί-
 στεις om. P   22 ἀπαγάγωσι Madvig, ἀπαλλαγῶσι cod.

θεοπρεπεὶ κείμενον καὶ στοαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις κατα-
λύσεσιν ἱκανῶς πεκοσμημένον. περὶ μὲν οὖν τού-
των ἱκανῶς ἡμῖν εἰρήσθω, πρὸς δὲ τὴν συνεχῇ τοῖς
προϊστορημένοις διήγησιν ἐπάνιμεν.

5 Ὁ γὰρ Δουκέτιος τὴν Παλικὴν κτίσας καὶ περι-90
λαβὼν αὐτὴν ἀξιολόγῳ τείχει, κατεκληρονόησε τὴν
ὁμορον χώραν. συνέβη δὲ τὴν πόλιν ταύτην διὰ
τὴν τῆς χώρας ἀρετὴν καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκη-
τόρων ταχεῖαν λαβεῖν αὐξήσιν. οὐ πολὺν δὲ χρόνον 2
10 εὐδαιμονήσασα κατεσκάφη, καὶ διέμεινεν ἀοίκητος
μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων· περὶ ὧν τὰ κατὰ
μέρος ἀναγράφομεν ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις.

Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν. 3
κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν μετὰ τὴν κατασκαφὴν τῆς
15 Συβάρεως ὑπὸ τῶν Κροτωνιατῶν ὕστερον ἔτεσιν
ὀκτὼ πρὸς τοῖς πεντήκοντα Θετταλὸς συναγαγὼν
τοὺς ὑπολοίπους τῶν Συβαριτῶν ἐξ ἀρχῆς ᾤκισε
τὴν Σύβαριν, κειμένην ἀνὰ μέσον ποταμῶν δυοῖν,
τοῦ τε Συβάριος καὶ Κράθιος. ἀγαθὴν δ' ἔχοντες 4
20 χώραν ταχὺ ταῖς οὐσίαις προσανέβησαν. κατασχόντες
δὲ τὴν πόλιν ἔτη ὀλίγα πάλιν ἐξέπεσον ἐκ τῆς Συ-
βάρεως· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἀναγράψαι πειρα-
σόμεθα κατὰ τὴν ἐχομένην βίβλον.

[Deest annus Ol. 82, 1 : 452 a. Chr.]

25 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀντιδότου Ῥωμαῖοι 91
473 κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Ποστούμιον καὶ Μάρ-
κον Ὀράτιον. ἐπὶ δὲ τούτων Δουκέτιος [μὲν] ὁ τῶν

2 ἱκανῶς] del. aut καλῶς 20 προσανέβησαν P, om.
AL, ἐπηύξησαν cet. 21 δὲ om. PAL ὀλίγα πάλιν P,
ἐξ cet. (cf. XII 10, 2) 26 Λεύκιον Πόπλιον f
27 ὀράτιον cod. μὲν eras. P

Σικελῶν ἔχων τὴν ἡγεμονίαν Αἰτνὴν μὲν κατελάβετο, τὸν ἡγούμενον αὐτῆς δολοφονήσας, εἰς δὲ τὴν Ἀκραγαντίνων χώραν ἀναξεύξας μετὰ δυνάμεως Μότυον φρουρούμενον ὑπὸ τῶν Ἀκραγαντίνων ἐπολιόρηκε· τῶν δὲ Ἀκραγαντίνων καὶ Συρακοσίων ἐπιβοηθησάντων, συνάψας μάχην καὶ προτερήσας
 2 ἐξήλασεν ἀμφοτέρους ἐκ τῶν στρατοπέδων. καὶ τότε μὲν τοῦ χειμῶνος ἐνισταμένου διεχωρίσθησαν εἰς τὴν οἰκίαν, οἱ δὲ Συρακόσιοι τὸν στρατηγὸν Βόλκωνα, τῆς ἥτης αἴτιον ὄντα καὶ δόξαντα λάθρα
 3 συμπράττειν τῷ Λουκετίῳ, καταδικάσαντες ὥς προδότην ἀπέκτειναν. τοῦ θέρους δὲ ἀρχομένου στρατηγὸν ἕτερον κατέστησαν, ᾧ δύναμιν ἀξιόλογον δόν-
 4 τες προσέταξαν καταπολεμῆσαι Λουκετίον. οὗτος δὲ πορευθεὶς μετὰ τῆς δυνάμεως κατέλαβε τὸν Λου-
 κέτιον στρατοπεδεύοντα περὶ τὰς Νομάς· γενομένης δὲ παρατάξεως μεγάλης, καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέ-
 ροις πιπτόντων, μόγισ Συρακόσιοι βιασάμενοι τοὺς Σικελούς ἐτρέψαντο, καὶ κατὰ τὴν φυγὴν πολλοὺς ἀνείλον. τῶν δὲ διαφυγόντων οἱ πλείους μὲν εἰς
 5 τὰ φρούρια τῶν Σικελῶν διεσώθησαν, ὀλίγοι δὲ μετὰ Λουκετίου τῶν αὐτῶν ἐλπίδων μετέχειν προ-
 6 εἴλοντο. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ἀκραγαντῖνοι τὸ Μότυον φρούριον κατεχόμενον ὑπὸ τῶν μετὰ Λουκετίου Σικελῶν ἐξεπολιόρησαν, καὶ τὴν δύναμιν
 7 ἀπαγαγόντες πρὸς τοὺς Συρακοσίους νενικηκότας ἤδη κοινῇ κατεστρατοπέδευσαν. Λουκετίος δὲ διὰ

5 Ἀκραγαντίνων καὶ om. v.   9 Βόλκωνα AF   16
 Νομάς] Νόας vel Μεγάς Dind. (cf. 88, 6)   18 μόλις cod.
 19 τὴν om. v.   20 διαφυγόντων P   22 λουκετίον P

τὴν ἦσαν τοῖς ὅλοις συντριβείς, καὶ τῶν στρατιω-
τῶν αὐτῶν τῶν μὲν καταλειπόντων, τῶν δ' ἐπιβου-
λευόντων, εἰς τὴν ἐσχάτην ἦλθεν ἀπόγνωσιν.

Τέλος δὲ θεωρῶν τοὺς ὑπολοίπους φίλους μέλ-92
5 λοντας αὐτῷ τὰς χεῖρας προσφέρειν, φθάσας αὐτοὺς
καὶ νυκτὸς διαδράς ἀφίππευσεν εἰς τὰς Συρακούσας.
ἔτι δὲ νυκτὸς οὔσης παρήλθεν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν
Συρακοσίων, καὶ καθίσας ἐπὶ τῶν βωμῶν ἱκέτης
ἐγένετο τῆς πόλεως, καὶ ἑαυτὸν τε καὶ τὴν χώραν
10 ἧς ἦν κύριος παρέδωκε τοῖς Συρακοσίοις. τοῦ δὲ 2
πλήθους διὰ τὸ παράδοξον συρρέοντος εἰς τὴν ἀγο-
ράν, οἱ μὲν ἄρχοντες συνήγαγον ἐκκλησίαν καὶ
προέβηκαν βουλὴν περὶ τοῦ Δουκετίου τί χρὴ
πράττειν. ἔνιοι μὲν οὖν τῶν δημηγορεῖν εἰωθότων 3
15 συνεβούλευον κολάζειν ὡς πολέμιον καὶ περὶ τῶν
ἡμαρτημένων τὴν προσήκουσαν ἐπιθεῖναι τιμωρίαν·
οἱ δὲ χαριέστατοι τῶν πρεσβυτέρων παριόντες ἀπε-
φαίνοντο σῶζειν τὸν ἱκέτην, καὶ τὴν τύχην καὶ τὴν
νέμεσιν τῶν θεῶν ἐντρέπεσθαι· δεῖν γὰρ σκοπεῖν
20 οὐ τί παθεῖν ἄξιός ἐστι Δουκέτιος, ἀλλὰ τί πρέπει
474 πρᾶξαι Συρακοσίοις· ἀποκτεῖναι γὰρ τὸν πεπτωκότα
τῇ τύχῃ μὴ προσήκον, σῶζειν δ' ἕμα τὴν πρὸς
τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν καὶ τὸν ἱκέτην ἄξιον εἶναι
τῆς τοῦ δήμου μεγαλοψυχίας. ὁ δὲ δήμος ὥσπερ 4
25 τινὶ μιᾷ φωνῇ σῶζειν πάντοθεν ἔβόα τὸν ἱκέτην.
Συρακοσίοι μὲν οὖν ἀπολύσαντες τῆς τιμωρίας τὸν

1 τοῖς] ἐν P¹ 2 καταλειπόντων PL, καταλειπόντων cet.
17 παρόντες cod., corr. Hertl. 19 δεῖν Eich., δεῖ cod.
23 εἶναι Eich., ἐστὶ cod. 24 post μεγαλοψυχίας in mg.
τυγχάνειν add. P¹ 25 τινὶ] τῇ f πάντοθεν ἔβόα]
ἅπαντες ἔβόων f 26 οὖν add. Dind.

Δουκέτιον [ἰκέτην] ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Κόρινθον,
καὶ εὐταῦθα προστάξαντες καταβιοῦν τὴν ἱκανὴν
5 αὐτῷ χορηγίαν συναπέστειλαν. — Ἡμεῖς δὲ παρόντες
ἐπὶ τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ἀθηναίων στρα-
τείας ἐπὶ Κύπρον Κίμωνος ἡγουμένου, κατὰ τὴν
ἐν ἀρχῇ πρόθεσιν αὐτοῦ περιγράφομεν τήνδε τὴν
βίβλον.

1 ἰκέτην del. Dind.

2 βιοῦν f

Διοδώρου Σικελιώτου βιβλιοθήκης ἱστορικῆς ιᾱ subscr. PA

Τάδε ἐνεστὶν ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῶν Διοδώρου
βίβλων.

Περὶ τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ Κύπρον.

Περὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν Μεγαρέων ἀπὸ Ἀθηναίων.

Περὶ τῆς γενομένης μάχης περὶ Κορώνειαν Ἀθηναίοις
καὶ Βοιωτοῖς.

5 Περὶ τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ τὴν Εὐβοίαν.

Πόλεμος κατὰ τὴν Σικελίαν Συρακοσίοις πρὸς Ἀκραγαν-
τίνους.

Κτίσις κατὰ τὴν Ἰταλίαν Θουρίων καὶ στάσις πρὸς
ἀλλήλους.

10 Ὡς Χαρώνδας ὁ Θουρίων νομοθέτης αἰρεθεὶς πολλῶν
ἀγαθῶν αἷτιος ἐγένετο τῇ πατρίδι.

Ὡς Ζάλευκος νομοθετήσας ἐν Λοκροῖς μεγάλην δόξαν
περιεποίησατο.

15 Ὡς Ἀθηναῖοι τοὺς Ἑστιάεις ἐκβαλόντες ἰδίους οἰκήτο-
ρας ἐξέπεμψαν.

Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου Θουρίοις πρὸς Ταραντίνους.

Περὶ τῆς γενομένης στάσεως ἐν τῇ Ῥώμῃ.

Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου Σαμίσις πρὸς Μιλησίους.

18 Ὡς Συρακόσιοι στρατεύσαντες ἐπὶ Πικηνὸς τὴν πόλιν
κατέσκαψαν.

Ὡς κατὰ τὴν Ἑλλάδα συνέστη πόλεμος ὁ κληθεὶς Κοριν-
θιακός.

Ὡς κατὰ τὴν Ἰταλίαν τὸ τῶν Καμπανῶν ἔθνος συνέστη.

βυβλίων P 1 στρατίας P (ut infra v. 5 et p. 354, 3)
8 Ὀθυνίων a 10 Θούριος f 16 Θουρίοις — 18 πολέ-
μον om. P 19 Πικινὸς (κίνους L) v. (c. 29, 2).

Ναυμαχία Κορινθίων πρὸς Κερκυραίους.

Ἀπόστasis Ποτιδαίας καὶ Χαλκιδέων ἀπὸ Ἀθηναίων. 476

Περὶ τῆς γενομένης στρατείας Ἀθηναίων ἐπὶ τοὺς Ποτιδαίαιας.

Περὶ τῆς γενομένης στάσεως ἐν τοῖς Θουρίοις. 5

Ὡς Μέτων ὁ Ἀθηναῖος πρῶτος ἐξέβηκε τὴν ἐννεακαιδεκαετηρίδα.

Ὡς τὴν ἐν Ἰταλίᾳ Ἡράκλειαν Ταραντῖνοι ἔκτισαν.

Ὡς ἐπὶ τῆς Ῥώμης Σπόριος Μαύλιος ἐπιθέμενος τυραννίδι ἀνῆρέθη. 10

Περὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ κληθέντος πολέμου.

Περὶ τῆς γενομένης μάχης Βοιωτοῖς πρὸς Πλαταιεῖς.

Ὡς τῆς Μεθώνης πολιορκουμένης ὑπὸ Ἀθηναίων Βρασί-
δας ὁ Σπαρτιάτης ἀριστεύσας ἐδοξάσθη.

Ὡς Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες ἐπὶ Λοκροὺς πόλιν Θρόνιον 15
ἐξεπόρθησαν.

Ὡς Ἀλγινῆται ὑπὸ Ἀθηναίων ἀνασταθέντες τὰς καλου-
μένας Θυρέας κατῴκησαν.

Ὡς Λακεδαιμόνιοι στρατεύσαντες εἰς τὴν Ἀττικὴν τὰς
κτήσεις κατέφθειραν. 20

Στρατεία Ἀθηναίων δευτέρα ἐπὶ τοὺς Ποτιδαίαιας.

Στρατεία Λακεδαιμονίων εἰς Ἀκαρνανίαν καὶ ναυμαχία
πρὸς Ἀθηναίους.

Στρατεία Σιτάλκων μὲν εἰς Μακεδονίαν, Λακεδαιμονίων
δὲ εἰς τὴν Ἀττικὴν. 25

Περὶ τῆς Λεοντίνων πρεσβείας εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τῆς
Γοργίου τοῦ πρεσβεύσαντος δεινότητος ἐν τοῖς λόγοις.

Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου Λεοντίνους πρὸς Συρακον-
σίους.

Ἀπόστasis Λεσβίων ἀπὸ Ἀθηναίων καὶ Πλαταιῶν ἔλω- 30
σις καὶ κατασκαφή ὑπὸ Λακεδαιμονίων.

Στάσις Κερκυραίων πρὸς ἀλλήλους.

1 Κορκυραίους PL 8 de omnibus qui sequuntur versi-
bus argumenti silet Bergmann 9 Μάλιος L, Μάνλιος cet.
18 Θυρεάς v. 30 Ἀθηναίων] Θηβαίων AHJL

Ὡς Ἀθηναῖοι λοιμικῇ νόσῳ περιπεσόντες πολλοὺς ἀπέ-
βαλον τῶν πολιτῶν.

Ὡς Λακεδαιμόνιοι Ἡράκλειαν ἐν τῇ Τραχύνι πόλιν ἔκτισαν.

Ὡς Ἀθηναῖοι πολλοὺς τῶν Ἀμβρακιωτῶν ἀνελόντες ἡγή-
5 μωσαν τὴν πόλιν.

Περὶ τῶν Λακεδαιμονίων τῶν ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ
αἰχμαλώτων γενομένων.

Περὶ τῆς Ποστουμίου εἰς τὸν υἷον γενομένης ἐπιτιμῆσεως
ἕνεκα τῆς λειποταξίας.

10 Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθη-
ναίοις ὑπὲρ τῶν Μεγαρέων.

Πόλεμος Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις ὑπὲρ Χαλκιδέων.

Μάχη κατὰ τὴν Βοιωτίαν Ἀθηναίοις πρὸς Βοιωτοῦς.

Στρατεία Ἀθηναίων πρὸς τοὺς ἐν τῇ Λέσβῳ φρυγιάδας.

15 Ἐκπτώσεις Δηλίων ὑπὸ Ἀθηναίων.

Ἰλῳσις Τορώνης καὶ κατασκαφὴ ὑπὸ Ἀθηναίων.

Ὡς Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων ἰδίᾳ συνθεμένων συμ-
μαχίαν ἀπηλλοτριώθησαν αἱ λοιπαὶ πόλεις ἀπ' αὐτῶν.

477 Ὡς Δῆλιοι κατήχθησαν ὑπὸ Ἀθηναίων εἰς τὴν πατρίδα.

20 Ὡς Λακεδαιμόνιοι πρὸς Μαντινεῖς καὶ Ἀργεῖους ἐπολέ-
μησαν.

Βυζαντίων καὶ Καλχηθονίων στρατεία εἰς τὴν Βιθυνίαν.

Περὶ τῶν αἰτιῶν δι' ἃς ἐπὶ Σουρακούσας ἐστράτευσαν
Ἀθηναῖοι.

11 ὑπὲρ AL, περὶ cet.

ΒΙΒΛΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΗ.

- 1 Δικαίως ἂν τις ἀπορήσειε τὸν νοῦν ἐπιστήσας
τῇ κατὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀνωμαλίᾳ· οὔτε γὰρ
τῶν νομιζομένων ἀγαθῶν οὐδὲν ὀλόκληρον εὐρί-
σκεται δεδομένον τοῖς ἀνθρώποις οὔτε τῶν κακῶν
αὐτοτελὲς ἄνευ τινὸς εὐχρηστίας. τούτου δὲ τὰς
ἀποδείξεις ἔξέσται λαμβάνειν ἐπιστήσαντας τὴν διὰ-
νοίαν ταῖς προγεγενημέναις πράξεσι, καὶ μάλιστα
2 ταῖς μεγίσταις. ἡ γὰρ Ξέρξου τοῦ Περσῶν βασι-
λέως ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεία διὰ τὸ μέγεθος τῶν
δυνάμεων τὸν μέγιστον ἐπέστησε φόβον τοῖς Ἑλλη- 10
σιν, ὥς ἂν ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ μελλόντων πολε-
μεῖν, καὶ προκαταδεδουλωμένων τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν
Ἑλληνίδων πόλεων πάντες ὑπέλαβον καὶ τὰς κατὰ
3 τὴν Ἑλλάδα τῆς ὁμοίας τύχης πειράσσεσθαι. τοῦ δὲ
πολέμου παρὰ τὴν προσδοκίαν τὸ τέλος λαβόντος 15
παράδοξον, οὐ μόνον τῶν κινδύνων ἀπελύθησαν οἱ
τὴν Ἑλλάδα κατοικοῦντες, ἀλλὰ καὶ δόξαν μεγάλην
κατεκτήσαντο, καὶ τοσαύτης εὐπορίας ἐπληρώθη
πᾶσα πόλις Ἑλληνίς, ὥστε πάντας θανυμάσαι τὴν

8 ἡ PAF, ἦ τε cet. 10 ἐπέστησε φόβον PA, φ. ἐπ.
cet. 12 κατὰ τὴν Ἀσίαν Pa, ἐν τῇ Ἀσίᾳ f 13 καὶ
eras. P 16 παράδοξον del. Krebs

εἰς τούναντίον μεταβολήν. ἀπὸ τούτων γὰρ τῶν 4
 χρόνων ἐπὶ ἑτῇ πεντήκοντα πολλὴν ἐπίδοσιν ἔλαβεν
 ἡ Ἑλλὰς πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν. ἐν τούτοις γὰρ τοῖς
 χρόνοις αἱ τε τέχναι διὰ τὴν εὐπορίαν ἠϋξήθησαν,
 5 καὶ τότε μέγιστοι μνημονεύονται τεχνῖται γεγονέναι,
 ὧν ἔστι Φειδίας ὁ ἀγαλματοποιός· ὁμοίως δὲ καὶ
 τὰ κατὰ τὴν παιδείαν ἐπὶ πολὺν προέβη, καὶ φιλο-
 σοφία προετιμήθη καὶ δητορικὴ παρὰ πᾶσι μὲν
 479 Ἕλλησι, μάλιστα δὲ Ἀθηναίοις. φιλόσοφοι μὲν γὰρ 5
 10 οἱ περὶ τὸν Σωκράτη καὶ Πλάτωνα καὶ Ἀριστο-
 τέλην, φήτορες δὲ Περικλῆς καὶ Ἰσοκράτης καὶ οἱ
 τούτου μαθηταί· ὁμοίως δὲ καὶ ἄνδρες ἐπὶ στρατη-
 γία διαβεβημένοι, Μιλτιάδης, Θεμιστοκλῆς, Ἀρι-
 στείδης, Κίμων, Μυρωνίδης καὶ ἕτεροι πλείονες,
 15 περὶ ὧν μακρὸν ἂν εἴη γράφειν. μάλιστα δὲ Ἀθη- 2
 ναῖοι τῇ τε δόξῃ καὶ ἀνδρείᾳ προκόψαντες διωνο-
 μάσθησαν καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν οἰκουμένην· ἐπὶ
 τοσοῦτο γὰρ τὴν ἡγεμονίαν ἠϋξήσαν, ὥστε ἄνευ
 Λακεδαιμονίων καὶ Πελοποννησίων ἰδίᾳ μεγάλας
 20 δυνάμεις Περσικὰς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν
 κατηγωνίσαντο, καὶ τὴν περιβόητον Περσῶν ἡγεμο-
 νίαν ἐπὶ τοσοῦτον ἐταπείνωσαν, ὥστε ἀναγκάσαι
 πάσας τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεις ἐλευθερῶσαι
 κατὰ συνθήκας. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἀκριβέστε- 2
 25 ρον τὰ κατὰ μέρος ἀνεγράψαμεν ἐν δυσὶ βίβλοις,
 ταύτῃ τε καὶ τῇ πρὸ ταύτης· νυνὶ δὲ ἐπὶ τὰς προ-
 κειμένας πράξεις τρεψόμεθα, προδιορίσαντες τοὺς
 οἰκείους τῇ γραφῇ χρόνους. ἐν μὲν οὖν τῇ πρὸ 3

7 τὰ om. v. καὶ] ἡ add. Reiske 10 Σωκράτην v.
 14 καὶ om. v. 25 βυβλίους P 26 τε] μὲν P^a, τε in marg. P^b

ταύτης βίβλῳ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς Ξέρξου στρατείας ποιησάμενοι διήλθομεν τὰς κοινὰς πράξεις ἐπὶ τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ Κύπρον Κίμωνος ἡγουμένου· ἐν ταύτῃ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ Κύπρον ποιησάμενοι 5 διέξιμεν ἕως ἐπὶ τὸν ψηφισθέντα πόλεμον ὑπὸ Ἀθηναίων πρὸς Συρακοσίους.

- 3 Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐθυδήμου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Λεύκιον Κοϊντίον Κικιννᾶτον καὶ Μάρκον Φάβιον Οὐιβουλανόν. ἐπὶ 10 δὲ τούτων Ἀθηναῖοι διαπεπολεμηκότες ὑπὲρ Αἰγυπτίων πρὸς Πέρσας, καὶ τὰς ναῦς ἀπάσας ἀπολλεκότες ἐν τῇ λεγομένῃ Προσωπίτιδι νήσῳ, βραχὺν χρόνον διαλιπόντες ἔγνωσαν πάλιν πολεμεῖν τοῖς Πέρσαις ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλλήνων. καταρ- 15 τίσαντες δὲ στόλον τριήρων διακοσίων, καὶ στρατηγὸν ἐλόμενοι Κίμωνα τὸν Μιλτιάδου, προσέταξαν πλεῖν ἐπὶ Κύπρον καὶ διαπολεμεῖν τοῖς Πέρσαις.
- 2 ὁ δὲ Κίμων ἀναλαβὼν τὸν στόλον κεκοσμημένον ἀνδρῶν τε ἀρεταῖς καὶ χορηγίαις δαψιλέσιν ἐπλευσεν 20 εἰς τὴν Κύπρον. κατ' ἐκείνους δὲ τοὺς καιροὺς τῶν Περσικῶν δυνάμεων ἐστρατήγουν Ἀρτάβαζος καὶ Μεγάβυζος. Ἀρτάβαζος μὲν τὴν ἡγεμονίαν ἔχων

2 ἐπὶ] ἕως ἐπὶ Dind. 3 ἐνιαυτὸν τῆς] χρόνον ἐνιαυτὸν καὶ τὰς P (c. XI 1, 1 et 92, 5) 4 ἐπὶ Κύπρον om. P Κίμωνος — ἐπὶ Κύπρον om. A 8 γὰρ] δ' P Εὐθυδήμου] Εὐθύδου C.I.A IV 7 9 κοῖντιον P.A.H 12 καὶ P, om. v. 13 λεγ. Πρ. νήσῳ] γενομένη ἐν προσωπήτιδι μάχῃ (ἐν s. l., μάχῃ in litura) P 16 τριήρων διακοσίων P.A.J.L, δ. το. cet. 18 διαπολεμεῖν] βία πολεμεῖν P 20 τε eras. P 23 καὶ Μεγάβυζος. Ἀρτάβαζος add. Steph. μὲν] τοῦ ναυτικοῦ add. Dind.

ἐν τῇ Κύπῳ διέτριβεν, ἔχων τριήρεις τριακοσίας,
 Μεγάβυζος δὲ περὶ τὴν Κιλικίαν ἐστρατοπέδευε,
 πεζὰς ἔχων δυνάμεις, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἦν τριάκοντα
 μυριάδων. ὁ δὲ Κίμων καταπλεύσας εἰς τὴν Κύπρον 3
 5 καὶ θαλαττοκρατῶν Κίτιον μὲν καὶ Μάριον ἔξεπο-
 λιόρηκε, καὶ τοῖς κρατηθεῖσι φιλανθρωπῶπως προση-
 νέχθη μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ Κιλικίας καὶ Φοινίκης
 480 προσφερομένων τριήρων τῇ νήσῳ, Κίμων ἐπανα-
 χθεὶς καὶ πόλεμον συγκρούσας πολλὰς μὲν τῶν νεῶν
 10 κατέδυσεν, ἑκατὸν δὲ σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν εἴλε,
 τὰς δὲ λοιπὰς μέχρι τῆς Φοινίκης κατεδίωξεν. οἱ 4
 μὲν οὖν Πέρσαι ταῖς ὑπολειφθεῖσαις ναυσὶ κατέ-
 φηγον εἰς τὴν γῆν, καθ' ὃν τόπον ἦν Μεγάβυζος
 ἐστρατοπεδευκὼς μετὰ τῆς πεζῆς δυνάμεως· οἱ δὲ
 15 Ἀθηναῖοι προσπλεύσαντες καὶ τοὺς στρατιώτας ἐκ-
 βιβάσαντες συνῆψαν μάχην, καθ' ἣν Ἀναξικράτης
 μὲν ὁ ἕτερος τῶν στρατηγῶν λαμπρῶς ἀγωνισάμενος
 ἡρωικῶς κατέστρεψε τὸν βίον, οἱ δὲ ἄλλοι κρατή-
 σαντες τῇ μάχῃ καὶ πολλοὺς ἀνελόντες ἐπανήλθον
 20 εἰς τὰς ναῦς. μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθηναῖοι πάλιν ἀπέ-
 πλευσαν εἰς τὴν Κύπρον. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη
 κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ πολέμου.

Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Πεδιέως Ῥωμαῖοι μὲν 4
 κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Οὐαλέριον Λακτούκαν
 25 καὶ Σπόριον Οὐεργίνιον Τρίκοστον. ἐπὶ δὲ τούτων
 Κίμων ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς θαλαττοκρατῶν

2 ἐστρατοπέδευσε PAHK(LF) 5 Κίτιον] Κήτειον ΔΗ
 Μάριον Wess., μάλον P, μαλὸν cet. 8 τριήρων om. FJM
 9 καὶ π. σ. π. μὲν om. PAL 14 πεζῆς Dind., περσεικῆς cod.
 20 ἀπέπλευσαν PAL, ἐπλευσαν cet. 25 σπούριον P

ἐχειροῦτο τὰς κατὰ τὴν Κύπρον πόλεις. ἐν δὲ τῇ
 Σαλαμῖνι Περσικῆς φρουρᾶς οὐσης ἀξιολόγου, καὶ
 βελῶν καὶ ὄπλων παντοδαπῶν, ἔτι δὲ σίτου καὶ
 τῆς ἄλλης παρασκευῆς γεμούσης τῆς πόλεως, ἔκρινε
 2 συμφέρειν ταύτην ἐκπολιορκῆσαι. οὕτω γὰρ ὑπε-
 λάμβανε μάλιστα τῆς τε Κύπρου πάσης ῥαδίως κυ-
 ριεύσειν καὶ τοὺς Πέρσας καταπλήξεσθαι, βοηθεῖν
 μὲν τοῖς Σαλαμινίοις μὴ δυναμένους διὰ τὸ θαλατ-
 τοκρατεῖν τοὺς Ἀθηναίους, ἐγκαταλιπόντας δὲ τοὺς
 3 συμμάχους καταφρονηθήσεσθαι, καθόλου δὲ τὸν
 ὅλον πόλεμον κριθῆσεσθαι τῆς Κύπρου πάσης βίᾳ
 4 χειρωθείσης· ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι. οἱ μὲν γὰρ
 Ἀθηναῖοι συστησάμενοι πολιορκίαν πρὸς τῇ Σαλα-
 μῖνι καθ' ἡμέραν προσβολὰς ἐποιοῦντο, οἱ δ' ἐν τῇ
 πόλει στρατιῶται, ἔχοντες βέλη καὶ παρασκευὴν, 15
 ῥαδίως ἀπὸ τῶν τειχῶν ἡμύνοντο τοὺς πολιορκοῦν-
 4 τας. Ἀρταξέρξης δὲ ὁ βασιλεὺς πυθόμενος τὰ περὶ
 τὴν Κύπρον ἐλαττώματα, καὶ βουλευσάμενος μετὰ
 τῶν φίλων περὶ τοῦ πολέμου, ἔκρινε συμφέρειν
 εἰρήνην συνθέσθαι πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ἔγραψε 20
 τοῖνυν τοῖς περὶ Κύπρον ἡγεμόσι καὶ σατράπαις,
 ἐφ' οἷς ἂν δύνωνται συλλύσασθαι πρὸς τοὺς Ἕλλη-
 5 νας. διόπερ οἱ περὶ τὸν Ἀρτάβαζον καὶ Μεγάβυζον 481
 ἐπεμψαν εἰς τὰς Ἀθήνας πρεσβευτὰς τοὺς διαλεξο-
 μένους περὶ συλλύσεως. ὑπακουσάντων δὲ τῶν 25
 Ἀθηναίων καὶ πεμπάντων πρέσβεις αὐτοκράτορας,
 ὧν ἡγήτο Καλλίας ὁ Ἰππονίκου, ἐγένοντο συνθήκαι
 περὶ τῆς εἰρήνης τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς συμμάχοις

7 καταπλήξεσθαι AFH   11 κριθῆσεσθαι P², προκρι-
 θήσεσθαι cet.   22 δύναιτο f

πρὸς τοὺς Πέρσας, ὧν ἐστὶ τὰ κεφάλαια ταῦτα·
 αὐτονομίους εἶναι τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας
 πόλεις ἀπάσας, τοὺς δὲ τῶν Περσῶν σατράπας μὴ
 καταβαίνειν ἐπὶ θάλατταν κατωτέρω τριῶν ἡμερῶν
 ὁδόν, μὴδὲ ναῦν μακρὰν πλεῖν ἐντὸς Φασήλιδος καὶ
 Κυανέων· ταῦτα δὲ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν στρατη-
 γῶν ἐπιτελούντων, μὴ στρατεύειν Ἀθηναίους εἰς
 γῆν χώραν, ἧς βασιλεὺς [Ἀρταξέρξης] ἄρχει. συν- 6
 τελεσθεισῶν δὲ τῶν σπονδῶν Ἀθηναῖοι τὰς δυνά-
 10 μεις ἀπήγαγον ἐκ τῆς Κύπρου, λαμπρὰν μὲν νίκην
 νενικηκότες, ἐπιφανεστάτας δὲ συνθήκας πεποιημέ-
 νοι. συνέβη δὲ καὶ τὸν Κίμωνα περὶ τὴν Κύπρον
 διατρίβοντα νόσφ' τελευτῆσαι.

Ἐπ' ἄρχοντος δὲ Ἀθήνησι Φιλίσκου Ῥωμαῖοι 5
 15 κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Ῥωμίλιον Οὐατικανόν
 καὶ Γάιον Οὐετούριον Κιχώριον, Ἡλεῖοι δὲ ἤγαγον
 Ὀλυμπιάδα τρίτην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν
 ἐνίκα στάδιον Κρίσων Ἰμεραῖος. ἐπὶ δὲ τούτων 2
 Μεγαρεῖς μὲν ἀπέστησαν ἀπὸ Ἀθηναίων, καὶ πρὸς
 20 Λακεδαιμονίους διαπρεσβευσάμενοι συμμαχίαν ἐποί-
 ησαν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι παροξυνθέντες ἐξέπεμψαν
 στρατιώτας εἰς τὴν τῶν Μεγαρέων χώραν, καὶ τὰς
 κτήσεις διαρπάσαντες πολλῆς ὠφελείας κύριοι κα-
 τέστησαν. τῶν δ' ἐκ τῆς πόλεως βοηθούντων τῇ
 25 χώρᾳ συνέστη μάχη, καθ' ἣν οἱ Ἀθηναῖοι νικήσαν-
 τες συνεδίωξαν τοὺς Μεγαρεῖς ἐντὸς τῶν τειχῶν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμαρχίδου Ῥωμαῖοι 6

5 Φασήλιδος a 8 Ἀρταξέρξης delevi, Ἀρταξέρξης βα-
 σιλεὺς v. 11 δὲ] τὰς add. FJK 15 βατικάνον P, βατι-
 κανόν v. 18 Κρίσων] κρίσων δ P

μὲν ὑπάτους κατέστησαν Σπόριον Ταρπήιον καὶ
 Ἀύλιον Ἀστέριον Φοντείνιον. ἐπὶ δὲ τούτων Λακε-
 δαιμόνιοι μὲν εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβαλόντες ἐπόρθη-
 σαν πολλὴν χώραν, καὶ τῶν φρουρίων τινὰ πο-
 λιορκήσαντες ἐπανήλθον εἰς τὴν Πελοπόννησον,⁵
 Τολμίδης δὲ ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς εἴλε Χαι-
 2 ρώνειαν. τῶν δὲ Βοιωτῶν συστραφέντων καὶ τοῖς
 περὶ τὸν Τολμίδην ἐνεδρευσάντων, ἐγένετο μάχη
 καρτερὰ περὶ τὴν Κορώνειαν, καθ' ἣν Τολμίδης
 μὲν μαχόμενος ἀνηρέθη, τῶν δὲ ἄλλων Ἀθηναίων¹⁰
 οἱ μὲν κατεκόπησαν, οἱ δὲ ζῶντες ἐλήφθησαν. τη-¹⁸²
 λικαύτης δὲ συμφορᾶς γενομένης τοῖς Ἀθηναίοις,
 ἡναγκάσθησαν ἀφείναι τὰς πόλεις ἀπάσας τὰς κατὰ
 τὴν Βοιωτίαν αὐτονόμους, ἵνα τοὺς αἰχμαλώτους
 ἀπολάβωσιν.¹⁵

7 Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Καλλιμάχου Ῥωμαῖοι
 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Σέξτον Κοῖντιον** Τριγέ-
 μινον. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Ἑλλάδα τεταπει-
 νωμένων τῶν Ἀθηναίων διὰ τὴν ἐν Βοιωτίᾳ περὶ
 Κορώνειαν ἦτταν, ἀφίσταντο πολλὰ τῶν πόλεων²⁰
 ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων. μάλιστα δὲ τῶν κατοικούντων
 τὴν Εὐβοίαν νεωτερίζοντων, Περικλῆς [δὲ] αἰρεθεὶς
 στρατηγὸς ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Εὐβοίαν μετὰ δυνά-
 μεως ἀξιολόγου, καὶ τὴν μὲν πόλιν τῶν Ἑστιάων
 ἐλὼν κατὰ κράτος ἐξώκισε τοὺς Ἑστιαεῖς ἐκ τῆς²⁵

1 σπούριον P Ταρπέιον Pa, Ταρπέτιον f 2 Ἀστέ-
 ριον] Aternius fasti φοντείνιον P 6 χερώνειαν PA
 9 Κορώνειαν] χαιρώνειαν in mg. P¹ 14 ἵνα Cobet, εἶναι
 ἐάν cod. 17 Κοῖντιον H τριγέμνον P 20 Κορώ-
 νειαν Wess., Χαιρώνειαν cod. 22 δὲ del. Reiske 24
 Ἑστιάων PA, Ἑστιαίων cet.

πατριδος, τὰς δ' ἄλλας καταπληξάμενος ἠνάρκασε
 πάλιν πειθαρχεῖν Ἀθηναίοις. σπονδὰς δ' ἐποίησαν
 τριακονταετείς, Καλλίου καὶ Χάρητος συνθεμένων
 καὶ τὴν εἰρήνην βεβαιώσαντων.

- 5 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Συρακοσίοις πρὸς Ἀκρα- 8
 γαντίνους συνέστη πόλεμος διὰ τοιαύτας αἰτίας.
 Συρακόσιοι καταπολεμήσαντες Δουκέτιον δυνάστην
 τῶν Σικελῶν, καὶ γενόμενον ἰκέτην ἀπολύσαντες τῶν
 ἐγκλημάτων, ἀπέδειξαν αὐτῷ τὴν τῶν Κορινθίων
 10 πόλιν οἰκητήριον. οὗτος δὲ ὀλίγον χρόνον μείνας 2
 ἐν τῇ Κορίνθῳ τὰς ὁμολογίας ἔλυσε, καὶ προσποιη-
 σάμενος χρησμὸν ὑπὸ θεῶν αὐτῷ δεδόσθαι κτίσαι
 τὴν Καλὴν Ἀκτὴν ἐν τῇ Σικελίᾳ, κατέπλευσεν εἰς
 τὴν νῆσον μετὰ τινων οἰκητόρων· συνεπελάβοντο .
 15 δὲ καὶ τῶν Σικελῶν τινες, ἐν οἷς ἦν καὶ Ἀρχωνί-
 δης ὁ τῶν Ἑρβιταίων δυναστεύων. οὗτος μὲν οὖν
 περὶ τὸν οἰκισμὸν τῆς Καλῆς Ἀκτῆς ἐγίνετο. Ἀκρα- 3
 γαντίνοι δὲ ἅμα μὲν φθονοῦντες τοῖς Συρακοσίοις,
 ἅμα δ' ἐγκαλοῦντες αὐτοῖς ὅτι Δουκέτιον ᾔντα κοι-
 20 νὸν πολέμιον διέσωσαν ἄνευ τῆς Ἀκραγαντίνων
 γνώμης, πόλεμον ἐξήνεγκαν τοῖς Συρακοσίοις. σχι- 4
 ζομένων δὲ τῶν Σικελικῶν πόλεων, καὶ τῶν μὲν
 τοῖς Ἀκραγαντίνοις, τῶν δὲ τοῖς Συρακοσίοις συστρα-
 τευόντων, ἡθροίσθησαν παρ' ἀμφοτέροις δυνάμεις
 25 ἀξιόλογοι. φιλοτιμίας δὲ μεγάλης γενομένης ταῖς
 πόλεσιν, ἀντεστρατοπέδευσαν ἀλλήλοις περὶ τὸν Ἰμέ-
 ραν ποταμόν, καὶ γενομένης παρατάξεως ἐνίκησαν

12 θεῶν PAFJK, τῶν θεῶν cet. αὐτῷ PAFL, ἐαυτῷ
 cet. 13 τῇ om. v. 14 τινων P, πολλῶν v. 15 δὲ καὶ]
 δὲ P 24 ἀμφοτέρων v.

οἱ Συρακόσιοι, καὶ τῶν Ἀκραγαντίνων ἀνείλον ὑπὲρ⁴⁸³
 τοὺς χιλιούς. μετὰ δὲ τὴν μάχην διαπρεσβευσ-
 μένων περὶ συνθέσεως τῶν Ἀκραγαντίνων, οἱ Συρα-
 κόσιοι συνέθεντο τὴν εἰρήνην.

- 9 Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν. ⁵
 κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν συνέβη κτισθῆναι τὴν τῶν
 Θουρίων πόλιν δι' αἰτίας τοιαύτας. ἐν τοῖς ἔμπρο-
 σθεν χρόνοις Ἑλλήνων κτισάντων κατὰ τὴν Ἰταλίαν
 πόλιν Σύβαριν, συνέβη ταύτην λαβεῖν ταχεῖαν αὐ-
² τήσιν διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας. κειμένης γὰρ ἀνὰ ¹⁰
 μέσον δυεῖν ποταμῶν, τοῦ τε Κράθιος καὶ τοῦ
 Συβάριος, ἀφ' οὗ ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας, οἱ
 κατοικισθέντες νεμόμενοι πολλὴν καὶ καρποφόρον
 χώραν μεγάλους ἐκτήσαντο πλούτους. πολλοὺς δὲ
 μεταδιδόντες τῆς πολιτείας ἐπὶ τοσοῦτο προέβησαν, ¹⁵
 ὥστε δόξαι πολὺν προέχειν τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν
 οἰκούντων, πολυανθρωπία τε τοσοῦτο διήνεγκαν,
 ὥστε τὴν πόλιν ἔχειν πολιτῶν τριάκοντα μυριάδας.
 γενόμενος δὲ παρ' αὐτοῖς δημαγωγὸς Τήλυσ, καὶ
 κατηγορῶν τῶν μεγίστων ἀνδρῶν, ἔπεισε τοὺς Συ- ²⁰
 βαρίτας φυγαδεῦσαι τοὺς εὐπορωτάτους τῶν πολι-
 τῶν πεντακοσίους καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν δημεῦσαι.
³ τῶν δὲ φυγάντων παρελθόντων εἰς Κρότωνα καὶ
 καταφυγόντων ἐπὶ τοὺς εἰς τὴν ἀγορὰν βωμούς, ὁ
 μὲν Τήλυσ ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς πρὸς τοὺς Κρο- ²⁵
 τωνιάτας, οἷς ἦν προστεταγμένον ἢ τοὺς φυγάδας
⁴ ἐκδοῦναι ἢ πόλεμον προσδέχεσθαι. συναχθείσης δὲ
 ἐκκλησίας καὶ προτεθείσης βουλῆς, πότερον χρὴ τοὺς

ἰκέτας ἐκδοῦναι τοῖς Συβαρίταις ἢ πόλεμον ὑπο-
 μείναι πρὸς δυνατωτέρους, ἀπορουμένης τε τῆς συγ-
 κλήτου καὶ τοῦ δήμου, τὸ μὲν πρῶτον ἔρρεπε ταῖς
 γνώμαις τὸ πλῆθος πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἱκετῶν
 5 διὰ τὸν πόλεμον· μετὰ δὲ ταῦτα Πυθαγόρου τοῦ
 φιλοσόφου συμβουλευσάντος σῶζειν τοὺς ἰκέτας, με-
 τέπεσον ταῖς γνώμαις καὶ τὸν πόλεμον ὑπὲρ τῆς
 τῶν ἱκετῶν σωτηρίας ἀνείλοντο. στρατευσάντων δ' 5
 ἐπ' αὐτοὺς τῶν Συβαριτῶν τριάκοντα μυριάσιν ἀν-
 10 τετάχθησαν οἱ Κροτωνιάται δέκα μυριάσι, Μίλωνος
 τοῦ ἀθλητοῦ ἡγούμενου καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
 τοῦ σώματος ῥώμης πρῶτον τρεψαμένου τοὺς καθ'
 αὐτὸν τεταγμένους. ὁ γὰρ ἀνὴρ οὗτος, ἑξάκις Ὀλύμ- 6
 πια νενικηκὼς καὶ τὴν ἀλκὴν ἀκόλουθον ἔχων τῇ
 15 κατὰ τὸ σῶμα φύσει, λέγεται πρὸς τὴν μάχην ἀπαν-
 184 τῆσαι κατεστεφανωμένος μὲν τοῖς Ὀλυμπικοῖς στε-
 φάνοις, διεσκευασμένος δὲ εἰς Ἡρακλέους σκευὴν
 λεοντῇ καὶ ῥοπάλῳ· αἴτιον δὲ γενόμενον τῆς νίκης
 θαυμασθῆναι παρὰ τοῖς πολίταις. τῶν δὲ Κροτω- 10
 20 νιατῶν διὰ τὴν ὀργὴν ζωγεῖν μὲν μηδὲνα βουλη-
 θέντων, πάντας δὲ κατὰ τὴν φυχὴν τοὺς ὑποπεσόν-
 τας ἀποκτείνοντων, οἱ πλείους κατεκόπησαν· τὴν δὲ
 πόλιν διήρπασαν καὶ παντελῶς ἐρημον ἐποίησαν.
 ὕστερον δὲ ἔτεσιν ὀκτὼ πρὸς τοῖς πεντήκοντα Θευ- 2
 25 ταλοὶ συνώκισαν, καὶ μετ' ὀλίγον ὑπὸ Κροτωνιατῶν
 ἐξέπεσον [πέντε ἔτεσιν ὕστερον τοῦ δευτέρου συν-

1 ἰκέτας] οἰκέτας P^a, σικελιώτας a, ἰταλιώτας f ὑπο-
 μνεῖναι P¹, ὑπομείνωσι a 16 Ὀλυμπικοῖς PAH, Ὀλυμ-
 πιακοῖς cet. 26 πέντε . . . συνοικισμού delevi, cf.
 XI 90, 4

3 οἰκισμοῦ] κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς [ἐπ'
 ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιμάχου συνφικίσθη]. καὶ
 μετὰ βραχὺ μετασταθεῖσα εἰς ἕτερον τόπον προση-
 γορίας ἐτέρας ἔτυχε, κτιστῶν γενομένων Λάμπωνος
 καὶ Ξενοκρίτου τοῦτον τὸν τρόπον. οἱ γὰρ τὸ δεύ- 5
 τερον ἐκπεσόντες ἐκ τῆς πατρίδος Συβαρίται προέ-
 βεις ἔπεμψαν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς Λακεδαιμονίους
 καὶ Ἀθηναίους, ἄξιοῦντες συνεπιλαβέσθαι τῆς κα-
 4 θόδου καὶ κοινωνῆσαι τῆς ἀποικίας. Λακεδαιμόνιοι
 μὲν οὖν οὐ προσέσχον αὐτοῖς, Ἀθηναῖοι δὲ συμπρά- 10
 ξειν ἐπαγγελλάμενοι, δέκα ναῦς πληρώσαντες ἀπέ-
 στειλαν τοῖς Συβαρίταις, ὧν ἡγεῖτο Λάμπων τε καὶ
 Ξενοκρίτος· ἐκήρυξαν δὲ κατὰ τὰς ἐν Πελοποννήσῳ
 πόλεις κοινοποιούμενοι τὴν ἀποικίαν τῷ βουλομένῳ
 5 μετέχειν τῆς ἀποικίας. ὑπακουσάντων δὲ πολλῶν 15
 καὶ λαβόντων χρησμὸν παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅτι δεῖ
 κτίσαι πόλιν αὐτοὺς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ, ὅπου μέλ-
 λουσιν οἰκεῖν μέτριον ὕδωρ πίνοντες, ἀμετρὶ δὲ
 μᾶζαν ἔδοντες, κατέπλευσαν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ
 κατανητήσαντες εἰς τὴν Σύβαριν ἐξήτουν τὸν τόπον, 20
 6 ὃν ὁ θεὸς ἦν προστεταχὼς κατοικεῖν. εὐρόντες δὲ
 οὐκ ἔπωθεν τῆς Συβάρεως κρήνην ὀνομαζομένην
 Θουρίαν, ἔχουσιν αὐλὸν χάλκεον, ὃν ἐκάλουν οἱ
 ἐργῶριοι μέδιμνον, νομίσαντες εἶναι τοῦτον τὸν
 τόπον τὸν δηλούμενον ὑπὸ τοῦ θεοῦ περιέβαλον 25
 τεῖχος, καὶ κτίσαντες πόλιν ὠνόμασαν ἀπὸ τῆς

1 ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιμάχου συνφικίσθη delevi
 5 γὰρ Eich., δὲ cod., del. Wess. 13 κατὰ] καὶ κατὰ
 malim 15 ἀποικίας] πολιτείας P (c. 59, 5) 18 μέτριον]
 μέτρῳ Schäfer (adde μὲν) ἀμετρῷ P, ἀμετρῇ v. 20 τὸν
 add. Dind. 26 τεῖχος] τείχει in mg. P¹

κρήνης Θούριον. τὴν δὲ πόλιν διελόμενοι κατὰ μὲν 7
μῆκος εἰς τέτταρας πλατείας, ὧν καλοῦσι τὴν μὲν
μίαν Ἡράκλειαν, τὴν δὲ Ἀφροδισίαν, τὴν δὲ Ὀλυμ-
πίαδα, τὴν δὲ Διονυσιάδα, κατὰ δὲ τὸ πλάτος διεῖ-
⁵₁₈₅ λον εἰς τρεῖς πλατείας, ὧν ἡ μὲν ὠνομάσθη Ἡρῶα,
ἡ δὲ Θουρία, ἡ δὲ Θουρίνα. τούτων δὲ τῶν στε-
νωπῶν πεπληρωμένων ταῖς οἰκίαις ἢ πόλιν ἐφαίνετο
καλῶς κατεσκευάσθαι. ὀλίγον δὲ χρόνον ὁμονοή-
σαντες οἱ Θούριοι ἑτάσει μεγάλη περιέπεσον οὐκ
¹⁰ ἀλόγως. οἱ γὰρ προϋπάρχοντες Συβαρίται τὰς μὲν
ἀξιολογωτάτας ἀρχὰς ἑαυτοῖς προσένεμον, τὰς δ'
εὐτελεῖς τοῖς ὕστερον προσγεγραμμένοις πολίταις· καί
τὰς γυναικας ἐπιθύειν τοῖς θεοῖς ᾤοντο δεῖν πρῶ-
τας μὲν τὰς πολίτιδας, ὑστέρας δὲ τὰς μεταγενε-
¹⁵ στέρας· πρὸς δὲ τούτοις τὴν μὲν σύνεγγυς τῇ πόλει
χώραν κατεκληρούχουν ἑαυτοῖς, τὴν δὲ πόρρω κει-
μένην τοῖς ἐπήλυσι. γενομένης δὲ διαφορᾶς διὰ 2
τὰς εἰρημένας αἰτίας, οἱ προσγραφέντες ὕστερον
πολίται πλείους καὶ κρείττονες ὄντες ἀπέκτειναν
²⁰ σχεδὸν ἅπαντας τοὺς προϋπάρχοντας Συβαρίτας, καὶ
τὴν πόλιν αὐτοὶ κατέκρησαν. πολλῆς δὲ οὐσῆς καὶ
καλῆς χώρας, οἰκήτορας ἐκ τῆς Ἑλλάδος μεταπεψά-
μενοι συχνοὺς, διενείμαντο τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν
ἐπ' ἴσῃς ἐνεμον. οἱ δὲ διαμένοντες ταχὺ πλοῦτους 3
²⁵ μεγάλους ἐκτήσαντο, καὶ πρὸς τοὺς Κροτωνιάτας
φιλίαν συνθέμενοι καλῶς ἐπολιτεύοντο. συστησά-

3 Ἀφροδισιάδα v. 6 τούτων δὲ P^b, ὑπὸ δὲ τούτων
cet. 7 ταῖς οἰκίαις Wess., τὰς οἰκίας cod. 19 ὄν-
τες ἀπέκτειναν σχεδὸν PAHL, σχεδὸν ὄντες ἀπέκτειναν
ἐγγὺς cet.

μενοι δὲ πολίτευμα δημοκρατικὸν διεῖλον τοὺς πολίτας εἰς δέκα φυλάς, καὶ τὰς προσηγορίας ἀπάσαις περιέθησαν ἐκ τῶν ἐθνῶν, τρεῖς μὲν ἀπὸ τῶν ἐκ Πελοποννήσου συναχθέντων ὀνομάσαντες Ἀρκάδα καὶ Ἀχαΐδα καὶ Ἡλείαν, τὰς ἴσας δὲ ἀπὸ τῶν ἔξωθεν ὁμοεθνῶν, Βοιωτίαν, Ἀμφικτυονίδα, Λωρίδα, τὰς δὲ λοιπὰς τέτταρας ἀπὸ τῶν ἄλλων γενῶν, Ἰάδα, Ἀθηναΐδα, Εὐβοίδα, Νησιῶτιν. εἵλοντο δὲ καὶ νομοθέτην τὸν ἄριστον τῶν ἐν παιδείᾳ θαυμαζομένων 4 πολιτῶν Χαρώνδαν. οὗτος δὲ ἐπισκεψάμενος τὰς 10 ἀπάντων νομοθεσίας ἐξελέξατο τὰ κράτιστα καὶ κατέταξεν εἰς τοὺς νόμους· πολλὰ δὲ καὶ ἴδια ἐπινοησάμενος ἐξεῦρε, περὶ ὧν οὐκ ἀνοικεῖόν ἐστιν ἐπιμνησθῆναι πρὸς διόρθωσιν τῶν ἀναγινωσκόντων.

12 Πρῶτον μὲν γὰρ τοῖς μητρικῶν ἐπαγομένοις κατὰ 15 τῶν ἰδίων τέκνων ἔθηκε πρόστιμον τὸ μὴ γίνεσθαι 486 συμβούλους τούτους τῇ πατρίδι, νομίζων τοὺς κακῶς περὶ τῶν ἰδίων τέκνων βουλευσαμένους καὶ συμβούλους κακοὺς ἔσεσθαι τῇ πατρίδι. ἔφη γὰρ τοὺς μὲν πρῶτον γήμαντας καὶ ἐπιτυχόντας δεῖν 20 εὐήμεροῦντας καταπαύειν, τοὺς δὲ ἀποτυχόντας τῷ γάμῳ καὶ πάλιν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀμαρτάνοντας ἄφρονας 2 δεῖν ὑπολαμβάνεσθαι. τοὺς δ' ἐπὶ συκοφαντίᾳ καταγνωσθέντας προσέταξε περιπατεῖν ἐστεφανωμένους μυρική, ὅπως ἐν πᾶσι τοῖς πολίταις φαίνωνται 25 τὸ πρωτεῖον τῆς πονηρίας περιπεποιημένοι. διὸ καὶ

2 ἀπάσας cod., corr. Dind. 9 τὸν . . θαυμαζόμενον v. ἐν] ἐπὶ Hert. 12 παρεπινοησάμενος v. 15 (ἐπ)εισαγομένοις Nauck 18 τέκνων del. Nauck 26 πεποιημένοι P

τινας ἐπὶ τούτῳ τῷ ἐγκλήματι καταδικασθέντας τὸ
 μέγεθος τῆς ὕβρεως οὐκ ἐνεγκόντας ἐκουσίως ἑα-
 τοὺς ἐκ τοῦ ζῆν μεταστῆσαι. οὗ συντελεσθέντος
 ἐφυγαδεύθη πᾶς ἐκ τῆς πόλεως ὁ συκοφαντεῖν
 5 εἰσθῶς, καὶ τὸ πολίτευμα μακάριον εἶχε βίον τῆς
 τοιαύτης κακίας ἀπηλλαγμένον. ἔγραψε δὲ ὁ Χα- 3
 ρώνδας καὶ περὶ τῆς κακομιλίας νόμον ἐξηλλαγμέ-
 νον καὶ τοῖς ἄλλοις νομοθέταις παρεωραμένον. ὑπο-
 λαβὼν γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐνίοτε διὰ τὴν
 10 πρὸς τοὺς πονηροὺς φιλίαν καὶ συνήθειαν διαστρέ-
 φεσθαι τὰ ἥδη πρὸς κακίαν, καὶ τὴν φανυλότητα
 καθάπερ λοιμικὴν νόσον ἐπινέμεσθαι τὸν βίον τῶν
 ἀνθρώπων καὶ νοσοποιεῖν τὰς ψυχὰς τῶν ἀρίστων·
 κατάντης γὰρ ἡ πρὸς τὸ χεῖρον ὁδὸς, ῥαδίαν ἔχουσα
 15 τὴν ὁδοιπορίαν· διὸ καὶ τῶν μετρίων πολλοὶ τοῖς
 ἥθεσιν, ὑπούλοις ἡδοναῖς δελεασθέντες, εἰς ἐπιτηδεύ-
 σεις χειρίστας περιώκειλαν· ταύτην οὖν τὴν δια-
 φθορὰν ἀναστεῖλαι βουλόμενος ὁ νομοθέτης ἀπηγό-
 ρευσε τῇ τῶν πονηρῶν φιλίᾳ τε καὶ συνηθείᾳ
 20 χρῆσασθαι, καὶ δίκας ἐποίησε κακομιλίας, καὶ προσ-
 τίμοις μεγάλοις ἀπέτρεψε τοὺς ἁμαρτάνειν μέλλον-
 τας. ἔγραψε δὲ καὶ ἕτερον νόμον ἀπὸ τούτου 4
 κρείττονα καὶ τοῖς παλαιότεροις αὐτοῦ νομοθέταις
 ἡμελημένον· ἐνομοθέτησε γὰρ τῶν πολιτῶν τοὺς
 25 [υἱεῖς] ἅπαντας μανθάνειν γράμματα, χορηγούσης
 τῆς πόλεως τοὺς μισθοὺς τοῖς διδασκάλοις. ὑπέλαβε

16 ὑπούλοις om. F; καὶ add. P 17 ἐξώκειλαν in
 mg. P¹ 21 ἀπέτρεψε Hert., ἀπέγραψε PAHJKLF², ἐπέ-
 γραψε cet. 22 ἔγραψεν δὲ P, ἔγραψεν οὖν cet. ἀπό
 del. Wess., πολὺν vel ἔτι Reiske 25 υἱεῖς om. P

γὰρ τοὺς ἀπόρους τοῖς βίοις, *ιδίᾳ* μὴ δυναμένους
 διδόναι μισθοὺς, ἀποστερήσεσθαι τῶν καλλίστων
 13 ἐπιτηδευμάτων. τὴν γὰρ γραμματικὴν παρὰ τὰς
 ἄλλας μαθήσεις προέκρινεν ὁ νομοθέτης, καὶ μάλα
 προσηκόντως· διὰ γὰρ ταύτης τὰ πλεῖστα καὶ χρη- 5
 σιμώτατα τῶν πρὸς τὸν βίον ἐπιτελεῖσθαι, ψήφους,
 ἐπιστολάς, διαθήκας, νόμους, τᾶλλα τὰ τὸν βίον
 2 μάλιστα ἐπανορθοῦντα. τίς γὰρ ἂν ἕξιον ἐγκώμιον
 διάδοιτο τῆς τῶν γραμμάτων μαθήσεως; διὰ γὰρ
 τούτων μόνων οἱ μὲν τετελενηκότες τοῖς ζῶσι δια-¹⁰₄₈₇
 μνημονεύονται, οἱ δὲ μακρὰν τοῖς τόποις διεστώτες
 τοῖς πλεῖστον ἀπέχουσιν ὡς πλησίον παρεστώσι διὰ
 τῶν γεγραμμένων ὁμιλοῦσι· ταῖς τε κατὰ πόλεμον
 συνθήκαις ἐν ἔθνεσιν ἢ βασιλεῦσι πρὸς διαμονὴν
 τῶν ὁμολογιῶν ἢ διὰ τῶν γραμμάτων ἀσφάλεια 15
 βεβαιωτάτην ἔχει πίστιν· καθόλου δὲ τὰς χαριεστά-
 τας τῶν φρονίμων ἀνδρῶν ἀποφάσεις καὶ θεῶν
 χρησμούς, ἔτι δὲ φιλοσοφίαν καὶ πᾶσαν παιδείαν
 μόνη τηρεῖ καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις αἰεὶ παραδίδωσιν
 3 εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα. διὸ καὶ τοῦ μὲν ζῆν τὴν 20
 φύσιν αἰτίαν ὑποληπτέον, τοῦ δὲ καλῶς ζῆν τὴν
 ἐκ τῶν γραμμάτων συγκειμένην παιδείαν. ὅθεν
 ὡς μεγάλων τινῶν ἀγαθῶν ἀποστερουμένους τοὺς
 ἀγγραμμάτους διωρθώσατο τῇ νομοθεσίᾳ ταύτῃ καὶ
 δημοσίας ἐπιμελείας τε καὶ δαπάνης ἤξιωσε, καὶ 25
 4 τοσοῦτον ὑπερεβάλετο τοὺς πρότερον νομοθετήσαν-
 τας δημοσίῳ μισθῷ τοὺς νοσοῦντας τῶν ἰδιωτῶν
 ὑπὸ ἰατρῶν θεραπεύεσθαι, ὥσθ' οἱ μὲν τὰ σώματα

θεραπείας ἤξιωσαν, ὁ δὲ τὰς ψυχὰς τὰς ὑπ' ἀπαι-
 δευσίας ἐνοχλουμένας ἐθεράπευσεν, κἀκείνων μὲν
 τῶν ἰατρῶν εὐχόμεθα μηδέποτε χρεῖαν ἔχειν, τοῖς
 δὲ τῆς παιδείας διδασκάλοις ἐπιθυμοῦμεν ἅπαντα
 5 τὸν χρόνον συνδιατρίβειν. ἀμφοτέρω δὲ τὰ προειρη- 14
 μένα πολλοὶ τῶν ποιητῶν δι' ἐμμέτρου ποιήματος
 μεμαρτυρήκασιν· τὴν μὲν καχομιλίαν ἐν τοῖσδε,

ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνήρ,
 οὐπώποτ' ἠρώτησα, γινώσκων ὅτι
 10 τοιοῦτός ἐστιν οἷσπερ ἥδεται ξυνών·
 τὸν δὲ περὶ τῆς μητρυνῆς τεθέντα ἐν τούτοις,
 τὸν νομοθέτην φασὶν Χαρώνδαν ἐν τινι
 νομοθεσίᾳ τὰ τ' ἄλλα καὶ ταυτὶ λέγειν·
 ὁ παισὶν αὐτοῦ μητρυνὰν ἐπεισάγων
 15 μῆτ' εὐδοκίμειτω μῆτε μετεχέτω λόγον
 παρὰ τοῖς πολίταις, ὥς ἐπέδρακτον κακὸν
 κατὰ τῶν ἑαυτοῦ πραγμάτων πεπορισμένους.
 εἴτ' ἐπέτυχες γάρ, φησί, γήμας τὸ πρότερον,
 εὐήμερων κατάπανσον, εἴτ' οὐκ ἐπέτυχες,
 20 μανικὸν τὸ πείραν δευτέρως λαβεῖν πάλιν.

ταῖς γὰρ ἀληθείαις ὁ δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν
 ἀμαρτάνων ἄφρων ἂν δικαίως νομισθεῖη. καὶ Φι- 2
 λήμονος τοῦ καμψδιογράφου γράφοντος τοὺς πολ-
 λάκις ναυτιλλομένους καὶ εἰπόντος

5 ἀμφοτέρω δὲ τὰς προειρημένους v. 7 καχομιλίαν
 (κ supra χ) P, κακομιλίαν v. 8 ὅστις om. PAFKM 9
 οὐπώποτ' P, οὐπω A, οὐποτ' F 10 τοιοῦτός ἐστιν (in marg.
 ξαστος) P 13 τ'] τε cod. ταυτὶ Bentley, ταῦτα cod.
 14 αὐτοῦ PA 15 εὐδοκίμεισθω cod., corr. Herwerden
 20 πείρας v. 23 τοὺς] εἰς τοὺς Meineke (fragm. com.
 Gr. IV p. 61)

- νόμῳ τεθαύμακ' οὐκ ἐπεὶ πέπλευκέ τις,
 ἀλλ' εἰ πέπλευκε δις,
 τὸ παραπλήσιον ἂν τις ἀποφαίνοιτο μὴ θαυμάζειν
 εἰ τις γεγάμηκεν, ἀλλ' εἰ δις γεγάμηκε· κρεῖττον
 γὰρ εἶναι δις ἑαυτὸν θαλάττῃ παραβαλεῖν ἢ γυναικί.⁵
 3 μέγισται γὰρ καὶ χαλεπώταται στάσεις ἐν ταῖς οἰ-
 κίαις γίνονται διὰ μητρικῆς τέκνοις πρὸς πατέρας,
 καὶ διὰ ταῦτα πολλὰ καὶ παράνομοι πράξεις ἐν
 τοῖς θεάτροις τραγῳδοῦνται.
- 15 Ὁ δ' οὖν Χαρώνδας καὶ ἑτερόν τινα νόμον¹⁰
 ἀποδοχῆς ἀξιούμενον ἔγραψε, τὸν περὶ τῆς τῶν ὀρ-
 φανῶν φυλακῆς. οὗτος δ' ἐξ ἐπιπολῆς μὲν θεωρού-
 μενος οὐδὲν φαίνεται περιττὸν ἔχειν οὐδὲ ἀποδο-
 χῆς ἄξιον, ἀναθεωρούμενος δὲ καὶ μετ' ἀκριβείας
 ἐξεταζόμενος μεγάλην ἔχει σπουδὴν τε καὶ δόξαν.¹⁵
- 2 ἔγραψε γὰρ τῶν μὲν ὀρφανικῶν χρημάτων ἐπιτρο-
 πεύειν τοὺς ἀγχιστεῖς τοὺς ἀπὸ πατρός, τρέφεσθαι
 δὲ τοὺς ὀρφανοὺς παρὰ τοῖς συγγενέσι τοῖς ἀπὸ
 μητρὸς. αὐτόθεν μὲν οὖν ὁ νόμος οὗτος οὐδὲν
 ὀρεῖται περιέχων σοφὸν ἢ περιττόν, ἐξεταζόμενος δὲ²⁰
 κατὰ βᾶθους εὐρίσκεται δικαίως ὦν ἄξιός ἐπαίνων.
 ζητουμένης γὰρ τῆς αἰτίας δι' ἣν ἄλλοις μὲν τὴν
 οὐσίαν, ἑτέροις δὲ τὴν τῶν ὀρφανῶν τροφὴν ἐπίστευ-
 σεν, ἐκφαίνεται τις ἐπίνοια τοῦ νομοθέτου περιττή·
- 3 οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ μητρὸς συγγενεῖς οὐ προσήκοντες²⁵
 τῇ κληρονομίᾳ τῶν ὀρφανῶν οὐκ ἐπιβουλεύουσιν,

1 νόμῳ] νόμῳ μου Palmier, οἱ μοι Wess., ὅμως Meineke,
 νοῶν f. τεθαύμακα cod. οὐκ ἐπεὶ] οὐκέτ' εἰ Dind. πέ-
 πλευνέν τις P, πέπλευκεν v. 2 δις πέπλευκε cod., correxi
 3 θαυμάζειν Dind., θαυμάσειν cod. 11 τῶν om. f 15 τε
 om. v. 19 οὗτος om. v. 21 βᾶθος v. ἐπαίνων v.

οἱ δ' ἀπὸ τοῦ πατρὸς οἰκεῖοι ἐπιβουλεύσαι μὲν οὐ
 δύνανται διὰ τὸ μὴ πιστεύεσθαι τοῦ σώματος, τῆς
 δ' οὐσίας εἰς ἐκείνους καθηκούσης, ἐὰν οἱ ὀρφανοὶ
 τελευτήσωσιν ἢ διὰ νόσον ἢ τινα ἄλλην περίστασιν,
 5 ἀκριβέστερον οἰκονομήσουσι τὰ χρήματα, ὥς ἰδίας
 τὰς ἐκ τῆς τύχης ἐλπίδας ἔχοντες. ἕτερον δὲ ἔθηκε **16**
 νόμον κατὰ τῶν λιπόντων τὴν ἐν πολέμῳ τάξιν ἢ
 τὸ σύνολον μὴ ἀναλαβόντων τὰ ὅπλα ὑπὲρ τῆς πα-
 τρίδος. τῶν γὰρ ἄλλων νομοθετῶν κατὰ τῶν τοιού-
 10 των τεθεικότων θάνατον τὸ πρόστιμον, οὗτος προσ-
 ἔταξε τοὺς τοιούτους ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐφ' ἡμέρας τρεῖς
 καθῆσθαι ἐν ἐσθῇσι γυναικείαις. ὁ δὲ νόμος οὗτος 2
 ἅμα μὲν φιλανθρωπότερός ἐστι τῶν παρὰ τοῖς
 ἄλλοις, ἅμα δὲ λεληθότως τῷ μεγέθει τῆς ἀτιμίας
 15 ἀποτρέπει τοὺς ὁμοίους τούτοις τῆς ἀνανδρίας·
 κρεῖττον γάρ ἐστιν ἀποθανεῖν ἢ τοιαύτης ὕβρεως
 ἐν τῇ πατρίδι πειραθῆναι· ἅμα δὲ καὶ τοὺς ἀμαρ-
 τάνοντας οὐκ ἠφάνισεν, ἀλλὰ τῇ πόλει πρὸς τὰς
 πολεμικὰς χρείας ἐτήρησε, διορθωσόμενους τῇ διὰ
 20 τῆς ὕβρεως κολάσει καὶ σπεύδοντας ἑτέροις ἀνδρα-
 γαθήμασιν ἐξαλεῖψαι τὴν προγεγενημένην αἰσχύνην.

Διὰ δὲ τῆς ἀποτομίας τῶν νόμων διέσωσε τοὺς 3
 νόμους ὁ νομοθέτης. προσέταξε γὰρ ἐκ παντὸς
 τρόπου πείθεσθαι τῷ νόμῳ, κὰν ἢ παντελῶς κακῶς
 25 γεγραμμένος· διορθοῦν δὲ συνεχώρησε τὸν χρεῖαν
 ἔχοντα διορθώσεως. τὸ μὲν γὰρ ἡττᾶσθαι ὑπὸ νο- 4
 μοθέτου καλὸν εἶναι ὑπελάμβανε, τὸ δὲ ὑπὸ ἰδιώτου

2 τὸ σῶμα Reiske, τὰ σώματα Cobet 7 λιπόντων P
 19 διορθωσόμενους P 20 σπεύδοντας PAFL, σπεύδοντας
 cet. 24 ἢ] μὴ P, ἢ in mg. P¹ 27 ὑπέλαβε L, συνέ-
 λαβε A, συνυπελάμβανε P, συνυπέλαβε FJK

παντελῶς ἄτοπον, καὶ εἰ ἐπὶ τῷ συμφέροντι γίνεται.
καὶ μάλιστα διὰ τοῦ τοιούτου τρόπου τοὺς ἐν τοῖς 489
δικαστηρίοις τῶν παρανενομηκότων προφάσεις καὶ
διανοίας ἀντὶ τῶν ῥητῶν εἰσάγοντας ἐκώλυσσε ταῖς
ιδίαις εὐρησιλογίαις καταλύειν τὴν τῶν νόμων ὑπερ- 5
5 οχλήν· διὸ καὶ τινὰς τῶν τοιαύτας κατηγορίας πε-
ποιημένων πρὸς τοὺς δικαστὰς τοὺς δικάζοντας περὶ
τῆς τῶν παρανενομηκότων τιμωρίας εἰπεῖν ὅτι σώξειν
17 ἀναγκαῖον ἢ τὸν νόμον ἢ τὸν ἄνδρα. τὸν δ' οὖν
Χαράωνδαν φασὶ παραδοξότατον νενομοθετηκέναι 10
περὶ τῆς διορθώσεως τῶν νόμων. ὁρῶντα γὰρ αὐτὸν
ἐν ταῖς πλείσταις πόλεσι διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐπι-
χειρούντων ἐπανορθοῦν τοὺς νόμους λυμαινομένους
μὲν τὰς προϋπαρχούσας νομοθεσίας, εἰς στάσεις δὲ
τὰ πλήθη προαγομένους, ἰδίον τι καὶ παντελῶς 15
2 ἐξηλλαγμένον νομοθετῆσαι. προσέταξε γὰρ τὸν βο-
λόμενον διορθῶσαί τινα νόμον, ὅταν ποιῆται τὴν
περὶ τῆς διορθώσεως συμβουλίαν, τὸν ἑαυτοῦ τρά-
χηλον εἰς βρόχον ἐντιθέναι, καὶ μένειν ἄχρι ἂν
ᾧτου τὴν κρίσιν ὁ δῆμος περὶ τοῦ διορθουμένου 20
νόμου ποιήσῃται, καὶ μὲν ἢ ἐκκλησία προσδέξῃται
τὸν ὕστερον γραφόμενον, ἀπολύεσθαι τὸν εἰσηγησά-
μενον, ἂν δὲ ἄκυρον ποιήσῃται τὴν διόρθωσιν,
παραχρήμα θνήσκειν ὑπὸ τοῦ βρόχου σφιγγόμενον.
3 τοιαύτης δὲ κατὰ τὴν διόρθωσιν τῆς νομοθεσίας 25

2 διὰ add. Steph. τοὺς] τὰς aF 5 εὐρησιλογίας
PAH, εὐρεσιλογίας cet. 6 καὶ τινος τῶν — δικαστὰς σχε-
λιάζοντος περὶ — τιμωρίας εἶπεν Madvig 9 δ' οὖν] γοῦν v.
10 φησὶ PA 11 ὁρῶντων P 12 διὰ del. Dind. 15
προαγομένους cod., corr. Dind. 16 ἐνομοθέτησε cod.,
corr. Steph. 20 διορθωμένου PA

οὔσης, καὶ τοῦ φόβου τοὺς νεωτέρους νομοθέτας
 κολάζοντος, οὐδείς ἐτόλμα περὶ νόμων διορθώσεως
 φωνὴν προῖσθαι· ἐν παντὶ δὲ τῷ μετὰ ταῦτα χρόνῳ
 παρὰ τοῖς Θουρίοις τρεῖς οἱ πάντες ἱστοροῦνται
 5 διορθωθῆναι διὰ τινος ἀναγκαίας περιστάσεως [ἐπὶ
 τὴν ὑπὲρ τῆς διορθώσεως συμβουλίαν παραγενέ-
 σθαι]. νόμου γὰρ ὄντος, ἕάν τις τινος ὀφθαλμὸν 4
 ἐκκόψῃ, ἀντεκκόπτεσθαι τὸν ἐκείνου, ἑτερόφθαλμός
 τις ἐκκοπεῖς τὸν ὀφθαλμὸν καὶ στερηθεὶς ὅλης τῆς
 10 δράσεως τῷ τὸν ἕνα ἀντεκκεκκόφθαι τὸν δρᾶσαντα
 ἔλαττον ὑπέλαβε πρόστιμον ἐκτῖσαι· τυφλώσαντα
 γὰρ ἕνα τῶν πολιτῶν, εἰ τὸ κατὰ νόμον πρόστιμον
 ὁ πρᾶξας ὑπομένει, μὴ τετευχέναι τῆς ἴσης συμφο-
 ρᾶς· δίκαιον οὖν εἶναι τὸν ἑτερόφθαλμον τὴν ὄρασιν
 15 ἀφελόμενον ἀμφοτέρους ἐκκόπτεσθαι τοὺς ὀφθαλ-
 μούς, εἰ μέλλει τὴν ἴσιν ἀναδέχεσθαι τιμωρίαν. διὸ 5
 καὶ περιαιγῇ γενόμενον τὸν ἑτερόφθαλμον ἀποτολ-
 μῆσαι λόγον ἐν ἐκκλησίᾳ διαθεῖσθαι περὶ τῆς ἰδίας
 συμφορᾶς, ἅμα μὲν τοῖς πολίταις ἀποδυρόμενον τὴν
 20 ἰδίαν ἀτυχίαν, ἅμα δὲ συμβουλευόντα τοῖς πλήθεσι
 διορθώσασθαι τὸν νόμον· τέλος δὲ δόντα τὸν τρά-
 χηλον εἰς βρόχον καὶ ἐπιτυχόντα τῇ συμβουλίᾳ, ἀκυ-
 ρῶσαι μὲν τὸν ὑπάρχοντα νόμον, βεβαιῶσαι δὲ τὸν

2 κολάζοντος] κολύοντος Wurm 4 ἱστοροῦνται Wurm
 (XI 89, 8), εἰσηγούνται cod. 5 διορθωθῆναι (cf. p. 376, 2
 et 14) del. aut διορθῶνται Reiske, εἰσηγηται (= Wurm) λέ-
 γονται Madvig ἐπὶ — παραγενέσθαι delevi (p. 374, 18)
 6 συμβουλίαν] ἢ παραγενέσθαι P¹, sed litura deletum
 10 τῷ (= Reiske) τὸν μὲν ἕνα (= Cobet) ἀντεκκεκκόφθαι
 (= Madvig)] τὸ μὲν ἀντεκκόφθαι cod. δρᾶσαντα PA; δ'
 add. cet. 11 ἐκτίσειν Madvig, del. Wess. 16 μέλλοι A
 22 καὶ om. v.

διορθωθέντα, καὶ διαφυγεῖν τὸν τοῦ βρόχου θάνα-
 18 τόν. δευτέρος δὲ διορθώθη νόμος ὁ διδοὺς ἔξου- 490
 σίαν τῇ γυναικὶ ἀπολύειν τὸν ἄνδρα καὶ συνοικεῖν
 ᾧ ἂν βούληται. τῶν γὰρ προβεβηκότων τῇ ἡλικίᾳ
 τῆς, ἔχων γυναῖκα νεωτέραν καὶ καταλειφθεῖς, συν- 5
 εβούλευε τοῖς Θουρίοις διορθῶσαι τὸν νόμον καὶ
 προσγράψαι τὴν καταλιποῦσαν ἄνδρα συνοικεῖν ᾧ
 ἂν βούληται μὴ νεωτέρῳ τοῦ προτέρου· ὁμοίως δὲ
 καὶ ἂν ἡρὸς ἐκβάλῃ γυναῖκα, μὴ γαμεῖν ἄλλην νεω-
 2 τέραν ταύτης τῆς ἐκβληθείσης. εὐστοχήσας δ' ἐν 10
 τῇ συμβουλῇ καὶ ἀκυρώσας τὸν πρότερον νόμον
 διέφυγε [μὲν] τὸν ἐκ τοῦ βρόχου κίνδυνον· τῆς δὲ
 γυναικὸς κωλυθείσης νεωτέρῳ συνοικῆσαι, πάλιν
 3 ἔργησε τὸν ἀπολυθέντα. τρίτος δὲ νόμος διορθώθη
 ὁ περὶ τῶν ἐπικλήρων, ὁ καὶ παρὰ Σόλωνι κείμενος. 15
 ἐκέλευε γὰρ τῇ ἐπικλήρῳ ἐπιδικάζεσθαι τὸν ἔγγιστα
 γένους, ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν ἐπικλήρον ἐπιδικάζε-
 σθαι τῷ ἀγγιστεῖ, ᾧ ἦν ἀνάγκη συνοικεῖν ἢ πεν-
 ταχοσίας ἐκτίσαι δραχμὰς εἰς προικὸς λόγον τῇ πε-
 4 νιχρᾷ ἐπικλήρῳ. ὀρφανὴ γὰρ τις εὐγενὴς ἐπικλή- 20
 ρος, ἀπορουμένη παντελῶς τῶν κατὰ τὸν βίον καὶ
 διὰ τὴν πενίαν οὐ δύναμένη συνοικῆσαι, κατέφυγεν
 ἐπὶ τὸν δῆμον, καὶ μετὰ δακρύων ἐκθεμένη τὴν
 ἑαυτῆς ἐρημίαν τε καὶ καταφρόνησιν, πρὸς δὲ τού-
 τοις ὑπογραψαμένη τὴν διόρθωσιν τοῦ νόμου, ὥστε 25

1 διαφυγεῖν P (διὰ τὸ φυγεῖν P¹), διὰ τοῦτο φυγεῖν v.
 τὸν] τὸν ἀπὸ Reiske 10 αὐτῆς A τῆς ἐκβληθείσης
 del. Hert. 12 μὲν om. P 16 τῇ P¹, τῷ P² τὸν]
 τῷ* (eraso v) P 17 τῇ* ἐπικλήρῳ* (bis eraso v) P 18
 ᾧ] ὃν Hert. 19 πενηχρᾷ P 21 τῶν add. Dind. 23
 καὶ vel 377, 3 δὲ del. Reiske 25 ὑπογραψαμένης P

ἀντὶ τῆς ἐκτίσεως τῶν πεντακοσίων δραχμῶν γράψαι
 συννοικεῖν κατ' ἀνάγκην τὸν ἄγχιστα γένους τῇ ἐπι-
 δικασθείσῃ ἐπικλήρῳ· τοῦ δὲ δήμου διὰ τὸν ἔλεον
 ψηφισαμένου διορθῶσαι τὸν νόμον, ἡ μὲν ὀρφανή
 5 τὸν ἐκ τοῦ βρόχου κίνδυνον ἐξέφυγεν, ὁ δ' ἄγχι-
 στεὺς πλούσιος ὢν ἠναγκάσθη γῆμαι γυναῖκα πενι-
 χρὰν ἐπικληρον ἄνευ προικός.

Λείπεται δ' ἡμῖν εἰπεῖν ὑπὲρ τῆς τοῦ Χαρών-19
 δου τελευτῆς, καθ' ἣν ἰδιὸν τι καὶ παράδοξον αὐτῷ
 10 συνέβη. ἐπὶ γὰρ τὴν χώραν ἐξιὼν μετὰ ξιφιδίου
 διὰ τοὺς ληστές, καὶ κατὰ τὴν ἐπάνοδον ἐκκλησίας
 συνεστάσης καὶ ταραχῆς ἐν τοῖς πλήθεσι, προσέστη
 πολυπραγμονῶν τὰ κατὰ τὴν στάσιν. νενομοθετη- 2
 κὼς δ' ἦν μηδένα μεθ' ὅπλου ἐκκλησιάζειν, καὶ ἐπι-
 15 λαθόμενος ὅτι τὸ ξίφος παρέξωσται, παρέδωκεν ἐχ-
 θροῖς τισιν ἀφορμὴν κατηγορίας. ὢν ἐνὸς εἰπόντος
 491 Καταλέλυκας τὸν ἰδιὸν νόμον, Μὰ Δί', εἶπεν, ἀλλὰ
 κύριον ποιήσω· καὶ σπασάμενος τὸ ξιφίδιον ἑαυτὸν
 ἀπέσφαξεν. ἔνιοι δὲ τῶν συγγραφέων τὴν πράξιν
 20 ταύτην περιτιθέασι Διοκλεῖ τῷ Συρακοσίων νομο-
 θέτῃ.

Ἡμεῖς δὲ ἀρκούντως τὰ περὶ Χαρώνδαν τὸν νο- 3
 μοθέτην διεληλυθότες βραχέα βουλόμεθα καὶ περὶ
 Ζαλεύκον τοῦ νομοθέτου διελθεῖν διὰ τε τὴν ὁμοίαν
 25 προαίρεσιν τοῦ βίου καὶ τὸ γεγονέναι τοὺς ἄνδρας
 ἐν πόλεσιν ἀστυγείτοσιν. Ζάλευκος τοίνυν ἦν τὸ 20
 γένος ἐκ τῆς Ἰταλίας Λοκρός, ἀνὴρ εὐγενὴς καὶ
 κατὰ παιδείαν τεθναμασμένος, μαθητὴς δὲ Πυθα-

6 πενηχράν P
 εἰπεῖν cod.

12 προέστη γ.

17 εἶπεν Steph.,

γόρου τοῦ φιλοσόφου. οὗτος πολλῆς ἀποδοχῆς τυγ-
 χάνων ἐν τῇ πατρίδι νομοθέτης ἡρέθη, καὶ καταβα-
 λόμενος ἐξ ἀρχῆς καινὴν νομοθεσίαν ἤρξατο πρῶτον
 2 περὶ τῶν ἐπουρανίων θεῶν. εὐθύς γὰρ ἐν τῷ προοι-
 μίῳ τῆς ὅλης νομοθεσίας ἔφη δεῖν τοὺς κατοικοῦν- 5
 τας ἐν τῇ πόλει πάντων πρῶτον ὑπολαβεῖν καὶ
 πεπεισθαι θεοὺς εἶναι, καὶ ταῖς διανοαῖς ἐπισκο-
 ποῦντας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν διακόσμησιν καὶ τάξιν
 κρίνειν οὐ τύχης οὐδ' ἀνθρώπων εἶναι ταῦτα κατα-
 σκευάσματα, σέβασθαι τε τοὺς θεοὺς, ὥς πάντων 10
 τῶν ἐν τῷ βίῳ καλῶν καὶ ἀγαθῶν αἰτίους ὄντας
 τοῖς ἀνθρώποις, ἔχειν δὲ καὶ τὴν ψυχὴν καθαρὰν
 πάσης κακίας, ὥς τῶν θεῶν οὐ χαιρόντων ταῖς τῶν
 πονηρῶν θυσίαις τε καὶ δαπάναις, ἀλλὰ ταῖς τῶν
 ἀγαθῶν ἀνδρῶν δικαίαις τε καὶ καλαῖς ἐπιτηδεύσεσι. 15
 3 διὰ δὲ τοῦ προοιμίου προκαλεσάμενος τοὺς πολίτας
 εἰς εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην, ἐπέξευξε προστάτων
 μηδένα τῶν πολιτῶν ἐχθρὸν ἀκατάλλακτον ἔχειν,
 ἀλλ' οὕτω τὴν ἐχθραν ἀναλαμβάνειν ὥς ἡξιοῦντα
 πάλιν εἰς σύλλυσιν καὶ φιλίαν· τὸν δὲ παρὰ ταῦτα 20
 ποιοῦντα διαλαμβάνεσθαι παρὰ τοῖς πολίταις ἀνή-
 μερον καὶ ἄγριον τὴν ψυχὴν. τοὺς δὲ ἄρχοντας
 παρεκελεύετο μὴ εἶναι αὐθάδεις μηδὲ ὑπερηφάνους,
 μηδὲ κρίνειν πρὸς ἐχθραν ἢ φιλίαν. ἐν δὲ τοῖς
 κατὰ μέρος νομοθετήμασι πολλὰ παρ' ἑαυτοῦ προσ- 25
 21 ἐξεῦρε μάλα σοφῶς καὶ περικτῶς. τῶν γὰρ ἄλλων

7 ἐπισκοπεῖν cod., corr. Steph. ex Stob. flor. 44, 20 9
 τύχης] δὲ add. Reiske ταῦτα Dind., ταῦτα τὰ cod. 17
 ἐπέξευξε] ἐπέξησεν P² 20 παρὰ ταῦτα P, παρ' αὐτὰ v.
 25 νομοθετήσας cod., corr. Steph. 26 σοφῶς F¹, σαφῶς cet.

ἀπάντων ἁμαρτανουσῶν γυναικῶν ἀργυρικᾶς ξημίας
 τεταχότων οὗτος φιλοτέχνῳ προστίμῳ τὰς ἀκολασίας
 492 αὐτῶν διωρθώσατο. ἔγραψε γὰρ οὕτω· γυναικί
 ἔλευθέρᾳ μὴ πλείῳ ἀκολουθεῖν μιᾶς θεραπευνίδος,
 5 ἔαν μὴ μεθύῃ, μηδὲ ἐξιέναι νυκτὸς ἐκ τῆς πόλεως
 εἰ μὴ μοιχευομένην, μηδὲ περιτίθεσθαι χρυσία μηδὲ
 ἐσθῆτα παρυφασμένην, ἔαν μὴ ἑταῖρα ᾗ, μηδὲ τὸν
 ἄνδρα φορεῖν δακτύλιον ὑπόχρυσον μηδὲ ἱμάτιον
 ἰσομιλήσιον, ἔαν μὴ ἑταιρεύηται ἢ μοιχεύηται. διὸ 2
 10 καὶ φράδιως ταῖς τῶν προστίμων αἰσχροαῖς ὑπεξαί-
 ρέσεσιν ἀπέτρεψε τῆς βλαβεραῆς τρυφῆς καὶ ἀκολα-
 σίας τῶν ἐπιτηδευμάτων· οὐδεὶς γὰρ ἐβούλετο τὴν
 αἰσχρὰν ἀκολασίαν ὁμολογήσας καταγέλαστος ἐν τοῖς
 πόλितαις εἶναι. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν συμβολαίων 3
 15 καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὸν βίον ἀμφισβητουμέ-
 νων καλῶς ἐνομοθέτησε, περὶ ὧν ἡμῖν μακρὸν ἂν
 εἴη γράφειν καὶ τῆς ὑποκειμένης ἱστορίας ἀνοίκειον·
 διόπερ ἐπὶ τὰ συνεχῇ τοῖς προειρημένους ἀναβιβά-
 σομεν τὸν λόγον.
 20 Ἐπ' ἔρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Λυσιμαχίδου Ῥω-22
 μαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Μενήριον καὶ
 Πόπλιον Σήστιον Καπετωλῖνον. ἐπὶ δὲ τούτων δια-
 φεύγοντες τὸν ἐν τῇ στάσει κίνδυνον Συβαρῖται περὶ

1 ἀπάντων] περὶ add. P³ 2 φιλοτέχνως P 4 πλείων
 FJK 5 πόλεως] πύλης aut οἰκίας Reiske 6 μοιχευομένη
 P³A, μοιχευσομένην Cobet 7 παρυφασμένην PAL ἢ
 ἑταῖρα FJK, ἑταιρεύοιτο (ενοίτο in lit.) P³, ἑταῖραν cet.
 8 ἐπ' ἔχρυσον Cobet 10 ὑπεξαίρεσεσιν PAF 11 ἀπέστρεψε
 cod., corr. Dind. 13 ἀκολασίαν Reiske, κόλασιν cod., πρό-
 φασιν Gomperz 15 ἀμφισβητούτων cod., corr. Steph.
 21 μεσηνήριον P, μεσηνήριον A 22 διαφυγόντες Eich., of
 διαφυγόντες Hert.

τὸν Τράευντα ποταμὸν κατῴκησαν. καὶ χρόνον μὲν
 τινα διεμείναν, ἐκεῖθ' ὑπὸ Βρεττίων ἐκβληθέντες
 2 ἀνηγρέθησαν. κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἀθηναῖοι τὴν
 Εὐβοίαν ἀνακτησάμενοι καὶ τοὺς Ἑστιάειν ἐκ τῆς
 πόλεως ἐκβαλόντες ἰδίαν ἀποικίαν εἰς αὐτὴν ἐξέ- 5
 πεμψαν Περικλέους στρατηγοῦντος, χιλίους δὲ οἰκή-
 τορας ἐκπέμψαντες τὴν τε πόλιν καὶ τὴν χώραν
 κατεκληροῦνησαν.

23 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πραξιτέλους ὀλυμ-
 πιάς μὲν ἤχθη τετάρτη πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' 10
 ἣν ἐνίκα στάδιον Κρίσων Ἱμεραῖος, ἐν δὲ τῇ Πρώμῃ
 δέκα ἄνδρες κατεστάθησαν νομογράφοι, Πόπλιος
 Κλώδιος Πηγυλλανός, Τίτος Μινύκιος, Σπόριος
 Οὔτετούριος, Γάιος Ἰούλιος, [Γάιος] Σουλπίκιος, Πό-
 πλιος Σήσιος, Πρωμύλος, Σπόριος Ποστούμιος Καλ- 15
 2 βίνιος. οὗτοι τοὺς νόμους συνετέλεσαν. ἐπὶ δὲ
 τούτων Θούριοι μὲν διαπολεμοῦντες πρὸς Ταραν-
 τίνους τὰς ἀλλήλων χώρας ἐπόρθουν καὶ κατὰ γῆν
 καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ πολλὰς μὲν μικρὰς μάχας 493
 καὶ ἀκροβολισμοὺς ἐποιήσαντο, ἀξιόλογον δὲ πρᾶξιν 20
 οὐδεμίαν συνετέλεσαν.

24 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσανίου Πρωμαῖοι
 πάλιν δέκα ἄνδρας νομοθέτας εἵλοντο, Ἀππιον
 Κλώδιον, Μάρκον Κορνήλιον, Λεύκιον Μινύκιον,
 Γάιον Σέρργιον, Κόιντον Πόπλιον, Μάνιον Πάβο- 25

13 Πηγυλλανός A(F)K Μινούκιος v.; Genucius fasti
 Σπόριος om. A 14 Γάιος om. PA; Publius Liv. 3, 33
 16 νόμους] οὐ add. Madvig 17 Ταραντίνους P, Λεοντί-
 νους A, Ἀκραγαντίνους HL, Οὔεντι(νους) FJKM 19 καὶ
 ante πολλὰς del. Wurm 24 Μινούκιον v. 25 Πόπλιον]
 Poetilius Liv. 3, 35 et Dion. Hal. 11, 23 Μάνιον] μαίνιον P

λήμιον, Σπόριον Οὔετούριον. οὗτοι δὲ τοὺς νόμους 2
 οὖν ἠδυνήθησαν συντελέσαι. εἰς δ' ἐξ αὐτῶν ἐρα-
 σθεῖς εὐγενεὺς παρθένου πενιχρᾶς, τὸ μὲν πρῶτον
 χρήμασι διαφθεῖραι τὴν κόρην ἐπεβάλετο, ὥς δ' οὐ
 5 προσεῖχεν αὐτῷ, ἐπαπέστειλε συκοφάντην ἐπ' αὐτήν,
 προστάξας ἄγειν εἰς δουλείαν. τοῦ δὲ συκοφάντου 3
 φήσαντος ἰδίαν αὐτοῦ εἶναι δούλην καὶ πρὸς τὸν
 ἄρχοντα καταστήσαντος [δουλαγωγεῖν], προσαγα-
 γὼν κατηγόρησεν ὥς δούλης. τοῦ δὲ διακούσαντος
 10 τῆς κατηγορίας καὶ τὴν κόρην ἐγχειρίσαντος, ἐπι-
 λαβόμενος ὁ συκοφάντης ἀπῆγεν ὥς ἰδίαν δούλην.
 ὁ δὲ πατήρ τῆς παρθένου παρῶν καὶ δεινοπαθῶν, 4
 ὥς οὐδεὶς αὐτῷ προσεῖχε, παρὰπορευόμενος κατὰ
 τύχην παρὰ κρεοπώλιον, ἀρπάσας τὴν παρακειμένην
 15 ἐπὶ τῆς σανίδος κοπίδα, ταύτῃ πατάξας τὴν θυγα-
 τέρα ἀπέκτεινεν, ἵνα μὴ τῆς ὕβρεως λάβῃ πείραν,
 αὐτὸς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκπηδήσας ἀπῆλθε πρὸς τὸ
 στρατόπεδον τὸ ἐν τῷ Ἀλγίδῳ καλουμένῳ τότε
 ὑπάρχον. καταφυγὼν δὲ ἐπὶ τὸ πλῆθος καὶ μετὰ 5
 20 δακρύων τὴν κατ' αὐτὸν συμφορὰν ἀπαγγείλας,
 ἅπαντας ἤγαγεν εἰς ἔλεον καὶ πολλὴν συμπάθειαν.
 πάντων δ' ἐπιβοηθεῖν τοῖς ἡτυχηκόσιν ὀρμησάντων,
 μετὰ τῶν ὄπλων νυκτὸς εἰς τὴν Ῥώμην εἰσέπεσον.
 οὗτοι μὲν οὖν κατελάβοντο λόφον τὸν ὀνομαζόμενον

2 οὐκ om. A   3 πενηχρᾶς P¹   4 δ' οὐ] οὐδεὶς PAL
 (cf. v. 13)   5 αὐτῷ προσεῖχεν PAL, προσεῖχεν ἐκείνη τοῦτω
 cet.   συκοφάντας v.   6 ἄγειν εἰς δουλείαν] i. e. δουλα-
 γωγεῖν (v. 8)   8 κατατείναντος Hert.   δουλαγωγουμένην
 Wurm, deleui (v. 6)   10 τῆς κατηγορίας PA, τὴν κατηγο-
 ρίαν cet.   11 ἀπῆγαγεν v.   14 παρὰ om. Peiresc.   κρεω-
 πόλιον v.   18 Ἀλγίδῳ] λαγαδίῳ cod., λαγωδίῳ Peir., corr.
 interpres   20 καθ' αὐτὸν Eich.   21 εἰς ἔλεον ἤγαγε v.

25 Ἀουεντίνον. ἅμα δ' ἡμέρᾳ γνωσθείσης τῆς τῶν
στρατιωτῶν μισοποιηρίας οἱ μὲν δέκα νομογράφου
βοηθοῦντες τῷ συνάρχοντι συνῆγον πολλοὺς τῶν
νέων, ὥς διὰ τῶν ὅπλων κριθησόμενοι· μεγάλης δ'
ἐμπεσούσης φιλοτιμίας οἱ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν, 5
προορώμενοι τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου, διεπρεσβεύ-⁴⁹⁴
σαντο πρὸς ἀμφοτέρους περὶ συλλύσεως, καὶ μετὰ
πολλῆς σπουδῆς ἐδέοντο λῆξαι τῆς στάσεως καὶ μὴ
2 περιβαλεῖν τὴν πατρίδα μεγάλαις συμφοραῖς. τέλος
δὲ πεισθέντων ἀπάντων ὁμολογίας ἔθεντο πρὸς 10
ἀλλήλους, ὥστε δέκα αἰρεῖσθαι δημάρχους μερίστας
ἔχοντας ἐξουσίας τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἀρχόντων,
καὶ τούτους ὑπάρχειν οἴονει φύλακας τῆς τῶν πολι-
τῶν ἐλευθερίας· τῶν δὲ κατ' ἐνιαυτὸν γινομένων
ὑπάτων τὸν μὲν ἓνα ἐκ τῶν πατρικίων αἰρεῖσθαι, 15
καὶ τὸν ἓνα πάντως ἀπὸ τοῦ πλήθους καθίστασθαι,
ἐξουσίας οὐσης τῷ δήμῳ καὶ ἀμφοτέρους τοὺς ὑπά-
3 τους ἐκ τοῦ πλήθους αἰρεῖσθαι. τοῦτο δ' ἐπραξαν
ταπεινῶσαι σπεύδοντες τὴν τῶν πατρικίων ὑπερο-
χὴν· οἱ γὰρ ἄνδρες οὗτοι διὰ τε τὴν εὐγένειαν καὶ 20
τὸ μέγεθος τῆς ἐκ τῶν προγόνων αὐτοῖς παρακο-
λουθούσης δόξης ὥσεί τινες κύριοι τῆς πόλεως
ὑπῆρχον. ἐν δὲ ταῖς ὁμολογαῖς προσέκειτο τοῖς
ἄρξασι δημάρχους τὸν ἐνιαυτόν, ἀντικαθιστάναι πάλιν
δημάρχους τοὺς ἴσους ἢ τοῦτο μὴ πράξαντας ζῶν- 25
τας κατακαυθῆναι· ἐὰν δὲ οἱ δῆμαρχοι μὴ συμφω-
νῶσι πρὸς ἀλλήλους, κύριοι εἶναι τὸν ἀνὰ μέσον

4 δ' ἐμπεσούσης Rhod., δὲ πεσούσης cod. 12 τὴν
om. v. 17 ἀμφοτέρους τοὺς om. P 21 τῶν om. v.
27 κύριον εἶναι τὸ Madvig

κείμενον μὴ κωλύεσθαι. τὴν μὲν οὖν ἐν Ῥώμῃ
στάσιν τοιαύτης συλλύσεως τυχεῖν συνέβη.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Διφίλου Ῥωμαῖοι²⁶
κατέστησαν ὑπάτους Κάγκον Ὀράτιον καὶ Λεύκιον
⁵ Οὐαλέριον Τούρπινον. ἐπὶ δὲ τούτων, ἐν τῇ Ῥώμῃ
τῆς νομοθεσίας διὰ τὴν στάσιν ἀσυντελέστου γενο-
μένης, οἱ ὑπατοὶ συνετέλεσαν αὐτήν· τῶν γὰρ κα-
λουμένων δώδεκα πινάκων οἱ μὲν δέκα συνετελέ-
σθησαν, τοὺς δ' ὑπολειπομένους δύο ἀνέγραψαν οἱ
¹⁰ ὑπατοὶ. καὶ τελεσθείσης τῆς ὑποκειμένης νομοθε-
σίας, ταύτην εἰς δώδεκα χαλκοὺς πίνακας χαράξαντες
οἱ ὑπατοὶ προσήλωσαν τοῖς πρὸ τοῦ βουλευτηρίου
τότε κειμένοις ἐμβόλοις. ἡ δὲ γραφεῖσα νομοθεσία,
βραχέως καὶ ἀπερίττως συγκειμένη, διέμεινε θαν-
¹⁵ μαζομένη μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν. — Τούτων δὲ 2
πραττομένων τὰ πλεῖστα τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην
ἔθνων ἐν ἡσυχίᾳ ὑπῆρχε, πάντων σχεδὸν εἰρήνην
ἔχόντων. οἱ μὲν γὰρ Πέρσαι διττὰς συνθήκας εἶχον
πρὸς τοὺς Ἕλληνας, τὰς μὲν πρὸς Ἀθηναίους καὶ
²⁰ τοὺς συμμάχους αὐτῶν, ἐν αἷς ἦσαν αἱ κατὰ τὴν
Ἀσίαν Ἑλληνίδες πόλεις αὐτόνομοι, πρὸς δὲ τοὺς
Λακεδαιμονίους ὕστερον ἐγράφησαν, ἐν αἷς τοὺν αν-
τίον ἦν γεγραμμένον ὑπηκόους εἶναι τοῖς Πέρσαις
⁴⁹⁵ τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις. ὁμοίως δὲ
²⁵ καὶ τοῖς Ἕλλησι πρὸς ἀλλήλους ὑπῆρχεν εἰρήνη,
συντεθειμένων τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Λακεδαιμο-
νίων σπονδὰς τριακονταετείς. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ 3
κατὰ τὴν Σικελίαν εἰρηνικὴν εἶχε κατάστασιν, Καρ-

1 κωλύεσθαι conicio 4 κάγκων Ὀράτιον P, M. Horatius
Liv. 3, 55 18 ἔχόντων] ἔχόντων P 21 πόλεις Ἑλληνίδες P

χηδονίων μὲν πεποιημένων συνθήκας πρὸς Γέλωνα, αὐτῶν δὲ τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν πόλεων Ἑλληνίδων τὴν ἡγεμονίαν Συρακοσίοις συγκεχωρηκυῖων, καὶ τῶν Ἀκραγαντίνων μετὰ τὴν ἦτταν τὴν γενομένην περὶ τὸν Ἰμέραν ποταμὸν συλλελυμένων πρὸς 5
 4 τοὺς Συρακοσίους. ἡσύχαξε δὲ καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἔθνη καὶ Κελτικὴν, ἔτι δ' Ἰβηρίαν καὶ τὴν ἄλλην σχεδὸν ἅπασαν οἰκουμένην. διόπερ πολεμικὴ μὲν καὶ ἀξία μνήμης πρᾶξις οὐδεμία συνετελέσθη κατὰ τοὺτους τοὺς χρόνους, εἰρήνη δὲ μία συνετε- 10
 λέσθη, καὶ πανηγύρεις καὶ ἀγῶνες καὶ θεῶν θυσίαι καὶ ἄλλα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν ἀνήκοντα παρὰ πᾶσιν ἐπεπόλαξεν.

27 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμοκλέους Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λαρίνον Ἐρμίνιον καὶ 15
 Τίτον Στερτίνιον Στρούκτορα. ἐπὶ δὲ τούτων Σάμιοι μὲν πρὸς Μιλησίους περὶ Πριήνης ἀμφισβητήσαντες εἰς πόλεμον κατέστησαν, ὁρῶντες δὲ τοὺς Ἀθηναίους ταῖς εὐνοίαις διαφέροντας πρὸς Μιλησίους, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῶν. οἱ δὲ Περικλέα προ- 20
 χειρισάμενοι στρατηγὸν ἐξέπεμψαν ἐπὶ τοὺς Σαμίους 2
 ἔχοντα τριήρεις τετταράκοντα. οὗτος δὲ πλεῦσας ἐπὶ τε τὴν Σάμον** παρεισελθὼν δὲ καὶ τῆς πόλεως ἐγκρατὴς γενόμενος κατέστησε δημοκρατίαν ἐν αὐτῇ. πραξάμενος δὲ παρὰ τῶν Σαμίων ὀγδοήκοντα τά- 25

3 συγκεχωρηκῶτων cod., corr. Wess. 10 κατὰ — συνετελέσθη om. L μία συνετελέσθη del. Dind. 11 πανηγύρεις P 15 ἐρμίνιον P, ἐρμήνιον F 16 στρούκτορα P, στρούκτονα A, στρούκτωνα cet. 17 Πριήνης Canterus (ex Thuk. 1, 115), εἰρήνης cod. 23 τε del. Dind. δὲ om. v. 25 εἰσπραξάμενος (εἰς s. l. man. 2) P τάλαντα] καὶ πεντήκοντα ἄνδρας add. Wess. ex Thuk. 1, 115

λαντα, καὶ τοὺς ἴσους ὁμήρους παῖδας λαβών, τού-
 τους μὲν παρέδωκε τοῖς Ἀθηναίοις, αὐτοὺς δ' ἐν ὀλί-
 γαις ἡμέραις ἅπαντα συντετελεκώς ἐπανήλθεν εἰς
 τὰς Ἀθήνας. ἐν δὲ τῇ Σάμῳ στάσεως γενομένης, 3
 5 καὶ τῶν μὲν αἰρουμένων τὴν δημοκρατίαν, τῶν δὲ
 βουλομένων τὴν ἀριστοκρατίαν εἶναι, ταραχὴ πολλή
 τὴν πόλιν ἐπέιχε. τῶν δ' ἐναντιουμένων τῇ δημο-
 κρατίᾳ διαβάντων εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ πορευθέντων
 εἰς Σάρδεις πρὸς Πισσοῦθνην τὸν τῶν Περσῶν σα-
 10 τράπην περὶ βοηθείας, ὁ μὲν Πισσοῦθνης ἔδωκεν
 αὐτοῖς στρατιώτας ἑπτακοσίους, ἐλπίζων τῆς Σάμου
 διὰ τοῦτου κυριεύσειν, οἱ δὲ Σάμιοι μετὰ τῶν δο-
 θέντων αὐτοῖς στρατιωτῶν νυκτὸς πλεύσαντες εἰς
 τὴν Σάμον ἔλαθόν τε [τὴν πόλιν] παρεισελθόντες,
 15 τῶν πολιτῶν συνεργούντων, ῥαδίως τ' ἐκράτησαν
 τῆς Σάμου, καὶ τοὺς ἀντιπράττοντας αὐτοῖς ἐξέ-
 βαλον ἐκ τῆς πόλεως· τοὺς δ' ὁμήρους ἐκκλέψαντες
 ἐκ τῆς Ἀθήνου καὶ τὰ κατὰ τὴν Σάμον ἀσφαλισά-
 496 μνοι, φανερώς ἑαυτοὺς ἀπέδειξαν πολεμίους τοῖς
 20 Ἀθηναίοις. οἱ δὲ πάλιν Περικλέα προχειρισάμενοι 4
 στρατηγὸν ἐξέπεμψαν ἐπὶ τοὺς Σαμίους μετὰ νεῶν
 ἐξήκοντα. μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ μὲν Περικλῆς ναυμα-
 χήσας πρὸς ἐβδομήκοντα τριήρεις ἐνίκησε τοὺς Σα-
 μίους, μεταπεμψάμενος δὲ παρὰ Χίων καὶ Μυτιλη-
 25 νάων ναῦς εἴκοσι πέντε μετὰ τούτων ἐπολιόρησε

9 πισσοῦθνη PA 12 τούτων L 14 τὴν πόλιν om. PA
 15 τῶν π. συνεργούντων PA, συνεργ. τ. π. cet. τε κρα-
 τήσαντες (τες s. l. man. 2) P αὐτῆς ἐκράτησαν (om. τῆς
 Σάμου) FK 16 καὶ del. P³ 21 στρατηγὸν προχειρι-
 σάμενοι P 22 ταῦθ' ὁ μὲν] τούτων Wurm 24 Μυτιλ.
 cod. 25 εἴκοσι πέντε P, κἔ A, πέντε καὶ εἴκοσι Wees.

5 τὴν Σάμον. μετὰ δέ τινας ἡμέρας Περικλῆς μὲν
 καταλιπὼν μέρος τῆς δυνάμεως ἐπὶ τῆς πολιορκίας
 ἀνέβη, ἀπαντήσων ταῖς Φοινίσσαις ναυσίν, ἃς
 28 οἱ Πέρσαι τοῖς Σαμίοις ἦσαν ἀπεσταλκότες. οἱ δὲ
 Σάμιοι διὰ τὴν ἀνάβηξιν τοῦ Περικλέους νομίζον- 5
 τες ἔχειν καιρὸν ἐπιτήδειον εἰς ἐπίθesis ταῖς ἀπο-
 λειμμέναις ναυσίν, ἐπέπλευσαν ἐπ' αὐτάς, καὶ νι-
 2 κήσαντες τῇ ναυμαχίᾳ φρονήματος ἐπληροῦντο. ὁ δὲ
 Περικλῆς ἀκούσας τὴν τῶν ἰδίων ἦταν, εὐθὺς ὑπέ-
 στρεψε καὶ στόλον ἀξιόλογον ἤθροισε, βουλόμενος 10
 εἰς τέλος συντρίψαι τὸν τῶν ἐναντίων στόλον. ταχὺ
 δ' ἀποστειλάντων Ἀθηναίων μὲν ἐξήκοντα τριῆρεις,
 Χίων δὲ καὶ Μυτιληναίων τριάκοντα, μεγάλην ἔχων
 δύναμιν συνεστήσατο τὴν πολιορκίαν καὶ κατὰ γῆν
 καὶ κατὰ θάλατταν, συνεχεῖς ποιούμενος προσβολάς. 15
 3 κατεσκεύασε δὲ καὶ μηχανὰς πρῶτος τῶν πρὸ αὐτοῦ
 τοὺς τε ὀνομαζομένους κριοὺς καὶ χελώνας, Ἀρτέ-
 μωνος τοῦ Κλαζομενίου κατασκευάσαντος. ἐνεργῶς
 δὲ πολιορκήσας τὴν πόλιν καὶ ταῖς μηχαναῖς κατα-
 βαλὼν τὰ τεῖχη κύριος ἐγένετο τῆς Σάμου. κολά- 20
 σας δὲ τοὺς αἰτίους ἐπράξατο τοὺς Σαμίους τὰς εἰς
 τὴν πολιορκίαν γεγενημένας δαπάνας, τιμησάμενος
 4 αὐτὰς ταλάντων διακοσίων. παρείλετο δὲ καὶ τὰς
 ναῦς αὐτῶν καὶ τὰ τεῖχη κατέσκαψε, καὶ τὴν δημο-
 κρατίαν καταστήσας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα. 25
 Ἀθηναίοις δὲ καὶ Λακεδαιμονίοις μέχρι τούτων
 τῶν χρόνων αἱ τριακονταετεῖς σπονδαὶ διέμειναν

6 ἐπιτήδειον om. FJ   7 ἐπ' Hert., εἰς cod.   8 τῆς
 ναυμαχίας v.   13 Μιτυλ. cod.

ἀσάλευτοι. καὶ ταῦτα μὲν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον
τὸν ἐνιαυτόν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μυριχίδου Ῥωμαῖοι²⁹
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Ἰούλιον καὶ Μάρ-
κον Γεγάριον, Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα πέμπτην
πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα Κρίσων Ἰμε-
ραῦς τὸ δεύτερον. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν
Δουκέτιος μὲν ὁ γεγωνὺς τῶν Σικελικῶν πόλεων
ἡγεμὼν τὴν τῶν Καλακτίνων πατρίδα κατέστησε,
¹⁰ καὶ πολλοὺς εἰς αὐτὴν οἰκίζων οἰκήτορας ἀντεποιή-
σατο μὲν τῆς τῶν Σικελῶν ἡγεμονίας, μεσολαβηθεὶς
δὲ νόσφ' τὸν βίον κατέστρεψε. Συρακόσιοι δὲ πάσας ²
τὰς τῶν Σικελῶν πόλεις ὑπηκόους ποιησάμενοι πλὴν
τῆς ὀνομαζομένης Τρινακίης, ἔγνωσαν ἐπὶ ταύτην
¹⁵ στρατεύειν· σφόδρα γὰρ ὑπώπτενον τοὺς Τρινακίους
⁴⁹⁷ ἀντιλήψεσθαι τῆς τῶν ὁμοεθνῶν Σικελῶν ἡγεμονίας.
ἡ δὲ πόλις αὕτη πολλοὺς καὶ μεγάλους ἄνδρας
εἶχεν, αἰεὶ τὸ πρωτεῖον ἐσχηκυῖα τῶν Σικελικῶν
πόλεων· ἦν γὰρ ἡγεμόνων ἡ πόλις αὕτη πλήρης
²⁰ μέγα φρονούντων ἐπ' ἀνδρεία. διὸ καὶ πάσας τὰς ³
δυνάμεις ἀθροίσαντες ἐκ τῶν Συρακουσῶν καὶ τῶν
συμμάχων πόλεων ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτήν. οἱ δὲ
Τρινακιοὶ συμμάχων μὲν ἦσαν ἔρημοι διὰ τὸ τὰς
ἄλλας πόλεις ὑπακούειν Συρακοσίοις, μέγαν δ'
²⁵ ἄγωνα συνεστήσαντο. ἐκθύμως γὰρ ἐγκαρτεροῦντες

3 μυριχιδου P 5 γεγάριον AHJM, γεγάτην P, γι-
γάτιον cet. 6 καθ' ἣν P. ἐν ἣ v. 7 δεύτερον] τρίτον
Wess. 9 Καλακτίνων cod., corr. Casaub. 14 Τρινακίης
suspectum cf. p. 353, 19 18 Σικελῶν PAL 23 *διὰ
τὸ] διὰ δὲ cod. 24 *ὑπακούειν sive εἶναι ὑπηκόους] αἱ
ὑπήκουον cod. δ' add. Reiske et Madvig

τοῖς δεινοῖς καὶ πολλοὺς ἀνελόντες, ἥρωικῶς μαχόμενοι πάντες κατέστρεψαν τὸν βίον. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν πρεσβυτέρων οἱ πλείους ἑαυτοὺς ἐκ τοῦ ζῆν μετέστησαν, οὐχ ὑπομείναντες τὰς ἐκ τῆς ἀλώσεως ὕβρεις. οἱ δὲ Συρακόσιοι τοὺς πρότερον ἀηττήτους 5 γεγονότας νικήσαντες ἐπιφανῶς, τὴν μὲν πόλιν ἐξανδραποδισάμενοι κατέσκαψαν, τῶν δὲ λαφύρων τὰ κράτιστα ἀπέστειλαν εἰς Δελφοὺς χαριστήρια τῷ θεῷ.

30 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Γλανκίδου Ῥωμαῖοι 10 κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοῖντιον καὶ Ἀγρίππαν Φούριον. ἐπὶ δὲ τούτων Συρακόσιοι διὰ τὰς προειρημένας εὐημερίας ἑκατὸν μὲν τριήρεις ἐναντηγῆσαντο, τὸν δὲ τῶν ἱππέων ἀριθμὸν ἐποίησαν διπλάσιον· ἐπεμελήθησαν δὲ καὶ τῆς πεζῆς δυνάμεως, 15 καὶ χρημάτων παρασκευὰς ἐποιοῦντο, φόρους ἄδροντέρους τοῖς ὑποτεταγμένοις Σικελοῖς ἐπιτιθέντες. ταῦτα δ' ἔπραττον διανοοῦμενοι πᾶσαν Σικελίαν ἐκ 2 τοῦ κατ' ὀλίγον κατακτήσασθαι. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ τὴν Ἑλλάδα συνέβη τὸν Κοριν- 20 θιακὸν κληθέντα πόλεμον ἀρχὴν λαβεῖν διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. Ἐπιδάμνιοι κατοικοῦντες περὶ τὸν Ἀδρίαν, ἄποικοι δ' ὑπάρχοντες Κερκυραίων καὶ Κορινθίων, ἐστασίασαν πρὸς ἀλλήλους. τῆς δ' ἐπικρατούσης μερίδος φυγαδευούσης πολλοὺς τῶν ἀν- 25 τιπραττόντων, οἱ φυγάδες ἀθροισθέντες καὶ παραλαβόντες τοὺς Ἰλλυριοὺς ἔπλευσαν κοινῇ μετ' αὐτῶν

11 Κόιντον v. 12 Ἀγρίππαν AF 12 Φρούριον PAFM
13 μὲν om. P 22 περὶ Hert., ἐπὶ cod. 27 ἔπλευσαν
τοὺς Ἰλλυριοὺς v.

ἐπὶ τὴν Ἐπίδαμνον. στρατευσάντων δὲ τῶν βαρ- 3
 βάρων πολλῇ δυνάμει, καὶ τὴν μὲν χώραν κατα-
 σχόντων, τὴν δὲ πόλιν πολιορκούντων, οἱ μὲν Ἐπι-
 δάμνιοι, καθ' ἑαυτοὺς οὐκ ὄντες ἀξιόμαχοι, πρέσβεις
 5 ἐπεμψαν εἰς Κέρκυραν, ἀξιούντες τοὺς Κερκυραίους
 συγγενεῖς ὄντας βοηθῆσαι. οὐ προσεχόντων δ' αὐτῶν,
 ἐπρεσβεύσαντο πρὸς Κορινθίους περὶ συμμαχίας, καὶ
 μόνην ἐκείνην ἐποιήσαντο μητρόπολιν· ἅμα δὲ καὶ
 συνοίκους ἤτοῦντο. οἱ δὲ Κορίνθιοι τοὺς μὲν Ἐπι- 4
 10 δαμνίους ἐλεοῦντες, τοὺς δὲ Κερκυραίους μισοῦντες
 διὰ τὸ μόνους τῶν ἀποίκων μὴ πέμπειν τὰ κατει-
 θισμένα ἱερεῖα τῇ μητροπόλει, ἔκριναν βοηθεῖν τοῖς
 498 Ἐπίδαμνίοις. διόπερ ἀποίκους τε ἐξέπεμψαν εἰς τὴν
 Ἐπίδαμνον καὶ στρατιώτας ἱκανοὺς φρουρῆσαι τὴν
 15 πόλιν. ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ Κερκυραῖοι παροξυνθέντες 5
 ἀπέστειλαν πεντήκοντα τριήρεις καὶ στρατήγῳ ἐπ'
 αὐτῶν. οὗτος δὲ προσπλεύσας τῇ πόλει προσέταττε
 τοὺς μὲν φυγάδας καταδέχεσθαι· ἐπὶ δὲ τοὺς φρου-
 ροὺς Κορινθίους πρέσβεις ἀπέστειλαν ἀξιούντες δι-
 20 καστηρίῳ κριθῆναι περὶ τῆς ἀποικίας, μὴ πολέμῳ.
 τῶν δὲ Κορινθίων οὐ προσεχόντων αὐτοῖς, συγκα-
 τέβησαν εἰς πόλεμον ἀμφοτέροι, καὶ ναυτικὰς δυνά-
 μεις ἀξιολόγους κατεσκεύαζον καὶ συμμάχους προσ-
 ελαμβάνοντο. ὁ μὲν οὖν Κορινθιακὸς ὀνομασθεὶς
 25 πόλεμος συνέστη διὰ τὰς προειρημένους αἰτίας. Ἦω- 6
 μαῖοι δὲ πρὸς Οὐολούσκους διαπολεμοῦντες τὸ μὲν

18 φρουροῦντας *f* καταδέχεσθαι] τοὺς δὲ φρουροὺς καὶ
 τοὺς οἰκίτορας ἀποπέμπειν· ἐπὶ δὲ τοὺς Κορινθίους πρέσβεις
 Hert. (ex Thuc. I 26) 19 πρέσβεις om. A ἀπέστειλεν Eich.
 ἀξιούντας L 20 μὴ PAL, καὶ μὴ cet. 26 Οὐολούσκους
 Rhod. (Liv. III 66), βολόμους PA, Οὐολούμους cet.

πρῶτον ἀκροβολισμοὺς καὶ μικρὰς μάχας συνετέ-
 λουν· μετὰ δὲ τὰ ὅσα παρατάξει μεγάλη νικήσαντες
 τοὺς πλείους τῶν πολεμίων κατέκοψαν.

- 31 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεοδώρου Ῥωμαῖοι
 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Γενύκιον καὶ 5
 Ἀγρίππαν Κούρτιον Χίλωνα. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ
 μὲν τὴν Ἰταλίαν τὸ ἔθνος τῶν Καμπανῶν συνέστη,
 καὶ ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας ἀπὸ τῆς ἀρετῆς
 τοῦ πλησίον κειμένου πεδίου. κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν
 οἱ τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου βασιλεύσαντες, ὀνομα- 10
 σθέντες δὲ Ἀρχαϊανακτίδαι, ἤρξαν ἔτη δύο πρὸς
 τοῖς τετταράκοντα· διεδέξατο δὲ τὴν ἀρχὴν Σπάρτα-
 2 κος, καὶ ἤρξεν ἔτη ἐπτά. κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα
 Κορίνθιοι πρὸς Κερκυραίους διαπολεμοῦντες καὶ
 παρασκευασάμενοι ναυτικὰς δυνάμεις, συνεστήσαντο 15
 ναυμαχίαν. οἱ μὲν οὖν Κορίνθιοι ἔχοντες ναῦς
 ἑβδομήκοντα καλῶς ἐξηρτυμέναις, ἐπέπλευσαν τοῖς
 πολεμίοις· οἱ δὲ Κερκυραῖοι τριήρεσιν ὀγδοήκοντα
 ἀντιταχθέντες ἐνίκησαν τῇ ναυμαχίᾳ, καὶ τὴν Ἐπί-
 3 δαμνον ἐκπολιορκήσαντες τοὺς μὲν ἄλλους αἰχμα- 20
 λώτους ἀπέκτειναν, τοὺς δὲ Κορινθίους δῆσαντες
 εἰς φυλακὴν παρέδοσαν. μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν οἱ
 μὲν Κορίνθιοι καταπλαγέντες κατέπλευσαν εἰς Πελο-
 πόννησον, οἱ δὲ Κερκυραῖοι θαλαττοκρατοῦντες τῆς 499
 κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους θαλάττης ἐπέπλεον τοῖς Κο- 25
 ρινθίων συμμάχοις καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐπόρθουν.

5 ὑπάτους κατέστησαν v. Γενύκιον PA, Γενίκιον cet.
 6 Ἀγρίππαν AFK Κούρτιον PA 7 Καμπανῶν] καππαδῶν
 A, καπάδων F, καππαδόκων P 9 κειμένον delere malim
 11 Ἀρχαϊανακτίδαι AL 20 πολιορκήσαντες cod., corr. Dind.
 23 εἰς P, εἰς τὴν v.

Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διελθόντος Ἀθήνησι³²
 μὲν ἦρχεν Εὐθυμένης, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπά-
 των χίλαιοι κατεστάθησαν τρεῖς, Αὔλος Σεμ-
 πρώνιος, Λεύκιος Ἀτίλιος, Τίτος Κόιντος. ἐπὶ δὲ
 5 τούτων Κορίνθιοι μὲν ἡττημένοι τῇ ναυμαχίᾳ ναυ-
 πηγήσασθαι στόλον ἀξιολογώτερον ἔκριναν. διόπερ 2
 ὕλην πολλὴν παρασκευασάμενοι καὶ ναυπηγούς ἐκ
 τῶν πόλεων μισθούμενοι μετὰ πολλῆς φιλοτιμίας
 κατεσκευάζον τριήρεις καὶ ὄπλα καὶ βέλη παντο-
 10 θαπά, καὶ καθόλου πάσας τὰς εἰς τὸν πόλεμον πα-
 ρασκευὰς ἡτοίμαζον, καὶ τὰς μὲν ἐκ καταβολῆς τριή-
 ρεις ἐναυπηγοῦντο, τὰς δὲ πεποννηκίας ἐθεράπευον,
 ἄλλας δὲ παρὰ τῶν συμμάχων μετεπέμποντο. τὸ 3
 δὲ παραπλήσιον καὶ τῶν Κερκυραίων ποιοῦντων,
 15 καὶ ταῖς φιλοτιμίαις οὐκ ἀπολιμπανομένων, φανε-
 ρὸς ἦν ὁ πόλεμος αὖξησιν μεγάλην ληφόμενος. ἅμα
 δὲ τούτοις πραττομένοις Ἀθηναῖοι συνῴκησαν Ἀμ-
 φίπολιν, καὶ τῶν οἰκητόρων οὓς μὲν ἐκ τῶν πολι-
 τῶν κατέλεξαν, οὓς δ' ἐκ τῶν σύνεγγυς φρουρίων.
 20 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσιμάχου Ῥωμαῖοι³³
 μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Κοϊντίον καὶ Μάρ-
 κον Γεγάιον Μακεῖνον, Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλυμ-
 πιάδα ἔκτην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα
 στάδιον Θεόπομπος Θεταλός. ἐπὶ δὲ τούτων Κερ-
 25 κυραῖοι μὲν πυνθανόμενοι τῶν παρασκευαζομένων
 ἐπ' αὐτοὺς δυνάμεων τὸ πλῆθος, ἀπέστειλαν πρὸς

4 Ἀτίλιος] καὶ add. v. 12 πεποννημένης FJK 13
 τὸ δὲ*] om. v., τὸ P; παραπλήσιον δὲ Steph. 20 Λυσι-
 μάχου Wess., Νανσιμάχου cod. 21 κοῖνκτιον P, κόνιντον v.
 22 μακέρνον cod., Macerinus Liv. 4, 8 et Dion. Hal. 11, 63

- 2 Ἀθηναίους πρέσβεις ἀξιοῦντες αὐτοῖς βοηθῆσαι. τὸ
 δ' αὐτὸ καὶ Κορινθίαν ποιησάντων, καὶ συναχθεί-
 σης ἐκκλησίας, διήκουσε τῶν πρέσβεων ὁ δῆμος,
 καὶ ἐψηφίσατο συμμαχεῖν Κερκυραίοις. διὸ καὶ πα-
 ραχρῆμα μὲν ἐξέπεμψαν τριήρεις κατηρτισμένους δέκα, 5
 μετὰ δὲ ταῦτα πλείους ἐπηγγείλαντο πέμψειν, ἐὰν
 3 ἦ χρεία. οἱ δὲ Κορίνθιοι τῆς τῶν Ἀθηναίων συμ-
 μαχίας ἀποτυχόντες, ἐνενήκοντα μὲν αὐτοὶ τριήρεις
 ἐπλήρωσαν, παρὰ δὲ τῶν συμμάχων ἐξήκοντα προσ-
 ελάβοντο. ἔχοντες οὖν ναῦς κατηρτισμένους ἑκατὸν 10
 πεντήκοντα, καὶ στρατηγὸς ἐλόμενοι τοὺς χαριε-500
 στάτους, ἀνήχθησαν ἐπὶ τὴν Κέρκυραν, κεκριότες
 4 διὰ τάχους ναυμαχῆσαι. οἱ δὲ Κερκυραῖοι πυνθα-
 νόμενοι τὸν τῶν πολεμίων στόλον μὴ μακρὰν ἀπέ-
 χειν, ἀντανήχθησαν τριήρεσιν ἑκατὸν εἴκοσι σὺν 15
 ταῖς τῶν Ἀθηναίων. γενομένης δὲ ναυμαχίας ἰσχυ-
 ρῶς, τὸ μὲν πρῶτον ἐπεκράτουν οἱ Κορίνθιοι, μετὰ
 δὲ ταῦτα τῶν Ἀθηναίων ἐπιφανέντων ἄλλαις εἴκοσι
 ναυσίν, ἃς ἀπεστάλλεσαν ἐν τῇ δευτέρᾳ συμμαχίᾳ,
 συνέβη νικῆσαι τοὺς Κερκυραίους. τῇ δ' ὕστερα 20
 πάντων τῶν Κερκυραίων ἐπιπλευσάντων οὐκ ἀνή-
 χθησαν οἱ Κορίνθιοι.
- 34 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀντιοχίδου Ῥωμαῖοι
 κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Πόστον-
 μον Αἰβούτιον Οὐλεκον. ἐπὶ δὲ τούτων, Ἀθηναίων 25
 μὲν συνηγωνισμένων τοῖς Κερκυραίοις καὶ τῆς κατὰ
 τὴν ναυμαχίαν νίκης αἰτίων γενομένων, χαλεπῶς

19 συμμαχία] ἐκκλησία Madvig 21 πάντων] πάλιν
 Dind. 23 Ἀντιοχίδου PAL, Ἀντιοχίδου cet. 24 Πό-
 στουμνον A, Ποστουμνον cet.

εἶχον πρὸς αὐτοὺς οἱ Κορίνθιοι. διόπερ ἀμύνεσθαι 2
 σπεύδοντες τοὺς Ἀθηναίους, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῶν
 πόλιν Ποτίδαιαν, οὗσαν ἐαυτῶν ἄποικον. ὁμοίως
 δὲ τούτοις καὶ Περγάμης ὁ τῶν Μακεδόνων βασι-
 5 λεύς, ἄλλοτριως διακείμενος πρὸς Ἀθηναίους, ἐπεισε
 τοὺς Χαλκιδεῖς ἀποστάντας Ἀθηναίων τὰς μὲν ἐπὶ
 θαλάττῃ πόλεις ἐκλιπεῖν, εἰς μίαν δὲ συνοικισθῆναι
 τὴν ὀνομαζομένην Ὀλυνθον. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τὴν 3
 ἀπόστασιν τῶν Ποτιδαιατῶν ἀκούσαντες ἐξέπεμψαν
 10 τριάκοντα ναῦς καὶ προσέταξαν τὴν τε χώραν τῶν
 ἀφροσθηκῶτων λεηλατῆσαι καὶ τὴν πόλιν πορθεῖν.
 οἱ δὲ πεμφθέντες καταπλεύσαντες εἰς τὴν Μακεδο-
 νίαν κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ δήμου, συνεστήσαντο
 πολιορκίαν τῆς Ποτιδαίας. ἔνθα δὴ τῶν Κορινθίων 4
 15 βοηθησάντων τοῖς πολιορκουμένοις δισχιλίους στρα-
 τιώταις, δισχιλίους καὶ ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἐξέ-
 πεμψε. γενομένης δὲ μάχης περὶ τὸν ἰσθμὸν τὸν
 πλησίον τῆς Παλληνίδος, καὶ τῶν Ἀθηναίων νικη-
 σάντων καὶ πλείους τῶν τριακοσίων ἀνελόντων, οἱ
 20 Ποτιδαῖαι συνεκλείσθησαν εἰς πολιορκίαν. ἅμα 5
 δὲ τούτοις πραττομένοις ἔκτισαν οἱ Ἀθηναῖοι πόλιν
 ἐν τῇ Προποντίδι τὴν ὀνομαζομένην Λέτανον. κατὰ
 δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πέμψαντες ἀποίκους εἰς
 Ἄρδεα τὴν χώραν κατεκλήρουχον.
 25 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Κράτητος Ῥωμαῖοι 35
 κατέστησαν ὑπάτους Κόνιντον Φούριον Φόσον καὶ

11 πορθεῖν] πολιορκῆσαι Wurm 18 συνέστησαν P
 22 Λέτανον] Ἀρέπανον Cobet 23 οἱ Ῥωμαῖοι v. εἰς
 Ἄρδεα] εἰ σαρδαία P, εἰς σαρδέα AH 25 Κράτητος Büchh,
 Χάρητος cod. 26 φούριον PAF φόσον P

Μάνιον Παπίριον Κράσσον. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ
 τὴν Ἰταλίαν οἱ τοὺς Θουρίους οἰκοῦντες, ἐκ πολλῶν
 πόλεων συνεστηκότες, ἐστασίαζον πρὸς ἀλλήλους,
 ποίας πόλεως ἀποίκους δεῖ καλεῖσθαι τοὺς Θουρίους
 2 καὶ τίνα κτίστην δίκαιον ὀνομάζεσθαι. οἱ ἔτε γὰρ ⁵₅₀₁
 Ἀθηναῖοι τῆς ἀποικίας ταύτης ἡμφισβήτουν, ἀπο-
 φαινόμενοι πλείστους οἰκήτορας ἐξ Ἀθηνῶν ἐληλυ-
 θέναι, οἱ τε Πελοποννήσιοι, πόλεις οὐκ ὀλίγας πα-
 ρεσχημέναι παρ' αὐτῶν εἰς τὴν κτίσιν τῶν Θουρίων,
 τὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἀποικίας ἑαυτοῖς ἐφησαν δεῖν ¹⁰
 3 προσάπτεσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ πολλῶν ἀγαθῶν
 ἀνδρῶν κεκοινωνηκότων τῆς ἀποικίας καὶ πολλὰς
 χρείας παρεσχημένων, πολλὸς ἦν ὁ λόγος, ἐκάστου
 τῆς τιμῆς ταύτης σπεύδοντος τυχεῖν. τέλος δὲ τῶν
 Θουρίων πεμψάντων εἰς Δελφοὺς τοὺς ἐπερωτήσου- ¹⁵
 τας τίνα χρὴ τῆς πόλεως οἰκιστὴν ἀγορεύειν, ὁ θεὸς
 ἐχρησεν αὐτὸν δεῖν κτίστην νομίζεσθαι. τούτῳ τῷ
 τρόπῳ λυθείσης τῆς ἀμφισβητήσεως τὸν Ἀπόλλω
 κτίστην τῶν Θουρίων ἀπέδειξαν, καὶ τὸ πλῆθος τῆς
 στάσεως ἀπολυθὲν εἰς τὴν προὔπαρχουσαν ὁμόνοιαν ²⁰
 4 ἀποκατέστη. κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἀρχίδαμος ὁ τῶν
 Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη τετ-
 ταράκοντα δύο, τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος Ἄγρις
 ἐβασίλευσεν ἔτη εἴκοσι ἑπτά.

36 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀψευδούς Ῥωμαῖοι ²⁵

1 παπέριον P Κράσσον v. τούτοις AFJK 3 συν-
 εστηκότων P 8 οἱ τε Πελοποννήσιοι P, ἔτι δὲ (om. A,
 ἔτι δ' al Wess.) κατὰ τὴν Πελοπόννησον v. Πελοποννή-
 σιοι] διὰ τὸ add. Steph., τῷ Reiske ὀλίγους AHJKL
 παρεσχημέναι Dind. 9 αὐτῶν v. 14 τυχεῖν] ἐπιτυχεῖν f
 17 αὐτὸν A 25 Ἀψευδοῦς PA

κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Μενήμιον καὶ Πρόκλον
 Γεγανίου Μακερίνου. ἐπὶ δὲ τούτων Σπάρτακος
 μὲν ὁ Βοσπόρου βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη
 ἑπτὰ, διεδέξατο δὲ τὴν ἀρχὴν Σέλευκος καὶ ἐβασί-
 5 λευσεν ἔτη τετταράκοντα. ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις Μέ- 2
 των ὁ Παυσανίου μὲν υἱός, δεδοξασμένος δὲ ἐν
 ἀστρολογία, ἐξέθηκε τὴν ὀνομαζομένην ἑννεακαιδε-
 καετηρίδα, τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος ἀπὸ μηνὸς ἐν
 Ἀθήναις σκιροφοριῶνος τρισκαιδεκάτης. ἐν δὲ τοῖς
 10 εἰρημένοις ἔτεσι τὰ ἄστροι τὴν ἀποκατάστασιν ποι-
 εῖται καὶ καθάπερ ἐνιαυτοῦ τινος μεγάλου τὸν ἀνα-
 κυκλισμὸν λαμβάνει· διὸ καὶ τινες αὐτὸν Μέτωνος
 ἐνιαυτὸν ὀνομάζουσι. δοκεῖ δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐν τῇ 3
 προορήσει καὶ προγραφῇ ταύτῃ θαυμαστῶς ἐπιτε-
 15 τευχέναι· τὰ γὰρ ἄστροι τὴν τε κίνησιν καὶ τὰς ἐπι-
 σημασίας ποιεῖται συμφώνως τῇ γραφῇ· διὸ μέχρι
 τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων
 χρώμενοι τῇ ἑννεακαιδεκαετηρίδι οὐ διαψεύδονται
 τῆς ἀληθείας. κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ταραντῖνοι 4
 20 τοὺς τὴν Σίριν καλουμένην οἰκοῦντας μετοικίσαντες
 ἐκ τῆς πατρίδος καὶ ἰδίους προσθέντες οἰκήτορας,
 ἔκτισαν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Ἡράκλειαν.

Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Πυθοδώρου Ῥωμαῖοι 37
 502 μὲν ὑπάτους κατέστησεν Τίτον Κοῖντιον καὶ Νίττον
 25 Μενήμιον, Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα ἐβδόμην

1 Μενίνιον PA, Μενόινιον FK, Μενόκτιον JM 4 ἑπτὰ
 Casaub. (c. 31, 1), ἑπτακαίδεκα P, δεκαεπτὰ v. Σέλευκος]
 Σάττωρος XIV 93, 1 5 τεσσαράκοντα P, τέσσαρα v. (τεττα-
 ράκοντα τέτταρα P XIV 93, 1) 9 σκιροφοριῶνος P 11
 καὶ om. v. ἀνακυκλισμὸν Dind. 22 ὀνομαζομένην] λε-
 γομένην f 24 κοῖνκτιον P, κοινίτιον FK Νίττον] Αγρίππα
 Lliv. 4, 13 25 Μενίνιον A, Μενόκτιον FJK

πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Σώ-
 φρον ^{Ἀμυρακιάτης}. ἐπὶ δὲ τούτων ἐν τῇ Ῥώμῃ
 Σπόριος Μαίλιος ἐπιθέμενος τυραννίδι ἀνηγρέθη.
 Ἀθηναῖοι δὲ περὶ Ποτιδαίαν νευικηκότες ἐπιφανεῖ
 μάχῃ, Καλλίου τοῦ στρατηγοῦ πεσόντος ἐν τῇ ⁵
 παρατάξει, στρατηγὸν ἕτερον ἐξέπεμψαν Φορμίωνα.
 οὗτος δὲ παραλαβὼν τὸ στρατόπεδον καὶ προσκα-
 θήμενος τῇ πόλει τῶν Ποτιδαιατῶν συνεχεῖς προσ-
 βολὰς ἐποιεῖτο· ἀμυνομένων δὲ τῶν ἐνδον εὐρώστας
 2 ἐγένετο πολυχρόνιος πολιορκία. Θουκυδίδης δὲ ὁ ¹⁰
 Ἀθηναῖος τὴν ἱστορίαν ἐντεῦθεν ἀρχάμενος ἔγραψε
 τὸν γενόμενον πόλεμον Ἀθηναίοις πρὸς Λακεδαι-
 μονίους τὸν ὀνομασθέντα Πελοποννησιακόν. οὗτος
 μὲν οὖν ὁ πόλεμος διέμεινεν ἐπὶ ἔτη εἴκοσι ἐπτά,
 ὁ δὲ Θουκυδίδης ἔτη δύο πρὸς τοῖς εἴκοσι γέγραπεν ¹⁵
 ἐν βίβλοις ὀκτώ, ὥς δὲ τινες διαιροῦσιν, ἐννέα.

38 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐθυδήμου Ῥωμαῖοι
 μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων τρεῖς χιλιάρχους κατέστησαν,
 Μάνιον Αἰμιλιανὸν [καὶ] Μάμερκον, Γάιον Ἰούλιον,
 Λεύκιον Κοῖντιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναίοις καὶ ²⁰
 Λακεδαιμονίοις ἐνέστη πόλεμος ὁ κληθεὶς Πελοπον-
 νησιακός, μακρότατος τῶν ἱστορημένων πολέμων.
 ἀναγκαῖον δ' ἐστὶ καὶ τῆς ὑποκειμένης ἱστορίας
 2 οἰκτεῖον [τὸ] προεκθέσθαι τὰς αἰτίας αὐτοῦ. Ἀθη-
 ναῖοι τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας ἀντεχόμενοι τὰ ²⁵
 ἐν Διήλῳ κοινῇ συνηγμένα χρήματα, τάλαντα σχεδὸν

3 Μαίλιος cf. p. 354, 9, μάνιος P, μάνιος v. 4 περι-
 φανεί f, προφανώς A 10 ἐγένετο P 19 καὶ del. Rhod.
 Γάιον] καὶ add. v. 20 κοῖντιον PF 21 συνέστη Bek.
 22 μακρότατος P πολέμων P, νόμων AL, ὧν ἴσμεν cet.
 (cf. XIII 107, 5) 24 τὸ deletev

ὀκτακισχίλια, μετήνεγκαν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ παρέ-
 δωκαν φυλάττειν Περικλεῖ. οὗτος δ' ἦν εὐγενεὶα
 καὶ δόξη καὶ λόγον δεινότητι πολὺν προέχων τῶν
 πολιτῶν. μετὰ δέ τινα χρόνον ἀνηλωκὼς ἀπ' αὐτῶν
 5 ἰδίᾳ πλήθος ἱκανὸν χρημάτων καὶ λόγον ἀπαιτού-
 μενος εἰς ἀρρωστίαν ἐνέπεσεν, οὐ δυνάμενος τῶν
 πεπιστευμένων ἀποδοῦναι τὸν ἀπολογισμόν. ἀθ- 3
 μονοῦντος δ' αὐτοῦ περὶ τούτων, Ἀλκιβιάδης ὁ ἀδελ-
 φιδεὺς, ὄρφανὸς ὢν, τρεφόμενος παρ' αὐτῷ, παῖς
 10 ὢν τὴν ἡλικίαν, ἀφορμὴν αὐτῷ παρέσχετο τῆς περὶ
 τῶν χρημάτων ἀπολογίας. θεωρῶν γὰρ τὸν θεῖον
 λυπούμενον ἐπηρώτησε τὴν αἰτίαν τῆς λύπης. τοῦ
 δὲ Περικλέους εἰπόντος, ὅτι τὴν περὶ τῶν χρημά-
 των ἀπολογίαν αἰτούμενος ζητῶ πῶς ἂν δυναίμην
 15 ἀποδοῦναι τὸν περὶ τούτων λόγον τοῖς πολίταις, ὁ
 Ἀλκιβιάδης ἔφησε δεῖν αὐτὸν ζητεῖν μὴ πῶς ἀποδοῖ
 τὸν λόγον, ἀλλὰ πῶς μὴ ἀποδοῖ. διόπερ Περικλῆς 4
 503 ἀποδεξάμενος τὴν τοῦ παιδὸς ἀπόφασιν ἐξήτει, δι'
 οὗ τρόπου τοὺς Ἀθηναίους δύναιτ' ἂν ἐμβαλεῖν εἰς
 20 μέγαν πόλεμον· οὕτω γὰρ μάλιστα ὑπελάμβανε διὰ
 τὴν ταραχὴν καὶ τοὺς τῆς πόλεως περισπασμοὺς καὶ
 φόβους ἐκφεύξεσθαι τὸν ἀκριβῆ λόγον τῶν χρημά-
 των. πρὸς δὲ ταύτην τὴν ἀφορμὴν συνεβάλετ' αὐτῷ
 καὶ ταῦτόματον διὰ τοιαύτας αἰτίας. τὸ τῆς Ἀθ- 39
 25 νῆς ἄγαλμα Φειδίας μὲν κατεσκεύαζε, Περικλῆς δὲ
 ὁ Ξανθίππου καθεσταμένος ἦν ἐπιμελητής. τῶν δὲ

1 ὀκτακισχίλια P   6 ἀρρωστίαν P, ἀγωνίαν Hert.
 7 ἐπιλογισμόν P   16 ζητεῖν P, om. cet.   17 μὴ PAL,
 σκοπεῖν μὴ cet.   23 συνεβάλετ' Hert. (cf. XI 21, 3), συν-
 ἔβαινε cod.   25 περικλεῖς P

συνεργασαμένων τῷ Φειδίᾳ τινὲς διενεχθέντες ὑπὸ
 τῶν ἐχθρῶν τοῦ Περικλέους ἐκάθισαν ἐπὶ τῶν τῶν
 θεῶν βωμῶν· διὰ δὲ τὸ παρὰδοξον προσκαλούμενοι
 ἔφασαν πολλὰ τῶν ἱερῶν χρημάτων ἔχοντα Φειδίαν
 δεῖξιν, ἐπισταμένον καὶ συνεργοῦντος τοῦ ἐπιμελη-
 2 τοῦ Περικλέους. διόπερ ἐκκλησίας συνελθούσης περὶ
 τούτων, οἱ μὲν ἐχθροὶ τοῦ Περικλέους ἔπεισαν τὸν
 δῆμον συλλαβεῖν τὸν Φειδίαν, καὶ αὐτοῦ τοῦ Περικ-
 κλέους κατηγοροῦν ἱεροσυλίαν. πρὸς δὲ τούτοις
 Ἀναξαγόραν τὸν σοφιστήν, διδάσκαλον ὄντα Περικ-
 κλέους, ὥς ἀσεβοῦντα εἰς τοὺς θεοὺς ἔσκοφάντου·
 συνέπλεκον δ' ἐν ταῖς κατηγορίαις καὶ διαβολαῖς
 τὸν Περικλέα, διὰ τὸν φθόνον σπεύδοντες διαβαλεῖν
 3 τὴν ἀνδρὸς ὑπεροχὴν τε καὶ δόξαν. ὁ δὲ Περικ-
 κλῆς, εἰδὼς τὸν δῆμον ἐν μὲν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις 15
 θαυμάζοντα τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας διὰ τὰς κατεπει-
 γούσας χρείας, κατὰ δὲ τὴν εἰρήνην τοὺς αὐτοὺς
 συκοφαντοῦντα διὰ τὴν σχολὴν καὶ φθόνον, ἔκρινε
 συμφέρειν αὐτῷ τὴν πόλιν ἐμβαλεῖν εἰς μέγαν πό-
 λεμον, ὅπως χρεῖαν ἔχουσα τῆς Περικλέους ἀρετῆς 20
 καὶ στρατηγίας μὴ προσδέχεται τὰς κατ' αὐτοῦ δια-
 βολάς, μηδ' ἔχη σχολὴν καὶ χρόνον ἐξετάζειν ἀκρι-
 4 βῶς τὸν περὶ τῶν χρημάτων λόγον. ὄντος δὲ ψη-
 φίσματος παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις Μεγαρέας εἰργεσθαι
 τῆς τε ἀγορᾶς καὶ τῶν λιμένων, οἱ Μεγαρεῖς κατέ- 25
 φνυγον ἐπὶ τοὺς Σπαρτιάτας. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι

1 διδαχθέντες Jos. Scaliger, διαβληθέντες Reiske 2
 ἐπὶ τὸν τῶν θεῶν βωμόν cod., corr. Dind. τῶν θεῶν]
 τῶν δώδεκα θεῶν Meineke 3 διὰ δὲ*] δὲ om. A, post
 ἔφασαν ponunt PL, post παρὰδοξον cet. 4 πολλὰ PAL,
 ὅτι πολλὰ cet. 8 αὐτοὶ PAHF² 19 αὐτῷ PAJ

πεισθέντες τοῖς Μεγαρεῦσιν ἀπέστειλαν πρέσβεις ἐκ
 τοῦ προφανεστάτου ἀπὸ τῆς τοῦ κοινοῦ συνεδρίου
 γνώμης προστάττοντες τοῖς Ἀθηναίοις ἀνελεῖν τὸ
 κατὰ τῶν Μεγαρέων ψήφισμα, μὴ πειδομένων δὲ
 5 αὐτῶν ἀπειλοῦντες πολεμήσειν αὐτοῖς μετὰ τῶν
 συμμάχων. συναχθείσης οὖν περὶ τούτων ἐκκλησίας, 5
 ὁ Περικλῆς, δεινότητι λόγου πολλὴ διαφέρων ἀπάν-
 των τῶν πολιτῶν, ἐπεισε τοὺς Ἀθηναίους μὴ ἀναι-
 ρεῖν τὸ ψήφισμα, λέγων ἀρχὴν δουλείας εἶναι τὸ
 10 πείθεσθαι παρὰ τὸ συμφέρον τοῖς Λακεδαιμονίων
 504 προστάγμασι. συνεβούλευεν οὖν τὰ ἀπὸ τῆς χώρας
 κατακομίζειν εἰς τὴν πόλιν καὶ θαλαττοκρατοῦντας
 διαπολεμεῖν τοῖς Σπαρτιάταις. περὶ δὲ τοῦ πολέμου 40
 πεφρονησμένως ἀπολογισάμενος ἐξηκριθήσατο μὲν
 15 τὸ πλῆθος τῶν συμμάχων τῇ πόλει καὶ τὴν ὑπερο-
 χὴν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, πρὸς δὲ τούτοις τὸ
 πλῆθος τῶν μετακεκομισμένων ἐκ Διήλου χρημάτων
 εἰς τὰς Ἀθήνας, ἃ συνέβαινε ἐκ τῶν φόρων ταῖς
 πόλεσι κοινῇ συνηθροῖσθαι· κοινῶν δ' ὄντων τῶν 2
 30 μυρίων ταλάντων ἀπανήλωτο πρὸς τὴν κατασκευὴν
 τῶν προπυλαίων καὶ τὴν Ποτιδαίας πολιορκίαν τε-
 τρακισχίλια τάλαντα· καὶ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐκ
 τοῦ φόρου τῶν συμμάχων ἀνεφέρετο τάλαντα τετρα-
 κόσια ἐξήκοντα. χωρὶς δὲ τούτων τὰ τε πομπεῖα
 25 [σκευὴ] καὶ τὰ Μηδικὰ σκῦλα πεντακοσίων ἄξια
 ταλάντων ἀπεφάνετο, ἐν τε τοῖς ἱεροῖς ἀπεδείκνυνεν 3
 ἀναδημάτων τε πλῆθος καὶ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἔγγραμα

5 ἀπείλουν τε π. P   19 κοινῶν δ' ὄντων τῶν] ἐκείνων
 δ' ὄντων Dind.   24 τὰ Wess., ἡ cod.   πομπία γ.
 25 σκευὴ cod., del. Dind.   26 ἱεροῖς Reiske, ἱεροῖς cod.

ἔχειν χρυσίου πεντήκοντα τάλαντα, ὥς περιαιρετῆς
 οὐσῆς τῆς περὶ τὸν κόσμον κατασκευῆς· καὶ ταῦτα,
 ἀναγκαῖα εἰ καταλάβοι χρεῖα, χρησαμένους παρὰ
 τῶν θεῶν πάλιν ἀποκαταστήσειν ἐν εἰρήνῃ· τοὺς
 τε τῶν πολιτῶν βίους διὰ τὴν πολυχρόνιον εἰρή- 5
 νην πολλὴν ἐπίδοσιν εἰληφέναι πρὸς εὐδαιμονίαν.
 4 χωρὶς δὲ τῶν χρημάτων τούτων στρατιώτας ἀπε-
 δείκνυεν ὑπάρχειν τῇ πόλει χωρὶς συμμάχων καὶ
 τῶν ἐν τοῖς φρουρίοις ὄντων ὀπλίτας μὲν μυρίους
 καὶ δισχιλίους, τοὺς δ' ἐν τοῖς φρουρίοις ὄντας καὶ 10
 τοὺς μετοίκους ὑπάρχειν πλείους τῶν μυρίων ἑπτα-
 κισχιλίων, τριήρεις τε τὰς παρούσας τριακοσίας.
 5 τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους χρημάτων τε σπανίζειν ἀπε-
 δείκνυε καὶ ταῖς ναυτικαῖς δυνάμεσι πολὺν λείπεσθαι
 τῶν Ἀθηναίων. ταῦτα διελθὼν καὶ παρορμήσας 15
 τοὺς πολίτας εἰς τὸν πόλεμον, ἔπεισε τὸν δῆμον μὴ
 προσέχειν τοῖς Λακεδαιμονίοις. ταῦτα δὲ ῥαδίως
 συνετέλεσε διὰ τὴν δεινότητα τοῦ λόγου, δι' ἣν
 6 αἰτίαν ὠνομάσθη Ὀλύμπιος. μέμνηται δὲ τούτων
 καὶ Ἀριστοφάνης ὁ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητής, 20
 γερονῶς κατὰ τὴν τοῦ Περικλέους ἡλικίαν, ἐν τοῖσδε
 τοῖς τετραμέτροις,

ὦ λιπερνήτες γεωργοί, τὰμὰ τις ξυνιέτω
 ῥήματ', εἰ βούλεσθ' ἀκοῦσαι τήνδ' ὅπως ἀπώλετο.

3 ἀναγκαῖα cod., corr. Wess. καταλάβῃ P 4 τῶν
 θεῶν PL, τὴν θεὸν cet. 8 ἀπεδείκνυεν cod., corr. Dind.
 21 τοῖσδε τοῖς A, δὲ τοῖς cet. 22 τετραμέτροις Canterus
 et Rhod., γεγραμμένοις (ἦν τὰδε add. P) cod. 23 λιπερ-
 νήτες] λιπερνήτεσι P, λιπερνήτες ἢ AL, πένητες καὶ cet.
 (σοφώτατοι Aristoph. εἰρ. 603) τὰμὰ δὲ ξυνιέτε Aristoph.
 24 ῥήματα εἰ βούλεσθε cod.

505 *πρῶτα μὲν γὰρ αὐτῆς ἦρχε Φειδίας πράξας κακῶς,
 εἶτα Περικλῆς φοβηθεὶς μὴ μετάσχη τῆς τύχης,
 ἐμβαλὼν σπινθῆρα μικρὸν Μεγαρικοῦ ψηφίσματος
 ἐξεφύσησεν τοσοῦτον πόλεμον ὥστε τῷ καπνῷ
 5 πάντας Ἑλλήνας δακρῦσαι, τοὺς τ' ἐκεῖ τοὺς τ'
 ἐνθάδε·*

καὶ πάλιν ἐν ἄλλοις [Εὐπολὶς ὁ ποιητής]

Περικλέης οὐλύμπιος

ἤστραπτεν, ἐβρόντα, συνεκύνκα τὴν Ἑλλάδα.

10 *Εὐπολὶς δ' ὁ ποιητής*

Πειθῶ τις ἐπεκάθιζεν ἐπὶ τοῖς χεῖλεσιν·

οὕτως ἐκῆλει καὶ μόνος τῶν ῥητόρων

τὸ κέντρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκρωμένοις.

Αἰτίαι μὲν οὖν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου 41

15 *τοιαῦται τινες ὑπῆρξαν, ὥς Ἐφορος ἀνέγραψε. τῶν
 δ' ἡγουμένων πόλεων τοῦτον τὸν τρόπον εἰς πόλε-
 μον ἐμπεσουσῶν, Λακεδαιμόνιοι μὲν μετὰ τῶν Πε-
 λοποννησίων συνεδρεύσαντες ἐψηφίσαντο πολεμεῖν
 τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα πρεσ-
 20 βεύσαντες παρεκάλουν συμμαχεῖν αὐτοῖς, καὶ τοὺς
 κατὰ τὴν Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν συμμάχους διαπρεσ-
 βευσάμενοι διακοσίαις τριήρεσιν ἐπείσαν βοηθεῖν,
 αὐτοὶ δὲ μετὰ τῶν Πελοποννησίων τὰς πεζὰς δυνά- 2
 μεις διατάξαντες καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς τὸν πόλεμον
 25 ἡτοιμασμένοι πρῶτοι τοῦ πολέμου κατήρξαντο. κατὰ
 γὰρ τὴν Βοιωτίαν ἢ τῶν Πλαταιέων πόλις αὐτόνο-
 μος ἦν καὶ συμμαχίαν εἶχε πρὸς Ἀθηναίους. ἐν 3*

7 Εὐπολὶς ὁ ποιητής delenda; cf. Cic. ad Attic. XII 6, 3
 et orat. 29 (Arist. Ach. 530) 8 οὐλύμπιος P 10 Εὐπολὶς
 δὲ ὁ ποιητής add. Wess. 12 οὗτος P 13 τῷ τὸν P

ταύτη τῶν πολιτῶν τινες καταλύσαι τὴν αὐτονομίαν
 βουλόμενοι διελέχθησαν τοῖς Βοιωτοῖς, ἐπαγγελλό-
 μενοι τὴν πόλιν ὑπὸ τὴν τῶν Θηβαίων τάξειν συν-
 τέλειαν καὶ παραδῶσειν αὐτοῖς τὰς Πλαταιάς, ἐὰν
 4 αὐτοὶ στρατιώτας πέμψωσι τοὺς βοηθοῦντας. διὸ δὲ
 καὶ τῶν Βοιωτῶν ἀποστειλάντων στρατιώτας ἐπι-
 λέκτους τριακοσίους νυκτός, οἱ προδότες τοὺς
 παρειαγαγόντες ἐντὸς τῶν τειχῶν κυρίους τῆς πό-
 5 λεως ἐποίησαν. οἱ δὲ Πλαταιεῖς βουλόμενοι τὴν
 πρὸς Ἀθηναίους συμμαχίαν διαφυλάττειν, τὸ μὲν 10
 πρῶτον ὑπολαβόντες πανδημεὶ τοὺς Θηβαίους πα-
 ρεῖναι, διεπρεσβεύσαντο πρὸς τοὺς κατειληφτάς τὴν
 πόλιν καὶ παρεκάλουν συνθέσθαι σπονδάς· ὥς δ'
 ἡ νύξ παρήλθε, κατανοήσαντες ὀλίγους ὄντας, συνε-506
 στράφησαν καὶ περὶ τῆς ἐλευθερίας ἐκθύμως ἡγω- 15
 6 νίζοντο. γενομένης δὲ τῆς μάχης ἐν ταῖς ὁδοῖς, τὸ
 μὲν πρῶτον οἱ Θηβαῖοι διὰ τὰς ἀρετὰς προεῖχον
 καὶ πολλοὺς τῶν ἀνθισταμένων ἀνῆρουν· τῶν δ'
 οἰκετῶν καὶ τῶν παίδων ἀπὸ τῶν οἰκιῶν βαλλόν-
 των τὰς κεραμίδας καὶ κατατιτρωσκόντων τοὺς Θη- 20
 βαίους ἐτράπησαν· καὶ τινὲς μὲν αὐτῶν ἐκπεσόντες
 ἐκ τῆς πόλεως διεσώθησαν, τινὲς δὲ εἰς οἰκίαν τινὰ
 καταφυγόντες ἠναγκάσθησαν παραδοῦναι σφᾶς αὐ-
 7 τοῖς. οἱ δὲ Θηβαῖοι παρὰ τῶν ἐκ τῆς μάχης δια-
 σωθέντων πυνθόμενοι τὰ συμβεβηκότα, παραχρῆμα 25
 πανδημεὶ κατὰ σπουδὴν ὥρμησαν. διὰ δὲ τὸ παρὰ-
 δοξον ἀνετοίμων ὄντων τῶν κατὰ τὴν χώραν, πολλοὶ

3 τάξειν] κατάξειν Reiske, ἄξειν Cobet   5 αὐτοὶ]
 αὐτοῖς P   8 παρειαγαγόντες PAJK, παρειαγόντες cet.
 16 γενομένης — ὁδοῖς om. L   26 πανδημεὶ om. FJK

μὲν ἀνηρέθησαν, οὐκ ὀλίγοι δὲ ζῶντες συνελήφθησαν, ἅπαντα δ' ἡ χώρα ταραχῆς καὶ διαρπαγῆς ἔγμεν.

Οἱ δὲ Πλαταιεῖς διαπρεσβενσάμενοι πρὸς τοὺς 42
Θηβαίους ἠξίουσαν ἀπελθεῖν ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν καὶ
ἀπολαβεῖν τοὺς αἰχμαλώτους. διὸ καὶ τῆς συνθέ-
σεως ταύτης γεγεννημένης οἱ μὲν Θηβαῖοι τοὺς αἰχ-
μαλώτους ἀπολαβόντες καὶ τὴν λείαν ἀποδόντες εἰς
τὰς Θήβας ἀπηλλάγησαν, οἱ δὲ Πλαταιεῖς πρὸς μὲν
Ἀθηναίους ἔπεμψαν πρέσβεις περὶ βοηθείας, αὐτοὶ
10 δὲ τὰ πλείστα ἐκόμισαν εἰς τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ἀθη- 2
ναῖοι κυθόμενοι τὰ περὶ τὰς Πλαταιάς, παραχρῆμα
ἐξέπεμψαν τοὺς ἱκανοὺς στρατιώτας· οὗτοι δὲ κατὰ
σπουδὴν παραγενόμενοι, καὶ μὴ φθάσαντες τοὺς
Θηβαίους, τὰ λοιπὰ τῶν ἀπὸ τῆς χώρας κατεκόμισαν
15 εἰς τὴν πόλιν, καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ τὸν
ὄχλον ἀθροίσαντες ἐξαπέστειλαν εἰς τὰς Ἀθήνας.
οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι κρίναντες καταλελύσθαι τὰς 3
σπονδὰς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, δύναμιν ἀξιόλογον
ἤθροισαν ἐκ τε τῆς Λακεδαιμονος καὶ παρὰ τῶν
20 ἄλλων Πελοποννησίων. συνεμάχουν δὲ τότε Λακε- 4
δαιμονίοις Πελοποννήσιοι μὲν πάντες πλὴν Ἀργείων·
οὗτοι δ' ἡσυχίαν εἶχον· τῶν δ' ἐκτὸς τῆς Πελοπον-
νήσου Μεγαρεῖς, Ἀμφρακιῶται, Λευκάδιοι, Φωκεῖς,
Βοιωτοί, Λοκροὶ τῶν μὲν πρὸς Εὐβοίαν ἐστραμμέ-
25 νων οἱ πλείους, τῶν δ' ἄλλων Ἀμφισσεῖς. τοῖς δ' 5
Ἀθηναίοις συνεμάχουν οἱ τὴν παράλιον τῆς Ἀσίας
οἰκοῦντες Κᾶρες καὶ Δωριεῖς καὶ Ἴωνες καὶ Ἑλλησ-

12 οὗτοι] οὗτοι P 13 μὴ del. Reiske et Wurm
16 ἀθροίσαντες PAFJ, συναθροίσαντες cet. 19 παρὰ PAL,
om. cet. (c. 67, 1 68, 4) 20 τότε] τοῖς Wurm 24 ἐσοίαν P

πόντιοι καὶ νησιῶται πάντες πλὴν τῶν ἐν Μήλῳ
καὶ Θήρῳ κατοικοῦντων, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἐπὶ Θρά-
κης πλὴν Χαλκιδέων καὶ Ποτιδαϊατῶν· πρὸς δὲ
τούτοις Μεσσήνιοι μὲν οἱ τὴν Ναύπακτον οἰκοῦντες
καὶ Κερκυραῖοι * * αἱ δ' ἄλλαι πᾶσαι πεζοὺς στρα- 5
τιώτας ἐξέπεμπον. σύμμαχοι μὲν οὖν ἀμφοτέροις
6 ὑπῆρχον οἱ προειρημένοι. Λακεδαιμόνιοι δὲ δύν-
αμιν ἀξιόλογον προχειρισάμενοι τὴν ἡγεμονίαν ἔδω-
καν Ἀρχιδάμῳ τῷ βασιλεῖ. οὗτος δὲ μετὰ τῆς δυνά-
μεως ἐνέβαλεν εἰς τὴν Ἀττικὴν, τοῖς δὲ φρουρίοις¹⁰
προσβολὰς ἐποιεῖτο καὶ τῆς χώρας πολλὴν ἐδῆλσε.
τῶν δ' Ἀθηναίων παροξυνομένων διὰ τὴν τῆς χώρας
καταδρομὴν, καὶ βουλομένων παρατάξασθαι τοῖς πο-
λεμίοις, Περικλῆς στρατηγὸς ὦν καὶ τὴν ὅλην ἡγε-
μονίαν ἔχων παρεκάλει τοὺς νέους ἡσυχίαν ἔχειν, 15
ἐπαγγελλόμενος ἄνευ κινδύνων ἐκβαλεῖν τοὺς Λακε-
7 δαιμονίους ἐκ τῆς Ἀττικῆς. πληρώσας οὖν ἑκατὸν
τριήρεις καὶ δύναμιν ἀξιόλογον εἰς τὰς ναῦς ἐνθέ-
μενος, καὶ στρατηγὸν ἐπιστήσας Καρκίνον καὶ ἐτέ-
ρους τινάς, ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Πελοπόννησον. οὗτοι 20
δὲ πολλὴν τῆς παραθαλαττίου χώρας πορθήσαντες
καὶ τινα τῶν φρουρίων ἐλόντες κατεπλήξαντο τοὺς
Λακεδαιμονίους· διὸ καὶ τὴν ἐκ τῆς Ἀττικῆς δύν-
αμιν ταχέως μεταπεμψάμενοι πολλὴν ἀσφάλειαν τοῖς
8 πολεμίοις παρείχοντο. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τῆς Ἀτ-
τικῆς ἐλευθερωθείσης, ὁ μὲν Περικλῆς ἀποδοχῆς

1 Μήλῳ] κύκλῳ A   2 Θράκην cod., corr. Rhod. 4
μεσσηνιοι P   τὴν Dind., τὸν cod.   5 Κερκυραῖοι P] τούτων
ναυτικὸν παρείχοντο Χίοι, Λέσβιοι, Κερκυραῖοι ex Thuc. II 9, 6
suppl. Wess.   19 Καρκίνον cod.   22 τινες P (c. 50, 7) κα-
τεπλήξαντο v.   25 πολεμίοις Hermann, Πελοποννησίοις cod.

ἐτύγγανε παρὰ τοῖς πολίταις, ὥς δυνάμενος στρα-
τηγεῖν καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις διαπολεμεῖν.

Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Ἀπολλοδώρου Ῥω-43
μαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Γεγάνιον καὶ
5 Λούκιον Σέργιον. ἐπὶ δὲ τούτων ὁ τῶν Ἀθηναίων
στρατηγὸς οὐ διέλειπε τὴν μὲν χώραν τῶν Πελοπον-
νησίων λεηλατῶν καὶ καταφθείρων, τὰ δὲ φρούρια
πολιορκῶν· προσγενομένων δὲ αὐτῷ πεντήκοντα
τριήρων ἐκ τῆς Κερκύρας, πολὺ μᾶλλον ἐπόρθει
10 τὴν Πελοποννησίων χώραν, καὶ μάλιστα τῆς παρα-
θαλαττίου τὴν καλουμένην Ἀκτὴν ἐδήϊον καὶ τὰς
ἐπαύλεις ἐνεπύριξε. μετὰ δὲ ταῦτα πλεύσας ἐπὶ 2
Μεθώνην τῆς Λακωνικῆς, τὴν τε χώραν κατέστυρε
καὶ τῇ πόλει προσβολὰς ἐποιεῖτο. ἔνθα δὴ Βρασί-
15 δας ὁ Σπαρτιάτης, νέος μὲν ὢν τὴν ἡλικίαν, ἀλλῇ
δὲ καὶ ἀνδρεία διαφέρων, ὄρων τὴν Μεθώνην κιν-
δυνεύουσαν ἐκ βίας ἄλῶναι, παραλαβὼν τινὰς τῶν
Σπαρτιατῶν διὰ μέσου τῶν πολεμίων ἐσκεδασμένων
ἐτόλμησε διεκπερᾶσαι, καὶ πολλοὺς ἀνελὼν παρεισέ-
20 πεσεν εἰς τὸ χωρίον. γενομένης δὲ πολιορκίας, καὶ 3
τοῦ Βρασίδου λαμπρότατα κινδυνεύσαντος, Ἀθηναῖοι
μὲν οὐ δυνάμενοι τὸ χωρίον ἐλεῖν ἀπεχώρησαν πρὸς
τὰς ναῦς, Βρασίδας δὲ διασεσωκῶς τὴν Μεθώνην
διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς καὶ ἀνδρείας ἀποδοχῆς ἔτυχε
25 παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις. διὰ δὲ τὴν ἀνδραγαθίαν
ταύτην φρονηματισθεὶς, πολλάκις ἐν τοῖς ὕστερον

1 στρατηγεῖν καὶ] στρατηγήματι Wurm; καταστρατηγεῖν
καὶ τοὺς Α. καὶ δ. Bezzel 2 τοὺς Λακεδαιμονίους κατα-
πολεμεῖν L 4 Μεγάνιον AK 6 διέλειπε A 7 δὲ Eich.,
τε cod. 9 Κερκύρας P 18 μέσων malim, cf. XVII 28, 3
22 ἐλεῖν P, ἀνελῖν v.

χρόνοις παραβόλως ἀγωνιζόμενος μεγάλην δόξαν
 4 ἀνδρείας ἀπηνέγκαστο. Ἀθηναῖοι δὲ περιπλεύσαντες
 εἰς τὴν Ἥλειαν τὴν τε χώραν ἐπόρθουν καὶ Φειδὸν
 χωρίον Ἥλειων ἐπολιόρκουν. ἐκβοηθήσαντων δὲ
 τῶν Ἥλειων, μάχῃ τε ἐνίκησαν καὶ πολλοὺς ἀπο- 5
 κτείναντες τῶν πολεμίων εἶλον τὰς Φειδᾶς κατὰ κράτος.
 6 μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ἥλειων πανδημεὶ παραταξαμέ-
 νων ἀπεκρούσθησαν εἰς τὰς ναῦς· εἴτ' ἀποπλεύσαν-
 τες εἰς τὴν Κεφαλληνίαν, καὶ τοὺς ταύτην κατοί- 608
 κούντας εἰς τὴν συμμαχίαν προσαγαρόμενοι, τὸν εἰς 10
 44 τὰς Ἀθήνας πλοῦν ἐποίησαντο. μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθη-
 ναῖοι στρατηγὸν προχειρισάμενοι Κλεόπομπον ἐξαπ-
 έστειλαν μετὰ νεῶν τριάκοντα, προστάξαντες τὴν
 τε Εὐβοίαν παραφυλάττειν καὶ Λοκροῖς πολεμεῖν.
 ὁ δ' ἐκπλεύσας τὴν τε παραθαλάττιον τῆς Λοκρίδος 15
 ἐδήλωσε καὶ πόλιν Θρόνιον ἐξεπολιόρκησε, τοῖς δ'
 ἀντιταξαμένοις τῶν Λοκρῶν συνάψας μάχην ἐνίκησε
 περὶ πόλιν Ἀλόπην. ἔπειτα τὴν προκειμένην τῆς
 Λοκρίδος νῆσον, ὀνομαζομένην Ἀταλάντην, ἐπιτεί-
 χισμα τῆς Λοκρίδος κατεσκεύασε, πολεμῶν πρὸς 20
 2 τοὺς ἐγγωρίους. Ἀθηναῖοι δ' ἐγκαλοῦντες Αἰγινήταις
 ὥς συνηργηκόσι Λακεδαιμονίοις ἀνέστησαν αὐτοὺς
 ἐκ τῆς πόλεως, ἐκ δὲ τῶν πολιτῶν οἰκίτορας ἐκπέμ-
 ψαντες κατεκληρούχησαν τὴν τε Αἰγιναν καὶ τὴν
 3 χώραν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῖς ἐκπεπτωκόσιν Αἰγι- 25
 νήταις ἔδωκαν οἰκεῖν τὰς καλουμένας Θυρέας διὰ

3 Φείαν Palmerius (ex Thuc. II 25, 3), φερὰν P, φερίαν v.
 6 Φείας Palm., φερὰς cod. 9 Κεφαλληνίαν v. 14 ἑνοίαν
 P¹ 18 ἀλόπην P 19 ὀνομαζομένην] δ' add. Reiske
 26 Θουραίας PHL, Θυραίας cet.

τὸ καὶ τοὺς Ἀθηναίους δεδωκέναι τοῖς ἐκ Μεσσή-
 νης ἐκβληθεῖσι κατοικεῖν Ναύπακτον. Ἀθηναῖοι δὲ
 Περικλέα μετὰ δυνάμεως ἐξέπεμψαν πολεμήσονται
 τοῖς Μεγαρεῦσιν. οὗτος δὲ πορθήσας τὴν χώραν
 5 καὶ τὰς κτήσεις αὐτῶν λυμηνάμενος μετὰ πολλῆς
 ὠφελείας ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Λακεδαιμόνιοι 45
 δὲ μετὰ Πελοποννησίων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων
 ἐνέβαλον εἰς τὴν Ἀττικὴν τὸ δεύτερον, ἐπιπορευό-
 μενοι δὲ τὴν χώραν ἐδενδροτόμουν καὶ τὰς ἐπαύλεις
 10 ἐνεπύριζον, καὶ πᾶσαν σχεδὸν τὴν γῆν ἐλυμήναντο
 πλὴν τῆς καλουμένης Τετραπόλεως· ταύτης δ' ἀπέ-
 σχοντο διὰ τὸ τοὺς προγόνους αὐτῶν ἐνταῦθα κατφ-
 κηκέναι καὶ τὸν Εὐρυσθέα νενικηκέναι τὴν ὁρμὴν
 ἐκ ταύτης ποιησαμένους· δίκαιον γὰρ ἡγοῦντο τοῖς
 15 εὐηγετηκόσι τοὺς προγόνους, παρὰ τῶν ἐκγόνων
 τὰς προσηκούσας εὐεργεσίας ἀπολαμβάνειν. οἱ δ' 2
 Ἀθηναῖοι παρατάξασθαι μὲν οὐκ ἐτόλμων, συνεχό-
 μενοι δ' ἐντὸς τῶν τειχῶν ἐνέπεσον εἰς λοιμικὴν
 περίστασιν· πολλοῦ γὰρ πλήθους καὶ παντοδαποῦ
 20 συνερρηγότες εἰς τὴν πόλιν διὰ τὴν στενοχωρίαν
 εὐλόγως εἰς νόσους ἐνέπιπτον, ἔλκοντες ἀέρα διε-
 φθαρμένον. διόπερ οὐ δυνάμενοι τοὺς πολεμίους 3
 ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρας, πάλιν ναῦς πολλὰς ἐξέπεμ-
 509 πον εἰς Πελοπόννησον στρατηγὸν ἐπιστήσαντες Περικ-
 25 κλέα. οὗτος δὲ πολλὴν χώραν τῆς παραθαλαττίου
 δηώσας καὶ τινὰς πόλεις πορθήσας, ἐποίησεν ἀπελ-
 θεῖν ἐκ τῆς Ἀττικῆς τοὺς Λακεδαιμονίους. μετὰ δὲ 4

14 τοὺς εὐηγετηκότας Wess. 17 ἐτόλμαν P 20
 στενοχωρίαν P 21 ἐνέπεσον L, ἐπιπτον cet. 25 τῆς
 PΔJL, τὴν τῆς cet. παραθαλαττίας v.

ταῦθ' οἱ Ἀθηναῖοι, τῆς μὲν χώρας δεδενδροκοπη-
 μένης, τῆς δὲ νόσου πολλοὺς διαφθειρούσης, ἐν
 ἀθυμίᾳ καθειστήκεισαν, καὶ τὸν Περικλέα νομίζοντες
 αἴτιον αὐτοῖς γεγονέναι τοῦ πολέμου δι' ὀργῆς εἶχον.
 διόπερ ἀποστήσαντες αὐτὸν τῆς στρατηγίας, καὶ 5
 μικρὰς τινὰς ἀφορμὰς ἐγκλημάτων λαβόντες, ἐξη-
 5 μίωσαν αὐτὸν ὀρδοῦντα ταλάντοις. μετὰ δὲ ταῦτα
 πρεσβείας ἀποστείλαντες Λακεδαιμονίοις ἤξιον κα-
 ταλύσασθαι τὸν πόλεμον· ὥς δὲ οὐδείς αὐτοῖς προσ-
 εἶχεν, ἠναγκάζοντο πάλιν τὸν Περικλέα στρατηγὸν 10
 αἰρεῖσθαι. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον
 τὸν ἐνιαυτόν.

46 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἐπαμείνωνος Ῥω-
 μαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Παπίριον καὶ
 Ἀύλον Κορνήλιον Μακερίνον. ἐπὶ δὲ τούτων ἐν 15
 μὲν ταῖς Ἀθήναις Περικλῆς ὁ στρατηγὸς ἐτελεύτη-
 σεν, ἀνὴρ γένει καὶ πλούτῳ, πρὸς δὲ τούτοις δει-
 νότητι λόγου καὶ στρατηγίᾳ πολὺ προέχων τῶν
 2 πολιτῶν. ὁ δὲ δῆμος φιλοτιμούμενος κατὰ κράτος
 ἐλεῖν τὴν Ποτίδαιαν, ἐξαπέστειλεν Ἄγνωνα στρα- 20
 τηγὸν ἔχοντα τὴν δύναμιν ἣν πρότερον εἶχε Περικ-
 κλῆς. οὗτος δὲ μετὰ παντὸς τοῦ στόλου καταπλεύ-
 σας εἰς τὴν Ποτίδαιαν παρεσκευάσατο τὰ πρὸς τὴν
 πολιορκίαν· μηχανὰς τε γὰρ παντοδαπὰς παρεσκευ-
 ασε πολιορκητικὰς καὶ ὅπλων καὶ βελῶν πλήθος, 25
 ἔτι δὲ σίτου θαψίλειαν ἱκανὴν πάσῃ τῇ δυνάμει.

1 δενδροκοπημένης v. 2 διαφθειράσης Reiske 13
 Ἐπαμείνωνος Palmerius, Ἐπαμινώνδου cod. 14 Παπι-
 ριον PA, Παπύριον cet. καὶ om. P 20 ἄγνωνα P
 23 παρεσκευάσαντο P 24 παρεσκεύασεν PAFJK, παρεσκευ-
 άσατο cet.; f. κατεσκεύασε 26 θαψηλείαν· καὶ ἱκανὴν P

προσβολὰς δὲ ποιούμενος συνεχεῖς καθ' ἐκάστην
 ἡμέραν διέτριβε πολὺν χρόνον, οὐ δυνάμενος ἐλεῖν
 τὴν πόλιν. οἱ μὲν γὰρ πολιορκούμενοι διὰ τὸν ἐκ 3
 τῆς ἁλώσεως φόβον ἐρρωμένως ἡμύνοντο καὶ ταῖς
 5 ὑπεροχαῖς τῶν τειχῶν πεποιθότες ἐπλεονέκτου, ἡ
 δ' ἐκ τοῦ λοιμοῦ νόσος τοὺς πολιορκοῦντας συνέ-
 χουσα πολλοὺς ἀνῆρει, καὶ τὸ στρατόπεδον ἀθυμία
 κατεῖχεν. ὁ δ' Ἄγων εἰδὼς τοὺς Ἀθηναίους δεδα- 4
 πανηκότας εἰς τὴν πολιορκίαν πλείω τῶν χιλίων
 10 ταλάντων καὶ χαλεπῶς διακειμένους πρὸς τοὺς
 Ποτιδαιάτας διὰ τὸ πρῶτους ἀποστῆναι πρὸς τοὺς
 510 Λακεδαιμονίους, ἐφοβεῖτο λῦσαι τὴν πολιορκίαν·
 διόπερ ἠναγκάζετο διακαρτερεῖν καὶ τοὺς στρατιώ-
 τας ἀναγκάζειν παρὰ δύναμιν βίαν προσάγειν τῇ
 15 πόλει. ἐπεὶ δὲ τῶν πολιτῶν πολλοὶ διεφθείροντο 5
 κατὰ τὰς προσβολὰς καὶ κατὰ τὴν ἐκ τοῦ λοιμοῦ
 νόσον, ἀπολιπὼν μέρος τῆς δυνάμεως ἐπὶ τῆς πο-
 λιορκίας ἀπέπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀποβεβληκὼς
 τῶν στρατιωτῶν πλείους τῶν χιλίων. ἀπελθόντων 6
 20 δὲ τούτων οἱ Ποτιδαιᾶται, τοῦ τε σίτου παντελῶς
 ἐκλιπόντος καὶ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἀθυμούντων,
 ἐπεκρηρυκέσαντο πρὸς τοὺς πολιορκοῦντας περὶ δια-
 λύσεως. ἀσμένως δὲ ἀκείνων προσδεξαμένων δια-
 λύσεις ἐποιήσαντο τοιαύτας, ἀπελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως
 25 ἅπαντας τοὺς Ποτιδαιάτας, ἄλλο μὲν μηθὲν λαβόν-
 τας, ἔχοντας δὲ τοὺς μὲν ἄνδρας ἱμάτιον ἕν, τὰς
 δὲ γυναῖκας δύο. γενομένων δὲ τούτων τῶν σπον- 7

6 ἡ δ' ἐκ τοῦ λοιμοῦ νόσος*] τοὺς ἐκ λιμένος, ἡ δὲ νό-
 σος libri (v. 16) 8 ἄγων P 16 τὰς om. P 19 πλείω PL
 21 ἐκλείποντος PF¹L 25 ἄλλο μὲν] ἄλλ' ὅμως P

δῶν οἱ μὲν Ποτιδαιᾶται πάντες μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων ἐξέλειπον τὴν πατρίδα κατὰ τὰς συνθήκας, καὶ παρελθόντες εἰς τοὺς ἐπὶ Θωράκης Χαλκιδεῖς παρ' αὐτοῖς κατῴκησαν· οἱ δ' Ἀθηναῖοι τῶν πολιτῶν εἰς χιλίους οἰκήτορας ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Ποτίδαιαν, ⁵ καὶ τὴν τε πόλιν καὶ τὴν χώραν κατεκληροῦχησαν.

- 47 Ἀθηναῖοι δὲ Φορμίωνα στρατηγὸν προχειρισάμενοι μετὰ εἴκοσι τριήρων ἐξαπέστειλαν. οὗτος δὲ περιπλεύσας τὴν Πελοπόννησον εἰς Ναύπακτον κατήρξε, καὶ θαλαττοκρατῶν τοῦ Κρισαίου κόλπου ¹⁰ διεκώλυσε ταύτῃ πλεῖν τοὺς Λακεδαιμονίους. Λακεδαιμόνιοι δὲ δύναμιν ἀξιόλογον ἐξέπεμψαν μετ' Ἀρχιδάμου τοῦ βασιλέως· οὗτος δὲ παρελθὼν τῆς Βοιωτίας εἰς Πλαταιὰς ἐστρατοπέδευσε. μελλόντων δ' αὐτῶν δηοῦν τὴν χώραν, καὶ παρακαλούντων ¹⁵ τοὺς Πλαταιεῖς ἀποστῆναι τῶν Ἀθηναίων, ὥς οὐ προσεῖχον αὐτοῖς, ἐπόρθησε τὴν χώραν καὶ τὰς ² κατ' αὐτὴν κτήσεις ἐλυμήνατο. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν πόλιν περιτειχίσας ἤλπιζε τῇ σπάνει τῶν ἀναγκαίων καταπονήσειν τοὺς Πλαταιεῖς· οὐδὲν δ' ἔττον καὶ ²⁰ μηχανὰς προσάγοντες καὶ διὰ τούτων σαλεύοντες τὰ τεῖχη καὶ προσβολὰς ἀδιαλείπτως ποιοῦμενοι διέτελουν. ἐπεὶ δὲ οὐδὲ διὰ τῶν προσβολῶν ἡδύναντο χειρώσασθαι τὴν πόλιν, ἀπολιπόντες τὴν ἱκανὴν ³ φυλακὴν ἐπανήλθον εἰς Πελοπόννησον. Ἀθηναῖοι ²⁵ δὲ στρατηγούς καταστήσαντες Ξενοφῶντα καὶ Φα-

2 ἐξέλειπον P   14 ἐστρατοπέδευσε Dind., ἐστράτευσε cod.
 18 κατ' αὐτὴν P, κατὰ ταύτην v.   22 ἀδιαλείπτως P
 23 οὐδὲ διὰ τῶν] οὐ διὰ τῶν P¹, οὐδ' ἐπὶ τῶν P¹AL
 24 ἀπολειπόντες P

νόμαχον ἀπέστειλαν ἐπὶ Θράκην μετὰ στρατιωτῶν
 χιλίων. οὗτοι δὲ παραγενηθέντες εἰς Σπάρτωλον
 τῆς Βοττικῆς ἔτεμον τὴν χώραν, καὶ τὸν σῖτον ἐν
 χλόῃ διέφθειραν. προσβοηθησάντων δὲ τοῖς Βοτ-
 5 τικαίοις Ὀλυνθίων, ἡττήθησαν ὑπὸ τούτων μάχῃ·
 ἀνηρέθησαν δὲ τῶν Ἀθηναίων οἳ τε στρατηγοὶ καὶ
 τῶν στρατιωτῶν οἱ πλείους. ἅμα δὲ τούτοις πρα- 4
 τομένοις Λακεδαιμόνιοι πεισθέντες ὑπὸ Ἀμβρακιω-
 τῶν ἐστράτευσαν εἰς Ἀκαρνανίαν. ἡγούμενος δὲ
 10 τούτων Κνήμος εἶχε στρατιώτας πεζοὺς χιλίους καὶ
 511 ναῦς ὀλίγας· προσλαβόμενος δὲ καὶ παρὰ τῶν συμ-
 μάχων στρατιώτας τοὺς ἱκανοὺς ἤκεν εἰς τὴν Ἀκαρ-
 νανίαν καὶ κατεστρατοπέδευσε πλησίον πόλεως τῆς
 ὀνομαζομένης Στράτου. οἱ δὲ Ἀκαρνανεὺς συστρα- 5
 15 φέντες καὶ τοῖς πολεμίοις ἐνεδρεύσαντες πολλοὺς
 ἀπέκτειναν, καὶ συνηνάγκασαν τὸν Κνήμον ἀπαγα-
 γεῖν τὴν δύναμιν εἰς τοὺς ὀνομαζομένους Οἰνιάδας.

Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Φορμίων ὁ τῶν 48
 Ἀθηναίων στρατηγὸς ἔχων εἴκοσι τριήρεις περιέτυχε
 20 ναυσὶ Λακεδαιμονίων ἑπτὰ πρὸς ταῖς τετταράκοντα.
 ναυμαχήσας δὲ πρὸς ταύτας τὴν τε στρατηγίδα ναῦν
 τῶν πολεμίων κατέδυσε καὶ τῶν ἄλλων πολλὰς
 ἄπλους ἐποίησε, δώδεκα δὲ αὐτάνδρους εἴλε, τὰς δὲ
 λοιπὰς μέχρι τῆς γῆς κατεδίωξεν. οἱ δὲ Λακεδαι-
 25 μόνιοι παρ' ἐλπίδας ἡττηθέντες ταῖς ὑπολειφθεῖσαις
 ναυσὶν ἔφυγον εἰς Πάτρας τῆς Ἀχαΐας. αὕτη μὲν

2 Σπάρτωλον Palmerius (Thuc. II 79, 2), Πάκτωλον cod.
 3 ἔτεμον A 4 βοττικαίοις P 6 τῶν Ἀθηναίων om. FJK
 11 καὶ] τῶν add. P 12 τοὺς PA, om. cet. 15 τοὺς
 πολεμίους v. (XIX 68, 5 69, 1) 20 σαράκοντα P

- οὖν ἡ ναυμαχία συνέστη περὶ τὸ 'Ρίον καλούμενον.
οἱ δ' Ἀθηναῖοι τροπαιὸν στήσαντες καὶ τῷ Ποσει-
δῶνι περὶ τὸν Ἴσθμὸν ναῦν καθιερώσαντες ἀπέπλευ-
2 σαν εἰς πόλιν συμμαχίδα Ναύπακτον. Λακεδαιμό-
νιοι δ' ἐτέρας ναῦς ἐξέπεμψαν εἰς τὰς Πάτρας. 5
αὐταὶ δὲ προσλαβόμεναι τὰς ἐκ τῆς ναυμαχίας περι-
λελειμμένας τριήρεις ἡθροίσθησαν εἰς τὸ 'Ρίον· εἰς
τὸν αὐτὸν δὲ τόπον καὶ τὸ πεζὸν στρατόπεδον τῶν
Πελοποννησίων κατήντησε καὶ πλησίον τοῦ στόλου
3 κατεστρατοπέδευσε. Φορμίων δὲ τῇ προγεγενημένῃ 10
νίκη φρονηματισθεὶς ἐτόλμησεν ἐπιθέσθαι ταῖς πο-
λεμikaῖς ναυσὶν οὖσαις πολλαπλασίαις· καὶ τινὰς
αὐτῶν καταδύσας καὶ τῶν ἰδίων ἀποβαλὼν ἀμφίδο-
ξον ἔσχε τὴν νίκην. μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθηναίων ἀπο-
στειλάντων εἰκοσι τριήρεις, οἱ Λακεδαιμόνιοι φοβή- 15
θέντες ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κόρινθον, οὐ τολμῶντες
ναυμαχεῖν. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον
τὸν ἐνιαυτόν.
- 49 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Διοτίμου Ῥωμαῖοι μὲν
ὑπάτους κατέστησαν Γάιον Ἰούλιον καὶ Πρόκλον 20
Οὐεργίνιον Τρίκοστον, Ἡλεῖοι δ' ἡγαγον Ὀλυμπιάδα
ὀγδόην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στά-
2 διον Σύμμαχος Μεσσήνιος ἀπὸ Σικελίας. ἐπὶ δὲ
τούτων Κνημὸς ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος ἐν
τῇ Κορίνθῳ διατρίβων ἔκρινε τὸν Πειραιᾶ καταλα- 25
βέσθαι. ἐπυνθάνετο γὰρ μήτε ναῦς ἐν αὐτῷ κα-

1 ἡ add. Dind. 3 περὶ] τῷ περὶ Wurm 5 ἐτέρους P
11 πολεμikaῖς cod., corr. Dind. 20 ὑπάτους κατέστησαν
PA, κατέστησαν ὑπάτους cet. 21 Οὐεργήνιον AF ἡγα-
γον P, ἡγον v. 23 μεσσηνιος P

5 θειλκυσμένους ὑπάρχειν μήτε στρατιώτας εἶναι τε-
 ταγμένους ἐπὶ τῆς φυλακῆς· τοὺς γὰρ Ἀθηναίους
 ἀμελῶς ἔχειν περὶ τῆς τούτου φυλακῆς διὰ τὸ μη-
 5 δαμῶς ἐλπίζειν τολμῆσαι τινὰς καταλαβέσθαι τὸν
 νενεωλκημένους τετταράκοντα τριήρεις νυκτὸς ἔπλευ-
 σεν εἰς τὴν Σαλαμῖνα· προσπесῶν δ' ἀπροσδοκῆτως
 512 εἰς τὸ φρούριον τῆς Σαλαμῖνος τὸ καλούμενον Βου-
 δόριον, τρεῖς ναῦς ἀπέσπασε καὶ τὴν ὅλην Σαλα-
 10 μῖνα κατέδραμε. τῶν δὲ Σαλαμινίων πυρσευσάντων
 τοῖς κατὰ τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι δόξαντες
 τὸν Πειραιᾶ κατειλήφθαι ταχέως ἐξεβοήθουν μετὰ
 πολλῆς ταραχῆς· γνόντες δὲ τὸ γεγονός, ταχέως
 πληρώσαντες ναῦς ἱκανὰς ἔπλεον εἰς τὴν Σαλαμῖνα.
 15 οἱ δὲ Πελοποννησιοὶ τῆς ἐπιβολῆς διαψευσθέντες
 ἀπέπλευσαν ἐκ τῆς Σαλαμῖνος εἰς τὴν οἰκίαν. οἱ
 δ' Ἀθηναῖοι, τῶν πολεμίων ἀποπεπλευκότων, τῆς
 μὲν Σαλαμῖνος ἐπιμελεστέραν φυλακὴν ἐποίησαντο
 καὶ κατέλιπον φρουροὺς τοὺς ἱκανοὺς, τὸν δὲ Πει-
 20 ραιᾶ κλείθροισι καὶ φυλακαῖς ἱκαναῖς διαλαβόντες
 ὠχύρωσαν.

50 Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Σιτάλκης ὁ τῶν
 Θωρακῶν βασιλεὺς παρειλήφει μὲν βασιλείαν ὀλίγην
 χρόαν, διὰ δὲ τὴν ἰδίαν ἀνδρείαν καὶ σύνεσιν ἐπὶ
 25 πολὺ τὴν δυναστείαν ἡὔξησεν, ἐπιεικῶς μὲν ἄρχων
 τῶν ὑποτεταγμένων, ἀνδρεῖος δ' ὢν ἐν ταῖς μάχαις
 καὶ στρατηγικός, ἔτι δὲ τῶν προσόδων μεγάλην
 ποιούμενος ἐπιμέλειαν. τὸ δὲ τέλος ἐπὶ τοσοῦτον

3 τούτου] τοῦ P; τὴν — φυλακὴν Reiske 4 τολμήσειν
 Hert. 9 ὅλην P; ἄλλην v. 23 ὀλίγης χάρας v.

δυνάμεως προῆλθεν, ὥστε χώρας ἄρξαι πλείστης
 τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλευσάντων κατὰ τὴν Θράκην.
 2 ἡ μὲν γὰρ παραθαλάττιος αὐτῆς ἀπὸ τῆς Ἀβδηρι-
 τῶν χώρας τὴν ἀρχὴν ἔχουσα διέτεινε μέχρι τοῦ
 Ἰστρου ποταμοῦ, ἀπὸ δὲ θαλάττης εἰς τὸ μεσόγειον 5
 πορευομένῳ τοσοῦτον εἶχε διάστημα, ὥστε πεζὸν
 εὖζωνον ὁδοιπορῆσαι ἡμέρας δέκα τρεῖς. τηλικαύτης
 δὲ χώρας βασιλεύων ἐλάμβανε προσόδους καθ' ἑκα-
 8 στον ἐνιαυτὸν πλείω χιλίων ταλάντων. κατὰ δὲ
 τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς ἔχων πόλεμον ἤθροισεν 10
 ἐκ τῆς Θράκης στρατιώτας πεζοὺς μὲν πλείους τῶν
 δώδεκα μυριάδων, ἱππεῖς δὲ πεντακισμυριοὺς. ἀναγ-
 καῖον δ' ἐστὶ τοῦ πολέμου τούτου προεκδέσθαι τὰς
 αἰτίας, ἵνα σαφὴς ὁ περὶ αὐτοῦ λόγος ὑπάρξῃ τοῖς
 ἀναγινώσκουσι. Σιτάκης τοίνυν πρὸς Ἀθηναίους 15
 φιλίαν συνθέμενος ὁμολόγησεν αὐτοῖς συμμαχήσειν
 τὸν ἐπὶ Θράκης πόλεμον· διόπερ βουλόμενος τοὺς
 Χαλμιδεῖς σὺν τοῖς Ἀθηναίοις καταπολεμῆσαι, πα-
 4 ρεσκευάζετο δύναμιν ἀξιόλογον. ἅμα δὲ καὶ πρὸς
 Περδίκκαν τὸν βασιλέα τῶν Μακεδόνων ἀλλοτρίως 20
 διακείμενος, ἔκρινε κατάγειν ἐπὶ τὴν Μακεδονικὴν
 βασιλείαν Ἀμύνταν τὸν Φιλίππου. δι' ἀμφοτέρως
 οὖν τὰς προειρημένας αἰτίας ἦν ἀναγκαῖον αὐτῷ
 συστήσασθαι δύναμιν ἀξιόλογον. ὥς δ' αὐτῷ τὰ
 πρὸς τὴν στρατείαν εὐτρεπῆ κατεσκεύαστο, προήγαγε 25
 τὴν δύναμιν ἄπασαν, καὶ διελθὼν τὴν Θράκην ἐνέ-
 5 βαλεν εἰς τὴν Μακεδονίαν. οἱ δὲ Μακεδόνες τὸ
 μέγεθος τῆς δυνάμεως καταπλαγέντες παρατάξασθαι 513

7 τρεισκαίδεκα v. 12 δυοκαίδεκα v. 20 Περδίκαν AF
 25 στρατείαν P

μὲν οὐκ ἐτόλμησαν, ἐκκομίσαντες δὲ τὸν τε σῆτον
 καὶ τῶν χρημάτων ὅσα δυνατόν ἦν εἰς τὰ καρτερώ-
 τατα φρούρια, μένοντες ἐν τούτοις ἡσυχίαν εἶχον.
 οἱ δὲ Θρᾷκες καταγαγόντες τὸν Ἀμύντιαν ἐπὶ τὴν 6
 βασιλείαν τὸ μὲν πρῶτον διὰ λόγων καὶ πρεσβειῶν
 ἐπειρῶντο προσάγεσθαι τὰς πόλεις, ὥς δ' οὐδείς
 αὐτοῖς προσεῖχεν, εὐθὺς τῷ πρώτῳ φρουρίῳ προσ-
 βαλόντες κατὰ κράτος εἶλον. μετὰ δὲ ταῦτά τινες 7
 τῶν πόλεων καὶ τῶν φρουρίων διὰ τὸν φόβον
 10 ἐκουσίως ὑπετάγησαν. πορθήσαντες δὲ πᾶσαν τὴν
 Μακεδονίαν καὶ πολλῆς ὠφελείας κύριοι γενόμενοι
 μετέβησαν ἐπὶ τὰς Ἑλληνίδας πόλεις τὰς τῶν Χαλ-
 κιδέων.

Τοῦ δὲ Σιτάλκου περὶ ταῦτα διατρίβοντος Θε-51
 15 ταλοὶ καὶ Ἀχαιοὶ καὶ Μάγνητες καὶ οἱ ἄλλοι πάν-
 τες Ἕλληνες ὅσοι κατῴκουν μεταξὺ Μακεδονίας καὶ
 Θερμοπυλῶν, συνεφρόνησαν καὶ δύναμιν ἀξιόλογον
 κοινῇ συνεστήσαντο· εὐλαβοῦντο γὰρ μήποτε το-
 σαύταις μυριάσιν οἱ Θρᾷκες ἐμβάλωσιν αὐτῶν εἰς
 20 τὴν χώραν, καὶ κινδυνεύσωσι ταῖς πατρίσι. τὸ δ' 2
 αὐτὸ καὶ τῶν Χαλκιδέων ποιησάντων, Σιτάλκης πυ-
 θόμενος τοὺς Ἕλληνας ἀδράς δυνάμεις συνηθροι-
 κέναι καὶ τοὺς στρατιώτας ὑπὸ τοῦ χειμῶνος ἐνο-
 χλουμένους, πρὸς μὲν τὸν Περδίκκαν διαλυσάμενος
 25 ἐπιγαμίας ἐποιήσατο, τὰς δὲ δυνάμεις ἀπήγαγεν εἰς
 τὴν Θράκην.

1 ἐσκομίσαντες Dind., non Wess. 2 καρτερότατα P
 4 κατάγοντες Dind. 20 κινδυνεύσωσι PAHJKL, δυναστεύ-
 σωσι cet. 23 στρατιώτας] ὁρῶν add. Hert. ἐνοχλουμένους]
 ἐννοοῦμενος add. Bezzel 25 ἐπιγαμίαν f 26 τὴν om. v.

52 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Λακεδαιμόνιοι μὲν
 παραλαβόντες τοὺς ἐκ Πελοποννήσου συμμάχους
 εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἔχοντος τὴν ἡγεμονίαν
 Ἀρχιδάμου τοῦ βασιλέως, τὸν δὲ σῖτον ἐν τῇ γλῶῃ
 διέφθειραν, καὶ τὴν χώραν δηώσαντες ἐπανῆλθον 5
 2 εἰς τὰς πατρίδας. οἱ δ' Ἀθηναῖοι παρατάξασθαι
 μὲν οὐ τολμῶντες, ὑπὸ δὲ τῆς νόσου καὶ τῆς σιτο-
 δείας πιεζόμενοι, κακὰς περὶ τοῦ μέλλοντος ἐλάμ-
 βανον ἐλπίδας. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦ-
 τον τὸν ἐνιαυτόν. 10

53 Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Εὐκλείδου Ῥωμαῖοι
 κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς, Μάρ-
 κον Μάνιον, Κόιντον Σουλπίκιον Πραιτέξτατον,
 Σερούλιον Κορνήλιον Κόσσον. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ
 τὴν Σικελίαν Λεοντῖνοι, Χαλκιδέων μὲν ὄντες ἄποι- 15
 κοι, συγγενεῖς δὲ Ἀθηναίων, ἔτυχον ὑπὸ Συρακο-
 σίων πολεμούμενοι. πιεζόμενοι δὲ τῷ πολέμῳ, καὶ
 διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν Συρακοσίων κινδυνεύοντες
 ἀλῶναι κατὰ κράτος, ἐξέπεμψαν πρέσβεις εἰς τὰς
 Ἀθήνας, ἀξιούντες τὸν δῆμον βοηθῆσαι τὴν ταχί- 20
 στην καὶ τὴν πόλιν ἑαυτῶν ἐκ τῶν κινδύνων ῥύσα-
 2 σθαι. ἦν δὲ τῶν ἀπεσταλμένων ἀρχιπρεσβευτῆς
 Γοργίας ὁ ῥήτωρ, δεινότητι λόγου πολὺν προέχων 51.
 πάντων τῶν καθ' ἑαυτόν. οὗτος καὶ τέχνας ῥητο-
 ρικὰς πρῶτος ἐξεῦρε καὶ κατὰ τὴν σοφιστείαν το- 25
 σοῦτο τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν, ὥστε μισθὸν λαμ-

11 Εὐκλείδου] Εὐκλέους Wess. 13 Μάνιον] Manilius
 Liv. 4, 23 σουλπίκιον P, σοντίκιον v. 14 σερούλιον P,
 καὶ σερούλιον v. κόσσον P, κέσσον L, κένσον A, κένσον cet.
 17 πολεμούμενοι — 18 Συρακοσίων om. P 25 σοφιστείαν P
 τοσοῦτα P, τοσοῦτον v.

βάνειν παρὰ τῶν μαθητῶν μνᾶς ἑκατόν. οὗτος οὖν 3
 καταντήσας εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ παραχθείς εἰς τὸν
 δῆμον διελέχθη τοῖς Ἀθηναίοις περὶ τῆς συμμαχίας,
 καὶ τῷ ξενίζοντι τῆς λέξεως ἐξέπληξε τοὺς Ἀθη-
 5 ναίους ὄντας εὐφυνεῖς καὶ φιλολόγους. πρῶτος γὰρ 4
 ἐχρήσατο τοῖς τῆς λέξεως σχηματισμοῖς περιττοτέ-
 ροις καὶ τῇ φιλοτεχνίᾳ διαφέρουσιν, ἀντιθέτοις καὶ
 ἰσοκώλοις καὶ παρίσοις καὶ ὁμοιοτελεύτοις καὶ τισιν
 ἑτέροις τοιούτοις, ἃ τότε μὲν διὰ τὸ ξένον τῆς
 10 κατασκευῆς ἀποδοχῆς ἤξιοῦτο, νῦν δὲ περιεργίαν
 ἔχειν δοκεῖ καὶ φαίνεται καταγέλαστα πλεονάκεις καὶ
 κατακόρως τιθέμενα. τέλος δὲ πείσας τοὺς Ἀθη- 5
 ναίους συμμαχῆσαι τοῖς Λεοντίνοις, οὗτος μὲν θαυ-
 μασθεὶς ἐν ταῖς Ἀθήναις ἐπὶ τέχνῃ ῥητορικῇ τὴν
 15 εἰς Λεοντίνους ἐπάνοδον ἐποίησατο.
 Ἀθηναῖοι δὲ καὶ πάλαι μὲν ἦσαν ἐπιθυμηταὶ 54
 τῆς Σικελίας διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας, καὶ τότε
 δ' ἀσμένως προσδεξάμενοι τοὺς τοῦ Γοργίου λόγους
 ἐψηφίσαντο συμμαχίαν ἐκπέμπειν τοῖς Λεοντίνοις,
 20 πρόφασιν μὲν φέροντες τὴν τῶν συγγενῶν χρείαν
 καὶ δέησιν, τῇ δ' ἀληθείᾳ τὴν νῆσον σπεύδοντες
 κατακτήσασθαι. καὶ γὰρ οὐ πολλοῖς ἔτεσι πρότερον 2
 τῶν τε Κορινθίων καὶ τῶν Κερκυραίων διαπολε-
 μούντων μὲν πρὸς ἀλλήλους, φιλοτιμηθέντων δ'
 25 ἀμφοτέρων συμμάχους λαβεῖν τοὺς Ἀθηναίους, προ-
 ἐκρινεν ὁ δῆμος συμμαχεῖν τοῖς Κερκυραίοις διὰ
 τὸ τὴν Κέρκυραν εὐφυνῶς κείσθαι πρὸς τὸν εἰς Σι-

6 τοῖς τῆς PAFL, τῆς cet. 8 ὁμοτελεύτοις cod., corr.
 Wess. 11 ἔχει P καταγέλαστον — τιθέμενον cod.,
 corr. Reiske 12 δὲ om. v. 23. 26. 27 Κορκυρ. P

- 3 κελίαν πλοῦν. καθόλου γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι κατακτη-
~~σάμενοι~~ τὴν τῆς θαλάττης ἡγεμονίαν καὶ μεγάλας
 πράξεις ἐπιτελεσάμενοι συμμάχων τε πολλῶν εὐπό-
 ρουν καὶ δυνάμεις μεγίστας ἐκέκτηντο καὶ χρημά-
 των τε πλῆθος ἔτοιμον παρέλαβον, μετακομίσαντες 5
 ἐκ Δήλου τὰ κοινὰ χρήματα τῶν Ἑλλήνων, ὅντα
 πλείω τῶν μυρίων ταλάντων, ἡγεμόσι τε μεγάλοις
 καὶ διὰ στρατηγίαν δεδοκιμασμένοις ἐχρήσαντο, καὶ
 διὰ τούτων ἀπάντων ἠλπίζον καταπολεμήσειν μὲν
 τοὺς Λακεδαιμονίους, πάσης δὲ τῆς Ἑλλάδος τὴν 10
 ἡγεμονίαν περιπεποιημένοι ἀνθέξασθαι τῆς Σικελίας. 515
- 4 διὰ ταύτας οὖν τὰς αἰτίας ψηφισάμενοι βοηθεῖν τοῖς
 Λεοντίνοις ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Σικελίαν ναῦς εἰκοσι
 καὶ [στρατηγούς] Δάχνητα καὶ Χαροιάδην. οὗτοι δὲ
 πλεύσαντες εἰς τὸ Ῥήγιον προσελάβοντο ναῦς εἰκοσι 15
 παρὰ τῶν Ῥηγίων καὶ τῶν Χαλκιδέων ἀποίκων.
 ἐντεῦθεν δ' ὁρμώμενοι τὸ μὲν πρῶτον τὰς Λιπαραίων
 νήσους κατέδραμον διὰ τὸ συμμαχεῖν τοὺς Λιπα-
 ραίους τοῖς Συρακοσίοις, μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Λοκροῦς
 πλεύσαντες καὶ πέντε νεῶν Λοκρίδων κυριεύσαντες, 20
- 5 Μύλας φρούριον ἐπολιόρησαν. ἐπιβοηθησάντων δὲ
 τῶν πλησιοχώρων Σικελιωτῶν τοῖς Μυλαίοις ἐγένετο
 μάχη, καθ' ἣν Ἀθηναῖοι νικήσαντες ἀπέκτειναν μὲν
 πλείους τῶν χιλίων, ἐξώργησαν δὲ οὐκ ἐλάττους
 τῶν ἑξακοσίων· εὐθὺς δὲ καὶ τὸ φρούριον ἐκπολιορ- 25

4 μεγίστας ἐκέκτηντο Reiske, ἐπιτελεσάμενοι μεγίστας
 ἐκέκτηντο πόλεις codices 13 εἰκοσι P (et Thuc. III 86, 1)
 ἑκατὸν v. 14 στρατηγούς om. P Χαριάδην A, Χαβρίαν FK
 15 εἰκοσι P, ἑκατὸν v. 16 καὶ τῶν] καὶ αὐτῶν Reiske,
 καὶ τῶν ἄλλων conicio ἀποίκων PAL, ἀποίκων ὄντων
 cet. 21 Μύλας add. Cluverius (Thuc. III 90, 2) 22 Σι-
 κελῶν cod., corr. Wess. 25 καὶ om. AFJKL

κήσαντες κατέσχον. τούτων δὲ πραττομένων κατέ- 6
 πλευσαν νῆες τετταράκοντα, ἃς ἀπέστειλεν ὁ δήμος,
 κρίνων γενναϊότερον ἔπτεσθαι τοῦ πολέμου· ἤγειτο
 δ' αὐτῶν Εὐρυμέδων καὶ Σοφοκλῆς. ἀθροισθεισῶν
 5 δὲ τῶν τριήρων εἰς ἓνα τόπον ἀξιόλογος ἦδη στό-
 λος κατεσκευάστο, συγκείμενος ἐκ τριήρων ὀγδοή-
 κοντα. τοῦ δὲ πολέμου χρονίζοντος οἱ Λεοντῖνοι 7
 διαπρεσβευσάμενοι πρὸς τοὺς Συρακοσίους διελύ-
 θησαν. διόπερ αἱ μὲν τῶν Ἀθηναίων τριήρεις
 10 ἀπέπλευσαν εἰς τὴν οἰκίαν, οἱ δὲ Συρακοῖσιοι τοῖς
 Λεοντῖνοις μεταδόντες τῆς πολιτείας ἅπαντας Συρα-
 κοσίους ἐποίησαν, καὶ τὴν πόλιν φρούριον ἀπέδει-
 ξαν τῶν Συρακοσίων. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικε-
 λίαν ἐν τούτοις ἦν.

15 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Λέσβιοι μὲν ἀπέστησαν δὲ
 ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων· ἐνεκάλουν γὰρ αὐτοῖς, ὅτι βου-
 λομένων συνοικίξειν πάσας τὰς κατὰ τὴν Λέσβον
 πόλεις εἰς τὴν Μυτιληναίων πόλιν διεκώλυσαν. διὸ 2
 καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους ἀποστείλαντες πρεσβευτὰς
 20 καὶ συμμαχίαν συνθέμενοι συνεβούλευον τοῖς Σπαρ-
 τιάταις ἀντέχεσθαι τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας·
 πρὸς ταύτην δὲ τὴν ἐπιβολὴν ἐπηγγείλαντο πολλὰς
 τριήρεις εἰς τὸν πόλεμον παρῆξεσθαι. ἀσμένως δὲ 3
 τῶν Λακεδαιμονίων ὑπακουσάντων καὶ περὶ τὴν
 25 κατασκευὴν τῶν τριήρων γινομένων, Ἀθηναῖοι φθά-

2 νῆες] ναῦς PAL   5 ἤδη] ὁ ἤδη P; f. ἤδη ὁ 6
 ὀγδοήκοντα P, πεντήκοντα καὶ τρεῖς A, πεντήκοντα καὶ δια-
 κοσίων cet.   12 ἐποίησαντο Hert.   17 τὰς κατὰ —
 p. 422, 14 πεποίηκε om. L   18 Μυτιλην. cod. semper
 διεκώλυσαν P, διεκόμισαν v.   25 γενομένων v. et P¹

σαντες αὐτῶν τὴν παρασκευὴν παραχρῆμα δύνανται
 ἐξεπεμψαν εἰς τὴν Λέσβον, πληρώσαντες ναῦς τετρα-
 ράκοντα καὶ στρατηγὸν προχειρισάμενοι Κλεινιππί-
 δην. οὗτος δὲ προσλαβόμενος βοήθειαν παρὰ τῶν
 4 συμμάχων κατέπλευσεν εἰς Μυτιλήνην. γενομένης
 δὲ ναυμαχίας οἱ μὲν Μυτιληναῖοι λειψθέντες συνε-
 κλείσθησαν εἰς πολιορκίαν, τῶν δὲ Λακεδαιμονίων
 ψηφισαμένων βοηθεῖν τοῖς Μυτιληναίοις καὶ παρα-
 σκευαζομένων στόλον ἀξιόλογον, ἔφθασαν Ἀθηναῖοι
 ναῦς ἑλλας σὺν ὀπλίταις χιλίοις ἀποστείλαντες εἰς
 5 Λέσβον. τούτων δ' ἡγούμενος Πάχης ὁ Ἐπικλήρου
 καταντήσας εἰς τὴν Μυτιλήνην, καὶ τὴν προϋπάρ-
 χουσαν δύναντιν παραλαβὼν, περιετείχισε τὴν πόλιν
 καὶ συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιεῖτο οὐ μόνον κατὰ
 6 γῆν, ἀλλὰ καὶ κατὰ θάλατταν. Λακεδαιμόνιοι δὲ
 ἐξαπέστειλαν εἰς τὴν Μυτιλήνην τριήρεις μὲν τετ-
 ταράκοντα πέντε καὶ στρατηγὸν Ἀλκίδαν, εἰς δὲ τὴν
 Ἀττικὴν εἰσέβαλον μετὰ τῶν συμμάχων· ἐπελθόντες
 δὲ [καὶ] τοὺς παραλελειμμένους τόπους τῆς Ἀττικῆς
 καὶ δηώσαντες τὴν χώραν ἐπανήλθον εἰς τὴν οἰκίαν.
 7 Μυτιληναῖοι δὲ τῇ σιτοδείᾳ καὶ τῷ πολέμῳ πιεζό-
 μενοι καὶ στασιάζοντες πρὸς ἀλλήλους, καθ' ὁμολο-
 8 γίαν παρέδωκαν τὴν πόλιν τοῖς πολιορκουσίν. ἐν
 δὲ ταῖς Ἀθήναις τοῦ δήμου βουλευομένου πῶς χρῆ
 προσενέγκασθαι τοῖς Μυτιληναίοις, Κλέων ὁ δημα-
 γωγός, ὥμῳς ὦν τὸν τρόπον καὶ βίαιος, παρώξυνε

3 κλεινιππίδην P   5 εἰς P, εἰς τὴν v.   12 εἰς τὴν
 PA, εἰς v.   13 δύναντιν] ἀξιόλογον add. P (at del. man. 1)
 16 εἰς μὲν τὴν M. τριήρεις Dind.   17 τετράκοντα P   19
 καὶ om. PFJ   21 σιτοδεία P   24 πῶς P, ὥς v.

τὸν δῆμον, ἀποφαινόμενος δεῖν τοὺς Μυτιληναίους
 αὐτοὺς μὲν ἡβηδὸν ἀπαντας ἀποκτείνειν, τέκνα δὲ
 καὶ γυναῖκας ἐξανδραποδίσασθαι. τέλος δὲ πεισθέν- 9
 των τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὴν γνώμην τε τοῦ Κλέω-
 5 νος ψηφισαμένων, ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Μυτιλήνην
 οἱ τὰ δοχθέντα τῷ δῆμῳ δηλώσοντες τῷ στρατηγῷ.
 τοῦ δὲ Πάχτος ἀναγνόντος τὸ ψήφισμα ἤλθεν 10
 ἐναντίον τῷ προτέρῳ ἑτερον. ὁ δὲ Πάχης γνοὺς
 τὴν μετάνοιαν τῶν Ἀθηναίων ἐχάρη, καὶ τοὺς Μυ-
 10 τιληναίους συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν ἀπέλυσε τῶν
 ἐγκλημάτων, ἅμα δὲ καὶ τῶν μεγίστων φόβων.
 Ἀθηναῖοι δὲ τῆς Μυτιλήνης τὰ τεῖχη περιελόντες
 τὴν Λέσβον ὅλην πλὴν τῆς Μηθυμναίων χώρας
 κατεκληροῦχησαν. ἡ μὲν οὖν Λεσβίων ἀπόστασις
 15 ἀπ' Ἀθηναίων τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος.

Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Λακεδαιμόνιοι 56
 τὰς Πλαταιὰς πολιορκοῦντες περιετείχισαν τὴν πόλιν
 καὶ στρατιώταις πολλοῖς παρεφύλαττον. χρονιζού-
 σης δὲ τῆς πολιορκίας καὶ τῶν Ἀθηναίων μηδεμίαν
 20 ἔξαποστελλόντων βοήθειαν, οἱ πολιορκούμενοι σιτο-
 δεία τε συνείχοντο καὶ τῶν πολιτῶν ἐν ταῖς προσ-
 βολαῖς πολλοὺς ἀπεβεβλήμεσαν. ἀπορουμένων δ' 2
 αὐτῶν καὶ βουλευομένων περὶ τῆς σωτηρίας, τοῖς
 μὲν πολλοῖς ἐδόκει τὴν ἡσυχίαν ἔγειν, τοῖς δ' ἄλλοις
 25 ὥς διακοσίους οὖσιν ἐδόξε νυκτὸς βιάσασθαι τοὺς
 φύλακας καὶ διεκπεσεῖν εἰς τὰς Ἀθήνας. τηρήσαντες 3
 517 οὖν ἀσέληνον νύκτα τοὺς μὲν ἄλλους ἔπεισαν εἰς

6 δηλώσαντες P   8 πρότερον A   ἑτερον P, om. v.
 22 ἀποβεβλήκεισαν cod.

θάτερα μέρη προσβάλλειν τῷ περικειχίσματι, αὐτοὶ
 δ' ἐτοιμασάμενοι κλίμακας, καὶ τῶν πολεμίων παρα-
 βοηθούντων ἐν τοῖς ἀπεστραμμένοις μέρεσι τῶν τει-
 χῶν, αὐτοὶ διὰ τῶν κλιμάκων ἔτυχον ἀναβάντες ἐπὶ
 τὸ τεῖχος, καὶ τοὺς φύλακας ἀποκτείναντες διέφυγον
 4 εἰς τὰς Ἀθήνας. τῇ δ' ὕστερα αἱ Λακεδαιμόνιοι μὲν
 παροξυνθέντες ἐπὶ τῷ θρασυῦ τῶν ἀπεληλυθόντων
 ἐκ τῆς πόλεως, προσέβαλον τῇ πόλει τῶν Πλαταιέων
 καὶ πᾶσαν εἰσεφέροντο σπουδὴν βίᾳ χειρώσασθαι
 τοὺς πολιορκουμένους· οἱ δὲ Πλαταιεῖς καταπλεγέν-
 5 τες καὶ διαπρεσβενσάμενοι παρῆδωκαν ἑαυτοὺς τε
 καὶ τὴν πόλιν τοῖς πολεμίοις. οἱ δ' ἡγεμόνες τῶν
 Λακεδαιμονίων καθ' ἓνα τῶν Πλαταιέων προσκαλού-
 μενοι ἐπηρώτων τί ἀγαθὸν πεποίηκε τοῖς Λακεδαι-
 μονίοις, ἐκάστου δὲ ὁμολογοῦντος μηδὲν εὖηργετη-
 6 κέναι, πάλιν ἐπηρώτων εἴ τι κακὸν ἔδρασαν τοὺς
 Σπαρτιάτας· οὐδενὸς δ' ἀντιλέγοντος, πάντων κατέ-
 6 γνωσαν θάνατον. διὸ καὶ τοὺς ἐγκαταλειφθέντας
 ἅπαντας ἀνείλον καὶ κατασκάψαντες ἐμίσθωσαν τὴν
 χώραν αὐτῶν. Πλαταιεῖς μὲν οὖν τὴν πρὸς Ἀθη-
 ναίους συμμαχίαν βεβαιοτάτην τηρήσαντες ἀδίκως
 ταῖς μερίσταις συμφοραῖς περιέπεσον.

57 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις ἐν τῇ Κερκύρα
 μεγάλη συνέστη στάσις καὶ φιλοτιμία διὰ τοιαύτας
 αἰτίας. ἐν τῷ περὶ Ἐπίδαμνον πολέμῳ πολλοὶ Κερ-
 κυραίων αἰχμάλωτοι γενόμενοι καὶ καταβληθέντες
 εἰς τὴν δημοσίαν φυλακὴν ἐπηγγείλαντο τοῖς Κο-

8 προσέβαλλον P τῇ πόλει om. P 14 πεποίηκαν
 P (quod probat infra ἔδρασαν) 20 αὐτῶν om. v. 23
 κερκύρα P 24 φιλονικία P¹ et Steph.

ρινθίοις παραδώσειν τὴν Κέρκυραν, εἰν αὐτοὺς
 ἀπολυσώσιν. ἀσμένως δὲ τῶν Κορινθίων προσδεξά- 2
 μένων τοὺς λόγους, οἱ Κερκυραῖοι προσποιηθέντες
 λύτρα διδόναι διεγγυήθησαν ὑπὸ τῶν προξένων
 5 ἱκανῶν τινων ταλάντων ἀφεθέντες. καὶ τηροῦντες 3
 τὴν [ὑπὸ] τῶν ὁμολογημένων πίστιν, ὥς κατήντη-
 σαν εἰς τὴν πατρίδα, τοὺς δημαγωγεῖν εἰωθότας
 καὶ μάλιστα τοῦ πλήθους προῖστασθαι συλλαβόντες
 ἀπέσφαξαν. καταλύσαντες δὲ τὴν δημοκρατίαν, μετ'
 10 ὀλίγον χρόνον Ἀθηναίων βοηθησάντων τῷ δήμῳ,
 οἱ μὲν Κερκυραῖοι τὴν ἐλευθερίαν ἀνακτησάμενοι
 κολάζειν ἐπεβάλοντο τοὺς τὴν ἐπανάστασιν πεποι-
 μένους· οὗτοι δὲ φοβηθέντες τὴν τιμαρίαν κατέφυ-
 γον ἐπὶ τοὺς τῶν θεῶν βωμοὺς καὶ ἰκέται τοῦ δήμου
 15 καὶ τῶν θεῶν ἐγένοντο. οἱ δὲ Κερκυραῖοι διὰ τὴν 4
 πρὸς θεοὺς εὐσέβειαν τῆς μὲν τιμαρίας αὐτοὺς
 ἀπέλυσαν, ἐκ τῆς πόλεως δὲ ἐξέπεμψαν. οὗτοι δὲ
 πάλιν νεωτερίζειν ἐπιβαλόμενοι καὶ τειχίσαντες ἐν
 τῇ νήσῳ χωρίον ὀχυρὸν ἐκακοποιοῦν τοὺς Κερκυ-
 20 ραίους. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν
 ἐνιαυτόν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐθύνου Ῥωμαῖοι 58
 κατέστησαν ἐντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς,
 Μάρκον Φάβιον, Μάρκον Φαλίνιον, Λεύκιον Σε-

1 κύρκυρ. P (ut infra quater) 4 διεγγυήθησαν cod.
 ὑπὸ Rhod., ἀπὸ cod. 5 ταλάντων. ἀφεθέντες δὲ καὶ
 malim 6 ὑπὸ del. Wess., ὑπὲρ Reiske 9 κατέλυσαν
 τε τὴν δημοκρατίαν. μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον Reiske 12 κολ-
 λάζειν P, καὶ κολάζειν v. 15 οἱ δὲ K. — 21 ἐνιαυτόν
 unus exhibit P 16 θεοὺς] τοὺς θεοὺς Dind. 19 ἐκα-
 κοποιοῦντο P 22 Εὐθύδημον cod. 24 Φαλίνιον] Folius
 Liv. 4, 25 Λεύκιον P, καὶ Λεύκιον v.

ρουίλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι χρόνον τινὰ τῆς
 νόσου τῆς ~~λοιμικῆς~~ ἀνειμένοι πάλιν εἰς τὰς αὐτὰς
 2 συμφορὰς ἐνέπεσον· οὕτω γὰρ ὑπὸ τῆς νόσου διε-
 τέθησαν, ὥστε τῶν στρατιωτῶν ἀποβαλεῖν πεζοὺς
 μὲν ὑπὲρ τοὺς τετρακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ τετρακο- 5
 σίους, τῶν δ' ἄλλων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων⁵¹
 ὑπὲρ τοὺς μυρίους. ἐπιζητούσης δὲ τῆς ἱστορίας
 τὴν τῆς περὶ τὴν νόσον δεινότητος αἰτίαν, ἀναγ-
 3 καλὸν ἔστιν ἐκθέσθαι ταῦτα. προγεγενημένων ἐν
 τῷ χειμῶνι μεγάλων ὕμβρων συνέβη τὴν γῆν ἔνυ- 10
 δρον γενέσθαι, πολλοὺς δὲ καὶ τῶν κοίλων τόπων
 δεξαμένους πληθὺς ὕδατος λιμνάσαι καὶ σχεῖν στα-
 τὸν ὕδωρ παραπλησίως τοῖς ἐλώδεσι τῶν τόπων,
 θερμαινομένων δ' ἐν τῷ θέρει τούτων καὶ σηπο- 15
 μένων συνίστασθαι παχείας καὶ δυσώδεις ἀτμίδας,⁵²
 ταύτας δ' ἀναθυμιωμένας διαφθείρειν τὸν πλησίον
 ἀέρα· ὅπερ δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἐλῶν τῶν νοσώδη διά-
 4 θεσιν ἔχόντων ὁράται γινόμενον. συνεβάλετο δὲ
 πρὸς τὴν νόσον καὶ ἡ τῆς προσφερομένης τροφῆς
 κακία· ἐγένοντο γὰρ οἱ καρποὶ κατὰ τοῦτον τὸν 20
 ἐνιαυτὸν ἔνυγροι παντελῶς καὶ διεφθαρμένην ἔχον-
 τες τὴν φύσιν. τρίτην δὲ αἰτίαν συνέβη γενέσθαι
 τῆς νόσου τὸ μὴ πνεῦσαι τοὺς ἐτησίας, δι' ὧν αἰὲ
 κατὰ τὸ θέρους ψύχεται τὸ πολὺ τοῦ καύματος· τῆς
 δὲ θερμασίας ἐπίτασιν λαβούσης καὶ τοῦ ἀέρος ἐμ- 25
 πύρου γενομένου, τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων μηδε-
 5 μιᾶς ψύξεως γενομένης λυμαίνεσθαι συνέρβαινε. διὸ

1 Σερονίλιον] *Sergius* Liv. 4, 25   2 αὐτὰς add. *Reiske*
 3 διετάχθησαν P, διεστάθησαν A   4 πεζοὺς add. *Dind.*
 8 τὴν add. *Eich.*   τῆς om. v.   12 ὕδατος PA, ὕδάτων cet.

καὶ τὰ νοσήματα τότε πάντα καυματώδη συνέβαινεν
 εἶναι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς θερμασίας. διὰ δὲ
 ταύτην τὴν αἰτίαν οἱ πλείστοι τῶν νοσούντων ἐρ-
 ριπτον ἑαυτοὺς εἰς τὰ φρέατα καὶ τὰς κρήνας, ἐπι-
 5 θύμουντες αὐτῶν καταψύξαι τὰ σώματα. οἱ δ' Ἀθη- 6
 ναῖοι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς νόσου τὰς αἰτίας τῆς
 συμφορᾶς ἐπὶ τὸ θεῖον ἀνέπεμπον. διὸ καὶ κατὰ
 τινα χρησμὸν ἐκάθηραν τὴν νῆσον Δῆλον, Ἀπόλλω-
 νος μὲν οὖσαν ἱερὰν, δοκοῦσαν δὲ μεμιάνθαι διὰ
 10 τὸ τοὺς τετελευτηκότας ἐν αὐτῇ τεθάφθαι. ἀνασκά- 7
 ψαντες οὖν ἀπάσας τὰς ἐν τῇ Δῆλῳ θήκας μετή-
 νεγκαν εἰς τὴν Ῥήνειαν καλουμένην νῆσον, πλησίον
 ὑπάρχουσαν τῆς Δῆλου. ἔταξαν δὲ καὶ νόμον μήτε
 τίκειν ἐν τῇ Δῆλῳ μήτε θάπτειν. ἐποίησαν δὲ καὶ
 15 πανήγυριν τὴν τῶν Δηλίων, γεγεννημένην μὲν πρό-
 τερον, διαλιποῦσαν δὲ πολὺν χρόνον.

Τῶν δ' Ἀθηναίων περὶ ταῦτ' ἀσχολουμένων 59
 Λακεδαιμόνιοι τοὺς Πελοποννησίους παραλαβόντες
 κατεστρατοπέδευσαν περὶ τὸν ἰσθμὸν, διανοοῦμενοι
 20 πάλιν εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσβαλεῖν· σεισμῶν δὲ μεγά-
 λων γινομένων δεισιδαιμονήσαντες ἀνέκαμψαν εἰς
 τὰς πατρίδας. τηλικούτους δὲ τοὺς σεισμοὺς συνέβη 2
 γενέσθαι κατὰ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, ὥστε καὶ
 πόλεις τινὰς ἐπιθαλαττίους ἐπικλύσασαν τὴν θάλατ-
 25 519ταν διαφθεῖραι, καὶ κατὰ τὴν Λοκρίδα χερσονήσου
 καθεστῶσης ῥῆξαι μὲν τὸν ἰσθμὸν, ποιῆσαι δὲ νῆσον

1 συνέβαινε. διὸ — καυματώδη om. P 5 αὐτῶν P JL, αὐτῶν cet. 8 νῆσον del. Cobet Δῆλον om. PAL 10 τὸ om. P 12 ῥήνειαν PAF 19 περὶ] εἰς FJK 20 σεισμῶν δὲ μ. γ. PAL, γ. δὲ σ. μ. cet. 22 τοὺς σεισμοὺς συνέβη PA, συνέβη τ. σ. cet. 25 χερσον. γ.

- 3 τὴν ὀνομαζομένην Ἀταλάντην. ἅμα δὲ τούτοις πραγματοποιμένοις Λακεδαιμόνιοι τὴν Τραχίνα καλουμένην ᾤκισαν καὶ μετωνόμασαν Ἡράκλειαν διὰ τοιαύτας
 4 τινὰς αἰτίας. Τραχίνιοι πρὸς Οἰταίους δυόφρους ὄντας ἔτη πολλὰ διεπολέμουν καὶ τοὺς πλείους τῶν 5 πολιτῶν ἀπέβαλον. ἐρήμου δ' οὕσης τῆς πόλεως ἠξίωσαν Λακεδαιμονίους ὄντας ἀποίκους ἐπιμεληθῆναι τῆς πόλεως. οἱ δὲ καὶ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα, πρόγονον ἑαυτῶν ὄντα, ἐγκατωκηκέναι κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐν τῇ Τρα- 10 χίνι, ἔγνωσαν μεγάλην αὐτὴν ποιῆσαι πόλιν. διὸ καὶ Λακεδαιμονίων μὲν καὶ τῶν Πελοποννησίων τετρακισχιλίους οἰκήτορας ἐκπεμψάντων, καὶ παρὰ [τε] τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τοὺς βουλομένους μετέ- 15 χεῖν τῆς ἀποικίας προσεδέξαντο· οὗτοι δ' ἦσαν οὐκ ἐλάττους τῶν ἑξακισχιλίων. διὸ καὶ τὴν Τραχίνα μυριάνδρον ποιήσαντες, καὶ τὴν χώραν κατακληρο- 20 χήσαντες, ὠνόμασαν τὴν πόλιν Ἡράκλειαν.
- 60 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Στρατοκλέους ἐν Ῥώμῃ ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι τρεῖς κατεστάθησαν, 20 Λεύκιος Φούριος, Σπόριος Πινάριος [καὶ Γάιος Μέτελλος]. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι μὲν Δημοσθένη προχειρισάμενοι στρατηγὸν μετὰ νεῶν τριάκοντα καὶ στρατιωτῶν ἱκανῶν ἐξαπέστειλαν. οὗτος δὲ προσ-

1 Ἀταλάντην] cf. 44, 2 4 τινὰς τοιαύτας v. 9 ὄντα om. a 11 μεγάλην αὐτὴν PA, αὐτὴν μ. cet. 12 Λακεδαιμόνιοι αὐτῶν μὲν Reiske 13 ἐξέπεμψαν, παρὰ δὲ Reiske, ἐκπέμψαντες παρὰ Wurm καὶ om. v. 14 τε delevisi 16 καὶ τὴν χώραν κατακληρονομήσαντες om. FK(L?)M 20 κατεστάθησαν τρεῖς v. 21 Φρούριος PAF Σπόριος] Postumius, Lucius adde ex Liv. 4, 25 καὶ Γάιος Μέτελλος om. PAL 23 στρατηγὸν om. AL 24 ἐξαπέστειλαν P, om. v.

λαβόμενος παρὰ τῶν Κερκυραίων τριήρεις πεντε-
 καιδεκα καὶ παρὰ τῶν Κεφαλλήνων καὶ Ἀκαρνάνων
 καὶ Μεσσηνίων τῶν ἐν Ναυπάκτῳ στρατιώτας ἐπλευ-
 σεν ἐπὶ τὴν Λευκάδα. δηώσας δὲ τὴν χώραν τῶν
 5 Λευκαδίων ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Αἰτωλίαν καὶ πολ-
 λὰς αὐτῶν κώμας ἐπόρθησε. τῶν δὲ Αἰτωλῶν συ-
 στραφέντων ἐπ' αὐτὸν ἐγένετο μάχη, καθ' ἣν Ἀθη-
 ναῖοι λειψθέντες εἰς Ναύπακτον ἀπεχώρησαν. οἱ 2
 δὲ Αἰτωλοὶ διὰ τὴν νίκην ἐπαρθέντες, καὶ προσ-
 10 λαβόμενοι Λακεδαιμονίων τρισχιλίους στρατιώτας,
 στρατεύσαντες ἐπὶ Ναύπακτον, κατοικούντων ἐν
 αὐτῇ τότε Μεσσηνίων, ἀπεκρούσθησαν. μετὰ δὲ 3
 ταῦτα στρατεύσαντες ἐπὶ τὴν ὀνομαζομένην Μολυ-
 κρίαν εἶλον τὴν πόλιν. ὁ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατη-
 15 γὸς Δημοσθένης εὐλαβούμενος μὴ καὶ τὴν Ναύπα-
 κτον ἐκπολιορκήσῃσι, χιλίους ὀπλίτας ἐξ Ἀκαρνανίας
 μεταπεμφάμενος ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ναύπακτον.
 Δημοσθένης δὲ περὶ τὴν Ἀκαρνανίαν διατρίβων 4
 περιέτυχεν Ἀμπρακιώταις χιλίοις στρατοπεδεύουσι,
 20 πρὸς οὓς συνάψας μάχην σχεδὸν πάντας ἀνείλε.
 520 τῶν δ' ἐκ τῆς Ἀμπρακίας ἐπεξελθόντων πανδημεῖ,
 πάλιν ὁ Δημοσθένης τοὺς πλείους αὐτῶν ἀπέκτει-
 νεν, ὥστε τὴν πόλιν σχεδὸν ἔρημον γενέσθαι. ὁ μὲν 5
 οὖν Δημοσθένης ᾤετο δεῖν ἐκπολιορκῆσαι τὴν Ἀμ-
 25πρακίαν, ἐλπίζων διὰ τὴν ἐρημίαν τῶν ἀμυνομένων
 ῥαδίως αὐτὴν αἰρῆσειν. οἱ δ' Ἀκαρνανες φοβούμε-

2 Κεφαλλήνων AF 2 et 12 μεσσηνίων P 11 et 13
 στρατεύσαντες] στρατεύσαν P 13 Μολύκρειαν FJK 15 et 17
 τὴν N. Dind., τὸν N. cod. 19 et infra Ἀμπρακ. A 20
 πάντας om. P, ἅπαντας L

νοι μὴ τῆς πόλεως Ἀθηναῖοι κυριεύσαντες βαρύτεροι
 παροῖκοι γίνονται τῶν Ἀμπρακιωτῶν, οὐκ ἔφασαν
 6 ἀκολουθεῖν. στασιαζόντων δ' αὐτῶν, οἱ μὲν Ἀκαρ-
 νᾶνες διαλυσάμενοι τοῖς Ἀμπρακιώταις συνέθεντο
 τὴν εἰρήνην εἰς ἑτη ἑκατόν, Δημοσθένης δ' ἐγκατα-
 λειφθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀκαρνάνων ἀπέπλευσε σὺν ταῖς
 εἰκοσι ναυσὶν εἰς Ἀθήνας. Ἀμπρακιῶται δὲ μεγάλῃ
 συμφορᾷ περιπεπωκότες παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων
 φρουρὰν μετεπέμψαντο, φοβούμενοι τοὺς Ἀθηναίους.
 61 Δημοσθένης δὲ στρατεύσας ἐπὶ Πύλον ἐπεβάλετο
 τοῦτο τὸ χωρίον τειχίσαι κατὰ τῆς Πελοποννήσου·
 ἔστι γὰρ ὀχυρόν τε διαφερόντως καὶ κείμενον ἐν
 τῇ Μεσσηνίᾳ, τῆς δὲ Σπάρτης ἀπέχον σταδίους τε-
 τρακοσίους. ἔχων δὲ τότε καὶ ναῦς πολλὰς καὶ
 στρατιώτας ἱκανούς, ἐν εἰκοσιν ἡμέραις ἐτείχισε τὴν
 Πύλον. Λακεδαιμόνιοι δὲ πυθόμενοι τὸν τειχισμὸν
 τῆς Πύλου συνήγαγον δύναμιν ἀξιόλογον οὐ μόνον
 2 πεζήν, ἀλλὰ καὶ ναυτικὴν. διὸ καὶ τριήρεσι μὲν
 ἐπὶ τὴν Πύλον ἐπλευσαν τετταράκοντα πέντε καλῶς
 κατεσκευασμέναις, πεζοῖς δὲ ἐστράτευσαν μυρίοις
 καὶ δισχιλίοις, αἰσχροὺς ἡγούμενοι τοὺς τῇ Ἀττικῇ
 δηουμένη μὴ τολμήσαντας βοηθεῖν ἐν Πελοποννήσῳ
 3 χωρίον τειχίζειν καὶ καταλαμβάνεσθαι. οὗτοι μὲν
 οὖν ἡγουμένου Θρασυμήδους πλησίον τῆς Πύλου
 κατεστρατοπέδευσαν. ἐμπεσοῦσης δὲ ὁρμῆς τῷ πλή-
 1 θει πάντα κίνδυνον ὑπομένειν καὶ βίᾳ χειρῶσασθαι

5 εἰς om. v. 7 δὲ P, δὲ ἐν v. 11 τὴν Πελοπόν-
 νησον cod., corr. Reiske 12 ἔστι] ἔτι PA 13 μεσηνία P
 Σπάρτης Palmerius (ex Thuc. IV 3, 2), Μεσσηνίας cod. 15
 εἰκοσι P 19 σαράκοντα P 23 χωρίον Dind., χώραν cod.

τὴν Πύλον, τὰς μὲν ναῦς ἀντιπρόφους ἔστησαν τῷ
 στόματι τοῦ λιμένος, ὅπως διὰ τούτων ἐμφράξωσι
 τὸν εἰσπλοὺν τῶν πολεμίων, περὶ δ' ἐκ διαδοχῆς
 προσβάλλοντες τῷ τείχει καὶ φιλοτιμίαν τὴν μεγί-
 5 στην εἰσφερόμενοι θαυμασίους ἀγῶνας συνεστήσαντο.
 εἰς δὲ τὴν νῆσον τὴν καλουμένην Σφακτηρίαν, πα- 4
 ρατεταμένην δ' ἐπὶ μῆκος καὶ ποιοῦσαν εὐδίων τὸν
 λιμένα, διεβίβασαν τοὺς ἀρίστους τῶν Λακεδαιμο-
 νίων καὶ τῶν συμμάχων. τοῦτο δ' ἐπραξάν φθάσαι
 10 βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους προκαταλαβέσθαι τὴν
 νῆσον, εὐφυνῶς σφόδρα κειμένην πρὸς τὴν πολιορ-
 κίαν. διημερεύοντες δ' ἐν ταῖς τειχομαχίαις καὶ 5
 κατατιτρωσκόμενοι διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ τείχους ὑπερο-
 χὴν οὐκ ἔλγηγον τῆς βίας· διὸ πολλοὶ μὲν αὐτῶν
 15 ἀπέθνησκον, οὐκ ὀλίγοι δὲ κατετραυματίζοντο πρὸς
 521τόπον ὠχυρωμένον βιαζόμενοι. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι προ- 6
 κατεilhυμένοι χωρίον καὶ φύσει καρτερόν, καὶ
 βελῶν τε πλήθη καὶ τῶν ἄλλων τῶν χρησίμων πολ-
 λὴν ἔχοντες ἀφθονίαν, ἐκθύμως ἡμύνοντο· ἥλπιζον
 20 γὰρ κρατήσαντες τῆς ἐπιβολῆς πάντα τὸν πόλεμον
 περιαγαγεῖν εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ δηῶσειν ἀνὰ
 μέρος τὴν χώραν τῶν πολεμίων. τῆς δὲ πολιορκίας 62
 ἀνυπέρβλητον τὴν σπουδὴν ἐχούσης παρ' ἀμφοτέ-
 ροις, καὶ τῶν Σπαρτιατῶν βίαν προσαγόντων τοῖς
 25 τείχεσι, πολλοὶ μὲν ἄλλοι κατὰ τὰς ἀνδραγαθίας
 ἐθαυμάσθησαν, μεγίστης δὲ ἀποδοχῆς ἔτυχε Βρασί-

4 προσβαλόντες cod., corr. Eich.   5 συνεστήσαντο*
 (XV 86, 1), ὑπεστήσαντο cod.   12 δ' ἐν Wess., δὲ cod.
 18 πλήθη P, πλήθει v.   22 πολεμίων] Πελοποννησίων A
 24 βίαν P, βία v.   προσαγόντων Steph.

2 δας. τῶν γὰρ τριηράρχων οὐ τολμώντων προσάγα-
 γεῖν τῇ γῇ τὰς τριήρεις διὰ τὴν χαλεπότητα τῶν
 τόπων, τριηράρχος ὢν ἐβόα καὶ παρεκελεύετο τῷ
 κυβερνήτῃ μὴ φείδεσθαι τοῦ σκάφους, ἀλλὰ καὶ βία
 προσάγειν τῇ γῇ τὴν τριήρη· αἰσχυρὸν γὰρ εἶναι 5
 τοῖς Σπαρτιάταις τῆς μὲν ψυχῆς ἀφειδεῖν ἔνεκα τῆς
 νίκης, τῶν δὲ σκαφῶν φείδεσθαι καὶ περιορᾶν
 3 Ἀθηναίους κρατοῦντας τῆς Λακωνικῆς. τέλος δὲ
 συναναγκάσαντος τὸν κυβερνήτην προσάγαγεῖν τὴν
 ναῦν, ἣ μὲν τριήρης ἐπώκειλεν, ὁ δὲ Βρασίδας ἐπι- 10
 βὰς ἐπὶ τὴν τῆς νεῶς ἐπιβάθραν ἐκ ταύτης ἡμύνατο
 τὸ πλῆθος τῶν ἐπ' αὐτὸν συνδραμόντων Ἀθηναίων.
 καὶ τὸ μὲν πρῶτον τοὺς προσιόντας πολλοὺς ἀπέ-
 κτεινε, μετὰ δὲ ταῦτα πολλῶν ἐπ' αὐτὸν ἐπιφερομέ-
 νων βελῶν πολλοῖς περιέπιπτεν ἐναντίοις τραύμασι. 15
 4 τέλος δὲ διὰ τῶν τραυμάτων αἵματος ἐκχυθέντος
 πολλοῦ, καὶ διὰ τοῦτο λιποψυχήσαντος αὐτοῦ, ὁ μὲν
 βραχίων προέπεσεν ἐκ τῆς νεῶς, ἣ δ' ἀσπὶς περιρ-
 ρυεῖσα καὶ πεσοῦσα εἰς τὴν θάλατταν ὑποχείριος
 5 ἐγένετο τοῖς πολεμίοις. μετὰ δὲ ταῦτα οὗτος μὲν 20
 πολλοὺς τῶν πολεμίων νεκροὺς σωρεύσας αὐτὸς ἡμι-
 θανῆς ἐκ τῆς νεῶς ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀπηνέχθη, το-
 σοῦτον τοὺς ἄλλους ὑπερβαλόμενος ἀνδρεία, ὥστε
 τῶν ἄλλων τοὺς ἀποβαλόντας τὴν ἀσπίδα θανάτῳ
 κολάζεσθαι, τοῦτον δ' ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτία ἀπενέγκα- 25
 6 σθαι δόξαν. οἱ μὲν οὖν Λακεδαιμόνιοι συνεχεῖς
 προσβολὰς ποιούμενοι τῇ Πύλῳ, καὶ πολλοὺς ἀπο-

1 τριηράρχων] τριηριτῶν Dind. 2 τῇ γῇ προσάγειν v.
 4 καὶ om. AL 5 τριήρην P 9 προσάγειν A 13 τῶν
 προσιόντων Reiske 17 λειποψ. cod.

βαλόντες στρατιώτας, ἔμενον καρτερῶς ἐν τοῖς δει-
 νοῖς. ¹⁰ θανατῶσαι δ' ἂν τις τῆς τύχης τὸ παράδοξον
 καὶ τὴν ιδιότητα τῆς περὶ τὴν Πύλον διαθέσεως.
 Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ ἐκ τῆς Λακωνικῆς ἀμυνόμενοι ⁷
⁵ τοὺς Σπαρτιάτας ἐκράτουν, Λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν
 ἰδίαν χώραν πολεμίαν ἔχοντες ἐκ τῆς θαλάττης
 προσέβαλλον τοῖς πολεμίους, καὶ τοῖς μὲν περὶ κρα-
 τοῦσι θαλαττοκρατεῖν συνέβαινε, τοῖς δὲ κατὰ θά-
 λατταν πρωτεύουσι τῆς γῆς ἀπείργειν τοὺς πολεμίους.
¹² ¹⁰ χρονηζούσης δὲ τῆς πολιορκίας, καὶ τῶν Ἀθηναίων ⁶³
 ταῖς ναυσὶν ἐπικρατησάντων καὶ σίτον εἰς τὴν γῆν
 εἰσκομίζειν κωλύοντων, ἐκινδύνευον οἱ κατελιμμέ-
 νοι ἐν τῇ νήσῳ τῷ λιμῷ διαφθαρεῖν. διόπερ οἱ ²
 Λακεδαιμόνιοι φοβηθέντες περὶ τῶν ἀπειλημμένων
¹⁵ ἐν τῷ νήσῳ, πρεσβείας ἀπέστειλαν εἰς τὰς Ἀθήνας
 περὶ τῆς καταλύσεως τοῦ πολέμου· οὐ συγκατατι-
 θεμένων δ' αὐτῶν ἤξιον ἀλλαγὴν ποιήσασθαι τῶν
 ἀνδρῶν καὶ λαβεῖν τοὺς ἴσους τῶν Ἀθηναίων τῶν
 ἐαλωκότων· ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο συνεχώρησαν οἱ Ἀθη-
²⁰ ναῖοι. διόπερ οἱ πρέσβεις παρρησίαν ἤγαγον ἐν ταῖς
 Ἀθήναις ὥς ὁμολογοῦσι Λακεδαιμονίους κρείττους
 εἶναι, μὴ βουλόμενοι τὴν ἀντίδοσιν τῶν αἰχμαλώτων
 ποιήσασθαι. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τῇ σπάνει τῶν ἀναγ- ³
 καίων καταπονήσαντες τοὺς ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ παρ-
²⁵ λαβον αὐτοὺς καθ' ὁμολογίαν. ἦσαν δ' οἱ παραδόν-

6 πολεμίαν add. Hert. (ex Thuc. IV 12, 3) ἔχουσι
 Madvig 7 προσέβαλον AF 11 γῆν] νήσον Madvig
 12 κατελειμμένοι P, καταλείμμενοι Wurm 15 πρεσβείας
 PAL, πρεσβείαν cet.; f. πρέσβεις 19 οὐδὲ Reiske, οὐδὲν
 cod. τοῦτο] τούτω P (ut coniecit Reiske), τούτων v. 21
 Λακεδαιμονίοις P, om. FK

τες αὐτοὺς Σπαρτιάται μὲν ἑκατὸν εἴκοσι, τῶν δὲ
 4 ^{www.librosl.com} συμμάχων ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. οὗτοι μὲν οὖν ὑπὸ
 Κλέωνος τοῦ δημαγωγοῦ στρατηγοῦντος τότε δεθέν-
 τες ἤχθησαν εἰς τὰς Ἀθήνας· ὁ δὲ δῆμος ἐψηφίσατο
 αὐτοὺς φυλάττειν, ἐὰν βούλωνται Λακεδαιμόνιοι 5
 λῦσαι τὸν πόλεμον, ἐὰν δὲ προκρίνωσι τὸ πολεμεῖν,
 6 τότε πάντας τοὺς αἰχμαλώτους ἀποκτεῖναι. μετὰ
 δὲ ταῦτα τῶν ἐν Ναυπάκτῳ κατοικισμένων Μεσση-
 νίων μεταπεμφάμενοι τοὺς ἀρίστους καὶ τῶν ἄλλων
 συμμάχων τοὺς ἱκανοὺς προσθέντες, τούτοις παρὲ- 10
 δωκαν τὴν Πύλον φρουρεῖν· ἐνόμιζον γὰρ τοὺς
 Μεσσηνίους διὰ τὸ πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας μῖσος
 ἐκθυμώτατα κακοποιήσειν τὴν Λακωνικὴν, ὀρρωμέ-
 νους ἔξ ὀχυροῦ χωρίου. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Πύ-
 λον ἐν τούτοις ἦν. 15

64 Ἀρταξέρξης δ' ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐτελεύ-
 τησεν ἄρξας ἔτη τετταράκοντα, τὴν δ' ἀρχὴν δια-
 δεξάμενος Ξέρξης ἐβασίλευσεν ἐνιαυτόν. κατὰ δὲ
 τὴν Ἰταλίαν Αἰκλῶν ἀποστάντων ἀπὸ Ῥωμαίων
 κατὰ τὸν πόλεμον αὐτοκράτορα μὲν Αὔλον Ποστού- 20
 2 μιον, ἱππαρχον δὲ Λεύκιον Ἰούλιον ἐποίησαν. οὗτοι
 δὲ μετὰ πολλῆς θυνάμεως ἀξιολόγον στρατεύσαντες
 εἰς τὴν τῶν ἀφεστηκότων χώραν τὸ μὲν πρῶτον τὰς
 κτήσεις ἐπόρθησαν, μετὰ δὲ ταῦτα Αἰκλῶν ἀντιτα-
 χθέντων ἐγένετο μάχη, καθ' ἣν ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι, 25
 καὶ πολλοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀνείλον, οὐκ ὀλίγους

6 ἐὰν δὲ Dind., εἰ δὲ cod. 8 κατοικησαμένων cod.,
 corr. Dind. 10 τοὺς PAL, om. cet. προσθέντες τού-
 τοις P, om. v. 20 κατὰ] τῶν κατὰ Dind. τὸν om. P
 21 οὗτοι] αὐτοὶ P 22 πολλῆς (αὐτ' ἀξιολόγον) del. Reiske,
 πολιτικῆς Madvig 23 τῶν ἀφ. τὴν χώραν v.

δ' ἐξώρρησαν, λαφύρων δὲ πολλῶν ἐκυρίευσαν. μετὰ 3
 δὲ τὴν μάχην οἱ μὲν ἀφεστηκότες διὰ τὴν ἥτιαν
 καταπεπληγμένοι τοῖς Ῥωμαίοις ὑπετάγησαν, ὁ δὲ
 Ποστούμιος δόξας καλῶς διφκηκέναι τὰ κατὰ τὸν
 5 πόλεμον, κατήγαγε τὸν εἰωθότα θρίαμβον. ἰδίον
 δέ τι καὶ παντελῶς ἄπιστόν φασι πράξαι τὸν Πο-
 στούμιον· κατὰ γὰρ τὴν μάχην τὸν υἱὸν αὐτοῦ διὰ
 τὴν προθυμίαν προεκηδήσαι τῆς ὑπὸ τοῦ πατρὸς
 523 δεδομένης τάξεως· τὸν δὲ πατέρα τηροῦντα τὸ πά-
 10 τριον ἔθος τὸν υἱὸν ὥς λελοιπότα τὴν τάξιν ἀπο-
 κτεῖναι.

Τούτου δὲ τοῦ ἔτους διελθόντος Ἀθήνησι μὲν 65
 ἦν ἄρχων Ἰσαρχος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ καθειστήκεισαν
 ὑπατοὶ Τίτος Κοϊντίος καὶ Γάιος Ἰούλιος, παρὰ δὲ
 15 Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη ἐνάτη καὶ ὀγδοηκοστή, καθ'
 ἦν ἐνίκαι στάδιον Σύμμαχος τὸ δεύτερον. ἐπὶ δὲ
 τούτων Ἀθηναῖοι στρατηγὸν καταστήσαντες Νικίαν
 τὸν Νικηράτου, καὶ παραδόντες αὐτῷ τριήρεις μὲν
 ἐξήκοντα, ὀπλίτας δὲ τρισχιλίους, προσέταξαν πορ-
 20 θῆσαι τοὺς Λακεδαιμονίων συμμάχους. οὗτος δ' ἐπὶ 2
 πρώτην τὴν Μῆλον πλεύσας τὴν τε χώραν ἐδήλωσε
 καὶ τὴν πόλιν ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας ἐπολιορκήσεν·
 αὕτη γὰρ μόνη τῶν Κυκλάδων νήσων διεφύλαττε
 τὴν πρὸς Λακεδαιμονίους συμμαχίαν, ἄποικος οὖσα
 25 τῆς Σπάρτης. ὁ δὲ Νικίας, γενναίως ἀμνημονέων 3
 τῶν Μηλίων οὐ δυνάμενος ἐλεῖν τὴν πόλιν, ἀπέ-
 πλευσεν εἰς Ὠρωπὸν τῆς Βοιωτίας. ἐνταῦθα δὲ τὰς
 ναῦς ἀπολιπὼν παρήλθεν εἰς τὴν τῶν Ταναγραίων

8 τῆς ὑπὸ add. Rhod. 13 Ἰσαρχος] Ἰππαρχος f 14
 κοῖντιος P¹, κόντιος P²

χώραν μετὰ τῶν ὀπλιτῶν, καὶ κατέλαβεν ἑνταῦθα
 δύναμιν ~~ἑτέρων Ἀθηναίων~~, ἧς ἐστρατήγει Ἰππόνικος
 4 ὁ Καλλίου. συνελθόντων δὲ εἰς ταῦτ' ὧν στρα-
 τοπέδων ἀμφοτέρων, οὗτοι μὲν ἐπεπορεύοντο τὴν
 χώραν πορθοῦντες, τῶν δὲ Θηβαίων ἐκβοηθούντων 5
 συνάψαντες αὐτοῖς μάχην οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πολλοὺς
 5 ἀνελόντες ἐνίκησαν. μετὰ δὲ τὴν μάχην οἱ μεθ'
 Ἰππονίκου στρατιῶται τὴν εἰς Ἀθήνας ἐπάνοδον
 ἐποιήσαντο, Νικίας δὲ παρελθὼν ἐπὶ τὰς ναῦς πα-
 ρέπλευσεν ἐπὶ τὴν Λοκρίδα, καὶ τὴν παραθαλάττιον 10
 χώραν πορθήσας προσελάβετο παρὰ τῶν συμμάχων
 τριήρεις τετταράκοντα, ὥστε τὰς πάσας ἔχειν αὐτὸν
 ναῦς ἑκατόν· καταλέξας δὲ καὶ πεζοὺς στρατιώτας
 οὐκ ὀλίγους, καὶ δύναμιν ἀξιόλογον συστήσάμενος,
 6 ἐπλευσεν ἐπὶ τὴν Κόρινθον. ἀποβιβάσαντος δ' αὐ- 15
 τοῦ τοὺς στρατιώτας, καὶ τῶν Κορινθίων ἀντιτα-
 χθέντων, οἱ Ἀθηναῖοι δυοὶ μάχαις ἐνίκησαν καὶ
 πολλοὺς τῶν πολεμίων ἀνελόντες τρόπαιον ἔστησαν.
 ἐτελεύτησαν δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν Ἀθηναίων εἰς ὀκτώ,
 7 τῶν δὲ Κορινθίων πλείους τῶν τριακοσίων. ὁ δὲ 20
 Νικίας πλεύσας εἰς Κρομμύωνα τὴν τε χώραν ἐδήλωσε
 καὶ τὸ φρούριον ἐχειρώσατο. εὐθὺς δ' ἐπαναξενύξας
 καὶ τειχίσας φρούριον ἐν τῇ Μεθώνῃ, φυλακὴν
 κατέλιπε τὴν τὸ χωρίον ἄμα φυλάξουσιν καὶ τὴν
 ἐγγὺς χώραν δηλώσουσιν· αὐτὸς δὲ τὴν παραθαλάτ- 25

2 ἑτέρων cod., corr. Eich. 4 ἐπορεύοντο cod., corr.
 Reiske 12 σαράκοντα P¹ τὰς om. P 14 οὐκ ὀλίγους]
 οὐλίγους P¹ 18 τρόπαιον ἔστησαν ante πολλοὺς exhibit v.
 19 ὀκτώ] ὀλίγους ἐλάσσους πεντήκοντα Thuc. IV 44, 6 20
 πλείους τῶν τριακοσίων] εἰς τριακοσίους καὶ πλείους f; δώδεκα
 καὶ διακόσιοι Thuc. 21 κρομμύωνα P¹A 24 κατέλειπεν P¹

τιον πορθήσας ἐπανήλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. μετὰ 8
 δὲ ταῦτα ἐπὶ Κρόθρᾳ ναῦς ἀπέστειλαν ἐξήκοντα
 καὶ δισχιλίους ὀπλίτας, ὧν εἶχε τὴν στρατηγίαν
 524 Νικίας μετ' ἄλλων τινῶν. οὗτος δὲ στρατεύσας ἐπὶ
 5 τὴν νῆσον καὶ προσβολὰς ποιησάμενος παρέλαβε
 τὴν πόλιν καθ' ὁμολογίαν. ἐν δὲ τῇ νήσῳ καταλι-
 πὼν φρουρὰν ἐξέπλευσεν εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ
 τὴν παραθαλάττιον χώραν ἐδήλωσε. καὶ Θυρέας μὲν 9
 κειμένους ἐν τοῖς μεθορίοις τῆς Λακωνικῆς καὶ τῆς
 10 Ἀργείας ἐκπολιορκήσας ἐξηνδραποδίσατο καὶ κατέ-
 σκαψε, τοὺς δ' ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας Αἰγινήτας καὶ
 τὸν φρουράρχον Τάνταλον Σπαρτιάτην ζωγράφους
 ἀπήγαγεν εἰς τὰς Ἀθήνας. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὸν μὲν
 Τάνταλον δῆσαντες ἐφύλαττον μετὰ τῶν ἄλλων
 15 αἰχμαλώτων καὶ τοὺς Αἰγινήτας.

Ἄμα δὲ τοῦτοις πραττομένοις Μεγαρεῖς θλιβό-66
 μενοι τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ τῷ
 πρὸς τοὺς φυγάδας· διαπρεσβενομένων δὲ πρὸς
 ἀλλήλους περὶ τούτων, τῶν πολιτῶν τινες ἀλλοτριῶς
 20 ἔχοντες πρὸς τοὺς φυγάδας ἐπηγγέλλαντο πρὸς τοὺς
 Ἀθηναίων στρατηγοὺς προδώσειν τὴν πόλιν. οἱ δὲ 2
 στρατηγοί, Ἴπποκράτης τε καὶ Δημοσθένης, συνθέ-
 μενοι περὶ τῆς προδοσίας, ἐξέπεμψαν νυκτὸς στρα-
 τιώτας ἑξακοσίους εἰς τὴν πόλιν, καὶ οἱ συνθέμενοι

2 ἐξήκοντα] ἐπὶ AL 8 Θυρέας cod. 10 Ἀργίας F
 κατέσκαψεν ἐξανδραποδισάμενος f 13 ἀπήγαγεν εἰς τὰς
 Ἀθήνας P, εἰς τὰς Ἀθήνας AL, εἰς τὰς Ἀθήνας ἐξέπεμψεν
 cet. 14 δῆσαντες ἐφύλαττον P, om. v. 15 Αἰγινήτας
 PAL, Αἰγινήτας ἐν φυλακῇ κατεῖχον cet. 16 Μεγαρεῖς
 PA, οἱ M. cet.; cf. Thuc. IV 66, 1 ἐθλίβοντο M 20 τοὺς
 φυγάδας P, τοὺς ἄνδρας τοὺς φυγάδας v. 22 τε Thuc.
 IV 66, 3, μὲν cod., del. Sintenis

παρεδέξαντο τοὺς Ἀθηναίους ἐντὸς τειχῶν. κατα-
φανοὺς δὲ τῆς προδοσίας γενομένης κατὰ τὴν πόλιν,
καὶ τοῦ πλήθους σχιζομένου κατὰ τὴν αἵρεσιν, καὶ
τῶν μὲν συμμαχοῦντων τοῖς Ἀθηναίοις, τῶν δὲ
βοηθούντων τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐκήρυξέ τις ἀφ'
ἐαυτοῦ τοὺς βουλομένους τίθεσθαι τὰ ὅπλα μετὰ
3 Ἀθηναίων καὶ Μεγαρέων. διόπερ τῶν Λακεδαιμο-
νίων ἐγκαταλείπεσθαι μελλόντων ὑπὸ τῶν Μεγα-
ρέων, συνέβη τοὺς φρουροῦντας τὰ μακρὰ τεῖχη
καταλιπεῖν, εἰς δὲ τὴν καλουμένην Νίσαιαν, ἥπερ
ἐστὶν ἐπίνειον τῶν Μεγαρέων, καταφυγεῖν. περι-
4 ταφρεύσαντες δὲ αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπολιόρκουν·
μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ τῶν Ἀθηναίων τεχνίτας προσλαβό-
μενοι περιετείχισαν τὴν Νίσαιαν. οἱ δὲ Πελοπον-
νήσιοι φοβούμενοι μὴ κατὰ κράτος ἀλόντες ἀναιρε-
θῶσι, παρέδοσαν τὴν Νίσαιαν τοῖς Ἀθηναίοις καθ'
ὁμολογίαν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Μεγαρέας ἐν
τούτοις ἦν.

67 Βρασίδας δὲ δύναμιν ἱκανὴν ἀναλαβὼν ἐκ τε
Λακεδαιμόνος καὶ παρὰ τῶν ἄλλων Πελοποννησίων
ἀνέξευξεν ἐπὶ Μέγαρα. καταπληξάμενος δὲ τοὺς
Ἀθηναίους, τούτους μὲν ἐξέβαλεν ἐκ τῆς Νισαίας,
τὴν δὲ πόλιν τῶν Μεγαρέων ἐλευθέρωσας ἀποκα-
τέστησεν εἰς τὴν τῶν Λακεδαιμονίων συμμαχίαν·
αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως διὰ Θετταλίας τὴν
πορείαν ποιησάμενος ἦκεν εἰς Αἶον τῆς Μακεδονίας.
2 ἐκεῖθεν δὲ παρελθὼν εἰς Ἀκανθον συνεμάχησε τοῖς 5

5 ἐκήρυξεν P¹, ἐκήρυξαν P² τις] τινας P 10 Νη-
σαιαν AFJK, Νισαίαν cet. (et infra) 13 Ἀθηναίων] Ἀθη-
ναίων γ. 19 ἱκανήν] ἀξιόλογον L 20 παρὰ om. P

Χαλκιδεῦσι. καὶ πρώτην μὲν τὴν Ἀκανθίων πόλιν
 τὰ μὲν καταπληξαμένους, τὰ δὲ καὶ λόγοις φιλαν-
 θρώποις πείσας ἐποίησεν ἀποστήναι τῶν Ἀθηναίων.
 ἔπειτα πολλοὺς καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπὶ Θωράκης κα-
 5 τοικούντων προετρέψατο κοινωνεῖν [μετὰ] τῆς τῶν
 Λακεδαιμονίων συμμαχίας. μετὰ δὲ ταῦτα Βρασί- 3
 δας βουλόμενος ἐνεργότερον ἄψασθαι τοῦ πολέμου,
 μετεπέμπετο στρατιώτας ἐκ τῆς Λακεδαίμονος, σπεύ-
 δων ἀξιόλογον συστήσασθαι δύναμιν· οἱ δὲ Σπαρ-
 10 τιῶται βουλόμενοι τῶν Εἰλώτων τοὺς κρατίστους
 ἀπολέσθαι, πέμπουσιν ἐξ αὐτῶν τοὺς μάλιστα πε-
 φρονηματισμένους χιλίους, νομίζοντες ἐν ταῖς μά-
 χαις τοὺς πλείστους αὐτῶν κατακοπήσεσθαι. ἔπραξαν 4
 δέ τι καὶ ἄλλο βίαιον καὶ ὤμον, δι' οὗ ταπεινώσειν
 15 ὑπελάμβανον τοὺς Εἰλωτας· ἐκήρυξαν γὰρ ἀπογρά-
 φεσθαι τῶν Εἰλώτων τοὺς ἀγαθόν τι πεποιηκότας
 τῇ Σπάρτῃ, καὶ τούτους κρίναντες ἐλευθερώσειν
 ἐπηγγείλαντο· ἀπογραφασμένων δὲ δισχιλίων, τοί-
 τους μὲν προσέταξαν τοῖς κρατίστοις ἀποκτείνειν
 20 κατ' οἶκον ἑκάστου. σφόδρα γὰρ εὐλαβοῦντο μήποτε 5
 καιροῦ δραξάμενοι καὶ μετὰ τῶν πολεμίων ταχθέν-
 τες εἰς κίνδυνον ἀγάγωσι τὴν Σπάρτην. οὐ μὴν
 ἀλλὰ τῷ Βρασίδῳ παραγενομένων χιλίων Εἰλώτων,
 ἐκ τε συμμάχων στρατολογηθέντων συνέστη δύνα-
 25 μιν ἀξιόχρεως. διὸ καὶ θαρρήσας τῷ πλήθει τῶν 68

5 μετὰ del. Rhod., τῆς μετὰ Wess. 7 ἐναργότερον
 PAL, ἐναργέστερον f 9 ἀξιολογώτερον f 13 πλείους A
 14 δέ τι] δ' ἔτι P δι' οὗ] διὰ τὸ P 15 ὑπολαμβάνειν
 P², ἐμείλλον A 20 ἑκάστους Beiske 24 ante συνέστη
 numerum deesse censet Dind. (cf. Thuc. IV 80, 5) 25 ἀξιό-
 χρεως PLH, ἀξιόλογος cet.

στρατιωτῶν ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν καλουμένην Ἀμφί-
 πολιν. ταύτην δὲ τὴν πόλιν πρότερον μὲν ἐπεχέ-
 ρησεν οἰκίζειν Ἀρισταγόρας ὁ Μιλήσιος, φεύγων
 2 Δαρείου τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν· ἐκείνου δὲ τε-
 λευτήσαντος, καὶ τῶν οἰκητόρων ἐκπεσόντων· ὑπὸ
 Θρακῶν τῶν ὀνομαζομένων Ἡδωνῶν, μετὰ ταῦτα
 ἔτεσι δυοῖς πρὸς τοῖς τριάκοντα Ἀθηναῖοι μυρίοι
 οἰκητορας εἰς αὐτὴν ἐξέπεμψαν. ὁμοίως δὲ καὶ τού-
 των ὑπὸ Θρακῶν διαφθαρέντων περὶ Δράβησκον
 διαλιπόντες ἔτη δύο πάλιν ἀνεκτίσαντο τὴν πόλιν
 3 Ἄγνωτος ἡγουμένου. περιμαχῆτου δ' αὐτῆς πολλὰ
 κίς γεγεννημένης, ἔσπευδεν ὁ Βρασίδας κύριος γενέ-
 σθαι τῆς πόλεως. διὸ καὶ στρατεύσας ἐπ' αὐτὴν
 ἀξιολόγῳ δυνάμει, καὶ στρατοπεδεύσας πλησίον τῆς
 γεφύρας, τὸ μὲν πρῶτον εἶλε τὸ προάστειον τῆς
 πόλεως, τῇ δ' ὕστεραίᾳ καταπληξάμενος τοὺς Ἀμφι-
 πολίτας παρέλαβε τὴν πόλιν καθ' ὁμολογίαν, ὥστ'
 ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ τὰ ἑαυτοῦ λαβόντα ἀπελθεῖν
 4 ἐκ τῆς πόλεως. εὐθὺς δὲ καὶ τῶν πλησιοχώρων
 πόλεων πλείονας προσηγάγετο, ἐν αἷς ἦσαν ἀξιολο-
 γώταται Οἰσύμη καὶ Γαληψός, ἀμφοτέραι Θασίων
 ἄποικοι, καὶ Μύρκινον, Ἡδωνικὸν πολισμάτιον.
 ἐπεβάλετο δὲ καὶ ναυπηγεῖσθαι τριήρεις πλείους
 ἐπὶ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ, καὶ στρατιώτας ἐκ τῶν
 Λακεδαιμόνων καὶ παρὰ τῶν ἄλλων συμμάχων μετε-
 5 πέμπετο. κατεσκευάζε δὲ καὶ πανοπλίας πολλὰς, καὶ

9 δρᾶβισκον P 10 δύο] ἐνὸς δέοντι τριακοσῶ ἔτει
 Thuc. IV 102, 3 (cf. XI 70, 5 et XII 32, 3) πάλιν om. FK
 ἐκτίσαντο v. 11 Ἄγνωτος Wess. (ex Thuc.), Ἀπίωνος
 cod. 19 πόλεως] ἀμφιπόλεως P 21 Οἰσύμη Thuc. IV
 107, 3] σύμη cod. 26 παρὰ om. L

τοῖς ἀόπλοις τῶν νέων ἀνεδίδου ταύτας, καὶ βελῶν
καὶ οἷτου καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων παρασκευὰς
ἐποιεῖτο. ὥς δ' αὐτῷ πάντα παρεσκευάστο, ἀνέβη-
ξεν ἐκ τῆς Ἀμφιπόλεως μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ
5 παραγενόμενος εἰς τὴν καλουμένην Ἀκτὴν κατε-
στρατοπέδευσεν. ἐν ταύτῃ δ' ὑπῆρχον πέντε πόλεις,
ᾧν αἱ μὲν Ἑλληνίδες ἦσαν, Ἀνδρίων ἄποικοι, αἱ
δὲ εἶχον ὄχλον βαρβάρων διγλώττων Βισαλτικόν.
ταύτας δὲ χειρωσάμενος ἐστράτευσεν ἐπὶ πόλιν Το- 6
10 ρώνην, ἄποικον μὲν Χαλκιδέων, κατεχομένην δὲ ὑπ'
Ἀθηναίων. προδιδόντων δὲ τινων τὴν πόλιν, ὑπὸ
τούτων εἰσαχθεῖς νυκτὸς ἐκράτησε τῆς Τορώνης
ἄνευ κινδύνων. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὸν Βρασίδαν
μέχρι τούτου προέβη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.
15 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις περὶ τὸ Ἀήλιον 69
ἐγένετο παράταξις [κατὰ τὴν Βοιωτίαν] Ἀθηναίων
πρὸς Βοιωτοὺς διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. τῶν
Βοιωτῶν τινες ὄνταρεστούμενοι τῇ τότε πολιτείᾳ
καὶ σπεύδοντες δημοκρατίας ἐν ταῖς πόλεσι κατὰ-
20 στήσαι, διελέχθησαν περὶ τῆς ἰδίας προαιρέσεως
τοῖς Ἀθηναίων στρατηγοῖς Ἰπποκράτει καὶ Δημο-
σθένει, καὶ κατεπηγγέλλοντο παραδώσειν τὰς ἐν τῇ
Βοιωτίᾳ πόλεις. ἀσμένως δὲ τῶν Ἀθηναίων προσ- 2
δεξαμένων, περὶ τε τῶν κατὰ τὴν ἐπίθεσιν διοική-
25 σεων διελομένων τῶν στρατηγῶν τὴν δύναμιν,
Δημοσθένης μὲν τὸ πλεῖστον τοῦ στρατεύματος
ἀναλαβὼν ἐνέβαλεν εἰς τὴν Βοιωτίαν, καὶ καταλα-

8 βισαλτικόν P (Thuc. IV 109, 4), βισαλτικῶν v. 9
ταύτας Reiske, ταῦτα cod. 16 κατὰ τὴν Βοιωτίαν deleti
(cf. p. 440, 5), post πραττομένοις posuit Dind.

βῶν τοὺς Βοιωτοὺς προνενοημένους τὴν προδοσίαν, ἀπραγτος ἀπῆλθεν, Ἰπποκράτης δὲ πανδημεὶ τοὺς Ἀθηναίους ἀγαγὼν ἐπὶ τὸ Δῆλιον κατελάβετο τὸ χωρίον, καὶ φθάσας τὴν ἐφοδὸν τῶν Βοιωτῶν ἐτείχισε τὸ Δῆλιον. τοῦτο δὲ τὸ χωρίον κεῖται μὲν 5 πλησίον τῆς Ὀρωπίας καὶ τῶν ὄρων τῆς Βοιωτίας, 3 Παγώνδας δ' ὁ τῶν Βοιωτῶν ἔχων τὴν στρατηγίαν ἐξ ἀπασῶν τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν πόλεων μεταπεμφάμενος στρατιώτας ἤκε πρὸς τὸ Δῆλιον μετὰ πολλῆς δυνάμεως· εἶχε γὰρ στρατιώτας πεζοὺς μὲν 10 οὐ πολὺν λείποντας τῶν δισμυρίων, ἱππεῖς δὲ περὶ 4 χιλίους. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τῷ πλήθει μὲν ὑπερεῖχον τῶν Βοιωτῶν, ὥπλισμένοι δὲ οὐχ ὁμοίως τοῖς πολεμίοις· ἄφνω γὰρ καὶ συντόμως ἐξεληλύθεσαν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ διὰ τὴν σπουδὴν ὑπῆρχον ἀπαρά- 15 70 σκευοί. ἀμφοτέρων δὲ προθύμως ὁρμημένων παρετάχθησαν αἱ δυνάμεις τόνδε τὸν τρόπον. παρὰ τοῖς Βοιωτοῖς ἐτάχθησαν ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας Θηβαῖοι, 527 ἐπὶ δὲ τὸ εὐώνυμον Ὀρχομένιοι, τὴν δὲ μέσσην ἀνελήρουν φάλαγγα Βοιωτοί· προεμάχοντο δὲ πάντων 20 οἱ παρ' ἐκείνοις ἡνίοχοι καὶ παραβάται καλούμενοι, ἄνδρες ἐπίλεκτοι τριακόσιοι. Ἀθηναῖοι δὲ διατάττοντες ἔτι τὴν δύναμιν ἡναγκάσθησαν συνάψαι 2 μάχην. γενομένης δὲ τῆς παρατάξεως ἰσχυρᾶς, τὸ μὲν πρῶτον οἱ τῶν Ἀθηναίων ἱππεῖς ἀγωνιζόμενοι 25

1 τῆς προδοσίας Reiske   8 κατελάβετο τὸ*] κατελάβετο P, κατέλαβε τὸ v.   6 ὄρων FJ, ὄρων cet.   7 Παγώνδας Thuc. IV 91] παντώδας P, παντόδας AHLM, παντοιάδας cet.   13 δὲ] ἦσαν vel ὑπῆρχον add. Dind.   14 συντόμως Wess.   16 ὁρμημένων F¹, ὁρμωμένων cet.   21 παραβάται AL, παραιβάται cet.

λαμπρῶς ἡνάγκασαν φυγεῖν τοὺς ἀντιστάοντας ἱππεῖς·
 μετὰ δὲ ταῦτα τῶν πεζῶν διαγωνισαμένων οἱ τα-
 χυθέντες κατὰ τοὺς Θηβαίους Ἀθηναῖοι βιασθέντες
 ἐτράπησαν, οἱ δὲ λοιποὶ τοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς
 5 τρεψάμενοι καὶ συχνοὺς ἀνελόντες ἐφ' ἱκανὸν τόπον
 ἐδίωξαν. οἱ δὲ Θηβαῖοι, διαφέροντες ταῖς τῶν σω- 3
 μάτων δόμας, ἐπέστρεψαν ἀπὸ τοῦ διωγμοῦ, καὶ
 τοῖς διώκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐπιπεσόντες φυγεῖν
 ἡνάγκασαν· ἐπιφανεῖ δὲ μάχῃ νικήσαντες μεγάλην
 10 ἀπηνέγκαντο δόξαν πρὸς ἀνδρείαν. τῶν δ' Ἀθη- 4
 ναίων οἱ μὲν εἰς Ὠρωπὸν, οἱ δὲ εἰς τὸ Δῆλιον
 κατέφυγον, τινὲς δὲ πρὸς τὴν θάλατταν διέτειναν
 πρὸς τὰς ἰδίας ναῦς, ἄλλοι δὲ κατ' ἄλλους ὡς ἐτυχε
 τόπους διεσπάρησαν. ἐπιγενομένης δὲ τῆς νυκτὸς
 15 ἔπεσον τῶν μὲν Βοιωτῶν οὐ πλείους τῶν πεντα-
 κοσίων, τῶν δ' Ἀθηναίων πολλαπλάσιοι τούτων.
 εἰ μὲν οὖν ἢ νύξ μὴ προκατέλαβεν, οἱ πλείστοι
 τῶν Ἀθηναίων ἂν ἐτελεύτησαν· αὕτη γὰρ μεσολα-
 βήσασα τὰς τῶν διωκόντων ὁρμὰς διέσωσε τοὺς
 20 φεύγοντας. ὅμως δὲ τοσοῦτο πλῆθος τῶν ἀναιρε- 5
 θέντων ἦν, ὥστε τοὺς Θηβαίους ἐκ τῆς τῶν λαφύ-
 ρων τιμῆς τὴν τε στοὰν τὴν μεγάλην ἐν ἀγορᾷ
 κατασκευάσαι καὶ χαλκοῖς ἀνδριᾷσι κοσμήσαι, τοὺς
 δὲ ναοὺς καὶ τὰς κατὰ τὴν ἀγορὰν στοὰς τοῖς ὅπλοις
 25 τοῖς ἐκ τῶν σκύλων προσηλωθεῖσι καταχαλκῶσαι·
 τὴν τε τῶν Δηλίων πανήγυριν ἀπὸ τούτων τῶν
 χρημάτων ἐνεστήσαντο ποιεῖν. μετὰ δὲ τὴν μάχην 6

8 διώκουσι τῶν] διώκουσιν P 15 πεντακοσίων PAHLF
 (et Thuc. IV 101, 2), τετρακοσίων cet. 21 ἦν post πλῆθος
 praebeet v. 24 τοῖς ὅπλοις post ναοὺς in cod., transp. Wurm

οἱ μὲν Βοιωτοὶ τῷ Ἀηλίου προσβολὰς ποιησάμενοι
κατὰ κράτος εἰλον τὸ χωρίον· τῶν δὲ φρουρούντων
τὸ Ἀήλιον οἱ πλείους μὲν μαχόμενοι γενναίως ἀπέ-
θανον, διακόσιοι δὲ ἤλωσαν· οἱ δὲ λοιποὶ κατέφυ-
γον εἰς τὰς ναῦς, καὶ διεκομίσθησαν μετὰ τῶν
ἄλλων εἰς τὴν Ἀττικὴν. Ἀθηναῖοι μὲν οὖν ἐπιβου-
λεύσαντες τοῖς Βοιωτοῖς τοιαύτη συμφορὰ περιέπε-
71 σον. κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν Ξέρξης ὁ βασιλεὺς ἐτελεύ-
τησεν ἄρξας ἐνιαυτόν, ὥς δ' ἐνιοὶ γράφουσι, μῆνας
δύο· τὴν δὲ βασιλείαν διαδεξάμενος ὁ ἀδελφὸς 10
Σογδιανὸς ἤρξε μῆνας ἐπτά. τοῦτον δ' ἀνελὼν
2 Δαρεῖος ἐβασίλευσεν ἔτη δεκαεννέα. τῶν δὲ συγ-
γραφέων Ἀντίοχος ὁ Συρακόσιος τὴν τῶν Σικελικῶν 538
ἱστορίαν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατέστρεψεν, ἀρ-
ξάμενος ἀπὸ Κωκάλου τοῦ Σικανῶν βασιλέως, ἐν 15
βίβλοις ἐννέα.

72 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀμεινίου Ῥωμαῖοι
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Γάιον Παπίριον καὶ Λεύ-
κιον Ἰούνιον. ἐπὶ δὲ τούτων Σκιωναῖοι μὲν κατα-
φρονήσαντες τῶν Ἀθηναίων διὰ τὴν περὶ τὸ Ἀή- 20
λιον ἦτταν, ἀπέστησαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους
καὶ τὴν πόλιν παρέδωκαν Βρασίδῃ τῷ στρατηγοῦντι
2 τῶν ἐπὶ Θράκης Λακεδαιμονίων. ἐν δὲ τῇ Λέσβῳ
μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Μυτιλήνης ὑπ' Ἀθηναίων οἱ
πεφευγότες ἐκ τῆς ἀλώσεως πολλοὶ τὸν ἀριθμὸν 25
ὄντες καὶ πάλαι μὲν ἐπεχείρουν κατελθεῖν εἰς τὴν

6 οὖν om. P   10 ὁ ἀδελφός om. f   11 ὀγδιανός
cod., corr. Wess.   12 ἐννεακαίδεκα Dind., 10 P   17 δ'
om. P¹ Ἀμνίου PAL   18 Παπύριον F   19 Ἰούνιον]
καὶ Ἰούνιον P, Iulius fasti   Σκιωναῖοι P, Σικανῶνιοι v.
24 et 443, 3 Μιτνλ. cod.

Λέσβον, τότε δὲ συστραφέντες Ἀντανδρον κατέλα-
 βον, κακείθεν ὁρμώμενοι διεπολέμουν τοῖς κατέχουσι
 τὴν Μυτιλήνῃν Ἀθηναίοις. ἐφ' οἷς παροξυνθεὶς ὁ 3
 δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἐξέπεμψε στρατηγούς μετὰ
 5 δυνάμεως ἐπ' αὐτοὺς Ἀριστείδην καὶ Σύμμαχον.
 οὗτοι δὲ καταπλεύσαντες εἰς τὴν Λέσβον καὶ προσ-
 βολὰς ποιησάμενοι συνεχεῖς εἶλον τὴν Ἀντανδρον,
 καὶ τῶν φυγάδων τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τοὺς δ' ἐκ
 τῆς πόλεως ἐξέβαλον, αὐτοὶ δὲ φρουρὰν ἀπολιπόν-
 10 τες τὴν φυλάξουσιν τὸ χωρίον ἀπέπλευσαν ἐκ τῆς
 Λέσβου. μετὰ δὲ ταῦτα Λάμαχος ὁ στρατηγὸς ἔχων 4
 δέκα τριῆρεις ἔπλευσεν εἰς τὸν Πόντον, καὶ καθορ-
 μισθεὶς εἰς Ἡράκλειαν περὶ τὸν ποταμὸν τὸν ὀνο-
 μαζόμενον Κάλητα πάσας τὰς ναῦς ἀπέβαλε· μερά-
 15 λων γὰρ ὕμβρων καταρραγέντων, καὶ τοῦ ποταμοῦ
 βίαιον τὴν καταφορὰν τοῦ φεύματος ποιησαμένου,
 τὰ σκάφη κατὰ τινὰς τραχεῖς τόπους προσπεσόντα
 τῇ γῇ διεφθάρη.

Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδὰς ἐνίαν- 5
 20 σίους ἐποίησαντο κατὰ ταύτας τὰς ὁμολογίας, ὥστ'
 ἔχειν ἑκατέρους ὧν τότε κύριοι καθεισθήκησαν. συν-
 ιόντες δὲ πολλάκις εἰς λόγους ᾤοντο δεῖν κατα-
 λῦσαι τὸν πόλεμον καὶ εἰς τέλος παύσασθαι τῆς
 πρὸς ἀλλήλους φιλοτιμίας· Λακεδαιμόνιοι δὲ ἔσπευ-
 25 δον ἀπολαβεῖν τοὺς ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ γενομένους
 αἰχμαλώτους. τῶν δὲ σπονδῶν τὸν εἰρημένον τρόπον 6.

1 κατελάβοντο conicio 3 ὁ δῆμος] ὁ add. P 5
 σύμμαχον (λα supra εν man.²) P; Δημόδοκος Thuc. IV 75, 1
 9 ἀπολιπόντες P¹ 14 Κάλητα cod., corr. Palmerius
 (Κάλητα Thuc. IV 75, 2) 21 τότε] ποτε Steph. 23 τὴν
 .. φιλοτιμίαν P 24 φιλοτιμίας ABLF², φιλονεικίας cet.

- συντελεσθεῖσθαι, περὶ μὲν τῶν ἄλλων αὐτοῖς ὁμολο-
 γούμενα πάντα ὑπῆρξε, περὶ δὲ τῆς Σκιώνης ἡμι-
 σβήτουν ἀμφοτέροι. γενομένης δὲ μεγάλης φιλοτι-
 μίας τὰς σπονδὰς κατελύσαντο, περὶ δὲ τῆς Σκιώνης
 7 διεπολέμουν πρὸς ἀλλήλους. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν
 χρόνον καὶ Μένδη πόλις πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους
 ἀπέστη καὶ τὴν φιλοτιμίαν τὴν ὑπὲρ τῆς Σκιώνης
 ἰσχυροτέραν ἐποίησε. διὸ καὶ Βρασίδας μὲν ἐκ τῆς
 Μένδης καὶ τῆς Σκιώνης ἀποκομίσας τέκνα καὶ γυ-
 ναῖκας καὶ τᾶλλα τὰ χρησιμώτατα φρουραῖς ἀξιο-
 8 λόγοις ἡσφαλίσατο τὰς πόλεις, Ἀθηναῖοι δὲ παρο-
 ξυνθέντες ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν ἐψηφίσαντο πάντας
 τοὺς Σκιωναίους, ὅταν ἁλώσιν, ἡβηδὸν ἀποσφάξαι,
 καὶ δύναμιν ἐξέπεμψαν ἐπ' αὐτοὺς ναυτικὴν τριήραν
 πεντήκοντα· τούτων δὲ τὴν στρατηγίαν εἶχε Νικίας¹⁵
 9 καὶ Νικόστρατος. οὗτοι δὲ πλεύσαντες ἐπὶ πρώτῃν
 τὴν Μένδην ἐκράτησαν τῆς πόλεως προδόντων τινῶν
 αὐτήν· τὴν δὲ Σκιώνην περιετείχισαν, καὶ προσκα-
 θήμενοι τῇ πολιορκίᾳ συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιοῦντο.
 10 οἱ δ' ἐν τῇ Σκιώνῃ φρουροί, πολλοὶ μὲν τὸν ἀριθ-
 μὸν ὄντες, εὐπορίαν δ' ἔχοντες βελῶν καὶ σίτου
 καὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς, ῥαδίως ἡμύνοντο τοὺς
 Ἀθηναίους, καὶ στάσιν ὑπερδέξιον ἔχοντες πολλοὺς
 κατετίτρωσκον. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦ-
 τον τὸν ἐνιαυτόν.
- 73 Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Ἀλκαῖος, ἐν

2 Σικωνίας A   3 φιλονεικίας Steph. (M?)   6 πόλις
 del. Cobet   7 φιλονεικίαν Steph. (HM?)   13 ἀποσφάξαι
 P, ἀποσφάξειν AJKL, ἀποσφάξειν cet.   20 μὲν] πρὸς
 add. AFL

Ῥώμη δὲ ὑπῆρχον ὑπατοὶ Ὀπίτερος Λουκρήτιος καὶ
 Λεύκιος Σέργιος Φιδηνιάτης. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθη-
 ναῖοι τοῖς Ἀηλίοις ἐγκαλοῦντες ὅτι λάθρα πρὸς
 Λακεδαιμονίους συντίθενται συμμαχίαν, ἐξέβαλον
 5 αὐτοὺς ἐκ τῆς νήσου καὶ τὴν πόλιν αὐτοὶ κατέσχον.
 τοῖς δ' ἐκπεσοῦσι Ἀηλίοις Φαρνιάκης ὁ σατράπης
 ἔδωκεν οἰκεῖν πόλιν Ἀδραμύτιον. οἱ δ' Ἀθηναῖοι 2
 προχειρισάμενοι στρατηγὸν Κλέωνα τὸν δημαγωγόν,
 καὶ δόντες ἀξιόλογον δύναμιν πεζήν, ἐξέπεμψαν εἰς
 10 τοὺς ἐπὶ Θωράκης τόπους. οὗτος δὲ πλεύσας εἰς
 Σκιώνην, κἀκεῖθεν προσλαβόμενος στρατιώτας ἐκ
 τῶν πολιορκούντων τὴν πόλιν, ἀπέπλευσε καὶ κατῆ-
 ρεν εἰς Τορώνην· ἐγένωσκε γὰρ τὸν μὲν Βρασιδῖαν
 ἐκ τούτων τῶν τόπων ἀπεληλυθότα, πρὸς δὲ τῇ
 15 Τορώνῃ τοὺς ἀπολελειμμένους στρατιώτας οὐκ ὄντας
 ἀξιωμαχοὺς. πλησίον δὲ τῆς Τορώνης καταστρατο- 3
 πεδεύσας καὶ πολιορκήσας ἅμα κατὰ γῆν καὶ κατὰ
 θάλατταν, εἴλε κατὰ κράτος τὴν πόλιν, καὶ τοὺς
 μὲν παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας ἡνδραποδίσατο, αὐτοὺς
 20 δὲ καὶ τοὺς τὴν πόλιν φρουροῦντας αἰχμαλώτους
 λαβὼν, δῆσας ἀπέστειλεν εἰς τὰς Ἀθήνας· τῆς δὲ
 πόλεως ἀπολιπὼν τὴν ἱκανὴν φρουρὰν ἐξέπλευσε
 μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ κατῆρε τῆς Θωράκης ἐπὶ
 Στρυμόνα ποταμόν. καταστρατοπεδεύσας δὲ πλησίον
 25 πόλεως Ἠϊόνος, ἀπεχούσης ἀπὸ τῆς Ἀμφιπόλεως

1 Ὀπίτερος AHL, ὁ πίτερος P, ὁ πίντερος F, ὁ πίντε-
 ρος cet.; Tricirritinus fasti   λουκρήτιος P   7 ἄδρα-
 μυτίνιον P, ἀδραμύτιον A, ἀτραμύτιον cet. (c. 77, 1)   10
 Θωράκην cod., corr. Dind.   17 ἅμα P, om. FJ, τὰλλα
 cet.   20 καὶ del. Dind.   25 ἡόνος P, κίονος A   ἀπὸ
 P, δ' ἀπὸ v.

σταδίους ὥς τριάκοντα, προσβολὰς ἐποιεῖτο τῷ πο-
 74 λίσματι. πυθόμενος δὲ τὸν Βρασίδαν μετὰ δυνά-
 μεως διατρίβειν περὶ πόλιν Ἀμφίπολιν, ἀνέβηκεν
 ἐπ' αὐτόν. ὁ δὲ Βρασίδης ὥς ἤκουσε προσιόντας
 τοὺς πολεμίους, ἐκτάξας τὴν δύναμιν ἀπὴντα τοῖς⁵³⁰
 Ἀθηναίοις γενομένης δὲ παρατάξεως μεγάλης, καὶ
 τῶν στρατοπέδων ἀγωνισαμένων ἀμφοτέρων λαμ-
 πρῶς, τὸ μὲν πρῶτον ἰσόρροπος ἦν ἡ μάχη, μετὰ
 δὲ ταῦτα παρ' ἑκατέροις τῶν ἡγεμόνων φιλοτιμιον-
 μένων δι' ἑαυτῶν κρῖναι τὴν μάχην, συνέβη πολλοὺς¹¹
 τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν ἀναιρεθῆναι, τῶν στρατηγῶν
 αὐτοὺς καταστησάντων εἰς τὴν μάχην καὶ ὑπὲρ τῆς
 2 νίκης ἀνυπερβλήτον φιλοτιμίαν εἰσενεγκαμέναν. ὁ
 μὲν οὖν Βρασίδης ἀριστεύσας καὶ πλείστους ἀνελών
 ἥρωικῶς κατέστρεψε τὸν βίον· ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ¹⁵
 Κλέωνος ἐν τῇ μάχῃ πεσόντος, ἀμφοτέραι μὲν αἱ
 δυνάμεις διὰ τὴν ἀναρχίαν ἐταράχθησαν, τὸ τέλος
 δ' ἐνίκησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ τρόπαιον ἔστησαν.
 οἱ δ' Ἀθηναῖοι τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀνελό-
 μενοι καὶ θάψαντες ἀπέπλευσαν εἰς τὰς Ἀθήνας.²⁰
 3 εἰς δὲ τὴν Λακεδαίμονα παραγενομένων τινῶν ἐκ
 τῆς μάχης καὶ τὴν Βρασίδου νίκην ἄμα καὶ τελευ-
 τὴν ἀπαγγελλάντων, ἡ μήτηρ τοῦ Βρασίδου πυνθα-
 νομένη περὶ τῶν πραχθέντων κατὰ τὴν μάχην ἐπη-
 ρώτησε, ποῖός τις γέγονεν ἐν τῇ παρατάξει Βρασίδης;²⁵
 τῶν δ' ἀποκριναμένων ὅτι πάντων Λακεδαιμονίων
 ἄριστος, εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ τετελευτηκότος ὅτι Βρα-

9 ἡγουμένων AFHJ 12 αὐτοὺς v. 14 οὖν add.
 Dind. 25 γέγονεν παρὰ τῇ τάξει P 26 ἀποκρινομέ-
 νων PAF

σίδας ὁ υἱὸς αὐτῆς ἦν ἀγαθὸς ἀνὴρ, πολλῶν μέντοι
 γε ἐτέρων καταδεέστερος. τῶν δὲ λόγων τούτων 4
 διαδοθέντων κατὰ τὴν πόλιν οἱ ἔφοροι δημοσίᾳ τὴν
 γυναιῖκα ἐτίμησαν, ὅτι προέκρινε τὸν τῆς πατρίδος
 5 ἔπαινον τῆς τοῦ τέκνου δόξης. μετὰ δὲ τὴν εἰρη- 5
 μένην μάχην ἔδοξαν οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς Λακεδαιμο-
 νίοις συνθέσθαι σπονδὰς πεντηκονταετείς ἐπὶ τοῖσδε·
 τοὺς μὲν αἰχμαλώτους παρ' ἀμφοτέροις ἀπολυθῆναι,
 τὰς δὲ πόλεις ἀποδοῦναι τὰς κατὰ πόλεμον ληφθεῖ-
 10 σας. ὁ μὲν οὖν Πελοποννησιακὸς πόλεμος, διαμεί- 6
 νας μέχρι τῶν ὑποκειμένων καιρῶν ἔτη δέκα, τὸν
 εἰρημένον τρόπον κατελύθη.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστίωνος Ῥωμαῖοι 75
 κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοίντιον καὶ Αὔλον Κορ-
 15 νήλιον Κόσσον. ἐπὶ δὲ τούτων ἄρτι τοῦ πολέμου
 τοῦ Πελοποννησιακοῦ καταλελυμένου πάλιν ταραχὰι
 καὶ κινήσεις πολεμικαὶ συνέβησαν κατὰ τὴν Ἑλλάδα
 διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαι- 2
 μόνιοι κοινῇ μετὰ τῶν συμμάχων πεπονημένοι σπον-
 20 δὰς καὶ διαλύσεις, χωρὶς τῶν συμμαχίδων πόλεων
 συνέθεντο συμμαχίαν. τοῦτο δὲ πράξαντες εἰς ὑπό-
 νοιαν ἦλθον ὥς ἐπὶ καταδουλώσει τῶν ἄλλων Ἑλλή-
 νων ἰδίᾳ πεπονημένοι συμμαχίαν. διόπερ αἱ μέγι- 3
 σται τῶν πόλεων διεπρεσβέοντο πρὸς ἀλλήλας καὶ
 25 συνδιελέγοντο περὶ ὁμονοίας καὶ συμμαχίας κατὰ

9 ἀποδοῦναι P, ἀπολυθῆναι v.; ἀποδοθῆναι Wess. 13
 Ἀριστίωνος Meursius, Ἀρίστωνος cod. 14 Κοίντιον A,
 Κοίνκτιον P, Κόγκτιον cet. αὐλον P¹, παῦλον P² 17
 συνέστησαν Hert. κατὰ τὴν Ἑλλάδα om. v. 18 διὰ]
 καὶ et sup. lin. διὰ P 23 ἰδίᾳ Dind. (ex p. 355, 17), om.
 JK, ἰδίαν cet. πεπονημένοι PAL, ποιησάμενοι cet.

τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων. ἦσαν δὲ προ-
 εστώσαι πόλεις ταύτης αἱ δυνατώταται τέτταρες,
 4 Ἀργος, Θῆβαι, Κόρινθος, Ἡλις. εὐλόγως δ' ὑπα-
 πτεύθησαν αἱ πόλεις συμφρονεῖν κατὰ τῆς Ἑλλάδος
 διὰ τὸ προσγεγράφαι ταῖς κοιναῖς συνθήκαις· ἐξεῖ-
 ναι Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις, ὅπερ ἂν δοκῇ
 ταύταις ταῖς πόλεσι, προσγράφειν ταῖς συνθήκαις
 καὶ ἀφαιρεῖν ἀπὸ τῶν συνθηκῶν. χωρὶς δὲ τούτων
 Ἀθηναῖοι μὲν διὰ ψηφίσματος ἔδωκαν δέκα ἀνδρά-
 σιν ἐξουσίαν ἔχειν βουλευέσθαι περὶ τῶν τῇ πόλει
 5 συμφερόντων· τὸ παραπλήσιον δὲ καὶ τῶν Λακε-
 δαιμονίων πεποιηκότων φανεράν συνέβη γενέσθαι
 τῶν δύο πόλεων τὴν πλεονεξίαν. πολλῶν δὲ πόλεων
 ὑπακουουσῶν πρὸς τὴν κοινὴν ἐλευθερίαν, καὶ τῶν
 μὲν Ἀθηναίων καταφρονουμένων διὰ τὴν περὶ τὸ
 6 Δῆλιον συμφοράν, τῶν δὲ Λακεδαιμονίων τεταπει-
 νωμένων τῇ δόξῃ διὰ τὴν ἄλωσιν τῶν ἐν τῇ Σφα-
 κτηρίᾳ νήσῳ, πολλαὶ πόλεις συνίσταντο, καὶ προ-
 ῆγον τὴν τῶν Ἀργείων πόλιν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν.
 6 ἔχει γὰρ ἡ πόλις αὕτη μέγα ἀξίωμα διὰ τὰς παλαιὰς
 πράξεις· πρὸ γὰρ τῆς Ἡρακλειδῶν κατηλύσεως ἐκ
 τῆς Ἀργείας ὑπῆρξαν σχεδὸν ἅπαντες οἱ μέγιστοι
 τῶν βασιλέων· πρὸς δὲ τούτοις πολὺν χρόνον εἰρή-
 νην ἔχουσα προσόδους μεγίστας ἐλάμβανε, καὶ πλῆ-
 7 θος οὐ μόνον χρημάτων εἶχεν, ἀλλὰ καὶ ἀνδρῶν.
 οἱ δ' Ἀργεῖοι νομίζοντες αὐτοῖς συγχαρηθῆσεσθαι
 τὴν ὅλην ἡγεμονίαν, ἐπέλεξαν τῶν πολιτῶν χιλίους

10 τῇ πόλει post ἔχειν exhibent FJK; ἔχειν del. Reiske
 βουλευέσθαι om. F 20 ἔχει] εἶχε Dind. 21 καταλύσεως
 cod., corr. Wess. 23 δὲ Dind., τε cod. 26 αὐτοῖς P

τοὺς νεωτέρους καὶ μάλιστα τοῖς τε σώμασιν ἰσχύον-
 τας· καὶ ταῖς οὐσίαις· ἀπολύσαντες δὲ αὐτοὺς καὶ
 τῆς ἄλλης λειτουργίας καὶ τροφᾶς δημοσίας χορη-
 γοῦντες προσέταξαν γυμνάζεσθαι συνεχεῖς μελέτας.
 οὗτοι μὲν οὖν διὰ τὴν χορηγίαν καὶ τὴν συνεχῇ
 μελέτην ταχὺ τῶν πολεμικῶν ἔργων ἀθληταὶ κατε-
 στάθησαν. Λακεδαιμόνιοι δὲ ὄρωντες ἐπ' αὐτοὺς
 συνισταμένην τὴν Πελοπόννησον καὶ προορώμενοι
 τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου, τὰ κατὰ τὴν ἡγεμονίαν
 ὥς ἦν δυνατὸν ἡσφαλίζοντο. καὶ πρῶτον μὲν τοὺς
 μετὰ Βρασίδα κατὰ τὴν Θωράκην ἐστρατευμένους
 Ἕλλητας ὄντας χιλίους ἡλευθέρωσαν, μετὰ δὲ ταῦτα
 τοὺς ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ ληφθέντας αἰχμαλώ-
 τους Σπαρτιάτας ἀτιμίᾳ περιβεβληκότες, ὥς τὴν
 Σπάρτην ἀδοξότεραν πεποιηκότας, ἀπέλυσαν τῆς
 ἀτιμίας. ἀκολουθῶς δὲ τούτοις τοῖς κατὰ τὸν πό-
 λεμον ἐπαίνους καὶ τιμαῖς προετρέποντο τὰς προγε-
 γεννημένας ἀνδραγαθίας ἐν τοῖς μέλλουσιν ἀγῶσιν
 ὑπερβάλλεσθαι· τοῖς τε συμμάχοις ἐπιεικέστερον
 προσεφέροντο, καὶ ταῖς φιλανθρωπίαις τοὺς ἄλλο-
 τριωτάτους αὐτῶν ἐθεράπευον. Ἀθηναῖοι δὲ τοῦ-
 ναντίον τῷ φόβῳ βουλόμενοι καταπλήξασθαι τοὺς
 ἐν ὑποψίᾳ ἀποστάσεως ὄντας, παράδειγμα πᾶσιν
 ἀνέδειξαν τὴν ἐκ τῶν Σκιωναίων τιμωρίαν· ἐκπολιορ-
 κήσαντες γὰρ αὐτοὺς καὶ πάντας ἡβηδὸν κατασφά-
 ξαντες, παῖδας μὲν καὶ γυναικὰς ἐξηνδραποδίσαντο,

1 τοὺς μάλιστα νεωτέρους (νεωτάτους v.) καὶ cod., corr.
 Dind. 11 Βρασίδου Dind. 14 προβεβληκότες cod., corr.
 Steph. 19 ὑπερβαλέσθαι P² 20 ἄλλοτριωτάτους P, ἄλλο-
 τριούντας v., ἄλλοτριωφρονοῦντας Dind. 23 παραδείγματα R

τὴν δὲ νῆσον οἰκεῖν παρέδοσαν τοῖς Πλαταιεῦσιν, ἐκπεπτωκοῖσι δὲ ἐκείνους ἐκ τῆς πατρίδος.

- 4 Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους κατὰ τὴν Ἰταλίαν Καμπανοὶ μεγάλην δυνάμει στρατεύσαντες ἐπὶ Κύνμην ἐνίκησαν μάχῃ τοὺς Κυμαίους καὶ τοὺς πλείους τῶν ἀντιπαχθέντων κατέκοψαν. προσκαθεζόμενοι δὲ τῇ πολιορκίᾳ καὶ πλείους προσβολὰς ποιησάμενοι κατὰ κράτος εἶλον τὴν πόλιν. διαρπάσαντες δ' αὐτὴν καὶ τοὺς καταληφθέντας ἐξανδραποδισάμενοι τοὺς ἱκανοὺς οἰκίτορας ἐξ αὐτῶν ἀπέδειξαν. 10

- 77 Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Ἀστυφίλον Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Κοῖντιον καὶ Αὐλόν Σεμπρώνιον, Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα ἐνενηκοστήν, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Ἑπέρβιος Συρακόσιος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι μὲν κατὰ τινα χρησμον Δηλίοις ἀπέδοσαν τὴν νῆσον, καὶ κατῆλθον εἰς τὴν πατρίδα οἱ τὸ Ἀδραμύτιον οἰκοῦντες Δηλίοι. 15
- 2 τῶν δὲ Ἀθηναίων οὐκ ἀποδόντων Λακεδαιμονίοις τὴν Πύλον, πάλιν αἱ πόλεις αὐταὶ πρὸς ἀλλήλας διεφέροντο καὶ πολεμικῶς εἶχον. ἃ δὲ πυνθόμενος ὁ δῆμος τῶν Ἀργείων ἔπεισε τοὺς Ἀθηναίους φίλους 20
- 3 συνθέσθαι πρὸς τοὺς Ἀργεῖους. αὐξομένης δὲ τῆς διαφορᾶς, οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι τοὺς Κορινθίους ἔπεισαν ἐγκαταλιπεῖν τὴν κοινὴν σύνοδον καὶ συμ-

3 κατὰ] περὶ PAH 5 τοὺς add. Dind. 9 κατα-
 λευφθέντας PALF², ἐγκαταληφθέντας Hert. 11 ἀριστο-
 φίλον PF², ἀριστοφύλον cet., corr. Palmer. 12 Κοῖντιον
 A, κοῖνκτιον P, κοίγκτιον cet. Παῦλον P² 13 σεπρώ-
 νιον P ἤγον A 17 οἱ τὸ] οἱ δὲ τὸ P Ἀδραμύτιον
 PA, Ἀτραμύτιον cet. 18 τῶν δὲ] δὲ om. PA ἀποδι-
 δόντων v. Λακεδαιμονίοις om. PA 19 αὐταὶ] αἵτε P

μαχεῖν τοῖς Λακεδαιμονίοις. τοιαύτης δὲ ταραχῆς
γενομένης καὶ ἀναρχίας οὔσης, τὰ κατὰ τὴν Πελο-
πόννησον ἐν τούτοις ἦν. ἐν δὲ τοῖς ἐκτὸς τόποις 4
Αἰνιᾶνες καὶ Δόλοπες καὶ Μηλιεῖς συμφρονήσαντες
5 δυνάμεσιν ἀξιολόγοις ἐστράτευσαν ἐπὶ τὴν Ἡρά-
κλειαν τὴν ἐν Τραχίνι. ἀντιταχθέντων δὲ τῶν Ἡρα-
κλεωτῶν, καὶ μάχης γενομένης ἰσχυρᾶς, ἡττήθησαν
οἱ τὴν Ἡράκλειαν κατοικοῦντες. πολλοὺς δ' ἀπο-
βαλόντες στρατιώτας, καὶ συμφυγόντες ἐντὸς τῶν
10 τειχῶν, μετεπέμψαντο βοήθειαν παρὰ τῶν Βοιωτῶν.
ἀποσπειλάντων δ' αὐτοῖς τῶν Θηβαίων χιλίους ὀπλί-
τας ἐπιλέκτους, μετ' αὐτῶν ἡμύνοντο τοὺς ἐπεστρα-
τευκότας. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ὀλύνθιοι 5
μὲν στρατεύσαντες ἐπὶ πόλιν Μηκύβερναν, φρου-
15 ρομένην ὑπ' Ἀθηναίων, τὴν μὲν φρουρὰν ἐξέβαλον,
αὐτοὶ δὲ τὴν πόλιν κατέσχον.
533 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχίου Ῥωμαῖοι κα-78
τέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Παπίριον Μονγιλανδὸν
καὶ Γάιον Σερουλίον Στροῦκτον. ἐπὶ δὲ τούτων
20 Ἀργεῖοι μὲν ἐγκαλέσαντες τοῖς Λακεδαιμονίοις ὅτι
τὰ θύματα οὐκ ἀπέδωκαν τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Πυθίῳ,
πόλεμον αὐτοῖς κατήγγειλαν· καθ' ὃν δὴ χρόνον
Ἀλκιβιάδης ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ἐνέβαλεν
εἰς τὴν Ἀργεῖαν ἔχων δύναμιν. τούτους δὲ οἱ Ἀρ- 2
25 γεῖοι παραλαβόντες ἐστράτευσαν ἐπὶ Τροιζήνα, πό-
λιν σύμμαχον Λακεδαιμονίων, καὶ τὴν μὲν χώραν

6 Τραχινίᾳ cod., corr. Dind. 14 Μικύβερναν v. 18
Παπίριον F μοντιλάνον cod., corr. Rhod. 19 στρα-
κτον P 20 τοῖς om. FJK Λακεδαιμονίοις] Ἐπιδανρίοις
Palmer. ex Thuc. V 53 23 εἰσέβαλεν v.

λεηλατήσαντες, τὰς δὲ ἐπαύλεις ἐμπρήσαντες, ἀπη-
 λάγησαν εἰς τὴν οἰκίαν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι πα-
 ροξυνθέντες ἐπὶ τοῖς εἰς τοὺς Τροιζηνίους παρανο-
 μήμασιν ἔγνωσαν διαπολεμεῖν πρὸς Ἀργεῖους· διὸ
 καὶ δύνανται ἀθροίσαντες ἐπέστησαν ἡγεμόνα Ἄγιν
 3 τὸν βασιλέα. οὗτος δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἐστρά-
 τευσεν ἐπὶ τοὺς Ἀργεῖους, καὶ τὴν μὲν χώραν ἐδήλωσε,
 πλησίον δὲ τῆς πόλεως ἀγαγὼν τὴν δύνανται προε-
 4 καλεῖτο τοὺς πολεμίους εἰς [τὴν] μάχην. οἱ δ' Ἀρ-
 γεῖοι προσλαβόμενοι στρατιώτας παρὰ μὲν Ἑλλήων 10
 τρισχιλίους, παρὰ δὲ Μαντινέων οὐ πολλὴν λειπομέ-
 νους τούτων, προῆγον ἐκ τῆς πόλεως τὸ στρατόπεδον.
 μελλούσης δὲ παρατάξεως γίνεσθαι, οἱ στρατηγὸι
 παρ' ἀμφοτέροις διαπρεσβυσάμενοι τετραμηνιαίους
 5 ἀνοχὰς συνέθεντο. ἐπανελθόντων δὲ τῶν στρατο- 15
 πέδων ἀπράκτων εἰς τὴν οἰκίαν, δι' ὀργῆς εἶχον
 αἱ πόλεις ἀμφοτέραι τοὺς συνθεμένους τὰς σπονδὰς
 στρατηγούς. διόπερ οἱ μὲν Ἀργεῖοι τοῖς λίθοις
 βάλλοντες τοὺς ἡγεμόνας ἀποκτείνειν ἐπεχείρησαν,
 καὶ μόγις μετὰ πολλῆς δεήσεως τὸ ζῆν συνεχώρησαν, 20
 τὴν δ' οὐσίαν αὐτῶν δημεύσαντες κατέσκαψαν τὰς
 6 οἰκίας. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τὸν Ἄγιν ἐπεβάλοντο
 μὲν κολάζειν, ἐπαγγειλαμένου δ' αὐτοῦ διὰ τῶν
 καλῶν ἔργων διορθώσασθαι τὴν ἀμαρτίαν, μόγις
 συνεχώρησαν, εἰς δὲ τὸν λοιπὸν χρόνον ἐλόμενοι 25
 δέκα ἄνδρας τοὺς συνετωτάτους, παρακατέστησαν
 συμβούλους καὶ προσέταξαν μηδὲν ἄνευ τῆς τούτων

8 προσεκαλεῖτο FJK

πολλοῦ P; f. πολλῶ

cod. 23 τῶν] f. τινων

9 την del. Hert.

14 τετραμηνιαίους cod.

24 διορθώσεσθαι Hert.

11 πολὺ]

20 μόλις

γνώμης πράττειν. μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθηναίων ἀπο-79
 στείλάντων κατὰ θάλατταν εἰς Ἄργος ὀπλίτας μὲν
 χιλίους ἐπιλέκτους, ἱππεῖς δὲ διακοσίους, ὧν ἑστρα-
 τήγουν Λάχης καὶ Νικόστρατος· συνῆν δὲ τούτοις
 5 καὶ Ἀλκιβιάδης ἰδιώτης ὧν διὰ τὴν φιλίαν τὴν
 πρὸς Ἡλείους καὶ Μαντινεῖς· συνεδρευσάντων δὲ
 πάντων, ἔδοξε τὰς μὲν σπονδὰς εἶναι χαίρειν, πρὸς
 δὲ τὸν πόλεμον ὀρμῆσαι. διὸ καὶ τοὺς ἰδίους ἕκα- 2
 στος στρατηγὸς παρώρμησε πρὸς τὸν ἄρῳνα, καὶ
 10 πάντων προθύμως ὑπακουσάντων, ἐκτὸς τῆς πόλεως
 34 κατεστρατοπέδευσαν. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς πάντων
 πρῶτον στρατεύειν ἐπ' Ὀρχομενὸν τῆς Ἀρκαδίας.
 διὸ καὶ παρελθόντες εἰς Ἀρκαδίαν, προσκαθεζόμενοι
 τῇ πόλει καθ' ἡμέραν ἐποιοῦντο προσβολὰς τοῖς
 15 τέλχεσι. χειρωσάμενοι δὲ τὴν πόλιν κατεστρατοπέ- 3
 δευσαν πλησίον Τεγέας, κεραικότες καὶ ταύτην πο-
 λιορκῆσαι. τῶν δὲ Τεγεατῶν ἀξιούντων τοὺς Λακε-
 δαιμονίους βοηθῆσαι κατὰ τάχος, οἱ Σπαρτιάται
 παραλαβόντες τοὺς ἰδίους πάντας καὶ τοὺς συμμά-
 20 χους ἦγον ἐπὶ τὴν Μαντινείαν, νομίζοντες ταύτης πο-
 λεμουμένης ἀρθῆσεσθαι τὴν τῆς Τεγέας πολιορκίαν.
 οἱ δὲ Μαντινεῖς τοὺς συμμάχους παραλαβόντες, καὶ 4
 αὐτοὶ πανδημεὶ στρατεύσαντες, ἀντετάχθησαν τοῖς
 Λακεδαιμονίοις. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρῶς, οἱ
 25 μὲν ἐπὶλέκτοι τῶν Ἀργείων, χίλιοι τὸν ἀριθμὸν
 ὄντες, γεγυμνασμένοι δὲ καλῶς τὰ κατὰ τὸν πόλε-
 μον, ἐτρέψαντο τοὺς ἀντιτεταγμένους πρῶτοι, καὶ

2 Ἄργος; Reiske, αὐτοὺς cod., Ἀργείους Wess. 5 διὰ]
 διὰ δὲ FJK, εἰ καὶ P 16 πολιορκῆσειν v. 19 καὶ τοὺς
 P, καὶ v.

- 5 διακόντες πολλὴν ἐποίουν φόνον. οἱ δὲ Λακεδαι-
μόνιοι τὰλλα μέρη τοῦ στρατεύματος τρεψάμενοι
καὶ πολλοὺς ἀνελόντες ὑπέστρεψαν ἐπ' αὐτοὺς ἐκεί-
νους, [οῦ] καὶ τῷ πλήθει κυκλώσαντες ἡλπιζον κα-
6 τακόψειν ἅπαντας. τῶν δὲ λογάδων τῷ μὲν πλήθει 5
πολὺν λειπομένων, ταῖς δ' ἀνδραγαθίαις προεχόντων,
ὁ μὲν βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων προαγωνιζόμενος
ἐνεκαρτέρησε τοῖς δεινοῖς, καὶ πάντας ἂν ἀνείλεν·
ἔσπευδε γὰρ τοῖς πολίταις ἀποδοῦναι τὰς ἐπαγγελ-
10 λίας, καὶ μέγα τι κατεργασάμενος διορθώσασθαι 10
τὴν γεγεννημένην ἀδοξίαν· οὐ μὴν εἰάθη γε τὴν
προαίρεσιν ἐπιτελέσαι. Φάραξ γὰρ ὁ Σπαρτιάτης,
εἰς ὧν τῶν συμβούλων, ἀξίωμα δὲ μέγιστον ἔχων
ἐν τῇ Σπάρτῃ, διεκελεύετο τοῖς λογάσι δοῦναι δίο-
15 δον, καὶ μὴ πρὸς ἀπεγνωκότας τὸ ζῆν διακινδύ- 15
7 νεύοντας πείραν λαβεῖν ἀτυχούσης ἀρετῆς. ὅθεν
ἠναγκάσθη κατὰ τὴν ἀρτίως ῥηθεῖσαν ἐπιταγὴν
δοῦναι διέξοδον κατὰ τὴν τοῦ Φάρακος γνώμην.
οἱ μὲν οὖν χίλιοι τὸν εἰρημένον τρόπον ἀφεθέντες
διελθεῖν διεσώθησαν, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι μεγάλην 20
μύχῃ νικήσαντες καὶ τρόπαιον στήσαντες ἀπῆλθον
εἰς τὴν οἰκίαν.
- 80 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι
μὲν ἦρχεν Ἀντιφῶν, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων
χιλίαρχοι τέτταρες κατεστάθησαν, Γάιος Φούριος 25
καὶ Τίτος Κοίντιος, ἔτι δὲ Μάρκος Ποστούμιος καὶ

1 ἐποίουν φόνον PAL, φόνον ἐποίουν cet. 4 οὐ del.
Reiske, οὗς Wess. 5 λογάδων Rhod., λογαγῶν cod. 7
προαγωνιζόμενων P 9 ἀποδοῦναι P 12 φάραξ P 14
λογάσι Reiske, ἀρεάσι cod. 18 ἀποδοῦναι PAL 25 τέττα-
ρες — c. 81, 1 χιλίαρχοι om. A φρούριος PF 26 κόνιντος P

Ἀὐλὸς Κορνήλιος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀργεῖοι καὶ Λα-
 135 κεδαιμόνιοι διαπρέσβευσάμενοι πρὸς ἀλλήλους εἰρή-
 νην ἐποιήσαντο καὶ συμμαχίαν συνέθεντο. διόπερ 2
 οἱ Μαντινεῖς ἀποβαλόντες τὴν ἀπὸ τῶν Ἀργείων
 5 βοήθειαν ἠναγκάσθησαν ὑποταγῆναι τοῖς Λακεδαι-
 μονίοις. περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἐν τῇ πόλει
 τῶν Ἀργείων οἱ κατ' ἐκλογὴν κεκριμένοι τῶν πολι-
 τῶν χίλιοι συνεφώνησαν, καὶ τὴν μὲν δημοκρατίαν
 ἐγνώσαν καταλύειν, ἀριστοκρατίαν δ' ἐξ αὐτῶν κα-
 10 θιστάναι. ἔχοντες δὲ πολλοὺς συνεργοὺς διὰ τὸ 3
 προέχειν τῶν πολιτῶν ταῖς οὐσίαις καὶ ταῖς ἀνδρα-
 γαθίαις, τὸ μὲν πρῶτον συλλαβόντες τοὺς δημαγω-
 γεῖν εἰωθότας ἀπέκτειναν, τοὺς δ' ἄλλους καταπλη-
 ξάμενοι κατέλυσαν τοὺς νόμους καὶ δι' ἑαυτῶν τὰ
 15 δημόσια διώκουν. διακατασχόντες δὲ ταύτην τὴν
 πολιτείαν μῆνας ὀκτὼ κατελύθησαν, τοῦ δήμου
 συστάντος ἐπ' αὐτούς· διὸ καὶ τούτων ἀναιρεθέντων
 ὁ δῆμος ἐκομίσατο τὴν δημοκρατίαν. ἐγένετο δὲ καὶ 4
 ἑτέρα κίνησις κατὰ τὴν Ἑλλάδα· καὶ Φωκεῖς γὰρ
 20 πρὸς Λοκροὺς διενεχθέντες παρατάξει ἐκρίθησαν
 διὰ τὴν οἰκίαν ἀνδρείαν· ἐνίκησαν γὰρ Φωκεῖς
 ἀνελόντες Λοκρῶν πλείους χιλίων. Ἀθηναῖοι δὲ 5
 Νικίου στρατηγοῦντος εἶλον δύο πόλεις, Κύθηρα
 καὶ Νίσαιαν· τὴν τε Μῆλον ἐκπολιορκήσαντες * ἥβη-
 25 δὸν ἀπέσφαξαν, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐξηνδραπο-
 δίσαντο.

Καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Ἑλληνας ἐν τούτοις ἦν. 6

1 Παῦλος P¹ 8 συνεφρόνησαν de la Barre 9 αὐτῶν P
 18 ἀνεκομίσατο Reiske 24 πολιορκήσαντες cod., corr.
 Dind.; adde πάντας (c. 76, 3)

κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Φιδηναῖται μὲν, παραγενομένων εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν πρέσβων ἐκ τῆς Ρώμης, 7 ἐπὶ μικραῖς αἰτίαις ἀνείλον τούτους. ἐφ' οἷς οἱ Ῥωμαῖοι παροξυνθέντες ἐψηφίσαντο πολεμεῖν, καὶ προχειρισάμενοι δύναμιν ἀξιόλογον εἵλοντο δικτὰ 5 τῶρα Ἄνιον Αἰμίλιον καὶ μετὰ τούτου κατὰ τὸ ἔθος 8 Ἀύλον Κορνήλιον ἱππαρχον. ὁ δ' Αἰμίλιος παρασκευασάμενος τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, ἀνέξευξε μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τοὺς Φιδηνάτας. ἀντιταξαμένων δὲ τῶν Φιδηνατῶν ἐγένετο μάχη ἐπὶ πολλὸν χρόνον 10 ἰσχυρά, καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροις πεσόντων ἰσόρροπος ὁ ἀγὼν ἐγένετο.

- 81 Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Εὐφύμιον ἐν Ρώμῃ κατεστάθησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι Λεύκιος Φούριος, Λεύκιος Κοῖντιος, Αὐλὸς Σεμπρώνιος. ἐπὶ 15 δὲ τούτων Λακεδαιμόνιοι μετὰ τῶν συμμάχων στρατεύσαντες εἰς τὴν Ἀργεῖαν Ὑσιᾶς χωρὶον εἵλον, καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀποκτείναντες τὸ μὲν φρούριον κατέσκαψαν, αὐτοὶ δὲ πυθόμενοι τοὺς Ἀργεῖους 20 ὀκοδομηκέναι τὰ μακρὰ τεῖχη μέχρι τῆς θαλάττης, 26 ἐπελθόντες τὰ κατεσκευασμένα τεῖχη κατέσκαψαν, 2 καὶ τὴν εἰς τὴν οἰκίαν ἐπάνοδον ἐποίησαντο. Ἀθηναῖοι δ' ἐλόμενοι στρατηγὸν Ἀλκιβιάδην, καὶ δόντες αὐτῷ ναὺς εἰκοσι, προσέταξαν συγκατασκευάσαι τοῖς Ἀργεῖοις τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν· ἔτι γὰρ ᾔσαν ἐν 25 ταραχαῖς διὰ τὸ πολλοὺς ὑπολελειφθαι τῶν τῆν

1 φιδηναῖται P², φειδιναῖται v. (et infra) 7 Παῦλον P²
 14 Λεύκιος φρούριος PAF 15 Κοῖντιος] κορίντιος PAHL,
 κορίντιος F, κορίντιος JKM Αὐλός] Παῦλος P², καὶ Αὐ-
 λος f σεμπρώνιος P 17 Ὑσιᾶς Palmer. (ex Thuc. V 83, 2),
 ὀγιάς AHL, ἀγιάς P, ἀγιάς cet. 26 τῶν add. Reiske

ἀριστοκρατίαν αἰρουμένων. ὁ δ' οὖν Ἀλκιβιάδης 3
καταντήσας εἰς τὴν τῶν Ἀργείων πόλιν, καὶ συνε-
δρεύσας μετὰ τῶν τὴν δημοκρατίαν προκρινόντων,
ἐπέλεξε τῶν Ἀργείων τοὺς μάλιστα δοκοῦντας τὰ
5 τῶν Λακεδαιμονίων αἰρεῖσθαι· μεταστησάμενος δὲ
τούτους ἐκ τῆς πόλεως, καὶ συγκατασκευάσας βε-
βαίως τὴν δημοκρατίαν, ἀπέπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας.
τούτου δὲ τοῦ ἔτους λήγοντος Λακεδαιμόνιοι μετὰ 4
πολλῆς δυνάμεως ἐμβαλόντες εἰς τὴν Ἀργεῖαν, καὶ
10 πολλὴν τῆς χώρας δηώσαντες, τοὺς φηγάδας τῶν
Ἀργείων κατῴκισαν εἰς Ὀρνεάς· ἐπιτειχίσαντες δὲ
τοῦτο τὸ χωρίον ἐπὶ τῆς Ἀργείας, καὶ φρουροὺς
τοὺς ἱκανοὺς ἀπολιπόντες, προσέταξαν κακοποιεῖν
τοὺς Ἀργεῖους. ἀπελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων 5
15 ἐκ τῆς Ἀργείας, Ἀθηναῖοι μὲν συμμαχίαν ἐξέπεμψαν
τοῖς Ἀργείοις τριήρεις τετταράκοντα, ὀπλίτας δὲ
χιλίους καὶ διακοσίους· οἱ δ' Ἀργεῖοι μετὰ τῶν
Ἀθηναίων στρατεύσαντες ἐπὶ τὰς Ὀρνεάς τὴν τε
πόλιν κατὰ κράτος εἶλον καὶ τῶν φρουρῶν καὶ φυ-
20 γάδων οὓς μὲν ἀπέκτειναν, οὓς δ' ἐξέβαλον ἐκ τῶν
Ὀρνεῶν. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τὸ πεντε-
καιδέκατον ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου.

Τῷ δ' ἑκκαίδεκάτῳ παρὰ μὲν Ἀθηναίοις ἦν ἄρ-82
· χων Ἀρίμνηστος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων
25 χιλιάρχοι κατεστάθησαν τέτταρες, Τίτος Κλαύδιος

1 αἰρουμένων PALF³, αἰρουμένους cet. 6 τούτους]
τοὺς P 10 πολλήν] οὐ πολλήν Thuc. VI 7, 1 12 τῇ
Ἀργείᾳ Schäfer 14 ἀπελθόντων — Ἀργείας om. P 21
τὸ om. P 23 ἐξεδεκάτῳ P παρὰ μὲν Ἀθηναίοις PA;
παρ' Ἀθηναίοις μὲν cet. 24 ἀριστόμνητος P, ἀριστόμνη-
στος v., corr. Wess. 25 κατ. τέσσαρες P, τέσσαρες κατ. cet.

καὶ Σπόριος Ναύτιος, ἔτι δὲ Λούκιος Σέντιος καὶ
~~Σέξτος Ἰούλιος~~ ἐπὶ δὲ τούτων παρὰ μὲν Ἡλείους
 ἤχθη Ὀλυμπιάς πρώτη πρὸς ταῖς ἐνενήκοντα, καθ'
 2 ἣν ἐνίκα στάδιον Ἐξαίνετος Ἀκραγαντίνος. Βυζάν-
 τιοι δὲ καὶ Καλχηδόνιοι παραλαβόντες Θοῤῃκας ἐστρά-
 τευσαν εἰς τὴν Βιθυνίαν πολλοῖς πλήθεσι, καὶ τὴν
 τε χώραν ἐπόρθησαν καὶ πολλὰ τῶν μικρῶν πολι-
 σματίων ἐκπολιορκήσαντες ἐπετετέλεσαντο πράξεις
 ὁμότητι διαφερούσας· πολλῶν γὰρ αἰχμαλώτων κρα-
 τήσαντες ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν ἔπαν-
 5 τας ἀπέσφαξαν.

3 Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους κατὰ τὴν Σικελίαν
 Ἐγεσταῖοι πρὸς Σελινουντίους ἐπολέμησαν περὶ χώ-
 ρας ἀμφισβητήσιμου, ποταμοῦ τὴν χώραν τῶν δια-
 4 φερομένων πόλεων ὀρίζοντος. Σελινούντιοι δὲ δια-
 βάντες τὸ φεῖθρον τὸ μὲν πρῶτον τῆς παραποταμίας
 βίᾳ κατέσχον, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τῆς προσκειμένης
 χώρας πολλὴν ἀποτεμύμενοι κατεφρόνησαν τῶν ἡδι-
 5 κημένων. οἱ δ' Ἐγεσταῖοι παροξυνθέντες τὸ μὲν
 πρῶτον διὰ τῶν λόγων πείθειν ἐπεβάλλοντο μὴ ἐπι-
 6 βαίνειν τῆς ἀλλοτρίας γῆς· ὥς δὲ οὐδεὶς αὐτοῖς
 προσεῖχεν, ἐστράτευσαν ἐπὶ τοὺς κατέχοντας τὴν
 7 χώραν, καὶ πάντας ἐκβαλόντες ἐκ τῶν ἀγρῶν αὐτοὶ
 8 τὴν χώραν κατέσχον. γενομένης δὲ διαφορᾶς μεγά-
 λης ἀμφοτέραις ταῖς πόλεσι, στρατιώτας ἀθροίσαν-
 9 τες διὰ τῶν ὅπλων ἐποιοῦντο τὴν κρίσιν. διόπερ

1 Sp. Naevius, T. Sergius Liv. 4, 35 2 Σέξτος] σέξι-
 στος P 5 καλχηδόνιοι cod. 7 πολισμάτων v. 8 ἐπε-
 τέλεσαν v. 13 Αἰγεσταῖοι P (et infra) 16 τῆς παραπο-
 ταμίας — 20 πρῶτον om. P 17 προκειμένης AFJK

ἀμφοτέρων παραταξαμένων ἐγένετο μάχη καρτερά,
 καθ' ἣν Σελινούντιοι νικήσαντες ἀπέκτειναν τῶν
 Ἑρεσταίων οὐκ ὀλίγους. οἱ δ' Ἑρεσταῖοι ταπεινώ- 7
 θέντες καὶ καθ' ἑαυτοὺς οὐκ ὄντες ἀξιόμαχοι, τὸ
 5 μὲν πρῶτον Ἀκραγαντίνους καὶ Συρακοσίους ἐπει-
 θον συμμαχῆσαι· ἀποτυχόντες δὲ τούτων ἐξέπεμψαν
 πρεσβευτὰς εἰς τὴν Καρχηδόνα, δεόμενοι βοηθῆσαι·
 οὐ προσεχόντων δ' αὐτῶν, ἐξήτουν τινὰ διαπόντιον
 συμμαχίαν· οἷς συνήργησε ταυτόματον. Λεοντίνων 83
 10 γὰρ ὑπὸ Συρακοσίων ἐκ τῆς πόλεως μετωπισμένων
 καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν ἀποβεβληκότων, οἱ
 φυγάδες αὐτῶν συστραφέντες ἔκριναν πάλιν τοὺς
 Ἀθηναίους προσλαβέσθαι συμμάχους, ὄντας συγγε- 2
 νεῖς. περὶ δὲ τούτων κοινολογησάμενοι τοῖς ἔθνε-
 15 σιν οἷς συνεφρόνησαν, κοινῇ πρέσβεις ἐξέπεμψαν
 πρὸς Ἀθηναίους, ἀξιοῦντες μὲν βοηθῆσαι ταῖς πό-
 λεσιν αὐτῶν ἀδικουμέναις, ἐπαγγελλάμενοι δὲ συγ-
 κατασκευάσειν αὐτοῖς τὰ κατὰ τὴν Σικελίαν πράγ-
 ματα. παραγενομένων οὖν εἰς τὰς Ἀθήνας τῶν 3
 20 πρέσβεων, καὶ τῶν μὲν Λεοντίνων τὴν συγγένειαν
 προφερομένων καὶ τὴν προϋπάρχουσαν συμμαχίαν,
 τῶν δ' Ἑρεσταίων ἐπαγγελλομένων χρημάτων τε
 πληθὺς δάσειν εἰς τὸν πόλεμον καὶ συμμαχίᾳς
 κατὰ τῶν Συρακοσίων, ἔδοξε τοῖς Ἀθηναίοις ἐκπέμ-
 25 ψαι τινὰς τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν καὶ διασκέψασθαι
 τὰ κατὰ τὴν νῆσον καὶ τοὺς Ἑρεσταίους. παραγε- 4
 νομένων οὖν τούτων εἰς τὴν Ἑρεσταν, οἱ μὲν Ἑρε-
 σταῖοι χρημάτων πληθὺς ἐπέδειξαν, τὰ μὲν οἰκοθεν,

12 τοὺς Dind., αὐτοὺς cod., αὐ τοὺς Reiske 24 ἔδοξε*
 (eraso ν) οὖν τοῖς P 27 αἴγεσταν P

τὰ δὲ παρὰ τῶν ἀστυγαιτόνων χρησάμενοι φαντα-
 5 σίας ἐνεκεν. ἀνελθόντων δὲ τῶν πρέσβων καὶ τὴν
 εὐπορίαν τῶν Ἑγεσταιῶν ἀπαγγειλάντων, συνήλθεν
 ὁ δῆμος περὶ τούτων. προτεθείσης δὲ τῆς βουλῆς
 περὶ τοῦ στρατεύειν ἐπὶ Σικελίαν, Νικίας μὲν ὁ
 Νικηράτον, θαυμαζόμενος ἐπ' ἀρετῇ παρὰ τοῖς πο-
 6 λίταις, συνεβούλευε μὴ στρατεύειν ἐπὶ Σικελίαν
 μὴ γὰρ δυνατόν ὑπάρχειν ἕμα τε Λακεδαιμονίοις
 διαπολεμεῖν καὶ δυνάμεις μεγάλας ἐκπέμπειν δια-
 7 ποντίους, καὶ τῶν Ἑλλήνων μὴ δυναμένους κτή-
 8 σασθαι τὴν ἡγεμονίαν ἐλπίζειν τὴν μερίστην τῶν
 κατὰ τὴν οἰκουμένην νήσων περιποιήσασθαι, καὶ
 Καρχηδονίους μὲν, ἔχοντας μερίστην ἡγεμονίαν καὶ
 πολλάκις ὑπὲρ τῆς Σικελίας πεπολεμηκότας, μὴ
 δεδυνῆσθαι κρατῆσαι τῆς νήσου, τοὺς δὲ Ἀθη-
 9 ναίους, πολὺν λειπομένους τῇ δυνάμει τῶν Καρχη-
 10 δονίων, δορίκτητον ποιήσασθαι τὴν κρατίστην τῶν
 84 νήσων. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα διαλεχθέντος αὐτοῦ
 [περὶ] τῆς προκειμένης ὑποθέσεως οἰκεία, τῆς ἐναν-
 11 τίας γνώμης προεστηκώς Ἀλκιβιάδης, ἐπιφανέστατος²⁰₅₃₈
 Ἀθηναίων, ἔπεισε τὸν δῆμον ἐπανελέσθαι τὸν πό-
 12 λεμον· ἦν γὰρ ὁ ἀνὴρ οὗτος δεινότατος μὲν εἰπεῖν
 τῶν πολιτῶν, εὐγενείᾳ δὲ καὶ πλούτῳ καὶ στρατηγίᾳ
 2 διανομασμένος. εὐθὺς οὖν ὁ δῆμος στόλον ἀξιό-
 3 χρεων κατεσκεύασε, τριάκοντα μὲν τριήρεις παρὰ
 τῶν συμμάχων λαβόν, ἰδίας δ' ἑκατὸν καταρτίσας.
 3 ταύτας δὲ κοσμήσας πᾶσι τοῖς εἰς πόλεμον χρησί-

2 ἀπελθόντων cod., corr. Dind.; f. ἐπανελθόντων 12
 περιποιήσεσθαι Dind. 19 περὶ αὐτ οἰκεία del. Reiske
 27 ταύτας δὲ κοσμήσας Dind., ταύτας ἐκόσμησε P³FJK, ταύ-
 τας τε κοσμήσας cet. χρησίμοις] καὶ add. P³FJK

μοις κατέλεξεν ὀπλίτας εἰς πεντακισχιλίους, στρα-
 τηγούς δὲ τρεῖς ἐχειροτόνησεν ἐπὶ ταύτην τὴν στρα-
 τηρίαν, Ἀλκιβιάδην καὶ Νικίαν καὶ Λάμαχον.
 Ἀθηναῖοι μὲν οὖν περὶ ταῦτα ἦσαν. — Ἡμεῖς δὲ πα- 4
 ῥόντες ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου τοῦ συστάντος
 Ἀθηναίοις καὶ Συρακοσίοις, κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ πρό-
 θεσιν τὰς ἐπομένους πράξεις εἰς τὴν ἐχομένην βίβλον
 κατατάξομεν.

www.libtool.com.cn

www.libxool.com.cn

www.libtool.com.cn

Stanford University Libraries

3 6105 011 893 877

www.abook.com.cn

PA

3404

D4

1888

v.2

STANFORD UNIVERSITY LIBRARY
Stanford, California

www.libtool.com.cn